Motra Emmanuel

MREKULLIA E MEGJUGORJES

Biblioteka: **"BURIMI I JETËS"** – libri nr. 7
-botimi i dytë-

Drejton: M. Svjetlana Rezo, FDC, teologe e dipl.

Përktheu nga kroatishtja: Gjon Kelmendi ida

Korrektura: Sylë Osmanaj

Lektura: Fra Lovro Gavran, OFM

Kopertina: Agata çetta

Botimin e dytë shqip e sponzorizoi

Shtypi: KGT – Prishtinë

Motra Emmanuel

MREKULLIA
E MEGJUGORJES

Prishtinë, 2005

Motra Emmanuel
MEDJUGORJE
LES ANNÉES 90
Le Triomphe de Coeur
Éditions des Béatitudes

Duke përdorur shprehjen "Zoja po dëftohet", autori dhe botuesi nuk kanë patur qëllimin të parakalojnë gjykimin, të cilin do ta japë Kisha për besueshmërinë e dëftimit të Nënës së Zotit në Megjugorje. Ata këtu vetëm paraqesin mendimet e tyre ose mendimet e veguesve për ngjarjet që po ndodhin në Megjugorje.
Këtë libër e botojnë sa për informim dhe do t'i nënshtrohen gjyqit të Kishës posa ai të bëhet i njohur.

Ty, vëlla Slavko,
po ta kushtoj këtë libër,
e lë në duart e tua.
Kush më mirë se ti, prej qiellit,
do të dijë ta vendosë në zemrën e popullit të vet
i cili ka aq mall për shpresën!
Jua kushtoj edhe juve,
besimtarë dhe banorë të Megjugorjes,
sepse me dashurinë tuaj
ndaj Krishtit dhe Nënës së tij,
me lutjet tuaja, me durimin
dhe me përvujtërinë tuaj,
e tërhoqët Zojën në fshatin tuaj të vogël.
Ne, të huajt, të cilët vijmë këtu bukur shumë,
ju kemi borxh shumë sa s'ka.

I dashur lexues!

Këtë libër e ka shkruar rregulltarja motra Emmanuel. Pasi erdhi në Megjugorje, ajo filloi intensivisht të jetojë dhe me angazhim t'i dëshmojë porositë e Zojës. Shtegtarët e njohin si mike autentike të Mbretëreshës së Paqes dhe të lëvizjes së saj. Qëndron fuqimisht në anën e dëshmitarëve. E ndan me ta fatin. Është e përndjekur, e dyshimtë, e shpifur dhe e refuzuar. Ajo e pranon kryqin dhe deri më sot dëshmon. Viziton të gjitha kontinentet dhe paraqitet fuqimisht me programin e porosive të Zojës. Miqtë dhe ata që e nderojnë Megjugorjen, të nxitur me zellin dhe përvuajtërinë e saj të vërtetë, gjejnë shumë hire.

Ajo është grua e zgjedhur, e cila di të dëgjojë përvojat më të thjeshta të tjerëve. Grua, e cila pa kompleks për rrobat rregulltare të saj, qëndron para kamerave televizive si para fëmijës: spontane, e sinqertë, e qeshur. Duke dëgjuar përjetimet e të tjerëve, sheh në to mëshirën dhe mirësinë e Zotit. I qet në letër dhe i vendos në libër.

Prandaj ky libër është mozaik, në të cilin shihen fytyrat e gjithë atyre njerëzve të lumtur, kolazh i cili ngadalë i ndërron ngjyrat, veprimet, kostumet. Ky libër është aq i lehtë dhe i sinqertë, saqë lexuesi duhet ta marrë dhe ta lexojë përsëri. Nëpër të rrjedh lumi i kthjellët, shërues, domethënës. Ky libër është i nevojshëm. Kompozicioni i saj është apologjetik; porosi pas të cilës qëndron përvoja si konfirmim i vërtetësisë, i autenticitetit, i frytshmërisë. Ngjarjet e Megjugorjes që prej fillimit ajo i paraqet në mënyrë të re. E mbron Megjugorjen në mënyrë pozitive, duke cekur emra konkretë dhe jetëra konkrete. Është autentik dhe origjinal, prandaj lexohet me kënaqësi. Është përkthyer në më se njëzetë gjuhë, që flet për atë se kemi të bëjmë me vlerë të denjë për nderim.

Lexues, theksi është në porosinë që bie fryte në zemrën e hapur të besimtarit. Lexoje këtë libër me zemër dhe në të do të gjesh përgjegjen në shumë pyetje dhe çelësin për zgjidhje të shumta.

I falemnderit motrës Emmanuel për sakrificat e saj, për apostullimin e saj dhe për dashurinë për Megjugorjen, madje edhe për dashurinë e saj ndaj popullit kroat. Ajo domosdoshmërisht ia imponon lexuesit pyetjen dhe përvojën e Shën Augustinit, i cili, duke parë shumë shenjtër, situata dhe dëshmi të fuqishme, i thotë vetes: "Nëse kanë mundur aq shumë të tjerët, pse jo ti, Augustin?"

P. Jozo Zovko, françeskan
Široki Brijeg, më 23 mars 2000

Parathënie botimit shqip

Ja edhe një libër nga biblioteka «Burimi i jetës». Katër librat e parë tanimë janë shpërndarë në qendrat pastorale, ashtu si do të shpërndahet edhe ky, që të mund t'u japë jetën atyre që e kërkojnë. "Eja! Kush është i etshëm, le të vijë; kush do, le ta marrë ujin e jetës falas" (Zb 22, 17).

Falënderoj Zotin që i ka frymzuar shkrimtaren, përkthyesin (ark. Gjon Alijaj), dhe lektorin (fra Lovro Gavran) për punën e tyre të pakursyer që edhe lexuesi shqiptar ta ketë në dorë këtë libër që është përkthyer në më se njëzet gjuhë.

Zoti, në provaninë e vet, e ka dhënë edhe donatorin, të cilën e falënderojmë nga zemra dhe lusim për bekimin njëqind fish. Besoj se Zoti do t'u japë bekime të shumta të gjithë atyre që do të lexojnë këtë libër.

I dashur besimtar!

Vullneti i Zotit është shenjtërimi ynë. Kjo do të thotë se duhet të përmirësohemi çdo ditë në jetën tonë tokësore. Edhe ti padyshim dëshiron që të jesh më i mirë, sepse Shpirti i Zotit që është në ty, të nxit që të përgatitesh për takimin me Krijuesin tënd. Dhe, vërtet, do të jesh më i mirë, nëse lejon që në zemrën dhe mendjen tënde të hyjnë fjalët hyjnore që Nëna e Jezusit dhe Nëna jonë qiellore, na i sjell në tokë; nëse lexon këtë libër ku janë dëshmitë e disave prej mijëra besimtarëve që kanë «lindur përsëri prej së larti» (krh. Gjn 3, 3). Fjala e Zotit, sikur shiu që Zoti e dërgon, nuk kthehet atje pa e dhënë frytin e duhur në mesin e njerëzve, dhe dashuria e Hyjit për njeriun mbetet e pakuptueshme: «Vërte, Hyji aq fort e deshi botën, sa që e dha një të vetmin, Birin e vet, kështu që secili që beson në te, mos të birret, por ta ketë jetën e pasosur» (Gjn 3, 16),

Jezusi na thotë: «Falas morët, falas edhe jepni!» (Mt 10, 8), prandaj, të lus, lexues i dashur, që edhe ti të bësh diçka për të afërmin tënd, t'i ndihmosh që edhe ai të bëhet më i mirë... Pasi ta kesh lexuar këtë libër dhe të përjetosh frytet e tij në vete, me dëshminë tënde porositja edhe dikujt tjetër që e sheh se ka nevojë për ushqim shpirtëror, sepse «Njeriu nuk jeton vetëm prej buke...» (Mt 4, 4)!

Ta lavdërojmë dhe ta madhërojmë Zotin për veprat e tij të mrekullueshme! Ai na ushqen nga burimi i jetës: «Çdo gjë e gjallë, që lëviz, kudo të arrijë burimi, do të jetojë; do të ketë shumë peshq, sepse, kudo që arrin ky ujë, gjithçka përtërihet në jetë e shërohet – kudo që kalon ky përrua» (Ez 47, 9).

M. Svjetlana Rezo, FDC,
teologe e dipl.

Dëshmia e një ipeshkvi

Megjugorje! Çdo gjë ka filluar para pesëmbëdhjetë vjetësh. Dhe ende nuk ka përfunduar. Dëshmitarët edhe më tutje kanë vizione dhe pranojnë porosi.

Ngjarjet rrjedhin. Kisha ende nuk mund ta thotë mendimin përfundimtar. Ajo në mënyrë të hapur dhe të kujdesshme hulumton çdo gjë që ndodh këtu.

E çka nëse krejt kjo vjen prej Djallit? Ai duhet të ishte një djall i shkretë, jo shumë i keq dhe i zënë në kurthin e vet. Sepse atëherë do ta shkatërronte veprën e vet dhe vrerin e vet mëkatar. Me fjalë të tjera, në tërë Megjugorjen shtrihet fryma e kthimit kah Zoti. Për botën që do ta gjejë paqen e vet në Paqen që na e dhuron Zoti.

Sa llafazane, kjo "Virgjëresha Ballkanike", tallen disa pa pikë turpi. A thua i kanë sytë që të mos shohin dhe veshët që të mos dëgjojnë? Në mënyrë të qartë është amnore dhe e fortë ajo Grua, e cila flet me porositë e saj. Ajo nuk i llaston fëmijët e vet, por i edukon, i këshillon dhe i nxit që të jenë përgjegjës për ardhmërinë e planetit tonë: **"Ajo që do të ndodhë, varet në masë të madhe prej lutjes suaj."**

Cila lutje? Jo ajo lutja dyfytyrëshe, por ajo që e mbush jetën me gëzim! Na duhet qëndresa në mohim dhe agjërim për forcën shëruese, që ta ndjekim Birin e saj. Kjo është zgjedhje radikale e frymëzuar nga shpirti. Këtu së pari kemi të bëjmë me atë që fenë ta realizojmë **"jo me fjalë ose mendime, por me shembull".** Këtu nuk ka asgjë të re përveç se është koha e fundit që të fillojmë praktikisht ta zbatojmë urdhrin e ri të dashurisë ndaj Zotit dhe të afërmit. Duke mos i ndarë njërin prej tjetrit. Na duhet kthimi.

Madje në të gjitha fushat.

Ja, këtë na ofron **Mrekullia e Megjugorjes.** Motra Emmanuel na jep vepër të fuqishme që na kthen kah dëshmia e fesë natën e Pashkëve: kah mohimi i Djallit dhe i tundimeve të tij, kah respektimi i Fjalës së Zotit, i besimit, i sakramenteve, jetës. Duke agjëruar dhe lutur rruzaren.

Duhet të dimë t'i japim Zotit kohën që koha dhe krejt hapësira të shndërrohen para Fytyrës së shenjtë të Atij që është, që ishte dhe që do të vijë. Zoti është ardhmëria e njerëzve. Dhe Ai vetë në kontaktin e pandërprerë të Zemrës së Krishtit me të Marisë, e vërteton sot me shenja veprën e Shpirtit Shenjt. Disa dëshmi më kanë mallëngjyer, saqë kam derdhur lot. Le të jetë edhe për ty burim mëshire. Lutu. Pajtohu. Dashuro. Vepro.

Në ipeshkvinë time tashmë kam vërejtur kthim të tërësishëm të individëve, gjë që është fryt i kujdesit të Zojës! Kam ndier nxitje në brendinë time dhe kam dëshiruar t'i dorëzohem Burimit…

Në mes të dimrit fshehtazi kam shkuar në Megjugorje me barrën e shërbimit tim dyzetvjeçar si ipeshkëv. Të lus për falje dhe të falënderoj. Derisa ngjitesha në Križevac *(Kodra e kryqit – vër. e përkth.)*, bija herë pas here në gjunj duke derdhur lot. E në kraharorin tim trokiste zemra e butë dhe e përvuajtur, që nuk ishte imja. E atëherë? Zoti im! Tani unë nuk jetoj më… në moshën pesëdhjetetre-vjeçare. Jam kthyer me forcën e zemrës së re dhe me shpirt të ri për profesionin që më djeg dhe më bart njëkohësisht. Gëzimi dhe shpresa, drejtësia dhe paqja. Me Marinë. Sot unë dëshmoj.

Ky libër është vetëm një vepër e "rastit Megjugorje", vetëm vërejtje, rruga e kthimit. Deo gratias, Magnificat!

Msgr. Gilbert Aubry,
ipeshkëv në St. Denis (Reunion, Island)
më 15. gusht 1996,
Festa e të Ngjiturit të Zojës në qiell

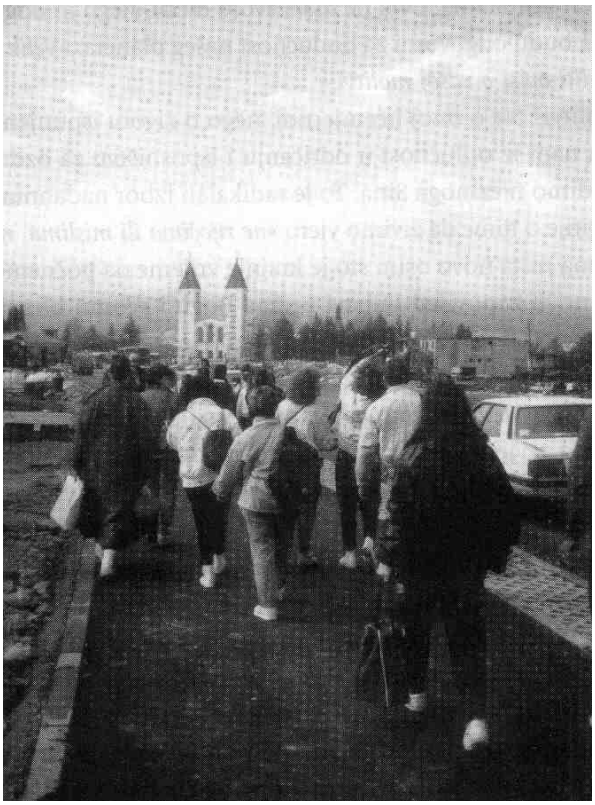

Parathënie

Atë natë rrugica e shtruar me gurë, që lëshohej nga kodrina, i ngjante një lumi vezullues, në të cilin ndriçonin me mijëra qirinj të ndezur, duke u dridhur nën qiellin veror. Gati është mesnata, Zoja posa ishte shfaqur në Podbrdo dhe me mijëra rrugëtarë shkonin drejt Luginës së Megjugorjes, ku do të strehoheshin.

Në mes të kolonës së ndërlikuar të taksive, autobusëve dhe të gjitha llojeve të automjeteve në katër rrotë, u dëgjua një klithmë e një fëmije.

Vocërraku nuk i ka as tri vjet dhe bërtet diçka. Prindërit e tij çuditen. Çdo gjë ishte me të në rregull deri para pak kohe, kur papritmas kuptoi se lutja u krye dhe se duhet të shkojë në gjumë. Refuzon të hyjë në taksi dhe lotët i shkojnë rrëke.

– Është vonë, i dashuri im! Eja, duhet të kthehemi! – i thotë e ëma.

– Nuk dua! – bërtet ai, duke kundërshtuar me tërë forcën e vet.

– Po pse nuk do? Nuk do të të lëmë këtu të vetmuar.

Por vaji i fëmijës sa vjen e rritet dhe nuk gjen fjalë sesi t'ia shprehë. Prindërit nuk kuptojnë asgjë dhe përpiqen të jenë të butë.

– Dëgjo, nëse nuk do të shkosh të flesh, çka të bëjmë me ty?

– Dua të kthehem atje!

– Ku, bir?

– Lart!

– Lart në kodër? Po pse? Çdo gjë u krye!

– Dua ta shoh përsëri! Dua ta shoh përsëri!

– Kë?

– Gruan!

Ajo natë ishte e gjatë për Francezin e vogël, i cili e përjetoi natën e vet të parë shpirtërore në jetë. Ta shohësh, e pastaj të mos e shohësh më… Dhembja e pangushëllueshme në zemrën e tij fliste më shumë se të gjithë librat për Megjugorjen.

Ja, kjo është Megjugorja: vendi ku zemrat fillojnë të digjen, sepse aty Qielli hapet për çdo ditë, e dhurata e madhe e Zotit është flaka e dashurisë. Maria është gota, e mbushur deri në grykë, që derdhet! Nuk ka fjalë me të cilat do të mund të shprehej kjo.

A është vërtet i nevojshëm edhe një libër për Megjugorjen? As Vicka, as Jakovi, as Mirjana nuk besojnë shumë në libra. Pse atëherë unë duhet të besoj? Jezusi kurrë nuk ka shkruar diçka, përveç atyre disa fjalëve në tokë për të cilat ka qenë i sigurt se do të fshihen…

Nuk besoj fare në librat për Megjugorjen, por besoj në dërgimin e Shpirtit Shenjt. Nuk besoj në emisionet televizive mbi dëshmitarët, por besoj në Zemrën e Marisë dhe në të vërtetën e dashurisë, të cilën e sjell ajo t'ia shpjerë Atit të gjithë fëmijët e saj me mjetet e saj të habitshme.

Nuk besoj se botën do ta ndërrojnë intervistat e mençura në faqet e para të gazetave, por besoj në ata të cilët heshtin dhe të cilët e duan Zotin deri në atë masë, sa bëhen të ngjashëm me të.

Besoj në fëmijët të cilët janë të vegjël për të folur, por me pafajësinë dhe me vuajtjet e veta të fshehta e mbajnë botën.

"Lutja me zemër nuk mund të mësohet prej librave, na thotë Zoja në Megjugorje, **nuk mund të mësohet duke studiuar. Ajo mësohet duke jetuar!"** Realiteti i Mishërimit është njëra prej vijave më frymëzuese të fytyrës së Zojës. Ajo është Nënë e vërtetë hebreje!

Megjithatë, po e sqaroj, shpresoj se nuk do ta shkandulloj dikënd, nëse thjesht e pranoj që Zoja ka kërkuar prej meje ta shkruaj këtë libër me aq këmbëngulje, sa nuk kam mundur të mos e dëgjoj. Me muaj kam kundërshtuar, duke provuar ta bëj që të heq dorë: "Por shih vetëm tëra ato orë, që do të mund t'i kaloja në lutje për qëllimet e tua më me dëshirë, sesa të shkarravis në letër…". Por kot; lutja e saj si valët e këndshme e të fuqishme përplasej në zemrën time dhe libri është sot në duart tuaja.

Sepse porositë të cilat Maria i jep në Mëgjugorje, duhet t'i bartim në të gjitha mënyrat. Dëshira e saj është që ato të arrijnë tek të gjithë fëmijët e saj, në të gjithë botën dhe ne jemi ende larg prej kësaj. Mos ka dashur të dërgojë plot duart porosi të reja? Por këto porosi kanë një të metë, kjo "radhitje" e thjeshtë lë përshtypje disi të ftohtë. E shtjellimi i porosive? I publikojnë shumë revista dhe disa janë të jashtëzakonshme. Çka më duhet t'i shtohet kësaj?

Jo, ajo që Zoja në të vërtetë ka kërkuar prej meje, ishte të tregoja lidhjen e dy gjërave, të cilat Zoti i ka bashkuar dhe të cilat njeriu nuk ka të drejtë t'i ndajë: me fjalë të tjera në **fjalën që vjen prej së larti dhe në veprimin transformues të kësaj fjale në natyrën e njeriut.** Ndonëse Zoja na drejtohet çdo muaj, fjalët e saj vetëm përcjellin dhe ndriçojnë veprimin e saj të mrekullueshëm në zemrat dhe në jetën e fëmijëve të saj. Ajo flet dhe vepron dhe këto nuk ndahen njëra prej tjetrës!

Kështu, pra, është dashur që unë ta kryej punën e shkruesit, i cili nuk i përcjell vetëm porositë, por shënon dëshmitë më mallëngjyese të punës që Maria bën këtu. Fjalët e Jezusit në Ungjill nuk janë të ndara në vete, ato janë vendosur në kuadër të kontekstit të caktuar. Në saje të dëshmitarëve ne shohim sesi Jezusi jeton, e përcjellim në mal, në barkën e Zebedeut, njoftojmë njerëz të ndryshëm që e rrethojnë, kënaqemi me figurën e Pjetrit ose me dashurinë e Marisë Magdalenë, na qetësojnë gabimet e apostujve.

Zoja në Megjugorje e ka zgjedhur një ambient të veçantë njerëzor, ambient në të cilin do të pranohen porositë e saj, do të barten dhe do të zbatohen. Duhet të kthehemi në atë mishërim që të mund t'i kuptojmë porositë me zemër dhe të mund ta takojmë atë që vjen këtu për çdo ditë, me trup të vet, me buzëqeshje dhe lot, që t'i shohë dhe t'i prekë fëmijët e

vërtetë, fëmijët fshatarë kroatë, krejtësisht të rëndomtë dhe që nëpërmes tyre të na prekë edhe ne, në realitetin tonë krejtësisht njerëzor, në gëzimet tona dhe në problemet e përditshme.

Çdo porosi mujore përcillet me një kapitull që sjell një rrëfim. Dëshmitë më të bukura janë, vërtet, ato më të përvuajturat, ato të qindra shtegtarëve, të cilët na shkruajnë: **"Nuk kam parë as ndier atje asgjë të jashtëzakonshme, por pas kthimit në shtëpi kam filluar të lutem, të dua, ta qes Zotin në vendin e parë. Tani ndiej gëzim të thellë, jeta ime nuk do të jetë më e njëjtë…"**

Në mënyrë të veçantë i kam përshkruar përvojat e tjera interesante, sepse ato tregojnë për një mijë mënyra, sipas të cilave vepron Nëna jonë, e cila përdor me shkathtësi të njëjtë si elektronikën, si yjtë në qiell ose si pikëllimin e një fëmije, gjëra këto që na tregojnë dashurinë e saj (disa emra në ato tregime i kam ndryshuar kur kërkohej të ruaja sekretin). Ato tregime krahasuese nuk janë treguar me rend kronologjik, por njëherazi janë përshtypje të shkurtra, të cilat na mbëltojnë dashurinë dhe admirimin ndaj kësaj gruaje të mrekullueshme, e cila quhet Maria prej Nazaretit, Maria prej Megjugorjes.

Në libër janë përfshirë vitet e nëntëdhjeta, sepse në këtë fshat kam arritur në dhjetor 1989 dhe, në dashtë Zoti, do të vazhdoj të shkruaj.

Shumë më kanë pyetur: thoni se Megjugorje është vend ku ka triumfuar Zemra. Po, por cila zemër?

Fjala është, vërtet, për zemrën e Marisë, për zemrën e saj të pastër, e cila këtu më shumë se kudo tjetër, feston fitore pas fitoreje. Sepse prej të gjithë fshatrave në botë Megjugorje është si thembra e Marisë, që ia shtyp kokën gjarprit në kohën tonë. Fjala është për zemrën e Jezusit, për burimin e vetëm dhe cakun e vetëm të fitoreve të Marisë. Fjala është më në fund për zemrat e neve mëkatarëve dhe për zemrën tënde, lexues i këtij libri: sepse nuk ka hije, pikëllim ose dëshpërim të fshehur, të cilin Mbretëresha e Paqes nuk dëshiron ta prekë sot në ty, që edhe ti, sikurse Françoisi, Karena ose Colette, për të cilët flet ky libër, thellë në fundin e qenies sate, të mund të dish se forca e dashurisë i mund të gjitha, në çdo situatë, vetëm nëse ti ia hap zemrën tënde.

Motra Emmanuel
Communauté des Béatitudes,
Bijakovići, më 18 nëntor 1996.

VITI 1990

Porosia më 25 janar 1990

"Të dashur fëmijë! Sot ju thërras të përcaktoheni përsëri për Zotin dhe që Zotin ta zgjedhni para së gjithash dhe mbi të gjitha, që Ai të mund të bëjë mrekulli në jetën tuaj dhe që jeta juaj, prej ditës në ditë, të gëzohet me të. Për këtë arsye, fëmijë, lutuni dhe mos e lejoni djallin të veprojë në jetën tuaj përmes mosmarrëveshjeve, keqkuptimeve dhe të mospranimit të ndërsjellë. Lutuni që të mund ta kuptoni madhështinë dhe bukurinë e dhuratës së jetës.

Ju falëmnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Doza e trefishtë për Rafaelin

Po afrohet nata dhe askund nuk ka farë mbishkrimi me emrin e atij fshati të izoluar, të cilit nuk mund t'ia them as emrin. A ekziston fare? Çka të bëj unë këtu? Unë marroçi, që u ktheva nën ndikimin e Shpirtit Shenjt dhe u pagëzova me ujë në një kishë të lirë protestante. Rafael, antikatolik i hapur, në tokën e lutësve të rruzares. Sikur të më shihte pastori… Por desha të bindem vetë.

I thashë Zotit: "OK, katolikët e kanë Shpirtin Shenjt, madje edhe kur gjunjëzohen para truporeve të gjipsit, por dëshiroj të ma shpjegosh tregimin për shfaqjet e Marisë!"

Pas Arsit[1] u nisëm në drejtim të Romës dhe të Megjugorjes, pa orar udhëtimi, pa program. Të gjithë jemi protestantë, secili më i madh se tjetri, përveç Pierrit, njeriut afarist, një tip krejtësisht i rraskapitur, ateist, i cili dy herë ka dashur të bëjë vetëvrasje. E mora me vete bashkë me të dy fëmijët e tij nga frika që të mos çojë dorë në vete, kur s'jemi ne aty. I hodha një shikim retrovizorit dhe pashë se ai po llomotiste gëzueshëm me Aleksin, profesorin menonit (fundamentalist protestant)[2]. Catherine, luterane, dërdëliste me bashkëshorten time.

Në kthesën e rrugës u dukën dy këmbanare të një kishe shumë të ndritshme në skaj të fshatit që u duk papritmas.

"Këtu s'ka asgjë, as hotel, as restorant, bile as shitore. Dy mijë kilometra që ta shohim këtë kishë në mes të fushës!"

---

[1] Arsi është një fshat afër Lionit, ku ka jetuar Shën Gjon Vianney – "Famuillitari i Arsit". Ai është shenjt i madh dhe mbrojtës i të gjithë meshtarëve të botës.

[2] Menonitët, ithtarë të Menno Simonsit, i cili në vitin 1536 u vu në ballë të baptistëve të Münsterit (shih *Pasqyrë e historisë së Kishës* nga August Franzeni, K. S., Zagreb 1988).

Pierre nynykat i pakënaqur, një fshatar na ofron disa metra katrorë hije, që këtu t'i ngrejmë çadrat. Duhet të jemi të kujdesshëm për shkak të komunistëve. Atje lart mbi ne gjendet kryqi i madh i gurit i cili shihet disa kilometra përreth. Fshatarët na ndihmojnë, e ndajnë ujin me ne edhe pse kanë zënë të shteren puset. Me muaj nuk ka rënë shi. E tërë lugina lahet në dritën e butë. Koha është dendësuar mbi kupolën pastele, që pushon në malet që e rrethojnë. Të nesërmen pasdite lexoj Biblën në kishë. Papritmas ndiej erën drithëruëse pas vetes. Dikush diçka bërtet në kroatisht. Njerëzit bëjnë shenjën e kryqit dhe shtyhen drejt derës. Mos janë komunistët? Dola. Nja pesëdhjetë vetë shikojnë në drejtim të kryqit në Krizhevac. I zgurdullova sytë, të cilët m'u mbushën me një dritë të fortë që luhatej në më shumë se një kilometër prej kryqit. Qielli vallëzon rreth kryqit; thuajse diej të panumërt me ngjyrëra të mrekullueshme të kaltra pastele ngrihen dhe menjëherë zhduken. Megjithatë atje nuk ka re fare dhe dielli është në drejtim krejt tjetër sa mund të na binte në sy. E pati puna, u çmenda! Do të shikoj në anën tjetër, nuk do të lejoj fare të ndikojë në mua. Rreth meje çdo gjë është normale. Një qen nuhat afër drurit. Por mjafton vetëm një shikim në lartësi dhe drita vazhdon të vallëzojë. Kthehem krejt i habitur nën çadër.

Të tretën ditë hamë drekë nën dru dhe bisedojmë këndshëm. Fëmijët e Pierrit luajnë afër vreshtit.

– Hej, eni të shihni, po sillet!

Micheli i vogël rrah me këmbë në tokë afër meje. Askush s'ia vë veshin. Më tërheq për kind të këmishës. Që ta heq qafe, çohem.

– Çka ke?

– Shiko, po sillet! – tha ai.

E çoi gishtin tregues drejt kodrës. Dola prej kurorës së drunjve dhe ngrita sytë drejt kryqit. Mendimi im i parë ishte se po ëndërroja. Kryqi i madh sillet rreth boshtit të vet. Fërkoj sytë, shikoj sandalet e mia, mendoj në punë, prek me dorë tokën e fortë, por kryqi sillet, shpejt e më shpejt, bëhet i tejdukshëm, bile zhduket.

Me mua është çdo gjë në rregull. Në mënyrë diskrete thërras Alexin, profën, që të mos e shqetësoj, duke mos i folur asgjë, ashtu me lëvizje të pacaktuar.

– A sheh diçka, Alex?

Ai e bëri grimasën si Louis de Finesi dhe syzet i rrëshqitën në maje të hundës.

– Kjo nuk është e mundur, kryqi… kryqi po sillet!

– Hesht, mos thuaj asgjë!

I thërras edhe të tjerët pa iu thënë gjë dhe sakaq të gjithë të të shtatët shikojmë këtë dukuri një çerek ore të mirë, me orë në dorë.

Kryqi sillet edhe më tej. Pierri ka në bark vrragën e gjatë prej thikës, me të cilën tentoi të vritej, kur e braktisi e shoqja. Në kamp jemi shpesh pa pjesën e sipërme të veshjes. Më afrohet gojëhapur.

– Shiko!

Vrraga gati është zhdukur.

Nuk mund t'i shikoj më këto shenja. "Jo, Zot, nuk mund t'i lutem Marisë, të recitoj lutje si përralla të përsëritura njëqind herë. Më lejo të shoh dëftimet në kapelë. E di se kjo është e mundur vetëm për rregulltarët, por ti mund të ma rregullosh këtë".

Atë mbrëmje qëndroj para derës së kapeles. Një frat bën rojë. Lutem në vete. Dikush më kapi për mënge, frati. Më tha diçka që nuk kuptoj dhe më shtyri në brendi të kapelës. U gjenda në rreshtin e parë mu në çastin kur veguesit hynë në kapelë. Lus Zotin të më ruajë prej të paudhit. Veguesit fillojnë të lusin **Të falemi, Mari.** Me bisht të syrit shikoj njerëzit të thelluar në lutje. Përnjëherë dëgjohet një "bum" dhe dëshmitarët, të sinkronizuar përsosmërisht, bien në gjunjë sikur t'u këputeshin këmbët. Më dhimbën mollëzat duke i shikuar. Besimtarët e afërm i vunë duart mbi supet e veguesve. Unë e vura dorën mbi supin e Vickës.

Kam lexuar në një libër se veguesit në ekstazë fare nuk ndiejnë dhimbje dhe bëhen të rëndë si guri. Askush nuk më shikon dhe unë e pickoj Vickën fort e më fort. Ajo nuk reagon fare. Ani çka!? Fakirët i fusin vetes gjilpërën në trup. Atëherë e shtyj, në fillim ngadalë – do të ishte shumë keq sikur të rrëzoheshim te dy. Asgjë… U mbështeta mirë në thembra. Vicka lutet në gjunjë, nuk ka asnjë mbështetje dhe unë e shtyj me tërë fuqinë e tetëdhjetë kilogramëve të mi. S'ka dyshim, luftoj kundër të mbinatyrshmes. Shtyj bllokun e granitit e para vetes kam një të mitur. U rrëqetha, këtu diçka po ndodh…

E mora veten dhe ndjeva qetësinë e këtij vendi, aq reale sa mund të preket. Lus Zotin të më ruajë, të mos dështoj në çështjen kryesore. Të parën herë në jetën time e lus Zojën:

– Nëse je këtu, nëse je në planin e Zotit, m'u paraqit. Që të jem i sigurt.

I çova sytë në drejtim të vendit mbi tavolinë, i cili aq fort i tërheq veguesit. Pashë dritën, një rreze dielli që kalon nëpër xhamin e dritares, por e dendur si lëng në drurin e njomë dhe pashë sesi ajo rreze vrrullshëm zbriti drejt meje dhe depërtoi në zemrën time. Kur rrezja e takoi kraharorin tim, ndjeva sesi krejt frika ime po tretej dhe po zhdukej. Kurrë më parë nuk e kam ndier veten aq të gëzuar. I tërë trupi im shkri në një vërshim mëshire, dashurie. Nuk ekziston asgjë përveç kësaj butësie tërheqëse. Munda të vdisja prej dashurisë së pastër…

Erdha në vete në rrugicën drejt çadrës. Alexi më shikon vetullngritur:

– Çka të ka ngjarë? Fytyra jote sikur rrezaton dritë.

Tre muaj. Më janë dashur tre muaj që të zbres në tokë. Tre muaj kur çdo gjë ishte aq e lehtë: të lutesh, të duash, të vdesësh.

U pajtova me Kishën, me Marinë dhe me veten.

Pierri u kthye dhe u bë udhëheqës i një grupi të krishterësh të rinj.

Lavdi Zotit!

Kryqi në kodrën Križevac, i ngritur më 1933.
Ai sillej dhe vallëzonte. Ata që luten aty, pranojnë shumë hire.

Porosia më 25 shkurt 1990

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras t'i jepeni Zotit. Në këtë kohë dëshiroj të heqni dorë sidomos prej gjërave me të cilat jeni lidhur dhe që e dëmtojnë jetën tuaj shpirtërore. Prandaj, fëmijë, duajeni plotësisht Zotin dhe mos i lejoni Djallit të hyjë në jetën as në shpirtin tuaj përmes atyre gjërave, të cilat ju dëmtojnë. Fëmijë, Zoti ju ofrohet në plotësi dhe mund ta zbuloni dhe ta njihni vetëm në lutje.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Unë jam Famullitari i dytë i Arsit

Atë mëngjes në Megjugorje ligjërova para shtegtarëve francezë. Pas fjalimit të gjerë mbi thirrjen në shenjtëri, të cilën Zoja ia ka drejtuar botës[1], i thashë vetes: "Tani duhet t'u jap një shembull shumë të fuqishëm, të cilin duhet ta mbajnë mend…" Dhe më ra në mend një anekdotë prej jetës së famullitarit të Arsit:

– Të gjithë e dini tregimin mbi famullitarin e shenjtë të Arsit. E dini sesi i ka bërë edhe mëkatarët më të mëdhenj të kthehen kah Zoti. Shenjtëria e tij ka qenë shumë e madhe dhe për shkak të shpirtrave, të cilët i ka sjellë te Zoti, djalli është zemëruar shumë. Ky ka ardhur shpesh ta turturojë dhe ta bëjë të heqë dorë prej detyrës së tij. Bile edhe natën, me talljet e tij dashakëqija, s'e ka lënë të flejë, duke tentuar t'ia djegë shtratin… etj. Meshtari i ka rrëmbyer shumë shpirtra dhe një ditë djalli duke mos mundur të përmbahej më, i tërbuar i tha: "Sikur t'i gjeja në Francë vetëm edhe tre si ti, nuk do të mund të vija më këtu!" A do të mjaftonin tre shenjtër të mëdhenj si famullitari i Arsit, që të mos e linin Djallin t'i bënte punët e tij të neveritshme në Francë? Sa pushtet të paimagjinueshëm ka shenjtëria e vetëm një njeriu! A thua një shenjt është më i rëndësishëm për shtetin e vet dhe për botën, sesa kryetari i Republikës! Vetëm se në Francë nuk kanë dalë edhe dy shenjtër të tjerë që të mund t'ia sigurojnë mbrojtjen.

Dhe, duke shikuar me vëmendje njerëzit para vetes, mora guximin:

– A ka në mesin tuaj të tillë që do të donin t'i zëvëndësonin dy shenjtërit që mungojnë?

Të gjithë u shtangën! Askush nuk e kishte pritur këtë thirrje! Dhe derisa shëtisja me shikim nëpër sallë, duke ua bërë të qartë me dije se nuk

[1] "Pa shenjtëri, fëmijë të dashur, nuk mund të jetoni, kam ardhur këtu që çdo njërin prej jush ta shpie drejt shenjtërisë së plotë."

do të vazhdoj para se të shoh dy duar të ngritura, vërejta dy duar të vogla në rendin e parë që u përgjegjën me gëzim.

– Unë, motër, unë!

– Edhe unë!

– Dy vogëlushe shtatë dhe tetëvjeçare e pranuan sfidën! Ato kishin dëshiruar që të jenë dy shenjtëresha, për të cilat ka nevojë Franca. U përpiva që t'i ndalja lotët. Është dashur të lajmërohen fëmijët me gjithë zemrën e tyre të pastër e të vogël!

Pas ligjëratës ua shpjegova sesi mund të bëhen shenjtër dhe iu tregova sa është Zoja e lumtur për vendimin e tyre. Sa do t'u ndihmojë dhe kurrë nuk do t'i braktisë dhe sa fort e vlefshme është PO-ja e tyre zemërgjerë për të. Ato vendosën t'i zbatojnë porositë e Zojës dhe t'i ndihmojnë njëratjetrës. Dhe ashtu shkuan…

Tri vjet më vonë ligjëroja jo larg Nicës. Ishin mbledhur shumë njerëz. Derisa provoja mikrofonin, ndjeva sesi një dorë e vogël më tërhoqi për skapular. Kur u ktheva pashë një fytyrëz dhjetëvjeçare sesi më qeshet vesh më vesh dhe më thotë:

– Motër, a të kujtohem? Unë jam meshtari i dytë i Arsit!

Si s'më kujtohej! Përsëri mu mbushën sytë me lot dhe mezi i mbajta.

– Oh, mrekulli! – thashë me gëzim.

– E ajo, motër, a të kujtohet ajo? Ajo është meshtari i tretë!

Ato dy drenusha me të vërtetë e kanë mbajtue premtimin që ia kanë dhënë Zojës, përkundër të gjitha pengesave, edhe tri vjet më vonë kanë ardhur të ma thonë këtë përsëri!

– Është vështirë, më tha njëra prej tyre pas ligjëratës, sidomos në shkollë. Shumë vetë na përqeshin. Por ne nuk heqim dorë, ndiejmë se Zoja na ndihmon, kjo është gjë tejet e mirë.

Po, sa desha të të pyes, motër: një ditë një djalë më ka fyer para të tjerëve, në mënyrë të keqe. A beson se do ta fitoj kurorën e martires?

Mbretëria e Qiellit u takon fëmijëve dhe atyre që u përngjajnë. Sofia e vogël më shkruan edhe më tutje. Ajo mendon të bëhet rregulltare, të lutemi për të!

Porosia më 25 mars 1990

'Të dashur fëmijë!

Unë jam me ju, edhe pse nuk jeni të vetëdijshëm për këtë gjë. Dëshiroj t'ju mbroj prej çdo gjëje që ju ofron djalli për t'ju shkatërruar. Ashtu si e kam bartur Jezusin në kraharorin tim, të dashur fëmijë, ashtu dëshiroj t'ju shpie edhe ju drejt shenjtërisë. Zoti dëshiron t'ju shpëtojë dhe ju dërgon porosi nëpërmes njerëzve, natyrës dhe shumë gjërave, të cilat vetëm mund t'ju ndihmojnë që të kuptoni se duhet ta ndërroni drejtimin e jetës suaj. Prandaj, fëmijë, kuptojeni madhërinë e dhuratës të cilën Zoti jua jep përmes meje, që t'ju mbroj me mantelin tim.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur ftesës sime!"

Dëftimet te Kryqi i kaltër

Atë mbrëmje, rreth pjatës së madhe me shpageta, që i kishte përgatitur për ne, Maria tregon:

– Është e pabesueshme se çka mund të trillojnë disa përcjellës, rreth ngjarjeve të ditëve të para! Për shembull, një shtegtar më pyeti se a është e vërtetë se Zoja e ka zgjedhur ngjyrën e kaltër, që të ngjyroset kryqi.

– Për Kryqin e kaltër, vazhdoi ajo, çdo gjë në të vërtetë ka filluar kur policia ia ka ndaluar popullit të ngjitet në kodër. Ne (veguesit) kemi kaluar andej dhe përnjëherë u paraqit Zoja. Kjo ndodhi krejt pa pritur! Ne kemi filluar të lutemi dhe të këndojmë. Policia erdhi të na kërkonte dhe kontrolloi krejt territorin. Ishin të tërbuar. Kaluan pranë nesh, por nuk na panë: sikur të ishin të verbër! Bile nuk e dëgjuan as këngën. E pabesueshme, por gjatë rrugës bisedonin mes vete sikur ne nuk jemi aty e ne këndonim disa metra larg tyre.

Prej asaj ditë Zoja na paraqitej shumë shpesh në atë vend, por policia kurrë nuk na ka gjetur. Ajo ishte strehimorja jonë e fshehtë. Një ditë dikush e kishte vendosur kryqin dhe e kishte ngjyrosur me të kaltër. Filluam të thoshim: "Po shkojmë te Kryqi i kaltër". Por Zoja nuk e kishte zgjedhur ngjyrën!…

Mikeli i vogël filloi të qante dhe Maria u ngrit që ta ushqente. Për Marinë është çdo gjë një i vetmi realitet: të shohë Zojën, të ushqejë fëmijën… ajo kalon prej njërës në tjetrën me lehtësinë që është veçori e zemrës së pastër.

Pak shtegtarë dinë për Kryqin e kaltër, por do duhej që të inkurajohen që të vijnë e të luten aty, thotë ajo. Atë vend e ka zgjedhur Zoja.

Po, Maria ka të drejtë. Edhe Kryqi i kaltër bën pjesë në mesin e atyre vendeve karakteristike, të cilat i ka zgjedhur Zoja: aty nuk ka asgjë! Dua të them, asgjë të veçantë. Pak i ngritur dhe i vendosur disa metra mbi rrugën që shtrihet përgjatë kodrës, ai vend i ngritur i (qindra!) dëftimeve, frymon me thjeshtësinë e peizazhit lokal: gurët që shquhen në kuqlinë, kreka e rrallë që nuk mund të të mbrojë prej diellit, ndonjë shkurre me gjemba pranë së cilës nuk mund të kalosh pa u therur, e në tokë s'ka sipërfaqe të rrafshët sa të mund të gjunjëzohesh pa e humbur drejtpeshimin!

Zoja kurrë nuk e ka ndërprerë vizitën te Kryqi i kaltër, sepse grupi i Ivanit shpesh takohet atje, të hënëve dhe të premteve në mbrëmje. Personalisht kam qenë dëshmitare e ndarjes së shumë dhuntive në atë vend, për shtegtarët dhe për mua personalisht (kur më dhemb zemra, shkoj atje dhe gjithmonë kthehem e ngushëlluar).

Një mbrëmje ishin tubuar shumë vetë rreth Ivanit para Kryqit të kaltër, dhe drejt qiellit u drejtua lutja e zjarrtë. Përnjëherë zërat heshtën, sepse Nëna e Zotit u duk mes nesh: u bë heshtje e shenjtë. Kaluan tre minuta dhe qetësinë e ndërpreu një zhurmë e fortë. Filluan pëshpëritjet, shqetësim në anën e majtë… Çka do të ketë ndodhur?

Një vajzë më ka treguar se çka kishte ndodhur. Ajo nuk është besimtare dhe nuk shkon në kishë. Sikurse të gjithë Francezët e rinj të moshës së saj, jeton duke mos çarë kokën për atë Zotin e largët, për të cilin nuk i flet askush. E mësimi i fesë? Shumë shpejt i ka harruar të gjitha. Vetëm gjyshja e saj shkon në meshën e shenjtë të dielën. O, duhet ta lëmë, është e rritur, është punë e saj, ndoshta s'duhet t'a ndalojmë…

Dhe ja që gjyshja vendosi të shkonte në Megjugorje, me autobus, ajo që është aq shëndetlig. Dhe shumë dëshiron të shkojë! I propozoi mbesës së vet që ta përcjellë dhe kështu u morën vesh:

– Do të ta paguaj rrugën. Do të shohësh, (ish) Jugosllavia është shumë e bukur. E si kompensim do të kujdesesh për mua.

Iluzioni i (ish) Jugosllavisë veproi, marrëveshja u lidh!

Atë mbrëmje Valerie e përcolli gjyshen te Kryqi i kaltër. Ajo e di se të gjithë këta njerëz luten dhe presin që Zoja të duket… por ajo nuk pret asgjë. Të gjitha këto janë vetëm tregime! Gjyshja qëndron në këmbë, sepse nuk mund të gjunjëzohet, ndërsa vajza ishte ndrydhur prej turmës që e pengonin të shihte. Posa turma kishte rënë në heshtje, Valerie e pa Zojën. Shikon e shikon… po, me të vërtetë ajo është. Këtu është, ka ardhur, qeshet me buzëqeshjen që nuk është e kësaj bote. Kalojnë kështu dy minuta, vajza duke dashur ta shohë më mirë, hipi në një gur të mbështetur afër një muri. Nuk mundi ta përmbante një klithmë të qetë. Gjyshja atëherë kuptoi se mbesa e saj "po shihte diçka" dhe u tundua që edhe vetë të hipte në të njëjtin gur… Atëherë ndodhi zhurma, u rrëzuan të dyja prej gurit.

– Kur u ngrita, më tha vajza, Zoja nuk ishte më aty, çdo gjë mori fund. E pastaj shtoi gati me ndjenjën e fajësisë:

– Por më thuaj, motër, pse m'u duk mua e jo dikujt tjetër, kur të gjithë ju keni ardhur për t'u lutur?

– Ndoshta mu për këtë! Ti e vetmja nuk je lutur, as që e ke pritur. Shumë kohë të ka kërkuar dhe sonte ka dashur që ti ta gjesh atë. Ajo është Nëna jote, nuk do të të lërë më!

– Oh, as unë nuk do ta lë më! Sikur ta shihnit, motër, sa e bukur është, shumë e bukur!

"Kryqi i Kaltër", vend i veçantë i dëftimeve

Porosia më 25 prill 1990

"Sot ju thërras që me seriozitet t'i pranoni dhe t'i zbatoni në jetë porositë që ju dërgoj.Unë jam me ju, dhe dëshiroj, të dashur fëmijë, që secili prej jush të jetë sa më afër zemrës sime. Prandaj, fëmijë, lutuni dhe në jetën tuaj kërkoni vullnetin e Zotit. Dëshiroj që secili prej jush të zbulojë rrugën e shenjtërisë dhe në atë rrugë të rritet deri në amshim. Do të lutem për ju dhe do të ndërmjetësoj para Zotit për ju, që të kuptoni madhërinë e kësaj dhurate që më ka dhënë Zoti që të mund të jem me ju.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Franca është e thirrur

Në moshën e saj katërmbëdhjetëvjeçare mendimet e saj i ka përfshirë një frymëzim i fuqishëm: "që ta shpëtojë Francën". E ka pasur shpirtin e Gjones së Orleanit. Emri i saj është Florence de Gardelle. Por ajo fantazi fëmijërore ishte jetëshkurtër, sepse Florence, ashtu sikurse shumica e francezëve, i ka caktuar Zotit vendin e fundit, ose, më saktë, asnjë vend. I ka përvetësuar shprehitë familjare. E Zoti! Kush është ai?

U martua me Bernardin, i cili të dielave shkon në meshën e shenjtë dhe dëshiron që ajo "për hir të fëmijëve" të jetë me të në kishë. Ajo nuk lutet dhe kryen detyrën e vet, duke pritur *"Ite Missa est",* që të mund të dalë sa më parë jashtë. Çka është në qendër të jetës së saj? Vallëzimi, brixhi, teatri, oh, asgjë e keqe, por… "bota". Në fëmijë nuk e gjen gëzimin.

Florence është prej natyrës frikacake dhe e tërhequr, por ka një punë të mirë në IBM… Në mesin e nëntorit të 1987 takoi shoqen Rosemonde, e cila ishte kthyer prej Jugosllavie dhe e cila i kishte folur për udhëtimin e vet. Atë ditë Zoja e mori rrugën për të vajtur te Gardellët. Florence kapi librin të cilin ia la Rosemonde *"Megjugorje, rrëfime dhe porosi"* prej abatit Laurentin. E lexoi me një frymë. E përfundoi leximin në mes të natës. Para mëngjesit tha: "Më duhet të nisem menjëherë! Domosdo!" Thirrja ishte e pakundërshtueshme.

Ditëve të ardhshme ndërmori të mësontë diçka më shumë… por asnjë prift nuk mundi ta udhëzonte. Asgjë s'kishte për të në gazeta, e agjencitë turistike nuk kishin dëgjuar kurrë për atë vend.

Megjugorje? Kot, ai emër nuk gjendet askund!

Por Florence nuk heq dorë dhe në fillim të dhjetorit niset për Megjugorje me një grup të vogël.

Në shtëpinë kroate nuk ka ngrohje, mërdhijnë edhe brenda, edhe jashtë, edhe në kishë. Pesë ditë bie shi pa ndërprerë. Florence dhe grupi i saj bredhin pa përcjellës. Koha e tyre nuk soset kurrë, e kalojnë duke shkelur nëpër baltë. Shkurt: të gjithë çuditen çka kërkojnë në këtë vend të shkretë! Në naivitetin e vet Florence priste se do ta takonte Zojën. Katër ditë priste dhe përgjonte, por kot! Ditën e fundit vendosi të shkonte te Maria (veguesja) dhe me shokët e saj u bashkua me amerikanët, të cilët për fat kishin caktuar takimin me të. Bie shi si do Zoti dhe të gjithë janë mbledhur në oborrin e vogël të Marisë nën çadrën e madhe të përkthyesit. Florence qe mahnitur me rrëfimin e Marisë. Kur u shpërnda grupi, ajo nuk mundi të luante vendit, si të kishte lëshuar rrënjë!

Drita po errësohej dhe po binte muzgu. Maria si zakonisht filloi të ngjitet shkallëve të vogla në shtëpi. Por jo, ndalet në një shkallë. Kthehet drejt Florences për të cilën nuk di asgjë dhe i thotë duke e shikuar drejt në sy:

– Zoja po thotë se nuk ka shumë francezë në Megjugorje, por ju që jeni këtu, do të pranoni shumë hire dhe kur të ktheheni, në familjet tuaja do të fitoni shumë hire, sepse jeni të thirrur!

Dhe atëherë shkoi. (Florences i tingëllojnë edhe sot në vesh fjalët e Marisë, sikur t'i dëgjonte tani).

Si t'i kishte goditur rrufeja Florencen dhe shokët e saj. Të prekur prej porosive të cilat ua përcolli Maria, francezët tanë të mjerë, ishin të izoluar në mes të turmës së amerikanëve, gjermanëve dhe italianëve, tani edhe të nderuar me porosinë e veçantë! Florence filloi të qante dhe s'mundi të thoshte asnjë fjalë. Bernardi e pret në Nicë.

– Atëherë? – e pyeti në veturë.

Dhe Florence që ishte e heshtur, filloi tregimin e saj të mahnitshëm për Marinë, për porositë, për momentin e jashtëzakonshëm të mbrëmjes së fundit… Bernardi nuk e njeh gruan e vet. Florence përsëri përjeton tërë atë shumicë të hireve, të cilat i ka marrë te Maria, atë lum të paqes së pashpjegueshme që e pushton zemrën e saj, sa gati do të pëlcasë nga gëzimi dhe në vërshimin e lotëve ndan me te përvojën e saj. Vetura ndalet para shtëpisë, por as Bernardi as Florence nuk mund të lëvizin. Edhe Bernardit i rrjedhin lotët dhe ai çift i përmbajtur përjeton diçka si kurrë më parë. Një kohë të gjatë dënesën njëri pranë tjetrit dhe atë ditë Zoja hyri për të dytën herë te Gardellet.

Florence ka ndryshuar plotësisht. Nuk pranë së foluri. Nuk mund ta njohësh më! Ajo pa ndërprerë flet për Megjugorjen pa lëshuar anash asgjë. Më e çuditshmja është se askush nuk e sheh si të veçantë, "të ndriçuar". Të gjithë: besimtarët si dhe jobesimtarët e dëgjojnë me kërshëri… Hiri rrjedh dhe prek zemrat e tyre. Në vend se për gjërat e botës, flitet për Megjugorjen dhe Zoja fillon përvetësimin e Nicës. Njerëzit prej të cilëve

ajo më së pakti mund të pritej, thonë: "Të shkojmë atje!" Madje edhe Gaetani, i cili me këmbëngulje dhe kokëfortësi refuzonte gruan e tij sa herë që ajo ia mbushte mendjen të shkonte në Megjugorje, Gaetani që nuk lëshonte pe në "Jo-në" e tij, i thotë Florences: "Florence, e sikur ta huazojmë një autobus?"

Ai i ka nisur shtegtimet prej jugperëndimit, sepse Florences i duhej kjo mbështetje për të filluar orteku[1]. Të gjitha familjet të cilat kanë rënë në kontakt me Megjugorjen, janë të gatshme të flijohen. Zoja nuk ka bërë vetëm një mrekulli: ka shumë shërime nga droga, alkooholi, bashkim të çiftave të ndarë, pajtime, deri te gjërat krejtësisht materiale!

Një djalosh, i cili u kishte krijuar shumë kokëçarje prindërve, kishte ikur një natë nëpër dritare: pesëmbëdhjetë ditë përplot ankth që në fund prindërit të merrnin vesh se ikja e kishte dërguar në… Megjugorje! Por pas dy javësh të kaluara atje, djaloshi nuk kishte më as një cent. Rastësisht takohet me një veturë që kthehej gjithashtu në Francë, por ata njerëz të mirë nuk ishin fare në situatë më të mirë se ai, se kishin aq të holla sa të mbushnin rezervoarin me lëndë djegëse. U lutën së bashku dhe u nisën… Lënda djegëse me të cilën mund të arrinin mezi deri në Zarë, i ka shpënë deri në brigjet e Loires, ku kanë jetuar! E djaloshi është në rrugë për t'u shuguruar.

Bertrandi, i biri i Florences, më me dëshirë shkonte në diskoteka, sesa në kisha. Një ditë e ëma i tha se do të shkojë në Megjugorje.

– Edhe unë do të vija me ju!

– Në Megjugorje nuk ka diskoklube, Bertrand.

Por në kohën e caktuar Bertrandi ishte i gatshëm për rrugë. Në Megjugorje bridhte si shpirt i ndjekur, derisa nuk e dëgjoi fra Jozo-n dhe ndjeu prezencën e Zojës (kjo ishte pikënisja). Natën e fundit të qëndrimit vendosi të ngjitej në Krizhevac me një mik.

Kur arriti te kryqi, përjetoi përvojë të re dhe pa tri rreze drite[2]. "Kurrë më nuk do të frikësohem!", i tha së ëmës të nesërmen.

Kunata e Florences ka ndryshuar plotësisht, mendon vetëm sesi do t'i flasë botës për Zojën. Ka organizuar fluturime çarter për në Megjugorje. E mbrëmjet e saj mondane janë shndërruar në video-projeksione, në të cilat mysafirët e saj gjashtëdhjetë minuta dëgjojnë për Megjugorjen para se të ulen pranë tavolinës!

Gjëja më e rëndësishme është se interesimi për Zojën po rritet. "Autobusët për Megjugorje" janë fidanishtet më të jashtëzakonshme të kthimit. Florence e ka mbuluar me ndjenja Zotin. Që në fillim i ka thënë:

---

[1] Florence de Gardelle për çdo muaj dërgon shtegtarë në Megjugorje.

[2] Për veguesit këto tri rreze vijnë mu para dëftimit. Ana, e motra e Vickës, i sheh po ashtu.

– Në çdo udhëtim i Paudhi na pengon, e di sa është vështirë që nganjëherë të luftohet kundër tij. Mund të më besosh mua se nuk do të ligështohem, por si kundërshpërblim të lutem t'i sigurosh katër kthime në këtë autobus!

Dhe i fiton! Nëse dërgon disa autobusë, e rrit numrin. Tanimë nuk dihet se sa seminaristë (dhe kthime të tjera) kanë mugulluar në Megjugorje. Më në fund ky shantazh i shenjtë, i denjë për gratë biblike, gjithmonë ka pasur anëtarë dhe Zoti në këtë çështje është treguar i butë.

Besoj se këta "kërcënues" të rinj këtu kanë hasur në dell të mirë!

Përfundimi? Francezët janë sot ndër shtegtarët më të shumtë në Megjugorje. Sa herë më kujtohet kjo, më mbushen sytë lot, sepse në këtë shoh reflektimin e ringjalljes së vendit tim, që Marta Robin ia kishte profetizuar më 1936 atit Finet:

"Franca do të bjerë shumë poshtë, më poshtë se të gjithë popujt e tjerë, për shkak të krenarisë së vet (…). Asgjë nuk do të mbesë prej saj. Por në fatkeqësinë e saj do t'i kujtohet Zoti dhe do ta thërrasë e do ta shpëtojë Virgjra tejet e shenjtë.

Franca do ta gjejë përsëri rrugën e vet si bija më e vjetër e Kishës dhe do të jetë vend i përhapjes më të madhe të Shpirtit Shejtë dhe përsëri do të dërgojë misionarë në mbarë botën."[3]

A thua në "Virgjrën tejet të shenjtë, që do ta shpëtojë Francën" prej thatësisë së saj tragjike,[4] nuk mund të njohim Zojën e Megjugorjes?[5] Si të

---

[3] Marthe Robin ka profetizuar më 1936 edhe faktin se, në mes gabimeve të cilat do të bjerin, do të jetë komunizmi dhe masoneria (krahaso Raymond Payret, *Prend ma vie, Seigneur*, faqe 139), madje me meritën e Virgjrës. Marthe ka folur shpesh për detyrën sublime të Francës dhe se sa rëndësi ia jep Virgjra. "Prej Francës kanë shkuar me mijëra misionarë nëpër botë dhe përsëri do të shkojnë! Franca përsëri do të ngrihet kur rinia e saj do të marrë përsëri guximin të shpallë fenë e vet." Ata do të jenë të besueshmit e Marisë, ashtu sikurse e ka përshkruar shenjti Louis-Marie Grignion prej Monforti. Vlen ta përmendim një anekdotë:

Me 25 mars 1966 Virgjra e shenjtë e ka vënë në shtratin e Martës librin e këtij shenjti "Fshehtësia e Marisë", duke i thënë me atë rast: "Ja libri i cili dëshiroj të shpërndahet në mbarë botën…" Marcel Clement thotë se Ati Finet është çuditur shumë, sepse askush nuk kishte hyrë në dhomën e Marthes.

– Çka ka ndodhur, fëmija im? – e ka pyetur.

– Ka qenë Nëna, Ati im! – është përgjegjur Marta.

Për Marthe Robin shih në fq. 190-192.

[4] Në tetor 1993, pas muajit të mjaltit në Francë, Maria më ka thënë: "Të shohësh Francën për ne ka qenë tragjedi. Kishat tuaja janë të zbrazëta. I ka mbuluar pluhuri. Aty ka vdekur feja! Ato që mirëmbahen janë shndërruar në muze, lutja është zhdukur. Por unë po shoh se Zoja ju tërheq në Megjugorje. Këtu ajo do ta kthejë Francën."

Unë e qortova me të butë: "Sikur të kishe shkuar të luteshe në vende të përtëritjes shpirtërore në vend të vizitës si i vekshëm i thjeshtë, do të shihje mrekulli!" (Maria shkonte çdo ditë në një kishë për shkak të dëftimit. Kështu Zoja është dëftuarr, në mes të tjerash, në kishat Sacré Coeur dhe Notre Dame të Parisit).

mbetesh i verbër para veprës madhështore të Mbretëreshës së paqes, e cila përbrenda e përtërin indin e krishterimit francez, të cilin e kanë shkatërruar princi i botës së rreme dhe shoqatat e fshehta që i sulmojnë urdhrimet e Zotit me bekimin e ligjit?

Zoja na përgatit edhe befasi të tjera, sepse asgjë tjetër nuk mund të pengojë realizimin e planit të saj për vendin tonë. I Paudhi ka dashur ta shkatërrojë, duke flakur dashurinë në dobi të krenarisë. Zoja pikërisht po ia kthen jetën duke ringjallur zemrat; për këtë jemi bindur me sytë tanë.

Kjo kishë është bërë rrëfyestore botërore

[5]Nuk përjashtohet veprimi i rëndësishëm i Foyers de Charité dhe i bashkësive të tjera.

Porosia më 25 maj 1990.

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras të vendosni që me seriozitet ta jetoni këtë nëntëshe. Kushtojani kohën lutjes dhe sakrificës. Unë jam me ju dhe dëshiroj t'ju ndihmoj të rriteni me vetëmohim dhe durim, që të mund të kuptoni bukurinë e jetës së atyre që në mënyrë të veçantë më dorëzohen mua. Të dashur fëmijë, Zoti ju bekon prej ditës në ditë dhe dëshiron ndërrimin e jetës suaj. Prandaj lutuni që të keni forcë ta ndërroni jetën tuaj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Ajo ka dëshmitarë të rinj!

Një mbrëmje Maria na flet për kohën e dëftimeve të para.

– Zoja shpeshherë kërkonte të lutemi për qëllimet dhe planet e saja, të cilat pikërisht atëherë i plotësonte[6]. Një ditë na tha që të lusim nëntëshen e madhe për diçka shumë të rëndësishme dhe e ftoi tërë fshatin në kodër të lutej për nëntë net rresht në mes orës dy dhe tre pas mesnatës. Shumica e fshatit iu përgjigj thirrjes. Zoja na dëftohej (neve veguesve) dhe për nëntë net ndodhi diçka e pabesueshme. Derisa ne qëndronim para saj, fshatarët kanë parë sesi po binin yjtë prej qiellit. Kanë lëvizur në drejtim të vendit ku ishte Zoja, sikurse dukja e saj të ishte magnet. Yjtë kanë rrëshqitur në të, duke formuar rreth saj mantelin prej dritës, pastaj kanë rënë në tokë. Me të takuar tokën, kërcejnë drejt qiellit dhe shumohen pakufishmërisht. Duke parë yjtë sesi bien prej qiellit, fshatarët u frikësuan dhe disa filluan të bërtisnin.[7] Thoshin: "Ja, ky është fundi i botës! Ky është fundi i botës!" Aq janë frikësuar, saqë kanë qëndruar tërë natën duke u lutur në kodër.

Por ne, veguesit, nuk kemi parë asgjë prej kësaj, sepse gjatë kohës së dëftimit Zoja na dukej si ditëve të tjera dhe ne nuk kemi parë as qiellin, as yjtë, asgjë prej asaj çka ka ndodhur rreth nesh. Pas dëftimit fshatarët na i treguan të gjitha.

Kjo na gëzoi shumë, sepse në atë kohë përherë na kërcënoheshin se do të na fusnin në burg. Thoshim me vete: "Mirë, derisa ne të jemi në burg i tërë fshati do të dëshmojë në vend tonin për atë se çka Zoja bën këtu. Tani ajo ka dëshmitarë të rinj!"

---

[6] Vicka më ka thënë se Zoja zakonisht i ka mbajtur në fshehtësi planet e saja, por nganjëherë ajo i fliste për disa gjëra.

[7] Si në Fatima me 13 tetor 1917.

Porosia më 25 qershor 1990

(Vjetori i nëntë i dëftimeve)

"Të dashur fëmijë!

Sot dëshiroj t'ju falënderoj për të gjitha sakrificat dhe të gjitha lutjet. Ju bekoj me bekimin tim të veçantë amnor. Ju thërras të gjithëve t'i përkushtoheni Zotit dhe prej ditës në ditë të zbuloni vullnetin e Tij në lutje.

Të dashur fëmijë, dëshiroj që të gjithëve t'ju thërras në kthim të plotë që në zemrat tuaja të jetë gëzimi. Jam e gëzuar që ju shoh këtu kaq shumë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!

Krijesat e Tezes

Tezja e ka filluar zejen e saj të bareshës kur i kishte shtatë vjet dhe kurrë nuk e ka braktisur. Ajo i takon atij lloji të njerëzve fisnikë dhe të fortë, të cilët Zoja i ka zgjedhur në Megjugorje, feja e të cilës është e kthjellët, sepse "Zoti është Zot". Zemra e saj rrah gjithmonë në harmoni me natyrën dhe me Krijuesin. Ajo i di me emër të dyzet delet e saj ashtu si e di çdo gur, çdo shkurre, çdo qoshe të luginës së Megjugorjes. Edhe sot mund ta shihni sesi rri në gur drejt Krizhevcit dhe në ritmin e rruzares tjerr lesh, duke u kujdesur për kopenë e vet me vigjilencë. Çdo mbrëmje kur afrohet koha e Meshës së shenjtë ajo rregullohet dhe drejtohet për në kishë rrugicave gjarpërore të shtrurara me guraleca. Asgjë nuk mund ta pengojë të shkojë në kishë: as akulli, as shtrëngata, ajo era e ftohtë e dimrit që edhe qeve do të mund t'ua shkëputse brirët, as të nxehtët e korrikut; sepse pullazi i saj i vërtetë është qielli dhe siguria e vetme e saj është të ecë me Zotin.

Kënaqem në shoqërinë e saj dhe fytyra e saj e ndritur është e mjaftueshme që të na e sqarojë pse Zoja e ka zgjedhur pikërisht këtë fshat. Tezja nuk i njeh as teologjinë as hollësitë e gjuhës, nuk ka kurrfarë dije librash, përveç dëgjimit të përvujtë shekullor të pëshpëritjes së Zotit në zemër. Sepse për këtë popull i cili me lot dhe gjak i ka ujitur luginat e Hercegovinës, Zoti është i vetmi mik, mik i besueshëm, Zot, Besojma e të cilit i është kundërvënë doktrinës muhamedane dhe asaj marksiste.

Me Tezen mësoj më shumë për Zotin se në kuvendet, sepse me të çdo gjë bëhet e thjeshtë dhe e pastër sikur kristali. Si të gjithë kroatët e kësaj ane, edhe ajo për gjërat më të rëndësishme flet me forcën e decibelave të atij që nis ushtrinë në betejë; kjo është pjesë e sharmit të saj. Turma e shtegtarëve që ka vërshuar shtëpinë e saj nuk ia ka ndërruar shprehitë.

Është e vërtetë se e çudisin disa gjëra te këta shtegtarë, por më duket se ajo e falënderon Zotin se është gruaja më e lumtur në botë, se i ruan delet e veta larg prej kësaj bote, e cila nuk di të dallojë **të mirën ga e keqja.**

Tezja jeton me nipat e vet, Petrin, Ankën dhe Karlon, të cilët janë miq të mirë të mitë. Një ditë Petri më tha:

– Sister, disa dele janë sëmurë, do të ngordhin dhe kam frikë se e tërë kopeja është infektuar…

E pikëlluar për këtë lajm i thashë disa fjalë banale sa për ta ngushëlluar, kur përnjëherë shpirtin tim të mjerë e shndriti një dritë e shkëlqyer. Në të vërtetë m'u kujtua një porosi e Zojës, në të cilën kërkon prej nesh **"ta përcjellim bekimin e saj të veçantë amnor secilës krijesë"** (25. 12. 1988). Shpesh e kam pyetur veten: çka mendon kur thotë "secilës krijesë"? A përfshihen këtu edhe kafshët?

Humbja e kopesë për këtë familje do të thotë katastrofë dhe nuk kisha kohë për analiza ekzakte… Duhej vepruar sa më shpejt.

– Petër, zgjidhja e problemit tënd përsëri gjendet te Zoja, – ia thashë me qëllim **që ta provokoj me porosinë e saj mbi "bekimin e veçantë amnor".**

Petri më shikoi i habitur!

E qartë, ai nuk kishte dëgjuar për atë porosi! Do të ishte keq ta lëshoja rastin e të mos mahitem me të dhe ia drodha gjoja e ofenduar:

– Si, athua ti, kroat i lindur në Megjugorje, nuk di për atë porosi? Një e huaj duhet të të tregojë atë që Zoja ju flet në gjuhën tuaj në fshatin tuaj?

Prej shprehjes së fytyrës së tij e kuptova se pata sukses dhe se kurrë nuk do ta harrojë atë porosi të rëndësishme që do t'ia zbuloj.

– Zoja ka thënë: **"[…] Sot ju jap bekimin tim të veçantë amnor që t'ia jepni secilës krijesë, që ta pranojë paqen. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime."**

E kur flet për "krijesat" (kam premtuar vetvetes se do ta pyes veguesen Mari), Zoja me siguri mendon edhe në kafshë.[8] Kjo do të thotë se do të shkosh te kopeja jote dhe do të lutesh që ajo të pranojë bekimin e Zojës…

---

[8] Në Francë Krishti dikur ka zënë më shumë vend në zemrat e njerëzve, e fshatarët i kanë bekuar fushat dhe bagëtitë e veta. Në kohën e lutjes për të mbjella procesioni ka kaluar fshatrave, me meshtarin në ballë e pas tij fshatarët, duke lëvduar krijuesin dhe duke bekuar tokën e punuar. S'ka dyshim se Zoja na thërret t'i kthehemi kësaj tradite të bukur. Kjo është edhe mënyra për t'i liruar fshatrat tanë prej zakoneve pak a shumë të dyshimta që i kanë zëvendësuar zakonet e vjetra: mendoj në njerëzit që iu drejtohen shëruesve të të gjitha llojeve, personave të cilët posedojnë ndonjë dhuratë a pushtet.
Duhet thënë se shumë prej këtyre zakoneve i kanë rrënjët në shorti, magji (edhe sikur shëruesi në sallonin e vet mban truporen e Zojës së Lurdit) dhe se disa prej "dhuratave shëruese" të këtij ose atij shëruesi vijnë prej vete Djallit, i cili qëndron në ballë të vargut të tërë, i cili ndoshta shtrihet në disa gjenerata pas. Duhet ditur se Djalli shkatërron dhe askujt nuk i jep asgjë falas, dhurata e tij e rreme vetëm e bart

Petri më shikoi përsëri i hutuar!

E kuptova se nuk ishte mësuar me këtë dhe nuk është lehtë të ndërrohen shprehitë e një fshatari hercegovas.

– Sister, unë do të doja që ti ta bësh këtë. Ti je motër nderi, ty do të të shkojë puna më mirë!

Marrëveshja u arrit! I premtova se do të vija pasdite me vëllezërit dhe me motrat e mia. Në kohën e caktuar tezja i nxori jashtë bagëtinë dhe gjashtë të huaj filluan të luteshin. Kjo ishte hera e parë që në vend të qenieve njerëzore, para vetes kisha qenie kaq të vogla të shakmisura, për të cilat duhej të lutesha, por e ndjeva gëzimin e Krijuesit në mes nesh dhe çdo gjë ndodhi me thjeshtësinë fëmijërore. Ia shpjegova Petrit se Zoja nuk ka dhënë kurrfarë formule të veçantë as gjest për atë bekim dhe se mund të lusim me zemër si dëshirojmë.

Duhet thënë se të gjitha delet e sëmura u shëruan shpejt dhe se në vitet e fundit kopenë nuk e ka goditur ndonjë sëmundje. Petri dhe gjyshja pa dyshim në fshehtësi (sepse turpërohen shumë në këto gjëra) kanë vazhduar që t'ua përcjellin bagëtive bekimin e Mbretëreshës së rruzullimit.

sëmundjen në një pjesë tjetër të trupit të të sëmurit, që të mund ta bindë në mrekulli, por në të vërtetë që ta shkatërrojë shëndetin e zemrës dhe të shpirtit. Kështu dikush në dukje shërohet prej dhembjes në gju, por – çfarë çudie – e kapin ankthet e natës ose përnjëherë nuk mund të durojë bashkëshortin(en). Shpirti pak nga pak robërohet, edhe nëse kjo ose ajo pjesë e trupit për sy e faqe tregon përmirësim të përkohshëm.

Lutjet shumë-shekullore të Kishës dhe bekimet, të cilat ajo i ofron, janë pasuri që e kemi në disponim për nevojat tona. Në Megjugorje Zoja na këshillon ta përdorim atë pasuri, që për shembull ta përdorim ujin e bekuar ose t'i bartim sende të bekuara.

Të kërkohen mjete pagane që të mbrohemi ose ta largojmë të keqen, do të thotë që me rrezik të madh t'ia sjellim vetvetes armikun.

Porosia më 25 korrik 1990

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras në paqe. Kam arrdhur këtu si Mbretëreshë e Paqes dhe dëshiroj t'ju pasuroj me paqen time amnore.

Të dashur fëmijë, unë ju dua dhe dëshiroj t'ju shpie në paqen të cilën vetëm Zoti e jep dhe e cila e pasuron çdo zemër. Ju thërras të bëheni bartësit dhe dëshmitarët e paqes sime në këtë botë të trazuar. Le të mbretërojë paqja në tërë botën, sepse bota është e shqetësuar dhe dëshiron me gjithë shpirt paqen. Ju bekoj me bekimin tim amnor.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Fshehtësia e gjyshit Viktor

Është pranvera e vitit 1995. Gjysh Viktori me të vërtetë nuk ka dëshirë t'i bëjë shoqëri bashkëshortes së vet në Megjugorje. Ai më shumë e do kopshtin e vet. Duhet thënë se Ginette e tij e përshpirtshme, pas kthimit nga shtegtimi i parë qysh para një viti, nuk pushon së binduri dhe mërzituri të shkojë dhe të kthehet para këmbëve të Zojës. "Unë të kthehem, unë? Po, si jo!…", nynykat Viktori, e Ginette e tij ndërmarrëse zbulon një ditë shitjen e një shtëpie për dy pensionerë, më të vogël dhe shumë më praktike sesa kjo në të cilën jetojnë. Pse të mos shpërngulen atje?

Çka? Që ta braktisë kopshtin e vet që e do aq shumë, ah jo! Kjo është tepër për Viktorin! Dhe në fund lëshon pé para kërcënimit të Ginette-s: "Nëse vjen me mua në shtegtim, të premtoj se nuk do të shpërngulemi!" Kopshti i tij e meriton këtë sakrificë! Me dëshirë a me detyrim (më shumë, thënë të vërtetën, me detyrim!) Viktori pranon të shkojë me të në shtegtim. Po çfarë shtegtimi se! Në Bosnje dhe Hercegovinë!

– Po ekziston Lourdes te ne, Paray-le-Monial, Lisieux… pse pikërisht në "Bosnje dhe Hercegovinë"? E pse jo në Kazahstanin lindor ose në Sierra-Nevada, pasi qenkemi atje?!

Viktori me guxim hyn në autobus bashkë me një grup shtegtarësh nga Nantesi. Për fat përcjellësi është plot mirëkuptim dhe ka dell për humor e nuk i mërzit me lutje të pakufishme. E di ai punën: nuk guxon t'iu imponojë shumë lutje dhe agjërim në nisje, sepse xhaxhallarë të këtillë si Viktori ka shumë, e di se Zoja do të gjejë një rrugë të papritur deri te zemra e tyre. Viktori gjendet tërë kohën në prapavijë dhe shikon me vëmendje se çka po ndodh, kurse kohë pas kohe bën ndonjë shaka sa për të nxitur ndonjë reaksion. Por me besnikëri përcjell grupin gjithkund dhe pa

nynykatje të mëdha, çdo ditë merr pjesë në Meshën e shenjtë, në lutjen e rruzares, në udhën e kryqit, viziton veguesit dhe ditën e fundit doli në kodrën e dëftimit.

Ginette çuditet, ajo frikësohej prej më së keqes! Aq më mirë, Zoja i ka dëgjuar lutjet e saja. Para kthimit Ginette habitet pse Viktori duket aq i çuditshëm, jo si zakonisht… kur Viktori përkundër asaj që mund të pritej ia drodhi gruas së tij të hutuar: "Vitin tjetër dëshiroj të vij përsëri!"

Oh! Këtu diçka po ndodh! Ginette gjurmon, shikon, hulumton, pret, ka kujdes… nuk ka guxim të pyesë asgjë, por vdes nga kërshëria. Posa arritën në shtëpi, Viktori merr telefonin dhe thërret fëmijët që të vijnë në vizitë të dielën: u thotë se ka diçka t'u kumtojë kur të gjithë të jenë së bashku.

Si duket Ginette nuk ka të drejtë në sekretin e Viktorit para kohës së caktuar kur fëmijët të mblidhen rreth babait. Çdo gjë i kalon nëpër kokë dhe kjo e huton përherë më tepër. Madje, kur Viktori është ndërruar plotësisht: nuk e mallkon për çdo çast, është i menduar, hesht, bile as kopshtin nuk e ka aq me rëndësi. Ai sigurisht ëndërron diçka sekrete.

Ajo nuk kupton asgjë. Ajo që në familje gjithmonë konsiderohej zëdhënëse, tani përmbahet dhe thotë me vete: "A thua do t'u thotë fëmijëve?!"

Asgjë nuk është si më parë. Ginette i rrëfen në besë një shoqeje: "Çka i kemi bërë të madhit Zot, që të meritojmë këtë?" Dhe tërë ditën qan.

– Pse, pyet shoqja, a nuk kaluat mirë në shtegtim?

– Po, natyrisht… si jo!

Dhe i shpjegon shoqes se qan prej gëzimit dhe falënderimit.

E fqinjët pyesin:

– Çka ka ndodhur me burrin tuaj, aq shumë ka ndryshuar!

Bile edhe mbesa e tij shtatëvjeçare, që s'i zë vendi vend, me vendosmëri i qaset gjyshit në dhomë dhe me seriozitetin më të madh e pyet: "Më thuaj, gjysh, vetëm mua… çka të ka ndodhur! A mos je rrëzuar me kokë për tokë? Nuk je më si përpara…"

Edhe pranë tavolinës ka ndryshuar çdo gjë. Më parë Viktori kurrë nuk ishte i uritur, e refuzonte ushqimin e fortë, nuk e kërkonte as kafshatën më të vogël, dhe hante vetëm ushqimin e hollë. E tani? Oreksi i është kthyer plotësisht, me rrëmbim ha çdo gjë që gruaja e tij e lumtur i përgatit.

Dhe kjo nuk është e tëra! Ai i cili deri tani jetonte shumë i tërhequr, vetëm për kopshtin e vet, tani i propozon së shoqes të shkojnë kudoqoftë, posa të kenë rastin dhe të jetë në shërbim të saj…

Një mëngjes kur u zgjuan, Ginette e pyeti:

– Viktor, çka po ndodh kështu? Përpara ziheshim tërë ditën, e tani pajtohemi në çdo gjë. Dhe çka në të vërtetë do t'iu thuash fëmijëve?

Ajo çka Viktori do t'ua thotë fëmijëve është gjëja kyçe për ndryshimin e tij të pabesueshëm.

Është koha për të thënë se para dy vjetësh e tërë familja ishte shumë e shqetësuar, e goditur me fatkeqësinë e madhe, e cila u theu zemrën të gjithë anëtarëve të familjes. Guy, i biri i Viktorit dhe i Ginettes, babai i një vogëlushe, humbi jetën në një fatkeqësi komunikacioni në moshën tridhjetenjëvjeçare.

Dhe Viktori i shpjegoi së shoqes:

– A të kujtohet dita e fundit në Megjugorje, kur të gjithë ishin në Kodrën e Dëftimit? Unë kam qëndruar prapa si zakonisht. Përnjëherë pashë sesi prej fshatit në luginë ngrihej një re, skajet e së cilës ishin të ndritshme, aq të ndritshme sa nuk kam mundur ta heq shikimin prej saj. Dhe në qiell rreth saj asgjë tjetër. Ishte moti shumë i bukur, a të kujtohet? Pastaj reja ngadalë filloi të vinte në drejtimin tim, në kodër.

Për habinë time të madhe u ndal në një metër mbi tokë, pikërisht para meje! Në mes të resë ishin dy persona, ose më saktë një siluetë dhe një përson. Fytyrën e siluetës nuk e kam parë… mos më pyet kush mund të ketë qenë, nuk do të dija të ta them. Por personi tjetër i mbështjellë me të bardhë… ishte…

Viktorit iu dridh zëri dhe lotët s'e lanë të fliste. Por nëna tashmë e kishte kuptuar dhe Viktori ia vërtetoi me frymë.

– Ai ishte Guy, djali ynë! Krejt i gjallë! Bile edhe m'u drejtua! Më tha: "Baba, unë jam, yt bir Guy, nuk të kam harruar, jam i lumtur. Thuaju të gjithëve të luten për paqe… Sidomos vëllait tim, motrave të mija dhe vajzës sime." Kam parë se këmbët e tij nuk e preknin tokën. Pasi e tha këtë, reja u ngrit përsëri në qiell.

Ja! Kjo ishte fshehtësia e gjyshit Viktor.

– Pse nuk ma the këtë menjëherë? E pyeti e shoqja fort e tronditur.

– Do të më merrnit për të marrë!

Të dielën e ardhshme fëmijët e dëgjuan porosinë e dërguar nga qielli. Të gjithë ishin të shqetësuar! Madje, pse e përcillte gjysh Viktori, i pafeu dhe grindaveci!

E Ginette, lutja e së cilës ishte dëgjuar më shumë se kishte pritur, çdo ditë psherëtinte:

– O Zot, me çka e kemi merituar këtë dhuratë?!

Porosia më 25 gusht 1990

"Të dashur fëmijë!

Sot dëshiroj t'ju thërras t'i kuptoni seriozisht porositë e mia dhe t'i shtini në punë. Dijeni, fëmijë, se unë jam me ju dhe se dëshiroj t'ju shpie në qiell nëpër të njëjtën rrugë, e cila është e bukur për ata që e zbulojnë në lutje. Prandaj, fëmijë, mos harroni se këto porosi duhet t'i zbatoni në jetën tuaj të përditshme që të mund të thoni: Ja, unë i kam pranuar porositë dhe përpiqem të jetoj sipas tyre! Të dashur fëmijë, unë ju mbroj me lutjet e mia tek Ati Qiellor.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Nëna e Ivankës

Prej grupit gjashtanëtarësh Ivanka e para e ka parë "Zojën", më 24 qershor 1981, në rrugën që dredhonte rrëzës së Podbrdos, kur shëtiste me Mirjanën në Bijakoviqi.

Ivanka ishte e para që i foli Zojës, të nesërmen kur u duk përsëri, sepse dy muaj më parë i kishte vdekur e ëma Jagoda:

– Ajo është me mua, u përgjigj Zoja, **Ti bëju e dëgjueshme dhe mos u brengos.**

Pak më vonë, me rastin e ditëlindjes së Ivankës, Zoja i kishte përgatitur befasi, duke u paraqitur bashkë me nënën e saj, e Ivanka ishte prekur thellë kur kishte parë sesi e ëma ishte aq e bukur, e bukur si kurrë më parë!

Por kjo nuk ishte befasia e fundit: më 25 qershor 1991, pikërisht pasi e kishte lindur Josipin e vogël, Zoja kishte ardhur përsëri me nënën e Ivankës[1] (kjo ndodhi pesë herë). Duke parë nënën, Ivanka nuk u kishte besuar syve të vet; e ëma po bëhej gjithnjë më e bukur, ishte e mrekullueshme!

Prej kah vinte kjo bukuri?

Në këtë pyetje u përgjigj veguesja Maria. Kur Zoja i kishte treguar qiellin dhe gëzimin e madh të të zgjedhurve, i kishte shpjeguar se shenjtërit në qiell bëhen përherë e më të gëzuar. Ky gëzim është i lidhur me madhështinë e pamasë të Zotit: Zoti është aq i madh sa kurrë nuk mund ta njohim. Pas çdo njohjeje të re të Zotit, dashuria jonë rritet e me dashuri edhe bukuria. Prandaj nëna e Ivankës me rastin e ardhjes së dytë ishte më e bukur.

---

[1] Në fotografi, e jo duke e bartur siç ka bërë me Jakovin dhe Vickën.

– Jam e bukur sepse dashuroj", iu përgjigj Zoja Jelenës Vasil, e cila çuditej me tërë atë bukuri, **"nëse dëshironi të jeni të bukur, dashuroni".**

Në qiell asgjë nuk mund të pushojë, sepse dashuria nënkupton lëvizje të pandërprerë, si në Shenjten Trini. Qielli vlon prej aktivitetit.

Këtë na e tregon edhe rasti për të cilin na foli Maria:

Derisa veguesit luteshin para Zojës, Maria kishte vërejtur sesi fytyra e Zojës ndryshonte dhe bëhej më e gëzuar. Sikur edhe lutja më e vogël e mbushte me një gëzim të ri. Fytyra i bëhej përherë më e bukur, më e mrekullueshme, më e shndritshme. Atëherë Maria e kishte pyetur;

– Pse je aq e bukur dhe e gëzuar kur lutem?

– Sepse në çdo "Të falemi Mari" që e thua, gëzimi im rritet.

Dhe pak nga pak gëzimi i Zojës e përfshinte edhe Marinë.

Këtë gëzim të madh mund ta shijojmë edhe ne këtu në tokë në zemrën tonë, sepse çdo lutje e sinqertë do të thotë një pjesë e rrugës së qenies sonë drejt qiellit. A dëshironi të jeni të bukur? Zoja jua ka dhënë këshillën, e kosmetika e saj është e pashoqe!

Ivanka me dy fëmijët më të mëdhen të saj.
Asaj Zoja ia ka treguar ardhmërinë e botës.

Porosia më 25 shtator 1990

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras të lutni me zemër, që lutja juaj të jetë bisedë me Zotin. Dëshiroj që secili prej jush t'i kushtojë më shumë kohë Zotit. Djalli është i fortë dhe dëshiron t'ju shkatërrojë dhe t'ju mashtrojë në shumë mënyra. Prandaj, fëmijët e mi të dashur, lutuni që jeta juaj të jetë në të mirën tuaj dhe të gjithë atyre që do t'i takoni.

Unë jam me ju dhe ju mbroj, edhe pse djalli dëshiron t'i shkatrrojë planet e mia dhe të pengojë Atin Qiellor t'i realizojë dëshirat e tij këtu.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Lavjerrësit në koleksionin e Zojës

– Motër, motër!

Brigjita po niset, autobusi po e pret, a thua çka do të më thotë me rëndësi që vrapon ashtu drejt meje?

– Vetëm një fjalë, kam lajm të mirë! – më thotë e mbushur frymë. – Nesër kur të shkoni në kodër, shkoni afër atij grumbulli gurësh nën kryq. Ngriteni atë gurin e zi fare në anën e majtë të kryqit… Përfundi do të gjeni lavjerrësin tim… e kam lënë, kaq…!

– E çfarë të bëj me të? – i thashë duke qeshur.

E thërrasin me bori të autobusit, shkon duke vrapuar dhe më bërtet:

– Lëreni, është për të!

Një më shumë, thashë me vete duke shikuar pas saj. Zoja ka koleksionin më të bukur të lavjerrësve në botë; kush do ta mendonte këtë!

Kjo ma përkujtoi një ngjarje argëtuese. Gjashtëdhjetë shtegtarë prej Parisi i kaluan pesë ditë në Megjugorje dhe mëshira ndikoi fuqishëm në zemrat e tyre. Të gjithë u rrëfyen mirë, bile edhe ata më zemërgurët dhe Zoja mundi të jetë e lumtur me këtë rezultat. Por ja që askush nuk e ka paraparë atin Lucian, fratin Italian, i cili pa dashur e shqetësoi grupin.

– Na flisni për Biblën! – pa të keq e luti Geneviève B.

Atë natën e fundit i tërë grupi e dëgjonte me kujdes, sepse prej gojës së tij filloi të ndriçonte njëfarë drite. Pikërisht kur ishte tek e para prej "dhjetë fjalëve"[2] (tjetër Zot mos të kesh pos meje), filloi të fliste për idhujt, të cilët na i ofron bota pagane dhe të cilët njerëzit i pranojnë leht, pa menduar. Asgjë nuk la mangut! Disa shtegtarë filluan të përpushen në ulëset e tyre, askush nuk mund t'i shmanget tehut të Fjalës së Zotit. Të gjithë idhujt e tyre, të vegjël dhe të mëdhenj, dolën në dritë, dhe duhet të shikohen nga afër.

[2] Bibla nuk flet për dhjetë "urdhërimet" por për dhjetë "fjalët". Këtu kemi të bëjmë me dhjetë fjalët që japin jetën dhe pengojnë vdekjen.

Ati Luciano shkeli në folenë e thneglave. Por kulminacioni i mbrëmjes ishte kur papritur pyeti:

– A ka dikush prej jush, për shembull, lavjerrës.

Të gjithë shikohen mes vete, ngurrojnë, nuk e ndiejnë veten mirë, kur papandehur një murgeshë, e përshpirtshme sa s'bëhet, nxori prej xhepit lavjerrësin:

– E kam unë!

Pesëdhjetë e nëntë palë sy e shikuan dhe ia plasën gazit. Guximi i saj i trimëroi edhe ata më të pasigurtit dhe shumë prej tyre filluan njëri pas tjetrit t'i nxirnin lavjerrësit prej xhepave dhe çantave. Gjashtëdhjetë shtegtarë dhe gati po aq lavjerrës!

Ajo natë ishte shumë e gjatë, më e gjata prej krejt shtegtimit, sepse është dashur të kryhen pesëdhjetë rrëfime para fluturimit të aeroplanit në mëngjes. E kush i futi në xhep lavjerrësit? Zoja!

I ngacmuar me një shtytje të fuqishme, ati Luciano e ka prekur një prej pikave më të ndieshme të shoqërisë sonë dhe si bari i mirë i ka marrë delet e veta, prej burimit me ujë të ndotur i cili i ka brejtur dhe i ka çuar te Fjala e Zotit, në atë burimin e mrekullueshëm të jetës.

– Kjo është e thjeshtë, – shpjegon ai para asaj nate të kaluar pa gjumë, në të cilën dha aq shumë zgjidhje: njeriu shpeshherë dëshiron shumë të "dijë". Por vetëm Zoti jep njohjen e vërtetë, atë njohje që shpie drejt jetës, të bashkuar në dashuri me Të. Por Djalli është i keq, ai do ta shfrytëzojë këtë dëshirë të njeriut (nuk mendoj në gruan) dhe t'i ofrojë diçka që i përngjan dijes: do t'i ofrojë informatën. Që prej Zanafillës shihet dinakëria e tij: **"Si! Zoti jua ka ndaluar të hani prej kësaj peme! O, përkundrazi! Sytë tuaj do të hapen, ju do të njihni! Do të jeni si zotër!"**

Dhe para këtij mashtrimi, para këtij ngashnjimi (kësaj "kurthe për budallenj" do duhej thënë), Eva është e gatshme ta shesë lirë lidhjen e saj me Zotin, në dobi të "njohjes". Ajo e ha mollën dhe prej atij çasti vdekja vjen në botë! Ky plan vepron edhe sot. Dinakëria e vjetër e Djallit tregohet sot më frytdhënëse se kurrë. Fjala e Zotit në Bibël është e qartë si uji që del prej shkëmbit, çdo gjë që ka të bëje me shortin, marrjen e "informatave" me spiritizëm (shih Lp 18, 9-12) – është e neveritshme. Ka shumë fjalë në Bibël me të cilat Zoti ia tërheq vëmendjen popullit të vet për rrugët e vdekjes, në të cilat ai niset në kontakt me paganët.

Sa u përket lavjerrësve dhe mjeteve të tjera, për të cilat besohet se mund të sigurojnë "informata", pjesa më e rëndësishme e Biblës gjendet te profecia e Ozesë (Oz 4, 12) kur Zoti ua sheh për të madhe priftërinjve dhe popullit të vet se e kanë braktisur Atë, Zotin e Gjallë, që të jepen pas çorodisë: **"Një cung druri e pyet për këshillë populli im, por përgjigjen po m'ia kthen shkopi! Ua mori mendtë shpirti i fëlligshtisë, e lënë Hyjin për të bërë lavirësi!"**

Dhe atë Luciano vazhdon:

Kanë patur sukses t'ju bindin të besoni sesi një sferëzë letre, unaza e varur në një fije peri ose një copë druri, mund t'ju sigurojnë informata që mund t'ju sjellin të mirën! Por kush e lëviz lavjerrësin tuaj? Magnetizmi e lëviz busullën time që ta gjej veriun. Prandaj edhe nuk e përdor që ta gjej shpirtin e ngjashëm, fatin ose çelësat. Por kush e lëviz lavjerrësin? Si mund të më shërbejë sferëza e letrës si tregues se a po shkoj rrugëve të Zotit? Shën Gjoni më vendos katër kushte për rrugën nëpër dritë: të lihet mëkati, të respektohet urrdhri i Zotit (urdhri i dashurisë), të ruhem prej botës dhe të ruhem prej antikrishtit (shih 1 Gjn 3-4).

Nëse kërkoj informatë si të jem i lumtur (paraja, suksesi, "sea, sex and sun…"), objektivisht duhet të konstatohet që, sa i përket dashurisë, përvoja tregon se lavjerrësi është i pasigurt në punët e zemrës. Sa i takon shëndetit… nëse është i mirë, do ta mbulojë sigurimi social! Sa u takon të hollave, kjo mund të jetë mirë, por gishti i kujt është përzier aty? A do të më duhet ta paguaj me ankthe të padurueshme ose me mendimet për vetëvrasje? Vetëm Zoti jep pa pagesë. Mua, birit të Zotit, më mjafton vetëm mendimi se ajo që lëviz lavjerrësin, mund ta lëndojë Atin tim; dhe nuk më duhen as shpjegime dhe as dëshmi që të përmbahem prej tij, sepse frikësohem se do ta lëndoj Atin. E dua Atë dhe e dua provaninë e tij. Lavjerrësi apo Provania… zgjedhni!

Sot të gjithë vrapojnë pas informatës me çdo çmim. Djalli bën të njëjtën reklamë si në kopshtin e parajsës: **"Ti duhet t'i dish të gjitha,[3] eja tek unë se Zoti yt të fsheh diçka".** Jo, mos e ndërro shpirtin tënd, jetën tënde të amshuar për dituri të rreme! Në Krishtin i kemi të gjitha, Ai është Rruga, e Vërteta dhe Jeta. **"E kjo është jeta e pasosur: që të njohin ty, Një të vetmin Hyjin e vërtetë, dhe atë që dërgove, Jezu Krishtin"** (Gjn 17, 3).

Zoja ka qarë me lot duke thënë: **"Ju e keni harruar Biblën"**, sepse po shihte se po vdisnin fëmijët e dashurisë së saj. Kjo është klithma e Nënës, e cila sheh sesi i Paudhi po i afrohet fëmijës së saj dhe po e mashtron, sepse ai nuk e ka me vete shpatën e Fjalës së Zotit që ta mundë atë.

Atë natë shtegtarëve pasuria e tyre e dikurshme iu duk pleh. Më vonë shumë prej tyre janë kthyer në Megjugorje dhe të gjithë kanë deklaruar se ai mohim i ka liruar. Lavjerrësi, i cili në jetën e tyre kishte zënë vendin e idhullit, e ata as që kishin qenë të vetëdijshëm, i ka mbajtur në robëri. Por Zoja i këputi ato pranga!

Me fjalë të tjera, nëse e keni lavjerrësin, eni në Megjugorje dhe rriteni koleksionin e madh të Zojës. Ajo i ka të gjitha llojet e mundshme.

---

[3] Prej këtu dalin kurthat e sotme si sofrologjia, scientologjia, antropozofia etj., që propozojnë njohjen në pjesën më të madhe të ndarë nga Bibla.

Porosia më 25 tetor 1990

"Të dashur fëmijë!

Sot ju ftoj që veçanërisht të luteni dhe të ofroni fli dhe vepra të mira për paqe në botë. Djalli është i fuqishëm dhe me të gjitha mjetet dëshiron të zhdukë paqen që vjen prej Zotit. Prandaj, të dashur fëmijë, lutuni përzemërsisht me mua për paqe. Unë jam me ju dhe dëshiroj që t'ju ndihmoj me lutjet e mia dhe t'ju shpie në rrugën e paqes. Ju bekoj me bekimin tim amnor. Mos harroni të jetoni sipas porosive të paqes!

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Vicka dhe Jakovi u zhdukën

Në vitin 1981 të gjithë veguesit jetonin në të njëjtën pjesë të Bijakoviqit, rrëzë Podbrdos. Në atë kohë policia i ndiqte pa mëshirë, i përgjonte dhe i mbante familjet e tyre në ankth. Mbi ta qëndronte vazhdimisht kërcënimi, sepse të shihje Zojën ishte mëkat i madh kundër regjimit, e pushteti nuk tallej me këtë lloj mëkati.

Një pasdite Jakovi dhe mbesa e tij Vicka iu shmangën me sukses këtij vëzhgimi të përgjithshëm dhe duke u kthyer nga Çitluku vendosën të shkojnë në shtëpinë e Jakovit ku ai jetonte me të ëmën. Ishin të uritur.

Shtegtarët të cilët shkonin në shtëpinë e Ivanit ose të Mirjanës kalonin pranë shtëpizës së varfër të Jakovit.

E ëma e Jakovit, Jaka[4], ishte e varfër dhe që të dy jetonin në dy dhomëza pa ujë të rrjedhshëm në parehatshmërinë karakteristike të Megjugorjes *para dëftimeve të Zojës.* Flihej në dysheme, pa ngrohje, ishin të uritur, rraskapiteshin duke punuar në duhan dhe kur sëmureshin, duhej që të mësoheshin me të, sepse askush përveç Zotit nuk mund t'u ndihmonte.

Vicka dhe Jakovi arritën të mbushur frymë në shtëpi dhe i thanë Jakës se ishin të uritur. Pastaj kaluan në dhomën tjetër, derisa Jaka përgatiste shujtën modeste. Pas disa minutash i thirri … por ata nuk u përgjigjën! Ishte ora pikërisht 15:20. Hyri në dhomë, nuk ishin aty! Ju ngri gjaku në dej. Ishte e pamundur të dilnin prej dhomës e ajo të mos i shihte. Në kokën e saj e kujtoi çdo minut prej ardhjes së tyre, por kot, asgjë nuk kuptonte… duhej të ishin aty! Përveç kësaj, pak më parë i dëgjoi duke biseduar. E

[4] Ajo vdiq një vit më vonë, duke lënë vetëm Jakovin dymbëdhjetëvjeçar. E mori tek vetja xhaxhai i tij, Filip Dragiçeviqi dhe jetoi në shtëpinë e tij derisa u martua me Ana-Lisën në prill 1993.

përfshiu ankthi. Policia… por jo, si ka mundur t'i merrte policia e ajo të mos e vërente! Doli jashtë krejtësisht e frikësuar dhe takoi nënën e Ivanit, e cila zbriste rrugicës.

– A mos i ke parë Jakovin dhe Vickën?

– Jo!

Duke u ngjitur rrugicës përpjetë pyeste fqinjët. Kështu arriti deri te prindërit e Vickës

– Si? Jo… u përgjigj Zlata, e ëma e Vickës, duke mohuar me kokë.

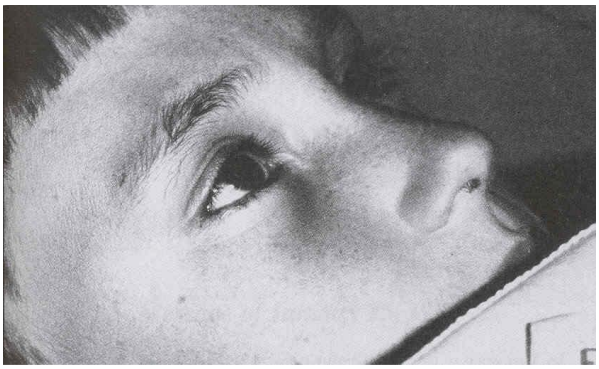

Jakovi në ekstazë:
"Kam nevojë për ty. Ti je i rëndësishëm për mua!"

Me të shpejtë u përhap lajmi se Jakovi dhe Vicka u zhdukën dhe të gjitha zemrat u shtangën, sepse banorët e Bijakoviqit i shikonin veguesit si fëmijët e vet, si bebëzën e syrit.

Le t'i kujtojmë Marinë dhe Jozefin sesi plot ankth e kanë kërkuar Jezusin dymbëdhjetëvjeçar në Jeruzalem!

Koha kalonte, fëmijët nuk dukeshin, e nëna e Vickës pohonte me vendosmëri: nuk kanë kaluar këndej. Madje, askush nuk i kishte parë. Jaka u kthye në shtëpi e frikësuar fort. Sillet nëpër kuzhinë, kalon në dhomëzën e zbrazët, atje ku ishin herën e fundit, me shpresën e pakuptimtë se do t'i gjente, se do të zgjohet prej kësaj ëndrre të tmerrshme. Por nuk ishte askush! Hoqi prej tavoline ato dy pjata, në të cilat ishte ftohur ushqimi, ktheu në vend të vet enën e vjetër, derisa në mendimet e saj me shpejtësi të madhe ndërroheshin pamjet më të tmerrshme të cilat imagjinata e nënës mund t'i mendonte.

Në këtë vend kujtimet e të parëve shkojnë aq larg sa nuk kanë nevojë për filmat e tmerrit. Jaka doli jashtë dhe u ul nën drurin e vogël afër shtëpisë. Prej aty mund të shihte mirë… Kur përnjëherë, në orën 15:50, iu duk se dëgjoi një shushuritje. Nuk iu besoi veshëve të vet, shushuritja vinte prej shtëpisë!

– Jakov, a je ti?

Jakovi vrapoi prej shtëpisë dhe i lumtur i tha së ëmës:

– Nënë, nënë! Ishim në qiell! E kemi parë qiellin!

– Në qiell? Jo… kjo nuk është e mundur! Nuk mund të besoj se keni qenë në qiell!

Çka ka ndodhur në të vërtetë?…

Porosia më 25 nëntor 1990

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të bëni vepra mëshire me dashuri dhe për dashuri ndaj meje dhe ndaj vëllezërve dhe motrave tuaja dhe të mia. Të dashur fëmijë, çkado që u bëni të tjerëve, bëjeni me gëzim dhe me përvuajtëri të madhe ndaj Zotit. Unë jam me ju dhe prej ditës në ditë ia paraqes Zotit flijimet dhe veprat tuaja për shpëtimin e botës.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kulmi u hap…

"Jakov, na trego…", e lusin shtegtarët.

– Zoja ka ardhur dhe na ka marrë me vete. Por Vicka ka qenë me mua, shkoni tek ajo, le t'ju tregojë ajo…

Jakovi ka mbetur djalosh shumë i tërhequr, shumë misterioz, bile edhe familja e tij merr vetëm një pjesë të vogël të asaj pasurie që ai ka pranuar prej Zojës.

Por Vickën nuk duhet pyetur dy herë që të tregojë për "udhëtimin e vet në anën tjetër".

Nuk e kemi pritur këtë, thotë ajo. Zoja erdhi në dhomë derisa nëna e Jakovit përgatiste ushqimin në kuzhinë. Ajo na ofroi të shkonim me të dhe të shihnim parajsën, purgatorin dhe ferrin. Kjo na befasoi shumë dhe për një moment as unë as Jakovi nuk kemi ditur ç' të themi.

– Merre Vickën me vete! – tha Jakovi. – Ajo ka shumë vëllezër dhe motra, e unë jam vetëm me nënën. (Thënë të vërtetën, Jakovi dyshonte se njeriu nuk mund të kthehej i gjallë nga ky lloj udhëtimi!)

E unë kam menduar, shton Vicka, kështu: "Por ku do të shkojmë? Dhe sa kohë duhet për këtë?" Por duke parë dëshirën e Zojës që të shkojmë me të, pranuam dhe u gjendëm atje.

– **Atje?** – e pyeta Vickën. – Por si keni shkuar atje?

– Posa thamë PO, kulmi u hap dhe u gjendëm atje!

– Ashtu shkuat, në trupin tuaj?

– Po, ashtu si jemi tani! Zoja e mori Jakovin për dorë të majtë e mua për të djathtën dhe shkuam me të. Së pari na e tregoi parajsën.

– Dhe ashtu thjesht keni hyrë në qiell?

– Ah, jo, tha Vicka, kemi hyrë nëpër derë.

– Çfarë dere?

– Paj, derë normale! E kemi parë shën Pjetrin dhe Zoja e çeli derën…

– Shën Pjetrin? Si dukej?

– Paj, si në tokë!

– Kjo do të thotë?

– Rreth gjashtëdhjetë, shtatëdhjetë vjeç, as shtatlartë por as shtatshkurtër, me flokë të thinjur pak të dredhur, me shpatulla të gjera…

– Por ai nuk e hapi?

– Jo, Zoja e hapi derën vetë, pa çelës. Më tha se ai është shën Pjetri, ai nuk tha asgjë, vetëm u përshëndetëm, asgjë tjetër.

– Nuk ishte i befasauar se ju shihte?

– Jo, pse? Ishim me Zojën, dhe…

Vicka flet për këto ngjarje si për ndonjë shëtitje të djeshme me të vetët aty diku në afërsi. Nuk ndien kurrfarë kufijsh në mes "asaj lart" dhe kësaj në tokë. Ajo ndihet krejtësisht mirë në anën tjetër, bile u çudit nga disa pyetje të miat. Është interesant se ajo nuk është fare e vetëdijshme se përjetimi i saj është visar i vërtetë për njerëzimin dhe se fjala e Qiellit, të cilën e ka aq të afërt, hap dritaren për një botë krejtësisht tjetër në krahasim me këtë shoqëri të sotme tonën, për ne "jo-veguesit".

Parajsa është hapësirë fort e madhe, pa kufij. Atje mbretëron dritë e cila nuk ekziston në tokë. Kam parë shumë njerëz dhe të gjithë janë shumë të lumtur. Ata këndojnë, vallëzojnë… Ata komunikojnë mes vete në mënyrën e cila nuk ekziston në tokë. Njihen nga brenda. Janë të veshur me fustane të gjata dhe kam vërejtur tri ngjyra. Por ato ngjyra nuk janë si këto në tokë. Kanë ngjashmëri me të verdhen, të përhiturën dhe të kuqen. Me ta janë edhe engjëjt. Zoja na i ka shpjeguar të gjitha. **"Shihni sesi janë këta njerëz të lumtur**, na thoshte. **Asgjë nuk u mungon!".**

– Por Vicka, a mund të ma përshkruash lumturinë, të cilën e përjetojnë të zgjedhurit në qiell?

– Jo, nuk mund të ta përshkruaj atë, sepse në tokë nuk ka fjalë me të cilat ajo mund të shprehej. Edhe vetë e kam ndier lumturinë e të zgjedhurve. Nuk mund të të flas për këtë, vetëm mund ta përjetoj atë në zemrën time.

– A nuk dëshirove të mbesësh atje dhe të mos kthehesh më në tokë?

– Po, dëshirova! U përgjigj duke qeshur. Por njeriu nuk bën të mendojë vetëm në vete! E di se gëzimi ynë më i madh është që ta bëjmë Zojën të lumtur.

Dhe ne e dimë se ajo dëshiron të na lërë në tokë edhe për një kohë që t'i përcjellim porositë e saja. Është gëzim i madh t'i shpërndash porositë e saja! Për aq kohë sa t'i duhem asaj, unë jam e gatshme! Kur të dojë të më marrë me vete, edhe për atë jam e gatshme! Ai është plani i saj, jo imi…

– Po të zgjedhurit në qiell, a kishin mundësi të të shihnin?

– Natyrisht se na kanë parë! Ishim me ta!

– Si dukeshin?

– I kishin afër tridhjetë vjet. Ishin shumë, shumë të bukur. Asnjëri nuk ishte aq i gjatë as aq i shkurtër. Nuk kishte as thatanikë as të trashë, as me të meta. Të gjithë dukeshin shumë mirë.

– E pse atëherë shën Pjetri ishte më i vjetri dhe i veshur si në tokë?

Ajo heshti pak… kjo nuk i kishte rënë kurrë në mend.

– Ashtu ishte! Po të tregoj çka kam parë!

– Dhe nëse trupat tuaj ishin në parajsë me Zojën, nuk ishin njëkohësisht në tokë, në shtëpinë e Jakovit?

– Jo, natyrisht se jo! Trupat tanë u zhdukën prej shtëpisë së Jakovit. Të gjithë na kërkonin! Kjo zgjati krejtësisht njëzet minuta.

Këtu merr fund pjesa e parë e tregimit të Vickës. Për të personalisht më e rëndësishmja është se ka filluar ta ndiejë lumturinë e papërshkrueshme të qiellit, paqen e kulluar, premtimin e së cilës nuk duhet vërtetuar më tej. Shpirtrat e fuqishëm, pa dyshim, do të mund të mendojnë dhe të diskutojnë për tregimin e papërpunuar të Vickës. Por, përveç faktit se dëshmitari tjetër është Jakovi, shenja më e sigurt se Vicka me të vërtetë ishte në qiell, është gëzimi qiellor i cili përcillet prej krejt qenies së saj te të gjithë që i afrohen. Kush do të mund t'i numëronte me mijëra persona, të cilëve ajo ua ka kthyer shpresën me buzëqeshjen e saj të thjeshtë?

Jakovi, 9-vjeçar: "Tani, pasi e pashë, do të mund të vdisja."

Porosia më 25 dhjetor 1990

"Të dashur fëmijë!

Sot veçanërisht ju thërras të luteni për paqe. Të dashur fëmijë, pa paqe nuk mund të përjetoni lindjen e Krishtit Fëmijë, as sot as në jetën e përditshme. Prandaj, luteni Zotin tonë për paqe, që t'ju mbrojë me mantelin e vet dhe t'ju ndihmojë të kuptoni madhërinë dhe rëndësinë e paqes në zemrat tuaja. Kështu do të mund të përhapni paqen prej zemrave tuaja në mbarë botën. Unë jam me ju dhe angazhohem për ju para Zotit. Lutuni, sepse Djalli dëshiron t'i shkatërrojë planet e mia për paqe. Pajtohuni dhe ndihmoni me jetën tuaj që paqja të mbretërojë në mbarë tokën.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Unë nuk shkoj në purgator

Kur u drejtohem shtegtarëve dhe ua përcjell porositë dhe veçanërisht hiret, të cilat Zoja i jep në Mëgjugorje, dëshiroj ta bëj këtë pyetje-grackë:

– Kush prej jush mendon se do të shkojë me siguri në purgator?

Rezultati është katastrofik… Gati të gjithë e çojnë dorën! Nëse kjo ndodh në fund të shtegtimit, me buzëqeshje natyrisht, gjithsesi ua shpjegoj prapavijën e mendimit tim:

– Kjo nuk është asgjë! Nuk e keni kuptuar fare porosinë e Zojës, duhet të qëndroni edhe tri ditë.

Atëherë e shfrytëzoj ndodhinë e Vickës; ata pak nga pak lirohen dhe heqin dorë prej parafytyrimit ogurzi. Testi i fundit, pas ligjëratës, tregon se askush prej tyre nuk e ka ndër mend të qëndrojë në purgator… Uf!…

Por t'i kthehemi përjetimit të Vickës:

– Pas parajsës Zoja na shpuri ta shohim purgatorin. Është një vend shumë i errët dhe nuk arritëm të shohim gati asgjë, sepse aty mbretëron njëfarë tymi i dendur, ngjyrëgri si hiri. Kemi ndier se ka shumë njerëz, por fytyrat e tyre nuk kemi mundur t'i shohim për shkak të tymit. Mund të dëgjohej sesi rënkonin dhe vajtojnin prej dhembjeve. Janë tepër shumë dhe vuajnë shumë. Po ashtu kemi dëgjuar dofarë goditjesh, sikur rraheshin. Zoja na tha: **"Shikoni sesi vuajnë këta njerëz! Ata presin lutjet tuaja që të mund të shkojnë në qiell."**

Pastaj na ka folur edhe më për purgatorin. Shumë jam çuditur, thotë Vicka, kur kam kuptuar se atje ka njerëz, të cilët i janë kushtuar Zotit, rregulltarë e madje edhe priftërinj. E kam pyetur Zojën sesi është e mundur që personat e përkushtuar të gjenden në purgator. Ajo më qe përgjigjur:

"Po, këta persona i janë kushtuar Zotit, por në jetën e tyre nuk kanë pasur dashuri. Për këtë arsye janë tani në purgator."

Para se të largoheshim prej purgatorit, Zoja na porositi që **"për çdo ditë të lutemi për këta shpirtra."**

E pyeta Vickën:

– A e ke ndier në vete vuajtjen e atyre njerëzve ashtu si e ke ndier lumturinë e të zgjedhurve në qiell?

– Zoja na ka dhënë në atë kohë forcë të veçantë, hirin që të mund ta durojmë atë. Pa atë forcë nuk do të mund të qëndronim, sepse një gjë është të mendosh për purgatorin, dhe tjetër gjë është që ta shohësh! Sot e ndiej veten shumë të pikëlluar kur mendoj për ata shpirtra, që vuajnë dhe lutem për ta, sepse do të dëshironim natyrisht që të gjithë të shkojnë në parajsë. Por në një moment e kemi ndier forcën që nuk është tokësore. Ajo ishte e jashtëzakonshme, në raste të tilla.

Vizita në purgator mund të përmblidhet në disa fjalë, por ato tregojnë atë kryesoren. Më vonë Virgjëra e Bekuar na përkujton për këtë në katër porositë e saj[5], të cilat e fuqizojnë jo vetëm mësimin e Kishës, por edhe dëshmitë e disa mistikëve të kanonizuar, të cilët kanë pasur përvoja të ngjashme si Vicka dhe Jakovi[6].

Në mes viteve 1981 dhe 1984, kur dëshmitarët kanë pyetur për fatin e ndonjë të vdekuri, Zoja ndonjëherë përgjigjej: **"Ai është me mua"** ose **"Duhet lutur për të".** Kështu Jakovi kishte fatin që më 5 shtator 1983 të dinte se e ëma gjendej në parajsë. Kishte vdekur atë ditë.

– Vicka, çka mendon, çka ka qenë aq e mirë në jetën e Jakës që të shkojë menjëherë në parajsë? – e pyeta.

– Oh, kjo është shumë e thjeshtë! Të gjitha gjërat e vogla e të përditshme i bënte me dashuri, me tërë zemrën e saj! Zoti i ka dhënë çdokujt një detyrë. Ti shkruan libra e unë ju flas shtegtarëve… Këtë duhet bërë me dashuri, ja, kjo është e madhe! Zoti nuk kërkon ta ngrisim malin dhe ta zhvendosim. Punët e vogla të përditshme janë të mëdha për të. Shumë njerëz ia komplikojnë jetën vetes… jo, Jaka nuk ka bërë asgjë të veçantë. Por Zoti e ka parë zemrën e saj të madhe![7]

Me kërkesën e prerë të Zojës në vitin 1984 kaloi "koha për bërjen e pyetjeve personale". Megjithatë, gjatë luftës së zhvilluar pak kohë më parë, kam mundur të kuptoj prej bisedës me Vickën, se Zoja e ka informuar për

---

[5] Në porosinë e janarit 1983, Zoja flet për nivelet e ndryshme të purgatorit, disa janë më afër me ferrin, disa më afër me parajsën. Me lutjet tona për këta shpirtra fitojmë ndërhyrës, të cilët na ndihmojnë në jetë.

[6] Shën Katarina e Gjenovës, e lumja Mariam nga Betlehemi, famullitari i Arsit, Maria Ana prej Jezusit, shenjtja Margareta-Maria Alacoque, shenjtja Faustina…

[7] Në të njëjtën pyetje Jakovi u përgjigj: "Ka qenë e krishtëre e mirë! Ajo i ka kuptuar seriozisht urdhrat e Zotit, për të gjitha që na obligon Zoti. Dhe kësaj i ka qëndruar besnike çdo ditë.

disa ushtarë kroatë të asaj ane, se a kanë vdekur në betejë apo janë dërguar dikund. Në atë kohë nuk ka pasur shumë shtegtarë dhe Vicka kalonte mjaft kohë duke ngushëlluar familjet e goditura nga lufta. Një natë më tha: "Shumë njerëz tanët janë zhdukur. Gjatë shfaqjes është folur shumë për këtë dhe tani më duhet të shkoj shpejt te familjet e tyre… Kupton, ata presin në ankth të madh." Nuk kam dashur t'i bëj të tjera pyetje Vickës, por këto fjalë të thjeshta flasin shumë.

Për ne që jemi në tokë nuk është më e rëndësishmja të dimë a është ndonjëri nga të afërmit tanë në purgator apo në parajsë. Më e rëndësishme është të kuptojmë se çfarë pasurie na ofron Zoja nëpër shkollën e saj të dashurisë në Megjugorje. Ai që hyn në shkollën e saj, nuk do të shkojë në purgator![8] Fare!

Vendimi ynë që të shenjtërohemi i përgjigjet në mënyrë të përsosur planit të Zotit për jetën tonë; kjo nuk është prej kryelartësisë, sikurse dëgjova. (A thua shën Tereza e Vogël, shën Faustina dhe Famullitari i shenjtë i Arsit ishin mendjemëdhenj?!)

Zoja i ka plotësuar porositë e veta me mjetet, të cilat sigurisht çojnë në parajsë dhe ai që i përjeton, tanimë përjeton në vete gëzimin e qiellit, jo atë gëzim që rrjedh prej kënaqësisë njerëzore, kur çdo gjë shkon mirë, por atë gëzimin e Zotit, që mbetet edhe në vështirësi. Dëshiroj t'i shtoj fjalët të cilat Zoja ia ka thënë Jelena Vasilit më 1986:

"Nëse më dorëzoheni mua, as që do ta vëreni kalimin prej kësaj jete në tjetrën. Do të filloni të jetoni jetën e qiellit në tokë".

Por udhëtimi ynë me Vickën nuk ka përfunduar…

[8] Në shumë pak famulli sot i mësojnë besimtarët për të vërtetat e fesë, për atë se çka ndodh pas vdekjes. Kjo bën që besimtarët të mos u kushtojnë kujdes të vdekurve të tyre ose, edhe më keq, lejojnë që të mashtrohen me mësimet e rreme mbi "asgjëjen pas vdekjes" ose mbi reinkarnimin. Kjo mosdije lind ankthin. Që ta plotësoj këtë zbraztësirë, kam përgatitur një kasetë dhe është mbi purgatorin dhe ka popullaritet se është me vite të tëra best-seller! Tilulli i saj është *"L'etonnant secret des âmes du purgatoire".*
Tani sapo ka dalë përkthimi kroat i këtij libërthi me titull *"Fshehtësia ngushëlluese e shpirtrave në purgator",* Duh i voda, 2001.

Ndodhi më 1990

Më 2 shkurt: Në Shtetet e Bashkuara Mirjana pranon këtë porosi gjatë lutjes së saj me Zojën, për jobesimtarët:
"Jam me ju qe nëntë vjet, dhe nëntë vjet ju flas se Zoti është Babai juaj, e vetmja rrugë, e vërteta e vetme dhe jeta e vetme. Dëshiroj t'ju tregoj rrugën drejt jetës së pasosur. Dëshiroj të jem lidhja juaj me besimin e thellë. Merreni rruzaren tuaj dhe bashkoni fëmijët tuaj, familjen tuaj rreth vetes. Kjo është rruga me të cilën arrihet deri te shpëtimi. Jepuni shembull fëmijëve tuaj; jepuni shembull atyre që nuk besojnë. Nuk do të jeni të lumtur në këtë botë dhe nuk do të shkoni në qiell, nëse zemrat tuaja nuk janë të qëndrueshme dhe të përvujta dhe nëse nuk respektoni ligjin e Zotit.
Kam ardhur të kërkoj ndihmë prej jush që të lusim së bashku për ata që nuk besojnë. Ju po më ndihmoni shumë pak, keni pak dashuri dhe dhembshuri për të afërmit tuaj; e Zoti ju ka dhënë dashuri, ju ka treguar sesi duhet t'i falni dhe t'i duani të tjerët. Prandaj pajtohuni dhe pastroni zemrat tuaja. Merrni rruzaret tuaja dhe lutuni. Pranoni me durim të gjitha vuajtjet tuaja. Kujtohuni sesi Krishti i ka bartur me durim mundimet për ju.
Më lejoni të jem nëna juaj, lidhja juaj me Zotin dhe me jetën e pasosur. Mos ua impononi besimin tuaj jobesimtarëve. Ua tregoni me shembullin tuaj dhe lutuni për ta. Fëmijët e mi, lutuni!"

25 mars: Motra Emmauel themelon në Francë shoqatën "Les Enfants de Megjugorje". Qëllimi i saj është të përhapë porositë e Zojës në të gjitha mënyrat. (Do të jetë e themeluar edhe në Bosnjë dhe Hercegovinë me emrin "Shenjti Maksimilian Kolbe – Children of Megjugorje" Box 8, Megjugorje 88266 – BH – *vër. e përkth.*)

25 qershor: Dëftimi vjetor i Ivankës. Ajo lindi fëmijën e dytë, Josipin, dhe Zoja i thotë:
"Të falemnderit se e ke dhënë jetën tënde që të krijosh jetë të tjera".

31 korrik: Festivali i dytë i të rinjve, i udhëhequr nga atë Tomislav Vlashiq, me inkurajimin e Anglezit Ernest William.

21 tetor: Kryetari i Komisionit gjurmues, Msgr. Komarica, ka ardhur për të thënë Meshën e Shenjtë të mbrëmjes. Sipas rregullave të Kishës kjo do të thotë pranim i vendit për adhurimin e Zotit dhe shtegtim. "Vij në emër të Konferencës Ipeshkvore të Jugosllavisë dhe të gjithë ipeshkvijve", tha në homilinë e vet (në Megjugorje të gjitha predikimet e mbrëmjes inçizohen), "ipeshkvijtë e tjerë të Komisionit gjithashtu do të vijnë më vonë të thonë meshë të Shenjtë" (gjë që edhe ndodhi). "Komisioni i pranon frytet e mira të lutjes dhe të kthimit në Megjugorje".

23-24 tetor: Marija Pavloviq gjendet në Moskë me Msgr. Hnilicën dhe Atë Oreçin, famullitar nga Megjugorja, Zoja iu qe dëftuar në kishë, në praninë e turmës, e cila dëneste; "si në ditët e para të dëftimit", tha Maria.

Festivali i rinisë për çdo vit tubon me mijëra të rinj nga mbarë bota.

VITI 1991

Porosia më 25 janar 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot, më shumë se kurdoherë më parë, ju thërras të luteni. Lutja juaj le të jetë lutje për paqe. Djalli është i fuqishëm dhe dëshiron t'i zhdukë jo vetëm jetën e njerëzve, por edhe natyrën dhe planetin në të cilin jetoni. Prandaj, fëmijë të dashur, lutuni që të mbroheni me hirin e paqes së Zotit. Zoti më ka dërguar në mesin tuaj t'ju ndihmoj.

Nëse dëshironi, lutni me rruzare! Një rruzare mund të bëjë mrekulli në botë dhe në jetën tuaj. Ju bekoj dhe qëndroj me ju derisa Zoti të dojë. Ju falemnderit se nuk më keni tradhtuar. Ju falemnderit se përgjigjja juaj i shërben të mirës dhe paqes. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

A ekziston ferri?

Vicka kurrë nuk e ka studiuar teologjinë dhe nuk besoj se këtë do ta bëjë ndonjëherë. Mirëpo, teologët dëshirojnë të bisedojnë me të dhe kam patur rastin që disa prej tyre t'i çoj tek ajo. Shpeshherë kthehen prej saj shumë të prekur dhe ndiejnë se disa gjëra i kanë më të qarta. Krejt çka kanë mësuar me vite në studime, një vajzë e zakonshme fshatare, e paarsimuar, ua shpjegon me disa fjalë të thjeshta, me sigurinë e atij që e ka "shijuar" fenë e vërtetë. Madje ndodh që t'i përmirësojë ata. Kështu dalim te çështja kryesore. Kur përkthej për ndonjë teolog dhe kur ai fillon të bëjë pyetje, të cilat nuk kanë të bëjnë me çështjet e rëndësishme të fesë, që në fillim e di se çfarë do të jetë përgjigjja e Vickës (si dhe e pesë veguesve të tjerë):

– Ah, për këtë Zoja nuk na ka thënë gjë.

Është e qartë se gjashtë fëmijët që janë të zgjedhur për vegues nuk kanë kureshtje teologjike. Ndoshta qëllimisht? Në fillim të qëndrimit tim në Megjugorje nuk kam mundur të mos i pyesja disa vegues: "Por, a nuk të ka rënë në mend ta pyesësh Zojën pse ndodh kjo ose pse ajo?" (Gjërat të cilat më janë dukur shumë interesante t'i di, për Krishtin apo për Zojën).

– Jo, pse? – më përgjigjet Vicka e çuditur. E di, kur Zoja ka për të na thënë diçka me rëndësi, ajo këtë na e thotë vetë. Nuk i bëj pyetje, sepse nëse nuk na thotë asgjë për atë, do të thotë se ajo nuk është me rëndësi…

Ky qëndrim mbrohet më lehtë në Megjugorje, sesa nëpër korridoret e universiteteve tona! Zoja, pa dyshim, kështu ka dashur të përqendrohemi më mirë në themelet e vërteta, në të cilat bazohet krejt jeta jonë e krishterë dhe pa të cilat të gjitha të tjerat do të rrënoheshin. E ne jetojmë në kohën kur po rrënohet çdo gjë!

Kush beson sot se ekziston ferri? Kush do t'ua shpjegojë besimtarëve pse në Meshën e Shenjtë e lusim Zotin "(…) na liro prej gjykimit të përjetshëm dhe bëj të jemi në mesin e të zgjedhurve të tu…"[1] ose në lutjet e tjera: "(…) Na shpëto prej flakës së ferrit…"[2]

Në Megjugorje Zoja nuk është hamendur që këtë çështje ta sqarojë që në fillim dhe pasi që e di se fjalët shpesh nuk mjaftojnë, ajo "ka treguar" atë në çka duhet të besojmë. Ka treguar atë që ekziston. Ajo dëshiron të na lirojë prej injorancës, prej asaj që është e turbullt dhe e paqartë, sepse në betejën shpirtërore injoranca është arma e të mundurve.[3]

– Pas purgatorit, vazhdon Vicka, Zoja na ka treguar ferrin. Ai është vend i tmerrshëm. Në mes është zjarr i madh, por jo si ai që e njohim në tokë. Kemi parë njerëz krejtësisht të rëndomtë, si ata që i takojmë në rrugë, sesi vetë hidhen në zjarr. Askush nuk i hedh. Zhdukeshin në thellësi të ndryshme. Kur dilnin përsëri në sipërfaqe, u ngjanin bishave të egra, ulërinin prej urrejtjes e rebelimit dhe shanin… E kishim vështirë të besonim se ato janë akoma qenie njerëzore, aq shumë ishin ndryshuar, deformuar…

Ishim aq të tmerruar dhe nuk kuptonim sesi ka mundur t'u ndodhë diçka kaq e llahtarshme këtyre njerëzve. Për fat Zoja ishte me ne dhe kjo na jepte siguri. Madje kemi parë një vajzë shumë të bukur, e cila u hodh në zjarr. Pas kësaj i ngjante përbindëshit.

Atëherë Zoja na shpjegoi atë që kemi parë, duke thënë:

– *Këta njerëz shkojnë në ferr vullnetarisht. Ajo është dëshirë e tyre, vendimi i tyre. Mos u frikësoni! Zoti çdonjërit ia ka dhënë lirinë. Në tokë secili mund të jetë për Zotin ose kundër Zotit… Disa njerëz në tokë çdo gjë bëjnë kundër Zotit dhe kundër vullnetit të tij, madje me vetëdije. Në jetën e*

---

[1] Lutja e parë eukaristike.

[2] Lutja e Engjëjve në Fatima (1917).

[3] Brenda kishës disa persona e mohojnë ekzistencën e ferrit. Shtegtarët disa herë më kanë treguar: "Famullitari im më ka thënë se ferri nuk ekziston, se nuk duhet besuar në ato gjëra." Në këso rastesh, përherë më shpesh, duhet të përgjigjemi me të butë dhe vendosmërisht: "Atë, a është ky mendim personal apo janë të vërtetat e fesë prej Biblës dhe krejt traditës kishtare?" Besëlidhja e Vjetër dhe e Re, si dhe mësimi i Kishës na thonë se ferri ekziston.

Shiko: *Katekizmi i Kishës Katolike*, Konferenca Ipeshvnore e Kroacisë. *"Kisha me mësimin e vet vërteton ekzistimin e ferrit dhe pafundësinë e tij"*(nr. 1035, faqe 278). *"Fjalët e Shkrimit shenjtë dhe mësimi i Kishës mbi ferrin janë thirrje në përgjegjësi, me të cilën njeriu lirinë e vet duhet ta përdorë për jetën e amshuar. Po ashtu janë thirrje e ngutshme për kthim."* (nr. 1036, faqe 278); *"Zoti askënd nuk e çon në ferr; për këtë është e nevojshme heqja dorë prej Zotit në mënyrë të vullnetshme (mëkati i vdekshëm) dhe ngurrimi në të deri në fund. Në shërbesën eukaristike dhe në lutjet ditore të besimtarëve Kisha, e cila nuk dëshiron që askush të humbë, e thërret mëshirën e Zotit, dhe dëshiron që të gjithë të kthehen"* (nr. 1037, faqe 278 dhe 2 Pjt 3, 9).

tyre atëherë fillon ferri. Dhe kur vjen çasti i vdekjes, nëse nuk pendohen, ai ferr vazhdon.

– Zojë, e pyetëm atëherë, a do të mund të dalin ndonjëherë këta njerëz prej ferrit?

– Ferri nuk ka fund, ata të cilët janë në të nuk dëshirojnë asgjë tjetër prej Zotit, ata kanë vendosur vullnetarisht të jenë larg prej Zotit, përgjithmonë! Zoti nuk mund ta detyrojë askënd ta dojë.

Atëherë e luajta rolin e *avokatit të djallit* me qëllim që ta mbështesja Vickën për muri:

– E Zoti – thashë – nëse është Zemra e tij e mirë, përse lejon që përgjithmonë t'i humb fëmijët e vet? Përse, për shembull, nuk e vendos një pengesë para ferrit, ose përse nuk i merr ngrykë të gjithë ata që përgatiten të hidhen në zjarr dhe nuk i bind që më mirë të shkojnë me të, se me Djallin? Do ta kuptonin gabimin e vet!

– Por Zoti bën çmos të na shpëtojë! Çdo gjë! Krishti ka vdekur për secilin prej nesh dhe dashuria e tij është e madhe për të gjithë. Ai na thërret përherë t'i afrohemi zemrës së tij, por çka mund të bëjë ai për dikënd, që nuk e dëshiron dashurinë e tij? Asgjë! Dashuria nuk imponohet me forcë![4]

Dhe këtu përfundon vizita. Me gjasë ka zgjatur nja njëzet minuta sipas kohës sonë tokësore, por për Vickën dhe Jakovin koha si të ishte ndalur, ata ishin jashtë kufijve tanë hapësinorë dhe kohorë. Në fund Zoja ua beson një detyrë:

– Ju tregova të gjitha këto,[5] u tha, *që ta dini se ekziston dhe t'u thoni të tjerëve.*

– E si u kthyet pastaj te Jaka? – e pyeta.

– Në të njëjtën mënyrë! U lëshuam nëpër kulm dhe u gjetëm në dhomë!

---

[4] Këto fjalë janë aq serioze, saqë jam kujdesur që secilën ta vërtetoj te Vicka para daljes prej shtypit.

[5] Më e njohura "vizitë ferrit" është vizita e Terezës së Avilës (shih: *Jetëshkrimin e shenjtes, shkruar me dorë të saj,* kap. 32). Në vitin 1917 Zoja u ka treguar ferrin edhe fëmijëve nga Fatima dhe pas kësaj ata nuk janë ndalur së flijuari për mëkatarët (shiko doracakët mbi dëftimet e Fatimes. Mistikja franceze Marthe Robin gjithashtu e ka treguar vizitën e saj shqetësuese ferrit në përcjellje të Virgjrës Mari (e pabotuar).

Në vitin 1936 shenjtja Faustina Kowalska nga Polonia e ka treguar përvojën e saj personale: "Sot e kam vizituar ferrin në përcjelljen e një engjëlli. Ai është vend i mundimeve të mëdha dhe shtrirja e tij është fort e madhe! Vuajtja më e madhe që e kam parë është humbja e Zotit… Do të vdisja duke i shikuar ato mundime po të mos më kishte ndihmuar i gjithëpushtetshmi! Le ta dijë mëkatari se do të vuajë për mëkatet, madje përjetë. E shkruaj këte me urdhrin e Zotit, që askush të mos arsyetohet se "atje nuk ka qenë askush" dhe që "askush nuk di çka është ajo"! Unë, motra Faustina, me urdhrin e Zotit kam qenë në humnerën e ferrit për të dëshmuar se ferri ekziston! (…) Kam vërejtur se ferri është i banuar me shpirtrat, të cilët këtu nuk kanë besuar në ferr. Prej asaj ditë, më me zjarr lutem për mëkatarët." Ditari i vogël, më 20 tetor 1936.

Porosia më 25 shkurt 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të përcaktoheni për Zotin, sepse shqetësimi në zemrat tuaja ju largon prej Zotit. Zoti është paqe, prandaj afrohuni pranë Tij me lutjen tuaj personale. Zbatoni paqen në zemrën tuaj. Dhe prej zemrave tuaja paqja do të rrjedhë si lumë në mbarë botën. Mos flisni për paqen, por bëni paqen! Ju bekoj të gjithëve dhe bekoj çdo vendim tuajin të mirë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Bekimi i heshtur

Para dhjetë vjetësh Sonja kishte rënë në depresion. As dashuria e prindërve, as kujdesi mjekësor nuk mund ta shpëtonin nga humnera. Familjarët kishin frikë prej më së keqes, sepse mendimi për vetëvrasjen rrinte pezull në ajër, dhe iu dukej vërtet jonjerëzore ta mpinin me barëra për qetësim. Familja bëri çdo gjë…

Një ditë Sonjën e vizituan disa miq. Në mesin e tyre ishte edhe Erik, shtegtar nga Megjugorja, të cilin Sonja nuk e njihte. I goditur nga vuajtja e saj e thellë, në heshtje i dha bekimin e veçantë amnor të Virgjrës Mari, duke mos i treguar kujt. Miqtë u përshëndetën me Sonjën duke i premtuar se do të mbesin në kontakt.

Pas disa muajsh Erik takon njërin prej miqve dhe e pyet për Sonjën.

– Oh, nuk po e ditke? E pabesueshme, kurrë nuk ka qenë më mirë! Krejtësisht papritmas është shëruar! A di çka më ka thënë? "E çuditshme, por mu atë ditë kur keni qenë tek unë e kam ndier sesi po më kthehet jeta, sikur të "shkapej" diçka dhe për më pak se një muaj jam shëruar plotësisht."

Fjalët e Erikut ma përkujtuan rastin e Bernardit, të infermierit parisien, i cili e urrente punën e vet: çdo ditë shikonte të rinjtë sesi vdisnin nga sida pa farë ndihme shpirtërore dhe shumë e mundonte fakti se nuk mund t'u ndihmonte kurrsesi; në spitalet e mëdha, për shkak të kursimit, kurrë nuk ka patur mjaft infermierë dhe ata mezi i kanë kryer punët themelore para se të kalojnë në dhomën tjetër.

– Kjo s'është fare njerëzore, – më tha – ky është krim. Nuk kemi të drejtë të sillemi kështu me ata që janë para vdekjes!

Derisa një ditë Bertrandi nuk e pranoi bekimin e njohur si bekim të veçantë të Zojës… Kur erdhi përsëri tek unë pas një viti, nuk ishte më ai i njëjti djalosh.

– Super! Zoja ma ofroi zgjidhjen. Kur më duhet të shkoj tek i sëmuri, që e ka sidën, i jap bekimin e saj të veçantë amnor dhe e di se prej tani do ta përcjell në rrugën e tij Virgjëra. Një prej tyre në prag të vdekjes madje u shërua!

Për çfarë bekimi është fjala? Duhet të kujtohemi për atë se çka ka pranuar Maria e vogël në kodër dhe në porositë mujore, që i ka dërguar Zoja.[6] Më kujtohet se në njërën prej bisedave të para me Marinë, në dhjetor 1989, është bërë fjalë për atë që quhet "bekim i veçantë amnor". Në fillim, derisa nuk dija asgjë për zakonet kroate dhe për "stilin" e Zojës, bëja pyetje krejtësisht të pavend:

– Mari, çfarë është dallimi në mes bekimeve të cilat i jep këtu Zoja? Njëherë është *"bekimi solemn"* (15. 08. 1985), herën tjetër *"bekimi amnor"* (19. 12. 1985), ose thotë *"ju bekoj me bekimin e Zotit"* (25. 06. 1987), ose *"me bekimin e gëzimit"* (25. 07. 1988) dhe në fund ai i famshmi *"bekimi i veçantë amnor",* të cilin me kërkesën e saj duhet t'ua përcjellim të gjitha krijesave. A mund t'i shpjegosh dallimet? Dhe përgjigjja që më dëshpëroi ishte:

– Nuk e di, Zoja nuk ka thënë asgjë për këtë.

(Nëse duke farkuar bëhesh farkatar, siç thotë fjala e urtë, atëherë duke vizituar veguesit mëson prej tyre si të jetosh, në vend që të bësh pyetje…)

Kur më ofrohet pema, unë e marr, falënderohem dhe e ha. Molla, bananja ose portokalli, çdo pemë ndryshe ndikon në organizmin tim e unë saktësisht nuk kuptoj se si ndikon. E rëndësishme është se jam e ngopur. Njësoj është me dhuratat e Zotit, edhe pse në mënyrë tjetër. Ai më jep atë që e di se është e mirë për mua, e prej meje varet a do ta marr ose jo. Nëse e marr, Krijuesi e di se si fryti ndikon në mua, sipas ligjeve të tij hyjnore. Dhe kjo mjafton. Unë mund të jem e qetë, sepse kam besim në të. Të Enjten e Madhe Krishti nuk ka thënë: *"Kuptoni e hani",* por *"Merrni e hani".*

Zoja në Megjugorje e ka dhënë bekimin e veçantë amnor? E pranoj me falënderim. Ajo kërkon prej meje t'ua përcjell të gjitha krijesave? Do ta përcjell. Nuk më ka dhënë udhëzime të nevojshme? S'ka rëndësi, do ta përcjell me zemër. Një ditë Maria ma besoi se edhe ajo e jep bekimin e veçantë amnor, duke thënë thjesht, për shembull: "Ja, unë e kam pranuar bekimin e veçantë amnor prej Zojës dhe po ta jap ty."

– A të ka thënë Zoja ta thuash këtë?

– Ajo na e lë lirinë. Mund të shtosh lutjen të cilën dëshiron, prej zemrës sate.

– A i shtrin duart?

– Jo, këtë Zoja nuk e ka thënë.

---

[6] Shiko vërejtjen nr. 18 në kapitullin "I djallëzuari në kodër" – fq. 89

– A mund t'ia përcjellësh bekimin grupit?

– Jo, vetëm personave një nga një.

Kam vërejtur se Zoja, nëse e kemi zemrën të vëmendshme, vetë na i tregon ata të cilët duhet t'i bekojmë. Kur gjendemi me jobesimtarët ose me personat të cilët refuzojnë çdo lutje, ne atë bekim mund t'ua bëjmë në heshtje. Të gjitha llojet e dhuratave bien mbi ata persona: paqja, gëzimi, kthimi…

Në fund të viteve të tetëdhjeta, të ngazëllyer me këtë zbulim të ri të dhuratave të Zotit përmes Nënës së Zotit, çdo gjë shkonte mirë. Por edhe gjërat më të mira mund të prishen nëse njeriu në to shtie mëkatin e vet dhe ia lë vetes meritën për atë që vjen prej Zotit. Hyjnorja nuk futet në kuti, nuk shitet, nuk mund të drejtohesh me të sipas ligjeve tona të mjera njerëzore.

Në Amerikë ka ndodhur pikërisht ky devijim. Personalisht i kam parë radiestezistët francezë, të cilët kanë ardhur në Megjugorje dhe kanë mbjellë shqetësim në grupin e tyre dhe kur më kanë thënë: "Motër, do të dëshironim që prej jush të pranojmë bekimin e veçantë", kam refuzuar, duke ua shpjeguar se ajo dhuratë nuk ka në vete fluid magneti dhe aq më pak magji, që të mund të bartej te të tjerët.

Të gjitha këto janë tipike për Djallin, i cili tenton të rrëmbejë visarin e Zotit që na ofron Virgjra e Lume Mari, në mënyrë që ta përdorë për qëllimet e tija të shëmtuara. (Atëherë ua dhashë megjithate bekimin e heshtur.) Për shkak të shumë "magnetxhinjve" dhe të personave të tjerë, të cilët shfrytëzojnë "forca" të dyshimta. Është e dëshirueshme që të mos u lejohet shtrirja e duarve personave të panjohur mbi ju.

Sot është situata e ndieshme. Sepse, në njërën anë Maria me vendosmëri pohon: Zoja me të vërtetë ka kërkuar ta përcjellim bekimin e saj, në anën tjetër armiku e ka mbjellur egjrën në fushën e bukur të Megjugorjes. Besoj se në Bibël gjithmonë mund të gjejmë dritë. *"Lexoni Shkrimin shenjt,* na thotë Zoja, *që të mund të zbuloni porosinë për ju, që e përmbajnë dëftimet e mia."*

Fjala hebraike ***Berakhah*** (bekim) e ka rrënjën në fjalën "prehër". Para Zotit gjunjëzohemi, përkulemi. Fjala e nxjerrë *Berakhot* do të thot dhuratë, mëshirë, paqe. Shprehjet greke dhe latine e kanë humbur një pjesë të madhe të këtij kuptimi të mrekullueshëm të bekimit. Kur del prej barkut të së ëmës, fëmija bie në gjunjët e së ëmës dhe aty pranon dhuratat e para. *Bene dicere* (lat.) është mirë, por ku mbetën gjunjët? Ku mbeti butësia e nënës, e babait, të cilët bartin atë më të mirën prej zemrës në fëmijën që e ledhatojnë dhe e ngushëllojnë në gjunjët e tyre?

Duke bekuar emrin e Zotit, duke e lavdëruar, tërheqim në botë dhuratat, hiret e Zotit. Ekziston para së gjithash vertikalja në raportin Zot-Njeri (Djalli dëshiron të thotë çdo gjë në horizontale). Zoja nxjerr nga Zoti

bekimet, të cilat na i jep. *"Ju bekoj me bekimin solemn, të cilin ma jep Zoti këtu",* thotë ajo më 15 gusht 1985. Në Bibël ai që ka pranuar bekimin e veçantë si Abrahami edhe vetë bëhet bartës i bekimit për të tjerët: *"Në ty do të bekohen të gjitha fiset e tokës!", "Do t'i bekoj ata që do të bekojnë ty"* (Zan 12, 3).

Që prej krijimit Zoti e bekon njeriun dhe i jep pushtet t'i bekojë krijesat e tjera, kafshët dhe bimët, që t'ua dorëzojë të mirat që i ka marrë prej Zotit (Zan 1, 28).

Noehi e përcjell bekimin e veçantë të Zotit në të bijtë, që ata ta krijojnë njerëzimin e ri, të përtërirë në Shpirt (Zan 9, 1).

Patrikët përcjellin bekimin e pakthyeshëm në bijtë e vet, të cilët plotësojnë atë që ata profetizojnë. Forca e bekimit bartet në pasardhësit e tyre, në mënyrë reale (Zan 48, 18 dhe 49, 28).

Aroni, Moisiu, Davidi, Salomoni, barinjtë e popullit, përcjellin bekimin e Zotit në mënyrë krejtësisht reale. Për këtë qëllim ekzistojnë festimet, kuvendet e shenjta, fjalët, gjestet, liturgjia.

Marinë nga Nazareti e kanë bekuar Elizabeta, Simoni në Tempull… Ditën e shtunë Jozefi i drejtë e ka bekuar djalin e vet Jezusin me fjalët që përkujtojnë bekimet e dikurshme të Benjaminit dhe të Manasheut. (Babai i Marisë e bekon Marinë me fjalët e Rakelës dhe të Lesë, dedikuar vajzave).

Të gjitha këto ishin pjesë përbërëse të jetës së Familjes së Shenjtë dhe e mbarë popullit hebre, e më vonë hebreokrishterë. Babai duhet të përcjellë në fëmijët e vet bekimin hyjnor, që e ka pranuar nga Abrahami, Isaku dhe Jakobi, nga brezi në brez.

Si na mëson Bibla, bekimi është dhuratë eskatologjike, sepse ai që bekon thërret ardhjen e Mesisë. A thua nuk vjen Zoja në Megjugorje pikërisht për të përgatitur fëmijët e vet për ardhjen e dytë të Birit të saj, ashtu si ka bërë Gjon Pagëzuesi për ardhjen e tij të parë? Zgjedhja e saj me 24 qershor për paraqitjen e parë (në festën e shën Gjon Pagëzuesit) është plot kuptim. Prandaj kemi nevojë për bekimin e saj të veçantë amnor.

Në frymën e Biblës bekimi pasurohet me dhënien, ai rritet, zgjerohet. *"Atij që jep, do t'i jepet edhe më tepër",* na thotë Krishti. Jap dhe pranoj njëqindfish, kjo është forca e Mbretërisë. Ai që nuk bekon, kanoset nga rreziku ta varfërojë dhuratën e Zotit në vete, që ta shkapërderdhë.

Zoja ka kërkuar nga ne t'i zbatojmë dhe t'i përcjellim porositë, që të dëshmojmë për to. Pse e ka shtuar edhe përcjelljen e bekimit? Sepse dëshmia nuk mund ta zëvëndësojë bekimin, kjo është diçka krejt tjetër. Zoja kërkon prej prindërve t'u japin shembull fëmijëve të vet, të jenë bartës të paqes, por edhe t'i bekojnë fëmijët e vet. Kjo është po ashtu e nevojshme për rritjen e fëmijës. Vetëm dëshmia nuk e përcjell mbrojtjen ashtu siç bën bekimi. Dëshmia nuk e bart besëlidhjen që Zoti ka bërë me Abrahamin dhe Moisiun në Sinaj.

Dëshmia ndikon mirë, është tërheqëse. Bekimi vepron në mënyrë të padukshme: E Lumja Virgjër Mari merr nga ajo që është e Zotit të na japë neve dhe kjo drejtpërdrejt e transformon shpirtin tonë e ne mund të mos jemi të vetëdijshëm fare për këtë.

Në secilin dëftim Mbretëresha e Paqes i bekon veguesit dhe të gjithë ata që janë bashkuar në lutje. Por edhe për "jo-veguesit" doza nuk është fare më e vogël! Unë nuk kam diplomë në teologjinë mariane dhe nganjëherë më duhet të përdor mjete ndihmëse; atëherë i them vetes: "Ajo është këtu, ajo sheh varfërinë e madhe të zemrës sime, ajo më do, ajo ka në vete të gjitha visaret më të mira të Zotit, ajo është Nëna ime, ajo ka shumë lloje të bekimit… Çka do të bëjë? Besoj se sot do të më japë bekimin e saj më të mirë, nga dashuria e pastër! Dhe unë e pranoj plotësisht, pa pyetur asgjë, sepse e di se të fortit do ta pushtojnë Mbretërinë.

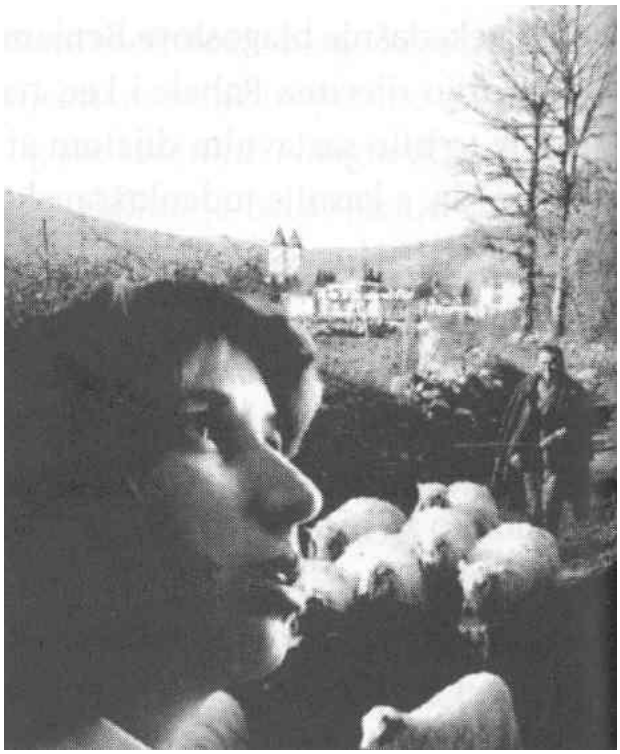

Maria Pavloviq-Runetti, veguese

Porosia më 25 mars 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras ta përjetoni mundimin e Krishtit në lutje dhe në bashkim me Të. Ju thërras t'i kushtoni më tepër kohë Zotit, i cili ju ka dhuruar ditë të mbushura me hire. Prandaj, fëmijë të dashur, lutuni dhe përtërijeni dashurinë ndaj Krishtit në zemrat tuaja në mënyrë të posaçme.

Unë jam me ju, ju përcjell me bekimin tim dhe me lutjet e mia.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Krishti i kryqëzuar

Zoja përherë zgjedh fëmijët ose jobesimtarët të shfaqet para tyre. Mirëpo, muajin e kaluar ajo e ka shqetësuar një meshtar irlandez, i cili kishte vendosur të luste udhën e kryqit, duke u ngjitur vetëm në Krizhevac.

Pasi arrin në pushimin e dymbëdhjetë, qëndron para Krishtit në kryq dhe fillon të lutet, por papritmas fytyra e Krishtit ngjallet. I enjtur prej të rrahurave, duke humbur gjakun, Krishti luan kokën majtas-djathtas, si i plagosuri, i cili nuk mund ta durojë më dhembjen. Dashuria dhe pikëllimi i pamasë dalin prej shikimit të tij dhe zhyten në shikimin e meshtarit. Ai shpreh ankth të tmerrshëm, të heshtur, por më të fortë se goditja e rrufesë.

Meshtari është tepër i tronditur, kthen kokën të mos e shohë pamjen, zemra i rrah thuajse do të pëlcasë dhe dron mos është çmendur… Shikon përsëri në drejtim të kryqit, e Krishti edhe më tej lëviz, e shikon. Kryeprifti i Kryqëzuar dhe prifti i botës sonë të kryqëzuar shikohen gjatë.

Duke u dridhur me tërë qenien e vet, meshtari zbret prej kodrës dhe bashkohet me miqtë e vet. Ata nuk e njohin, aq e madhe është butësia në shikimin e tij. Luten së bashku me të dhe bekimi zgjerohet prej tij si lumi i qetë dhe i fryrë.

– Bota e sotme është e posaçme, thotë, plagët e Krishtit janë të padurueshme.

Vetëm atëherë e tregoi përjetimin e vet. Kurrë më nuk do të jetë si përpara!

– Fytyra e Krishtit ka lënë gjurmë thellë në zemrën time, si vula në dyllë.

Porosia më 25 prill 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të lutni me zemër. Le të gjejë secili prej jush kohë për lutje, në mënyrë që në lutje ta zbuloni Zotin. Nuk dëshiroj të flisni për lutjen, por të luteni. Çdo ditë e juaja le të plotësohet me lutje vepruese të drejtuar Zotit, për jetën dhe çdo gjë që keni. Nuk dëshiroj që jeta juaj të kalojë në biseda, por ta lavdoni Zotin me veprat tuaja. Unë jam me ju dhe falënderoj Zotin për çdo çast të kaluar me ju.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Unë jam Pali!

"Si të lutesh me zemër?" – shpesh pyesin shtegtarët, të cilët marrin frymë më leht kur në takim me thjeshtësinë e madhe të Megjugorjes kuptojnë se këtë e kanë ditur në mënyrë të pavetëdijshme. Vijnë këtu me pyetje intelektuale dhe kthehen me mendjen e shëndoshë të fëmijëve, me mendjen e fëmijëve të vegjël, para të cilëve janë zbuluar misteret e Mbretërisë.

Një prift francez në mënyrë të shkëlqyeshme na e ka ilustruar një ditë në kishë, lutjen me zemër, duke na treguar një ngjarje që ka ndodhur në Paris.

Pali pjesën më të madhe të kohës së vet e kalonte jashtë dhe posaçërisht e donte kishën e Shën Jakut, para së cilës kërkonte lëmoshë. Duhet thënë se shishja ishte përcjellëse besnike e tij dhe që në mesin e sëmundjve të tjera e brente edhe ciroza e mëlçisë. Ngjyra e lëkurës së tij nuk paralajmëronte asgjë të mirë dhe fqinjët prisnin që shpejt të mos e shihnin më, edhe pse askush nuk çante kokën për të.

Mirëpo, një shpirt i mirë i famullisë, Zonja N., kishte biseduar me të, sepse ishte pikëlluar që e shihte ashtu të vetmuar. Kishte vërejtur gjithashtu se Pali herët në mëngjes duke u larguar prej vendit të vet nën strehë, hynte në kishë (kronikisht të zbrazët) dhe ulej në rendin e parë, para tabernakullit. Ashtu… pa bërë asgjë.

Dhe e pyeti:

"Pal, unë shoh se ti shpesh hyn në kishë. Çka bën atje kur rri një orë të tërë dhe nuk bën asgjë! Nuk ke rruzare as libër lutjeje madje kotesh… Çka bën? Lutesh?"

– "Si të lutem!!! Prej se kam shkuar në mësim feje, si fëmijë, i kam harruar të gjitha lutjet! Nuk e di asnjë! Hë, çfarë bëj? Asgjë të veçantë:

shkoj deri te tabernakulli, ku është Krishti krejtësisht vetëm, në atë kutinë e vet të vogël dhe i them: "Krisht! Jam unë, Pali. Kam ardhur të të shoh!" Dhe qëndroj një kohë tek Ai, ashtu të mos jetë vetëm!"

Zonja N. mbetet pa fjalë. Ditët kalojnë, gjithmonë të njëjta. Por ajo që duhej të ndodhte – ndodhi dhe Pali u zhduk prej nënstrehës së kishës. A është sëmurë? Ndoshta ka vdekur? Ajo pyeti dhe kuptoi se ishte në spital. Pastaj e vizitoi. Pali i shkretë ishte shumë i sëmurë, i kyçur në fyza, me fytyrë të përhime si të atij që së shpejti do të vdesë, gjersa parashikimi i mjekëve nuk inkurajonte fare.

Zonja N. erdhi edhe të nesërmen, duke pritur lajmin e pikëlluar. Por jo, Pali rrinte në shtratin e tij, i posa rruar, me shikim të gjallë dhe pamje të ndryshuar. Fytyra i rrezatonte me një shprehje gëzimi të papërshkruar, me njëfarë drite të jashtëzakonshme.

Zonja N. fërkon sytë… ky është me të vërtetë ai!

– "Pal! Kjo është e pabesueshme, ti je ringjallur! Ti nuk je më ai i mëparshmi. Çfarë të ka ndodhur?"

– "Në mëngjes nuk isha mirë: kur përnjëherë pashë dikënd që qëndronte afër shtratit tim. Ishte i bukur, aq i bukur… nuk mund ta marrësh me mend. Më buzëqeshi dhe më tha: "Pal, jam unë, Krishti! Kam ardhur të të shoh!"

"Të lutesh me zemër" do të thotë të shkosh te Zoti ashtu si je, me çdo gjë që ke. E kur nuk ke asgjë, të shkosh me atë asgjë. Ashtu si e veja prej ungjillit. Pali pa dyshim e ka ngushëlluar Krishtin më tepër se shumë të tjerë[7]...

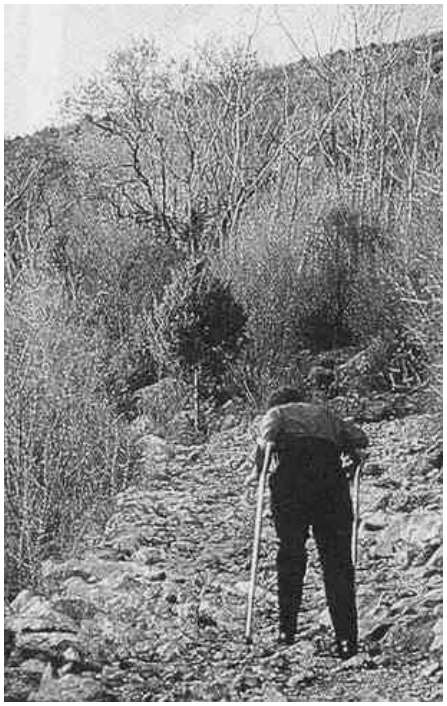

Ngjiten të sëmurë dhe të hendikepuar.
Të gjithë kthehen të lumtur,
disa të shëruar…

[7] Shiko librin *Të lutësh me zemër* prej Atë Slavko Barbariqit, që mund të gjendet në Megjugorje.

Porosia më 25 maj 1991

"Të dashur fëmijë!

Ju ftoj ju të gjithëve që e keni dëgjuar porosinë time të paqes, që t'i përmbaheni seriozisht dhe me dashuri në jetën tuaj. Janë shumë që mendojnë se bëjnë punë të madhe kur flasin për porositë dhe nuk i zbatojnë ato. Ju ftoj, të dashur fëmijë, të ndryshoni çdo gjë që është negative në ju, ta shndërroni në vlerë pozitive dhe ta zbatoni në jetë.

Të dashur fëmijë, unë jam me ju dhe dëshiroj që secilit prej jush t'i ndihmoj të jetojë dhe me jetën e vet ta dëshmojë Lajmin e gëzuar. Jam këtu, të dashur fëmijë, që t'ju ndihmoj dhe t'ju çoj në qiell. Në qiell është gëzimi, të cilin mund ta përjetoni që tani.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kam qenë me një këmbë në ferr, e këtë nuk e kam ditur

Të gjithë banorët e Megjugorjes e njohin Patrikun, kanadezin prej pjesës ku flitet gjuha angleze, i cili përditë merr pjesë në lutjen triorëshe bashkë me të shoqen Nancy. Në kohë të predikimeve të gjata në kroatishte ai si engjëll lut rruzaren e Mëshirës së Zotit ose lutjet e shën Brigjitës.

Edhe unë mendoja se e njoh, derisa një ditë nuk ma tregoi rrëfimin e vet.

– I kam pesëdhjetë e gjashtë vjet. Kjo është kurora ime e tretë. Jam shkurorëzuar dy herë (të dyja herët për shkak të shkeljes së kurorës nga unë). Para se t'i lexoja porositë e para të Megjugorjes, nuk e kam patur as Biblën. Jam marrë me shitjen e automobilave në Kanada dhe për tridhjetë vjet Zoti im i vetëm ishte paraja. Kur më ka pyetur djali: "Babi, kush është Zoti?", ia kam dhënë banknotën prej njëzet dollarësh dhe i kam thënë: "Ky është Zoti yt! Sa më shumë të kesh, aq më afër Zotit do të jesh."

Nuk kam patur kurrfarë lidhjeje me Kishën dhe kurrë nuk kam besuar, edhe pse jam katolik i pagëzuar. Kam jetuar me Nancy pa kurorë, por kjo na dukej normale, sepse edhe të tjerët bënin ashtu. Pas shtatë vjetësh jete të përbashkët, vendosëm të vëmë kurorë. Organizova kurorëzim të shkëlqyer në bjeshkë. E huazova helikopterin. Ishte një kurorëzim civil me muzikën e New Age…

Gjashtë javë më vonë Nancy më tha:

– Nuk e ndiej se jemi kurorëzuar!

Kur ia qita para hundës vërtetimin e kurorës, ajo m'u përgjigj:

– Jo, nuk e ndiej veten si grua e martuar. Nëna ime nuk kishte qenë në kurorëzim dhe nuk kemi shkuar në kishë.

– Në rregull, thashë, nëse kjo të kënaq, do të shkojmë në kishë.

Veç tani e kuptova se gruaja ime e parë ka kërkuar dhe fituar anulimin e kurorës, qysh para njëzet vjetësh. Nuk kishte, pra, kurrfarë pengese që unë dhe Nancy të kurorëzoheshim në kishë. Së shpejti, pas kësaj, kurorëzimi u bë në Kishën e Zemrës së Papërlyer të Marisë, e vetmja me këtë emër në Kanada! Ngadalë por sigurt Nëna e Zotit po vinte drejt meje.

Para kurorës m'u desh të rrëfehesha dhe këtë e bëra, por pa zemër. Nancy dhe unë nuk jemi lutur kurrë, nuk kemi shkuar në kishë, nuk kemi patur kurrfarë detyrash të besimit, por e kemi patur vërtetimin për kurorëzimin në Kishën Katolike… Katër fëmijët e mi (tre djem dhe vajza) kanë patur jetë të vështirë, madje jetë të tmerrshme (të përcjellë me alkoohol, drogë, shkurorëzim), por kjo nuk më mundonte shumë. Kush nuk ka probleme me fëmijët?

Me rastin e transferimit në banesën e re e gjeta pakon nga Kroacia, të cilën na e kishte dërguar vëllai i Nancyt, kroat (para disa muajsh!). Askush prej nesh në të vërtetë nuk kishte patur kohë ta hapte atë pako. Nancy ma dha në dorë dhe duke thënë: "Burri im i patënzonë, nëse dikush duhet ta hedhë këtë pako, ji ti ai! Le të jetë në ndërgjegjen tënde!"

Ishte kjo në një të shtunë mbrëma. Shumë mirë më kujtohet ai moment kur e kam hapur pakon. Në të ishin porositë e para nga Megjugorja, të cilat vëllai i Nancyt i kishte përkthyer me kujdes në anglisht, të përcjella me udhëzimet për ne. E nxora nga pakoja një fletë letre dhe për herë të parë lexova një porosi nga Megjugorja. Dhe pikërisht porosia e parë, të cilën e kam lexuar, ishte: *"Kam ardhur që për herë të fundit ta thërras botën të kthehet".*

Në atë moment diçka u thye në zemrën time. Nuk ishin të nevojshme as orët as minutat, ajo ndodhi në moment. Zemra ime filloi të shkrihej dhe unë qajta. Nuk munda të ndalem, lotët rridhnin rrëke nëpër fytyrën time. Kurrë më parë nuk kisha lexuar diçka të ngjashme si kjo porosi. Nuk dija asgjë për Megjugorjen, madje as që ekziston! Nuk dija asgjë për porositë. E tëra që munda ta lexoja, ishte: *"Kam ardhur që për herë të fundit ta ftoj botën të kthehet"* dhe e dija se kjo ka të bëjë me mua, që Virgjra e Shenjtë më drejtohet pikërisht mua! Porosia e dytë, të cilën e kam lexuar, ishte: *"Kam ardhur t'ju them se Zoti ekziston!"* dhe mendoj se para se ta lexoj atë porosi nuk kam besuar në Zotin. Ajo çdo gjë e bëri reale! I tërë mësimi katolik që e kisha pranuar si fëmijë, u bë REAL! Kjo nuk ishte më vetëm përrallë ose një tregim i bukur, i imagjinuar. Bibla ishte e vërtetë!

Tanimë as që mendoja t'i hidhja porositë. I lexova me radhë deri tek e fundit. Nuk mund të ndahesha më prej atij libri. Tërë javën nuk e lëshova nga dora, përkundër pështjellimit rreth transferimit. E lexoja dhe e rilexoja

dhe porositë gdhendeshin përherë e më thellë në zemrën time, në shpirtin tim. Në to gjeta më të madhin visar!

Atëherë dëgjova për seminarin marian që do të mbahej për vikend në Eugene (SHBA), dy ditë vozitje larg nesh.

– Të shkojmë atje, – i thashë Nancyt.

– E shtëpia…?

– S'e gjen gjë!

Atje kam parë me mijëra njerëz që ndienin si unë për të Lumen Virgjër Mari, për mënyrën me të cilën ajo i drejtohet botës. Të gjithë kishin libra për Megjugorjen, Fatimen, për dom Gobbin… Kurrë më parë nuk kisha parë diçka të tillë!

Gjatë meshës lutej për shërim. Ati Ken Roberts tha:

– Ia kushtoni fëmijët tuaj Zemrës së Papërlyer të Zojës!

U ngrita, ashtu me lot në sy, sepse nuk kisha pushuar së qari që prej porosisë së parë nga Megjugorja dhe i thashë Virgjërës Mari:

– Nënë e Bekuar, merri fëmijët e mi! Të përbej, sepse kam qenë baba i keq! E di se do t'i këqyrësh më mirë se unë.

Dhe i kushtova fëmijët e mi. Kjo më preku shumë, sepse nuk dija më se ç'të bëja me ta. Jetërat e tyre e kishin kaluar kufirin e shkatërrimit të tërësishëm. Por pas atij seminari në familjen time çdo gjë filloi të ndërrohej. Ati Ken Roberts tha:

– Bini mohit asaj që më së shumti e doni!

Shumë e kam dashur Nancyn, dhe kafen… Vendosa të hiqja dorë nga kafja!

Porositë nga Megjugorja për jetën time ishin dhurata të mëdha. Plotësisht më kanë ndërruar. Do të mund të shkurorëzohesha përsëri, kam patur me të vërtetë shumë para. Por tani vetëm mendimi për pabesi në martesë, për mua, është i pamundur. Dashuria të cilën Zoja e ka zgjuar në mes Nancyt dhe meje është e pabesueshme, kjo është dhuratë e Zotit.

Djali im i cili ka përdorur drogën dhe është përjashtuar nga shkolla në të gjashtëmbëdhjetat, është kthyer, është bërë katolik dhe mendon që të shugurohet. Nëse dikush në familje e bën hapin e parë, Zoja i bën të tjerat. Dhe kështu ndodhi me ne. Një porosi nga Megjugorja e ka prekur një ditë familjen tonë dhe pak nga pak e tërë familja qe përfshirë. Djali im i dytë, i cili ishte jobesimtar i rëndë, ka shkuar në Megjugorje vitin e kaluar dhe ka gjetur besimin (është rrëfyer, kunguar…). Edhe fëmijët e tjerë si dhe prindërit e mi po ashtu janë në rrugë të mirë, edhe pse nuk shkon leht gjithmonë.[8]

---

[8] *"Përderisa mëkatari qëndron në mëkat, ai më mban si të lidhur, të kryqëzuar në kryq. Por posa të kthehet, më liron dhe sikurse të kisha zbritur nga kryqi, zbres mbi të me mëshirën time si dikur në Jozefin prej Arimatesë dhe i lëshohem pushtetit të tij, në mënyrë që të bëjë me mua çka të dojë",* i ka thënë Krishti shën Mechtildës.

Tetë ditë pasi i kam lexuar porositë, i kam thënë Nancyt:

– Të shkojmë në Megjugorje!

Këtu jetojmë prej vitit 1993. Kemi ardhur pa asgjë. Brenda tri ditësh Zoja na ka gjetur banesën dhe punën. Nancy përkthen për atë Jozo Zovkon. E unë jetoj duke iu ndihmuar shtegtarëve dhe duke përcjellë porositë në të gjitha mënyrat e mundshme. Me gjithë fuqinë e dua Virgjërën Mari, ajo ma ka shpëtuar jetën. Kam qenë me një këmbë në ferr dhe këtë nuk e kam ditur!

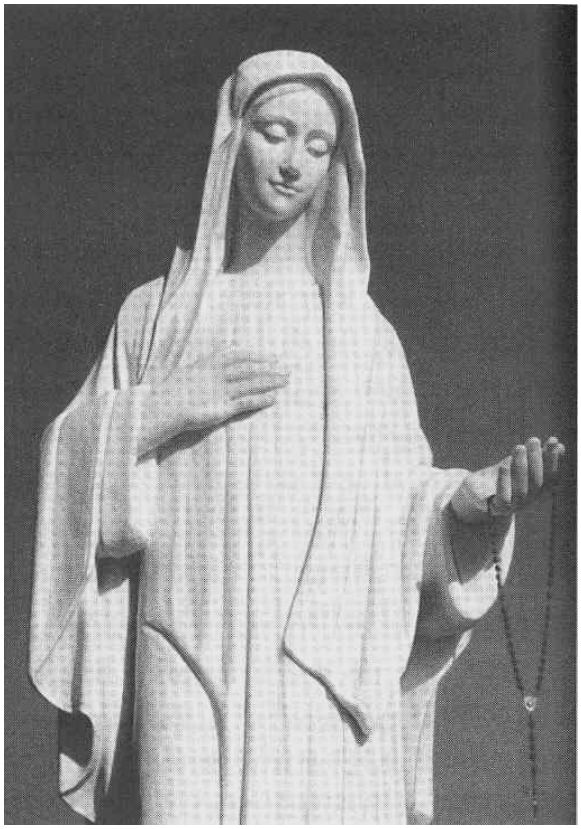

Porosia me 25 qershor 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot, në këtë ditë të madhe, të cilën ma keni kushtuar mua, dëshiroj t'ju bekoj dhe t'ju them: jetoni ditë plot hire tani derisa unë jam me ju. Dëshiroj t'ju mësoj dhe t'ju ndihmoj që të niseni rrugës së shenjtërisë. Ka shumë njerëz që nuk dëshirojnë të kuptojnë porosinë time dhe ta pranojnë me seriozitet atë që flas, por mu për këte ju thërras dhe ju lus që me jetën tuaj të dëshmoni për praninë time, me jetën tuaj të përditshme. Nëse luteni, Zoti do t'ju ndihmojë që të zbuloni arsyen e vërtetë të ardhjes sime.

Prandaj, fëmijë, lutuni dhe lexoni Shkrimin shenjt, që përmes Shkrimit të shenjtë të zbuloni se cila është porosai e ardhjeve të mia për ju.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Njëzet e katër orë me Zojën

Një ditë dola në kodër; dëshirova të lutesha këtu një kohë para dukjes së Zojës dhe ta pranoj në zemër, larg prej turmës. Zoja shfaqet këtu në orën 17:40 (në kohën verore në 18:40).

Atë ditë i thashë Zojës:

– Pasi e di se do të vijsh përsëri për 24 orë, do të të përgatis një dhuratë. Do të mund të ta jepja nesër.

Por çfarë dhurate? Më lindi ideja ta përmirësoja diçka në veten time. Në fakt, prej moshës katërmbëdhjetëvjeçare kam shprehi të keqe ta kafshoj buzën, nganjëherë derisa ta përgjak. Kjo ishte një shprehi prej të cilës nuk kam mundur të lirohem. Dermatologu më ka thënë se ashtu mund të nxis kancerin e buzës (me metastaza shumë të shpejta). Përkundër vërejtjeve të tija, unë vazhdova. Ajo ishte më e fortë se unë. Tani i premtova Virgjrës:

– Në 24 orët e ardhshme do të bëj përpjekjen më të madhe të mos e kafshoj buzën, por të lutem të më ndihmosh!

Erdhi takimi i nesërm: pata sukses! Të gjitha sulmet e shumta, tepër destruktive, qenë dëbuar, Zoja me të vërtetë më ndihmoi dhe unë me gëzim ia ofrova dhuratën time. Atëherë më ra në mend t'ia ofroja një tjetër dhuratë, fitore të re në një gjë të caktuar në 24 orët e ardhshme. E përse jo të njëjtën gjë? Këtë edhe e bëra dhe ajo e mori dhuratën e saj. Dhe kështu çdo ditë, në çdo takim, e bëja të njëjtën gjë. Dhe çka ndodhi? Pas shtatë ditësh vesi u zhduk. U krye, nuk është më, madje as më shkonte mendeja më në të! Zoja e ka prekur trupin tim dhe sistemin tim nervor, e ka zhdukur sëmundjen në rrënjë. Gëzimi dhe falënderimi ishte i madh.

Por rrëfimi nuk përfundon më kaq! Derisa falënderoja Zojën, ajo më porositi se atë që më ka bërë mua, dëshiron t'ia bëjë secilit fëmijë të saj. Atëherë më ranë në mend disa fjalë të saja, si të më kishte flakëruar drita: *"Posa të keni nevojë për mua, më thirrni! Nëse keni vështirësi, ejani tek unë, Zoti më ka lejuar t'ju ndihmoj çdo ditë me dhurata, që t'ju mbroj prej së keqes. Të dashur fëmijë, lejoni Zotit të bëjë mrekulli në jetën tuaj!"* Kuptova po ashtu se po kalojmë pranë kapitalit shumë të madh të mëshirës,

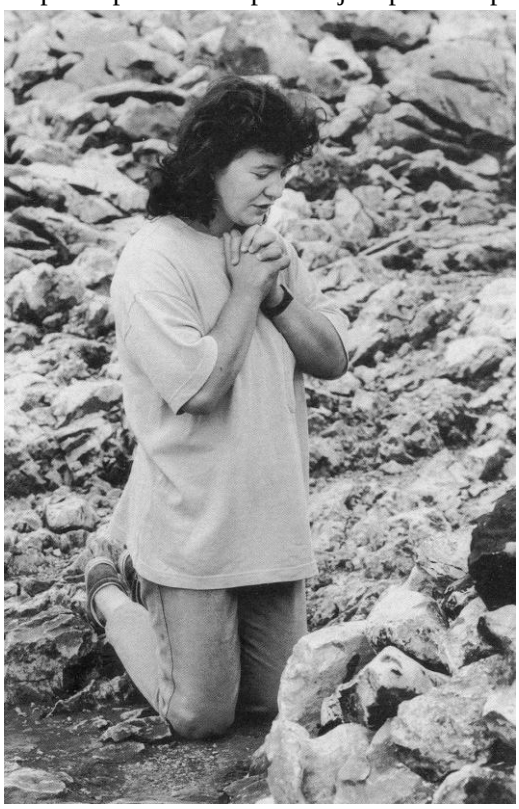

se jemi akoma me mijëra mila larg asaj që të kuptojmë sesa mund të na ndihmojnë këto vizita të përditshme të Zojës. Na ka zënë gjumi në pavetëdije! *"Jo, të dashur fëmijë, ju nuk kuptoni rëndësinë e arrdhjes sime!"* na ka thënë Virgjra, e Vicka shton:

– Kjo që Zoja bën në Megjugorje, kurrë nuk ka ndodhur dikund dhe kurrë nuk do të ndodhë më. Ky është rast i vetëm në histori.

Por akoma nuk është tepër vonë! Shtangem kur shoh sesi është populli i Zotit i lumtur kur dëgjon për lajmin e mirë të ardhjes së përditshme të Zojës. Sesi priftërinjtë janë të mahnitur dhe të gëzuar kur pranojnë dëshmitarët nga Megjugorja dhe me atë rast shohin kishën përplot dhe kur ajo turmë nuk dëshiron të shkojë në shtëpi as pas tri orësh dëshmishë dhe lutjesh! A thua nuk është kjo shenjë prekëse e etjes së madhe dhe e nevojës së popullit që me të vërtetë ta prekë Zemrën e Nënës së vet, të gjallë, reale, Zemrën shëruese që bashkëndien, me butësi që nuk mund të shprehet?

Po, populli i Zotit është i lumtur që e ka gjetur Nënën e vet. Në Megjugorje Qielli mund të preket si kurrë më parë. Kur Zoja paraqitet, veguesit e shohin në tri dimensione, ashtu si shihet njeriu normal në tokë, mund t'ia shtrëngojnë dorën, ta puthin, mund ta tërheqin për veli, duke e lutur për ndihmë, mund të qeshin dhe të qajnë me të. Ajo është krejtësisht reale, e mishëruar, e gjallë dhe tepër e bukur.

– Ka pesëmbëdhjetë vjet që e shikojmë, na thotë Maria dhe akoma nuk jemi mësuar, çdo ditë ndiejmë gëzim përherë më të madh.

Por, a është fati ynë, "që nuk e shohim dhe nuk e dëgjojmë", që nuk kemi ekstaza të përditshme dhe nuk mund të bisedojmë me Mbretëreshën e Qiellit, më pak i rëndësishëm dhe qesharak në mënyrë të dhembshme?

Përkundrazi! Dhe kjo është ajo kryesorja në dhuratën e Zotit në Megjugorje: aty ku jam, ashtu si jam, unë, mëkatar i shkretë, pa karizmë, mund të pranoj hiret e njëjta prej qiellit si të quhesha Vicka, Maria, Ivan, Mirjana, Jakov ose Ivanka.

Kam bërë një anketë me veguesit, të cilëve njerëzit shpesh u thonë: "Sa i lumtur je ti që mund ta shohësh Virgjrën e Bekuar! Çfarë fati duhet të jetë ai! Ah, sikur të më ndodhte mua kjo…". Prandaj e pyeta Vickën:

– Vicka, kur e sheh ti Zojën, a pranon hire të veçanta?

– Po, Zoja ka thënë se do të na japë hire të tilla, si nuk i ka dhënë që prej krijimit të botës.

– E unë që nuk shoh asgjë, a do të pranoj më pak dhurata sesa ti, nëse e hap zemrën krejtësisht?

– Jo, nëse e hap zemrën, do të t'i japë të njëjtat hire si mua, këtë e ka thënë! Ne nuk jemi më të mirë se të tjerët… Zoja dëshiron shumë që njerëzit të vijnë në Megjugorje, sepse këtu e ka krijuar oazën e paqes dhe këtu na thërret. Por nëse ti nuk mund të vijsh dhe nëse e hap zemrën shumë në momentin kur ajo paraqitet, natyrisht se ti do të pranosh hiret e njëjta si ne veguesit, atje ku je.

Ja, përfundimi është i thjeshtë: Vizitat e Zojës dhe hiret e shumta që i sjell, nuk janë të rezervuara vetëm për të zgjedhurit e rrallë; ato janë për të gjithë ne, për ju që lexoni këtë libër, për familjet tuaja, për të gjithë që i hapin dyert më të thella në zemrën e vet.

Në orën 18:40, kur Zoja zbret të bisedojë me fëmijët dhe të lutet me ta, ata të cilët dëshirojnë, mund të ndalen për disa minuta, aty ku gjenden, që ta pranojnë në mënyrë krejt të posaçme, së bashku me Megjugorjen dhe me mijëra të tjerë të cilët nëpër mbarë botën e përjetojnë atë takim (disa i kurdisin orët t'i zgjojë nga gjumi!). Prej ditës në ditë, gjatë atyre 24 orëve, ju ndodhin gjëra aq të rëndësishme saqë dëshmitë e tyre nuk do t'i zinin disa libra. Çfarë gëzimi, vërtet, që çdo ditë mund ta kredh zemrën time në Zemrën e Nënës sime, e sigurt se ajo do të vijë përsëri pas 24 orësh, që vetmia ime nuk ekziston, që jam çdo ditë si kushërira Elizabetë e cila klith: "Dhe, nga e pata fatin të vijë tek unë Nëna e Zotit tim?"

Çfarë gëzimi t'i ofrohet përditë një dhuratë e vogël, që të merresh vesh me të për një gjë të vogël, konkrete, e cila do të më ndërrojë. Nëse jam rob i duhanit, i alkooholit ose i fotografive pornografike, mund të heq dorë prej tyre për 24 orë. Nëse e rrah gruan, mund të heqësh dorë për 24 orë!

E di se jam e dobët që të premtoj se do të bëj ose se nuk do të bëj diçka për tre muaj, madje edhe një muaj. Por 24 orë mund të qëndroj. Ajo e di mirë këtë, prandaj thotë shpesh:

"Prej ditës në ditë, dashuria do të rritet në ju. Unë jam me ju t'ju ndihmoj ta realizoni në tërësi."

"Prej ditës në ditë" është lajtmotivi i saj; 24 orë është njësia e saj kohore. Nëna Tereze nga Kalkuta po ashtu na drejton në atë "sot" si pikë kontaktuese të mirësisë: *"Dje ka kaluar, nesër akoma nuk ka ardhur, më mbetet vetëm sot kur mund të dua."*

Me rastin e çdo vizite Nëna e Zotit kërkon Zemrën tonë që në të ta vulosë bukurinë e saj të papërshkruar. *"Ju lutem, më jepni Zemrën tuaj që të mund ta ndryshoj, që të jetë e ngjashme me zemrën time",* thotë.

Me dëshirë të zjarrtë e merr dashurinë e dhuratës sonë të vogël që i kemi premtuar një ditë më parë. Ajo bën vepër të paparë në ne: *"Dëshiroj t'ju pastroj prej pasojave të mëkateve tuaja të vjetra, dëshiroj t'ju pasuroj me paqen time amnore."*

Tek unë vjen *Gruaja që ia shtyp kokën gjarprit.* Para saj dridhen fuqitë e ferrit dhe të gjithë demonët, sepse ajo është e Pamëkat dhe ka fituar hirin që ta mundë Djallin.

Në çdonjërin prej këtyre takimeve unë e pranoj atë që është më e fortë se e keqja që është në mua. Ajo do ta mënjanojë me rrënjë.

Të gjithë vuajmë për shkak të mungesës së ekzorcistëve të mirë, madje gjithkund. Me rritjen e praktikës satanike, me vetëdije ose pa vetëdije, përherë më shumë rritet numri i personave, të cilët mundohen fort nga forcat e errëta. Kush do t'i pranojë, t'i dëgjojë, t'u ndihmojë? Ku? Si? Kjo është shkretëtirë!

Nëna jonë është ajo që ndihmon. Nuk i lë fëmijët e vet në mëshirën e fatit të dhëmbshëm, të cilin ua ka caktuar ateizmi. Në ato takime me Mbretëreshën e Paqes ndodhin ekzorcizmat më të bukur, si për çudi.

"Vuajtja juaj është edhe vuajtja ime" (prill 1992).

"Të dashur fëmijë, po harroni se prej jush po kërkoj sakrifica t'ju ndihmoj dhe ta dëboj djallin prej jush" (shtator 1992).

Në anën tjetër, ardhjet e Zojës janë bar efikas kundër pështjellimit të Kohës së Re, kur mohohet mishërimi i Zotit. Në Megjugorje zbulohet realiteti i jetës shpirtërore. Virgjra e Bekuar nuk zbukuron asgjë, ajo na kredh në jetën konkrete nën pamjen e Zotit të gjallë, dhe jo të një energjie pa identitet. Ky është një çlirim i madh para Kohës së Re (Nev Age), e cila çdo ditë prodhon jobesimtarë të rinj.

Porosia më 25 korrik 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras që të luteni për paqe. Në këtë kohë paqja është veçanërisht e rrezikuar dhe kërkoj nga ju ta përtërini agjërimin dhe lutjen në familjet tuaja.

Të dashur fëmijë, dëshiroj ta kuptoni seriozitetin e situatës dhe se pjesa më e madhe e asaj që do të ndodhë varet prej lutjes suaj. E ju luteni pak. Të dashur fëmijë, unë jam me ju dhe ju thërras të filloni të luteni dhe të agjëroni seriozisht, si në ditët e para të ardhjes sime.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!

Skllav i alkoolit

Pak kohë pas shërimit më thirrën në Shtetet e Bashkuara të flisja për Megjugorjen. Nuk munda ta mbaj për vete zbulimin tim për "24 orë me Zojën"! Pas ligjëratës i thashë turmës prej pesë mijë amerikanëve: "M'i dërgoni dëshmitë tuaja!" Letra e parë që e mora më preku:

"Kam marrë pjesë në ligjëratën tuaj në shtator të këtij viti në Pitsburg. Jam tridhjetëvjeçare. Në kohën e ligjëratës suaj isha vejushë disamuajshe dhe jeta ime ishte shndërruar në ferr. Burri më mungonte pamasë. Të mos e dëgjosh më zërin dhe hapat e tij në shtëpi, të mos e shohësh më, të mos mund të flasësh me të: e gjithë kjo m'u bë mundim i tillë, saqë më nuk dëshiroja të jetoja.

Më shkatërronte dhembja nga vetmia dhe dëshpërimi në zemër; dhe vetëm vdekja ime mund ta përfundonte këtë.Vendosa të bëja vetëvrasje dhe pse erdha në ligjëratën tuaj, edhe sot e pyes veten.

Më kujtohet vetëm një gjë, sepse kurrë më parë nuk kam shikuar në atë mënyrë në dëftimin e Zojës: Nëna e Zotit ka ardhur tek unë, personalisht, në shtëpinë time, në gjendjen time të tanishme! Vendosa t'i kaloj ato "24 orë me Zojën" prej nesër. Kur erdhi koha e vizitës së Marisë, unë i rashë ndër duar (edhepse nuk e shihja) dhe dënesa aty për një kohë, në zemrën e saj. Nuk kam patur tjetër dhuratë t'i ofroja përveç pikëllimit tim të pakufi dhe pa pra përsëritja: "Merre dëshpërimin tim, merre jetën time të shkatërruar dhe të mjerë! Nuk mundem më!"

Motër, ndoshta nuk do të më besoni. Por megjithatë po ju flas të vërtetën: nuk di si ka ndodhur kjo, por sot unë jam gruaja më e lumtur në botë. E lumtur jam për fatin tim! Virgjra e ka mbushur zemrën time me gëzimin e saj dhe e ka marrë dëshpërimin tim. Ndiej dashuri të pakufi ndaj

saj! Ajo është e pabesueshme, ajo është me të vërtetë Nënë! Zemra e saj është në mua dhe unë nuk di si t'jua them sesa e dua jetën tani…" (Patricia).

Në Francë kam folur për këtë në çdo situatë. Një ditë më kërkoi në Megjugorje një zonjë e cila tre muaj më parë kishte marrë pjesë në ligjëratën time në Toulouse. Të gjithë në autobusin e saj (të shtegtarëve) tanimë dinin për mrekullinë, të cilën ma tregoi në shpejtësi.

"I kam gjashtëdhjetë vjet. Tani dhjetë vjet jam alkooliste. Për këtë shkak kam patur edhe probleme të mëdha shëndetësore. Familja ime po shkatërrohej, veçanërisht po pësonin fëmijët e mi, sepse jetën ua bëja të pamundur. Por ajo ishte më e fortë se unë. Kam provuar të shërohem disa herë. Madje një grup ishte lutur shpesh mbi mua. Por kot, vëra ishte më e fortë se çdo gjë!

Kur dëgjova se Zoja ju ka shëruar, më lindi ideja. A ju kujtohet: disa minuta jemi lutur në ligjëratën tuaj? Kur jemi tubuar lart në kohën e dëftimit, në orën 18:40. i thashë vetes: "Ky është çasti! Njëherë mundesh edhe ti që Zojës t'i japësh dhuratë!" Atëherë i premtova Zojës se nuk do të pi as një pikë në 24 orët e ardhshme dhe e dija se jam e paaftë për këtë, por ju keni thënë se ajo do të na ndihmojë ta mbajmë premtimin. Dhe pata sukses!

Ishte tepër, tepër vështirë: papra i shihja gotat me vërë të bardhë sesi defilonin para syve por më duhej të qëndroja për shkak të premtimit të dhënë. Të nesërmen isha shumë e lumtur që ia kisha dhënë atë dhuratë. Menjëherë pas paraqitjes m'u desh të shkoja te miqtë dhe, natyrisht, ata më ofruan një gotë me vërë të bardhë! E pranova gotën, por pas gëllënjkës së parë, m'u desh të përmbahesha të mos pështyja, vëra më qe neveritur! Motër, prej asaj dite unë nuk pi dhe nuk kam farë mundimi!

Dhe, ç'është më e mira, pastaj e Lumja Virgjër Mari filloi vargun e kthimeve në familjen time." (Jeanine)[9]

Atë që nuk mundën ta arrinin trajtimet e të çmësuarit dhe psikologët brenda dhjetë vjetësh, Zoja e bëri për 24 orë. Dhe kë e zgjodhi në atë familje si apostull të birit të saj? Ate që kishte bërë dëmin më të madh!

[9] Gjashtë muaj më vonë Jeanine përsëri iu kthye alkoolit, por në saje të lutjes shpejt u shërua.

Porosia më 25 gusht 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të luteni si kurrë më parë, tani kur plani im filloi të realizohet. Djalli është i fuqishëm dhe dëshiron të shkatërrojë planet e mia për paqe dhe gëzim dhe t'ju bëjë të mendoni se Biri im nuk është i fortë në vendimet e veta. Prandaj ju thërras të gjithëve, të dashur fëmijë, të luteni dhe të agjëroni edhe më shumë.

Ju ftoj të bëni vetëmohim nëntë ditët e ardhshme dhe me ndihmën tuaj të realizohet çdo gjë që e kam thënë në Fatima përmes fshehtësive. Ju lutem, të dashur fëmijë, që me të vërtetë ta kuptoni rëndësinë e ardhjes sime dhe seriozitetin e situatës. Dëshiroj t'i shpëtoj të gjithë shpirtrat dhe t'ia paraqes Zotit. Prandaj të lusim që të realizohet çdo gjë që kam filluar.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Në "Pravda" ishte e vërteta!

Fatima! Është e para (dhe e vetmja) herë që Zoja përmend në porosinë e vet një vend tjetër të dëftimit të vet, madje shtatë vjet pasi atë e kishte bërë Gjon Pali II, *"më i dashuri prej bijve të saj".* Por të kthehemi shtatë vjet më pas.

Me 20 mars 1984 Msgr. Pavol Hnilica, mik shumëvjeçar i Karol Wojtilës, gjendet në Indi te Nëna Tereze dhe bisedon me të për qëllimin e Atit të Shenjtë që Rusinë dhe botën t'ia kushtojë solemnisht Zemrës së Papërlyer të Marisë, sipas kërkesës së Zojës së Fatimes. Ky kushtim duhet të ndodhë me 25 mars, në fakt pas pesë ditësh!

– Sa keq që nuk mund të gjendem në Moskë më 25, i thotë ai Nënës Tereze. Atje nuk do të jetë askush për ta kushtuar Rusinë!

Më në fund, ipeshkvi vendosi të bënte çdo gjë të mundur që të gjendet në Moskë atë ditë shumë të rëndësishme.

– Po, shkoni atje! Ja, merreni rruzaren time. Unë do të lutem për ju, – i tha Nëna Tereze me zjarrin e saj të zakonshëm.

– Por si do ta kaloj kufirin… kjo është gati e pamundur!

– Virgjëra e Shenjtë do t'jua hapë dyert e Rusisë!

Dhe si për çudi ipeshkvi e merr vizën. Armatoset me besimin e Nënës Tereze (dhe me rruzaren) dhe niset në rrugë.

Doganieri Rus bëhet vërtet perde e hekurt dhe kjo mund të pritej. "Nuk mund të kaloni", u tha ai dy udhëtarëve (ati Leo e përcillte ipeshkvin) dhe shqiptoi në rusishte fjalët më të zgjedhura prej fjalorit të sharjeve

komuniste. Këta të dy me këmbëngulje insistojnë dhe presin. Temperatura përjashta është nën –15º C. Meshtarët radhisin rruzare pas rruzareje. Doganieri çdo orë provon të marrë në telefon shefin e vet, por pajisja nuk punon. Në të zbardhur të ditës, tepër i lodhur, iu bërtet: "Hiqmuni sysh, të mos ju shoh më këtu!"

Zoja në këtë mënyrë i ka hapur dyert e Rusisë.

Më 24 mars ipeshkvi arrin në Kremlin. Drejtohet në kishën së cilës i është marrë destinimi. Këtë regjimi e ka quajtur me ironi "Muzeu i ateizmit",[10] ku populli vjen fshehurazi të lutet para ikonave me pretekstin se mahnitet me vlerat artistike.

Zemra i rrah si të donte të pëlciste, sepse për ish-të-burgosurin e burgjeve komuniste kjo ngjarje është mrekulli e vërtetë. E bleu gazetën "*Pravda"* dhe u ul pas altarit të dikurshëm. Në gazetë e lexoi tekstin për kushtimin e botës nga Gjon Pali II.

(Kur Pavol Hnilica ishte shuguruar fshehurazi, e kishte pranuar si mision kujdesin për vendet nën pushtetin komunist. Ipeshkvi që e ka shuguruar i ka thënë: "Fusha jote e misionit shtrihet prej Berlinit deri në Pekin, nëpër Moskë." Dhe ja, pas tridhjetë vjetësh ipeshkvi për herë të parë e shkel tokën e Rusisë!)

Zemra e tij baritore ka mundur ta lëshojë për shkak të emocioneve, por kujdes, po e vëzhgojnë. Që të mos ua tërhiqte vëmendjen, shtirej se ishte i zhytur thellë në leximin e *"Pravdës"*, e në të vërtetë drejtonte lutjen madhore të kushtimit Nënës së Zotit.

"Çfarë komunisti i mirë, mendojnë pa dyshim vizitorët, sa me kujdes e lexon *Pravdën!"*

Duhet thënë se atë ditë – përjashtimi nuk e vërteton rregullin – "*Pravda"* me të vërtetë e përmbante të vërtetën! *(V.R.! Fjala "pravda" rusisht do të thotë "e vërteta".)*

Kreu ceremoninë eukaristike në xhepat e tij, ashtu si ishte mësuar në burg, e pastaj doli prej kishës i qetë. Çfarë gëzimi! Mundi të përjetonte këtë kushtim së bashku me ipeshkvijtë e tjerë të botës, ashtu si kishte kërkuar Zoja e Fatimës! Atëherë u rrotullua faqja përmbyllëse në historinë e komunizmit.

Kur u kthye në Romë, Gjon Pali II e thërret në kafjall. Kafjalli zgjati tri orë! Ipeshkvi tregon çdo gjë, sesi arriti në Kremlin të njëjtën ditë, kur papa i ka kushtuar mbarë botën Zemrës së Marisë. I mallëngjyer thellë, Ati i shenjtë klithi:

– Nëna e Zotit të ka mbajtur për dore!

– Jo, shkëlqësia juaj, më ka bartur në duar.

Atëherë Ati i shenjtë e pyeti:

---

[10] Në atë ish-muze të ateizmit Zoja u dëftua para turmës që derdhte lot. Ajo erdhi të luste me Maria Pavloviqin në tetor 1990.

– A ke qenë ndonjëherë në Megjugorje?

-Jo, Atë i shenjtë, Vatikani nuk e rekomandon këtë!

Gjon Pali II bëri me dorë:

– Shko fshehurazi dhe më thuaj çka ke parë.

Pastaj e çoi në bibliotekën e vet dhe mori librin e atit Laurentin. Lexoi disa porosi të Zojës dhe tha:

– E sheh, Pavol, Megjugorje është vazhdim i Fatimes!

(Disa vjet më vonë do t'i thotë: "Sot bota e ka humbur ndjenjën për të mbinatyrshmen, por e gjen në Megjugorje, me lutje, agjërim dhe me sakramentin e rrëfimit.")

Prej atëherë ky ipeshkëv është mbrojtës i madh i Megjugorjes. Papa rregullisht e pyet: "Çfarë lajmesh kemi nga Megjugorja?"

Sot më 25 mars 1994 ka ardhur në Megjugorje për të festuar dhjetëvjetorin e kushtimit të botës.

Duket se Gjon Pali II është jashtëzakonisht i interesuar për Megjugorjen. I ka thënë në besim Msgr. Hnilicës se me rastin e atentatit më 13 maj 1981, Zoja e Fatimes ia ka shpëtuar jetën (katërdhjetë ditë më vonë Zoja u dëftua në Megjugorje! Katërdhjetë ditë kreshmë për Atin e shenjtë). Pastaj i tha mikut të vet:

– Por përse më shpëtoi? Pas tre muajsh në mes jetës dhe vdekjes e kam kuptuar se sipas porosisë së Fatimes e vetmja mënyrë që të zgjidhen problemet e botës dhe të Kishës, është që Rusia të kthehet. E vetmja zgjidhje është që të realizohet porosia e Fatimes.[11]

Nëse Megjugorja e realizon porosinë e Fatimes, ajo është shpresa jonë e madhe. E dimë se Papa i ka vënë të gjitha shpresat e veta në grupet mariane, veçanërisht në ato nga Megjugorja, sepse në to sheh besnikëri të madhe ndaj Kishës, lutjes, agjërimit, sakramenteve.

Dhe si të mos përkujtojmë këtu fatin e vetë motrës Lucia, e cila që prej vitit 1917 e këndej e sheh Virgjren e Shenjtë dhe të cilës Maria i tregon për atë çka bën në Megjugorje![12]

[11]Librat për dëftimet e Fatimes mund të gjenden në libraritë e shtypit katolik.

[12]Këtë fakt e ka dhënë nipi i motrës Lucia, ati Salinho, salezian nga Portugalia. Natyrisht, këto dëftime i takojnë jetës mistike private të motrës Lucia dhe nuk mund të jenë lëndë e zbulimit zyrtar gjatë jetës së saj.

Ai është i lumtur që Gjon Pali II mbetet aq ngusht i lidhur me motrën Lucia.

Porosia më 25 shtator 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras veçanërisht në lutje dhe në vetëmohim. Sepse tani si askurrë Djalli dëshiron t'ia tregojë botës fytyrën e vet të turpshme, me të cilën dëshiron të mashtrojë sa më shumë njerëz dhe t'i çojë në rrugën e vdekjes dhe të mëkatit.

Prandaj, të dashur fëmijë, ndihmojeni Zemrën time të Pamëkat që të mbizotërojë botën e mëkatit. E lus secilin prej jush që të ofrojë lutje dhe sakrifica për qëllimet e mia, që unë të mund t'ia ofroj Zotit për nevoja më të mëdha. Harrojini dëshirat tuaja dhe lutuni, të dashur fëmijë, për atë që Zoti dëshiron dhe jo për atë që ju dëshironi.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Ndaloje, o Zot!

Që t'i ndihmosh Zemrës së Pamëkat që të mbizotërojë në këtë botë mëkatare, është fija udhëheqëse e Fatimes dhe e Megjugorjes. "Bota mëkatare"[13]është shprehje e butë dhe e durueshme, të cilën Virgjëra e ka zgjedhur për të emëruar të keqen që duhet mundur, por ajo nuk ka qenë e kujdesshme ndaj fëmijëve nga Fatima ose Megjugorja, nuk ua ka fshehur tmerret që e presin mëkatarin e pakthyer: ua ka treguar ferrin. E çfarë bari ka ofruar? Jetën në Zemrën e saj të Pamëkat me anë të shenjtërimit, duke u bërë kështu bashkëshpërblimtar me Birin e saj. Sakrifikimin për mëkatarët, në mënyrë që asnjëri prej tyre të mos e kundërshtojë hirin e Zotit, por që të këthehet derisa ka kohë.

Një ditë Zoti më dha një këshillë të jashtëzakonshme mbi shpirtin e sakrificës, e cila më mësoi më shumë se pesëdhjetë libra. Atë ditë, në mëngjes, në orën dhjetë, shkova në Meshën e shenjtë që e udhëhiqte një meshtar amerikan, i cili ishte në kalim nëpër Megjugorje. Çdo gjë shkoi mirë deri në predikim. Dhe atëherë meshtari e prishi fare, duke filluar predikimin në të cilin më kot kërkoja lidhjen me Ungjillin, ose së paku lidhjen me Zotin. Ai radhiste mendimet liriko-filozofike dhe Zoti nuk dukej fare në horizont. Madje, predikimi u zgjat!

Natën e kaluar kam fjetur dobët: fillova të nevrikosem dhe të shikoj orën. Megjithatë duhej të shihja diçka pozitive në këtë punë.

---

[13] Zoja u ka thënë fëmijëve të Fatimes: *"Shumë shpirtra shkojnë në ferr, sepse nuk ka kush të lutet as të flijohet për ta".*

– Jezus, bëj diçka! – iu drejtova Zotit. – Ndaloje. Por para kësaj, frymëzoje të thotë së paku një fjali dhe të ushqejë shpirtin tim.

U befasova shumë kur meshtari papritmas e ndërpreu predikimin e vet dhe ngadalë shkoi në vendin e vet. Por para se të ulej sikur ta godiste rryma elektrike, me hap energjik u kthye tek mikrofoni dhe tha:

– Oh, më falni, harrova t'ju them diçka shumë me rëndësi: I vetmi aktivitet për të cilin ia vlen të përpiqesh në jetë, është të flijohesh për shpëtimin e shpirtrave![14]

Pastaj u kthye në vendin e vet.

– Jezus! – thashë duke u dridhur nga hutia. – Plotësisht e kuptova porosinë tënde!

[14] Kjo është vepër e Krishtit dhe mund të merret vetëm prej tij, me hirin e pjesëmarrjes. Njëri prej shembujve më të bukur që di është ai i Martes Robin.
Kur e përgatiste Krishti për themelimin e Foyers de Charité viteve të tridhjeta të shekullit të kaluar, ka kërkuar prej saj (në mes të tjerash) që të ofrohet si fli për të gjitha keqpërdorimet dhe përdhosjet që kanë bërë shumë priftërinj.
Ia ka bërë me dije se një kohë të gjatë e ka kërkuar shpirtin, i cili do të pranonte ta paraqiste mbarë njerëzimin para Zotit, shpirtin të cilit mund t'ia jepte hirin e madh që të jetojë dhe të lejojë që pandërprerë ta kryqëzojnë për Atin dhe për të. Marthe Robin i ka dhënë PO-në e vet të plotë dhe të përditshme. Jezusi ia ka besuar se janë të rrallë shpirtrat, të cilët mund t'i bashkojë kështu me misterin e vet, të gatshëm që me gjithë vullnetin e vet të dorëzohen sa të arrijnë bashkësi të përsosur me Atin e tij dhe me Atë vetë. Dhe Jezusi ia thotë këto fjalë që na bëjnë të mendojmë: *"Të gjithë (shpirtrat) tërhiqen kur kërkoj…"* (Për këto fjalë kam mësuar nga ati Bondallaza, shumë i afërt Marthës, i cili ka shkuar tek Ati.)

Porosia më 25 tetor 1991

"Të dashur fëmijë!
Lutuni, lutuni, lutuni!"

Histori e një shpirti tjetër

– Mirupafshim, Georgette. Mos u hidhëro nëse ta kërkoj pasaportën kur të takoj në Megjugorje. Sa për të parë a je ti me të vërtetë!

Kështu u ndava nga Georgette vitin e kaluar në Montreal. Ndodhia me pasaportën është shaka jona interne; dhe për këtë fajin e ka Georgette, ajo nganjëherë papritmas vjen në Megjugorje! A ka "trupi i dytë" i saj të drejtë për pasaportë?

Georgette nuk dëshiron të flitet për të, por le të më falë.

Georgette Faniel është e lindur më 1915 në Montreal, ku jeton edhe sot shumë e tërhequr, lutet vazhdimisht. Prej moshës së saj gjashtëvjeçare Jezusi e ka marrë nën mbrojtjen e vet dhe i flet në zemër dhe në vesh. Atëherë ajo mendon se të gjithë e dëgjojnë zërin e Jezusit dhe nuk dëshiron të flasë për përvojën e saj. Më vonë e ka dëgjuar zërin e Atit dhe zërin e Shpirtit Shenjt e po ashtu edhe zërin e Virgjrës Mari. Në moshën gjashtëvjeçare e goditi sëmundja që e bëri të vuante përherë më shumë dhe ia kufizoi aftësitë: "përcjellësit qiellorë" të saj i ndihmojnë që ta bartë atë kryq në paqe dhe që vuajtjen e saj t'ia bashkojë vuajtjes së Jezusit.

Georgette jeton me engjëjt, të cilët i ndihmojnë në mënyrë shumë konkrete në punët materiale, të shtëpisë, nganjëherë me shumë humor. Disa herë i ka ngjarë që, kur nuk mund ta kryente ndonjë punë për shkak të dhembjeve të forta, e ka gjetur atë punë të kryer. Engjëjt janë kujdesur për këtë!

Më 1950 i ka fituar plagët e Jezusit dhe ka përjetuar mundimet.

Nuk e kam ndër mend t'i paraqes këtu të gjitha etapat e çuditshme mistike të jetës së Georgettes, sepse do të më duheshin për këtë disa libra! Por një ngjarje kyçe i ndodhi një ditë asaj, dhe kjo i gëzoi të gjithë ata që e duan Megjugorjen: Të premten e Madhe, më 1985, kur Georgette iu ofrua Atit të Amshuar si fli e dashurisë, Zoti ia drejtoi një lutje të pazakontë, e cila do ta çonte shumë më larg në flijimin e saj absolut: *"a pranon ta japë jetën e vet, të gjitha vuajtjet dhe lutjet e veta, që të pranohet besueshmëria e dëftimeve të Megjugorjes!"* Georgette kishte dëgjuar për Megjugorjen prej Atit Girard, i cili e udhëheq shpirtërisht. Prej atëherë ajo "punon" për çështjen e Megjugorjes, natë e ditë (fle vetëm një orë), duke u flijuar për

P. Svetozar dhe Vicka në Montreal, te Georgette Faniel, një shpirt shumë i afërtë Megjugorjes

veguesit, françeskanët e asaj famullie, ipeshkvin lokal dhe gjithsesi për besimtarët dhe shtegtarët.

Me rastin e misioneve të tyre në Kanada veguesitt dhe françeskanët e kanë vizituar. Georgette është anëtare e familjes së tyre shpirtërore. Njohja e saj intime e Megjugorjes është më e thellë se e atyre që kanë lindur atje! E ngujuar në shtëpi, për shkak të gjendjes së saj shëndetësore ajo nuk mund të vijë në Megjugorje. E bilokacioni? Për të, ashtu si te motra Faustina ose ati Pio, vendos Zoti!

Sa më takon mua, jam thellë e bindur që lavdia e jashtëzakonshme e Megjugorjes anembanë botës iu ka borxh këtyre shpirtrave të flijuar fshehurazi në këndin e një dhome, ku luftojnë parreshtur kundër fuqive të territ dhe arrijnë fitoret më të çmuara prej Zemrës së Zotit: Georgette bën pjesë, gjithsesi, në mesin e tyre.

Unë e ndiej çdo ditë praninë e saj dhe kur duhet të kryej ndonjë detyrë për Zojën, ndihma e saj më forcon, ne veprojmë si çift. E di edhe atë se ajo vështirë i duron të gjitha fyerjet, të cilat i bëhen Mbretëreshës së Paqes, të gjitha dredhitë dhe intrigat kundër Megjugorjes, gjakftohtësinë tonë ndaj porosive, ndarjet tona, ngadalësinë tonë.

Georgette e di rolin e rëndësishëm të Gjon Palit II dhe ajo në vete përcjell, si në ekranin e televizionit mistik, betejën e madhe që zhvillohet në Megjugorje për shpëtimin e njerëzimit. Por të dëgjojmë se çka thotë ajo:

– Qysh kur Ati i Amshuar ka kërkuar prej meje t'ia ofroj vuajtjet e mia dhe të lutem për çështjen e Megjugorjes, Djalli zemërohet në mua më shumë se kurrë më parë. (As më parë nuk e ka lënë të qetë duke dashur t'ia zërë frymën dhe ta shkatërrojë fizikisht me të gjitha mjetet. Papra përsërit se është e mallkuar dhe se e ka kaluar jetën e vet duke gënjyer, mashtruar, madje edhe atin shpirtëror).

Georgette ka dhuratën e "transverberacionit" (shprehje mistike për shpuarjen e zemrës) ashtu si shën Tereza.

– Kjo është sikur kur shigjeta e zjarrtë jua shpon zemrën. Dhembja është shumë, shumë e fortë. Ndiej se shpirti im gjithmonë duhet të

falënderojë, derisa dhembja për Jezusin plagos zemrën time. Në atë moment ndiej gëzim të madh në shpirt. As gëzimet më të mëdha të botës nuk mund të krahasohen me atë që ndiej në vete. Ajo plagë më bën t'i ngjaj më shumë Jezusit të kryqëzuar, sepse e bashkoj vullnetin tim me vullnetin e Atit, ashtu si ka bërë Jezusi tërë jetën e tij, e sidomos në kryq.

Ati kërkon nga unë t'i kushtoj këto plagë për Atin e shenjtë, për shpirtrat e kushtuar, për meshtarët në Megjugorje, për veguesit, që të jenë të mbrojtur nga armiqtë e tyre të dukshëm dhe të padukshëm, për ipeshkvijtë e ish-Jugosllavisë dhe për të gjithë ata që kanë nevojë për lutjet tona. Kjo është detyra ime. Prej se di për Megjugorjen, unë lutem dhe ofroj vuajtjet e mia që të pranohet besueshmëria e dëftimeve sa më parë. I ofroj që porosia e Marisë, Mbretëreshës së Paqes, të përhapet në formën e vet burimore. (…)

Një ditë derisa po lutesha që dëftimet të pranoheshin dhe të zhduken pengesat, e pashë Virgjrën Mari duke qarë. Isha e sigurt se po qante për shkak të situatës në Megjugorje. Kur e kuptova se qante për shkak të shpirtrave të kushtuar, vaji i saj dilte me dënesje, kjo sikur shkaktonte dhembje fizike. Kur qan për Megjugorjen, nuk dëgjoj dënesje. Qajti gjatë, por në heshtje dhe me fisnikërinë e Nënës dhe të Mbretëreshës. Ajo kërkon të lutemi për meshtarët në Megjugorje, por edhe për meshtarët që e vizitojnë atë vend të bekuar, për shtegtarët, veguesit, që të mbeten besnikë të asaj që kërkon ajo prej tyre.

Me këmbëngulje të madhe kërkon të lutemi që Kisha ta pranojë, me forcën e Shpirtit Shenjt, besueshmërinë e dëftimeve në Megjugorje. (…)

Në lutjen time i flas Atit të Amshuar për Marinë, për Mbretëreshën e Paqes. Kjo e gëzon, sepse çdo gjë që ka të bëjë me Nënën e Jezusit e ngushëllon. Veçanërisht e lus ta ruaj tërësinë e porosive të Virgjrës së Bekuar Mari që të gjitha të paraqiten ashtu si janë.

Për mua Maria është prania e padukshme në botë, që sjell paqen. Ati i shenjtë Gjon Pali II, është prania e dukshme që kërkon atë paqë. Këtë porosi të paqes do t'ia sjellë botës lajmëtari i paqës në personin e Gjon Palit II.[15]

Georgette është një prej margaritarëve më të çmuar të Megjugorjes. Kur ta shihni në qiell, mos e kërkoni prej saj pasaportën. Besoj se Mbretëresha e Paqes do t'ua shpjegojë vetë kush ishte për të ajo grua e vogël me fustan të kaltër shtëpiak, atje në Montreal.

---

[15] Këto fjalë i kam dëgjuar prej gojës së vetë Georgettes. Ato po ashtu janë shënuar në*: Marie, Reine de la Paix, demeure avec nous (Maria, Mbretëresha e Paqes, jeton me ne,* botim kroat. Shtyp Op "Informator", OBPB Shtypshkronja, "Zagreb", Preradoviqit 21-23.

Porosia më 25 nëntor 1991

"Të dashur fëmijë!

Edhe këtë herë po ju thërras të luteni. Lutuni që të mund të kuptoni çka dëshiron Zoti t'ju thotë përmes pranisë sime dhe përmes porosive që ju drejtoj. Dëshiroj t'ju afroj sa më afër Jezusit dhe zemrës së plagosur të tij, që të mund të kuptoni dashurinë e tij të pamasë, e cila është flijuar për secilin prej jush. Prandaj, fëmijë të dashur, lutuni që prej zemrave tuaja të rrjedhë burimi i dashurisë drejt çdo qenieje njerëzore, drejt atij që ju urren dhe atij që ju përbuz. Kështu me dashurinë e Jezusit do të ngadhënjeni mbi këtë mjerim në këtë botë të helmuar, e cila është pa shpresë për ata që nuk e njohin Jezusin.

Ju falemnderit për të gjitha sakrificat dhe lutjet. Lutuni që të mund t'ju ndihmoj edhe më shumë. Kam nevojë për lutjet tuaja.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime.

Lutja më datën 2 të muajit

Sipas asaj që na thotë Mirjana, "të patenzonët" janë si *marrës* për të gjitha të këqijat e njerëzimit. Kjo është mirë të dihet… sepse nëse nuk ka marrës, e keqja nuk do të ketë më ndikim në botë, ose do të ketë më pak!

Kur shtegtarët e shohin Mirjanën, atë grua të re e cila rrezaton, nuk presin që prej gojës së saj të dëgjojnë një varg impresiv plagësh, që i shkaktojnë të patënzonët. Sepse secili ka së paku një të patënzonë në shtëpi.

Zoja thotë se ***"e keqja që ndodh në botë, ndodh për shkak të atyre që nuk besojnë… Luftërat, ndasitë, vetëvrasjet, droga, shkurorëzimet, abortet… të gjitha këto vijnë nëpërmes jobesimtarëve".*** Zoja nuk i quan *"të pafe"* por ***"ata që ende nuk e njohin dashurinë e Zotit"***. Ajo i do, sepse është Nëna e tyre, por vuan shumë për shkak të tyre. Sikur të kishit mundësi që së paku një herë të shihnit lotët që derdh për shkak të tyre, menjëherë do të kishit vendosur të luteshit për ta çdo ditë. Me çdo lutje tuajën fshini lotët e saj. Zoja kërkon ndihmën tonë, sepse me lutjen dhe me shembullin tonë, mund t'i ndryshojmë.

Mirjana është shumë e ndieshme, ka refuzuar të shohë ferrin. E frikësuar me një shikim të shkurtër të purgatorit, i ka thënë Zojës: "Kaq është mjaft për mua, nuk dëshiroj ta shoh ferrin."

– Zoja kërkon që në lutjet tona, të patënzonët t'i vendosim në vendin e parë, thotë Mirjana. Të lutesh për ta, do të thotë të lutesh për ardhmërinë tënde personale, për ardhmërinë e fëmijëve tanë, për sigurinë e tyre… Prej

vitit 1987 Zoja vjen çdo muaj me datën 2 që të lutet me mua.[16] Nganjëherë rri më shumë! M'i ka mësuar lutjet për jobesimtarë, vetëm edhe Vicka i di ato. Nuk mund t'ju them tani se për çfarë lutjesh është fjala, këtë do ta them më vonë.

Veguesja Mirjana

Zoja thotë se madje edhe në Kishë ka shumë jobesimtarë, për shembull ata që vijnë nga shprehia ose të shohin të tjerët e jo të takohen me Zotin.

Mirjana shton:

– Është e tmerrshme të kalohet jeta pa Zotin dhe në çastin e vdekjes të shohim se e kemi lëshuar atë kryesoren; sepse e kemi vetëm një jetë! Që t'u ndihmojmë, duhet t'i duam, e pastaj të lutemi për ta. Të tjerat i bën Zoja. Këtë e kam provuar në Sarajevë, ku kishte shumë studentë ateistë rreth meje. I kam thënë Zojës: "Unë e bëra pjesën time, tani ti bëje tënden!"

Pak njerëz e kanë dëgjuar atë thirrje; sikur të lëshonte sot jehonë në zemrën tonë! Mos të jetë pjesa jonë e vogël për ditën kur secili prej nesh do të pranojë shpërblimin për veprën e vet të provuar në zjarr!

Shtegtarët prej Provansës kanë idenë t'i ofrojnë Zojës ndihmë për jobesimtarë dhe kanë inicuar në kishën e vet "lutjen me datën 2 të muajit". Nismë e shkëlqyeshme!

Që prej fillimit e kanë parë sa shumë lutja e tyre i pëlqen Zotit, i cili i ka inkurajuar në mënyrë të dukshme dhe këte vazhdon ta bëjë:

– Ja çka ka ndodhur me rastin e një lutjeje më 02 korrik, tregon Jean-Pascal, kur jemi kthyer nga Megjugorja. Na ka prekur porosia që e ka marrë Mirjana më 18 mars 1990: ***"Më duhet ndihma juaj: bashkohuni me mua të lutemi për ata që nuk besojnë. Pak po më ndihmoni. Ju keni pak mëshirë ose dashuri…"***

Për shkak të festës ishim vetëm pesë vetë, por të fortë në vendimin që t'i ndihmojmë Virgjrës së Bekuar Mari. Atë natë kemi thënë më se dy orë

[16]Mirjana thotë qartë se Zoja nuk e ka zgjedhur rastësisht ditën e dytë të muajit. "Do të kuptohet pse e ka bërë këte, kur të jenë zbuluar fshehtësitë: ajo ditë do të jetë shumë e rëndësishme."

lutjen për jobesimtarët. Në një moment tre prej të pranishëmve ndien erë shumë të këndshme, e aty nuk kishte lule. Vendosëm të takohemi përsëri me 2 gusht për të njëjtën lutje dhe po kështu për çdo të dytën ditë të muajit. Me 2 shtator ishim tridhjetë. Pas këndimit një person kishte vizione për të cilat askujt nuk i tha gjë: Virgjra ishte aty me fustanin e saj të mrekullueshëm dhe prej Zemrës së saj rridhte ujë rrëke në të gjithë të tubuarit dhe në botë, sikur ta lante. Ajo grua vërejti se shumë prej të pranishëmve e çuan kokën dhe pëshpëritën: "A e dëgjon ujin? Ç'është kjo? Dikund po rrjedh!"

Të tubuarit dy ditë gjatë lutjeve kanë dëgjuar atë gurgullimë të ujit që rridhte si ujëvarë. "Gypat e ujësjedhësit!", thoshin disa. Pas lutjes Jean-Pascal kërkoi famullitarin t'i thoshte se kisha është e rrezikuar prej ndonjë prishjeje në gypa të ujësjellësit, por për çudi gurgullima vjen prej mesit të kishës e jo prej mureve.

– E pamundur! – thotë famullitari. – Kjo është kisha e vetme në ipeshkvi që nuk ka ujë. Asnjë gyp, asnjë rubinetë! Kjo na e vështirëson jetën, sidomos gjatë pastrimit.

Atëherë të gjithë e kuptuan se ky ishte inkurajim prej qiellit.

Disa muaj më vonë një grua lutej në kishë, duke pritur kohën e caktuar për lutjen e ditës së dytë të muajit. Nuk e kishte ditur se meshtari padashje e kishte mbyllur në kishë. Kur të tjerët erdhën dhe gjetën derën e mbyllur, filluan të luten para derës. Gruaja duke kujtuar se është e vetmja që ka ardhur në atë mbrëmje, filloi të lutej me gjithë zemër. Përndryshe një kohë të gjatë vuante nga artroza dhe nuk mund t'i ngriste duart, madje as t'i shtrinte rrobat. Në zjarrin e lutjes filloi t'i çonte duart drejt Zotit që ta falënderonte, kur, përnjëherë, vërejti ndryshimin:

– O Zot, ti po më shëron!

Nëna e pesë fëmijëve është shëndosh edhe sot.

Me 2 maj 1996 personi përgjegjës për liturgji e kishte harruar librin e këngëve kishtare. Erdhi natën ta kërkonte, që të mund të përgatitej për prova. Grupi që ishte lutur atë ditë kishte shkuar, pasi ishte lutur gjatë për jobesimtarët. Ishte shumë i befasuar kur vërejti se në mbarë kishën mbretëronte një erë e këndshme, në çdo kënd. Qëndroi një kohë të gjatë aty, si të ishte ngjitur në qiell.

– Aq mirë e ndieja veten aty, saqë të mund të rrija tërë natën, kishte thënë më vonë.

Kjo nismë e vlefshme për lutjen ditën e dytë të muajit shumë shpejt u përhap në atë anë. U formuan grupe të tjera dhe sot shumë familje i kushtojnë një kohë lutjes për "ndihmë Zojës", së bashku me Mirjanën dhe me mijëra të tjerë.

Prej 2 shkurtit 1997 ky dëftim mujor është i hapur për të gjithë.

Porosia më 25 dhjetor 1991

"Të dashur fëmijë!

Sot ju sjell Jezusin e vogël në mënyrë të veçantë, që Ai t'ju bekojë me bekimin e Tij të paqes dhe të dashurisë. Të dashur fëmijë, mos harroni se kjo është dhuratë, të cilën shumë njerëz nuk e kuptojnë dhe nuk e pranojnë.

Prandaj ju, që pohoni se jeni të mitë dhe kërkoni ndihmën time, jepni çdo gjë prej vetes. Së pari jepni dashurinë tuaj dhe shembullin e familjeve tuaja. Thoni se Krishtlindja është festë familjare. Prandaj, fëmijë të dashur, vëni Zotin në vendin e parë në familjet tuaja, në mënyrë që Ai t'jua japë paqen dhe t'ju mbrojë, jo vetëm prej luftës, por që edhe në paqe t'ju ruajë prej çdo sulmi të djallit.

Kur Zoti është me ju, i keni të gjitha. E kur nuk E dëshironi, jeni të mjerë e të humbur dhe nuk dini se në anën e kujt jeni. Prandaj, fëmijë të dashur, vendosuni për Zotin dhe do të keni çdo gjë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Satanisti në kodër

T. është shoqe e Marisë. Ka jetuar me vite tek ajo (deri më 1991), duke ndarë me të jetën familjare dhe apostolike, dhembjet dhe gëzimet e saja më intime, duke qenë me të gjatë gjithë asaj "kohe heroike", kur tensionet e përditshme nuk ishin më të vogla se ato prej veprave të apostujve. Në atë kohë Zoja i ka formuar me vendosmëri fëmijët e saj, të zgjedhurit e saj. Veguesit dhe grupi i lutjeve e thithnin çdo fjalë të saj, sepse ua shpjegonte çdo gjë që t'i forconte në rrugën e shenjtërisë. Me mëshirë të veçantë dhe me provani T. u drejtua në shkollën e Zojës.

Më 1988 Zoja gati përditë u fliste për bekimin e saj të veçantë amnor. E bënte këte gradualisht, si Nënë. Në atë kohë Maria përjetoi një përvojë të hidhur dhe Nëna e Zotit e mbushi me gëzim. Në atë gëzim mbinatyror ajo, pak nga pak, e zbuloi dhuratën e veçantë, atë bekim të posaçëm amnor. Këto javë të formimit të brendshëm përgatitnin ditën e madhe kur Zoja duhej t'ua jepte gjithë shtegtarëve të pranishëm atë bekim të madh.

Ajo ditë e madhe binte më 15 gusht 1988. Në mbrëmje dhjetëra mijëra persona e kishin vërshuar Krizhevcin. Dhurata e gëzimit të thellë rrodhi në të gjitha zemrat dhe në atë mbrëmje secili e shijoi dehjen e vërtetë me Shpirtin Shenjt. Zoja ua dha të gjithëve bekmin e saj të veçantë amnor. Vetëm pakica rreth Marisë e dinin se me çka kemi të bëjmë, por të gjithë

në mënyrë të qartë e morën porosinë: *"Ua përcillni këtë bekim të gjitha krijesave"*. Edhe pse rruga ishte e shtruar me gurë, zbrisnin prej Krizhevcit pothuaj duke kërcyer, pa dyshim, sikurse apostujt nga Tabori.

T. ishte e para poshtë, sepse zbriti me grupin e lutjeve, leqeve të rrëpinjta, të cilat shtegtarët nuk i dinin. Atëherë iu afrua një grup gjermanësh, të cilët e lutën t'ua përsëriste porosinë, sepse nuk kishte qenë përkthyer në gjuhën e tyre. Derisa T. përsëriste fjalë për fjalë porosinë, shikimin e kishte drejtuar në shpatin nën kodër. Përnjëherë pa një tridhjetëvjeçar, me fytyrë tmerrësisht të shtrembëruar nga urrejtja, të ngrirë nga zemërimi, sesi e shikonte me sy të ferrit. T. ndjeu një goditje në zemër. Si mund të jetë njeriu në atë gjendje, mendoi ajo, pas pranimit të asaj dhurate të bukur nga Zoja?! Ai aq ndryshon nga ky lumë gëzimi që rrjedh prej kodrës. Njeriu u nis në drejtim të T. A thua dëshiron ta vrasë? Zemra e saj u mbush me dhembshuri për vëllanë e djallosur: ajo në mënyrë të heshtur, duke e shikuar me dashuri, ia përcolli bekimin e veçantë amnor prej thellësisë së zemrës dhe të shpirtit, duke përbetuar Zojën që në të të plotësonte premtimin e saj: le ta ruajë Ati!

Njeriu zbriti deri afër saj, ia drejtoi shikimin e fundit të errët dhe vazhdoi. T. e harroi këtë ngjarje, sepse atë natë në shtëpinë e saj nuk shtini kush gjumë në sy…

Të nesërmen, kur dilte prej kishës në orën nëntë të mbrëmjes, iu afrua një njeri dhe kërkoi të bisedojë menjëherë me të. Ishte ai! Njeriu i mbrëmshëm! Por, nuk ishtë më i njëjti: paqja e pazakontë i kishte zëvëndësuar shkëndijat e ferrit në shikimin e tij.

– Më njihni? Çka keni bërë mbrëmë? Më tregoni! Diçka keni bërë?

– Po, – iu përgjigj qetë T. – Sigurisht diçka kam bërë!

U përgatit t'ia shpjegonte, kurse ai njeriu e ndërpreu:

– Më lejoni së pari t'ju tregoj ndodhinë time! Pastaj do të më thoni çka keni bërë. Unë jam gjerman, mjek, kam tridhjetë vjet. Para tri vjetësh kam ardhur në Megjugorje për herë të parë. Në atë kohë kam marrë pjesë në kultet satanike, por pas tetë ditësh të kaluara aty, në saje të ndihmës së një meshtari, krejtësisht u lirova dhe u ktheva. Dëshirova të rrija edhe tre muaj që ta forcoja kthimin tim. Por kam qenë shumë krenar. Kur u ktheva në Gjermani thashë me vete: "Po shkoj të vizitoj ish-miqët e mi satanistë. Do t'ju flas për Zotin, për Megjugorjen, për dëftimet e Zojës, dhe do t'i kthej." Rezultati? Pas një muaji të shoqërimit me ta, u bëra më i zi se të tre së bashku dhe u gradova për prijës. Më vonë, duke e ditur se në të kremten e të Ngriturit të Zojës në qiell, do të bëhet festë e madhe në Megjugorje, vendosa të shkoja atje, por si i dërguari i djallit. U ngjita në kodër të bëja ceremoninë e djallit dhe të pengoja. Duke zbritur dhe duke ju parë sesi i përcillni porositë e Zojës, më vërshoi një urrejtje e pakuptueshme, desha t'ju vrisja! Atëherë sytë tuaj u drejtuan kah unë, më shikuat dhe ndjeva se

diçka po ndodh, sepse… përnjëherë u hutova. Kalova pranë jush dhe nuk munda të bëja asgjë, aq më tmerroi hutimi. Shkova të flija, por tërë natën nuk fjeta fare. Edhe pse i qeshë dorëzuar djallit me trup e me shpirt, qenien time e pushtoi lutja e papritur: "Oh, Atë qiellor, e di se je këtu, mos më lër më!" Nuk munda ta kundërshtoja këtë lutje, jam lutur tërë natën! Sot në mëngjes më është dashur ta gjej meshtarin. E kam gjetur atin Paviq dhe ia rrëfeva të gjitha. Në fund e tha mbi mua lutjen e dëbimit të Djallit. Por më thoni ju tani çka keni bërë mbrëmë?

– Posa e thatë vetë se çka kam bërë…

– Si ashtu?

– Po, rrëfimi juaj dëshmon qartë për gjithë atë çka na mëson Zoja në kohën e fundit.[17] Mbrëmë na e ka dhënë bekimin e saj të veçantë amnor dhe na ka lutur që t'ua përcjellim të gjithëve. Por më herët na ka shpjeguar[18] dhuratën e madhe që jep ai bekim: *që Ati qiellor mbetet me personin e bekuar dhe i ndihmon në mënyrë të posaçme në kthimin e tij, deri në vdekje.*

Kur ju kam parë sesi zbritni nga kodra, m'u çuan të vjellat, nuk kam mundur të kuptoj sesi urrejtja mud ta deformojë dikënd ashtu pas një festimi të bukur. Menjëherë, e dëgjueshme ndaj lutjes së Nënës së Zotit, jua kam dhënë bekimin e saj të posaçëm amnor, duke lutur Atin qiellor që të mbetet me ju. Ja, këtë e kam bërë, kjo është e tëra! Zoja i bëri të tjerat, e mbajti premtimin e vet. Në lutjen që tani është në ju dhe ju duke mos ditur përsëritni të njëjtat fjalë që Virgjra e Bekuar i ka thënë: *"Le të jetë Ati me ju dhe kurrë më të mos ju braktisë…"*

Shikoni, bekimi i Zojës e ka çarmatosur Djallin në ju dhe Ati ka mundur t'ju tregojë dashurinë e vet. Çfarë dëshmie!

---

[17] Gjatë kohës së "trainimit" të Zojës ndodhi një ngjarje me rëndësi, më 16 korrik 1988, d.m.th. një muaj para së kremtes së Të Ngriturit të Zojës në qiell… Shih kapitullin "Kafeteritë në Com" (25. 06. 1992).

[18] Veguesit janë shumë të saktë kur përcjellin ndonjë dëshmi. Secili i thotë vetëm porositë që i ka marrë personalisht. Maria është e vetmja së cilës Zoja i ka folur për bekimin e posaçëm amnor. Nuk ka kuptim të pyeten të tjerët për këtë temë, ata përgjigjen: "Zoja nuk më ka thënë asgjë për këtë". Po ashtu kur është fjala për sëmundje. Vicka është ajo që pranon porositë dhe të tjerët nuk flasin në vend të saj. Kur një dëshmitar thotë: "Zoja nuk më ka thënë asgjë për këtë…", ai flet për vete. Ky qëndrim është siguri e madhe për vërtetësinë e dëshmive të tyre.

Ndodhi më 1991

26 janar: Kryeipeshkvi i Splitit Msgr. Franiq, erdhi të kremtojë Meshën e shenjtë në Megjugorje.

18 mars: Dëftimi vjetor Mirjanës.
Të dashur fëmijë, jam e lumtur se jeni tubuar kështu kaq shumë. Do të dëshiroja të tuboheshit shpesh në lutje të përbashkët Birit tim. Dëshiroj mbi të gjitha që të luteni për ata fëmijë të mi, të cilët nuk e njohin dashurinë time dhe dashurinë e Birit tim. Ndihmojuni ta njohin atë dashuri. Më ndihmoni si Nënës së të gjithë juve.
Fëmijët e mi, sa herë ju kam thirrur këtu në Mëgjugorje që të luteni. Dëshiroj t'ia hapni zemrat tuaja Birit tim, ta ndihmoni të hyjë në ju dhe t'ju mbushë me paqe dhe dashuri. Lejojani këtë, pranojeni në vete. Ndihmojeni me lutjet tuaja ta shtrijë paqen dhe dashurinë tek të tjerët, sepse kjo është më se e nevojshme për ju, në këtë kohë të luftës kundër Djallit.
Ju premtoj, fëmijë të mi, se do të lutem për ju. Por pres prej jush lutje më të fuqishme dhe ju ftoj të përhapni paqe dhe dashuri, ashtu si ju kam lutur tashmë sa herë në këta dhjetë vjet, këtu në Megjugorje. Më ndihmoni dhe unë do ta lus Birin tim për ju.

11 prill: Konferenca Ipeshkvore e Jugosllavisë mbi Megjugorjen, prej nga rrjedh teksti i njohur mbi qëndrimin e tashëm të Kishës: shtegtimet zyrtare janë të ndaluara, private të lejuara.

Pashkët: Hapja e bashkësisë Çenakolo, të motrës Elvira. Ajo pranon ish-narkomanët me qëllim që me uratë, jetë dhe punë të përbashkët të përjetojnë "ringjalljen".

6 qershor: Shtegtimi i fshehtë i vegueses Alphonsine, de Kibého (nga Afrika).

25 qershor: Dhjetëvjetori i dëftimit të Zojës. Tubim madhështor. Kroacia shpall pavarësinë.

26 qershor: Fillon lufta. Armata Popullore e Jugosllavisë e sulmon Sllovenine e pastaj Kroacinë. Vicka shkon në Austri për shkaqe shëndetësore. Atje operon mëlçinë dhe pastaj do të jetë me shëndet të ndieshëm.

Korrik: Grupi i lutjes së Jelena Vasilit ndërpritet, Jelena shkon në Shtetet e Bashkuara të Amerikës për të studiuar teologjinë në Universitetin Françeskan në Steubenville.

Gusht: Françeskani Jozo Zovko largohet nga Tihalina. Emërohet për gvardian të kuvendit në Shiroki Brijeg. Atë Oreçin, famullitar në Megjugorje, e zëvëndëson Atë Ivan Landeka.

2 dhjetor: Ivani ka vegimin në katedralen nacionale protestante në Washington, në kështjellën e reformacionit në Shtetet e Bashkuara.

Dhjetor: Fra Slavko udhëheq në Domus Pacis përtëritjen e vet të parë shpirtërore "Agjërimi dhe lutja". Përmes Marisë Zoja ua dërgon porosinë njëzet vijuesve të rinj të asaj përtëritjeje: *"Fort të dashur, me sa lehtësi do ta ndaloja luftën, sikur të gjeja më shumë persona që të luten ashtu si luteni ju tani!"*

VITI 1992

Porosia më 25 janar 1992

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të përtërini lutjen në familjet tuaja, në mënyrë që çdo familje të bëhet gëzim i Birit tim Jezusit. Prandaj, të dashur fëmijë, lutuni dhe gjeni më shumë kohë për Jezusin. Kështu do të mund të kuptoni dhe të pranoni çdo gjë, madje edhe sëmundjet dhe kryqat më të rëndë.

Unë jam me ju dhe dëshiroj t'ju marr në zemrën time dhe t'ju mbroj. Por ju nuk keni vendosur ende. Prandaj, të dashur fëmijë, kërkoj prej jush të luteni dhe përmes lutjes të më lejoni t'ju ndihmoj. Lutuni, fëmijët e mi të dashur, në mënyrë që lutja të bëhet ushqimi juaj i përditshëm.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

E Lumja Virgjër Mari saboton nacistët!

Jemi gjashtë anëtarë në familje dhe sot secili prej nesh, në mënyrë të vet, është në shërbim të së Lumes Virgjër Mari. Çdo ditë çuditem pse kam arrdhur në Megjugorje dhe pse mund t'i ndihmoj asaj në planet e veta. (Duke arrdhur thashë: "Ti më ke zgjedhur! Më njeh, d.m.th. e di se çka po bën!") Thënë të drejtën, gëzimi im ka qenë i thellë dhe i tillë është edhe sot, madje mu pse edhe pas shtatë vjetësh jam këtu me të.

Por unë e di mirë se rrënjët e kësaj zgjedhjeje dhe hiri të Marisë janë tek të parët tanë të largët. Rruzarja në familje, që në shikim të parë mund të duket kërkesë e madhe, në të vërtetë është bekim mrekullisht i pasur bekimi dhe mbrojtjeje për pasardhës. Mbetet fshehtësi sesi vëllai im Bruno aq herë i shpëtoi vdekjes. Anëtarët e tjerë të familjes në mënyrë të mrekullueshme u kanë shpëtuar grackave të tmerrshme (kjo, vërtet, nuk i përjashton vuajtjet). E për vete mund t'ju tregoja gjithfarë gjërash!

Por më lejoni t'ju tregoj çka i ka ndodhur babait tim. Ishte djalë i vetëm dhe pa baba, kur u inkuadrua në Lëvizjen e rezistencës më 1940. Qelia e tij përbëhej prej dhjetë vetësh dhe pas një aksioni të shpëtimit të pilotit anglez, Gestapoja i zuri të gjithë dhe i transferoi në Gjermani. Nëna e tij mbeti vetëm, pa asnjë lajm për të, tri vjetët e ardhshme. E dinte se në kampet e përqendrimit silleshin në mënyrë çnjerëzore me të burgosurit. Megjithate, shpresonte shumë në Virgjrën e Shenjtë dhe luste rruzare pas rruzareje që i biri t'i kthehej i gjallë.

Një ditë esesët urdhëruan të burgosurit e kampit Hinzert që prej gurëthyesit të bartin blloqe të mëdha gurësh që u duheshin për zgjerimin e kampit. Babai im ishte aq i dobët sa mezi e mbanin këmbët. E pa një gur të

vogël por posa e mori, eprori u vërsul në të, e shau dhe ia ngarkoi në shpinë një gur të rëndë. Babai u rrëzua dhe nuk mundi të ngrihej më. Atëherë e kuptoi se i erdhi fundi. Me qentë dhe me dajakë do të lëshoheshin mbi të… shumë prej shokësh i kishte parë se kanë mbaruar ashtu! I dërrmuar e thërret Virgjrën e Shenjtë: "Më ndihmo!" Atëherë sikur ligji i gravitacionit ju përkul një urrdhri të padukshëm, blloku i gurit e humbi tërë peshën e vet. Ishte i lehtë si pupël. Shpëtoi.

Një herë tjetër, para se të hynin amerikanët në kampin Flossenburg më 1945, gjermanët vendosën që para se të largoheshin "ta kryenin" me të burgosurit, madje në mënyrën më të keqe të mundshme: rojet esese i dhanë secilit nga të burgosurit nga një qese me tërshërë për rrugë dhe i radhitën në kolonë. Rrugës rrëzoheshin nga ligështia, pastaj i vrisnin dhe i gjuanin në hendek. Të pakët ishin ata që shpëtuan. Në momentin kur u nisën, Babai im i klithi Nënës së Zotit dhe atëherë dëgjoi zërin e një eprori të burgut duke pyetur: "Ku është mjeku?" Donin që një prej tyre ta mbanin në kamp, për rast nevoje. Babai im ishte mjek. Ka mundur të mbesë në qelinë e vet dhe pak më vonë e liruan amerikanët. Ishte i vetmi prej qelisë së tij që u kthye gjallë.

Edhe sot më duket se e dëgjoj sesi flet për Virgjrën e Shenjtë Mari, në shtëpinë tonë, pranë tavolinës, kur isha fëmi; ka patur talent për të treguar rrëfime dhe nganjëherë dilja në kuzhinë gjoja se më duhej diçka, që t'i fshihja lotët që më vinin në sy.

Është shumë i bukur edhe një rrëfim tjetër, ai i cili flet se si janë njoftuar babai dhe nëna ime ditën e parë kur janë kthyer prej Gjermanisë. Edhe ajo ishte vepër e Virgjrës së Bekuar Mari. Nëna ime ia ka kushtuar Marisë, dhe është lutur për të, burrin e saj të ardhshëm, që nuk e ka njohur fare. Tani kur babai im nuk është më, nëna ime kur flet për atë kohë, thotë: "I falemnderit Marisë, Mbretëreshës së paqes për çdo gjë që ka ndodhur qysh atëherë: për Brunon, Emmanuellën, Vincentin, Erikun, Marie-Piën, Paskalin…"

E Zoja! Gjoni apostull nuk gaboi kur e mori te vetja!

Porosia me 25 shkurt 1992

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras t'i afroheni Zotit edhe më tepër me lutjet tuaja. Vetëm ashtu mund t'ju ndihmoj dhe të ju mbroj prej sulmeve të Djallit. Unë jam me ju dhe angazhohem para Zotit që t'ju mbrojë. Por më nevojiten lutjet tjuaja dhe pëlqimi juaj.

Ju treteni në gjërat materiale dhe njerëzore dhe harroni se Zoti është miku juaj më i mirë. Prandaj, fëmijë të mi të dashur, afrojuni Zotit që t'ju mbrojë dhe t'ju ruajë prej çdo së keqeje.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime.

Filmi i Marçelos

Marçelo është njëzetepesë vjeçar dhe vjen nga Italia. Edhe pse nuk është i varur, ka kaluar një vit në Bashkësinë Çenakolo (të motrës Elvira), ku me lutje dhe me punë u ka ndihmuar ish-narkomanëve të lirohen nga droga.[1] Gjatë një lutjeje me rastin e përtëritjeve shpirtërore, të cilën e ka udhëhequr ati Slavko[2], Marçelo, ka përjetuar një përvojë që meriton kujdesin tonë.

Në kapelen "Domus Pacis" në Megjugorje ishte ekspozuar i Shenjti Sakrament dhe Marçelo e adhuroi një kohë të gjatë. Papritmas, pa kurrfarë nxitjeje të brendshme, para syve të tij filloi të zhvillohej filmi i jetës së tij, madje në mënyrë jashtëzakonisht të qartë. Prej fëmijërisë së tij dhe së kaluarës së largët ngjarjet dhe pamjet e harruara plotësisht dhe prej së kaluarës jo fort të largët, gjërat të cilat kurrë nuk i ka shikuar në atë mënyrë. Marçelo në njëfarë mënyre ka hyrë në vetë shikimin e Zotit, që ta shihte krejt jetën e vet. Shpirti Shenjt ia zbulon pastaj kuptimin e jetës së tij dhe sa e do dhe e admiron ai prej fillimit, madje edhe atëherë kur nuk ishte i vetëdijshëm për këtë.

Pas përfundimit të përtëritjes shpirtërore pesëditëshe e tregon shkurtimisht përvojën e vet:

---

[1] Shiko librin e Slavko Barbariqit për ata djelmosha: *Margaritarët e zemrave të lënduara,* që mund të gjendet në Megjugorje.

[2] Për ato pesë ditë të përtëritjes shpirtërore pjesëmarrësit luten, agjërojnë më bukë dhe ujë dhe u përmbahen udhëzimeve të atë Slavko-s. Rekomandohet që para kësaj të shtegtohet në Megjugorje. Për çdo informatë drejtohu në: Župni ured – 88266 Megjugorje, BiH; FAX: 00387 36 651 444

– Ishin dy kategori: gjërat e mira dhe gjërat e këqija. U gëzohesha të mirave, por për të këqijat nuk isha më i pikëlluar, sepse Zoti më tregoi sesi ka vepruar me to që t'i bëjë të mira dhe të më bëjë për vete. Kjo fjalë gjithnjë përsëri më shkonte nëpër mend: *"Gjithçka kthehet në të mirë atyre që e duan Zotin"*. Madje edhe të keqen që e kam pasur në jetën time, Zoti e ka përdorur të më afrojë te vetja dhe isha shumë i prekur kur pashë se në çfarë mënyre të mrekullueshme më ka udhëhequr edhe nëpër të mirë edhe nëpër të keqe. E kuptova se në jetë është e rëndësishme vetëm dashuria.

Marçelo u kthye në Itali[3]. Përvoja e tij nuk është rast i vetmuar, sepse Zoja e vërteton këtu më shumë se në vende të tjera. Thuajse dëshiron që me shenja të gjalla të tregojë porosinë e saj të dashurisë: *"Le të jetë gjithmonë mjeti juaj i vetëm, dashuria", "lutuni me zemër, agjëroni me zemër", "dashuria i bën të gjitha!"*

Le të na ndihmojnë këta dëshmitarë të përqendrohemi në qëllimin e vetëm të jetës sonë: në dashurinë që vjen prej Zotit.

Motra Elvira, themeluesja e bashkësisë "Çenakolo".

[3] Selia e bashkësisë "Cenacolo" është në Itali: **"Comunita Cenacolo", via San Lorenco 35, Saluzzo (Italia),** tel/fax: **39/01/75-46-122. Ka edhe të tjera bashkësi në Itali. Në Kroaci ekzistojnë këto: Vrbovec, tel: **385/1/27-99-020; Župni ured Tugare, afër Splitit: tel.: **385/21/874-511; Kisha e Shën Kryqit, Siget, Zagreb: Comunità Cenacolo (Bashkësia e motrës Elvira për luftën kundër varësisë) takohen të shtuneve në orën 10. Informatat në tel.: **385/1/46-50-750 dhe **385/1/46-40-417. Në Bosne dhe Hercegovinë: Comunità Cenacolo, Campo della vita, Bijakovići, 88266 Megjugorje, B. dhe H., tel.: **387/36/651-756, e-mail në Megjugorje: campo.della.vita.@tel.net.ba. Këto bashkësi i pranojnë ish-të varurit, të cilët dëshirojnë t'u ndihmohet përmes jetës së përbashkët të plotësuar me punë dhe uratë. Me qindra të rinj tanimë kanë shpëtuar nga shkatërrimi. Shumë prej tyre pastaj janë martuar dhe kanë themeluar familje. (Për informata më të plota duhet të shkruani në adresën në Itali).

Porosia me 25 mars 1992

"Të dashur fëmijë!

Sot ju ftoj më shumë se kurrë që të zbatoni porositë e mia dhe t'i shtini në vepër. Kam ardhur këtu që t'ju ndihmoj, prandaj ju ftoj ta ndërroni jetën tuaj. Jeni nisur rrugës së gabuar, rrugës së shkatërrimit. Kur ju kam thënë: këthehuni, lutuni, agjëroni, pajtohuni, ju i keni kuptuar ato porosi sipërfaqësisht. Keni filluar të jetoni sipas tyre, por shpejt i keni braktisur, sepse e keni patur vështirë. Jo, të dashur fëmijë, kur diçka është e mirë, duhet me këmbëngulje të qëndroni në të mirën, e jo të kujtoni: Zoti nuk më sheh, nuk më dëgjon, nuk më ndihmon. Dhe kështu për shkak të një interesi tuaj të mjerë, jeni larguar prej meje dhe prej Zotit. Kam dëshiruar prej jush të bëj oazën e paqes, të dashurisë dhe të mirësisë. Zoti ka dëshiruar që ju me dashurinë tuaj dhe me ndihmën e tij të bëni mrekulli dhe ashtu t'u jepni shembull të tjerëve.

Prandaj po ju them: Djalli po luan me ju dhe me shpirtrat tuaj, e unë nuk mund t'ju ndihmoj, sepse jeni larg nga zemra ime. Prandaj lutuni, jetoni sipas porosive të mia dhe do të shihni mrekullitë e dashurisë së Zotit në jetën tuaj të përditshme.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

E fshehtësitë?

Në spekulimet e shumta për arrdhmërinë e botës, që na mundojnë aq shumë, një gjë është e sigurt: të gjithë do të befasohemi shumë me atë që Zoti po përgatit.

Në Megjugorje personi, i cili, pa dyshim, e di më së miri sesi qëndron puna me ardhmërinë, është veguesja Ivanka, e cila, me nxitjen e Zojës ka shkruar fletore të tëra për ardhmërinë e botës.[4] Vicka është e informuar mirë gjithashtu, sepse Zoja më 1985 i ka besuar disa gjëra, pasi që me fjalë dhe fotografi ka përshkruar jetën e vet. Mirjana e di datën e saktë të çdo fshehtësie, ashtu si i ka thënë atë Tomislav Vlashiqit më 1983.[5]

Shpesh kam pyetur veten pse Virgjëra Mari, e cila zakonisht është aq e qartë dhe e drejtpërdrejtë në ndërmjetësimin e saj, ndien nevojë që botës

[4]Më ka thënë që një ditë do ta botojë atë tekst.

[5] Mirjana pohon se caktimi i 18 marsit për paraqitjet vjetore, nuk ka të bëjë fare me ditëlindjen e saj. "Kur të zbulohen fshehtësitë, do të shihet se pse është ajo datë e rëndësishme për Zojën. Gjithashtu, data 2 e muajit nuk është zgjedhur rastësisht, më vonë do të kuptojmë domethënien

t'ia bëjë me dije se ka vendosur fshehtësi në zemrat e disa fëmijëve? Ajo është mjaft e ndieshme të parashohë reaksionet, në të cilat ka kurreshtje, shqetësim, e ndoshta edhe ankth. A nuk mund t'ua thotë fshehtësitë veguesve, e ne të mos e dimë? Shumë barinj të Kishës nuk ndihen mirë para fshehtësive dhe shpesh i smangen kësaj pyetjeje. "Ah, sikur të isha unë Zoja, unë nuk do të…". Po, Zoja shpesh i huton barinjtë tanë.

Zoja i dorëzon fshehtësitë, sepse është Nënë, madje Nënë e Zotit. Fshehtësitë janë akt i dashurisë së pastër nga ana e saj. Në mesin e fshehtësive që ka përgatitur për ne, ka edhe të tilla që janë të vështira për ne. Ne akoma nuk jemi të përgatitur. Ajo e di se në fjalën "fshehtësi" ne do t'i hapim veshët mirë, të tendosur do të presim kohën e zbulimit dhe i kushtojmë rëndësi të madhe përmbajtjes së asaj fjale. Kur fëmija mërzitet, ai nuk dëgjon asgjë dhe i ikën bisedës; mjafton t'i premtohet fshehtësia dhe sytë e tij do të shkëlqejnë. Ky interes i zgjuar papritur mundëson që të hapet dialogu dhe atëherë mund t'ia themi atë gjë shumë të rëndësishme, të cilën duhet ta dijë, qoftë ajo e këndshme apo e dhembshme.

Porositë janë të rëndësishme, por fshehtësitë janë të veshura me rëndësinë e rendit të dytë, të rendit eskatologjik. Plotësimi i tyre mund ta dridhë botën si kurrë më parë. Porositë janë njëfarë shkolle, por fshehtësitë janë pjesë përbërëse e planit të Zotit për njerëzimin. Kur ati Tomislav Vlashiq i ka pyetur vegusit pse Zoja ka thënë: *"Kam ardhur që për herë të fundit ta thërras botën të këthehet"* dhe *"Këto janë dëftimet e mia të fundit në tokë",* ata i janë përgjegjur se nuk mund t'i thonë përse, sepse atëherë do të zbulonin një pjesë të fshehtësive.

Duke i besuar fshehtësitë, Virgjëra Mari nuk është vetëm Nënë hyjnore, por edhe Mbretëreshë hyjnore. Sytë e saj kridhen në vendimet e Zotit, ajo sheh çdo gjë që është jashtë mundësive të kuptimit tonë dhe e di nga përvoja tokësore se t'ua besosh fshehtësitë personave të afërt nuk është asgjë e re për Zotin në historinë e shëlbimit. Të gjithë të dashuruarit ia besojnë njëri-tjetrit fshehtësitë, kurse Zoti e do aq shumë njeriun! Dashuria e afërt me të duhet që t'i tërheqë fshehtësitë e tij! I ka zgjedhur Megjugorjen dhe Fatimën si vende të privilegjuara që ta takojë tokën tonë me dashurinë e vet të përzemërt dhe boshti i takimit të tij kalon nëpër gjashtë vegues, që kjo të përhapet në famulli dhe në botë. Nëse në trupin mistik të Krishtit dora prek diçka, të gjitha gjymtyrët do të marrin pjesë në atë prekje.

Pas ardhjes sime në Megjugorje as nuk e kam shpjeguar pse mendimi në fshehtësitë nxit në mua aq shumë gëzim. Duke u rritur gëzimi im përherë e më tepër, gradualisht po e kuptoj pse ndodh ashtu. Fshehtësitë na japin siguri! Ato vërtetojnë se Zoti me të vërtetë i ka gjërat në dorë të vet, që ka kontroll mbi botën, që është Mbret, Sundues i kohës dhe ne nuk jemi

jetimë në dorë të fatit absurd të statistikantëve. Botën e drejton Zemra! Fati im është në duart e Mbretit të dashurisë!

Disa fshehtësi, a përmbajnë dënime (siç është, pa dyshim, rasti i tri fshehtësive të fundit, të cilat i ka pranuar Mirjana)? Edhe për këtë gjë shpreh falënderim, sepse sikur të isha Nënë dhe të shihja sesi fëmija im rrezikohet nga gangrena, unë do t'ia prisja këmbën që t'ia shpëtoja jetën. Mizori mentale? Jo! Por dashuri amnore në vepër! Gangrena, murtaja, sida, dëshpërimi e kanë rrethuar njerëzimin tim mëkatar, prandaj e falënderoj Zotin pse shfrytëzon Shpirtin e vet të mëshirshëm, që ta ndalojë të keqen para se të më gremisë në vdekjen e amshuar. Dhe unë vetëm mund të bekoj Jezusin në kryq për dashurinë e tij të pamasë, për të cilën Isaia thotë: *"Ai i ka marrë mbi vete mëkatet tona dhe na ka dhënë paqen."* Paqen tonë, ja, këte dëshiron Zoti.

Pamja e Zotit që rrah me kamxhik, është pjellë e djallit. Unë e njoh vetëm Jezusin e kryqëzuar, i cili ka marrë mëkatin mbi vete, që mua të më lirojë nga mëkati dhe vdekja. Zoti është vetëm Shpëtimtar, e dënimi (etimologjikisht: *përmirësimi,* të cilin na e jep babai) është vetëm një prej shpikjeve të tija, që të ofrojë rastin e fundit për shpëtimin e fëmijës, i cili e do më shumë mëkatin, sesa dritën. Ne i bishtnojmë me aq shkathtësi mëshirës hyjnore, sa Zotit nganjëherë, për shkak të paqes sonë, nuk i mbetet tjetër përveç se të na dënojë. Ndërmjet ferrit dhe dënimit… dënimi është i dëshirueshëm.

E kur flasim për dënimin, le t'i hapim sytë: a nuk jemi të dënuar mjaft? Kur gjatë historisë kemi parë me mijëra të rinj dhe fëmijë,[6] që bëjnë vetëvrasje, në agoninë e shpirtit dhe të zemrës dhe të mos i përmendim të tjerat? A nuk i kemi tanimë gjashtëdhjetë millionë viktima në vit[7]?

Kjo ma përkujtoi një mendim të Marthes Robin, të cilin ia ka thënë një prifti, mikut të bashkësisë sonë: "Profecia e Zbulesës, që flet për vdekjen e dy të tretave të njerëzimit, nuk ka të bëjë me luftën atomike ose me një tjetër katastrofë, por me vdekjen shpirtërore." Lutja dhe agjërimi mund ta zbusin, madje edhe ta ndalojnë dënimin; ky është rasti i fshehtësisë së shtatë nga Megjugorja.[8] Shembulli më i mirë për mua është ai që ka ndodhur në vitin 1947, kur Franca gjendej buzë greminës. Komunistët duhej të merrnin pushtetin. Grevat e përgjithshme e kishin paralizuar mbarë vendin. Katastrofa ishte e pashmangshme. Një mëngjes ati Finet

[6] Në disa shkolla në Québec prindërit kanë frikë të pandërprerë, sepse në secilën klasë ka fëmijë të cilët në moshën tetë, dhjetë, dymbëdhjetë vjeçare bëjnë vetëvrasje.

[7] Abortet në të cilat fëmijët ballafaqohen me mundimin e tmerrshëm të shpirtit dhe të trupit. Për çdo vit bëhen dhjetë herë më shumë vdekje nga abortimet, sesa kanë vdekur hebrenj në holokaustet naciste.

[8] Më së pari do të zbulohen fshehtësitë e para dhe ato do të vërtetojnë se dëftimet janë të vërteta, më thotë Jakovi në lidhje me fshehtësinë e tretë, që ka të bëjë me shenjën dhe shtoi: "Ajo është shumë e bukur, unë e kam parë".

hapi gazetën në Châteauneuf-de-Galaure dhe u ligështua fare në shpirt. Ishte kjo më 8 dhjetor. Pastaj si zakonisht shkoi në *Fermë* te Marthe Robin që të bisedonte dhe të lutej me të. Pasi ia paraqiti në hollësi gjendjen alarmante të Francës, përfundoi:

– Marthe, Franca është e humbur!

– Jo, ati im! – ia ktheu Marthe me zë të gëzuar, – Franca nuk është e humbur, si thoni Ju! E Lumja Virgjër Mari do t'u dëftohet fëmijëve të vegjël dhe Franca do të shpëtohet.

Ishte ora dhjetë e mëngjesit. Ati Finet e la Marthen dhe i brengosur u kthye në punë të vet.

Në orën trembëdhjetë të të njëjtës ditë e Lumja Virgjër Mari iu dëftohet katër vogëlusheve në Kishën Ile Bouchardu në krahinën Touraine. *"Këto ditë Franca është në rrezik të madh, lutuni!"* – u ka thënë. Në ditët e ardhshme Zoja e Lutjes i mësoi sesi të lusin rruzaren, të luten për mëkatarët dhe mbi ta të bëjnë shenjën e kryqit.

Dhjetë ditë më vonë grevat u ndërprenë, kërcënimi komunist u shmang, vendi mund të fillonte përtëritjen. Për këtë Zoja kishte gjetur katër vogëlushe… dhe një shenjtëreshë të madhe, e cila ditë e natë ofrohej si fli Zotit që të menjanonte prej vendit të vet frytin e mëkatit, vdekjen[9]. Po, cila është fshehtësia e madhe e Zojës në Megjugorje? Më lejoni t'ju përshpëris në vesh: *"Lutja është mjeti i vetëm që të shpëtohet njerëzimi"* (30 korrik 1987).

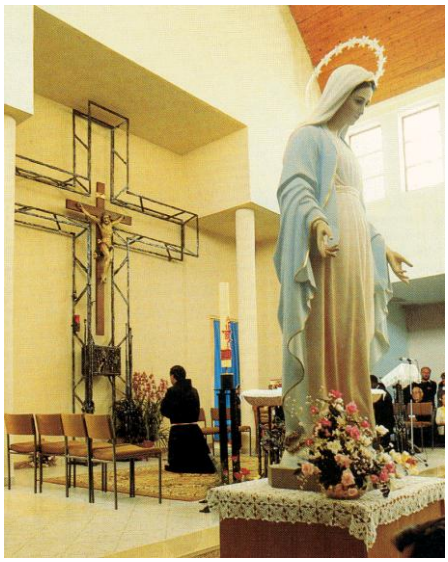

[9]Ati Finet na ka thënë në besim se Marthe disa herë s'i ka lejuar komunistët të vijnë në pushtet në Francë, sidomos në maj 1968, kur ka parë se çka po përgatitet në Moskë.

Porosia më 25 prill 1992

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot ju thërras të luteni. Vetëm me lutje dhe agjërim mund të ndalet lufta. Prandaj, fëmijët e mi të dashur, lutuni dhe me jetën tuaj dëshmoni se jeni të mitë dhe se më takoni mua. Sepse Djalli dëshiron në këto ditë të trazuara të mashtrojë sa më shumë shpirtra. Prandaj ju ftoj ta duani Zotin. Ai do t'ju mbrojë dhe do t'ju tregojë se çka duhet të bëni dhe cilës rrugë duhet të shkoni. I ftoj të gjithë ata që më kanë thënë "po" që t'i kushtohen sërish Birit tim Jezusit dhe Zemrës së Tij dhe mua po ashtu, në mënyrë që më me forcë të mund t'ju marrim si vegël paqeje në këtë botë të trazuar.

Megjugorje është shenjë për të gjithë ju dhe thirrje që të luteni dhe të jetoni ditët e mëshires që ju jep Zoti. Prandaj, fëmijë të dashur, kuptojeni seriozisht këtë thirrje për lutje. Unë jam me ju dhe vuajtja juaj është edhe vuajtje imja.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Luftë! Nëna ime!

Atë natë…

Dyert hapen me zhurmë duke lëshuar në kapelen tonë një turmë të çmendur grash, fëmijësh, pleqsh. Është koha kur kënga e mbrëmjes na përgatit për të kaluar natën në paqën e madhe të Zotit, por ja klithmat depërtuese dhe rënkimet që e ndërpresin. Sa çel e mbyll sytë shishet me qumësht u gjendën pranë shandaneve tanë, shpërgenjtë u futën në mes Biblave tona, dyshemenë e vërshuan qeset e plastikës përplot me gjëra të mbledhura në shpejtësi, e nëpër qoshe shtruan mbulesa që në to të vendosin pleqtë. Disa radio-aparate ushtojnë me tërë fuqinë, duke kumtuar lajmet e fundit.

Sot është 6 prill 1992, ora 21:30, lufta ka shpërthyer në Bosnje dhe Hercegovinë.

Duhet të veprohet shpejt, Bernard dhe Maurice heqin zhgunat e vet të murgut dhe bartin thasë me zall që t'i vendosin në dritaret e bodrumit tonë, që e kemi kthyer në kapelë. Vendësit e dinë se bodrumi ynë është më i miri në Bijakoviqi (jo për shkak të verës!) prandaj edhe strehohen këtu. Shqyrtojnë të gjitha mundësitë:

– Nëse bombet bien nga ana jugore, më mirë është që fëmijët t'i vendosim këtu.

– Nëse eksplodimi vjen nga veriu, duhet të barrikadohet dera. Por si të shkohet atëherë në toalet?

Njerëzit diskutojnë, nganjëherë grinden, ashtu si e kanë zakon (shumë zhurmë, por asgjë të keqe!) dhe në mes tjerash u kujtohet edhe Mbretëresha e Paqes dhe i klithin: "Nëna ime!" Disa gjyshe të tmerruara lusin rruzaren. Fëmijët e vegjël, të cilët akoma nuk kuptojnë asgjë, madje janë të kënaqur. Thonë: të gjithë do të flemë këtu së bashku, është më mirë se në shtëpi dhe sa shumë do të luajmë se… Të gjithë meshkujt e aftë tanimë janë në njësitë e veta luftarake, disa shkojnë që sonte në betejë. Ankthi i shtrëngon zemrat e grave dhe të nënave: "A do të kthehen?" Ne përgatisim shtretërit dhe improvizojmë dhomat e fjetjes, e nënat bien afër fëmijëve të tyre në të njëjtin shtrat, sikurse është zakon këtu. Një veçanti e pazakontë: Nëna ortodokse e Zotit (ikona e Nënës së Zotit të Vladimirit) rri zgjuar mbi të gjithë këta njerëz, të cilët i sulmon armiku ortodoks! Profetizim i gjallë për pajtimin e njerëzve të Zotit.

Natën vonë këmbanat e kishës bien me tërë fuqinë: kjo është shenjë për rrezikun nga ajri. Mysafirët tanë na këshillojnë të flemë me ta në bodrum, të renditur si sardelet. Vendosim shtretërit nën shkallët e bodrumit, duke shpresuar se ashtu do të dëgjojmë më pak zhurmën e radios.

Pas natës pa gjumë dhe lutjes jo të plotë të mëngjesit, jashtë kapeles sonë, e cila është edhe bodrum edhe dhomë fjetjeje, edhe strehimore, ua sugjerova vëllezërve që të mos dalin nga strehimorja dhe vrapova te fretërit të dëgjoja për gjërat e reja. Situata është e qartë: armata federale në duart e serbëve, ka kaluar në sulm; ky është vetëm fillimi, mund të presim më të keqen. Shiroki Brijeg, tridhjetë kilometra nga Megjugorja, bombardohet. Çka janë tridhjetë kilometra për aeroplanin? Më nuk bën të dilet nga shtëpitë.

Ata të cilët e kanë përjetuar luftën, e dinë se çka do të thotë kjo: në afat rekord duhet të bihen vendime jetësisht të rëndësishme, madje me një mori të panjohurash me elemente të ndryshme. Neuronet e mia ndeshen njëri me tjetrin në kokë, gjersa zemra ime është në paqe të thellë dhe më flet se nuk duhet të frikësohemi prej asgjëje[10].

[10] Ky është kapitulli i parë i kronikës që përfshin vitet e luftës në Megjugorje, prej marsit 1992 deri në nëntor 1993; një pjesë nga libri *"Megjugorje, lufta prej ditës në ditë"*, Éditions des Béatitudes.

Porosia më 25 maj 1992

"Fëmijë të dashur!

Edhe sot ju ftoj të luteni, në mënyrë që përmes lutjes edhe më tepër t'i afroheni Zotit. Unë jam me ju dhe dëshiroj t'ju çoj rrugës së shpëtimit që jua jep Jezusi. Për çdo ditë jam më afër jush, edhe pse ju nuk jeni të vetëdijshëm dhe nuk dëshironi ta pranoni se më jeni shumë besnikë.

Kur ju ndodhin sprovat dhe ballafaqoheni me problemet, thoni: "O Zot, o Nënë, ku jeni?" E unë pres vetëm të ma thoni "po"-në tuaj, që t'ia përcjell Jezusit dhe që Ai t'jua dhurojë hirin e vet. Prandaj, pranojeni edhe një herë thirrjen time dhe filloni përsëri të luteni, mu deri atëherë kur lutja juaj të bëhet gëzim. E atëherë do ta kuptoni se Zoti është i gjithpushtetshëm në jetën tuaj të përditshme. Unë jam me ju dhe ju pres.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Besimi i Rabi Mirjam-it

Duke jetuar në Jerusalem kam fituar dy miq të zemrës, dy hebrenj mesianikë: Ruvenin dhe Benjaminin. Janë me prejardhje prej familjes ortodokse hebraike, por në rini i kishin braktisur të gjitha dhe për disa vjet kanë qenë të pafe kokëfortë, deri kur Jezusi nuk u është zbuluar si Mesi. Ishin të zemëruar në Kishë (për shkak të fjalëve shumë të vjetra) dhe mendonin se katolikët e kanë mbushur Jerusalemin me fustanet e veta, por në të vërtetë nuk kanë besuar në Zotin. Nuk i kanë parë në të ta "besimtarët" për të cilët flitet në Veprat e apostujve, ata të cilët në vete kanë bartur Jezusin dhe kanë qenë në gjendje që të bëjnë çdo gjë për të.

Pasi që në zemër ishin të drejtë (*izraelas të vërtetë*, do të thoshte Jezusi, *të cilët nuk dinë për mashtrim)*, vendosën të pajtohen me armiqtë e tyre më të mëdhenj dhe e lutën Jezusin që t'i njohin katolikët.

Të nesërmen në mëngjes u takuan me ne! U propozova që të kalojmë të dielën në shtëpi. Kurrë nuk do ta harroj zjarrin që na ka kapluar atë ditë. Sikurse nxënësit në rrugën për Emaus, të magjepsur me fjalimin e Jezusit, dëgjonim vëllezërit tanë më të vjetër në fe, duke na shpjeguar sesi duhet ta shikojmë Jezusin – Mesinë në Bibël. Zemrat na digjeshin. U err nata dhe para se të shkonin, u lutëm edhe një herë së bashku. Prej gojës sonë dilte falënderimi madhështor. Ndër ato fjalë fëmijërore akoma dëgjoj zërin e Benjaminit sesi e shpreh gëzimin e tij:

– Adonai, të falënderoj për këtë takim të mrekullueshëm me këta vëllezër tanët katolikë dhe për krejt dashurinë që ke vendosur në mes nesh.

Po të falënderoj, Atë, që më ke treguar se me të vërtetë e zgjeron shpirtin tënd në çdo trup, madje edhe në katolikët!

Ja, ja… kaq për përvuajtërinë tonë!

Çfarë ka qenë gëzimi im kur disa vjet më vonë, kam zbuluar sesa insiston Zoja në besim, sa kërkon që të jemi besimtarë të vërtetë, sesa e ka të dashur Besojmën, të mos them mbi të gjitha! Shumë famulli tonat e kanë zëvendësuar Besojmën me këngë të vogla të zbrazëta, që nuk proklamojnë asgjë prej besimit. Edhe këtu Zoja dëshiron të na shërojë prej kësaj plage vdekjeprurëse dhe si besimtare e vërtetë hebreje, na thotë: "*Më e rëndësishmja është të keni besimin e fortë!", "Meshtarët le të përforcojnë fenë e besimtarëve të vet!"* Çfarë gëzimi është të dëgjosh nganjëherë françeskanët nga Megjugorja sesi e fillojnë predikimin e vet me fjalët: "Të dashur vëllëzër e motra, të dashur besimtarë!" Në një ish-vend komunist kjo vlen si ari.

Në Francë shprehja "besoj që", në të vërtetë do të thotë "asgjë nuk është më pak e sigurt". "Besoj se do të jetë mot i mirë?", me këtë e kam lënë mundësinë të gabohet. Në planin shpirtëror shumë thonë: "Besoj në Zotin, por nuk jam praktikant." Shpesh kjo "besoj në Zotin", do të thotë "besoj se Zoti ekziston, por nuk i kryej detyrat e besimit, sepse mendimi se Zoti ekziston nuk mund të ndërrojë asgjë në jetën time. Gjithashtu besoj se yjtë janë në qiell… e çka pastaj? Çka ndërron kjo në jetën time?"

Me plot humor ati Slavko këtë e krahason me njeriun, i cili do të thoshte: "Unë jam duhanxhi, por kurrë nuk pi duhan."

Që të mund të kuptojmë pse Zojën aq shumë e tërheq Besojma dhe pse me aq zjarr dëshiron të bëjë nga ne "besimtarë", me të duhet ta ndajmë ndjenjën e thellë dhe reale biblike të fjalës "besoj", që në hebraishte thuhet: *ani maamin.*

Në bibël fjalët më shpirtërore, më hyjnore janë nxjerrë nga realiteti më konkret dhe më i mishëruar, çka i jep kuptim të thellë të mishërimit, religjionit tonë judeo-kristian. *Ani maamin* nuk do të thotë "Unë e di se ekziston". Kjo do të thotë: "Jam bërë një me të!" Bëhet fjalë për veprim krejt fizik: unë jam i ngjitur me të, bëj një trup me të, ashtu si pusulla që ngjitet për xhamin e makinës sime. (Nëse ngjes pusullën "I ♥ Megjugorje!", ajo më përcjell kudo ku vozis, nuk mund të shohësh më automobilin e të mos e shohësh pusullën! E që ta shkoq…)

Nëse them "besoj në Jezusin", kjo do të thotë se përputhem me të me tërë qenien time, "ngjitem"[11] me të në tërë realitetin tim, bëhem një trup me Të, jam atje ku është edhe Ai, shkoj atje ku shkon edhe Ai, më bie guri nëse Atë e gjuajnë me gurë, pranoj puthjen nëse Atë e puthin, me një fjalë,

[11] Ngjitës në gjuhën hebraike thuhet *dévéq*. Fjala e nxjerrë prej saj *dévéqout,* do të thotë zjarri në lutje (= *"devocion",* = përshpirtëri).

unë jam NJË me Të. Nëse feja ime është e fortë (nëse ngjitësi është i mirë), asgjë nuk do të mund të më ndajë prej Tij. Nëse feja ime është e vakët (nëse ngjitësi është i dobët), në sprovën më të vogël, në mundin më të vogël ngjitësi do të "shkoqet"; do të ndahem dhe do të bredh vetëm.

Ne jemi, domethënë, larg nga ai interpretim i gabuar i fjalës "besim" që konsiston në mendimin (e mirë) që Zoti ekziston. Kultura greko-romake është intelektualizuar tepër, mirëpo duhet kthyer burimit të Zbulesës biblike dhe shpirtit të mishërimit. Sepse edhe Djalli e di se Zoti ekziston. Ai këtë e di madje më mirë se ne, nuk ka kurrfarë dyshimi për këtë. Mirëpo, Djalli nuk beson në Zotin. Djalli nuk është besimtar, por, përkundrazi, shembull i përkryer i të pabesit: ai i cili nuk ngjitet, ai i cili është "shkoqur" nga Zoti përgjithmonë. (Të Krishterët nuk thonë "besoj në Djallin", por "e di se djalli ekziston", sepse nuk mund të flitet për të ngjiturit me të.

Në këtë proces të puthitjes, ngjitësi është vërtet dhuratë dhe që të fitohet ngjitës i mirë, vetëm duhet të lutesh! *"Lutuni që të keni fe të fortë",* na thotë Zoja.

Por në Besojmën nuk pohoj vetëm "besoj në Zotin". Them edhe se besoj në misteret e ndryshme të jetës së Jezusit, në veprimet e ndryshme të Shpirtit Shenjt, në ringjalljen e të vdekurve etj. Ajo që Zojën e mahnit kur besimtarët thonë Besojmën, është ajo forca krijuese, shndërruese dhe gjallëruese e rrëfimit të fesë sonë. Ta përkujtojmë këtu edhe një herë se çka ka mësuar ajo në prehrin e shën Joakimit dhe të shën Anës: kur besimtari e rrëfen një gjë të besimit të vet, ai i beson fort asaj gjëje, jeton në të, ajo bëhet e pranishme dhe e vërtetë.

Kështu sa herë që e them me zemër "besoj në ngjalljen", i tërë realiteti i Ngjalljes zgjërohet në mua dhe unë pak më tepër ringjallem në Krishtin. Jo, nuk po tregoj unë përmbajtjen e një libri të vjetër historik. Unë jetoj Ringjalljen!

Nëse them "besoj në Shpirtin Shenjt", i lejoj atij Shpirti që të vendoset lirshëm në mua.

Një ditë e pyeta Vickën:

– Çka mendon pse Zoja e do aq shumë Besojmën?

Ajo psherëtiu, shikimi iu ndërrua, pashë se do të më kumtojë visar të paçmueshëm,[12] por nuk gjente fjalë aq të bukura. Më në fund më tha:

---

[12] Ekziston lidhje e fortë në mes Besojmës dhe paqes. Si e sjell Besojma paqen? Së pari kuptimi ynë i "paqes" nuk është i drejtë. Zoja vjen për shkak të Paqes së vërtetë, kjo është *shalom* në hebreishte. Do të thotë se shalom nuk ka të bëjë fare me mungesën e konfliktit ("më le të qetë!"). *Shallom* do të thotë "plotësi". Ai që ka shalom, ai është i plotësuar, do të thotë plotësisht i kënaqur, i ngopur, ai që kënaqet me plotësinë e Zotit. E kundërta e paqes nuk është lufta, por zbraztësira. Njeriu pa shalom është i zbrazët, i mungon ajo që është e domosdoshme për jetë. Natyrisht, kjo zbraztësirë i jep armikut rastin e dëshiruar që në të të vendosë "gjërat e veta", e që janë: urrejta, zilia, xhelozia,

– Por! Në Besojmën! Sikur ti ta shihje! Por Ati është i gjallë! Jezusi është i gjallë! Shpirti është i gjallë!

Dhe në gojë kishte vetëm një fjalë: "I GJALLË"

Mirjam e Nazaretit, të falemnderit! Ti je rabini i mirë.[13]

lakmia, çdo gjë që nxit luftërat. Domethënia e saktë e shprehjes "ti ke shalom", është "ti je plot me hire".

Prandaj Mbretëresha e Paqes nuk mund të jetë tjetër përveç "Nëna që na shëron nga zbraztësira". Zoja na përkujton me dëshirë, se Zoti është plotësia e jetës dhe e dashurisë, se lutja ndihmon që dashuria të rritet në ne prej ditës në ditë, deri në plotësinë e vet. Cila lutje mund të na udhëzojë më mirë se Besojma drejt kësaj plotësie, drejt shallomit, sepse vetëm puthitja jonë me Zotin ia bën të mundur që Ai të futet në ne dhe të banojë në ne?

[13] Rekomandoj librin Georgette Blaquière, *L'Évangile de Marie* (Ungjilli i Marisë), Éditions des Béatitudes. Për thellimin e rrënjëve hebraike të fesë sonë dy libra prej Ephraimit, botuar nga Éditions des Béatitudes, *Jesus, juif pratiquant* dhe *Joseph, un pére pour le nouveau millénaire.*

Po ashtu dy libra Étiennea Dablera, në koleksionin *Lire la Bible autrement*, botuar nga Éditions des Béatitudes: *Les lieux de la Bible dhe Fétes et symbols.*

Porosia më 25 qershor 1992

(Njëmbëdhjetëvjetori i dëftimeve)

"Të dashur fëmijë! Sot jam e lumtur, edhe pse në zemrën time ka akoma pikëllim për ata të cilët janë nisur kësaj rruge e pastaj e kanë braktisur. Prania ime këtu është e nevojshme që t'ju shpie rrugës së re, rrugës së shpëtimit. Prandaj prej ditës në ditë ju thërras të ktheheni. Sepse nëse nuk luteni, nuk mund të thoni se po ktheheni.

Lutem për ju dhe ndërmjetësoj para Zotit për paqe: së pari për paqe në zemrat tuaja, e pastaj edhe për paqe rreth jush, që Zoti të jetë paqja juaj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

(Zoja me këtë rast të gjithë të pranishmëve ua ka dhënë bekimin e vet të veçantë amnor.)

Kafeteritë në Como

Monza, më 16 korrik 1988, festa e Zojës Karmë.

Te miqët e saj italianë (në mes të të cilëve është edhe Paolo, i cili më vonë do të bëhet edhe bashkëshorti i saj), Marisë iu dëftua Zoja duke shkëlqyer nga gëzimi. T. qëndron afër saj dhe vëren zjarrin e jashtëzakonshëm të këtij dëftimi. Po, diçka po ndodh!

Por ta lëmë T. që të na tregojë:

– Maria na ka thënë se Zoja është lutur gjatë mbi ne (ishim gjashtë ose shtatë), duke i dhënë secilit bekimin e saj të veçantë amnor. Pastaj na ka drejtuar porosinë: *"Sonte, fëmijë, ju jap bekimin e veçantë dhe ju lus të dilni dhe t'ua jepni këtë bekim të gjithëve që do t'i takoni. Shkoni atje ku ka më së shumti njerëz, atje ku njerëzit tubohen…"*

Duhej, pra, të kërkonim turmën! Më kujtohet se ndiheshim si apostujt të dërguar në detyrë, ishim përplot gëzim. Atëherë pyetëm veten: "Ku do të duhej të shkonim? Ku do të gjenim më së shumti njerëz?" Dikush propozoi bregun e liqenit Como dhe shpejt arritëm me makinë deri në tarracat me kafeteri, përplot me mysafirë të vendit dhe të huaj, që pinin rakinë e vet në mes të dy akulloreve. Merre me mend natën e nxehtë të verës, të gjitha ato kafeteri në varg, çadrat e diellit, të dashuruarit e mbërthyer pas tavoline, shëtitësit dhe turistët në rrobat e verës.

Na u desh të merremi vesh sesi do ta bëjmë këtë, që të mund t'i bekonim të gjithë njerëzit pa përjashtim. U radhitëm, shtrimë duart sa të na takoheshin gishtërinjtë dhe filluam. Çdonjëri ishte i ngarkuar për bekimin e një pjese të caktuar të hapësirës, në mënyrë që askush nuk ka mundur t'i

ikë shikimit tonë, dhe bashkë me këtë as bekimit tonë. Do të duhej të na shihje! Ishim aq të mbushur me bekim, saqë na duhej t'ua përcillnim të gjithëve me çdo kusht. Kohë pas kohe na duhej të ndaleshim, sepse turma ishte shumë e ngjeshur dhe na duhej kohë të shikonim secilin dhe ta bekonim, duke bartur në të tërë zemrën dhe dashurinë tonë.

Një kohë të gjatë jemi sjellur rreth liqenit. Por aq shumë qemë befasuar kur u kthyem, sepse atje prej ku jemi nisur, pamë se aty nuk ishte gati askush. Kafeteritë ishin të shkreta, tavolinat e zbrazëta! Kamarierët e hutuar çdo çast dilnin në tarracë. Të mësuar që të shërbejnë shumë mysafirë deri në orën dy dhe tre të mëngjesit, pyetnin njëri-tjetrin: "Posa është bërë ora njëmbëdhjetë, të gjithë kanë shkuar! Çka ka ndodhur? Ku u zhdukën?"

As ne nuk e dinim se ku kanë shkuar. E dinim vetëm një gjë: të gjithëve ua kemi dhënë bekimin e veçantë amnor të Virgjërës së Lume Mari. E dinim se ajo do të bëjë diçka në zemrat e tyre, por nuk e dinim se çka dhe nuk e dinim pse të gjithë i kanë braktisur kafeteritë!

Të nesërmen Maria dhe Zoja janë habitur si ne. Kjo ma përkujtoi pamjen kur apostujt janë kthyer prej misionit dhe i kanë treguar Jezusit gjërat e pabesueshme që kanë parë.

Zoja na nxiste çdo herë më shumë që të bekojmë dhe ta vazhdojmë me të këtë rrugë. Ishte kjo… kohë e veçantë.

Pastaj T. me entuziazmin e saj vazhdoi të shpjegonte sesi ajo vetë e kishte kuptuar dhe përjetuar bekimin e veçantë amnor:

– Maria na e ka shpjeguar se ekziston dallimi dhe se bekimi i meshtarit është më i madh. Duart e meshtarit e kanë fituar Shugurimin e shenjtë dhe bekimi i tij sjell të gjitha hiret nga qielli. Zoja i ka thënë një ditë Marisë: *"Sikur ta dinin meshtarët se çka i japin një personi kur e bekojnë, sikur të mund të shihnin këtë, do të bekonin pa ndërprerë."*

Bekimi i veçantë amnor i Zojës është dhuratë, dhuratë pa pagesë, dhuratë e Zotit, i cili kalon nëpër të si nëpër Nënën. Ky është plotësisht dhuratë nëne[14]. Për shembull, derisa i bekoj armiqtë e mi (Jezusi ka kërkuar këtë prej të gjithëve) me këtë bekim të Zojës, ajo më ndihmon t'i dua me zemër të nënës, me zemër të saj.

[14] Këto fjalë të T. ma përkujtojnë një moment të çmueshëm, kur nëna ime vinte të më bekonte në krevat. E bënte në ballin tim shenjën e kryqit dhe unë shihja sesi shikimi i saj zhytej në thellësi të tjera. Ajo bënte me këte diçka të shenjtë dhe zemra ime fëmijërore pranonte në atë moment dozën e dashurisë së pastër amnore. Ajo atëherë ishte tamam nënë dhe me këte më lejonte të isha krejtësisht fëmijë. Ai moment i privilegjuar ishte shumë i rëndësishëm për mua. Ai ishte si një puhi dashurie në përditshmërinë, në të cilën vështirësitë në komunikim nganjëherë na shkaktonin vuajtje.

Ky bekim i Zojës mund të burojë vetëm prej zemrës së stërmbushur. Ai buron vetëm kur dëshiroj që ta jap, dhe kur e jap zbuloj përmbajtjen e asaj dhurate si atë ditë me atë të djallosurin atje në Krizhevac.

Me atë bekim kam diçka të jap, diçka prej Mbretëreshës së Paqes. E kam pranuar dhe e jap.

Maria na ka thënë se ajo dhuratë është aq e madhe, saqë nuk mund të shprehet me një fjalë. Ajo është një e vërtetë e fshehtë, të cilën Zoja na e nxjerr në shesh pak nga pak dhe e zbulon krejtësisht në kontakte.

Nganjëherë më pyesin: "Si mund ta marr atë bekim? A duhet ta takoj dikënd që e ka marrë atë në Megjugorje?" Kjo është pyetje e gabueshme, sepse Zoja ua ka dhënë këtë bekim të gjithëve me porosinë e vet që ia ka dërguar botës. Ata që jetojnë sipas porosive e kanë këtë dhuratë dhe mund t'ua japin të tjerëve. Pyetje e drejtë është: "A jap unë krejt çka kam marrë?" Zoja nuk më jep një dhuratë që ta stolis dhomën time, ajo më jep mjet për punë, përgjigjen e vet, që do t'i zgjidhë problemet për të cilat, nëse shikojmë si njerëz, duket se nuk kanë zgjidhje. Ajo dhuratë është pjesë e një tërësie, dhe atyre që dëshirojnë të vijojnë shkollën e Zojës, ai bekim do t'ua mbushte zemrën me dashuri të fuqishme. Kjo është e kundërt me idenë që të arrijmë diçka me qëllim që të pasurohemi (ose edhe më keq: të fitojmë pushtet mbi të tjerët).

Para se t'ia jepte Zoja këtë dhuratë botës, donte që të na përgatiste për këtë dhe ka kërkuar të ushtronim disa muaj në grupin e lutjeve. Kjo në një mënyrë është mirë. Atëherë na e ka shpjeguar Maria se me këtë bekim të veçantë amnor Ati është obliguar që në mënyrë të posaçme të mbetet me personin, në mënyrë që çdo ditë ta ndihmonte kthimin e tij, madje deri në vdekje (natyrisht, Ati është gjithmonë me fëmijët e vet, por këtu kemi të bëjmë me një vigjëllim të shtuar, madje me meritën e Zojës). Na ka porositur që të flasim për atë bekim dhe t'ua përcjellim me dashuri vetëm atyre përsonave, që janë në rrugë të mirë të besimit.[15] Të tjerëve mund t'ua japim në mënyrë të heshtur.

Ai bekim lidhet me shugurimin mbretëror të besimtarit, të pranuar me pagëzim. Sikur laikët të kuptonin rëndësinë e shugurimit të vet!

Zoja na mëson që ta jetojmë. Ta jetojmë! Në Megjugorje ajo dëshiron të zbulojë gjithë atë kapital të paçmueshëm të hireve, që nuk bën ta fshehim në dollape. Bota ka nevojë për ata që e bekojnë!

Për shembull kur jam në metro, thotë T., unë e bekoj secilin. Dhe mua që, përndryshe jam frikacake, madje e tërhequr, njerëzit më qasen të

[15] Kjo është puna kryesore. Po ashtu është me rëndësi që personi të ketë dëshirë të pranojë atë bekim dhe ta zbatojë. Virgjra Mari kurrë nuk e shtrëngon ndërgjegjen e dikujt dhe nuk e miraton detyrimin. Madje, ajo nuk e ka caktuar gjestin sesi bëhet ai bekim. Shtrirja e duarve, pra, nuk është e domosdoshme, por personi që bekohet lirisht mund ta kërkojë këtë.

bisedojnë, të ma hapin zemrën e vet. Jemi akoma shumë larg ta kuptojmë fuqinë e këtij bekimi…”

Në saje të kësaj dëshmie të T., e kam kuptuar se çka më ka ndodhur në muajt e parë të qëndrimit tim në Megjugorje. Kur kam arritur atje, duke mos ditur gjë për “zakonet” e Zojës, kam vendosur të kaloj pjesën më të madhe të kohës në Podbrdo, që atje të lutem dhe të forcoj dashurinë time ndaj Saj. Por më kot jam përpjekur t’i lutem asaj, sepse tërë kohën e kisha një tjetër lutje në zemër, dhe atë me orë të tëra: “Atë, të falënderoj për dhuratën e jetës.” Ati, gjithmonë Ati… është shumë bukur ta kesh Atin, por nuk e ndieja veten mirë para Virgjërës së Lume Mari dhe i thosha: “Mos u hidhëro në mua, tërë kohën e kam kaluar me Atin, por kjo s’do të thotë se ty s’të dua…”

Tani e shoh qartë: ky ndryshim imi ka ndodhur mu nga Ajo. Me të vërtetë, së shpejti pas ardhjes sime, Zoja e ka dhënë përsëri bekimin e saj të veçantë amnor, më 25 dhjetor 1989. Rezultati: Ajo më ka vënë para gjunjëve të saj të ma tregojë Atin…

Qoftë e bekuar!

Porosia më 25 korrik 1992

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot ju ftoj të gjithëve të luteni, madje të luteni me gëzim, në mënyrë që asnjëri prej jush në këto ditë të trishtuara të mos ndiejë pikëllim gjatë lutjes, por takim të gëzuar me Hyjin e vet Krijues. Lutuni, fëmijë, që të jeni sa më afër meje dhe që përmes lutjes të ndieni se çka dëshiroj prej jush.

Unë jam me ju dhe ju uroj çdo ditë me bekimin tim amnor që Zoti t'ju dhurojë me mbushullinë e hireve për jetën e përditshme. Falënderoni Zotin për dhuratën që mund të jem me ju, sepse ky është, jua them, hir i madh!

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kasaforta e mrekullueshme e bankës "Sot"

SOT? Kjo fjalë e vogël përmban në vete një prej bekimeve më të mëdha të shërimit që Zoja i ofron botës sonë të trazuar.

Për çdo muaj më datën 25 ati Slavko i tubon disa persona, të cilët flasin gjuhë të ndryshme që ta përkthejnë porosinë. Ati Slavko e shkruan së pari në kroatishte porosinë që e ka marrë prej Marisë, pastaj ua jep të tjerëve që ta përkthejnë. Por para se ta marr përmbajtjen e porosisë, marr një fletë letre dhe shkruaj në frengjishte: *"Chers enfants, aujourd'hui…"* Dhe kurrë nuk gaboj (gati kurrë); Zoja gjithmonë thotë: *"Të dashur fëmijë, sot…"*. Pse e përsërit këtë gjithmonë? "Sot" është fusha e saj e veprimit, kjo është qendra e rëndimit të saj, mbështetja e saj, strumbullari i saj… Aty arrin çdo gjë dhe prej aty çdo gjë fillon.

"Sot" do të mund të ishte emri i një banke, por i një banke të veçantë, e cila do të punonte në këtë mënyrë: kapitalin për atë bankë do ta siguronte vetë Zoti, sipas vullnetit të tij. Deponimet janë të pakufizuara. Ai që do të kërkonte kaq e kaq, për nevoja të veta, do të merrte aq sa ka kërkuar; ai që kërkon dyfishin, do të marrë dyfishin dhe kështu me radhë. Banka e ëndrrave! Sa më shumë mjete që marrim, aq më shumë rritet kapitali ynë! Por banka ka një rregull, të cilit nuk mund t'i bishtnohet: të hollat mund të tërhiqen vetëm sot dhe madje personalisht. Nuk mund të kërkohet: "Më jepni të hollat e mia prej dje", sepse ajo që ka të bëjë me "dje", është fshirë nga memoria e kompjuterit. Po ashtu nuk mund të merren të hollat si paradhënie për nesër, sepse kompjuterat përgjigjen: "Nesër: e dhënë e panjohur!"

Kështu punon Zemra e Zotit dhe Zemra e Marisë. Nëse sot vetë nuk marr prej aty, gjykohem në mjerim. Pjesa më e madhe e shoqërisë sonë vuan prej dy sëmundjeve, të cilat nganjëherë përfundojnë me psikozë. Këto

dy sëmundje thirren "dje" dhe "nesër". Ato e godasin shpirtin në mënyrë shumë subtile, duke e paralizuar pak nga pak, derisa nuk e mbysin duke ia zënë frymën. Për jetën tonë është e hapur vetëm një arkë, sportelet "dje" dhe "sot" nuk ekzistojnë.

Këto dy sëmundje është lehtë të zbulohen, sepse viktima e tyre tregon simptome karakteristike:

- "Do të lutem nesër!" *(Komunikimi me Zotin = 0)*
- "Vdekja ime? Nesër nuk është fundi, kam kohë për të menduar për këtë… *(Ardhmëria = 0)*
- "Dje kam dhënë lëmoshë. Pse po më vjen sot përsëri!" *(Dashuria = 0)*
- "Dje më ka mashtruar burri. Ai nuk do të shkojë në parajsë! *(Mëshira = 0)*
- "Nesër sigurisht do të ketë luftë!" *(Paqja në zemër = 0)*
- "Kjo nuk pati sukses dje, nuk po shoh pse do të kishte sot! *(Shpresa = 0)*

Këta të sëmurë jetojnë të zënë robër në "grackën dje" ose ngushëllohen me "iluzionin nesër". Ata vdesin prej urisë dhe etjes, vdesin nga zbraztësira, vriten masivisht prej ndjenjës së dështimit, derisa banka "Sot" është e hapur ditë e natë!

Sepse dhurata më është dhënë sot, ajo vepron tani, vjen dhe shpëton jetën time reale. Unë nuk e kam tani dhuratën e ditës së nesërme, e dhuratën e djeshme nuk mund ta konservoj.

Shumë gazeta të cilat faqet e veta ua huazojnë profetëve të fatkeqësisë, bëjnë vepër kriminale: ato mbjellin frikë në zemra. E frika është gjithmonë simptom i psikozës nga "e nesërmja". Klientët e bankës së madhe *sot* që është zemra e Zotit, njihen përmes një simptomi të vetëm: *dashurisë*. Nëse dua, në zemrën time nuk ka vend për frikë. Madje, duke dashur, unë e përgatis ardhmërinë, e ndërroj ardhmërinë, ndërtoj një siguri të vërtetë për familjen time. Jam i spirancuar në realitet, nuk rri pezull si Pjetër Pani.

Sot është bekimi më i mrekullueshëm i pasurisë dhe i befasisë që njoh. Nëse me kujdes vëzhgoj që ta kap dhuratën e ditës së sotme, Zoti, shumë i gëzuar, më zbulon planin unik që ka për këtë moment.

Njëra prej klienteve më të mira dhe më besnike të bankës sot është mikja ime, Karen, e cila është nxënëse e vjetër e shkollës së Zojës.

Një ditë e kanë thirrur në ShBA që të flasë për Megjugorjen në nja dhjetë famulli të atjeshme. Zoja i ka thënë se duhet ta bëjë këtë dhe ajo ka pranuar, por e ka zënë panika, sepse natyra e saj frikanjoze dukej pengesë e pakapërcyeshme. Dhe ja ku është në një kishë në Boston. Lutet në një bankë para se të marrë fjalën. E lut Marinë: "Gjeje dikënd tjetër, unë nuk mund ta bëj këtë! Një grua e panjohur e prek në krah dhe i thotë:

– Zonjushë, unë lutesha prapa jush, unë nuk ju njoh, por Jezusi më tha për ju: *"Mos t'ju brengosin fjalët që do t'i flasësh. Unë do të jem me ty. Hape gojën dhe unë do t'i nxjerr para syve të tu një nga një fjalët, të cilat ia kam dedikuar këtij tubimi".*

Dhe kjo ndodhi. Karen duke u dridhur u ngjit deri te mikrofoni dhe pa sesi para saj po hapej si njëfarë rrotull letre. Lexonte një fjali dhe menjëherë harronte se çka ka thënë dhe nuk dinte se çka do të lexonte në minutin e ardhshëm. Ishte e "gozhduar" në minutin e tanishëm. Atë mbrëmje të tubuarit ia uruan sa mirë kishte folur. Fjalimi i saj i kishte prekur aq shumë zemrat e tyre. Kjo është një porosi e mirë sesi duhet të lëshohemi në duar të Zotit!

Natën tjetër po ashtu u ngjit deri te mikrofoni me kokë aq të zbrazët, saqë nuk i kujtoheshin madje as ato *pesë pikat* nga Megjugorja. Por kishte besim. Virgjra Mari kishte porosinë për turmën e madhe që ishte mbledhur. Posa erdhi te mikrofoni, iu mor goja, në sallë mbretëroi qetësi varri. Asnjë fjalë nuk i vinte. Ajo pret e qetë. Njerëzit shprehën çudi se ç'po ndodhte, filluan të murmurisin, të përpushen… Pesë minuta heshtje, për amerikanët kjo do të thoshte pamundësi ontologjike! Karen i tha Zojës:

– Nënë! Nëse nuk ke çka të më thuash, kjo është punë jotja. Por më thuaj edhe sa kohë duhet të qëndroj para këtij mikrofoni!

Pastaj e dëgjoi veten kur pyeti turmën:

– A ka në mesin tuaj priftërinj?

U ngritën pesëmbëdhjetë duar.

– Ejani këtu, ju lutem, ju tha ajo priftërinjve.

Pesëmbëdhjetë priftërinj erdhën tek ajo.

– Nënë! Ç'të bëj tani me ta? – e përben ajo në zemrën e vet.

Turma e tendosur pret se çka do të ndodhë. A është Karen nga Megjugorja OK në kokën e vet? Atëherë prej gojës së Karen doli një fjalë, fjala e fundit që dëshironte ta thoshte:

– Zoja nuk mund t'ju flasë sonte. Këtu ka shumë mëkat. Ju nuk mund ta dëgjoni zërin e saj. Njëherë duhet të rrëfeheni!

I kishte vetëm dyzet minuta për të folur. Ishte ora 19:30. Ato minuta i shfrytëzoi për të thënë vetëm dy fjalë: "Kthim" dhe "Rrëfim". I shpjegoi këto fjalë me fuqinë e shpirtit. Pastaj e braktisi sallën. Të nesërmen i tha prifti shumë i mallëngjyer:

– Karen, a e dini se mbrëmë kemi qenë këtu deri në orën një të mëngjesit? Pesëmbëdhjetë priftërinj kanë rrëfyer më shumë se pesë orë. Nuk e di se çka ka ndodhur me ata njerëz, shumica nuk janë rrëfyer njëzet, tridhjetë madje edhe dyzet vjet; do të duhej t'i shihnit peshqit që na i ka dërguar Zoja!

Atë mbrëmje me qindra mëkatarë, shumica e të cilëve kishin ardhur nga kurreshtja, u kthyen në shtëpi të shfajësuar, duke shndritur nga lumturia që e kanë gjetur shpëtimtarin e vet.

Vetëm një zemër e vogël e ka marrë pjesën e vet në bankë *Sot*; kurse për të gjithë kishte visar të papritur.

Porosia më 25 gusht 1992

"Të dashur fëmijë!

Sot dëshiroj t'ju them se ju dua. Ju dua me dashurinë time amnore dhe ju ftoj të më hapeni plotësisht, në mënyrë që përmes secilit prej jush të mund ta kthej dhe ta shpëtoj botën, e cila është plot me mëkate dhe me çdo gjë që nuk është e mirë.

Prandaj, fëmijët e mi të dashur, m'u hapni krejtësisht, në mënyrë që sa më shumë të mund t'ju çoj drejt dashurisë së mrekullueshme të Zotit Krijues, i cili ju zbulohet prej ditës në ditë. Unë jam me ju dhe dëshiroj t'jua zbuloj Zotin që ju do.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Të gjithë do ta ndieni dashurinë time

Në mes të përcjellësve lokalë anglofonë vëlla Philipi është dhuratë e vërtetë e Zotit. I ri, i hapur, i gëzuar, me një prirje të posaçme që t'i shpjerë shtegtarët e vet në thellësinë e zemrës së Marisë. Ai jo vetëm që bën "punën e vet", ai e përjeton si profesion dhe i kushton energji të njëjtë lutjes për shtegtarët e vet aq sa edhe vetë përcjelljes. Është dëshmitar i mijëra kthimeve dhe ka tregime me shumicë.

Një ditë ky shërbëtor i vogël i Zojës zbriste tatëpjetë Champs-Èlysées (ashtu unë e quaj rrugën në të cilën janë të renditura agjencitë, shitoret dhe restorantet) dhe atëherë takoi dy çifta amerikanë, me fytyra të ngrysura, pranë tavolinës në një kafeteri. Duke kujtuar se ishin shtegtarë të dikurshëm, i përshëndeti nga dritarja dhe hyri. Ngrohtësia e kthinës e këndolli, sepse përjashta ishte kohë e ligë, një ftohtësi e akullt me shumë shi.

Kjo do t'ia prishte disponimin edhe vetë papës!

– Nuk më njihni? A nuk ishit ju në njërin prej grupeve të mia para disa vitesh?

– Jo, ne jemi këtu për herë të parë, madje vetëm kalimthi, një orë ose dy. Do ta kalojmë pushimin në bregdet.

– Ëhë, mirë! Megjithatë keni mundur të shihni diçka?

Njëri prej dy burrave, më i zymti prej të gjithëve, u përgjigj me hidhërim dhe me sarkazëm:

– Jo! Asgjë!

– Vetëm shkuam në kishë, – shtoi e shoqja, në situatë të pakëndshme.

Thënë të drejtën, të dy burrat kishin ardhur këtu kundër dëshirës së vet, si përcjellës të grave të tyre, të cilat kishin dëgjuar në Amerikë për Megjugorjen dhe kishin dëshiruar ta vizitonin kalimthi. Philipi kuptoi se në prapavijë fshihet problemi i madh dhe ndjeu dhembje në zemër pse duhet t'i lëshojë të shkojnë pa e përjetuar mëshirën e jashtëzakonshme të këtij vendi.

– Po shkojmë menjëherë! – tha burri. – Po ju si keni zënë vend këtu?

– Zojë, bëj diçka… madje shpejt! – e luti Philipi në zemrën e vet.

– Nëse dëshironi, mund t'ju çoj te ndonjëra prej vegueseve, te Maria ose Vicka. Ato do t'ua shpjegojnë atë kryesoren se çka po ndodh këtu me Virgjrën e Lume Mari dhe sigurisht do të luten pak për ju…

– Mirë! – u përgjigjën të dy gratë me dashamirësi, derisa të dy burrat të pakënaqur murmuritën njëfarë "bof".

Por gratë fituan dhe thirrën dy taxi t'i çonin deri në Bijakoviqi, tek vegueset. Në taksi Philipi shfrytëzoi rastin t'i udhëzonte pak në ngjarjet e Megjugorjes, sepse ata nuk dinin asgjë për këtë. Por së shpejti entuziazmi i tij u dobësua për shkak të pyetjes të cilën e bëri njëri prej burrave:

– Po shoh se po bartni korset, a ju dhemb shpina?

– Po, kam pasur fatkeqësi të rëndë komunikacioni. Një pjesë e kolonës kurrizore më qe shtypur dhe më është dashur ta operoj para një viti. Është mrekulli e vërtetë sesi mund të eci!

Arritën para shtëpisë së Marisë. Nuk ishte aty. U nisën te Vicka: nuk ishte as ajo. Philipi pastaj propozoi të shkonin te Kryqi i kaltër, atje ku Zoja është dëftuar shumë herë.

Binte shumë shi dhe rrugicat e vogla drejt Podbrdos u shndërruan në përrenj. U krijuan të gjitha kushtet që njeriu të dëshirojë të ikte nga ai vend! Të lagur deri në palcë, miqtë tanë arritën deri te Kryqi i kaltër. Philipi ua lexoi një porosi të Zojës dhe propozoi të lusin një dhjetëshe të rruzares para se të ktheheshin.

– Sepse, tha ai, nuk keni ardhur rastësisht këtu! Ky vend është i veçantë!

Pas kësaj lutjeje të shkurtër Philipi u propozoi të rrinin edhe pak, kurse ai do t'i priste në taksi. Shtegtarët dëshirojnë t'i thonë qëllimet e veta, kur janë të vetmuar ose duan të përqendrohen në vetmi në vendet e dëftimeve.

Philipi u këthye i vetëm në vendin ku qëndronin taksitë. Ai priti aty dhe priti… Kaluan njëzet minuta të gjata, gjë që ishte krejtësisht e papritur duke marrë para sysh mungesën e entuziazmit tek ata njerëz, duke marrë para sysh të ftohtët dhe shiun e tmerrshëm që binte rrëke. Më në fund arritën gratë dhe pa fjalë hynë në taksi. Të dyja qanin. Burrat erdhën pas tyre dhe ai më i zymti gjithashtu është i përlotur. Në taksi askush nuk flet, vetëm nxjerrin facoletat. Philipi kupton se do të ketë ndodhur diçka me rëndësi dhe zemra iu kënaq prej shpresës për këta njerëz të shkretë.

Arritën para hotelit. Të gjithë dalin. Në momentin e ndarjes njëri prej burrave nxori prej xhepi një tubë të madhe dollarësh.

– Merrni, – tha me zë të qartë. – Po, po, merrni, kjo është për ju!

Por Philipi refuzon dhe ndahet prej tyre me xhepa të zbrazët dhe me zemër të mbushur me uratë dhe shpresë. Pas pak katër amerikanët do të nisen në drejtim të bregdetit, por Megjugorje i ka prekur në njëfarë mënyre. Të falemnderit, e dashura Zojë!

Në mbrëmje, sa befasi e madhe, Philipi sheh disa të njohur të vetët para kishës? Amerikanët e vet! Ata mbetën më në fund! E përshkoi një gëzim i madh. Por konsiderata nuk e lejoi t'u afrohej dhe t'i pyeste pse kishin ndenjur.

Tri ditë më vonë, kur Philipi po përcillte në Aeroportin e Splitit një grup shtegtarësh, përsëri i takoi katër amerikanët e vet, të cilët gjithashtu po ktheheshin në shtëpi. Dhe këtu, duke shfrytëzuar rastin për shkak të pritjes së gjatë, "I zymti" ia hapi zemrën Philipit. E thirri të shoqen dhe të dy e falënderuan.

– Ajo që na ka ndodhur është punë e madhe dhe na duhet t'ju tregojmë. Saktë, para një viti djali ynë i madh ka humbur jetën në fatkeqësi trafiku. I kishte njëzet e dy vjet. Kolona kurrizore iu thye dhe vdiq në vend. Duke parë se po afrohet përvjetori i vdekjes së tij, unë dhe shoqja vendosëm të shkonim diku larg që atë ditë të pikëlluar ta kalonim në një ambient krejt tjetër. Dhe në atë ditë arritëm në Megjugorje! A ju kujtohet se çfarë moti i tmerrshëm ka qenë… Koha kur duhet të rrish në shtëpi! Kur keni ardhur të na përshëndetni, na ka prekur ngjashmëria në mes jush dhe djalit tonë: keni aq shumë gjëra të përbashkëta me të, madje edhe moshën, vijat e fytyrës, pastaj bartni korset për shkak të kolonës kurrizore… Keni nxitur në ne kujtime të hidhura!

Dhe e shoqja shtoi:

– Më duhet t'ju them, Philip, se pas fatkeqësisë bashkëshorti im i la pas dore kishën dhe të gjitha detyrat e fesë. Përfundoi punën rreth besimit! Dhe rreth Zotit! Në familjen tonë qe ndaluar të flitej për djalin tonë. Madje as emri i tij nuk bënte të përmendej. Asnjë kujtim nuk bënte të mbetej. Duhej fshirë fare nga kujtesa, sikur të mos kishte ekzistuar kurrë.

Burri vazhdoi:

– E di, Philip, unë nuk jam njeri i lutjes, por te Kryqi i kaltër, derisa ju luteshit disa metra larg meje, ndjeva dikënd pas meje sesi më prekte supin. I befasuar, u ktheva, por nuk pashë kënd. Mendova se po ndodhte kjo për shkak të shiut. Por përsëri i ndjeva duart në shpatullat e mia, por këtë herë më përshkoi një ngrohtësi e madhe dhe e këndshme… dhe ju kujtohet sesi ka qenë ftohtë atë ditë…! Atë ngrohtësi nuk kam mundur ta shpjegoj kurrsesi! Por më së shumti më ka prekur paqja që hyri në mua, paqja të cilën kurrë në jetë nuk e kam ndier, madje as nuk mund ta përshkruaj!

Atëherë fillova të qaj, por çfarë të qari…! Pastaj edhe bashkëshortja ime filloi të qante. Shumë mirë e dinim pse po qanim, ajo e kuptoi këte menjëherë. Pas asaj lutjeje vendosëm të mbesim edhe një ditë. Gati tërë atë natë kemi biseduar për djalin tonë. Të gjitha ndalesat u zhdukën, të gjitha bravat u çelën! Kemi biseduar për Zotin, për fenë, për Megjugorjen… nuk mund të ndaleshim! Merreni me mend, kjo ishte hera e parë pas një viti kur mundëm t'i përsërisnim bashkë kujtimet për djalin tonë!

Kur erdhëm në det, për të cilin e kishim humbur interesimin, zbuluam një kapelë ku mundëm të marrim pjesë në Meshë. Donim që, para se të niseshim për në shtëpi, të thellonim hirin, të cilin e morëm në Megjugorje.

Philipi nuk iu besonte veshëve të vet! Por fytyrat e tyre flasin më shumë, sesa fjalët e tyre të entuziazmuara. Kur u nda prej tyre, fluturonte prej gëzimit.

A përfundon këtu rrëfimi? Jo! Çifti bashkëshortor e pranoi Philipin në shtëpinë e vet tetëmbëdhjetë muaj më vonë. Atëherë mësoi për shumë imtësi, për hirin e pabesueshëm të Megjugorjes që e shpëtoi familjen e tyre prej shkatërrimit. Prej nënës mori vesh se burri i saj para Megjugorjes ka patur shumë vështirësi të mëdha.

– Për shembull, ia tha ajo në besë, kishte sulme të tërbimit të ashpër, bënte skena të tmerrshme në vendet publike… në mënyrë që fëmijët tanë të tjerë ngritën krye kundër babait. Nëpër çfarë vuajtje kemi kaluar, nuk do të dija t'ju tregoj. Kurora jonë po shkatërrohej… Dhe çka është më e keqja, pas këtij udhëtimi është dashur të shkojë në shërim në spital, në repartin psikiatrik, e psikiatri nuk ishte optimist.

"Duart" që kanë prekur supet e atij burri, kanë prekur gjithashtu zemrën, psikën dhe shpirtin e tij dhe prej andej kanë nxjerrë tërë dëshpërimin. Nuk ka patur më nevojë për terapi dhe për psikiatra. Pas ngjarjes te Kryqi i kaltër jeta e tij u ndërrua. U pajtua me Kishën dhe filloi rregullisht të shkonte në Meshën e shenjtë. Fëmijët e gjetën përsëri babain e vet ashtu si ka qenë më parë, madje edhe më të mirë. Philipi zbuloi njeriun e transformuar krejtësisht, të hapur, dashamirës, të gëzuar, i cili në mënyrë të qetë fliste për djalin e vet, për fatkeqësinë, për besimin në Zotin. E shiti firmën dhe iu kushtua krejtësisht familjes, mbeti i afërt me gruan dhe për çdo ditë më tepër e thellonte besimin. Djali i tij më i ri po përgatitet tani të bëjë një shtegëtim tjetër në Megjugorje me tërë familjen.

– Zoja e ka ditur se i ka vetëm njëzet minuta ta prekë zemrën e tij, shpjegon Philipi. Ajo e ka bërë këtë me aq ndieshmëri e në anën tjetër në mënyrë aq të forte! Iu desh ta mbante fjalën, sepse një herë ka thënë:

"Të gjithë do ta ndieni dashurinë time."

Porosia më 25 shtator 1992

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot dëshiroj t'ju them: unë jam me ju në këto ditë të trazuara, kur Djalli dëshiron të rrënojë krejt çka ndërtojmë unë dhe Biri im Jezusi. Ai veçanërisht dëshiron të shkatërrojë shpirtrat tuaj. Dëshiron t'ju çojë sa më larg prej jetës së krishterë dhe prej urdhrave, sipas të cilave Kisha ju urdhëron të jetoni. Djalli dëshiron të rrënojë çdo gjë që është e shenjtë në ju dhe rreth jush.

Prandaj, fëmijë, lutuni, lutuni, lutuni, që të mund të kuptoni krejt çka jua jep Zoti përmes ardhjeve të mia.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Gruaja e cila kishte forcë…

Kisha ishte plot, por të gjithë e kishin vërejtur gruan në rendin e pestë, e cila i njomte facoletat e saj prej letre dhe nuk mund të përmbahej nga dënesjet. Çdo gjë filloi atë mëngjes te ati Jozo dhe prej atëherë s'ka ngushëllim. Në të dalë prej Meshës së shenjtë më mori për dore dhe më përbente t'i ndihmoj. E pyeta:

– Çka ju ka sjellë në këtë gjendje?

– Sot në mëngjes, te ati Jozo, kam marrë një shuplakë të vërtetë, më ka lënduar thellë dhe nuk kuptoj se çka ka ndodhur…

Dridhej e tëra nga dënesjet, mezi i përfundoi fjalitë e saj. Fytyra e saj e deformuar shpreh pikëllim të vërtetë.

– Zoti më ka braktisur, kjo është e sigurt!

Përpiqem të bëj pyetje objektive dhe të kuptoj se çka ka ndodhur. Atë mëngjes Katarina vjen te ati Jozo me grupin e vet të shtegtarëve, që ta dëgjojnë dhe të marrin bekimin e tij. Gjatë ligjëratës atë e prek fuqia dhe zjarri i fjalëve të tij, gjë që ia përforcoi bindjen se ati Jozo është qenie e jashtëzakonshme, ndoshta shenjt. Ajo pret këtu vetëm një gjë, bekimin e tij të famshëm, të cilin ua jep shtegtarëve. Ajo këtu do të *"marrë diçka",* sepse, para së gjithash, në Megjugorje ka ardhur t'ia shtrijë duart ati Jozo. Të tjerat janë më pak të rëndësishme.

Shtegtarët u vendosën në radhë përgjatë alesë, e Katarina shikon atin Jozo. Ai ndalet para tyre dhe i bekon dy nga dy, duke vendosur duart mbi kokat e tyre. Krejtësisht i qetë i thotë lutjet e veta me zë të matur. Katarina gjendet në mes të radhës, ja, tani edhe ajo ka ardhur në rend, zemra i gëzohet. Por përnjëherë ndodh diçka e tmerrshme dhe e pashpjegueshme:

pasi që i bekoi dy persona nga ana e saj e djathtë, ati Jozo e kapërcen Katarinën dhe bekon personat në anën e majtë. Katarina e humb tërë forcën. Madje as që e shikoi. E tërë qenia e saj dridhet nga tmerri, por derisa ati Jozo largohet duke bekuar të tjerët në grup, ajo bën sikur s'ka ndodhur gjë dhe ndërron pozitën, zë vend në fund të radhës ku ati Jozo nuk ka arritur akoma. Por përsëri ndodh e njëjta gjë, ati Jozo kalon gjakftohtë pranë saj duke bekuar të gjithë rreth saj dhe duke mos i kushtuar kujdes fare.

– Prej atij momenti, motër, unë jam e dëshpëruar. Nëse ati Jozo është me të vërtetë shenjt,[16] do të thotë se Zoti më ka braktisur… Por më thoni ju që e njihni mirë, a ndodh shpesh që t'ia refuzojë dikujt bekimin?

– Uh… jo! Kjo vërtet ndodh shumë rrallë, në raste të veçanta…

Atëherë m'u kujtua një njeri të cilin ati Jozo kishte refuzuar ta bekonte. Dhe këtë e lidha me Katarinen.

– Ati Jozo di çfarë bën, ai nuk është person i hutuar dhe aq më pak sadist. Por Zojë, më thuani sinqerisht: cilat ishin arsyet tuaja të brendshme kur keni ardhur tek ati Jozo?

Dhe aty unë zbuloj një mori gjërash në prapavijë, një arsye për të cilën as ajo vetë nuk ishte krejtësisht e vetëdijshme. Katarina kishte patur fëmijëri të vështirë. Nëna e kishte përbuzur gjithmonë, e babai mungonte shpesh. Gjatë rritjes së saj Katarina luftonte që të gjente identitetin e vet, kuptimin e vet të jetës. Zbraztësia që gjendej në të fshehtas e hallakaste dhe ajo mendonte të vriste veten. Vdekja e babait dhe ngjarje të tjera në familje ia mbushën mendjen se duhej të takonte persona që kanë ditur "të zënë energjinë", të cilët kanë pushtet mbi psikën e të tjerëve dhe të cilët e kanë bindur se edhe ajo ka aftësi të tilla që duhet t'i zhvillojë. Atëherë Katarina e ka hapur faqen e re në jetën e saj. Në nivelet e ndryshme të inicimit dhe në seminaret në Lindjen e Largët ka fituar dije dhe shkathtësi në shkencat e okultizmit dhe pak nga pak ka gjetur klientë, të cilëve u ka "ndihmuar".

Më në fund e gjeti kuptimin e jetës së vet dhe ktheu prestigjin në sytë e të tjerëve, më në fund e kërkonin, e pyesnin për këshillë madje e lavdëronin "fuqinë pozitve", që kishte mbi klientët e vet. Shkurt, më në fund e kishte ndjenjën se ekziston!

Duke dëgjuar Katarinën, m'u bë e qartë se çka ka ndodhur: si shumëherë deri tani, ati Jozo ishte i paralajmëruar në mënyrë mbinatyrore. Shpirti Shenjt e ka përdorur atë në mënyrë që ta lirojë Katarinën nga iluzioni i tmerrshëm, në të cilin jetonte me vite. Nuk ishte nevoja ta pyesja, ajo vetë ma dha çelësin e ngjarjes së djeshme.

---

[16] Sipas thashethemave Zoja ka thënë për atë Jozon: "Ai është shenjt". Në të vërtetë, kur ati Jozo ishte në burg, ajo i ka thënë Vickës: "Ai e përjeton vështirësinë e vet si i shenjtë" (ka mbetur besnik dhe ua ka falur armiqve të vet).

– A kuptoni, motër, kam ardhur ta shoh atin Jozo, qëllimi im ishte të merrja bekimin e tij.

– Çka do të thotë kjo në të vërtetë?

– Kjo do të thotë të pranoj "energjinë pozitive" të tij, të pranoj aftësinë e tij të shërimit. Kam dashur që nëpërmes tij të fitoj fuqi të re, që t'u ndihmoj edhe më shumë njerëzve që vijnë tek unë… Kuptoni, thonë se ai është profet, njeri i zgjedhur prej Zotit që i është dhuruar pushtet i madh…

– Mu për atë se Zoti e frymëzon, dhe pse shpesh e sheh thellësinë e zemrës, nuk jua ka dhënë bekimin.

Katarina kupton se kemi arritur te thelbi i problemit dhe më dëgjon shumë seriozisht.

– Ç'do të thoni me këtë?

– Do të shkonit prej këtu ashtu si keni ardhur, duke besuar se e keni arritur qëllimin tuaj! Ati Jozo është sjellë si profetët biblikë. Gjesti i tij është shenjë për ju.

Pastaj ia shpjegoj gjërësisht se ajo, në fatkeqësinë e saj, ka lejuar të kapet në grackën e dritës së rreme. *"E keni harruar Biblën"*, i ka thënë Zoja atë Jozos duke qarë. Katarine e ka harruar Biblën dhe tjetër kund ka kërkuar rrugët e jetës. Duke mos ditur, ka zgjedhur rrugët të cilat vetë Zoti i ka emëruar si rrugë vdekjeje. Ajo beson se jeton dhe se i ndihmon jetës, por ajo lavdëron veten, lavdëron "ego-n" e vet dhe helmon të tjerët, derisa në fillim, pa dyshim, ka patur qëllim të drejtë: t'iu ndihmojë të tjerëve.

– Ka qenë, pra, i nevojshëm ai shok prej atit Jozo që t'ju hapen sytë! Ati Jozo nuk është ndarës i "pushtetit", as magjistar. Ai nuk është këtu që të forcojë pushtetin që keni mbi të tjerët. Jo, ai është shërbëtor, ai është varfanjak. Ai është atë që lutet në mënyrë që Zoti i vërtetë të përvetësojë zemrat e fëmijëve të vet.

– Katarinë, ju e keni përzier Kohën e Re (Nev Age) me jetën e krishterë. Keni ardhur këtu të pasuroheni me dhurata të reja mbinatyrore dhe ta stolisni stemën tuaj me tituj të rinj, por Zoti ju ka vënë pusi. Ai dëshiron t'ju japë diçka shumë më të mirë: Ai dëshiron t'ju japë veten, sepse ju do pakufi. Por për këtë duhet t'ju bëjë krejt të varfër. Dëshiron t'ju lirojë prej krejt atij kaosi medialo-ezoterik-pseudo-shpirtëror dhe të errët që është në ju dhe me të cilin Ai nuk mund të rrojë. Nëse e pranoni atë dhuratë të madhe të kthimit që ju ofrohet me aq fuqi (tipike për Megjugorjen), atëherë Zoti do të mund të formojë jetën tuaj dhe ju do të bëheni person krejt i ri. Atëherë do t'ua jepni frytet e vërteta të tjerëve.

Të dënesurat pushuan dhe hija e vdekjes që mbulonte shikimin e Katarinës ia lëshoi vendin, pak nga pak, paqes.

– Kjo është hera e parë që dëgjoj këso gjuhe, por në thellësi të zemrës e ndiej se është e drejtë, se është e vërtetë. Por kjo do të thotë se nuk duhet të pranoj më njerëz që t'u ndihmoj?

– Kjo do të thotë se prej tani duhet që t'i lejoni Zotit të udhëheqë jetën tuaj. Vendosni lutjen e krishterë në vend të parë, si dhe leximin e Biblës, marrjen e sakramenteve. Lëreni radiestezionin dhe pushtetin tuaj. Pak nga pak do të mbusheni me plotësinë e Zotit dhe nuk do të mendoni në pushtetin që keni mundur të fitoni mbi të tjerët. Të gjithë jemi krijuar për Lavdi. Por djalli është i keq, ai na mbush mendjen të besojmë se do të jemi të lumtur kur lavdojmë "unin" tonë, madje pa vetëdije dhe kjo sjell fatkeqësi. Sepse "uni" ynë është i shkretë. Jo, Lavdia e vërtetë që na pret, është Lavdia e Zotit që është në ne. A pranoni që të lini lavdinë që vjen prej njerëzve në dobi të Lavdisë që vjen prej Zotit, së bashku me sakrificat që kjo kërkon në fillim, që të mund të krijoni rregull në jetën tuaj?

Katarina në shpirt e pa hapin e madh që duhet të bëjë dhe klithi:

– E nga ta marr unë guximin për këtë? Më duhet të ndërroj krejt jetën time, fillim e mbarim.

Po, Shën Pali po ashtu ka thënë: "Eshtë e tmerrshme të biesh në dorë të Zotit të gjallë!" Por krejt kjo ka ndodhur në Megjugorje, keni besim në Nënën e Zotit, ajo i ka filluar të gjitha dhe ajo do t'ju ndihmojë prej ditës në ditë.

Katarina pranoi të shkonte në një lutje të përtëritjes shpirtërore e pastaj edhe në disa të tjera që të drejtohet në jetën e re. U rrëfye dhe një meshtar i cili e dinte rastin, u lut për lirimin e saj, sepse i tërë shpirti i saj ishte deformuar me seminaret ezoterike, të cilat i kishte ndjekur. I përjetoi disa mossuksese, sepse rrethi i saj e nxiste t'i kthehej punës së vjetër dhe tundimi ishte i madh. Por për fat, mbeti e afërt me Megjugorjen dhe në saje të lutjes së të gjithë neve, ajo noton në kahje të mirë: drejt Mbretërisë. E sa i takon bekimit të atë Jozos, më në fund e mori në një grup pas kthimit të saj, kur kërkoi dhuratën që të jetë krejt e vogël dhe jo e madhe.

Vërejtje:

Urrdhrat e Kishës:

1. Shenjtëro ditën e diel e ditën festë të urdhëruar (Krishtlindja, Pashkët, Të Shëlbuarit, Të ngjiturit e Zojës në qiell, Të gjithë Shenjtërit) dhe merr pjesë në meshë ditën e diel e ditën e festës së urdhëruar.
2. Agjëro krezhmet e mëngjillet (e Mërkura e përhitur, e Premtja e madhe), sipas ligjit kishtar.
3. Rrëfehu së paku një herë në vit dhe kungohu të paktën për Pashkë.
4. Mos bëj dasmë në mot të lidhur.
5. Jep kontribut për nevojat e Kishës.

Për pjesëmarrje në Meshën e shenjtë dhe në Kungim shih udhëzuesin praktik *(Kodi i së drejtës kanonike, § 912-923).*

Porosia më 25 tetor 1992

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras të luteni tani kur Djalli është i fortë dhe dëshiron të përvetësojë sa më shumë shpirtra. Lutunui, fëmijë të dashur dhe kini më shumë besim në mua, sepse unë jam këtu t'ju ndihmoj dhe t'ju çoj rrugës së re, drejt jetës së re. Prandaj, fëmijë të dashur, dëgjoni dhe zbatojeni atë që jua them, sepse do të jetë me rëndësi për ju që t'i kujtoni fjalët e mia dhe të gjitha ato që kam thënë, kur të mos jem më me ju. Ju thërras që rrënjësisht të ndërroni jetën tuaj dhe që të përcaktoheni për kthim, jo me fjalë por me vepër!.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Shkruani një letër engjëllit tuaj!

Tetor 1987. Pas festës të Engjëjve të Rojës Maria u nis me tre miq, në mesin e të cilëve edhe një seminarist, për të bërë një vizitë të shkurtër në një ishull në afërsi të Splitit. Një mbrëmje, pas dëftimit, miqtë vërejtën një shprehje brenge në fytyrën e saj. Në atë kohë veguesve akoma u dëftohej Zoja kur ishin së bashku, dhe Maria atë ditë u gjend të parën herë në situatë të re: e vetmuar e pranoi vizitën e Zojës. Por ajo çuditej për diçka tjetër.

– E dini, Zoja ka bërë sonte diçka të çuditshme, u tha ajo miqve të vet. Na ka dhënë një detyrë! Ka kërkuar që t'i shkruajmë një letër Engjëllit tonë rojës dhe që të ja dorzojmë nesër.

Njëra prej shoqeve të Marisë, M., më ka treguar:

– Nuk u besoja syve të mi! Nuk kisha ide se mund t'i shkruanim Engjëllit tonë rojës, se atij i pëlqejnë letrat! Isha me të vërtetë e hutuar sepse për shumë vite nuk i isha drejtuar Engjëllit tim rojës. Deri sa isha e vogël, kur mora vesh se e kam Engjëllin tim rojës, unë bisedoja me te. Por kjo nuk zgjati shumë. E tani, brenda njëzet e katër orëve më duhet që t'i shkruaj letër! Dhe kështu që të katërtit, u ulëm dhe me kujdes e shkruam detyrën e shtëpisë. Kur Zoja erdhi të nesërmen, e përcillnin engjëjt e vegjël. Maria na tha se dukeshin si fëmijë prej një deri në dy vjeç. Nuk e dinte se a ishin ata engjëjt tanë rojës, sepse Zoja nuk i kishte prezentuar, por ishin pesë dhe me kujdes shikonin në ne. Përsonalisht e ndjeja se njëri prej tyre është engjëlli im rojës. Atë mbrëmje Zoja na ka ftuar që të zhvillojmë miqësi me engjëllin tonë rojës dhe që t'i drejtohemi për ndihmë. Na ka thënë që prej tij të kërkojmë mirëbërësi, shërbime.

Të nesërmen i vendosëm letrat tona para këmbëve të Zojës. Pastaj i dogjëm. Ditëve të ardhshme kemi biseduar shumë për engjëjt e rojës dhe u

bëmë të vetëdijshëm për prezencën e tyre, për ndihmën e tyre. Kjo na gëzoi shumë. Secili prej nesh filloi një dialog krejtësisht të ri me engjëllin e vet të rojës dhe kjo na e ndërroi jetën. Në saje të engjëjve të rojës filluan të na ndodhin gjithfarë gjërash. Do të përmend një shembull:

– Jo shumë kohë pas vizitës në ishull me Marinë, i kalova disa ditë në Munih me shoqen time Milonën (njëra prej të katrave në ishull). Duke u përgatitur të kthehesha me makinë prej Munihut në Megjugorje, m'u kujtua një meshtar (e konsideronin shenjt), të cilin e kam njohur në Veronë dhe dëshiroja shumë ta vizitonim në kalim e sipër, në mënyrë që Milona ta njihte. Por nguroja për shumë arsye. Mënjanimi i rrugës për në Veronë do ta zgjaste udhëtimin tonë për pesë orë vozitje, pastaj prifti ishte sëmurë rëndë, i mbërthyer për krevat dhe me muaj të tërë nuk kishte pranuar vizita. Përveç kësaj duhej kaluar nëpër dy palë dyer të jashtme, që çojnë në drejtim të katedrales, që të mund t'i bihej ziles në banesën e tij; shtoja kësaj faktin se ishte e dielë dhe sipas gjasës nuk do të gjendej askush të na e hapte derën e jashtme. Në atë derë nuk kishte madje as zile.

Por një ndjenjë e brendshme, që më fliste se duhet që të shkojmë atje, doli më e fortë se të gjitha pengesat. Ai meshtar ishte aq i shenjtë,[17] saqë vetë shikimi i tij do të na e tregonte Zotin në mënyrë të jashtëzakonshme; duhej provuar pra. U nisëm në rrugë dhe pas disa kilometrash morëm ta thërrisnim Veronën. U lajmërua sekretaresha telefonike me porosinë: "Ati Bozio nuk pranon vizita, por përgjigjet në thirrje telefonike prej orës 16 deri në orën 17". Pasi që nuk mund të shpresonim se do të na ndihmonte kush, vendosëm t'i punësonim engjëjt tanë të rojës. Së pari kërkuam prej tyre ta gjenin Atin Bozio dhe ta pyesnin se a mund të shkojmë, e pastaj përgjigjen e tij ta përcjellin në zemrat tona. Pas disa minutash lutjeje, ndiem papritmas një gëzim të madh në zemër dhe këtë e kuptuam si shenjë pozitive që të mund të drejtohemi në udhëtimin pesë orësh për në Veronë. Gjatë rrugës në çdo gjysmë ore i dërgonim Atit Bozio engjëjt tanë të rojës, sepse llogaritnim se nuk do të arrinim më kohë në Veronë sipas orarit të tij, do të thotë, kur Ai është në dispozicion së paku nëpërmes telefonit. Engjëjt duhej të kryenin dy detyra:

1.Të kujdesen që dera e kuvendit të jetë e hapur dhe që dikush të lajmërohet tek ati.

2.Të lajmërojnë atin për vizitën tonë.

Kur arritëm, i gjetëm derën e parë dhe të dytë krejtësisht të hapura!

Filluam të ngjitemi shkallëve drejt banesës së tij, dhe kur e çuam shikimin, ç'të shihnim? Ati Bozio! Qëndronte në shkallën e fundit dhe na shikonte sesi ngjiteshim! Duke shkëmbyer buzëqeshjet, ati na priti me fjalët:

[17] Është fjala për don Bozion, i cili ka ndërruar jetë më 1995.

– Ah, ju të dyja që më keni dërguar engjëjt tuaj të rojës! Hyni t'ju bekoj!

Ky rast, shton M., është vetëm një prej shumë shembujve!

Në historinë e dëftimeve ky nuk është rasti i parë që Virgjra e Lume vjen me engjëjt. Por ne sot në Megjugorje gëzojmë dhuratë të veçantë: I kemi afër ata që e shohin çdo ditë, ata që i shohin engjëjt rreth saj! Vicka dhe Maria në mënyrë të njëjtë i përshkruajnë engjëjt (nuk kam biseduar me veguesit e tjerë për këtë). Sipas fjalëve të tyre engjëjt përgjasojnë në njerëz, kanë fytyrë të bukur, flokë kaçurelë, janë të veshur me fustana të gjatë që ua mbulojnë shputat e këmbëve. Zoja më së shpeshti vjen në përcjellje të engjëjve, të cilët ua ngjajnë fëmijëve prej një deri në dy vjeç, por mund të jenë edhe më të mëdhenj. Janë të drejtuar kah Mbretëresha e tyre, të cilën e përpijnë me sy me dashuri dhe admirim që nuk fshihet. Në mënyrë të dukshme bëjnë çdo gjë që bën Ajo. Nëse Ajo përkulet përpara, edhe ata përkulen. Nëse hap duart, edhe ata i hapin duart e veta. Nëse flet me zë të pikëlluar, edhe ata pikëllohen. Nëse Ajo qeshet, edhe ata qeshin…

Maria na shpjegon se edhe lëvizja më e vogël e Zojës është shprehje e pastër e vullnetit të Zotit, fjala e saj më e shkurtër, intonimi më i lehtë i zërit të saj, krejt kjo e zbulon deri në përsosmëri vullnetin e Zotit. Roli i engjëjve të rojës është mu ai që të na ndihmojnë që plotësisht ta kryejmë planin e veçantë që Zoti ka me secilin prej nesh. Kur e përcjellin Virgjren e Lume, shihet se gëzimi i tyre rritet prej çastit në çast, sepse çdo gjë në të e realizon planin e Zotit. Nëse Zoja qëndron më gjatë, engjëjt nuk mund të përmbahen prej gëzimit, nuk mund ta zotërojnë veten dhe me zhurmë fillojnë t'i përplasin krahët.

– Për ne veguesit, thotë Maria, është shkollë e vërtetë që t'i shikojmë engjëjt. Prej tyre mësoj sesi ta imitoj Virgjren e Bekuar dhe si të jetoj sipas shembullit të saj. Si ta pranoj si Mbretëreshë.

Në Megjugorje ndodh që Zoja të paraqitet në kodër në përcjellje të mijëra engjëjve. Besoj se veguesit nuk dinë se cilët engjëj (ose kryeengjëj?) janë. Shpesh e kam dëgjuar Ivanin duke thënë: "Sonte Zoja ka ardhur e gëzuar dhe e lumtur, me pesë engjëj" ose me "tre engjëj". Kjo posaçërisht ndodh në festa të mëdha, por edhe në ditë të tjera.

Tani, pra, nëse dëshironi të shijoni raport të privilegjuar me engjëllin të cilin Zoti jua ka caktuar posaçërisht juve[18], akoma nuk është vonë! Përse nuk ia shkruani një letër dhe ta vendosni para këmbëve të Marisë në vizitën e saj në orën 18[40]?

---

[18] Në mesin e atyre që në shekullin XX kanë patur miqësi të madhe me engjëllin e tyre të rojës të përmendim papën Gjoni XXIII, motrën Faustinë, atin Pio… (shih Giovanni Siena: *"L'heure des anges",* që sjell dëshmitë më të bukura të atit Pio).
O. Werenfried von Straaten, themelues i *"Aide l'Église en Détresse" (Ndihma për Kishën në vështirësi)* sjell po ashtu dëshmi të mrekullueshme që vijnë nga burgjet komuniste, ku të krishtërët perëndimorë kanë dërguar engjëjt e vet të rojës…

Porosia më 25 nëntor 1992

"Të dashur fëmijë!

Si kurrë më parë, sot ju thërras të luteni. Vetë jeta juaj le të bëhet lutje. Pa dashuri nuk ka lutje. Prandaj ju ftoj ta doni mbi të gjitha Zotin, Krijuesin e jetës suaj, e atëherë do ta njihni Zotin dhe do ta doni të gjithë, ashtu si ju do Ai. Të dashur fëmijë, është hir që jam me ju, prandaj pranoni dhe zbatoni porositë e mia për të mirën tuaj.

Unë ju dua, prandaj jam me ju që t'ju mësoj dhe t'ju udhëheq drejt jetës së re të kthimit dhe të vetëmohimit. Vetëm kështu do ta zbuloni Zotin dhe të gjitha që tani janë larg jush. Prandaj, fëmijë, lutuni.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Aborti është…

Për familjet kroate me të cilat jam e rrethuar, lindja e fëmijës paraqet gëzim të madh. Fëmija është i dëshiruar dhe i pranuar, e përkëdhelin, e bartin në duar, ai është shkak i lumturisë së vërtetë për të gjithë dhe dhuratë e Zotit. Zoja nuk ka mundur t'i përvetësojë zemrat e veguesve në Megjugorje, assesi më mirë, sesa kur ua ka treguar Jezusin e vogël ngrykë.

Në Megjugorje aborti nuk ka ekzistuar. Njësoj sikurse droga, vetëvrasja ose shkurorëzimi, edhe aborti i ka takuar një planeti tjetër. Veguesit kanë qenë aq naivë, saqë vetë Virgjra është dashur t'ua zbulojë disa anë të së keqes që ekziston në botën e sotme, që të mund të vetëdijësohen për këtë dhe të kuptojnë urgjencën shtrënuese të lutjes. Maria ka folur për shembull për masonët, për djallin, për planet e fshehta që të zhduket Ati i shenjtë etj… Jelenës i ka treguar fotografitë e pamjeve të ndryshme të veprimit dhe të shkatërrimit që djalli bën sot. Dhe veguesit nuk kanë mundur të vijnë në vete.

Sa i takon Mirjanës, ka qenë pak ndryshe. Prindërit e saj qysh si çift i ri bashkëshortor kanë qenë të detyruar të braktisin Megjugorjen dhe të shkojnë në Sarajevë për të punuar. Duhej mbijetuar në kushte të varfëra. Huazuan një dhomë në të cilën Mirjana erdhi në këtë botë. Por pronari kërcënohej: "Nëse do ta keni edhe një fëmijë, do t'ju largoj!" Që të dy prindërit duhej të punonin që të mund të paguanin qiranë dhe një ditë, tetë vjet më vonë, mundën të marrin dhomë më të madhe. Atëherë lindi vëllai i vogël.

– Nuk kishim asgjë, më tregon Mirjana. Gjatë ditës rrija e vetmuar në dhomë. Prindërit e mi sakrifikonin për mua. Blinin dy banane, shumë të

shtrenjta, dhe që të dyja m'i jepnin mua. Që unë t'i haja të dyjat, më thoshin: "Ne nuk i duam bananet, janë të tmerrshme!" Më kanë ushqyer si kanë mundur. Më kanë dhënë shumë dashuri dhe kurrë nuk ma kanë munguar. Sot ua di shumë për nder prindërve të mi. E di se sot nuk do të ekzistoja, sikur prindërit e mi të frikësoheshin. Sundonin komunistët, dhe nuk kishte kurrfarë sigurie. Janë mbështetur në Zotin dhe sot i falënderoj që më kanë lindur. Dhe shiko si Zoja i ka rregulluar gjërat… këte askush nuk ka mundur ta parashikojë. Nuk jemi ne ata që vendosim për fatin e fëmijëve tanë, por Zoti!

Që të vazhdoj shkollimin është dashur ta ndërroj shkollën. Shkolla e re ishte për mua sprovë e rëndë, sepse shokët e mi të shkollës nuk dinin për Zotin dhe jetonin në mëkat. Aborti dhe shumë gjëra të tjera ishin të zakonshme dhe për shkak të kësaj vuaja shumë. Tanimë i kisha dëftimet e para, por nuk guxoja që për këte t'ua thosha një fjalë të vetme. Më vëzhgonin, më spiunonin, dhe për hapin më të vogël të gabuar prindërit e mi mund të humbnin punën.

Një ditë shoqja e klasës më tha: "Sot do të shkoj në abortus, e pastaj në koncert." U tmerrova sesi vdekja e fëmijës pranohet aq lehtë. U grindëm aq keq, saqë na çuan te drejtori në bisedë.

– Dhe kur t'u dëftua Zoja më vonë, a të tërhoqi vërejtjen për atë grindje?

– Nuk bëri aluzion për këtë, por më tha se këta persona mund t'i ndërroj vetëm me shembull dhe me lutje. E kuptova se nuk duhet t'ju predikoj, dhe as të hidhërohem në ta…

– E më vonë, a të ka folur për abortin, si Marisë dhe Vickës?

– Po, sepse shpesh i kam folur për atë që shoh rreth vetes dhe kam kërkuar ndihmën e saj. Ajo më ka thënë që mos t'i gjykoj ata njerëz, por t'i dua dhe të lutem që ata të pajtohen me Zotin. Më ka thënë se babai dhe nëna e fëmijës së abortuar do të vuajnë shumë. Zoja qante shumë[19]. Ajo

[19] Nganjëherë Jezusi kërkon vuajtje për abortin, prej shpirtrave të cilët iu kanë afruar mëshirës së tij. Motra Faustina tregon: "Me 16 shtator 1937, në orën tetë, kam ndier aq dhëmbje të mëdha sa m'u ka dashur të shtrihem në shtrat. Plot tri orë jam përdredhur nga dhembjet, d.m.th. deri në orën njëmbëdhjetë. Asnjë bar nuk ka ndihmuar.
Çkado që merrja, e villja. Në momente e humbja vetëdijen nga dhembjet. Jezusi ma ka bërë me dije se në atë mënyrë po merrja pjesë në agoninë e tij në Kopshtin e Ullinjve dhe se i ka lejuar vetë ato vuajtje si satisfaksion ndaj Zotit për aborte. Ja tanimë tri herë po kaloj nëpër ato mundime. I kam thënë mjekut se kurrë në jetë nuk kam patur këso dhembjesh. Më ka thënë se nuk e di se për çka është fjala.
Tani e kuptoj se çka janë këto vuajtje, sepse Krishti ma ka zbuluar… Mirëpo, kur mendoj se një ditë do të më duhet përsëri të vuaj ashtu, e tëra dridhem nga tmerri. Por nuk di a do të vuaj më ashtu. Këtë ia lë Zotit Atë. Atë çka Atij i pëlqen të më dërgojë, atë do ta pranoj me dëgjesë dhe dashuri. Vetëm që të mund të shpëtoja nga vrasja ndonjë prej fëmijëve me ato vuajtje..." Motra Faustina, *Ditari*, IV. 31 § 1275.

thotë se aborti është mëkat i madh, se ai është vrasje. Zoti i fal të gjitha mëkatet, por për këtë kërkon që babai dhe nëna të bëjnë pendesë të madhe.

– E Çka ka thënë për fëmijët e abortuar?

– Ka thënë: "Ata janë me mua."

Në Megjugorje shumë shtegtarë (etërit ose nënat e fëmijëve të abortuar) kanë mundur të fillojnë rrugën e kthimit dhe të shërimit të brendshëm duke u pajtuar me qenien e vogël që njëherë e kanë refuzuar. Në vend se ta fshijnë nga kujtesa e vet, ata më në fund fillojnë ta përjetojnë si qenie njerëzore, që jeton në qiell, e cila ka zemrën dhe shpirtin dhe vendosin të pajtohen me të. Me gjithë zemër e lusin për falje dhe vendosin me të lidhje përherë e më të fortë, si me anëtarin e familjes. Ky pajtim dhe pranim në gjirin e familjes bëhet burim i hireve të shumta për prindërit, madje edhe për fëmijët tjerë. Të vetmuarit që kanë përjetuar përvoja të ngjashme po ashtu përjetojnë zgjerimin e zemrës në mënyrë të ngjashme. Nëse nënat vuajnë edhe më tej, ato këtu kanë arritur paqen dhe më nuk i mundon humbja e fëmijës: e kanë vendosur në prehrin e Marisë.

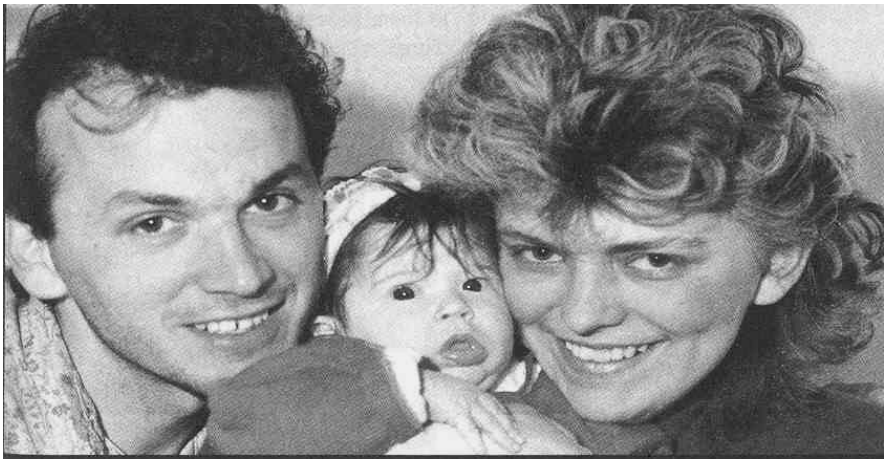

Mirjana, Marku dhe Maria.
"Djalli dëshiron t'i shkatërrojë familet tuaja", i ka thënë Zoja.
"Arma më e mirë kundër tij është lutja e rruzares në shtëpi."

Porosia më 25 dhjetor 1992

"Të dashur fëmijë!

Sot dëshiroj që të gjithëve t'ju mbuloj me mantelin tim dhe t'ju mbroj nga të gjitha sulmet e djallit. Sot është dita e paqes, e në mbarë botën mbretëron shqetësim i madh. Prandaj ju ftoj që të gjithë me mua nëpërmes lutjes të ndërtoni botën e re të paqes. Pa ju këtë nuk mund ta bëj, prandaj ju thërras të gjithëve me dashurinë time amnore, e të tjerat do t'i bëjë Zoti.

Për këtë arsye hapuni për planin e Zotit dhe për qëllimet e Tij që të mund të bashkëpunoni me Të për paqe dhe për të mirë. Mos harroni se jeta juaj nuk ju takon juve, por është dhuratë me të cilën duhet t'i gëzoni të tjerët dhe t'i drejtoni kah jeta e pasosur. Të dashur fëmijë, le t'ju përcjellë gjithmonë butësia e Jezusit tim të Vogël.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Sa më shumë fëmijë do të keni…

Është ora tetë. Si çdo ditë në këtë kohë Mirjana del prej shtëpisë që të bisedojë me grupin e shtegtarëve. Është ngritur në orën pesë që të lusë rruzaren para se të zgjohen anëtarët e shtëpisë dhe të fillojë ditën e vet të nënës së shtëpisë me paqe të madhe që jep afërsia e Zojës. Çdo shtegtar e shikon me kujdes, sepse për shumicën prej tyre të shohësh veguesin do të thotë të shohësh shenjtin ose, së paku, ta parafytyrosh Zotin.

Mirjana ua përcjell porositë kryesore dhe shpjegon se çfarë detyrash i ka dhënë Zoja për jo besimtarët. Ajo flet thjesht, seriozisht dhe në mënyrë koncize. Ashtu sikurse dhjetë urdhëresat, të cilat Moisiu i ka bartur kur ka zbritur prej Horebit ku ka biseduar me Zotin, edhe porosia që përcjellin veguesit përmban dhjetë rreshta. Por çfarë rreshtash se! Me ta mund të ndryshohet bota! Atëherë Mirjana ndalet, me një paqe të thellë të dikujt që i ka thënë të gjitha.

Prej turmës dëgjohet zëri i një burri:

– Mirjanë, çka do t'i thoshe një gruaje të re, të martuar, që refuzon të ketë fëmijë?

– Por të kesh fëmijë është gjëja më e bukur në botë! – ia ktheu shpejt Mirjana dhe nxiti duartrokitje aprovuese.

Burri është i kënaqur, kishte të drejtë, ka dëshmi për këtë, do t'ia përcjellë këte gruas së re. Por ka ende pyetje.

– Nëse ajo grua thotë se frikësohet, sepse ardhmëria është e pasigurt dhe se është rrezik të sillet fëmija në botë?

– Nuk duhet të frikësohet! Le t'ia kushtojë fëmijët Zotit dhe Nënës së Zotit. Zoja thotë se nuk vendosim ne për fatin e fëmijëve tanë. *"Ata të cilët e kanë Zotin si Baba, Kishën si shtëpi dhe mua si Nënë*, na thotë ajo, *nuk duhet të frikësohen."*

Megjithatë, sot shumica frikësohen të kenë fëmijë…

Zoja thotë: *"Mos u frikësoni të keni fëmijë. Do të duhej të frikësoheni nëse nuk i keni! Sa më shumë fëmijë të keni, aq më mirë!"*

Shtegtarët fillojnë të komentojnë mes vete. Nuk kanë pritur fjalë aq të forta prej Virgjrës Mari. Kjo është e kundërta e asaj që mendohet në shoqërinë tonë.

– Por, Mirjanë, ka edhe fshehtësi… E dimë se disa paralajmërojnë gjëra të vështira…

– Mos u frikësoni nga fshehtësitë! Le t'i përkushtohen fëmijët tuaj Zojës dhe nuk keni nevojë t'u frikësoheni fshehtësive. Çka mendoni, pse unë i kam dy fëmijë dhe kam shpresë se do të kem edhe shumë të tjerë?

Ky arsyetim shndriti si rrufeja në terr dhe flet më shumë se të gjitha librat për mbarimin e botës, që janë shumuar në fund të mijëvjeçarit të dytë.

Derisa grupi largohet rrugicës së gropuar e luta Mirjanën për disa veçanti rreth pyetjes së fëmijëve.

A e kupton se ajo që posa ke thënë, është bombë e vërtetë për shtetet tona perëndimore! Kjo i rrënon të gjitha teoritë, të cilat na i imponojnë instancat më të larta një kohë të gjatë dhe mediumet çdo ditë ia imponojnë vetëdijes. Familja po shkatërrohet, fëmija është i tepërt… Zëri i Marisë duhet të dëgjohet më shumë sesa zëri i varrmihësve të njerëzimit…

– Eja nesër!

Të nesërmen ishim në dhomën e saj të ditës, me laps në dorë, shënoj ato pak fjalë që i ndërrojmë. Mirjana i ndan shumë qartë ato që ia beson Zoja nga ato që vijnë prej saj. Fjalë për fjalë i përsërit fjalët e djeshme pastaj vazhdojmë.

– Mirjanë, a të ka thënë Zoja të martohesh?

– Jo, ajo ma ka dhënë lirinë. Por më ka mësuar të dëgjoj zërin e Zotit, vullnetin e Zotit në zemrën time. Ajo gjithmonë thotë: *"Lutuni, dhe do ta dini në zemrën tuaj se çka duhet të bëni".* E unë në zemrën time kurrë nuk kam ndier nxitje që të bëhem rregulltare. E njoh Markun një kohë të gjatë, që në shkollë jemi bashkë. Zoja kurrë nuk më ka treguar ndonjë rrugë tjetër pos martesës.

– Pasi pesë nga gjashtë veguesit janë martuar, a beson se Zoja dëshiron të favorizojë familjen në kohën tonë? A duhet ta shohim këtë si shenjë?

– Jo, kurrsesi! Zoja thotë se në Kishë janë të nevojshme që të dyja dhe se familjet nuk mund të jetojnë pa meshtarë dhe rregulltarë, ashtu sikurse

meshtarët dhe rregulltarët nuk mund të jetojnë pa familje. Veguesit nuk duhet të merren si shembull!

– Dje ke përcjellë fjalë shumë të forta të Zojës. Për shembull: *"Mos u frikësoni të keni fëmijë. Do të duhej të frikësoheni nëse nuk i keni."*

– Po, ajo e ka thënë këtë dhe ajo e di pse e thotë këtë. Edhe unë e di po ashtu… por nuk guxoj të të them asgjë tjetër…

– Ah… ti e di!

Mirjana e pohoi duke qeshur dhe shtoi me sigurinë e dëshmisë së fesë:

– Kur fshehtësitë të jenë zbuluar, do ta kuptoni pse është me rëndësi të kemi shumë fëmijë. Ata të cilët mund të kenë fëmijë, por vendosin që të mos i kenë, më vonë do të pendohen fort. Të gjithë e presim fitoren e Zemrës së Papërlyer të Marisë!

Zemra më kërceu nga gëzimi, sepse Maria pa ditur e vërtetoi lidhjen e fshehtë të Fatimes dhe të Megjugorjes. E shikoj dhe bindem se Mirjana do ta shohë fitoren me sytë e saj, gjatë jetës së saj. Ndoshta e di edhe sesi do të ndodhë ajo?

– Nëse po kuptoj mirë, diçka shumë e bukur po përgatitet për të gjithë ata fëmijë të vegjël, të cilët Zoja po kërkon t'i kemi?[20] – e pyeta.

– Ti jo, besoj! Ajo e thotë këtë për të martuarit!

Kjo ishte mënyra e saj e bukur për të më bërë me dije se biseda jonë përfundon këtu, se nuk do të thotë asgjë më tepër. Pastaj e lashë që të përgatisë gjellën për fëmijët e saj, deri te një takim i ardhshëm.

Veguesja Mirjana me të bijën.

[20] Shumë gra akoma nuk e dinë se *spiralja* nuk është mjet kontraceptiv, por mjet abortimi. Në fakt, ai nuk e pengon ngjizjen e vezës, por e hedh vezën pasi që është e mbarsur, duke e penguar të vendoset në mitër.
Sipas Kodit të së drejtës kanonike Kisha na thërret që t'i pagëzojmë me kusht fëmijët e lindur të vdekur, madje edhe në rastin e abortit: "Nëse është i gjallë, embrioni i abortuar, mundësisht do të pagëzohet" (kanuni 871).

Ndodhi më 1992

18 mars: *Dëftimi vjetor Mirjanës:*
"Të dashur fëmijë, tashti më shumë se kurrë kam nevojë për lutjet tuaja. Ju përbej të merrni rruzaren në duar, tani më shumë se kurrë. Shtrëngojeni fort dhe lutuni me gjithë zemër në këto kohëra të vështira.
Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime."

6 prill: Serbët sulmojnë Bosnjën e Hercegovinën, viktimat e para në Shiroki Brijeg, tridhjetë kilometra nga Megjugorja. Faksi i parë i luftës i motrës Emmanuel në Francë.

8 prill: Mesha e parë e shenjtë në bodrumin e oborrit të famullisë, kisha do të jetë e mbyllur deri më 21 qershor.

7 maj: Fillon ekzodi i grave dhe i fëmijëve. Në Megjugorje mbesin vetëm ushtarët dhe pleqtë. Të gjithë të huajt i lusin që të largohen. Mirëpo, katër anëtarë të Bashkësisë së Lumturisë mbesin të ndihmojnë. Fillon të veprojë solidariteti ndërkombëtar: Francezët dhe Italianët i zëvendësuan autobusët e shtegtarëve me kamionët me gjëra ushqimore.

8 maj: Dy miga provojnë të bombardojnë Megjugorjen, por një dukuri mbinatyrore i pengon. Një aeroplan rrëzohet, piloti i tij do të dështojë.

10 maj: Dy bombe dështuan cakun në afërsi të pompës së benzinës në Megjugorje, në kryqëzimin Tromegja.

17 maj: Takimi i atë Jozos me Gjon Palin II. "Unë jam me ju. Ruajeni Megjugorjen" – i ka thënë Ati i shenjtë.

24 maj: Procesioni i parë për paqe nga Humac deri në Megjugorje (12 km), sipas propozimit të gjermanëve. Mons. Franiq mban meshën e shenjtë të mbrëmjes.

25 maj: Dëftimi vjetor Ivankës:
"Kërkoj prej jush që ta mundni Djallin. Arma me të cilën do ta mundni është agjërimi dhe lutja. Lutja për paqe, sepse djalli dëshiron të shkatërrojë atë pak paqe që keni."

5 gusht: Antenne 2 (kanali i televizionit kombëtar francez) përcjell bisedën e motrës Emmanuele me prindërit e një të burgosuri, i cili ka ikur nga kampi në Doboj. Zbulimet e para të kampeve të përqendrimit në Bosnje.

14 shtator: Msgr. Ratko Periq caktohet ipeshkëv i Mostarit në vend të Msgr. Zhaniqit, me seli të përkohshme në Neum, sepse ipeshkvia e Mostarit është rrënuar.

4 nëntor: Helmetat e kaltra vendosen në Megjugorje (Miletina).

28 nëntor: Veguesja Vicka është në Lourdes.

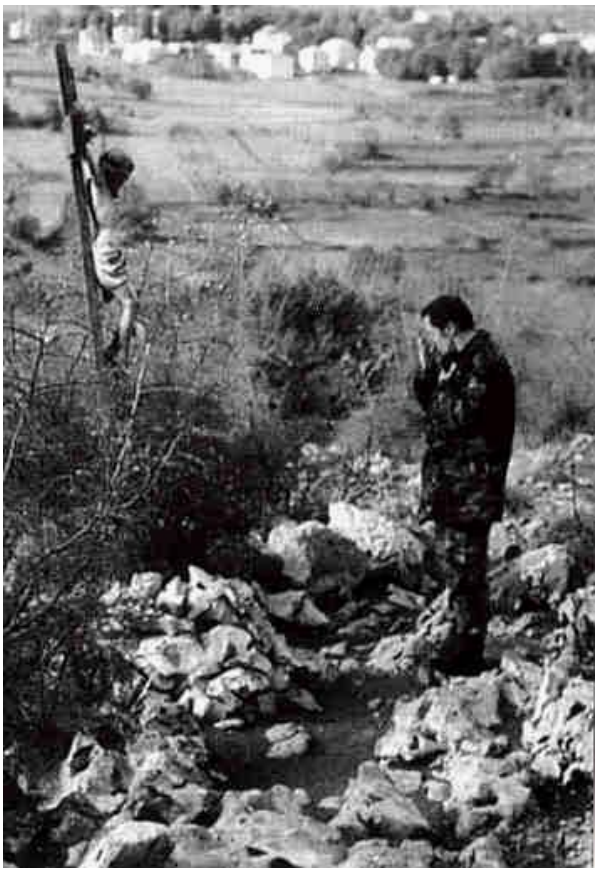

Ushtari kroat në Podbrdo.
"Vetëm agjërimi dhe lutja mund t'i ndalin luftërat."

VITI 1993

Porosia më 25 janar 1993

"*Të dashur fëmijë!*

Sot ju thërras t'i pranoni me seriozitet dhe t'i zbatoni porositë e mia. Këto janë ditët kur duhet ta duani Zotin, paqen dhe të mirën. Le të zhduket çdo urrejtje dhe xhelozi nga jeta juaj dhe nga mendimet tuaja dhe le të banojë në to vetëm dashuria për Zotin dhe të afërmin. Vetëm kështu do të mund t'i njihni shenjat e kësaj kohe.

Unë jam me ju dhe ju çoj drejt kohës së re, kohës të cilën Zoti jua jep si hir që Ta njihni edhe më shumë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Lutuni së bashku çdo ditë!

Fra Jozo Zovko është njeri i befasisë. A e ka karakterizuar Zoja kështu apo është kjo cilësia e tij natyrore? Në mes të luftës, në panverë të vitit 1992, kam shkuar ta vizitoj në Shiroki Brijeg. Duke ndenjur në kopshtin e kuvendit, në një mur të vogël, filloi të më flasë për trimërinë e disa ushtarëve kroatë, të shokëve të tij të cilët, aty-këtu, ndërmerrnin disa aksione të shpejta për të cilat nuk dihet. I them:

"Do të duhej shkruar librin që ajo bukuri kurrë të mos harrohet!"

– Unë të shkruaj libër?! Por unë jam analfabet! Dhe Zoja nuk ka nevojë për libër. Ajo na e ka dhënë Librin! Dhe filloi të qeshej me vetveten. Eja, më tha, do ta tregojë shtëpinë ku jam lindur.

Në labirintin e rrugëve, të cilin, si duket, automobili i tij e dinte përmendësh, më çoi në tokën e prindërve të tij, disa kilometra larg. Më tregoi shtëpinë ku ishte lindur dhe më tha:

– Deshën të ma rrënonin shtëpinë, por, shih, bombat kaluan pranë saj!

E përshëndeti një kushëri dhe m'i tregoi të gjitha, duke më folur si vëlla. Pastaj m'i tregoi vreshtat familjare, ku ai ka punuar aq shumë si fëmijë, dhe aty pashë sesa i ka dashur ato vreshta, të cilat e kanë mësuar aq shumë për dhuratat e Zotit dhe për mënyrën sesi Zoti vepron në jetërat tona. Më pyeti:

– E ti, ku je lindur?

Pyetja e tij papritmas e ndërpreu shikimin tim të qetë kah vreshtat, dhe kujtesa më barti në rrugët e Parisit, shumë të pastra, të pispillosura, me arkitekturë të bukur dhe të drejtpeshuar. I pashë të gjithë ata njerëz me ankth që me shpejtësi të madhe vrapojnë në të gjitha drejtimet, të tërhequr

me mashtrimet (fatamorganat) e botës materiale, të cilët shpesh kapin vetëm pluhurin, dhe të ndarë prej gjithësisë. Iu përgjigja:

– Jam lindur në qytet të madh…

Fra Jozo më ndërpreu papritmas dhe pyeti:

– Ti kurrë, si fëmijë, nuk ke punuar në vreshtë?… Po ti fare nuk mund të kuptosh Eukaristinë! Dhe fare nuk e kupton Ungjillin!

Fjala e tij ishte e parevokueshme dhe ai vazhdoi shëtitjen, i qetë sikur të mos e pengonte fakti se nuk e kuptoj Ungjillin. Duke qenë se Ai është meshtar, misioni i tij është që popullit t'ia japë Jezusin eukaristik! Atëherë, *s'ka problem*, sepse kjo është fjalia e parë që të huajt e mësojnë në vendin tonë.

Në të kthyer më foli për fëmijët që Zoja i ka zgjedhur në Megjugorje.

– Sikur të isha në vendin e saj, kurrë nuk do t'i zgjedhja ata!

Pastaj më tregoi sesi i ka ndodhur që edhe vetë të besojë në dëftime dhe sa janë bërë të dashur për të ata fëmijë. Posaçërisht tregoi për trimërinë e qetë që kanë treguar në ato kohëra fatkeqe.

Disa vjet më vonë fra Jozo pranoi të na rrëfente përsëri për fillimet e dëftimeve për emisionet tona televizive, të xhiruara për Amerikë. Këtu i përcjellim fjalët e tij.

Motra Emmanuel: Atë, ju nuk keni qenë në Megjugorje kur kanë filluar dëftimet e Zojës. Si dukej famullia juaj kur u kthyet nga Zagrebi?

Atë Jozo Zovko: Kur i mbarova ushtrimet shpirtërore dhe kjo ishte saktësisht më 24 qershor 1981, në ditën e dëftimit, vendosa të kthehem në shtëpi. Ishte e shtunë. Pas kësaj e vizitova nënën time në spital, në Mostar, erdha me shokun tim, atë Zrinkon në zyrë. Në oborrin e kishës takova motrat tona françeskane që punonin në famullinë tonë. Gati jashtë vetes, me gjeste të çuditshme, të brengosura më pyetën: "E ku je ti? Ka tash tri ditë që gjashtë fëmijë thonë se iu është paraqitur Zoja." I kam shikuar motrat, i çuditur me reaksionet e tyre dhe i kam pyetur": "Prej nga janë ata fëmijë?" Më treguan me dorë nga fshati rrëzë kodrës, Bijakoviqi. "A i njihni ata fëmijë?" pyeta më tej. "Disa po, disa jo", u përgjigjën. "E si mund të arrij tek ata fëmijë? Ku është ati Zrinko?", vazhdova. "Ka shkuar në shitore", ma kthyen, "do të këthehet shpejt". Dhe tamam kur desha të hyja në shtëpi, u ndal një autobus dhe prej tij kërcyen shumë fëmijë. Dhe në mesin e tyre të gjashtë veguesit. Të gëzuar vrapuan kah unë, më përqafuan dhe thanë: "E kemi parë Zojën!"

"Mirë, fëmijë, tani do ta shohim këtë dhe do të bisedojmë për të gjitha. Ejani, uluni këtu." U ulën në zyrën famullitare dhe një nga një i pranova në dhomën time, në bisedë. Përvojën e tyre e regjistrova në shiritin e magnetofonit. Biseda jonë sy më sy u zgjat dhe u afrua koha e dëftimit. Isha i pikëlluar. Pse? Sepse i shikoja fëmijët sesi në mënyrë krejt të

thjeshtë flisnin për të vërtetat e mëdha të fesë, të cilët krejt thjesht përcjellin misteret aq të mëdha të fesë sonë dhe mendoja: çka do të ndodhë nëse këta fëmijë janë të manipuluar? Tërë kohën jam frikësuar se ajo nuk është e vërtetë dhe çka ndodh nëse komunistët i kanë futur gishtërinjtë e vet aty? Çka ndodh nëse ata i kanë manipuluar fëmijët? Ata janë sjellë gjithmonë në mënyrë armiqësore ndaj nesh, edhe më parë më kanë thirrur

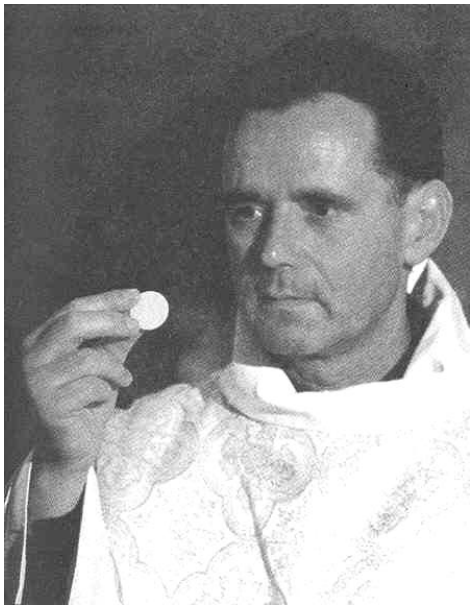

në biseda dhe më kanë kushtëzuar, më kanë kërcënuar në Posushje. Por si e shfrytëzuan tani rastin kur unë nuk isha në famulli? Si kanë mundur që brenda një jave t'i gjejnë gjashtë fëmijë dhe t'ua fusin në kokë atë farë ideje dhe nga e morën fëmijët atë guxim? Duhet t'iu kenë dhënë diçka, ndoshta drogë! Dhe kështu kam filluar të mendoj në dhembjen time dhe në dyshimet e mia. Dhe doja që për këto mendime të mia, për atë parandjenjë, të gjeja argumente. Fatkeqësisht, në deklaratat e fëmijëve nuk munda të gjeja asgjë[1].

Motra Emmanuele: Mirë, atë, ju nuk keni besuar menjëherë në dëftimet dhe keni dyshuar. Dhe çka e ka ndërruar pastaj mendimin tuaj, çka ka ndodhur që menjëherë keni filluar të besoni në deklaratat e veguesve?

Fra Jozo Zovko: E vërtetë, nuk u kam besuar fëmijëve. T'ju them të drejtën, ja edhe pas pesëmbëdhjetë vjetësh nuk jam penduar që nuk u kam besuar fëmijëve. Sepse… është me rëndësi që nuk u kam besuar. Dhe nuk kam mundur vetëm ashtu, sipërfaqësisht, të besoj. Nuk kam dashur, si Toma jobesimtar, dhe kurrë nuk kam kërkuar se këtë duhet ta përjetoj. Por, ndodhi. Unë në zemrën time, me të vërtetë, kam ndier përgjegjësi të madhe për secilin njeri që ka ardhur këtu. Po ç'ndodh nëse do të jetë i mashtruar? Çka do të ndodhë nëse do të jetë gënjyer dhe përqeshur? Dhe nëse feja është vënë në dyshim? Po ç'dobi kam unë nga kjo? Ne kemi Jezusin, e kemi përmbajtjen e zbulesës, sakramentet, Kishën. Nuk na duhen tani kurrfarë përrallash as, madje, kurrfarë përvojash të sëmura të dikujt.

[1] Shih: Daria Škunca-Klanac, *Na izvorima Međugorja,* Ziral, Mostar, 1997.

Ashtu mendoja. Shkojmë të lutemi që Zoti të largojë këtë sprovë prej nesh. Mendoja kështu: njerëzit vuajnë në komunizëm dhe tani dëshirojnë në këtë mënyrë të protestojnë kundër regjimit. E çka ndodh nëse e gjithë kjo nuk është e vërtetë, nëse nuk ka asgjë nga kjo? Prandaj kam predikuar fuqishëm mbi kërkesat tona dhe mbi përmbajtjen e fesë për të cilat jemi të detyruar të besojmë. Por, ndodhi diçka që më befasoi për të mirë. Kur e thirra popullin të lutemi së bashku, *të gjithë erdhën.* Edhe shtegtarët u përgjigjën. Edhe kureshtarët u përgjegjën. Dhe jemi lutur. Ata kanë shkuar prej kishës dhe unë kam mbetur vetëm aty. I kam lutur të mos shkojnë në kodër, por nuk kanë dashur të më dëgjojnë. Kanë shkuar të pikëlluar, duke u lutur së bashku. "Pse frati ynë nuk beson dhe duket se të gjithë të tjerët besojnë?", pyetnin.

Ashtu kam qëndruar, i pikëlluar, në kishë, duke menduar pse të gjithë kanë shkuar në kodër, ndërsa unë i kam këshilluar të mos shkonin dhe i kam lutur të shkonin nëpër shtëpi të veta dhe atje të vazhdojnë të luten. "Nëse ju duhet të hyni në stallat tuaja, të përgatisni darkën në kuzhinat tuaja, mos shkoni lart, sepse Zoti ynë është i gjallë, ai do të na tregojë se çka ka në kodër", ashtu iu thosha.

Të gjithë shkonin në kodër e unë qëndroja në kishë, në bankën e tretë majtas, i pikëlluar. E hapja Biblën dhe lexoja prej librit të *Daljes* sesi Jahve popullit të vet i jep ujë në shkretëtirë, madje prej shkëmbit të thatë e të fortë. Moisiu e ka prekur me shkopin e vet dhe Zoti e ngop popullin e vet që të mund të shkojë më tej. Mendoja: Jahve i dashur, edhe pse ka qenë Moisiu, ti e ke udhëhequr. Ai ka shkuar pas fjalës sate, e ne nuk dimë çka është dhe si është me popullin tonë, as kush i mbledh këtu. Në atë moment kam dëgjuar zërin, zërin e njeriut, zërin e fortë, i cili më tha: *"Dil përjashta dhe mbroji fëmijët!"* U përkula thjesht para Jezusit, e lashë Biblën dhe dola përjashta. Kur dola, fëmijët m'u afruan, u kapën për mua, ashtu me ankth, me frikë, bërtitën: *"Na mbro, na ruaj. Policia po na ndjek!"* Vrapova me fëmijët në zyrën time famullitare, i mbylla në dhomën time dhe u thashë të jenë të qetë! Dola jashtë. Policia sapo arriti dhe më pyeti se a i kam parë fëmijët. "Po, i kam parë… kanë vrapuar shpejt, andej drejt fshatit."

E fëmijët kanë pasur takim me Zojën në dhomën time, në shtëpi. Çka u ka thënë Zoja? Zoja u ka thënë se do të dëftohet në kishë. Dhe kur ma kanë treguar fëmijët këtë, unë nuk u kam treguar për përvojën time në kishë. Nuk u kam treguar fëmijëve menjëherë se çka ka ndodhur me mua në kishë. E ata mua m'i kanë thënë të gjitha. Zoja u ka thënë: *"Do të vij dhe do t'u dëftohem në kishë."*

Ishim në lutjen e mesditës, të cilën e kemi organizuar që nga e diela. Gjatë lutjes më ndodhi edhe mua ai hir. Luteshim me zell, me dashuri, thjesht, për nevojat e popullit tonë, për Kishën: që pushteti i të Paudhit të largohet prej të gjithë njerëzve, që të mund të ndjekim të vërtetën e Zotit,

dashurinë e Zotit. Dhe derisa luteshim, Zoja u paraqit në fund të Kishës. Ajo vjen para altarit dhe ne pushojmë së luturi, të mrekulluar me praninë e saj. Ajo na bekon dhe na falënderon pse lutemi. Dhe përsëri na thotë: *"Lutuni së bashku çdo ditë. Lutuni me zemër... lutni rruzaren. Lutuni së bashku çdo ditë."* Zoja na ka dhënë një porosi të madhe, e cila prej asaj ditë jeton në Megjugorje dhe në mijëra bashkësi të tjera, kisha, bashkësi lutjesh në mbarë botën. Atë ditë na është porositur lutja e rruzares për çdo ditë. Zoja do të na bekojë të gjithëve.

Pas pesëmbëdhjetë vjetësh kjo është për mua një fshehtësi e madhe, një përvojë e mrekullueshme. Ndiej se kur lusim rruzaren në kishë, prania e Zojës është aq e dukshme, aq e njohur. Ajo me të vërtetë lutet me ne. Jo vetëm për ne, por edhe *me ne*. Në zemrën time e kam njohur këtë, dhe e kam gjetur përgjigjen, sepse Shpirti i Zotit lutet në ne. Zoja është plot hir, plot me Shpirtin e Zotit dhe ajo lutet, asaj i duhet të lutet. E Shpirti i Zotit lutet në grup. Jezusi është shuguruar me Shpirtin Shenjt dhe është plot me Shpirt të Shenjtë. Në të Shpirti i Zotit lutet dhe ai lutet. Domethënë, Zoti është lutje. Zoti është ai që lutet. Shpirti i Zotit është ai që lutet në njeriun. Prandaj, fëmijët e Zotit, në Shpirtin e Zotit të bashkuar në një, luten, lavdërojnë Zotin dhe ashtu e njohin Zotin. Qëndrojnë para Zotit ballë për

ballë, shikojnë, dëgjojnë fjalën e Zotit dhe ndiejnë afërsinë e Zotit. Dhe Shpirti i Zotit i frymëzon të hyjnë në misteret e jetës së Jezusit, që ta njohin më mirë dhe ta duan. Dhe i frymëzon ta duan. Pikërisht në uratë, njeriu frymëzohet ta ndjekë Jezusin, të bëjë çdo gjë si Jezusi: me kryqin e vet, me armikun e vet, me çdo gjë rreth vetes, me planin e Zotit dhe vullnetin e Zotit në zemrën e jetës.

Është i mrekullueshëm misteri i lutjes së njeriut. Prandaj mendoj se njëra prej porosive të mëdha, e cila është pranuar këtu me zemër, me gëzim të madh, ka qenë lutja, e cila atëherë ka qenë si fara e sinapit, e tani, pasi është mbjellur në miliona zemra, ajo farë mbin, rritet dhe jep fryte të begatshme. Për këtë arsye ia di për nder Zojës, Zotit, për atë dhuratë të hirit, që para pesëmbëdhjetë vjetësh, thjesht, i ka zgjuar zemrat tona që ta fillojmë këtë apostullim të madh të lutjes. Në çdo zemër që vjen këtu, nën ndikimin e rrezatimit të madh të Zotit, zhvillohet së pari dhurata e lutjes. Dhe me anë të lutjes vijnë besimi dhe dashuria ndaj Jezusit, ndaj sakramenteve, ndaj Kishës. Më në fund, dashuria ndaj të afërmit dhe ndaj vetvetes, ndaj familjes dhe jetës së vet.

Kështu filloi të ndërrohet qëndrimi im, por për një kohë të shkurtër. Sepse që më 17 gusht, armiqtë e mi, ose armiqtë e Kishës, komunistët, të cilët donin që me çdo çmim ta shkatërrojnë Megjugorjen, do të vijnë të më marrin dhe të më çojnë në burg. Të më ndajnë nga famullia ime dhe kisha ime, të më izolojnë, por nuk kanë pasur sukses. Përvoja ime në burg ka qenë pikërisht e kundërta! Kam ndier se të gjithë luten dhe më duan; të gjithë luten për mua dhe me mua. E unë me ta dhe për ta. Edhe pse i ndarë prej tyre, veproj së bashku me ta dhe me dashurinë e tyre. Ajo ka qenë përvojë e çmuar, ajo përvojë mistike e lidhjes sonë dhe e bashkësisë në Zotin. E bashkësisë së Kishës me Zotin.

Motra Emmanuel: A mund të na thoni si keni kaluar në burg?

Fra Jozo Zovko: Zoja përmes fëmijëve e ngushëllonte popullin. Sepse, populli këtu gjithmonë e ka dashur fratin. Për këtë arsye Kisha jonë këtu vuan tanimë njëqind vjet. Individët dëshirojnë të na ndajnë prej popullit, ose së paku ashtu populli e ka kuptuar se dëshirojnë që të na ndajnë prej tyre. Ne jemi fëmijë të këtij populli dhe prindërit tanë janë pjesëtarë të Rregullit françeskan shekullar, gati të gjithë prindërit. Të gjithë jemi të lidhur fort ngusht. Populli do të flasë vetëm mirë për fratin e vet. Frati në shekujt e kaluar ka përhapur shenjtërinë në popullin e vet dhe më së shpeshti, si martir e ka përfunduar jetën, duke dëshmuar për Jezusin. Dhe nuk ndodhi asgjë e veçantë çka nuk kishte ndodhur tashmë. Populli u tmerrua për një moment në atë kohë kur komunistët me qentë, me armë, si ushtri, erdhën dhe e okupuan këtë vend. Por pastaj ka ndier përgjegjësi edhe më të madhe, që të vazhdojë të lutet për mua. Me fjalë të tjera, në

mediume për mua ia thoshin të gjitha të zezat, se kam merituar dënimin më të rëndë, nëse jo dënimin me vdekje. Kur më morën me dhunë, njerëzit ishin të pikëlluar, sepse nuk dinin a jam i gjallë. Atëherë panë se Zoja, si në Kanën e Galilesë, ka ardhur që të ngushëllojë popullin e përlotur dhe t'i thotë se jam gjallë, se jam mirë dhe se ajo më ruan dhe më mbron. Kështu edhe unë kam ditur se çka po ndodh me popullin tim dhe me Megjugorjen. Ky ngushëllim dhe kjo forcë kanë qenë bekim i veçantë dhe dhuratë për të gjithë besimtarët. Më së vështiri e kam patur në burg, jo pse kam qenë shpallur si keqbërës dhe si kriminel i madh dhe i lënë që të ndaj fatin me ta, por pse nuk më kanë lejuar ta kem Biblën, nuk më kanë lejuar të kem kurrfarë shenje të fesë. Më thoshin: "Ti je për shkak të Biblës në burg, nuk mund ta kesh atë". Kur me një rast, ne tre fretër, kërkuam ta kremtojmë meshën e Shenjtë, na u përgjigjën: "Nuk bën, edhe burgun do ta kishit kthyer në kishë!"

Por, çka nuk kanë mundur të më marrin? Dashurinë ndaj çdo të burgosuri. Dhe ndodhi që, shumë shpejt, të gjithë të burgosurit filluan të kërkojnë mënyrën sesi të kontaktojnë me mua: qoftë në punë që e bënim çdo ditë nga tetë orë, qoftë gjatë shëtitjes ditore në një hapësirë të vogël, ku kemi mundur të thithim ajrin dhe të shohim dritën dhe diellin. Atëherë të gjithë më rrethonin dhe dëgjonin se çka ju flisja. Pikërisht atëherë ishte jubieu i madh i shën Françeskut, viti i françeskanëve. U flisja për shën Françeskun, si dhe për atë se çka ka ndodhur me të. U flisja për Jezusin, i cili është lavdëruar përmes tij. Pastaj u flisja për dëftimet. Këta njerëz më dëgjonin me dashuri të madhe. Katolikët filluan të rrëfeheshin e të pafetë filluan të përgatiteshin për pagëzim. Kështu që ka patur disa raste të pagëzimit të të burgosurve. Disa kanë qenë të fesë ortodokse dhe kur kanë dalë nga burgu, kanë shkuar në kuvend dhe janë bërë murgj. Jam shoqëruar gati me të gjithë ata njerëz dhe kam ndier në zemër se është mirë që frati të jetë edhe në burg.

Vetëm njeriu mund të mbyllet për fjalën e Zotit

Motra Emmanuel: Pse Zoja ka qenë aq e pikëlluar kur ka folur për Biblën? A e keni parë sesi qante?

Fra Jozo Zovko: Zoja qan. Zoja si Nënë e Dhembshme dhe Nënë ngushëlluese e të pikëlluarve, ka qarë në Megjugorje kur ka folur për ne meshtarët, kur ka folur për Shkrimin shenjt, për Eukaristinë, për paqen, për rininë. Zoja ka filluar krejtësisht thjesht, si nënë, të flasë për të gjitha ato që në gjeneratën tonë janë në krizë. Sikurse mund ta shihni në të gjitha porositë e saja, ajo flet për *botën*. Për botën, e cila mendon se është bota e librit, bota e shkollës, bota e kulturës. Por ka ndodhur që në momentin e

sprovës së madhe, pikërisht kjo gjeneratë jona, kjo botë jona e ka harruar një libër, librin mbi librat. Po, shumë libra të tjerë i ka përkthyer, libra të vjetër që janë bërë pronë e çdo populli janë shpërndarë në të gjitha gjuhët, ndër popuj, kombe dhe shkolla, por e kemi harruar një, atë të parin, të shenjtin, të cilën nuk e ka shkruar njeriu, por Zoti. Atë që nuk është shkruar për një gjeneratë, por për të gjitha. Është thënë fjala që ruhet përgjithmonë. Ajo është shpallja e Zotit, Fjala e Zotit, Libri i Zotit, Libri mbi librat. Libri prej të cilit vazhdimisht flet Jezusi i gjallë. Merreni me mend çka do të thotë ta hapësh, ta hapësh para familjes sate si babai para altarit të vet familjar dhe të thuash: "Fol, o Zot, ne po të dëgjojmë." Çka do të thotë fjala e Jezusit në shtëpinë tonë, në familjen tonë? Të njëjtën gjë sikurse në varrin e Lazrit: *"Lazër, dil jashtë!"* (ngjallja e tij). Çka do të thotë fjala e Jezusit për të gërbulurin? Shëndet, shërim prej sëmundjes së pashërueshme. Të njëjtën gjë do të thotë fjala e Jezusit tani për shpirtin tim, për familjen time, për Kishën time, për mua, për jetën time. Fjala e Jezusit është e Zotit dhe gjithmonë krijon njeriun e ri, gjithmonë krijon përngjasimin e Zotit në njeriun. Prandaj, ka forcën e shpatës (thotë Bibla), forcën e shpatës më të mprehtë, që ndan prej njeriut atë që është e vdekshme dhe mëkatare dhe e ruan atë që është e shenjtë; që ngrit të rrëzuarin, gjen të humburin dhe kthen zemrat më të ngurta.

Është e fortë fjala e Zotit, nëse i hapemi dhe lejojmë që të na flasë Shpirti Shenjt. Edhe një herë, pra, Fjala e Zotit na krijon ne në përgjasimin e vet dhe gjithmonë pasi ta dëgjojmë Jezusin, fillojmë prej fillimit. Fjala e Zotit e cila kurrë nuk e ka humbur fuqinë dhe forcën e vet hyjnore, gjithmonë është si në fillim. Zoti tha dhe u bë toka. Zoti tha dhe u bë drita. Dhe në fund, u bë njeriu. Zoti flet edhe sot, por vetëm zemra e njeriut mund të mbyllet për atë fjalë. Nuk mund të mbyllen toka dhe krijesat. Lumi nuk mund të thotë se nuk do të rrjedhë kodrës tatëpjetë kur Zoti do. Nuk mund të thotë toka se nuk do të hapet kur Zoti e do këtë. Vetëm njeriu mund t'i thotë Zotit *JO* dhe *PO*. Fatkeqësisht, ekzistojnë momente kur në dobësinë tonë i themi Zotit: "Zot, jo, jo nuk mund të të dëgjoj". Atëherë Bibla është e pafuqishme. Atëherë fjala e Zotit refuzohet prej zemrës sonë si shiu prej asfaltit dhe nuk mund të bëjë asgjë në ne. Për këtë arsye Zoja na mëson të lexojmë Biblën me zemër. Që me zemër të vëzhgojmë fjalën e Zotit dhe praninë e tij, e cila sikurse kjo dritë depërton dhe zgjon barin dhe bën që të rritet. Dhe kjo dritë e kjo energji thith jetën prej këtij bari dhe do të rritet deri në plotësinë e vet, deri në pjekurinë e vet. Fjala e Zotit na ushqen dhe pikërisht bën të jemi prej ditës në ditë më të pjekur, më të shëndoshë, më të bekuar dhe fëmijë të frytshëm të Zotit. Prandaj është me rëndësi të dëgjojmë fjalën e Zotit, sidomos në këtë kohë kur në çdo shtëpi ka radio dhe televizion, kur ka madje edhe në çdo automobil. Çka mendoni

pse? Sepse mendojmë se nuk bën të jetojmë pa televizion, sepse nuk do të jemi "në korrent", se do të mbesim pas në shkencë dhe në kulturë.

Mashtrim! Gënjeshtër! Gënjeshtër! Gënjeshtër e kulluar! Televizioni mund të transmetojë dijen, por dija nuk fitohet aq leht. Dija që nuk e ndërron zemrën e njeriut dhe nuk e fisnikëron atë, nuk është dije, nuk është njohje. Ajo është informatë. Sikurse, ta zëmë, në këtë moment na duhet telefoni. Kur ta kryejmë bisedën, numri nuk na duhet më dhe nuk e mbajmë në mend, nuk e ruajmë në kujtesë. Të rinjve u ofrohen aq të këqija nëpërmes mediumeve dhe nuk jemi të sigurt a ka më shumë egjër apo farë të mirë. Në këtë moment kur e kanë fituar shansin edhe mbjellësit e këqij, edhe fara e keqe si ajo e mira, në jetën dhe në familjen tonë, në edukimin tonë, është e nevojshme të theksohet përsëri – unë kështu e shoh vullnetin e Zojës – porosia: *E keni harruar Biblën!*

Keni harruar një fjalë, e cila e tejkalon fjalën njerëzore. Sepse çdo fjalë njerëzore është në inflacion, në një gjendje të pavlerë. Ajo është shpesh joshëse. Shpesh është e keqe, e pavërtetë dhe mashtruese, ose maskë. Prandaj është e nevojshme që këto idole dhe të këqija të shkatërrohen me fjalën e gjallë të Zotit, që është e vërtetë, që është shenjtëri, që është hir, që është plot me praninë e Zotit. Për këtë arsye, kur thotë Zoja *Të dashur fëmijë! lexoni Biblën çdo ditë*, ajo nuk e thotë rastësisht këtë, por për shkak se për çdo ditë shikojnë programin televiziv, për shkak se për çdo ditë lexojnë gazeta, për shkak se për çdo ditë dëgjohet fjala e njeriut dhe në këtë shqetësim, në këtë kozmos të zbraztësisë së fjalës njerëzore, në këtë pështjellim, në këtë rrëmujë dhe përçarje, në këtë parregullësi të fjalës njerëzore, le të dëgjohet fjala e cila krijon rregull, e cila përsëri sjell dritë në hapësirën e jetës së njeriut. Pra, që përsëri sjell siguri dhe shpresë. Që sjell bekim! Fjala e Zotit nuk mund të zëvendësohet me kulturën, shkencën ose informatat. Kurrfarë *Ditari* nuk mund ta zëvendësojë fjalën e Zotit. Kurrfarë letërsie të mirë, madje as ajo e krishterë. Sepse jetëshkrimet e etërve të shenjtë nuk mund të prodhojnë në ne atë që prodhon fjala e Zotit. Sepse fjala e Zotit dhe Zoti, është e njëjta gjë. Pra, Zoti që gjithmonë vepron dhe krijon çdo gjë të re.

Sot na duhet njeriu i ri, familja e re, mediumi i ri, mësuesit e rinj dhe shpërndarësi i ri i fjalës së Zotit. Dhe këta janë – thotë Zoja – prindërit. Këta janë ata të cilët në shtëpinë e vet kanë guximin që në marrëveshje me familjen çdo ditë të marrin shkrimin Shenjt dhe të thonë: "Kjo është koha për fjalën e Zotit. Kjo është *Lectio Divina*, Fjala e Zotit, Shkronja e Zotit, Mësimi i Zotit që pastron dhe depërton në thellësitë e zemrës sonë dhe krijon fytyrën e njeriut të ri, në përgjasimin e Zotit."

Porosia më 25 shkurt 1993

"Të dashur fëmijë!

Sot ju bekoj me bekimin tim amnor dhe të gjithëve ju thërras të kthim. Dëshiroj që secili prej jush të vendosë të ndërrojë jetën dhe që çdonjëri prej jush të punojë më shumë në Kishë, jo me fjalë e me mendime, por me shembull, në mënyrë që jeta juaj të jetë dëshmi e gëzueshme e Jezusit. Nuk mund të thoni se jeni të kthyer, sepse jeta juaj duhet të bëhet kthim i përditshëm.

Që të kuptoni se çka duhet të bëni, fëmijë, lutuni dhe Zoti do t'ju tregojë çka duhet të bëni dhe në çka duhet të ndyshoheni. Unë jam me ju dhe ju mbuloj të gjithëve me mantelin tim.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Veronika nuk donte të rrëfehej

Tetëmbëdhjetë nëntor 1995, shtrëngatë në Megjugorje… Veronika sapo ka përfunduar darkën tek nikoqirët e saj Ciliqët, ku është vendosur. Udhëtimi e ka lodhur. Mary, amerikanja e re, e cila posa ka arritur, i bashkangjitet në kafe. Në mes tyre lindi simpati e madhe dhe biseda zgjati deri natën vonë.

– Këtu janë rrënjët e mia, shpjegon Veronika. Kam lindur në Jugosllavi para shtatëdhjetë e dy vjetësh! Burri im dhe unë donim t'i shmangeshim ardhjes së nacistëve. Atëherë isha në muajin e nëntë të shtatzënisë. Dhe ashtu u nisëm drejt kufirit. Që të mos na zbulonin, shkonim nëpër mal. Disa metra larg kufirit, lehën qentë e gjermanëve. Isha bukur shumë pas burrit, sepse ecja vështirë. E pashë kur e vranë esesët aty, u rrëzua… Pastaj qentë vrapuan drejt meje duke lehur e unë fillova të lusja Zojën të më mbronte dhe qentë u shtrinë pranë meje të qetë. Ashtu e kalova një pjesë të natës, pastaj pa u vërejtur e kalova kufirin. E qentë? Si qengjat! Të nesërmen e Linda djalin. Emigrova në Australi.

Kjo është hera e parë që po kthehem në vendin tim… Gjithmonë e kam dashur Zojën, por me Zotin jam prishur, jetën e kam patur aq të vështirë! Kam vetëm çerekun e veshkeve dhe më duhet të shkoj në dializë çdo të dytën ditë që të mbetem gjallë. Kur dëgjova se Zoja po dëftohet, vendosa të vij ta shoh përsëri vendlindjen time dhe të pajtohem me Zotin. Pas vdekjes së burrit kurrë më nuk jam rrëfyer. I kam thënë Zojës: "Do të vij te ti, në Megjugorje. Do të shkoj në udhën e kryqit në Krizhevc që të fitoj dhuratën e rrëfimit."

Por i kam vetëm edhe disa orë! Për shkak të dializës më duhet të kthehem nesër në Zagreb në orën 14 me autobus. E ardhja këtu është tregim i veçantë! Më janë dashur njëzet ditë prej Melburnit! U ndala në Hong-Kong për shkak të dializës pastaj në Bombay, në Tel-Aviv etj. Nuk i kam madje as njëzet e katër orë për Megjugorje. Dhe ky shi që nuk po pushon! Jo, sonte nuk do të shkoj në Krizhevc…

– Oh, nesër do të jetë bukur! – tha Mary. Keni ardhur prej larg, keni kaluar gjith atë rrugë të fitoni hirin për rrëfim të mirë; sigurisht Zoja do ta ndalë shiun që të mund të kaloni udhën e kryqit!

– Po thoni?

– Kjo është e sigurt! Përveç kësaj, unë mund të vij me ju. Do të mund t'ju zgjoja në orën pesë, e të nisemi para gjashtëve; do të jetë mot i bukur, do të shohësh! Feja e Maryt nuk mundi t'i luante mallet, por bëri që të tereshin.

Të nesërmen në orën pesë prapë filloi shtrëngata… Mary e zgjon Veronikën, e cila as që kishte mendjen të zgjohej.

– Nëse në orën gjashtë shiu ndalet, do të çohem, nëse jo, nuk do të çohem!

Në çdo gjysmë ore Mary shikon jashtë… Shiu bie përherë më shumë. Në orën tetë ajo provon përsëri:

– Tani mund të shkojmë. Më vonë do të jetë shumë vonë, do t'ju ikë autobusi. Akoma po bie, por do të shihni, posa të dalim përjashta, do të dalë dielli.

Veronika u ngrit duke dyshuar. Hëngri mëngjesin në zhurmën e shiut, që rridhte ullukut dhe derdhej në taracën e betonit… Çdo gjë shkoi keq prej fillimit.

Bëjeni shenjën e besimit, lereni këtu çadrën tuaj, Mary ishte këmbëngulëse, por e butë, duke hapur derën.

Atëherë Veronika nuk mund t'u besonte syve të saj: mezi sa qiti këmbën përjashta, retë ikën dhe dielli e qiti syrin…

Të dy gratë u nisën drejt kodrës, por Veronika ka mundim: shtatëdhjetë e dy vjet janë aty, ka vetëm një çerek të veshkës, njëzet e dy ditë udhëtim pas saj… E ka vështirë! Mary shkon para saj dhe i ndihmon. Papritmas në mes të ndalesës së parë dhe të dytë të rrugës së kryqit Mary para vetes pa kryqin sesi shkëlqen. E ndriçuar, ra në gjunjë dhe iu lëshua pranisë së Zotit, si profeti nga Horebi. Zemra i rrahë prej gëzimit si të donte t'i dilte nga krahërori. Ktheu kokën dhe pa Veronikën sesi me tërë gjatësinë e saj, ishte shtrirë përmbys dhe dëneste me gjithë shpirt. Ashtu kaluan dhjetë minuta, dhjetë minuta të cilat për ato dy zemra do të mbesin fshehtësi e Mbretit. Pastaj kryqi i shkëlqyer u zhduk dhe të dy gratë vazhduan të ngjiteshin, por – çfarë çudie! – më nuk e ndiejnë tatëpjetën, as gurët, as lodhjen më të vogël. Janë shndërruar në dhi të vogla, e vjetra dhe e reja dhe

ngjiten deri në majë në kohë rekorde. Në rrëzë të kryqit të betonit[2] ia thonë Zotit uratat më të përzemërta dhe zbresin nga kodra me lehtësi të befasueshme.

Mary e ndërpreu heshtjen që t'ia shprehte gëzimin e saj Veronikës:

– Këtë herë keni fituar hirin për rrëfim! Para se të shkoni në autobus, do ta gjeni fratin te kisha.

– Jo, nuk do të rrëfe-hem! – tha Veronika duke kërcyer nëpër shkëmbinj, po shkoj menjëherë!

Mary nuk kupton asgjë. Disa herë ka propozuar ta gjejnë fratin, por Veronika mbyllet përherë e më fort, këtu s'mund të bëhet asgjë, nuk do të rrëfehet!

P. Petar do t'i zbulojë dhjetë fshehtësitë, të cilat i pranoi Mirjana

Autobusi largohet duke çuar Veronikën gati të zemëruar. Mary shkon në Kishë, e këputur në shpirt, duke e përberë Jezusin që të mos e lerë Veronikën e tij të dashur. I Paudhi duhet të jetë përzier këtu, i tha ajo vetes, kjo është e pabesueshme: të pranosh shenjë të tillë, hir të tilië, e të shkosh ashtu e mbyllur!

Kështu kaluan shumë javë. Një natë cingërroi telefoni, Veronika thërret nga Australia.

– Mary! Oh, më lejo të të tregoj! Aq shumë je lutur për mua… Dëshiroj të të jap një ngushëllim të bukur! Të kujtohet kur jam larguar nga Megjugorja, nuk doja të rrëfehesha. Që të kthehesha bëja tri javë, dhe gjithmonë kisha njëfarë neverie. Diçka më frenonte nga brenda. Por kur arrita në Melburn, pikërisht kur po dilja nga aeroplani, ndjeva një pendim të thellë. I pashë para vetes të gjitha mëkatet e jetës sime, një nga një,

[2] Ai kryq përmban relikët e kryqit të vërtetë. Është ngritur më 1933, për Njëmijenëntëqind-vjetorin e Shëlbimit. Zoja kërkon të shkohet dhe lutet para atij kryqi. Ajo vetë qëndron atje që të lutet me ne dhe shumë hire janë dhënë në atë vend.

jashtëzakonisht qart dhe kjo ishte aq e fortë, saqë nuk munda më të duroja! Posa u largova nga aeroporti, vrapova në kishën më të afërt dhe atje kërkova meshtarin. Aty u rrëfeva… Ishte rrëfim i jashtëzakonshëm. Merre me mend, dyzet vjet mëkate dhe madje mëkate të tmerrshme!

– Domethënë ashtu, Krizhevci ka vepruar me vonesë!

– Kjo nuk është e tëra! Pas rrëfimit Jezusi i ka folur zemrës sime. Më dha hirin të lusja *Ati ynë* me zemër dhe kërkoi prej meje që ditët të cilat më kanë mbetur, të thosha vazhdimisht lutjen *Ati ynë*. Fitova hirin dhe tanimë tri javë kjo lutje jeton në zemrën time.

– *Ati ynë* ta thoshe vazhdimisht?

– Madje nuk mbaron vetëm me kaq! A të kujtohet se të kam treguar që më është dashur të luftoja pas vdekjes së burrit. Kam dashur të ngrihem në këmbët e mia. Nga frika se nuk do të kem sukses, kam grumbulluar të gjitha mjetet e mundshme materiale që kam gjetur. Kam qenë e sëmurë nga koprracia, çdo gjë ruaja për vete. Madje as djalit tim nuk i jepja gjë. Më duheshin sa më shumë të holla dhe nuk kisha mëshirë fare. Pas rrëfimit Jezusi i ndërroi të gjitha këto: fitova hirin që të hiqja dorë nga të gjitha të mirat e mia, të gjitha i likuidova[3]. Një pjesë ia dhashë djalit e të tjerat ua dhashë të varfërve. E shita shtëpinë dhe gjeta një dhomëz në një kuvend që të përfundoja jetën në lutje. Pas kësaj bisede telefonike nuk do të kem më asgjë, xhepat e mi janë të zbrazët, sepse dollarët e fundit që kam patur, doja t'i harxhoja në këtë thirrje në Megjugorje, ta tregoja gëzimin tim dhe të të falënderoja.

[3] Meshtari i shenjtë i Arsit thoshte: "Kur e hapim kuletën e të pasurit, e shpëtojmë shpirtin e tij!"

Porosia më 25 mars 1993

"Të dashur fëmijë!

Sot, si kurrë më parë ju thërras të luteni për paqe: paqe në zemrat tuaja, paqe në familjet tuaja dhe paqe në mbarë botën, sepse djalli kërkon luftë. Ai nuk dëshiron paqe. Lutuni, lutuni, lutuni!

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Një grua, dy burra dhe ferrat

Sara gati kishte mbetur pa fuqi kur më 1991, pas gjashtëmbëdhjetë vjetve martese, arriti në Megjugorje me të shoqin. Duhet thënë se Sara i ka dashur dy vetë në të njëjtën kohë. Vuante nga pagjumësia, kurse ndarja e zemrës në dy pjesë, e dërrmonte. Pasioni i dashurisë i cili u zgjua në të përsëri ndaj një miku të rinisë, në dy vjetët e fundit nuk e linte të qetë. Mirëpo, ajo e donte thellë të shoqin dhe nuk mund të kuptonte si mund në të njëjtën kohë t'i donte dy meshkuj dhe në aq mënyra të ndryshme.

Ajo e kishte gjetur besimin në moshën e saj tetëmbëdhjetëvjeçare dhe kishte kuptuar se Jezusi do të jetë gjithçka për të: kuptimi i jetës dhe burimi i gëzimit. Por në të njëzetetretat u ndez në zemrën e saj pasioni i fuqishëm i dashurisë ndaj një njeriu të martuar dhe babait të familjes. Nuk ka mundur të rezistonte dhe ka patur me të një lidhje të furishme, deri në ditën kur ai është ftohur ndaj saj. Ndërprerja për të ishte e tmerrshme! Megjithatë, Sara e kaloi dhe u martua për Bertrandin, me të cilin e ndan besimin dhe pikëpamjet e njëjta mbi jetën. I bashkon dashuria e vërtetë, krejt e ndryshme dhe shumë e thellë.

Njëzet vjet më vonë Sara përsëri takon dashurinë e vjetër, "njeriun e martuar" me të cilin mbante lidhje të përkohshme shoqërore dhe ai takim ishte i kobshëm për të. Ajo sheh se ai ka ndryshuar dhe në të ndizet pasioni i papërmbajtshëm ndaj tij. Vullkani u zgjua, më i zjarrtë se kurrë! Sprova copëton trupin dhe shpirtin e saj, aq më tepër se ai e ka thirrur që të kalonin vikendin së bashku. Mirëpo ajo i vendosi kushtet e caktuara para se të pranojë, e ai ia ktheu: "OK, do të jetë këmbim i thellë shpirtëror, do të bëj si dëshiron". Por Sara nuk është e marrë. Është e vërtetë se ajo dëshiron që ai njeri t'i afrohet Zotit, por nuk mund të mohojë se dëshiron që përsëri të gjendet në përqafimin e tij. Vikendi i pritur nxiti në të ankth të madh dhe, pasi e shtyri disa herë takimin, hoqi dorë. "Zoti më ruajti", më tha. Por pasioni vazhdonte të bënte kërdi në të. Natën edhe më tutje "jetonte me të", duke kujtuar fjalët e tij, shikimin e tij, duke u dridhur prej kujtimit të zërit

të tij… I Paudhi pasionin e saj e kishte shndërruar gati në opsesion, duke mos e lënë kurrë të qetë. Pa ndarë ia pëshpëriste se lidhja me atë njeri nuk është asgjë e keqe, por një gjë krejt normale: "Ti e njeh tanimë dhe e ke dashur; një takim më shumë ose më pak, çfarë dallimi ka? Je betuar se nuk do ta tradhëtosh burrin, në rregull, por ky është mik i dashur yti! Do t'i flasësh për Zotin; e nëse ndodh marrëdhënia trupore, dëmi do të jetë i vogël, sepse kjo punë nuk është gjë e re…"

Nëna Tereze dhe ati Slavko Barbariq

Madje edhe në lutje e përcillin këto mendime. Shqetësimi i saj është i madh, sepse Sara e di thellë në vete se ai takim nuk është sipas vullnetit të Zotit. Ajo nuk është në gjendje ta takojë atë njeri e të mos bëjë shkelje të kurorës, duhet shikuar të vërtetën në sy. E dëshiron ta shohë me çdo çmim, që ta shpëtojë, por Zoti prej saj kërkon që të heqë dorë sepse ka tjetër plan.

Dhe me burrin, si rastësisht, gjërat përnjëherë fillojnë të prishen. Disa të meta të tij i pengojnë dhe mossuksesi i tij profesional e detyron Sarën që përsëri të fillojë të punojë: vetëm edhe kjo i duhej!

Por Sara ka në jetën e vet diçka të jashtëzakonshme, diçka që do ta shpëtojë, diçka që ka filluar në të tetëmbëdhjetat dhe që ajo me përvujtëri e përmbledh në tri fjalë: "Gjithmonë jam lutur".

– Kur kisha hallin më të madh, më tregon Sara, i kam bërtitur Marisë. Natën kur kam dyshuar se do ta gjej paqen e humbur, jam lutur pa ndërprerë. Kam qenë e pikëlluar për shkak të asaj shprese të tradhtuar dhe nuk kam besuar se Maria mund të shërojë zemrën time. Para se të më ndodhte kjo, jetoja sipas porosive të Zojës nga Megjugorja dhe tanimë pesë vjet e lusja rruzaren. Burri im ka lutur rruzaren gjithmonë, unë jo, e konsideroja këtë marrëzi. Por u ngjita për fjalët e Marisë, sepse fliste për paqen e zemrës, për paqen e familjes! Dhe më nuk e gjeja fare paqen e Zotit…

Në këtë hutim të thellë Sara erdhi me burrin e vet në Megjugorje:

– Të gjitha ato mundime që i kam përjetuar, ia solla Marisë në Megjugorje. Derisa kthehesha e pyesja veten se çfarë hiri do të më ketë dhënë, meqë në shtegtim nuk kishte ndodhur asgjë me rëndësi. Të gjithë së bashku në një meshë solemne, iu kemi kushtuar Marisë. Por ditëve të ardhshme ndryshova krejtësisht. E gjeta paqen time! Kurrë, në jetë, nuk e kam shijuar atë paqe! Ia dorëzova Zotit, përmes Marisë, vuajtjen time, brengat e mia të përditëshme, që Ai të brengosej për to. Të gjtha vërejtjet që ishin tubuar në jetën time bashkëshortore, u zhdukën. Një kohë të gjatë në dashurinë time ndaj bashkëshortit ndieja një dhembje, si një ferrë, diçka që nuk mund ta pranoja. Tani e pranoj burrin tim ashtu si është dhe të tillë e dua. Një pengesë e pakapërcyeshme u zhduk, një gjendje e shqetësimit të pandërprerë, në prapavijë, po ashtu u zhduk nga jeta ime. Gëzimi është në mua. Pas Megjugorjes vazhdimisht lusim rruzaren dhe fëmijët tanë po ashtu. Kjo e bashkon familjen dhe unë me admirim shikoj harmoninë, e cila mbretëron tani në mes nesh. Zoti na ka afruar të gjithëve.

E pasioni im ndaj atij tjetrit? U zhduk vetvetiu.

Ndihem mirë dhe më merr gjumi me lehtësi, Maria ma ka dhënë paqen e vet!

Porosia më 25 prill 1993

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të gjithëve të zgjoni zemrat tuaja për dashuri. Shkoni në natyrë dhë shikoni sesi zgjohet, kjo do t'ju ndihmojë t'i hapni zemrat tuaja për dashurinë e Zotit Krijues. Dëshiroj që të zgjoni dashurinë në familjet tuaja, në mënyrë që atje ku mbretëron shqetësimi dhe urrejtja, të mbretërojë dashuria. E nëse ka dashuri në zemrat tuaja, ka edhe lutje.

Dhe mos harroni, të dashur fëmijë, se jam me ju dhe ju ndihmoj me lutjet e mia që Zoti t'ju japë forcë për dashuri. Ju bekoj dhe ju dua me dashurinë time amnore.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Shko e ngjalli të vdekurit!

Detyra ime nuk është të hulumtoj në shportat e mbeturinave në Megjugorje (të cilat janë gjithkund dhe janë plot gjithmonë), që të paraqes diçka të shëmtuar. Përkundrazi, si kërkuesi i margaritarëve, dëshiroj që të qes në dritë mrekullitë, që falënderimi të ngjitet drejt Zotit.

Kjo mënyrë selektive e paraqitjes nuk bën të krijojë prej nesh njerëz naivë, të bindur se në fshat të shenjtë është çdo gjë e bukur! Ka këtu, vërtet, gjëra të bukura, por, po ashtu, ka edhe gjëra të shëmtuara.

Nipi i Vickës, Karlo, më tha një ditë:

– Kur kaloja pranë këtyre shtëpive si fëmijë, kam mundur të dëgjoj familjet sesi lusin rruzaren. Ecja në ritmin *Ati ynë* dhe *Të falemi Mari*, që dëgjoheshin nga çdo dritare. Sot kur kaloj pranë dritareve të njëjta, dëgjoj zhurmën e televizorit dhe kjo më pikëllon. Nuk e kemi njohur kohën kur jemi vizituar, kjo është gjë e rrezikshme.

Edhe ati Jozo mendon kështu:

– Televizioni e ka zëvendësuar lutjen në familje. Atë që islamizmi dhe komunizmi me shekuj nuk kanë mundur ta bëjnë kundër fesë së popullit, e ka bërë paraja për dhjetë vjet…

Këto dy vërejtje jehojnë, në mes të tjerash, në anëkesat e Zojës: *mos e braktisni lutjen! Do të ishit të humbur!* Pa lutje nuk kemi jetë, ne jemi kufoma që ecim. Pa lutje e kemi gjykuar veten në jetë pa dashuri në zemër.

Në dëftimet e saj të para Zoja iu ka treguar veguesve në mënyrë interesante ardhmërinë në qiell dhe në purgator.

Në qiell të zgjedhurit jetojnë të lidhur mes vete me dashuri shumë personale. Njihen në plotësinë e dritës së Zotit, prej shpirtit në shpirt dhe

komunikojnë në mënyrë krejtësisht të panjohur për ne. Çdo i zgjedhur e di kush është lutur për të, derisa ka jetuar poshtë në tokë ose ka vuajtur në purgator dhe Zoti lejon në mes atij të zgjedhuri dhe "mirëbërësit" të tij një lidhje të privilegjuar dhe të amshuar në prehrin e trupit mistik. Nëse them sot këto fjalë: "Atë, bekoje Jakobin në sprovën e tij", Jakobi dhe unë do të lidhemi në qiell me një dashuri të veçantë përgjithmonë. Ato pak fjalë dhe hiri, të cilin kjo lutje do ta tërheqë në të, do të jenë në zemrën e tij burim i pashtershëm mahnitjeje dhe gëzimi, sepse lavdia e tij do të rritet prej këtij hiri. Në qiell saktësisht do të dimë për sakrificën më të vogël, për lutjen më të vogël, të cilën të tjerët (njerëz ose engjëj) e kanë bërë për ne. Do të përjetojmë të gjitha llojet e përkrahjes hyjnore dhe do ta dimë kush, si, kur dhe me çfarë çmimi na i ka siguruar[4]. Atëherë do të kuptojmë vlerën e pabesueshme dhe të paçmueshme edhe të lutjes më të vogël. Do të na hapen sytë për shkëlqimin e Bashkësisë së shenjtërve.

Shpirti që lutet i vetmuar, nuk mund të vendosë të kthehet i vetmuar, që të ndërpresë një mëkat, të tregojë dhëmbshuri, të ndahet nga paratë, të falë armikun etj. Ai shpirt është si i lidhur, ai u takon atyre *fëmijëve të vdekur, që janë në prehrin e Kishës,* siç ka thënë Katarina e Sienës. E hapi drejt së mirës që nuk mund ta bëjë i vetmuar, do ta bëjë lutja ime për të. Një ditë ai shpirt do ta bjerë vendimin e drejtë dhe kjo do t'ia shpëtojë jetën. Kush do ta fitojë për të këtë hir? Këtë do ta kuptojë vetëm në qiell.

Kështu, brenda vetë vizionit të lumtur, që do të jetë gëzimi ynë i amshuar, gëzimi i të zgjedhurve do të jetë i thurur prej atyre lidhjeve të dashurisë dhe falënderimit ndaj të tjerëve. Mrekullia e Trupit mistik.

Kur dikush heq dorë prej botës, ai atëherë i kushtohet një profesioni të jashtëzakonshëm: ngjalljes së të vdekurve. Shpesh kam pyetur veten: pse askush nuk e aplikon këtë predikim kaq të qartë të Jezusit: "Ngjallni të vdekurit!" Ku është sot Lazri, i cili thotë: Isha i vdekur katër ditë kur dikush më tha: "Çohu!" Jo, Jezusi nuk kërkon prej nesh të shkojmë në varre dhe atje të bërtasim: "Hajde! Zgjohuni ju brenda! Zgjohuni të gjithë!" Është fjala për diçka tjetër.

Zoja në Megjugorje ma ka treguar të vërtetën: secila prej lutjeve të mia do ta prekë njërin prej këtyre të frenuarve në shpirt dhe do t'i ndihmojë të ngrihet. Dhe kur të arrijë në qiell, ai do të kërcejë si kaproll dhe do të përqafemi me gëzim, sepse njeriu që ka qenë i vdekur, është ngjallur. Dhe atëherë do ta kuptoj edhe atë se kur kam qenë në buzë të greminës, nuk jam pllakosur, sepse dikush tjetër është lutur për mua.

[4] Më së shpeshti (por jo gjithmonë) shpirtrat që janë në purgator e dinë kush lutet për ta në tokë. Nëse ne lutemi për shpirtin, i cili gjendet në qiell, Zoti do ta marrë lutjen tonë për një shpirt tjetër, i cili do të ketë gjithmonë nderim për ne. Sa befasi na presin…!

Duke i dhënë përparësi televizionit[5] para lutjes, ne nuk mund të dëgjojmë më klithjen e të vdekurve. Kush do t'u ndihmojë atyre?

Djalli dëshiron të bëhemi të paaftë para ekranit, që të shikojmë në zbraztësi dhe kurrë të mos ngopemi me ndryshime.

Në Megjugorje kisha do të zbrazej me të madhe, sikur në kohën e Meshës së shenjtë të tregohej seriali Santa Barbara[6]. Barbara e Shenjtë? Paj, nuk është fort e shenjtë!

Sigurisht në qiell ekziston Barbara e shenjtë. Por dyshoj se na pëshpërit: "Mos u mashtro në profesion, mos e humb gëzimin: shtype "off", shkyçe televizorin dhe shko e ngjalli të vdekurit!"

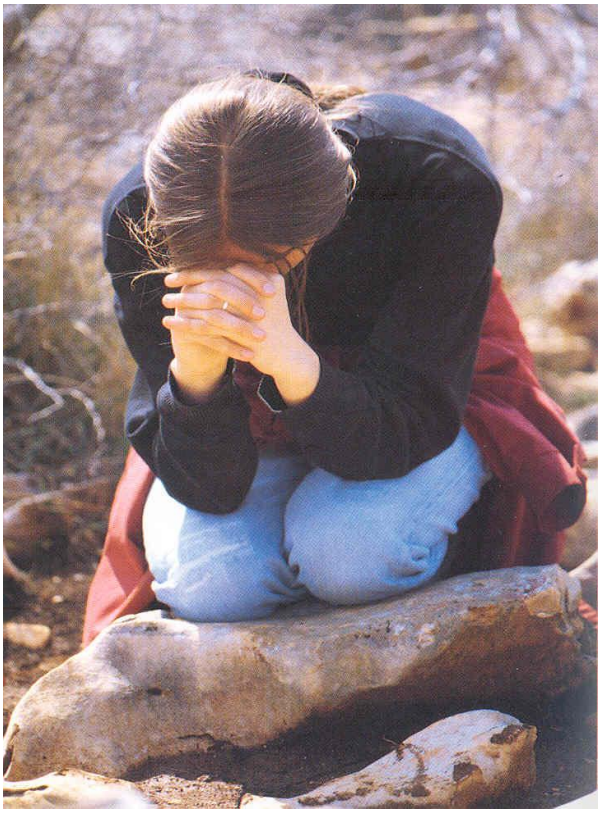

[5] I kam pyetur veguesit për këtë, e ata thonë: Zoja nuk kërkon prej nesh që ta hedhim televizorin. Por shpesh kërkon ta ndalim, sidomos në kohën e nëntëshes, që iu paraprin festave të mëdha. Por edhe këtu ajo na e le lirinë, në mënyrë që ne për çdo gjë të vendosim me dashuri e jo me dhunë.

[6] Njëri prej serialeve marroqe amerikane si flluskë sapuni, që lavdëron çdo gjë që Zotit i neveritet: joshja me para, krenaria nga pasuria, epshi, dëshira për pushtet…

Porosia më 25 maj 1993

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të çeleni para Zotit me lutje, në mënyrë që Shpirti Shenjt të bëjë mrekulli me ju dhe përmes jush. Sepse, të dashur fëmijë, secili prej jush është i rëndësishëm në planin tim të shpëtimit. Ju thërras që të jeni bartës të së mirës dhe të paqes. Zoti mund t'ju japë paqen vetëm nëse këtheheni dhe luteni.

Prandaj, fëmijët e mi të dashur, lutuni, lutuni, lutuni dhe bëni atë në çka ju nxit Shpirti Shenjt.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Fitorja norvegjeze

Denis Nolan rrëfen:

– Atë natë ishte shumë ftohtë në qytetin e studentëve Notre-Dame (USA). Emisioni im javor mbi Megjugorjen ishte xhiruar një muaj më herët në ditë të bukur me diell dhe me atë rast i pata ftuar shikuesit të më bashkangjiteshin javën e ardhshme në Qendrën *Fatima,* që së bashku të lusnim rruzaren. Mirëpo, u pa se atë mbrëmje nuk ishte e mundur të mbahej takimi në hapësirat e qendrës. Duhej të luteshim përjashta! Dridhesha nga mendimi se dikush do të fitonte kalljen e mushkërive i gjunjëzuar shumë kohë në borë para trupores së Zojës. Por asgjë nuk mund t'i ndalte fëmijët e Megjugorjes dhe, fërfëllazë apo jo, grupi i lutjes vendosi që, megjithatë, të takohej.

Pikërisht në atë moment arriti një grua me taksi. Meqë më brente ndërgjegjja se nuk i kisha lajmëruar njerëzit për motin e lig, i propozova ta çoja në qytet pas takimit. Ajo pranoi me kënaqësi.

Derisa ktheheshim, ajo më rrëfeu ndodhinë e saj:

– Para gjashtë muajsh arrita këtu në Notre Dame me burrin dhe me vajzat. Jemi nga Norvegjia. Burri im merret me punë hulumtuese në universitet. Kur erdha, qeshë habitur me numrin e madh të truporeve të Zojës, që i kam parë në qytetin e studentëve. E konsideroja këtë idhujtari, madje shenjtdhunim! Një muaj pas arritjes, më 6 tetor 1991, në librarinë e universitetit vërejta librin në kopertinat e së cilit ishte fotografia e Zojës nga Megjugorja. Diçka më nxiti ta merrja librin dhe ta lexoja. Nuk më jepej ta hiqja dore. E bleva dhe e lexova me një frymë.

Lexova tërë natën dhe në mëngjes shkova në Bazilikën e Zemrës së Shenjtë të Jezusit. Posa hyra në kishë, dëgjova meshtarin sesi fliste për

rruzaren. Papritmas u binda thellë se krejt ajo që kam lexuar për Megjugorjen ishte e vërtetë! Shkova me nxitim në pallatin e meshtarëve dhe trokita. Derën ma çeli eprori. U përpoqa t'ia shpjegoja se ç'është ajo që e brengoste zemrën time, por u frikësova se mos fjalët e mia të pamatura dhe zjarri im e tutën njeriun e shenjtë. Kur, më në fund, e kuptoi se çka po them, më bëri pyetjen: "Por çka doni ju? Dëshironi të bëheni katolike?" Pa bishtënim u përgjigja pozitivisht.

Gurti Blomberg hyri në Kishën Katolike ditën e Pashkëve të vitit të ardhshëm. Dashuria e saj e zjarrtë t'i shërbente Zojës dhe t'i shpërndante porositë e Megjugorjes ishte e madhe. I kishte shkruar me qortim shtypit katolik norvegjez se nuk kishin shkruar asnjë rresht për Megjugorjen. Madje u ka dërguar edhe dëshminë personale ta botonin! Mund të shihej në biçikletë sesi bartte magnetoskopin me qëllim që bashkë me familjen të shikonte videon mbi Megjugorjen!

Gurti u kthye në Norvegji dhe ajo haptas flet për qëllimin që ka vendosur në jetë: që ta kthejë vendin e vet në katolicizëm.[7] Këndon në korin kishtar të famullisë së vet dhe çdo të premte grupi i vogël tubohet me meshtarin të lusin rruzaren.

Atje ku gjendet, Gurti dëshmon për mrekullitë e Zojës, që në jetën e përditshme nuk është aq lehtë, pasi që pjesa më e madhe e të afërmve të saj përbëhen nga antikatolikët. Por gjërat megjithatë po ecin përpara dhe feja e saj fiton nga qielli mrekulli pas mrekullie.[8]

---

[7] Në Norvegji ka vetëm 2% katolikë.

[8] Zoja ka dhembshuri ndaj protestantëve…

* Një mjek i famshëm anglikan çonte jetë plot me lutje dhe jetonte në lidhje të ngushtë me Krishtin. Ka arrdhur në Megjugorje që të sqaronte fenomenin e dëftimeve të Zojës, që ishte i çuditshëm për te. Nderimin e Marisë e konsideronte si pengesë drejt Krishtit. Ka ardhur domethënë me një ndjenjë të pakëndshme në shpirt.

E takova të njëjtën mbrëmje. Me lot në sy më rrëfeu: "E kam dëgjuar zërin e Jezusit derisa i afrohesha kishës. Më ka thënë: *'Vetë kam kërkuar prej Nënës sime që të vijë këtu. Ajo këtu i tërheq mbarë popujt drejt meje. Të gjithë popujt do ta quajnë të lumtur'*." Të nesërmen e ka pranuar të njëjtën fjalë. Prej atëherë për të Maria është mjet për të arritur te Jezusi!

* Në një rast tjetër çoja një pastor protestant zvicran te Vicka. Kur prej gojës së saj ka dëgjuar se Zoja ka qarë, sepse ne (katolikët) e kemi harruar Biblën, kjo Zojën ia bëri shumë simpatike: "Nëse është ashtu, më tha ai duke qeshur, atëherë ajo është e jona!"

Porosia me 25. qershor 1993.

(12-vjetori i dëftimeve)

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot i gëzohem pranisë suaj këtu. Ju bekoj me bekimin tim amnor dhe ndërmjetësoj për secilin prej jush para Zotit. Ju thërras përsëri t'i zbatoni porositë e mia dhe t'i vini në jetën tuaj. Unë jam me ju dhe ju bekoj të gjithëve. Të dashur fëmijë, këto janë kohëra të veçanta, për këtë rsye jam me ju t'ju dua dhe t'ju mbroj. Që t'i mbroj zemrat tuaja prej Djallit dhe t'ju afroj edhe më afër Zemrës së Birit tim Jezusit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

M'u morën gjunjët

Ati Albert Shamon nga New Yorku gjithmonë më entuziazmon me sensin e vet të jashtëzakonshëm për humor dhe kur më ngacmon… unë ia kthej! Mbarë Amerika e njeh vlerën e teologjisë së tij dhe përkushtimin e tij të thellë ndaj Kishës. Një ditë deshi të bindej vetë në të ashtuquajturat dëftimet e Megjugorjes… dhe bëri zgjedhjen më të mirë: të vinte dhe të shihte.

Kështu ai e përshkruan ditën e vet të parë:

– Pasi nuk isha krejtësisht i zhbindur, vendosa ta merrja Shenjtërueshmin sakramentin, ashtu si prifti që është i thirrur te shtrati i të sëmurit. Kisha bindjen se nëse këto dëftime janë vepra të Djallit, prania e Jezusit do të shkaktojë rrëmujë të madhe!

Kur arrita para derës së dhomës ku ndodhnin dëftimet, aty ishte tubuar një numër i madh njerëzish. U frikësova se nuk do të mund të hyj, por frati që rrinte para dere më vërejti dhe më njohu, kërkoi prej turmës të më lëshonin udhën dhe më thirri të hyja. Ia dita këtë meritë Shenjtit sakrament që e bartja.

Salla ishte përplot, brenda më zuri puna mbështetur për mur, por megjithate isha i kënaqur se përkundër të gjithave gjendesha këtu. Kur Jakovi dhe Maria bashkë me atin Slavko arritën në sallë, u gjunjëzuan në hyrje që të lusin rruzaren. U ndalën në shenjën e tretë të mundimit. Ati Slavko u përkujdes të më bënte pakëz vend në sallë dhe i largoi të gjithë njerëzit që qëndronin para meje. Pata kënaqësinë time të madhe kur u gjenda menjëherë pranë Marisë veguese.

Që në fillim të dëftimit, në shenjën e atë Slavkos të gjithë u gjunjëzuan. Të gjithë përveç meje, sepse, përkundër përpjekjes sime, gjunjët e mi nuk donin të lakoheshin, ishin si të prerë. Në hutimin tim të madh u përkula thellë të mos isha shumë i dukshëm.

Atë mbrëmje kam koncelebruar meshën e Shenjtë dhe gjunjët e mi më mbajtën mirë.

Të nesërmen në mbrëmje vendosa që përsëri të provoj fatin[9] dhe shkova para derës. I njëjti frat më dha shenjë të hyja dhe unë falënderova Jezusin, të cilin e bart gjithmonë me vete, për atë mëshirë të veçantë. Por në momentin e dëftimit përsëri nuk munda të bija në gjunjë! Përkundër të gjitha përpjekjeve të mia, nuk munda. Përsëri m'u desh të bëja gjysmë të përkulure.

Edhe të tretën herë më është lejuar që të marr pjesë me rastin e dëftimit, edhe këtë herë kam bartur Sakramentin e shenjtë. Meqë gjunjët nuk më dëgjonin përsëri, e pyeta Virgjrën e Lume Mari që të më thotë përse.

Dhe m'u duk se më tha: *"Nuk dëshiroj që Biri im të gjunjëzohet para meje."*

U largova nga Megjugorja i bindur në vërtetësinë e asaj që ndodhte aty.[10]

---

[9] Për shkaqe të drejtësisë rrallë lejohet më shumë se një herë pranishmëria në dëftime.

[10] Ati Daniel-Ange ka shkruar letrën në 16 faqe: *Međugorje, pourquoi bombarder l'Oasis de Paix?;* letër e bukur për mbrojtjen e Megjugorjes.

Porosia me 25 korrik 1993

"Të dashur fëmijë!

Ju falënderoj për lutjet tuaja dhe për dashurinë që më tregoni. Ju thërras të vendosni të luteni për qëllimet e mia. Të dashur fëmijë, lutni nëntëshet, duke u sakrifikuar në ato gjëra për të cilat ndiheni më së shumti të lidhur. Dëshiroj që jeta juaj të jetë e lidhur për mua. Unë jam Nëna juaj dhe nuk dëshiroj, fëmijëz, që Djalli t'ju mashtrojë, sepse ai dëshiron t'ju çojë në rrugë të gabuar. Por ai nuk mund ta bëjë këte nëse ju nuk ia lejoni.

Për këtë arsye, fëmijëz, përtërijeni lutjen në zemrat tuaja dhe do ta kuptoni thirrjen time dhe dëshirën time të gjallë që t'ju ndihmoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Fëmija si Jezusi

Francis u lind në dhjetor 1980 në Glasgow, në Britaninë e Madhe. Prindërit e tij e panë shumë shpejt se ka karakter impulsiv, të shqetësuar dhe nervoz. Kur i kishte pesë vjet, derisa lozte përjashta, një kamion e shkeli. Fransis është deformuar përgjithmonë dhe trupi i tij është dëmtuar rëndë. Për të ka filluar atëherë udha e tmerrshme e kryqit, e djaloshit të vogël, të verbër, i cili ëndërron të kërcejë dhe të vrapojë pas zogjve dhe përsëri të shohë fytyrën e nënës së vet. Brenda një viti ka patur trembëdhjetë operacione. Njërën veshkë ia kanë hequr, sepse aty është shfaqur kanceri. Ndrikulla e tij, Margaret, e viziton çdo ditë dhe i flet për Jezusin. Është mësuar të lutet dhe prindërit e tij nganjëherë e gjejnë sesi flet me Jezusin ngrohtë dhe me fjalë plot dashuri. Por shëndeti i Fransisit po keqësohet prej ditës në ditë. Kanceri është në fazën e fundit dhe vdekja parandihet në horizont përkundër kemoterapive të përsëritura.

Prindërit e tij atëherë e çuan në Megjugorje. Fransis i ka tani gjashtë vjet (shiko fotografinë). E çuditshme është se ai kurrë nuk ankohet përkundër vuajtjeve. Margaret nuk ndahet nga ai, përveç kur shkon në Meshën e shenjtë ose për të lutur rruzaren, dhe atëherë ia beson Norës, shoqes së vegueses Maria. A do të munde Fransisi i vogël të marrë pjesë në një dëftim? Është muaji korrik 1987. Zoja dëftohet në dhomëzën e vogël të kuvendit të famullisë. Duhet të presë në radhë plot tri javë.

Ato ditë Nora e mban në prehër vogëlushin gjatë lutjes, nën hijen e një druri, sepse bën shumë nxeht. Pasiqë Fransis nuk mund të shohë me sytë e tij, ai dëshiron të shohë me duart e tij. Kështu ai *ndien* shprehjen e fytyrës. Kur fillon rruzarja në kroatisht, Nora ia përkthen Fransisit fjalë për fjalë, por së shpejti vëren se ai, çilimiu gjashtëvjeçar, e mëson atë që të lutet, sepse ai di shumë gjëra për Jezusin.

– Por, ti nuk di të lutesh – tha ai papritmas.

– OK! Fransis… Atëherë ti do të më mësosh të lus rruzaren!

– A dëshiron ti të dish sesi Jezusi ka lutur rruzaren?

– Oh… a thua Jezusi e ka lutur rruzaren?

– Posi, Jezusi fëmijë e ka lutur rruzaren! (Si ashtu ti kaq e madhe dhe nuk e ditke këtë? dukej sikur thoshte.)

– Por, si ka mundur ai të lusë rruzaren? Ato janë fjalët që engjëlli ia ka thënë Nënës së tij!

– Por engjëlli vetëm ka përsëritur atë që ka dëgjuar! Në qiell Zoti ashtu i flet Marisë! Engjëlli vetëm ka përcjellë atë që ka dëgjuar nga Zoti!

Nora heshti, që voglëushi të mund të lutej në mënyrën e vet.

– *Të falemi Mari, hirplote*… tha ai shumë ngadalë.

Dhe u ndal, i mbushur me gëzim. Prej gojës së tij rodhi klithma e mahnitjes:

– O Nënëz! Natyrisht se je plot hire, ti je e tëra plot me Mua!

Nora kuptoi se nëpër atë eksplodim gëzimi, vetë Jezusi lavdëron në te Nënën e vet. Vetë Zoti thotë: *"Të falemi Mari, hirëplote"!* Ati i flet Marisë! Dhe Jezusi i vogël i thotë fjalët që dëgjon prej Atit…

Fransisi i çuditet përherë më tepër mosdijes së Norës, por vazhdon lutjen e vet. Pëshpërit:

– *Zoti me ty*… Oh, Nënëz, a mendon se do të mund të të braktisja ndonjëherë.

Nora heshti dhe përmbajti lotët.

Kështu lutnin Nora dhe Fransis rruzaren ato ditë, derisa ai priste takimin e tij me Zojën. Pastaj u lejua dhe nëna e tij u fut me të në sallën e dëftimit. Nora lutet përjashta, e bindur se Fransis do të dalë i shëruar. Feja e saj është e madhe! Në gëzimin e saj të madh ajo falënderon që më parë për hirin, dhuratën e shërimit.

Pikërisht para Meshës së shenjtë Fransis del nga Kuvendi i famullisë dhe nëna e vet ia dorëzon Norës, e cila e vendos në vendin e tij të dashur në prehrin e saj. Por menjëherë vëren se fëmija përdredhet nga dhembjet, më shumë se zakonisht. Nora kupton se nuk është shëruar. Ajo hesht, s'mund të flasë nga dhembja.

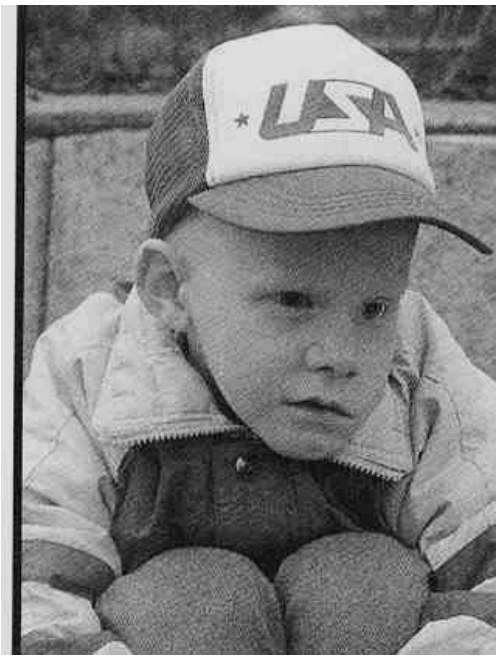

– Nuk po më pyet se çka ka bërë Zoja kur ka ardhur?

– Eh… Po! Çka ka bërë? Më trego!

– Pra, ajo ka ardhur dhe ja unë jam shëruar!

Duart e Fransis kalojnë nëpër fytyrën e Norës dhe zbulojnë dëshpërimin e saj.

– Por ti mendon vetëm në trup! – tha ai me zë qortues.

– Mirë, m'i trego të gjitha. Si je shëruar?

Fransis në shpirt sheh përsëri paraqitjen dhe plot gëzimi i rrëfen Norës:

– E di, posa erdhi Nëna e Zotit, unë e hapa zemrën plotësisht. Dhe e fala vozitësin e kamionit.

Nora u hutua. Fransis nuk ka folur kurrë për fatkeqësinë e vet, as për operacionet e veta, as për vuajtjet. A e ka bartur atë fshehtësi në vete të gjithë ata muaj të gjatë? A i ka fjetur vozitësi i kamionit në zemër?

Dhe me buzëqeshjen e gëzimit të pastër prej engjëlli klithi:

– Dhe unë jam i lirë! I lirë! Dhe a e di çka i kam thënë Nënës së Zotit që ta falënderoj? I kam thënë: "Nënë, e pranoj tërë vuajtjen time. Por të lus, për shëlbim, t'i lirosh të gjithë ata që do të vijnë këtu, ashtu si jam liruar unë."

Fransisi e ka ditur se po vdes nga kanceri. Nora hesht dhe mendon në vete: "Tani është e sigurt, ai do të vdesë."

Atëherë Fransis iu afrua veshit të saj si të donte t'ia pëshpëriste ndonjë fshehtësi të mrekullueshme:

– Po, ashtu është, do të vdes!

Dhe gëzimi e shndriti fytyrën e tij. Fransisi i ka vetëm gjashtë vjet dhe është plot gëzim pse është shëruar në zemër dhe mund të jetë i lirë për të dashur.

Prej asaj dite Fransis ka mbjellë dashurinë e Jezusit kudo ku ka kaluar. Dëshmitë do të mund të mbushnin tërë librin, por do të përmendim vetëm katër prej tyre.

Fransis kishte karakter të vështirë. Nganjëherë, kur haste në pengesa, i binte me këmbë dyshemesë i skuqur nga zermërimi. Nëna nuk i përgjigjej që të mos e hidhëronte edhe më shumë dhe kështu t'ia vështirësonte gjendjen më tepër. Por në Megjugorje ka marrë mësim nga Zoja: me atë reaksion nuk i ka ndihmuar fare Fransisit të saj të vogël. Është dashur nganjëherë që ta qortonte butë, por në mënyrë të vendosur, që t'i ndihmonte të përmirësohej.

Disa ditë pas kthimit në shtëpi nga Megjugorja ajo kërkoi nga Fransis që të kthente në vend të vet një lodër dhe pastaj shkoi në tjetër dhomë. Kjo e zemëroi Fransisin. Përnjëherë dëgjoi kur rrahu me këmbë dhe kundërshtoi. Duke kujtuar fjalët e Zojës, mblodhi tërë guximin, iu afrua derës së dhomës që ta qortonte kur dëgjoi: "Largohu prej meje, Djall! E di se kam vendosur të jem i mirë!" Fransis u qetësua dhe duke ndier se nëna është te dera e dhomës, i tha duke buzëqeshur:

– Nënë? Diçka ke kërkuar nga unë? Do ta bëj menjëherë!

Prej asaj dite zemërimi i tij u zhduk krejtësisht. Nëna e tij e dinte se Fransis në Megjugorje ka marrë vendim:

– Unë e zgjedh shenjtërinë.

Tjetri rast ndodhi në Fatima disa muaj më vonë. Prindërit edhe më tej shpresonin në shërimin e tij trupor. Dhe derisa ishin me Fransisin në udhën e kryqit, në atë park të bukur rreth vendit të shenjtë, Fransisi u zhduk. Prindërit e tij e kërkuan gjithkund dhe më në fund e gjetën jashtë rrugës (të mos harrojmë se është i verbër!), atje ku është truporja e engjëllit të Fatimes në madhësi natyrore, duke i kunguar tre veguesit e vegjël. Rreth atyre truporeve të gurit gjendet gardhi mbrojtës. Ata nuk u besojnë syve të vet: Fransisi rri në duart e engjëllit dhe bisedon me të në mënyrë të gjallë! Sesi ka arritur atje lart? Kjo është e pamundur të shpjegohet.

– Fransis! Çka po bën?

– Po bisedoj me Engjëllin e Paqes, nënëz…

Si e di se ai është Engjëlli i Paqes? Prindërit i ndihmojnë të zbresë.

– Fransis, e pyet nëna me kujdes pak më vonë, çka i ke thënë ti Engjëllit të Paqes?

– Nënë, ndërmjet Zotit dhe shpirtrave nganjëherë ka fshehtësi!

Ngjarja e tretë ndodhi në spitalin e madh të Glasgowit ku me mijëra fëmijë vuajnë dhe vdesin. Fransisin e kanë sjellë këtu, sepse kanceri ka përparuar dukshëm. Por kur prindërit e tij vijnë ta vizitojnë… Fransisi nuk është aty! Vogëlushi i verbër thatanik, gati i palëvizshëm nga dhembjet e

padurueshme, ka ikur deri në dhomat e tjera. Është liruar nga gypat e vet, nga shishet dhe nga çdo gjë që e ka penguar dhe lidhur dhe tani shkon prej një shtrati te tjetri, rri te koka e të sëmurëve të tjerë të vegjël. Çka bën, çka u flet? Duhet afruar pakëz që të dëgjohet: Fransis u flet për Jezusin, me fjalët që vetëm një martir i vogël mund t'i gjejë: ai i ngushëllon fëmijët dhe kërkon prej tyre që të gjitha vuajtjet t'ua dorëzojnë Jezusit që të mos ketë më mëkate...

Ngjarja e katërt ndodhi më 15 shtator 1988, në shtëpinë e Maria Pavloviqit në Megjugorje. Bie telefoni dhe Nora e çon dëgjuesen.

– Oh, Fransis! Ti je!?

– Po, Nora. A është Maria aty? Të lutem, thuaj që sonte kur të lajmërohet Zoja, le të kërkojë diçka për mua. Do të doja që Virgjëra Mari të më premtojë diçka; kur të jem në qiell le të më japë këtë emër: "Engjëlli Rojës i fëmijëve të braktisur."

Fransisi ynë i vogël shkoi tek Ati shtatëmbëdhjetë ditë më vonë, me 2 tetor 1988, në festën e Engjëllit të Rojës.

Porosia më 25 gusht 1993

"Të dashur fëmijë!

Dëshiroj të kuptoni se unë jam Nëna juaj. Unë dëshiroj T'ju ndihmoj dhe t'ju thërras të luteni, sepse vetëm me lutje mund t'i kuptoni dhe t'i pranoni porositë e mia dhe t'i zbatoni në jetë. Lexoni Shkrimin shenjtë, jetoni sipas tij, dhe lutuni që të mund t'i kuptoni shenjat e kësaj kohe. Kjo është kohë e veçantë. Prandaj jam me ju, që t'ju kem afër Zemrës sime dhe Zemrës së Birit tim Jezusit.

Të dashur fëmijëz, dëshiroj të jeni fëmijët e dritës e jo të territ. Për këtë arsye jetoni ashtu si ju them.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia e çuditshme elektronike

Paris, maj 1994. Shoqja ime Bernardette P. ka organizuar për mua ligjëratën në kishën Saint-Léon, në lagjen në të cilën kam banuar dikur.

Tre minuta para se të merrja fjalën, më duhej të bëja provën e rëndomtë të teknikës në sallë: të rregulloja mikrofonin, të vendosja pultin për ligjëruesin dhe të vija në të porositë, në mënyrë që të mos bien poshtë, të thërras njerëzit, të cilët janë grumbulluar në fund të kishës që të vijnë më përpara, të përkujtoj meshtarin ta shqiptojë mirë fjalën "Megjugorje" në paraqitjen e tij të shkurtër, të mësoj se gruaja e cila ka qenë e obliguar të sjëllë lulet nuk ka ardhur akoma dhe të qetësoj gruan tjetër, e cila ia ka besuar atë detyrë, të mos shikoj shumë rrotull për të njohur miq të dashur dhe të vrapoj që t'i përshëndes të gjithë një nga një, t'i rregulloj në kokë fjalët e para me të cilat do ta filloj fjalimin dhe në zemër t'i drejtohem ngrohtësisht Virgjërës së Bekuar Mari, pa të cilën çdo fjalë imja do të ishte e padobishme… por, pikërisht në atë moment u paraqit François, më rrëmbeu për dore dhe më tha me zë lutës:

– Motër, motër! Më duhet të bisedoj shpejt me ty, kjo është e pabesueshme, motër, më duhet t'ju rrëfej se çka po më ndodh, nuk do të më besoni! Duhet t'jua them!

– Nuk e kam parë kurrë më parë, nuk e kam njohur, por kurrë nuk do të mund ta harroj, sepse me pamjen e tij i ka kaluar të gjitha gjërat që mund t'i ofrojë një teatër. I tërë mjerimi i botës, fizik dhe moral, ishte grumbulluar në atë qenie që dukej sikur të kishte dalë nga një film dramatik. Ankth i pashprehshëm shpërthente prej shikimit të tij.

– Më falni, zotëri, por brenda dy minutash më duhet të filloj!

– Kjo nuk mund të presë, motër, më lejoni t'jua them, nuk e di madje as çka do të ndodhë, as pse jam këtu sonte…

– Nëse tani nuk e dini, do ta kuptoni shumë shpejt në ligjëratë!

– Për çka do të flisni?

– Për Fatimen dhe Megjugorjen.

– Çka është ajo?

– Kjo është pikërisht ajo që do të zbuloni.

Dridhej këmbë e krye dhe s'i lejonte të tjerët të më afroheshin. Nga xhepi nxori përkujtuesin e tij të vogël elektronik dhe ma qiti para sysh që të lexoj se çka shkruan në ekran.

– Çka lexoni aty, motër?

Duart e tij ishin të thata dhe të zbehta si fytyra.

– Ju premtoj, zotëri, se do ta lexoj ngadalë pas ligjëratës, ejani pastaj tek unë këtu. Por deri atëherë uluni atje dhe dëgjoni mirë çdo fjalë të kësaj ligjërate: do të jetë porosi drejtuar për ju!

Në një moment sytë e tij shkëlqyen dhe unë u largova shpejt. Koha e ligjëratës ishte e kufizuar saktësisht në një orë. Sa shumë shpirtrat ishin. E paramendoja këtë: përplot njerëz që nuk kanë shkelur kurrë në kishë, sepse miqve të mi ua kam sugjeruar: "Sillni të patënzonët, atyre do t'u flas." Shkurt, e kisha vetëm një orë për t'i drejtuar që ta njihnin Zotin e dashur… U përpoqa sa më mirë që munda.

Natyrisht, ai dasmori im i pazakontë më priste në dalje duke tundur edhe më fort me përkujtuesin elektronik në dorë.

– Motër, më keni premtuar…

Pasi që u përshëndeta me të tjerët, u ula me Françoisin pas një shtylle. E lashë për në fund duke ditur se rrëfimi i tij do të jetë shumë i veçantë. Ankthi i tij ishte zbutur dukshëm, por të folurit tregonte për shqetësimi të madh të brendshëm.

– Të gjitha i kam dëgjuar mirë, motër! Kurrë nuk kam menduar se të gjitha këto mund të ekzistojnë. I tërë rrëfimi juaj më ka pëlqyer shumë dhe tani kuptoj pse jam "dërguar" këtu… Jam i prekur shumë!

Derisa fliste e shikoja fytyrën e tij të shterrur. Kaçurrelet e tij të ngjyrosura, vetullat e nxjerra me kujdes dhe vëthi i artë në veshin e majtë vetëm sa e shquanin pamjen e tij me ankth. Ndoshta pikërisht po bisedoj me njeriun e dënuar për vdekje, i thoja vetes, I tëri ishte asht e lëkurë. Dridhet nga ligështia. Ndoshta e bren ndonjë virus.

– Kam përjetuar fatkeqësi të tmerrshme, motër. Kam jetuar me personin i cili ka vdekur nga sida para dy javësh. Aq e kam dashur sa nuk kam mundur të jetoj pa të. Tërë kohën pyes veten: "Ku është? Ku është ai?" E thërras, e di se kjo është marrëzi, por ai ishte shoku im dhe nuk kam askënd tjetër. Dje marr përkujtuesin tim elektronik që të kërkoj një numër dhe çka shoh në ekran? Porosinë e pakuptueshme, të cilën unë nuk e kam

shkruar! Lexoj dhe përsëri lexoj, nuk mund të kuptoj si është shkruar ajo aty, sepse gjithmonë e kam atë përkujtues me vete. Ja, shikoni vetë, motër.

Shikoj ekranin dhe shoh se shkruan: "E martë, 17 maj, ora njëzet, Saint-Léon."

– Po, kjo është ligjërata e sontme!

– Po, por si është kjo në ekranin tim? Këtë po ju pyes ju! Kur e pashë këtë, menjëherë i thashë vetes: këtu jemi, miku im po më dërgon porosi, sigurisht është ai, më cakton takim dikund. Por fjala Saint-Léon nuk do të thoshte asgjë për mua. Kërkoja, shikoja a ka ndonjë stacion metroje me atë emër, ose hotel, restorant… asgjë! E atëherë dikush më tha: *"Saint-Léon, ndoshta është ndonjë kishë, ky është emër shenjti…"*

Por askush nuk dinte për këtë kishë. Atëherë shkova në kishë në lagjën time dhe njeriu në hyrje e kërkoi kishën në një librezë dhe më tha: "Ajo është në Lagjen nr. 15, afër Motte-Piquet…" Ja, kështu jam këtu sonte, pa ditur se çka më pret…

Përpiqem të vij në vete, një moment heshta, duke u përpjekur të thërras Jezusin, por François nuk më lë të qetë.

– Dhe tani, motër, çfarë duhet të bëj?

Kjo pyetje më përkujtoi në diçka nga Veprat e apostujve, kur e kanë pyetur njerëzit Pjetrin ditën e Rrëshajëve: "Çka duhet të bëjmë?" François dëgjon si fëmijë i vogël, i zënë rob, ose si dikush që ka përjetuar anijethyerjen dhe ka gjetur dërrasën, së cilës mund t'ia ngjesë dhe i cili pret prej ndonjë personi fjalën kyçe që do ta drejtonte jetën e tij prej ferrit drejt qiellit. E atë mbrëmje ai person isha unë!

Duhet përgjigjur shpejt diçka shumë thjesht. Kisha është akoma plot, por dëgjohen çelësat, dera do të mbyllet së shpejti.

– Kjo është shumë lehtë, i them që ta inkurajoj pakëz. Ja, bleje Biblën që sonte menjëherë, atje poshtë në pult, dhe librin *"Porositë nga qielli"*. Lexoji për çdo ditë dhe fillo të lutesh ashtu si kam shpjeguar sonte. Vetë Zoja e Bekuar Maria do të të udhëheqë përmes porosive në libër. E pastaj eja tek ne në Megjugorje. Do të shohësh, ai është vendi ku do të gëzohet zemra jote dhe ku do të gjesh një paqe të madhe.

– Po, ku është ajo? Si shkohet atje?

– Shko tek ajo gruaja atje, ajo është shoqja ime Geneviève, e cila organizon shtegtimet, ajo do të të drejtojë.

– Kjo është çudi sa mirë më duket me ju, këtu, në mes të gjithë këtyre njerëzve. Shihet se rrezatoni me njëfarë drite. Tani kuptoj… Sigurisht miku ma ka shkruar atë porosi të vij këtu dhe t'i zbuloj të gjitha këto.

– Miku yt ose ndoshta… Nëna e Zotit? Ajo është Nëna jote, ajo ka dashur ta njoftosh… Por e pranoj, kjo është hera e parë që shoh sesi dërgon porosi me rrugë elektronike!

Të nesërmen u ktheva në Megjugorje dhe, tre muaj më vonë, e pashë Françoisin në grupin e shtegtarëve. Tanimë është ndryshuar plotësisht në fytyrë, nuk dridhej më dhe faqet i janë mbushur pakëz. Në të mbretëronte qartësia. Një grup lutjesh e pranoi. E gjeti besimin dhe filloi të jetonte sipas sakramenteve, në mënyrë të vet. Hiri e çilte rrugën e vet në të nëpër kthesat halucinante të plagëve të tij, nëpër plagët e fëmijërisë dhe të rinisë për të cilat vetëm mëshira ka të drejtë të flasë.

Nuk e di ku gjendet sot, madje nuk e di a është i gjallë apo i vdekur.

François, nëse Zoti të ka marrë te vetja, na ndihmo prej së larti që t'i sjellim te Zoti të gjithë ata që kanë vuajtur si ti. Nëse je i gjallë, dije se motra jote e vogël nga Megjugorja lutet për ty çdo ditë dhe dëshiron të marrë vesh lajme nga ti!

Porosia më 25 shtator 1993

"Të dashur fëmijë!

Unë jam Nëna juaj dhe ju thërras përmes lutjeve t'i afroheni Zotit, sepse Ai është paqja juaj, Shpëtimtari juaj. Prandaj, fëmijë, mos kërkoni ngushëllime materiale, por kërkoni Zotin.

Unë lutem për ju dhe ndërmjetësoj para Zotit për secilin veç e veç. Kërkoj nga ju të luteni që të mund të më pranoni dhe që të mund t'i pranoni porositë e mia si në ditët e para të dëftimeve. Dhe vetëm kur t'i hapni zemrat tuaja dhe kur të luteni, do të ndodhin mrekulli.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Protestanti e sheh Zojën

Duhet pranuar se Barry është kockë e fortë. E gruaja e tij Patricia? Margaritar i vërtetë i ndieshmërisë… Parandiej se lutet përherë, sepse aq shumë rrezaton. Shpesh ka ardhur prej vendlindjes së vet, Anglisë, që të shuajë etjen në burimet e Megjugorjes dhe që t'ia besojë Zojës burrin e vet të "patënzonë". Sa mirë do të ishte sikur edhe ai një ditë të zbulonte gëzimin e bashkimit me Hyjin e gjallë!

Edhe pse është protestant i pagëzuar, Barry nuk beson në Zotin dhe e refuzon me krenari. Mirëpo, në zemrën e tij ka ruajtur një kujtim të vjetër: kur ka qenë i ri në një hall të madh, i ka drejtuar Zotit lutjen: "Ma jep gruan e mirë!" Ka qenë duke vozitur dhe për shkaqe teknike ka qenë i detyruar të ndalet para një shtëpie. Gruaja e re e cila ka dalë prej shtëpisë, aq e ka magjepsur, saqë pas tre muajsh martohet me të! Ka harruar ta falënderojë atë Zot të panjohur, i cili kaq shpejt ia dhuroi një martesë të mirë. Vetëm një gjë i pengonte: Patricia ishte katolike. Barry ishte përpjekur që në të gjitha mënyrat të prishte fenë e saj, por shpejt e kishte kuptuar se aty nuk bënte të përzihej.

Në moshën katërdhjetëvjeçare Patricien e brente izolimi i thellë shpirtëror në mes të Anglisë materialiste, të privuar nga gëzimi i vërtetë.

Megjugorja e ka shpëtuar nga devijimi dhe i ka dhënë diçka që ajo as nuk e kishte ëndërruar: që të lahet në Zemrën e Zotit në vendin ku Qielli çdo ditë e takon tokën!

Duke biseduar me të, jam mahnitur me besimin e jashtëzakonshëm në Provani. Ajo e *dinte* se mbarë farefisi i saj do të kthehet në momentin kur Zoti do ta caktojë. Pikërisht atëherë shpërtheu lufta në Bosnjë dhe Hercegovinë.

Në mbrëmje, më 1 janar 1993, Barry dhe Patricia shikojnë televizionin dhe dëgjojnë thirrjen e bashkësisë *Megjugorje Appeal:* kërkohen tridhjetë vozitës për konvojin, i cili do të bartë disa tonelata gjëra ushqimore për në Bosnjë. Duke mos e ditur se Patricia e njeh Bernard Ellisin, hebreun e kthyer në Megjugorje, njeriun kyç në atë organizatë, Barry iu bashkangjit konvoit dhe i tha së shoqes se me të vërtetë dëshiron që të lëshohet në atë aventurë, aq më parë sepse e ka patentën për vozitjen e kamionëve. Patricia nuk iu beson veshëve të vet! Bernardi ka paraparë që një numër i kamionëve të shkojë në Megjugorje e të tjerët në Zagreb.

Dhe dy javë më vonë i patënzoni ynë në përcjelljen e Patricies, hyn në Megjugorje pas timonit të një kamioni! Brenga e tij e vetme është që t'ju sjellë ndihmë refugjatëve. Që natën e parë e kanë lutur që të kryente një detyrë. Kur në mëngjes u kthye në dhomë në bujtinën rrëzë Krizhevcit, e shoqja nuk ishte aty. Barry doli në tarracë dhe vërejti kishën në mes të luginës. Shikimi iu ndal në dy këmbonaret që ngriteshin drejt qiellit dhe, interesant, ndjeu një ngashnjim të papërballueshëm ndaj asaj kishe. Një mendim filloi ta pushtonte: "Më duhet të shkoj në atë kishë dhe të them një lutje." Barry ka ndryshuar plotësisht. Të lutet, i patënëzoni i njohur! Që të thotë uratë, kur nuk ka Zot dhe kur pas vdekjes ekziston vetëm gropa e zezë për të gjithë? A është çmendur? Por kjo është më e fortë se ai dhe me hapa të sigurt niset drejt kishës. Iu imponua një pyetje praktike: cilën lutje ta thotë? Ai i di vetëm dy: Ati ynë… që e ka mësuar në shkollë dhe Të falemi, Mari… që e ka mbajtur në mend duke dëgjuar të shoqen kur mësonte fëmijët. Cilën ta zgjedhte?

Me të hyrë në kishë, vërejti se ishte koha e pastrimit të saj dhe u ul ngadalë në një bankë të fundit. Vendosi t'i thoshte të dy lutjet dhe të qëndronte atje pesë minuta në qetësi. Pastaj vendosi të shkonte dhe të pastronte kamionin e vet. Atje e pa një françeskan i cili ia dha rruzaren e vet. Atëherë shkoi në dhomën e vet. Pasi Patricia nuk ishte kthyer, ai vendosi të shtrihej për të pushuar pakëz. Në dhomë kishte shumë dritë dhe ai e mbuloi fytyrën me mbulesë. Por njëfarë drite e kaltër ia mori sytë. Mendoi se nuk e ka vendosur mirë mbulesën dhe e vendosi ndryshe. Por drita e kaltër bëhet përherë e më e fortë, saqë e mbushi dhomën dhe Barryt kjo iu duk e çuditshme. Atëherë në atë kaltërsi u paraqit një njollë e bardhë edhe më e ndritshme, e cila pak nga pak afrohej dhe rritej dukshëm. O Zot! Çka po ndodh?

"Njolla e dritës së bardhë u qartësua krejtësisht, rrëfen Barry më vonë dhe ajo ishte Virgjra Mari, Nëna e Zotit, e kam parë, e kam ditur se është ajo. Drita e kaltër u shëndrrua në rreze që dilnin prej saj. Sa e bukur ishte!"

Nuk u frikësova fare, e shikova si i magjepsur. E dita kush është para meje. Atëherë ajo e ngriti dorën dhe më përshëndeti me një shenjë. Asgjë nuk tha. Pastaj shkoi. U ula ta shikoja dhomën me kujdes. Erë trëndafili

ndihej në ajër dhe ndjeva në tërë qenien time paqe të paimagjinueshme. Në tërë trupin tim e ndjeja! Vetëm mund të përsëritja: "Përse unë? Përse pikërisht unë? Çka kam bërë që të meritoj këtë, unë, malok, fshatar i pagdhendur?" Mendova në të gjitha ato gjëra të këqija që i kam bërë në jetë… dhe përkundër kësaj Maria i dëftohet njeriut çfarë jam unë!

Pak më vonë Patricia u kthye në dhomë dhe unë ia tregova të gjitha. Ishte shumë e gëzuar! Deshi të më bënte katolik brenda njëzet e katër orëve. Më propozoi të shkoja në meshë. Në kishë përsëritja "përse unë?" Kur erdhi momenti për Kungimin e henjtë, Patricia më propozoi të shkoja me të për të pranuar bekimin e meshtarit. Duhej t'i kryqëzoja duart në kraharor për të treguar se nuk mund të pranoj Kungimin e shenjtë, por megjithëkëtë meshtari e vendosi hosten në gojën time dhe m'u desh që të pranoja Korpin e Krishtit. Isha aq i prekur, saqë nuk munda t'i mbaja lotët. Sikur ta kishit parë atë arushë sesi qan si fëmijë! Çfarë dite! Derisa ktheheshim, takova një shtegtar, i cili më tha: "Unë jam katolik gjithmonë, shpesh vij këtu dhe kurrë nuk kam parë as dëgjuar gjë!" E unë që kam ardhur këtu të parën herë, kurrë këmba ime nuk ka shkelur në kishë, një ditë kam hyrë në kishë (1), kam thënë lutjen (2), kam fituar rruzaren (3), kam parë Zojën (4) dhe kam marrë Korpin e Krishtit, të Birit të Zotit (5)!

Kur u ktheva në Angli, vendosa të shkoja në Meshën e shenjtë me Patricien dhe pak nga pak e zbulova lutjen, madje lutjen e sinqertë. Vazhdova të vozis në konvojët humanitarë për Bosnje, madje një herë e kemi bartur veguesin Ivan prej Megjugorjes deri në Londër! Në kohën e dëftimit gjunjëzoheshim në kamion… Thellë në zemër ushqeja dëshirën e gjallë që përsëri ta shoh Zojën.

Më vonë Bernardi më propozoi të vozis një autobus shtegtarësh. I ndërrova kështu gjërat ushqimore për një tjetër lloj ngarkese: për vëllëzër dhe motra. Rrugës u ndalëm në një hotel afër Sllovenisë. Pak më pas u fik rryma! U ngjita në dhomë të merrja llambën e xhepit dhe derisa zbrisja në hol, diçka më nxiti t'ia këndoj këngën Marisë.

I tërë grupi filloi të këndonte me mua, e pak më vonë filloi lutja spontane. I tërë hoteli lavdëronte Zotin! Atëherë Maria u paraqit para syve të mi, si në Megjugorje, me unazën e kaltër rreth vetes. Vetëm unë e kam parë. Aty kam kuptuar se akoma nuk kam bërë asgjë për të, asgjë nuk kam bërë për Zotin, përkundër tërë atij hiri të pranuar. Nëse Maria do diçka (ose dikënd) ajo nuk heq dorë! Kam ndier se po më thërret t'i afrohem asaj dhe Birit të saj; është dashur të lidhi obligim ndaj saj. Vendosa, pra, të hyja në kishën katolike. Patricia më ka ndihmuar këtu jashtëzakonisht shumë.

Kam vazhduar disa muaj të shtegtoj në Megjugorje si vozitës, e Patricia më ka ndihmuar. Kam patur dëshirë të fshehtë që ndonjëri prej "udhëtarëve" të mi të përjetojë gëzimin dhe të shohë Zojën dhe së shpejti lutja ime u dëgjua; katër shtegtarë e kanë parë në Podbrdo. Hyra në Kishën

Katolike për Pashkë me 1995. Prej atëherë Zotëria na ka thirrur Patricien dhe mua të punojmë për të në ipeshkvinë tonë, atje ku gjendet shenjtërorja Walsingham.[11]

Maria filloi t'ia dërgojë Birit të vet mbarë farefisin tonë. Të dy fëmijët tanë u kthyen ashtu si edhe shumë kushërinj tanët që ishin ateistë. Tanimë i ka pajtuar disa çifta (dhëndurë dhe reja) dhe ne shpresojmë edhe për të tjerët.

Sa më takon mua, punoj në një ekip që u ndihmon atyre që duan të bëhen katolikë. Bëj pa përtesë çdo gjë që Zotëria dhe Nëna e tij do të dëshironin prej meje dhe pak nga pak rritem në dashurinë e tyre.

Ëndrra ime? Që mbarë bota ta zbulojë Të Lumen Virgjër Mari!

---

[11] Ekziston një profeci e papës Leoni XIII, e njohur në mbarë Mbretërinë e Bashkuar që thotë: *"Kur të kthehet Anglia në Walsingham, E Lumja Virgjër Mari do të kthehet në Angli."* Në saje të Barry dhe Patricia Kellyt shumë besimtarë vijnë atje në fund të javës që të luten së bashku me Megjugorjen.

Hebreu i kthyer në Megjugorje dhe bëmirësi i madh i popullit kroat në luftën e Atdheut, z. Bernard Ellis, ka ndier nevojën dhe ka propozuar takimin vjetor të lutjes së shtegtarëve anglezë. Ideja është pranuar dhe prej vitit 1990 çdo vit organizohet dita e lutjes të hënën e fundit të gushtit. Pas kthimit të tij nga Anglia, në fillim të shtatorit 2000, ati Slavko në përshtypjet e veta thotë: "Tetë herë jemi takuar në lutje te karmeliqanët në vendin e tyre të njohur të shtegtimit Aylsford, atëherë u shpërngulëm në *Walsingham* – në shenjtëroren më të vjetër të Marisë në Angli. Ashtu ishte edhe këtë vit jubilar. Njëherit ky ishte i dhjeti, takim jubilar i lutjes. (…) Pranë takimit vjetor të lutjes së të gjithë shtegtarëve në Megjugorje organizohet takimi i të rinjve, Youth 2000. Ky është tanimë takimi i nëntë. Janë tubuar rreth 1.500 të rinj nga mbarë Anglia dhe Skotlanda. (…) Të dielën më *27 gusht* pas dite e kam kaluar me të rinjtë, kam patur ligjërata dhe kam udhëhequr adhurimin, si në Megjugorje! Tema është sikurse tema e takimeve të të rinjve në Megjugorje dhe në Romë: *Fjala u bë Njeri dhe banoi ndër ne!* Përvojat e të rinjve janë shumë të pasura. (…) Mund t'ia dimë për nder vetëm Marisë, Mbretëreshës së Paqes, për të gjithë ata fëmijë të saj që i ka tubuar rreth vetes, të cilët me vetëmohim dhe përkushtim të plotë vazhdojnë programet e saj të lutjes." (Ky citat është marrë nga Buletini 145, 14 Međugorje – 152, më 20 shtator 2000).

Porosia më 25 tetor 1993

"Të dashur fëmijë!

Gjatë gjithë këtyre vjetëve ju kam thirrur të luteni, ta zbatoni atë që jua them, por ju nuk brengoseni fort për porositë e mia. Ju flisni por nuk zbatoni; për këtë arsye, fëmijë, edhe kjo luftë po zgjat kaq shumë. Ju thërras të hapeni para Zotit dhe të jetoni me Zotin në zemrën tuaj, duke jetuar të Mirën dhe duke dëshmuar porositë e mia. Unë ju dua dhe dëshiroj t'ju mbroj nga çdo e keqe, por ju nuk e doni këtë.

Të dashur fëmijë, nuk mund t'ju ndihmoj, nëse nuk jetoni sipas porosive të mia, nëse nuk e jetoni Meshën e shenjtë, nëse nuk i largoheni mëkatit.

Ju thërras të jeni apostuj të dashurisë dhe të mirësisë. Në këtë botë të trazuar dëshmoni Zotin dhe dashurinë e Zotit, e Zoti do t'ju bekojë dhe do t'ju japë atë që kërkoni prej tij.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kam qenë fëmijë i dështuar

Marcia S. është grua shumë e respektuar në gjithë hapësirën e San Franciskos. Udhëheqësja e grupit të lutjes, më të vjetër në qytet. Të gjithë e njohin fenë e saj të madhe dhe autoriteti kishtar lokal me kënaqësi e thërret të udhëheqë misionet e rëndësishme. E njoh mirë dhe e admiroj.

Megjugorje e ka tronditur jetën e saj, ajo nuk mund të takojë askënd më e të mos i flasë për fuqinë e jashtëzakonshme të rruzares. Në thirrjen e brendshme të së Lumes Virgjër Mari ka themeluar dymbëdhjetë grupe lutjeje në rrethinën e San Franciskos, që ta "rrethojë" qytetin, që ta rrethojë me kurorën mbretërore të Marisë, që e formojnë dymbëdhjetë yje, që t'ia kthejë Zotit atë që duhet të jetë e Zotit, çka fatkeqësisht ka rënë në pushtetin e territ. Me fjalë të tjera, nga të gjitha metropolet botërore, San Francisko është i ndotur me kultin e Djallit më shumë se cilido qytet tjetër, dhe Zoja aty i zgjedh mjetet me kujdes që të ngadhënjejë mbi shkatërruesin e fëmijëve të saj.

Një ditë Marcinë e kaploi një ndjenjë e fortë e dekurajimit, sepse burri i saj, edhe ashtu depresiv, vuante nga verbësia progresive që kërkonte kujdes ditë e natë. Marcia ishte në zgrip të forcës trupore dhe psikike deri në atë masë, saqë erdhi në tundim që të revokonte mbrëmjen *"Lutje dhe dëshmi nga Megjugorja"*, të cilën duhej ta udhëhiqte në një kishë në gji, në kishën e Shëlbuesit të Shenjtë, në famullinë e cila tubon një numër të madh

viktimash të SIDËS. Marcia e di se pjesa më e madhe e publikut të saj do të jenë homo ose lezbi.

Ajo e di se atje e pret turmë e madhe. Vetëm mendimi se i duhet të dalë nga automobili e lodh… Megjithatë, prapëseprapë do të shkojë! Nuk mund të rrezikojë dhe t'i lërë ata shpirtra të uritur, sepse ke të bësh me jetën e njerëzve! Atëherë e thirri miku i saj Denis:

– Nëse në botë ka vend që e mban Djalli në dorë, i thotë ai, atëherë është San Francisko. Ai nuk dëshiron që njerëzit të dëgjojnë këtu që të flitet për Zojën ose për Megjugorjen. Fjalët e tua do ta hapin mantelin e Marisë dhe njerëzit do të tubohen nën të! Mos u dorëzo!

Marcia është në vitet e Marisë kur ajo ka qëndruar nën kryq dhe për të flet si për shoqen më të mirë, ose edhe më shumë, si për besniken e saj. Besëlidhja e tyre është e dukshme. Fjalët dalin prej gojës së saj me butësi të madhe dhe me një forcë të fshehtë dhe në ligjërata facoletat nxirren prej xhepit njëra pas tjetrës…

Pas ligjëratës një djalosh i shqetësuar dukshëm, iu qas Marcies t'i rrëfente se çka ka ndier kur shikonte filmin për Megjugorjen. Prej syve i rrodhën lotët:

"Unë jam fëmijë i dështuar. Si jam atëherë i gjallë? Nuk e di, por më kanë hedhur në shportën e mbeturinave. Shporta ka qenë në vendparkimin pranë spitalit. Thonë se kam bërtitur me tërë fuqinë dhe një njeri që ka kaluar andej, e ka dëgjuar klithmën time. Është tmerruar dhe ka filluar të kërkojë nga po vjen ai zë, derisa më në fund e ka hapur shportën e mbeturinave. Më ka gjetur të përgjakur, por gjallë. Më ka mbështjellë si ka mundur dhe më ka dërguar në shtëpi, ku është kujdesuar për mua disa ditë. Më në fund vendos të më mbajë dhe të më rrisë, kërkon adoptimin tim dhe ia lejojnë.

Jam rritur tek ai me shokët e tij të cilët jetonin aty, të gjithë meshkuj, sepse ai njeri ishte homoseksual. As si foshnjë, dhe as në tërë fëmijërinë time kurrë nuk më ka prekur, nuk më ka lidhur, ushqyer, madje as nuk më ka përqafur as puthur ndonjë grua. Nuk kam ditur për kujdesin amnor të gruas. Unë nuk di se çka do të thotë nëna. Jam rritur në atë mjedis, dhe natyrisht, jam bërë edhe vetë homoseksual. Kjo ka mundur të pritej.

Para disa vjetësh kam filluar të zbuloj Ungjillin nëpërmes anëtarëve të kishës anglikane. Më kanë thirrur në takimet e tyre dhe një ditë kam vendosur të bëhem prift në atë kishë.

Në ditën e shugurimit qëndroja së bashku me disa kandidatë të tjerë para altarit para të cilit do të shugurohesha. Të gjithë kandidatët iu afruan altarit përveç meje, sepse përkundër dëshirës mbeta si i gozhduar në vend. Sikur duart të më kishin mbajtur dhe të më kishin penguar të bëj qoftë edhe

një hap përpara. Nuk jam shuguruar dhe prej atëherë pyes veten pse nuk kam lëvizur, çka ka mundur të më pengojë?

Sonte duke shikuar videon tuaj, u preka. Duke parë ata të rinj në ekstazë i ndieva qartë duart e femrës sesi më përkëdhelnin me dashuri, me dashuri të papërshkrueshme. Një grua ka qenë pas meje, jam i bindur për këtë. I magjepsur me videon, prej të cilit nuk kam mundur ta largoj shikimin, përsëri i kam ndier ato duar rreth vetes. Madje aq fort saqë mezi kam mundur të duroj. Kam menduar se do të vdes nga gëzimi, i tërë trupi më dridhej. Kam qarë dhe kam qarë. Ngrohtësia dhe dashuria e atij përqafimi ishte e tillë, saqë dukshëm shkrihesha. U ktheva të shikoj kush qëndron pas meje, por në bankë nuk ishte askush! Atëherë dëgjova zë femre si më flet: *"Dan, të dua dhe ti je imi."* Të parën herë në jetën time kam shijuar përqafimin e duarve të gruas. E gjeta Nënën time! Atëherë me një të shndritur e kuptova pse nuk kam mundur të shugurohem… Ishte Ajo! Ajo më ka penguar, sepse homoseksualiteti nuk është prej Zotit dhe njëherë më duhet të lirohem prej tij, të pendohem…"

Marcia e dëgjon rrëfimin e Danit ashtu si ta dëgjonte fëmijën e vet. Edhe ajo mezi i mban lotët. Tani e kupton pse të thuash e ka detyruar veten të vijë këtu këtë natë. Ky fëmijë akoma pa dalë prej kraharorit të së ëmës, ka qenë viktimë, mendonte. Viktimë e shoqërisë sonë. Dhe mjaftonte vetëm të flitej për dëftimet e Marisë në Megjugorje, në mënyrë që ai të lirohej prej planit, të cilin ia ka destinuar Djalli në jetë…

– Marcia, çka duhet të bëj të bëhem katolik? – e pyeti Dani.

Sot San Francisko e ka një katolik më shumë dhe manteli i Zojës ka një banor më tepër. Dhe jo më të voglin! Maria këtë e ka pritur një kohë të gjatë, që nga koha e qëndrimit të tij në shportën e mbeturinave. Po, e ka pritur ta përqafojë dhe më në fund ta shtrëngojë në Zemrën e vet amnore… aq më tepër sepse Dani po përgatitet për shugurim.

Porosia më 25 nëntor 1993

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras tani, në këtë kohë, si kurrë më parë që të pregatiteni për ardhjen e Jezusit. Le të sundojë Jezusi i vogël në zemrat tuaja dhe vetëm atëherë do të jeni të lumtur kur Jezusi të jetë miku juaj. Nuk do ta keni vështirë as të luteni, as të kushtoni flijime, as ta dëshmoni madhërinë e Jezusit në jetën tuaj, sepse Ai do t'ju japë forcë dhe gëzim në këtë kohë.

Unë jam me ju me lutje dhe me ndërmjetësime, ju dua dhe të gjithëve ju bekoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!

Fshehtësia e Vickës

Një mëngjes duhej të takoheshim me Vickën që së bashku me Don Dvellin nga Nju-Jorku, të udhëtojmë për Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Në momentin e fundit Doni më lajmëron me zë të thyer:

– Vicka është e sëmurë, nuk do të vijë, motra e saj më tha të shkojmë pa të… Çka? U çudita. Ajo dje ishte plotësisht e shëndoshë!

– Pikërisht dje edhe i ndodhi kjo. Isha tek ajo me Ivankën P.; iu desh të shtrihej në krevat, dorën e kishte të paralizuar, shuplakën të mavijosur dhe vuante shumë. Më tha se gjatë natës kjo mund të kalojë, por në mëngjes motra e saj e vogël më lajmëroi se gjendja e saj është keqësuar.

Nëntë ditë më vonë u ktheva nga udhëtimi nëpër Shtetet e Bashkuara ku kam dëshmuar për Zojën. Shkova te Vicka dhe e gjeta duke shtrirë rrobat, të buzëqeshur.

– Domethënë, ti je shëruar! Dhe më ke lënë që e vetmuar të shkoj në Amerikë! Qysh kur je mirë?

– Që sot në mëngjes! Jam zgjuar dhe çdo gjë ishte në rregull! Madje kam mundur t'i flas një grupi pelegrinësh; shiko, çdo gjë ka kaluar!

– Sot në mëngjes, domethënë, tetë ditë ke qenë e sëmurë, tamam sa ka zgjatur misioni? Si e shpjegon se kjo ka ndodhur tamam në kohën e misionit?

– Po ashtu! (shprehje tipike e njerëzve të këtushëm). Zoja e kishte planin e vet: është dashur ti të flasësh, e unë të vuaj. Ajo e ka zgjedhur këtë! (Është e qartë se Zoja nuk i ka pyetur për kështillë ata pesë mijë amerikan në Pitsburg, të cilët më me dëshirë do të zgjedhnin të kundërtën!).

– Dhe çka pate në të vërtetë?

Këtu nuk duhet të pritet kurrfarë përgjigje logjike prej Vickës.

– Asgjë të veçantë, shiko, tanimë ka kaluar! Derisa të mos vijë përsëri, kjo është jeta!

Ajo qeshi dhe e ndërroi bisedën.

Një mjek amerikan, Sam, dëshironte të shëronte Vickën dhe më luti t'ia tregoja planin e tij, dhe unë e bëra këtë:

– Do të shohësh një prej mjekëve më të mirë, së pari do të bëjë shqyrtimet, do të të mbajë në vëzhgim dhe kjo mund të të shpëtojë jetën! Kurrë nuk dihet… ndoshta është diçka serioze. E di se do të ishe e lumtur që të shkosh në qiell, por ne do të dëshironim të rrish këtu edhe një kohë të gjatë!

– Nuk e di, do të shohim… të presim pakëz…

Në kokën e saj kjo do të thotë: "harroje".

Më ra në mend një ide:

– Por Vicka, shëndeti yt, forca jote, i takon Zojës? Atëherë ajo duhet të vendosë… Ta pyesësh atë se çka duhet të bësh?

– Ke të drejtë, tha ajo me mirënjohje, sikur ky mendim të mos i kishte rënë në mend. Do ta pyes.

Dy ditë më vonë Vicka më kumtoi përgjigjen *prej lart* "*Kjo nuk është e nevojshme",* ka thënë Zoja…

Po mirë! Në qoftë se vetë Zoja na e prish punën…

Aq sa di unë, akoma askush nuk e ka sqaruar fshehtësinë misterioze që ka të bëjë me Vickën dhe ne akoma çuditemi.

Të kthehemi në vitet 1983-1984. Vicka kishte sëmundje të rëndë të trurit. Më duket se ende dëgjoj atin Laurentin sesi me dhembje të madhe na lajmëron: "Do të vdesë." Aq ka vuajtur nga dhëmbjet, saqë ka humbur vetëdijen nga disa orë, gati për çdo ditë. Nëna e saj, e thyer nga dhëmbja derisa e shikonte duke vuajtur, i thoshte:

– Le të të japin injeksion për qetësim, muk mund të rrish ashtu…! Por Vicka përgjegjej:

– Nënë, sikur të dije ti për hiret që më sjell vuajtja ime, për mua edhe për të tjerët, nuk do të flisje ashtu!

Pas udhës së gjatë të kryqit, Zoja i tha: *"Filan ditë do të shërohesh".* Vicka iu ka shkruar për këtë dy fretërve, që të kenë porosi të shkruar para datës që do të binte javën tjetër. Vicka qe shëruar. Prej asaj sëmundjeje ka ruajtur njohjen e thellë mbi fshehtësinë e vuajtjes dhe mbi frytet e saj.

Ia shtoj kësaj edhe një përvojë personale: derisa ia përktheja fjalët e Vickës një grupi shtegtarësh, ajo tha edhe këtë:

Zoja thotë: *"Të dashur fëmijë, kur keni ndonjë hall, kur jeni të sëmurë, ju mendoni: O, pse më gjeti kjo pikërisht mua, dhe jo dikënd tjetër? Jo, të dashur fëmijë, mos thuani ashtu! Përkundrazi, thuani: 'Zotëri, të*

falënderoj për dhuratën që më jep!' Sepse vuajtja, nëse ia kushtojmë Zotit, na jep hire të shumta!"

Dhe Vicka me plot guxim ua shtoi fjalëve të Zojës:

– Thuani edhe: *"Zotëri, nëse ke edhe të tjera dhurata për mua, jam e gatshme!"*

Atë ditë shtegtarët shkuan të menduar, kishin për çka të mendonin. E unë? Të njëjtën natë, kur po shkoja në drejtim të kishës në Meshën e shenjtë, një person më tha diçka shumë dashakeqe. Kjo më lëndoi aq shumë, saqë më qe dashur të përpiqesha tepër që gjatë meshës të mos mendoja për atë gjë. Gjatë kungimit ia tregova Jezusit vuajtjen time dhe aty m'u kujtuan fjalët e Vickës. Kështu u luta: "Zotëri, të falënderoj për dhuratën që më jep! Shfrytëzoje në mënyrë që të mund të ndash shumë hire dhe nëse ke të tjera dhurata për mua… (Këtu mora frymë që të mund të vazhdoj) unë, unë… prit pakëz para se të m'i japësh!!!"

Fshehtësia e Vickës qëndron në faktin se ajo shumë leht obligohet para Zotit. Ashtu si fëmijët nga Fatima, edhe ajo e ka parë ferrin dhe nuk ka kurrfarë dëshire të kursehet kur është fjala për shpëtimin e shpirtrave. Kur Zoja ka pyetur një ditë: *"Cili prej jush me të vërtetë dëshiron të sakrifikohet për mëkatarët?",* Vicka ka qenë më e gatshmja. "Unë vetëm lutem për mëshirën e Zotit dhe forcën e tij, që të mund të shkoj përpara", thotë ajo.

Këtu duhet të kërkojmë përgjigjen pse Vicka përcjell aq gëzim qiellor për ata që i afrohen! Kjo ndodh kështu vetiu!

Në një intervistë për televizionin amerikan ka thenë:

– Por ju nuk kuptoni se çfarë vlere të madhe ka vuajtja juaj para syve të Zotit! Mos nynykatni kur të vijë vuajtja. Hidhërohemi sepse në të vërtetë nuk e kërkojmë vullnetin e Zotit. Kur e kërkojmë, hidhërimi zhduket. Hidhërohen vetëm ata të cilët refuzojnë të bartin kryqin. Por mund të jeni të sigurt se nëse Zoti e jep kryqin, ai e di pse e jep dhe e di kur do ta heqë. Asgjë nuk ndodh rastësisht[12].

Për të veli është i shqyer, ajo di se çka flet.

[12] Kjo më përkujtoi atë bisedën e njohur të Marthe Robin me një prift belg. Ai ka qenë i njohur si predikatar i madh dhe ka udhëtuar shumë. Ka qenë shumë i kërkuar si udhëheqës i ushtrimeve shpirtërore, i emisioneve të radios, si predikues, sepse fjala e tij nxiste kthimin. Por i ndodhi një fatkeqësi: derisa rregullonte kishën e vet, një trupore e rëndë e shën Jozefit i bie në këmbë. Për shkak të kësaj i është dashur të heqë dorë prej predikimeve të veta. Vuante shumë, në trup e në shpirt, dhe këmba ia bënte një mijë probleme. Kur erdhi te Martha, deshi t'i thoshte sesa ishte e gjithë kjo e dëmshme për të. Por para se ta hapte temën, ajo papritmas ia preu: *"Atë, ju me shputën tuaj (sic) bëni shumë më tepër për Mbretërinë e Zotit, sesa keni bërë tërë jetën me gojën tuaj!"*

Porosia më 25 dhjetor 1993

"Të dashur fëmijë!

Sot gëzohem me Jezusin e Vogël dhe dëshiroj që gëzimi i Jezusit të hyjë në çdo zemër. Fëmijë, bashkë me porosinë, ju jap bekimin, ashtu si edhe Biri im Jezusi, që në çdo zemër të mbretërojë paqja.

Ju dua, fëmijë, dhe ju thërras të më afroheni me lutje. Ju flisni, vetëm flisni, dhe nuk luteni. Prandaj, fëmijë, vendosuni për lutje. Vetëm ashtu do të jeni të lumtur dhe Zoti do t'jua japë atë që kërkoni prej Tij.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Në tokën e fëmijëve të gjetur

Shkurt, 1995. Rémi dhe Claire jetojnë në rrethinën e Parisit dhe në zemrat e tyre rëndojnë dy kryqa të rëndë:

1. Rémi është pa punë tash tri vjet dhe për këte gruas së tij i duhet të punojë që të mund të ushqehen.

2. Përkundër të gjitha trajtimeve mjekësore, diagnoza është e pamëshirshme: nuk mund të kenë tjetër fëmijë për të cilin ëndërrojnë tash gjashtë vjet.

Për këtë lloj steriliteti e vetmja shpresë, sipas fjalëve të mjekut parisien është mbarësimi artificial.

Kësaj vuajtjeje ia shtojmë edhe pështpëritjet e të afërmve të tyre dhe buzëqeshjet dashakëqija kur Rémi dhe Claire në mënyrë krejt të thjështë shpjegojnë orvatjen e tyre t'i mbesin besnikë etikës kishtare në lidhje me lindjen dhe me manipulimet gjenetike. Për asgjë në botë nuk dëshirojnë të largohen nga mësimi i Papës. Më shumë kanë dëshirë që në ta të tregojnë me gisht dhe t'i konsiderojnë me pikëpamje të vjetruara, ata të cilët mendojnë se njeriu është më i mençur se Zoti në punët e jetës. Përveç kësaj i kanë parë disa çifte bashkëshortore, të cilët janë shkurorëzuar pas tentimeve poshtëruese dhe shkatërruese të mbarësimit artificial, të cilat nuk kanë pasur sukses.

Rémi vuan përherë e më shumë kur sheh bashkëshorten sesi i dështon synimi për amësi. Kur janë martuar, kanë dëshiruar të kenë shumë fëmijë. Shpesh mendojnë kështu: "Aq shumë dështime ka çdo ditë.[13] E ne që

[13] Nuk mund t'i shmangemi këtu llojit tjetër të gëzimit: planet e refuzuara për dështim. Kështu me një 25 qershor, në Festën e Mbretëreshës së Paqes, një fëmijë i ka shpëtuar vdekjes. Me fjalë të tjera, pas ligjëratës sime para publikut frankofon, një djalosh erdhi

dëshirojmë të kemi shumë fëmijë, pse duhet të mos na mundësohet? A thua Inesa jonë e vogël kurrë nuk do të ketë vëllezër e motra për të cilët aq shumë ëndërron?"

Dhembja e tyre është e madhe dhe e fortë. Por një vit më vonë Claire më tha në besim: "Të bashkuar në fenë tonë, ia kemi besuar Zotërisë dhembjen tonë dhe me ndërmjetësinë e të pushtetshmes dhe të Bekuarës sonë Virgjërës Mari, Nënës sonë të dashur qiellore, e kemi lutur që të ketë mëshirë dhe ta dëgjojë lutjen tonë. Në atë moment të ankimit tonë menduam të shkonim në Megjugorje. Gjendja jonë financiare ishte kritike dhe rrethanat e pavolitshme. Vendosëm që Rémi (që ishte pa punë) të shkonte vetëm, sepse unë nuk mund të mungoja nga puna.

Pasi që e caktuam shtegtimin për Festën e Zojës Nunciatë, e plotësuam çekun me 25 shkurt, ndërsa më 25 mars, kur Rémi fluturoi për Split, kam kuptuar se jam shtatzënë! E pabesueshme, por e vërtetë! Rémi është nisur në rrugë i ngushëlluar dhe ka kaluar tërë shtegtimin duke qarë prej gëzimit dhe duke falënderuar Marinë. Vajza jonë e vogël ka lindur në nëntor dhe e kemi pagëzuar Marie Laetitia, *Gëzimi i Marisë!"*

Rrëfimi i Claires është vetëm një prej vargut të rrëfimeve të ngjashme, sepse as nuk i numërojmë më *foshnjet e mrekullive* që mund të krenohen se kanë ardhur në botë në saje të shtegtimit në Megjugorje! E për sa u takon vegueseve Vickës dhe Marisë, nëse me to e çelni këtë temë, ato do t'ju japin shembuj të shumtë, secili më prekës se tjetri (merrni me vete facoletat e letrës)! Nuk është e rastësishme se Zoja ka bartur në duar foshnjën e vet kur është paraqitur në kodër të parën herë, më 24 qershor 1981. Sikurse Jezusi edhe ajo ka ardhur për shkak të jetës!

Mirëpo, nuk janë shëruar të gjithë çiftat shterpë në Megjugorje. Sikurse Virgjra Mari ka thënë disa herë në Fatima:[14] *"Disa do t'i shëroj, disa jo."* Ashtu është edhe në Megjugorje.

Përse?

Më pëlqejnë fjalët përvuajtëse të atit Emilian Tardif,[15] i cili shpesh është i ballafaquar me të njëjtën pyetje: "përse?", sepse gjatë Meshës së shenjtë, disa të sëmurë janë shëruar, e disa jo:

---

i shqetësuar fare: "Ku mund të gjej telefon?", më pyeti. Ishte i prekur me porositë e Zojës për jetën, për fëmijët, për dështimin:

Shoqja ime shkon të abortojë për dy ditë, sepse i kam thënë: "OK, shko!" Më duhet ta thërras menjëherë, më duhet t'ia shpjegoj porositë dhe do ta mbajmë fëmijën! Ajo vetëm këtë gjë do… Gjakftohtësia ime ka qenë arsye që ta refuzojmë fëmijën. Nuk ka patur guxim ta mbajë vetëm. Por tani unë dëshiroj ta shpëtoj dhe ta dua atë jetë!

Ato ditë kemi parë sesi Nëna e Zotit i ringjall fëmijët e vet dhe i liron prej robërisë së mëkateve, madje të pavetëdijshëm. Ky djalosh ka thënë: "Nuk e kam kuptuar këtë".

[14] Shih *Memoaret e motrës Lucia,* ose *Lucija flet për Fatimen.*

[15] Librat e atë Emilian Tardifit kanë dalë në bibliotekën "Duh i voda", botim: Zyra famullitare, 21465 Jelsa, ishulli Hvar.

"Gjendemi para fshehtësisë së dashurisë së Zotit. Është e vërtetë se Zoti i shëron vetëm disa, por të gjithëve na ofron shërimin përfundimtar: jetën e pasosur ku nuk do të ketë më as sëmundje, as vdekje, as vaj. Disa shërime i pranojmë pa pagesë, por kush jemi ne ta pyesim Zotin: përse e shëron këtë, e mua jo? Nuk na shëron pse meritojmë, kjo është dhuratë e pastër e Zotit.

E kam parë me sytë e mi: asnjë grua që vjen në Megjugorje që të lusë për mëshirën e plleshmërisë, nuk shkon shterpë. Njërës i është dhënë fëmija që do ta bartë nën zemër, e tjetrës një tjetër lloj amësie, e cila nuk është më pak reale dhe konkrete, sepse Zoja nuk është vetëm ëndërrimtare e dashur! Jo, Zoja do ta udhëheqë atë grua që shumë shpejt, me dridhje që vërehen prej zemrës së saj, të njohë në jetën e saj amësinë e mrekullueshme që është përgatitur për të. Ajo do t'i pëshpërisë: "A e sheh atë vogëlush, ai është imi, por ai nuk ka askënd që ta dojë, që të bisedojë me të? A e sheh atë djalosh? A e sheh atë jetë të shkatërruar… ty ta besoj".

Sepse nëse një grua me të vërtetë e merr dorën e Marisë që ta shohë botën ashtu si e sheh Maria, ajo zbulon se në thellësinë e saj më të madhe mugullon fryti i dashurisë së vërtetë dhe para secilës qenie njerëzore në tokë ajo thotë në vete: "Ky është fëmija im!"

Atëherë është kraharori i Nënës së Zotit në të!

"Dua ta doni secilin njeri në tokë me të njëjtën dashuri me të cilën unë ju dua juve", thotë Zoja.

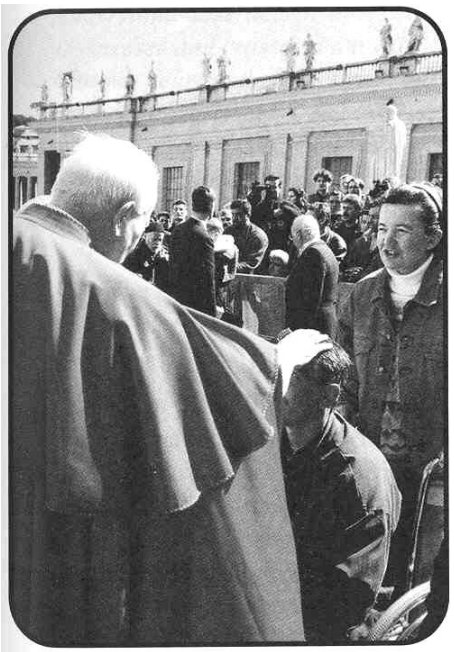

Gjon Pali II. i pranon të plagosurit në Luftën e Atdheut (në Kroaci), të cilët i ka sjellë Vicka.

Ndodhi më 1993

Janar: Kardinali Glancy nga Sydney i thërret të gjithë ipeshkvijtë australianë t'i pranojnë mirë Ivanin dhe atë Slavkon në udhëtimin e tyre apostolik në Oqeani, ku do të tuboheshin më shumë se njëqind mijë njerëz.

2 shkurt: Udhëtimi i madh i Marisë në Brazil me atë Oreçin.

Shkurt: Shtypi është vërshuar nga pezmatimi për shkak të dhunimit të disa mijëra grave.

18 Mars: Dëftimi vjetor i Mirjanës:
"Të dashur fëmijë! Dëshiroj të m'i jepni duart tuaja, kështu si Nënë do të mund t'ju shpie në rrugë të vërtetë dhe do të mund të ju shpie tek Ati juaj. Hapeni zemrën tuaj dhe më lejoni të hyj. Lutuni, sepse unë jam me ju në lutje. Lutuni dhe do të mund t'ju udhëheq. Do të ju shpie drejt paqes dhe gëzimit".

11 prill: Në Megjugorje Jakovi kurorëzohet me italianen Anna-Lisa Barozzi nga Assola, afër Mantovës. Do të jetojnë në Megjugorje.

28 prill: Titulli i ditores Le Monde: "Megjugorje, zona që e mbron Virgjëra" (në faqen 4).

25 qershor: Dëftimi vjetor Ivankës. Zoja ka qarë dhe i ka treguar Ivankës fotografi të tmerrshme. Pastaj e ka lënë këtë porosi:
"Hapjani zemrat tuaja Birit tim, që Ai të mund t'ju shpjerë në rrugë të vërtetë. (...) bëjuni bartës të paqes."

2 korrik: Ushtari i parë vdes në betejë, Ilija Barac, njëzetvjeçar.

8 shtator: Kurorëzimi i Marisë me Italianin Paolo Lunetti. Udhëtimi martesor në Francë. Jetojnë në Monza, afër Milanos.

11 nëntor: Rrënohet ura e vjetër e Mostarit, e fundit prej 18 urave.

VITI 1994

Porosia më 25 janar 1994

"Të dashur fëmijë!

Të gjithë ju jeni fëmijë të mi. Unë ju dua. Por, fëmijë, mos harroni se pa lutje nuk mund të jeni afër meje. Në këtë kohë djalli dëshiron të nxisë pështjellim në zemrat tuaja dhe në familjet tuaja. Fëmijë, qëndroni! Nuk bën të lejoni që ai t'ju drejtojë ju dhe jetën tuaj. Unë ju dua dhe ndërmjetësoj për ju para Zotit. Fëmijë, lutuni!

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Me Zojën në fitore kundër djallit

Derisa veguesja Maria akoma jetonte në shtëpinë e prindërve të vet, shumë shtegtarë kanë ardhur tek ajo të bisedojnë pakëz me të, sidomos italianët, sepse Maria e flet mirë atë gjuhë (atë dhuratë e ka pranuar prej Zojës në ditëlindjen e saj në prill të vitit 1983: pas dëftimit ka filluar të flasë rrjedhshëm italisht, pa pasë mësuar përpara).

Një italiane e re, e djallosur, gjendej në Megjugorje tanimë ca ditë, dhe të gjithë i shmangeshin, sepse sjelljet e saja i shqetësonin. Ajo, në fakt kishte bërë besëlidhje me djallin, aktivisht kishte marrë pjesë në "meshët e zeza" dhe në aktivitete të tjera blasfemuese, në mënyrë që i Paudhi e kishte pushtuar. Maria që për çdo ditë e shihte Nënën e të gjitha hireve, pranoi që ta merrte në banesën e vet, sepse shihte se vajza kërkonte paqe dhe shërim në Megjugorje.

Brenda muajit jeta në familjen Pavloviq u ndërrua... Djalli që kishte pushtet mbi vajzën dhe e mundonte, shkaktonte dukuritë më të çuditshme. Maria reagonte pa e lejuar veten të hutohej; gjithsesi ishte e befasuar, por e paluhatshme në paqen dhe mirësinë e saj.

Një meshtar italian, po ashtu, banonte te Maria në atë kohë dhe natyrisht, në mes djallit dhe shërbëtorit të Zotit filluan të xixëllonin shkëndijat. Kështu një ditë meshtari donte që në mënyrë diskrete të lutej për vajzën (sepse ishte e pamundur të luteshe para saj, e ajo të mos tërbohej). Derisa ajo ishte në dhomën e vet, ai e shfrytëzoi rastin dhe e bekoi heshtazi nga ana tjetër e derës, duke bërë me dorë shenjën e kryqit në ajër. Ajo me tërë zemërimin e hapi derën e dhomës dhe bërtiti:

– Mos më mundo... ti (dhe aty e mbuloi me të shara)!

Herën tjetër, derisa përpëlitej në dysheme dhe përjetonte mundimet e tmerrshme të ferrit në trup, një shoqe e Marisë ishte me të dhe përpiqej ta ngushëllonte. Kjo në zemrën e saj e luti Zojën që vetë të vinte të

ngushëllonte vajzën dhe ta bekonte. Në të njëjtin çast vajza kërceu si e përvëluar dhe bërtiti:

– Lëri më lutjet e tua të ndyra!

Por Maria veproi mirë: qëndrueshmëria e saj në pranimin e thjeshtë të gjërave, bekimi i saj dhe lutja e të gjithëve, më në fund e mundën të Paudhin. Djalli lëshoi pe dhe pas një muaji, vajza u lirua. U kthye e qetë në vendin e vet.

Urrejtja shekullore që djalli tregon ndaj Virgjrës së Bekuar mund të vërehet qart në Megjugorje. Në librin *Medjugorje, la guerre au jour le jour* (Megjugorje, lufta prej ditës në ditë) kam rrëfyer se çka i ka ndodhur Jelenës natën të 5 gushtit 1984. (Ditëlindja e dymijtë e Virgjërës). Por befasia ime ishte edhe më e madhe kur vetë Jelena më tha për disa porosi në lidhje me djallin, të cilat Zoja ua ka dhënë disa animatorëve në grupin e saj. Atëherë Jelena ishte akoma vajzë e re dhe Virgjra Mari i ka thënë: *"Një ditë djalli ka dalë para Zotit*[1]*. Ka kërkuar t'ia dorëzojë Megjugorjen, dhe ai si kompensim do të hiqte dorë prej pjesës tjetër të botës."*

Dhe Jelena shton: "Natyrisht, Zoti ka refuzuar! Zoja kështu ka dashur të na tregojë rëndësinë qendrore të Megjugorjes në planet e Zotit sot, për ta shpëtuar botën. Këtë porosi duhet ta vëmë në kontekstin e saj."

Megjithatë kam qenë e hutuar, edhe pse jam e bindur në ndershmërinë e Jelenës: Ajo ka qenë gjithmonë serioze dhe mrekullisht e saktë në porositë që i ka përcjellë. E kam kërkuar atë Tomislav Vlashiqin, i cili ishte udhëheqës shpirtëror i këtij grupi lutjesh. Zoja u ka thënë veguesve për të: "Ai po ju udhëheq mirë". Atë Tomislavi në tërësi ma vërtetoi porosinë e Zojës për djallin dhe shtoi:

– Këtu nuk ka asgjë të çuditshme! Ende jemi larg prej asaj që t'i kuptojmë planet e Zotit për Megjugorjen. Vetë Zoja shpesh ka thënë: *"Ju nuk i kuptoni planet e mia!"*

Ai e ka vërtetuar edhe një tjetër porosi, të dhëmbshme. Zoja i ka thënë Jelenës: *"Djalli dhe engjëjt e tij i kanë braktisur shumë vende në tokë dhe kanë zënë vend në Megjugorje që t'i prishin planet e mia".*

Në moment të volitshëm apo të pavolitshëm Zoja na porosit se djalli vepron, se dëshiron të na shkatërrojë dhe se është më i fortë se kurrë më parë. Si Nënë e kujdesshme pa u lodhur na përkujton për armët që na i ka dhënë Jezusi që ta mundim djallin: agjërimin dhe lutjen (për mbrojtjen tonë porosit ujin e bekuar).

Një meshtar më ka thënë në Kanada se ka besuar në Megjugorje kur besimtarët e tij kanë filluar të agjërojnë pas shtegtimit të tyre.

– Ju flas si meshtar: agjëroni! Gjithmonë mund të provoni t'i bindni njerëzit që të përpijnë pilulën! Por asnjë prej neve priftërinjve nuk do të

[1] Kjo shkruan në fillim të librit të Jobit në Bibël.

mund të bindte cilindo në këtë famulli që të agjërojë! Sot këta kthehen prej Megjugorjes dhe fillojnë të agjërojnë dy ditë në javë, e që askush të mos iu thotë... Kjo e ka ndryshuar mbarë famullinë. Unë fare nuk dyshoj se atje dëftohet Virgjra tejet e Shenjtë!

Një egzorcist nga Roma kishte ardhur në shtegtim në Megjugorje. E pyeta se, pas njëzet e tri vitesh shërbimi, cila është sipas mendimit të tij, vepra më e madhe e Djallit sot:

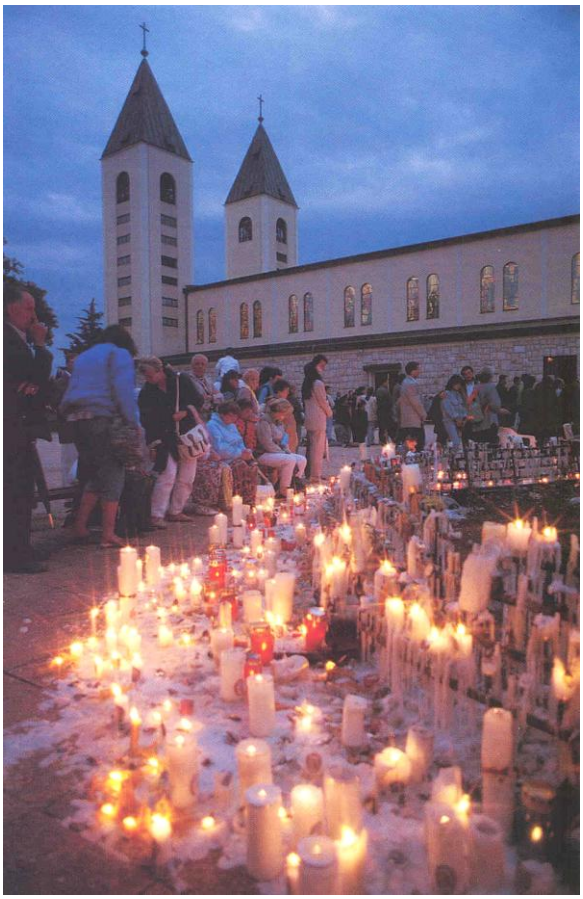

– Shkatërrimi i familjes, u përgjgj. Kam parë njerëzit në Australi, të cilët janë bashkuar si "Adhurues të djallit", janë bërë grup me qëllim që të shkatërrojnë familjen. E kam parë këte me sytë e mi! Dhe kjo është edhe më keq në Evropë, ku ka edhe më shumë organizata të cilat dëshirojnë ta shkatërrojnë kurorën. Shikoni parlamentet evropiane: kush angazhohet atje për kurorë? Ligjet shkojnë përherë e më shumë kundër kurorës.

Ai e quan Zojën "ekzorcisten më të madhe në botë", të cilën vetë Zoti e ka caktuar për këtë. Ai mendon se ka shumë mënyra për të qetësuar dhe

liruar personat që i mundojnë shpirtrat e këqij. Laikëve ua sugjeron që me ata persona të vijnë në kishë, të qëndrojnë para trupores së Zojës (të bekuar sipas ligjit të Kishës) dhe që me të të lusin rruzaren. Shpesh ka parë sesi Nëna e Zotit e ka mundur djallin në zemrat e njerëzve.

Kjo ekzorciste i ka shijuar frytet e lutjes para Sakramentit Tejet të Shenjtë, para të cilit duhet të sillet personi të cilin e mundon shpirti i lig dhe i thuhet të marrë shembull nga Jezusi eukaristik. Në fillim ai nuk e dëshiron këtë dhe nuk mund të qetësohet. I mbyll sytë. Por nëse shikon Jezusin, do të shpëtojë. Është me rëndësi që edhe më tutje të përcillet ai person, t'i mundësohet që ta njohë Zotin dhe dashurinë e tij. (Formulat e ekzorcizmit i dinë vetëm priftërinjtë. Do të ishte rrezik për laikun e papërgatitur t'i drejtohet shpirtit të lig)[2].

Një tjetër dëshmitar nga Megjugorja më ka thënë:

– Megjugorje? Është thembra e Marisë! Aty ajo më së shumti ia shtyp kokën gjarprit.

Prej dhjetë veguesve vetëm Mirjana e ka parë djallin në fytyrë (me rastin e një dëftimi, kur ai u dëftua para dëftimit të Zojës). Është tmerruar. Ishte i bukur, joshës, por sytë e tij ishin të kuq dhe plot urrejtje. Ajo më ka thënë se tani nuk do të thotë asgjë për të, por do të flasë më vonë.

– Ne të gjithë presim fitoren e Zemrës së Papërlyer, më ka thënë.

Këtu nuk mund të mos i paraqes fjalët e Marthe Robinit, të cilat ia ka drejtuar filozofit Jean Guittonit: *"Luciferri është gjithmonë i tërbuar. Por kur paraqitet Nëna e Zotit, nuk mund të bëjë gjë kundër saj. Nëna e Zotit është aq e bukur, jo vetëm në fytyrë, por në tërë trupin e saj. Dhe ai është*

---

[2] Mons. Milivoj Bolobaniq nga Ipeshkvia e Zarës thotë: "... Jam i vetëdijshëm se ky libër do të nxitë reaksione të rrepta të shumë vetave. Jam i vetëdijshëm se djalli, veprat e të cilit zbulohen në këtë mënyrë dhe kujt i rrëmbehet preja, do të tërbohet dhe se do të provojë me gracka të reja të menduara mirë që njerëzit t'i mashtrojë të mos e njohin të vërtetën. Megjithatë, jam i bindur se është dashur të flitet publikisht, i pëlqeu kjo dikujt ose jo, dhe të ndihmohen njerëzit. (...) Si duket ne në Kishë nuk jemi të vetëdijshëm për situatën në të cilën gjendet njeriu i sotëm. Ekzorcisti i njohur Gabriele Amorth në librin e vet *Ekzorcisti flet* ka thënë një fjali shumë të rëndë: "Sot Kisha Katolike ka hequr dorë prej këtij misioni të vet specifik dhe populli nuk i drejtohet më Zotit, por djallit."

Ky gjykim i rëndë është thënë me qëllim që të zgjohemi. Meshtarët kryesisht nuk janë të disponuar dhe as të përgatitur për këtë shërbim. Në shkollat tona teologjike gati nuk preken këto tema. Dhe si atëherë do të mund të kacafyten meshtarët e nesërm me invazionin e së keqes, e cila në përmasë tmerruese i kërcënohet njerëzimit?

Është koha e fundit të zgjohemi nga gjumi dhe të bëhet diçka!

Këtë kontribut modest e vë nën mbrojtjen e fuqishme të Virgjëreshës së Pamëkat, e cila është sipas planit të Zotit armike e përhershme e djallit dhe e cila do t'ia shtypë kokën definitivisht. Triumfi i Zemrës së Papërlyer të Marisë është në prag! Eja, Jezus! Maranatha! Dhe zhduke pushtetin e djallit përgjithmonë! "(Nxjerrë nga parathënie e librit *Si të njihen grackat e të Keqit?*, Milivoj Bolobaniq, Zarë. Për botuesin M. B. Zarë, 2000.)

në gjendje të imitojë çdo gjë. E imiton madje edhe Mundimin. Por Virgjërën nuk mund ta imitojë. Ai nuk ka pushtet mbi të. Vetëm sikur të mund të shihnit sesi ikën kur të paraqitet Virgjra, do të kishit qeshur."

Përse djalli është i tërbuar për Megjugorjen? Mos të harrojmë se me secilin dëftim, me secilën ardhje të saj, djalli humb përherë më tepër pushtetin e vet.

"Prandaj është bërë kaq agresiv", ia shpjegoi Zoja Mirjanës.

Besimtarët mund t'i luten shën Mihillit Kryeengjëll, duke thënë atë uratë, të cilën papa Leoni XIII e rekomandon si lutje pas Meshës së Shenjtë: *"Princi i lavdishëm i ushtrive qiellore, shën Mihill Kryeengjëll, na mbro në luftën kundër principatave dhe pushteteve, kundër të parit të botës së territ, kundër shpirtrave të këqij të qiellit. Nxito t'u ndihmosh njerëzve, të cilët Zoti i ka krijuar në përgjasimin e vet dhe i ka shëlbuar me çmim aq të lartë prej pushtetit të të keqit. Kisha e shenjtë të lavdëron si rojtar dhe mbrojtës të vetin: ty, të cilit Krishti ta ka besuar shëlbimin e shpirtrave, që t'i shpiesh në mbretërinë e lume. Lute Hyjin e paqes që ta shkelë djallin para këmbëve tona, që t'ia marrë tërë pushtetin, që të mos i mbajë më tej njerëzit në robëri dhe të mos e dëmtojë Kishën. Parashtroja të Tejlartit lutjet tona, që mëshira e tij të zbresë sa më parë mbi ne. Arrestoje gjarprin e vjetër, që është vetë djalli, hidhe të lidhur në humnerën e ferrit, në mënyrë që kurrë më të mos i mashtrojë popujt."*

Në vitin 1995 papa Gjon Pali II gjithashtu ka porositur të thuhet kjo lutje pas Meshës së shenjtë.

Është po ashtu një lutje shumë e fuqishme, në të cilën thirret në ndihmë Virgjra Mari si sundimtare e engjëjve. Papa Pio X e ka miratuar më 8 qershor 1908:

"Mbretëresha fisnike e qiellit dhe Sunduese e engjëjve, ty që Zoti prej fillimit të ka dhënë pushtetin dhe misionin që t'ia shtypësh kokën djallit, përvuajtërisht të lutemi që të na i dërgosh aradhat qiellore që me urdhrin tënd ta dëbojnë djallin dhe t'i dërrmojnë shpirtrat e ferrit, ta mposhtin paturpësinë e tyre dhe t'i hedhin në ferrin e pafund. Kush është si Zoti? O, Nënë e mirë dhe e butë, ti do të jesh gjithmonë dashuria dhe shpresa jonë! O, Nëna e Zotit, dërgoi engjëjt e shenjtë të më mbrojnë dhe të dëbojnë larg nga unë armikun e tmerrshëm. Engjëj dhe kryengjëj të shenjtë, na ruani dhe na mbroni!"

Porosia më 25 shkurt 1994

"Të dashur fëmijë!

Sot ju falënderoj për lutjet tuaja. Të gjithë më keni ndihmuar që sa më parë të përfundojë kjo luftë. Unë jam me ju dhe lutem për secilin prej jush. Ju lutem: lutuni, lutuni, lutuni! Vetëm me lutje mund të mposhtni të keqen dhe të mbroni çdo gjë që djalli dëshiron ta shkatërrojë në jetën tuaj. Unë jam Nëna juaj dhe ju dua të gjithëve njësoj dhe ndërmjetësoj për ju para Zotit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Dreka e shkëlqyeshme

Bernardette C. i kishte tetë fëmijë të vegjël, kur shpërtheu lufta me 1939. Tragjedia e qëlloi kur burrin e saj Olivierin e zunë rob nacistët me 1940 dhe e dërguan në Gjermani në kampet e përqendrimit.

Si ushqyese dhe mbikëqyrëse e vetme e fëmijëve të saj, Bernardette ishte thyer nga lodhja dhe pikëllimi, aq më tepër se nuk kishte kurrfarë lajmesh për burrin e saj. Kjo e raskapiste prej ditës në ditë dhe vetëm feja e saj e madhe dhe besimi në Zotin ia mundësonte që ta kryente detyrën e saj të rëndë dhe të mbijetonte. Natyrisht, kishte frikë më të keqen: a është burri akoma gjallë? A e mundojnë? Mos është i uritur dhe i ligë si skelet në bunker ose në ndonjë bodrum?

Në vitin 1943, tanimë në fund të fuqive, kishte dëgjuar për Marthe Robin[3] dhe për Foyer de Charité, që themelohej atëherë në Châteauneuf-de-Galaureu. Vendosi të shkonte dhe të shihte Marthen dhe u nis në udhëtim të gjatë me tren, duke ndërruar trenet disa herë, sepse jetonte disa

---

[3] Marthe Robin (1902-1981) është laike franceze, mistike që i kishte shenjat e stigmës, d.m.th. varrët e Zotit tonë dhe rrezatonte me një shkëlqim të jashtëzakonshëm të brendshëm. Ishte e paralizuar krejtësisht në moshën 26-vjeçare dhe kurrë nuk e ka braktisur fermën e prindërve në Châteauneuf-de-Galaureu afër Valences. Të gjithë e donin pa masë për shkak të çiltërisë dhe mirësisë së saj. Çdo javë, për më shumë se pesëdhjetë vjet, e ka përjetuar mundimin e Jezusit. Për më shumë se pesëdhjetë vjet as nuk ka fjetur, as nuk ka ngrënë, as nuk ka pirë. Të vetmin ushqim kishte eukaristinë, kungimin. Mijëra personave u ka ndihmuar me lutjet e saja dhe me fjalë të frymëzuara. Me kërkesën e Jezusit, së bashku me atë Finetin, udhëheqësin e saj shpirtëror, ka themeluar "Les Foyer de Charité" (Shtëpitë e dashurisë). Sot janë në të gjitha kontinentet. Këto shtëpi, të cilat i themelojnë laikët e kushtuar, duhet të rrezatojnë me dashuri. Aty laikëve u përgatiten përtëritjet shpirtërore pesë ditëshe, të cilat i udhëheqin meshtarët. Është inicuar procesi për ta shpallur të lume Marthe Robin. Çështja e saj është në Romë. (Për të ka libra të mirë në frengjishte).

qindra kilometra larg nga ai vend. Tërë shpresën e saj e kishte vënë në atë takim, sepse, i thoshte vetes, vetëm një shenjtëreshë e tillë mund ta ndihmonte.

Marthe Robin, *mistike franceze,*
ka vdekur tre muaj para dëftimeve të para të Zojës

Në tren mendonte se çfarë pyetjeje do t'i drejtonte Marthes. E mbërthyer me punë të mëdha shtëpiake, pandërprerë e zënë në kuzhinë, me larjen e rrobave, me mirëmbajtjen e shtëpisë dhe, natyrisht, me brengën si të sigurojë ato pak të holla të nevojshme për të mbijetuar me fëmijët e saj, Bernardette, fatkeqësisht, nuk kishte kohë më të përqendrohej dhe të lutej, gjëra këto që i donte aq shumë.

Ajo kishte dëshirë të madhe për Zotin. Do ta pyeste Marthen si të lutej në atë gjendje dhe do ta shfrytëzonte maksimalisht atë rast që të zhytej në Zotin si kurrë më parë.

E rraskapitur, por plot shpresë, arriti në Châteauneuf dhe u regjistrua në mesin e atyre që dëshironin t'i pranonte Marthe. Që në ditën e parë i thanë se do të jetë pranuar në *Fermë* (emri i shtëpisë së Marthes), dhe që Marthe do t'ia kushtojë dhjetë minuta. Rrugës i përsëriste pyetjet e saja dhe përgatiste fjalët, me të cilat do të shprehte tërë ankthin e saj gjatë këtyre tre vjetëve të fundit pa burrin. Zemra i rrahte me rrëmbim kur shkeli në dhomën e Marthes, ku mbretëronte terr si në furrë. Posa u ul në karrigen e vogël afër shtratit të Marthes dhe u prezentua, por pa fuqi që të thotë madje

vetëm një fjalë, Marthe filloi të fliste vetë për fermën, për fëmijët, për gjellët e shijshme, të cilat Bernardette i përgatit me dashuri, për punët e shtëpisë... shkurt, pikërisht për ato për të cilat Bernardette nuk dëshironte as të dëgjonte! Dhe asnjë fjalë për lutjen. Ashtu kaluan dhjetë minuta, kur, papritmas, para fundit, Marthe tha:

– Ah, po, ja çka do të bëni: kthehuni menjëherë në shtëpi dhe posa të arrini, do të përgatitni dhe do të shtroni drekë të shkëlqyeshme për fëmijët tuaj!

Kjo ishte gjë e tmerrshme për Bernardettën, e cila, me zë të shterrur, e tha lutjen *Të falemi, Mari,* me ç'rast edhe biseda u krye.

E pikëlluar thellë përgatiti plaçkat e saj dhe u nis prapa në shtëpi, duke pritur me orë të tëra në stacione dhe duke pyetur veten pse ka harxhuar aq shumë në atë udhëtim, i cili vetëm e ka zhgënjyer. Sikur të kishte mundur të tërhiqej diku në qetësi dhe të përqendrohej në lutje ato pesë ditë, por as këtë mundësi nuk e pati. Fati i saj është, pa dyshim, që ta fusë kokën në kusi dhe të heqë dorë nga horizontet shpirtërore për të cilat ëndërron. I thoshte vetes: "Nuk është dashur të shkoj në atë rrugë të gjatë për të parë një shenjtëreshë të madhe, që më thotë sesi duhet të ziej mirë! Sidomos kur nuk kam para të nevojshme për këtë gjë."

Por Bernardette megjithatë e dëgjoi, i mblodhi krejt çka kishte, që të përgatiste drekë solemne. Pastaj fëmijët u ulën me të pranë tavolinës.

Kur po hanin darkë, cingërroi zilja e shtëpisë dhe u hap dera. Burri i saj u kthye i gjallë nga Gjermania!

– Ja, tamam kam përgatitur drekë solemne!

Porosia më 25 mars 1994

"Të dashur fëmijë!

Sot gëzohem me ju dhe ju thërras të ma hapni zemrën dhe të bëheni vegël në duart e mia për ta shpëtuar botën. Dëshiroj, fëmijë, që të gjithë ju që e keni ndier erën e shenjtërisë përmes këtyre porosive që jua jap, t'i bartni ato në këtë botë të uritur për Zotin dhe për dashurinë e Zotit.

Ju falënderoj të gjithë juve që keni ardhur kaq shumë dhe ju bekoj me bekimin tim amnor."

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Zemra e kujtueshme dhe duart e vyeshme

Le të mos frikësohemi t'i vëmë porositë e Marisë në letrat tona. Një shtegtar më ka rrëfyer se ka qenë i gjykuar në verbësi për shkak të glaukomit të syrit dhe operacionit të pasuksesshëm. Tanimë vuante shumë kur një ditë pranoi fotografinë e Zonjës me këtë fjali: *"Sikur ta dinit sa ju dua, do të kishit qarë nga gëzimi!"* Nga zemra i shpëtoi klithma e dhembjes: "Dashuria jote! Tani është momenti që të ma tregosh! Po vuaj aq shumë!"

Një orë më vonë gati krejtësisht iu kthye të pamit dhe syri iu shërua plotësisht!

Jo shumë kohë pas kësaj ngjarjeje, ky vëlla ka ardhur në Megjugorje të falënderohet, madje për shkak se ky shërim ka nxitur kthime në familjen e tij dhe bëhej fjalë për raste të rënda! Ja, ky është fryti i udhëtimit të një porosie të thjeshtë.

Kurrë nuk dihet se kur Zoja do të niset për pushtim dhe cilën mënyrë do ta mendojë t'i bashkojë fëmijët e saj, të cilët nuk kanë qenë mirë me Kishën. Për këtë qëllim të gjitha mjetet ishin të mira për të. Një dashamire e cila udhëheq shtegtimet, ma ka treguar këtë gjë:

– Zonja X, nga periferia e Parisit, u nis në panair së bashku me shoqet që të argëtohej. Kishte në mendje të vizitonte shtandin ku mund të peshkohej dhe në vend të peshqve, ekspozuesi kishte vënë pakot e vogla të mbështjella me letër të larme. Zonja mori shkopin për peshkim dhe provoi fatin... çka do të zërë? Kur, ja, grepi i saj i solli një pako të vogël shpatuke. Kaseta për Megjugorjen! ("24 orë kushtuar Zojës" me listën e shtegtimeve). Kurrë nuk kishte dëgjuar për Megjugorjen! Kur u kthye në shtëpi, dëgjoi kasetën misterioze dhe Zoja e preku aq fort, saqë ajo u bë *dashuri në shikim të parë.*

Kur ajo e thirri shoqen time që t'i bashkangjitej shtegtimit, jeta e saj tanimë ishte nisur rrugës që e udhëhiqte Virgjra Mari dhe zemrën ia mbushi një gëzim deri tani i panjohur.

Po, një zemër e mençur e dhuruar me dorë të vyeshme e ka vendosur kasetën e vogël të dashurisë në një shtand panairi. Kjo zemër do ta dijë vetëm në qiell se kujt ia kishte kushtuar Zoja ate!

Ivan, Maria, Jakov, Vicka, Ivanka dhe P. Slavko në vendin e dëftimeve

Porosia me 25 prill 1994

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të gjithëve të luteni për qëllimin tim. Fëmijë, ju thërras që secili prej jush të ndihmojë të realizohet plani im përmes kësaj famullie. Tani në mënyrë të veçantë ju thërras të vendosni për t'u nisur rrugës së shenjtërisë. Vetëm ashtu mund të jeni afër meje.

Ju dua dhe dëshiroj t'ju marr të gjithëve me vete në parajsë. Por nëse nuk luteni dhe nëse në mënyrë të përvuajtur dhe me dëgjesë nuk i respektoni porositë që jua jap, nuk mund t'ju ndihmoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Sonte mund të më prekin!

Maria dëshiron të flasë rreth kësaj ngjarjeje, sepse ka ngjallur në tërë Megjugorjen ndryshime rrënjësore.

Është 25 gushti i vitit 1981, verë e nxehtë në çdo aspekt, vapa e tmerrshme nuk është më e vogël se ajo në kokat e nxehta të policëve komunistë. Lart në kodër "zjarret" ndizen dhe zhduken posa t'u afrohesh duke mos lënë kurrfarë gjurme! Fëmijët thonë se ato janë "zjarre mbinatyrore", shenjat që Zoja i dërgon! Por deri kur do të vazhdojë kjo? Pastaj kryqi në Krizhevac, të cilin të gjithë e kanë parë sesi sillet dhe vallëzon... ja sesi zhduket dhe në vend të tij shfaqet flakë e madhe! Fshati flet vetëm për këtë. E policia mendon: "Kush jemi për ta ne komunistët, edhe çka tjetër do të na gjejë?

– Ajo Zoja juaj, u thonë ata veguesve, ajo është kundër nesh! Do të na shkatërrojë!

– Si ateistë, mirë shohin, mendon ati Jozo, pa folur asgjë (më vonë do të zihet në grackë). Pikërisht ashtu: Zoja ka ardhur ta lirojë popullin tonë prej zgjedhës komuniste. I ka dëgjuar lutjet tona dhe ka plan sesi ta shkatërrojë mbretërinë e gënjeshtrave dhe t'ia shpjerë Zotit robërit e asaj mbretërie. A thua shpirtrat e këqij nuk janë dridhur kur ka ardhur Jezusi? "Çka do prej nesh, Jezus Nazarenas, a ke ardhur të na zhbish?" Po, komunistët kanë kuptuar mirë, Zoja jonë është më e fortë se ata...

Përveç kësaj askush s'do të mund t'ua mbyllë gojën veguesve. Kanë marrë urdhër zyrtarisht të deklarojnë se nuk kanë parë asgjë, se nis-e-sos kanë gënjyer dhe se prej tani nuk do të bëjnë zë; por kot! Më e tmerrshmja është Vicka. I është tërhequr vërejtja që të qëndrojë në shtëpi dhe të mos dihet për të, megjithatë ajo ngjitet në kulmin e shtëpisë së saj dhe fillon t'i

thotë me zë të lartë porositë e fundit të Zojës, me decibelët e saj të njohur... nuk ka patur nevojë për altoparlant! Për asgjë në botë nuk do ta linte pa e kryer detyrën, të cilën Zoja ia ka besuar asaj dhe pesë të tjerëve: *"Thoni popullit që..."*

Policët që vëzhgojnë shtëpinë e saj, nuk mund të qëndrojnë më. Disa prej tyre janë kthyer kur i ka ftuar Nëna qiellore, e cila ka depërtuar nganjëherë në zemrat e tyre të blinduara... Por të tillët shumë shpejt janë transferuar në Zagreb, në Sarajevë ose në burg!

Pasi që veguesit nuk heshtin, policët vendosin t'ia ndalojnë popullit të shkojë në kodër. Në rrëzë të kodrës janë sistemuar kordonët. Kështu që turmat e mëdha nuk do të mund të ngjiten lart në dëftimet e përditshme.

Por Zoja është e *urtë,* ajo e ka paraparë ndalesën dhe është përgatitur për manovrën e fëmijëve të saj policë.

– *Nesër*, u thotë ajo veguesve, *do të dëftohem në fushën Gumno. Thuajuni fshatarëve të vijnë me ju.*

Hëna tanimë është lart në qiell, kurse Zoja u dëftua para fëmijëve në orën 22.

– *Sot*, u thotë ajo veguesve, *të gjithë ata që dëshirojnë, mund të më prekin!*

– Por, u përgjigjën veguesit, si munden ata njerëz të vijnë dhe të të prekin kur nuk të shohin! Vetëm ne të shohim!

– *I sillni ju vetë tek unë. Atëherë do të mund të më prekin.*

Kjo është gjë e re... Veguesit, të befasuar, bënë ashtu siç u qe thënë[4]. Në shpejtësi ua shpjeguan fshatarëve se Zoja iu jep dhuratë të veçantë dhe atëherë një nga një i ndihmuan të shkojnë afër saj.

Të shtangur nga habia, duke u mbajtur për veguesit, fshatarët vinin dorën mbi krahun e Zojës, në kokë, në velin ose në duart e saj... Secili e ndjeu praninë e saj reale pa e parë as pa e dëgjuar me këtë rast. Disa ndiejnë madje edhe ngrohtësi në takim me të, disa ftohtësi, disa të tjerë diçka si elektricitet, njëfarë rryme. Ndjenja është e gjallë, e paharrueshme!

Derisa kjo pamje e pabesueshme zhvillohej, veguesit panë se në fustanin e Virgjërës së Lume paraqiten njolla. Njolla kishte përherë e më shumë, aq sa fustani u bë i ndyrë... Dhe fytyra e Zojës u pikëllua.

Asgjë nuk vlen më! Kjo nuk është normale! Veguesit u hutuan.

– Zonjë! Fustani yt u bë i ndyrë!

– *Ato janë mëkatet e atyre që më prekin*, u përgjigj ajo me përvuajtëri.

Ashtu si gjithë fëmijët, veguesit janë shumë të vendosur. Përveç kësaj, ata janë kroatë dhe të dashuruar në Mbretëreshën e vet. Gjërat e Zotit janë të shenjta, nuk bën të ndyhen fare...

---

[4] Në atë kohë shkalla e ekstazës, pa dyshim, ndryshonte, sepse gjatë kohës së dëftimit kanë mundur deri diku të jenë të vetëdijshëm për atë që po ndodhte në botën rreth tyre.

– Mos e prekni më Zojën, – iu bërtitën ata fshatarëve, – mjaft më!

Atëherë Zoja ju foli shumë seriozisht për rrëfimin, për nevojën që të gjithë të rrëfehen një herë në muaj[5]. *"Nuk është askush mbi këtë tokë që nuk ka nevojë të rrëfehet së paku një herë në muaj"*, shpjegoi ajo.

Një njeri bërtiti:

– Të shkojmë të gjithë të rrëfehemi dhe të pastrohemi!

Atë mbrëmje vala e mëkatarëve u vërsul në zyrën famullitare; ajo ishte aq e madhe saqë i shkreti ati Jozo gati humbi kokën! Iu desh të kërkonte ndihmën e sivëllezërve të tij prej fshatrave të afërta që t'i rrëfenin ata të penduar. Atë mbrëmje mëshira rrodhi si lumi. Dorëzimi i dukshëm i Zojës me thjeshtësinë e saj ka mundur t'i prekë zemrat e fëmijëve të saj më thellë dhe më fort se çdo fjalim.

Prej atëherë Megjugorje është përplot me mëkatarë që kërkojnë falje, dhe kështu pa mëdyshje e ka merituar emrin e saj.

Megjugorje*? Rëfyestore botërore.*

Rrëfyestoret pranë shenjtërores në Megjugorje

[5] Ajo ka thënë më 6 gusht 1982 këtë: *"Rrëfimi mujor do të jetë ilaç për Kishën perëndimore. Duhet dorëzuar këtë porosi Perëndimit."*

Porosia më 25 maj 1994

"Të dashur fëmijë!

Ju ftoj të gjithëve të keni më shumë besim në mua dhe t'i zbatoni më thellë porositë e mia. Unë jam me ju dhe ndërmjetësoj për ju para Zotit, por pres që edhe zemrat tuaja të hapen për porositë e mia.

Gëzohuni se Zoti ju do dhe ju jep mundësinë që për çdo ditë të ktheheni dhe të besoni më fort në Hyjin Krijues.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Nuk ka dëftim për Franjon?

Miku im Franjo është një njeri që qëndron me të dy këmbët në tokë dhe gjithmonë mendon mirë para se të bëjë diçka: sa gjendet në fushë duke bërë punët e rënda të bujqësisë, sa në shtëpi që të pranojë shtegtarët: në çdo situatë përpiqet ta ruajë ndjenjën e humorit. Kur Zoja u shfaq për herë të parë në fshatin e tij, ai ende ishte djalosh, por e kuptoi shpejt se jeta e tij nuk do të jetë kurrë më si përpara.

Franjo është person që nuk iu beson leht rrëfimeve. Në fëmijëri shpesh ishte i uritur dhe i qe dashur të luftonte për të mbijetuar, edhe ai edhe familja e tij. Para se ta pranonte një gjë të re, sado tërheqëse të ishte, i duhej njehërë të bindej vetë në të dhe kurrë nuk ngutej.

Një mbrëmje Franjo ma hapi zemrën e vet dhe më dha njërën prej dëshmive më të mira në fshat; po e përshkruaj me disa fjalë.

– Që para një muaji (prej ditës së dytë të dëftimit) fshati jetonte me ritëm të ri. Të gjithë shkojnë në kishë dhe çdo ditë diçka ndodhte...

Një mbrëmje Franjo e ndjeu veten ngusht. Anëtarët e familjes së tij dhe fqinjët ishin tubuar në rrugicën që çon drejt kishës me shikim kah qielli, të magjepsur dukshëm me diçka të jashtëzakonshme, shikojnë diçka me fytyra të ndriçuara me një shkëlqim të pazakontë. Prej gojës së tyre "përvidhen" klithma befasie. Të gjithë diçka shohin, të gjithë përveç Franjos. Më kot shikon kah shikojnë ata, por nuk sheh asgjë!

Nëpër shtëpi deri vonë ritregohen veçantitë e asaj dukurie. Dielli filloi të vallëzonte, prej tij dilnin rreze të ngjyrave të ndryshme, aq të bukura saqë nuk mund të përshkruheshin. Ai i afrohej grupit të vogël, pastaj tërhiqej, në ritmin e të rrahurave të zemrës dhe nganjëherë pranë tij mund të shiheshin konturat e një gruaje. Franjo dëgjon këto tregime duke buzëqeshur thartë dhe kupton se vetëm ai nuk ka parë gjë. Çfarë frustrimi! Përse vetëm ai nuk sheh asgjë? Mos është hidhëruar Zoja në të?

Të nesërmen e njëjta gjë përsëritet në një rrugicë tjetër dhe përsëri Franjo është i vetmi i cili nuk sheh asgjë. Atëherë u përqendrua, shqyrtoi jetën e vet në dritën e Ungjillit dhe zbuloi mëkatet, të cilat kurrë askujt nuk ia ka pranuar. Në të filloi lufta e brendshme. A do të ketë guxim t'ia pranojë të gjitha meshtarit? Mëshira e jashtëzakonshme e dritës, të cilën Zoja e ka sjellë në fshat, megjithatë, ishte më e fortë: Franjo shkoi të rrëfehej, ia tregoi të gjitha famullitarit dhe e liroi ndërgjegjen prej të gjithave që e kishin munduar[6].

Atë mbrëmje për të tretën herë, mu para kishës, u ndal një grup i vogël njerëzish në mes të rrugës: dielli ndriçon për ta përsëri! Këtë herë paraqitet edhe kryqi i lavdisë! Franjo me frikë i ngriti sytë dhe ... sheh! Çdo gjë sheh qartë me sytë e tij! Edhe ai merr pjesë në klithma, edhe zemra e tij klith.

– Franjo, e pyeta, si e shpjegon ti këtë?

– Rrëfimi! Kjo ndodhi për shkak të rrëfimit! U përgjigj ai me përvuajtëri, por i sigurt[7]. Mëkatet e mia më penguan të shihja. Pas rrëfimit perdja u zhduk prej syve të mi...

[6] Famullitari i shenjtë i Arsit fliste në mënyrë shumë realistike për rrëfimin. Disa pendestarë nuk kanë mundur të pranonin çdo gjë në rrëfim dhe ai e shihte këtë (ashtu si ati Pio që lexonte ndërgjegjen). Atëherë kishte thënë në një homili: *"Mëkatet që i fshehim, të gjitha përsëri do të vinjë. Që t'i fshehim mirë, duhet t'i rrëfejmë!"*

[7] Atyre që akoma nuk kanë marrë guximin, ua porosisim libërthin (në kroatishte) *Ma jep zemrën tënde të lënduar* nga ati Slavko Barbariq.

Porosia më 25 qershor 1994

(13-vjetori i dëftimit)

"Të dashur fëmijë!

Sot më gëzohet Zemra kur ju shikoj të gjithëve këtu. Ju bekoj dhe ju thërras të gjithëve që të vendosni për të jetuar sipas porosive që ju jap këtu. Të gjithëve, fëmijë, dëshiroj t'ju shpie te Jezusi, sepse ai është shpëtimi juaj. Prandaj, fëmijë, sa më shumë të luteni, aq më shumë do të jeni të mitë dhe të Birit tim Jezusit. Ju bekoj të gjithëve me bekimin tim amnor.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Dy marrëveshje për lumturinë

Jelena Vasil ndihet shumë e lumtur në Romë, ku përcjell studimet teologjike në Universitetin Dominikan Angelicum. Me urtësinë dhe mendjemprehtësinë e vet të madhe, lë përshtypje në të gjithë ata që e dëgjojnë. Në pyetjen time:

– Çka të mëson Zoja tani (përmes të folurit të brendshëm)?, ajo përgjigjet:

– Zoti është i pranishëm në çdo çast të jetës sonë, në më të voglën lëvizje të përditshme, në gjërat materiale dhe, në shikim të parë, në gjërat më të parëndësishme. Ai ofrohet në çdo moment, dhe gabojmë kur takimin dhe marrëdhënien tonë me të e qesim në një kohë të veçantë dhe të ndarë posaçërisht për këtë. Natyrisht, është e nevojshme koha kur do të ndalemi për të, por të jemi të hapur për të në çdo çast, sepse ai pandërprerë do të na pasurojë edhe në çastin më të vogël, dhe edhe çasti më i vogël do të ketë vlerë shumë të madhe. Ashtu ka jetuar Virgjra në tokë: në bashkim të pandërprerë me të.

Jelena tani ka njëzet e katër vjet dhe akoma nuk ka vendosur se cilën rrugë do ta marrë.

– Është me rëndësi, thotë ajo, që të jetoj plotësisht në të tanishmen. Fare nuk shqetësohem për shkak të ardhmërisë, sepse Zoti e njeh. A do të martohem apo jo, kjo nuk ka rëndësi, nuk brengosem, sepse Zoti e plotëson Zemrën time. Çdo grua ka detyrën e amësisë dhe të priret nga dashuria, ajo është gjëja më e bukur për të; por janë mijëra mënyra që të bëhet amësia, jo vetëm fizikisht. Mësoj prej Marisë si të jem nënë e shpirtrave, madje edhe kur jam me librat e mi! Bota këtë nuk e kupton, e megjithatë vdes për shkak të mosplotësimit të amësisë...

Dorëzim para Zotit? Marrëveshje e sigurt...!

Para pak kohe më ka mahnitur njëfarë marrëveshjeje tjetër, ja si ka ndodhur kjo:

Maria veguese ka pranuar atë ditë një grup të madh shtegtarësh, dhe dashamirja e saj Kati mezi mund ta përkthente atë që thoshte ajo. Derisa me shikim kalonte mbi shtegtarët, përnjëherë e shndriti fytyra e cila krejtësisht dallohej prej të tjerave, fytyrë kjo aq e ndritshme, saqë shkëlqente si dielli në mes të ditës së vërenjtur. Gëzim, gëzim i papërshkrueshëm rrezatonte prej asaj fytyre dhe Kati me mundim të madh përqendrohej në përkthim. Kurrë nuk kishte parë gëzim të tillë! E megjithatë njeriu rrinte me përvuajtëri prapa, afër murit dhe asgjë nuk e dallonte në pamjen e jashtme.

Jelena Vasil. Ajo ka dhuratën e të folurit të brendshëm

Posa Maria mbaroi fjalën e saj, Kati e la me shtegtarët e saj të dashur që dëshironin të fotografoheshin, të merrnin autograme dhe kujtime të tjera dhe u përbirua nëpër turmën drejt *diellit,* i cili ndriçonte afër murit.

Ai ishte një meshtar i vogël, shkurtabiq i vërtetë dhe aq i vjetër si të kishte ardhur nga shekulli i kaluar!

– Atë, më falni nëse pyetja ime është indiskrete, por shumë do të doja ta dija pse jeni aq i lumtur. A keni ndonjë fshehtësi?

Meshtari ishte nga Italia. Kur ia pashë sytë nga afër: përkundër moshës së shtyrë, kishte shikimin e pafajshëm të fëmijës së vogël.

– Do t'jua them, zonjushë. I kam nëntëdhjetë e pesë vjet. Kur i kam patur pesë vjet, me pikëllim kam vërejtur se njerëzit ankohen pandërprerë për ndonjë gjë, për shkak të imtësirave të parëndësishme dhe kjo më ka tronditur. E kam ndier se kjo i shkakton dhembje Jezusit. Atëherë kam bërë marrëveshje me të dhe i kam premtuar se njëqind vjetët e para të jetës sime kurrë nuk do të ankohem për asgjë: përkundrazi, do ta lavdëroj për çdo gjë, edhe për gjëra të mira edhe për gjëra të këqija dhe se gjithmonë do ta lavdëroj për dhuratën e jetës. Dhe më duhet të them, zonjushë, se e kam mbajtur premtimin tim. Gjatë të gjitha këtyre viteve sa kam lavdëruar jetën, e keqja nuk ka mundur të më prekë, jam shmangur nga të gjithë shpirtrat e këqij!

– E pabesueshme! Por, nëse i keni nëntëdhjetë e pesë vjet, marrëveshja juaj do të skadojë shpejt! – tha Kati duke qeshur.

– Para disa ditësh kam menduar për këtë... Dhe, i thashë Jezusit se jam i gatshëm ta vazhdoj marrëveshjen për njëqind vjetët e ardhshëm!

Porosia më 25 korrik 1994

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të vendosni t'ia kushtoni kohën tuaj lutjes. Fëmijë, nuk mund të thoni se jeni të mitë dhe se keni përjetuar kthimin përmes porosive të mia, nëse nuk jeni të gatshëm të ndani kohën për Zotin. Unë jam afër jush dhe ju bekoj të gjithëve. Fëmijë, mos harroni se nëse nuk do të luteni, nuk do të jeni afër meje, as afër Shpirtit Shenjt, i cili ju shpie rrugës së shenjtërisë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Dëftimet e natës

Gjatë viteve të tetëdhjeta ishte "koha e artë" e dëftimeve të natës në kodër me grupin e lutjes së të rinjve nga fshati, nën drejtimin e Marisë dhe Ivanit. Një ditë Maria dhe Ivani vendosën të kalojnë mbrëmjen e lutjes në kodër me një numër të rinjsh. Cili ishte qëllimi i tyre? Ta falënderonin Zojën për dëftimet e saj. Këtë e bënë edhe dy a tri herë, kur një mbrëmje Zoja krejtësisht papritmas dëftohet para veguesve, të cilët ishin të pranishëm në kodër (ishin tre). Donte që në atë mënyrë t'i falënderonte dhe t'u tregonte sesa e çmon gjestin e tyre të falënderimit. Kurrë nuk do të kuptojmë sesa preket Zoja me gjestet tona më të vogla spontane për të. U ka premtuar se do të vijë, natën, në kodër që t'i mësojë; dhe kështu është themeluar grupi i lutjes i Marisë dhe Ivanit. Virgjëra i ka caktuar vetë emrat e anëtarëve dhe numrin e tyre: gjashtëmbëdhjetë, duke përfshirë edhe Ivanin. Shpesh bëhej me ta edhe Vicka së bashku me të motrën Anën dhe dhëndrin Negjon (paprimas vdiq më 12 shtator 1999) dhe me të tjerët që u bënë shtylla të atij grupi, që e udhëhiqte vetë Ivani. Tri mbrëmje në javë grupi lutej së paku dy orë në kodrën Krizhevac, e nganjëherë në Podbrdo dhe kah fundi i lutjes, Zoja u dëftohej veguesve. Ivani atëherë ia përcillte grupit udhëzimet e *bariut qiellor* të saj. Vendi dhe koha e dëftimit caktohej në mes Zojës dhe Ivanit një ditë më herët në kohën e dëftimeve të përditshme. Nganjëherë Zoja kërkonte prej Ivanit të mblidhte grupin në ndonjë shtëpi e jo në kodër; kështu ia tërhiqte vërejtjen se policia i pret në kodër!

Dimër e verë, në çdo kohë, këta të rinj i përgjigjeshin ftesës së Marisë. As era e ftohtë e dimrit, as shtrëngatat e marsit nuk e penguan Zojën t'i nxiste ndihmësit e vet të ngjiteshin në kodër në mes të natës! Shpesh ua ka lejuar veguesve që shtegtarët të mund t'i bashkangjiten grupit të tyre, çka

ndodh edhe sot. Nganjëherë dhjetra mijëra vetë e mbulojnë kodrën, pamja është shumë mbresëlënëse.

Qëllimi i Zonjës nuk ishte, si do të mund të supozohej me kriteret njerëzore, që grupi të rritej dhe të kyçen sa më shumë të rinj. Jo, edhe njëherë e ka treguar se planet e saj nuk janë plane tonat. Ajo ka dashur të krijojë njëfarë "grupi sulmues", të cilin do ta mësonte në shkollën e saj gjatë disa vitesh dhe, sikur fshati, përmes këtij grupi, t'i jepte Kishës gjashtëmbëdhjetë shenjtër, do të ishte ky një sukses i vërtetë për Zotin.

Një prej fotogarfive të rralla të të gjashtë veguesve:
Vicka, Mirjana, Jakovi, Ivanka, Maria dhe Gjoni:
"Unë nuk i zgjedh domosdoshmërisht më të mirët", ka thënë Zoja.

Në fillim të të nëntëdhjetave, kur kam arritur në Megjugorje, shpejt kuptova se ai realitet, të cilin Zoja e ka krijuar këtu, paraqet elementin kryesor dhe, pa dyshim, një ndër elementet më të bukura në planin sekret për Megjugorjen. Ky është rast i vetëm në histori! Ky është realitet, gjithsesi, krejt modest: Ivani është nga natyra frikacak, në grup janë kyçur vetëm të rinjtë nga fshati (dhe disa shpesh mungojnë, sepse janë martuar jashtë fshatit), grupi i këndimit është krejtësisht joprofesional, nuk ka meshtar, takimi me Zojën kurrë nuk iu paralajmërohet shtegtarëve në kishë... Varfëria në çdo gjë, që ndjehet konkretisht në gjunjë kur duhet

gjunjëzuar në gurët e mprehtë, në mes të këmbëve të atij para teje, çadrës së gruas në anën e majtë, strajcës së ndonjë gjyshi në anën e djathtë... Por sa i madh është gëzimi i Zojës kur na sheh ashtu rreth vetes, Nëna e të gjithëve! *"Jam e lumtur që ju shoh sonte në numër kaq të madh",* shpesh thotë ajo.

Ajo është e lumtur, por edhe ne, për ne ky është qielli. Askund tjetër nuk e kam ndier kaq qartë afërsinë e qiellit, atmosferën e tij, aromat e tij, qëndrueshmërinë e tij, një diçka që na shpie jashtë kohës dhe hapësirës dhe na zhyt në plotësinë e Zotit. Kjo është Megjugorja e vërtetë.

M'u kujtua një ngjarje prekëse:

Një mbrëmje Vicka e ka zëvëndësuar Ivanin, i cili kishte shkuar në Amerikë. Ngjitet në Krizhevac me hap të shpejtë të malësores hercegovase, ia beh para kryqit dhe bisedon me Zojën gjatë kohës së dëftimit. Më ka lutur t'ua përkthej porosinë shtegtarëve, prandaj zura vend pranë saj nga ku mund ta shihja mirë. Biseda zhvillohej me rrjedhën e vet (këtu nuk mund ta përshkruaj mimikën e fytyrës dhe lëvizjet por kjo shihet mirë në video). Kjo zgjati rreth njëzet minuta. Kur Vicka e tha porosinë në kroatishte, ishte ajo vetëm një fjali: *"Të dashur fëmijë, lutni në shtëpi shenjat e gëzimit para kryqit dhe lutuni për qëllimet e mia."*

I thashë Vickës: "A thua kjo është e gjitha? Por Zoja të ka thënë shumë më tepër!" Më mahniti përgjigjja e saj:

– Zoja u lut njëherë, pastaj e dha porosinë. E pastaj, *abbiamo parlato delle cose nostre* (kemi biseduar për gjërat tona).

Për çfarë "gjërash" bëhet fjalë? Nuk kam dashur të shkruaj asgjë, por afërsia e jashtëzakonshme, e cila edhe pas pesmbëdhjetë vjetësh të dëftimeve i lidh veguesit me Nënën e Zotit, është e çuditshme. Vicka është prej të gjithë veguesve më së shumti "fshatare", disa do të mund ta shikonin prej së larti për shkak të fjalorit të saj të kufizuar ose gramatikës së dobët. Por mbretëresha e botës kënaqet duke biseduar me të për gjërat e përditshme dhe, pa dyshim, për "rrjedhat" e qiellit!

Kjo është nevoja e saj për dashuri.

Porosia më 25 gusht 1994

"Të dashur fëmijë!

Sot jam bashkë me ju në mënyrë të veçantë, duke u lutur për dhuratën e pranisë së Birit tim në shtëpitë tuaja. Lutuni, fëmijë, për shëndetin e birit tim më të dashur, i cili vuan dhe të cilin e kam zgjedhur për këto kohëra. Unë lutem dhe ndërmjetësoj para Birit tim, Jezusit, që të realizohet ëndrra e etërve tuaj.

Lutuni, fëmijë, në mënyrë të veçantë, sepse Djalli është i fortë dhe dëshiron të shkatërrojë shpresën në zemrat tuaja. Ju bekoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Pranë tavolinës me Gjon Palin II.

Romë, më 24 nëntor 1993. Të gjithë ipeshkvijtë e Konferencës Ipeshkvore të Oqeanit Indian[8] gjenden në kafjall tek Ati i shenjtë me rastin e vizitës së tyre *ad limina*. Transmetoj një pjesë të bisedës së tyre:

Pyetja: Në kuptimin shpirtëror, si i shihni dëftimet mariane, sidomos pas Rue de Bac, nëpër Salette, Lourdes e deri te Fatima?

Përgigjja: Kur e kam vizituar Ali Agçën në burg, më ka thënë: "Nuk e kuptoj sesi një vrasës profesional si unë, që nuk e huq asnjëherë, ka mundur të dështojë. A keni patur ndonjë festë atë ditë, çka ka ndodhur?"

I kam thënë se atë ditë ka qenë festa e Zojës Fatime. Ai më tha kështu: "Domethënë, ajo është përzier!"

Atë shenjë e kam parë në fe edhe si ndërmjetësim të Marisë në atë moment të historisë.

Pyetja: Ju e dini se mendimet që kanë të bëjnë me kushtimin e Rusisë ndaj Marisë, janë të ndara. Disa mendojnë se kushtimin që Maria e ka kërkuar në Fatima, është bërë, të tjerët mendojnë se jo.

Përgjigjja: Unë ia kam kushtuar Rusinë Marisë dhe kam kërkuar nga ipeshkvijtë që t'i bashkangjiten kësaj. Është e vërtetë se nuk e kam publikuar këtë shprehimisht për shkaqe politike, për shkak të mënyrës në të cilën kjo do të pranohej, por kushtimi është bërë. Motra Lucia (veguese) pajtohet me këtë.

Pyetja: Për sa i përket fshehtësisë së tretë të Fatimës, gazetat kanë shkruar se me rastin e udhëtimit në Austri keni deklaruar se nuk do të kishte kurrfarë dobie nëse ajo zbulohet... e dihet se disa pjesë të planetit do

[8] Konferenca Ipeshkvore e Qqeanit Indian i përfshin ujdhesat Mauricius, Rodriguez, Réunion, Seychelles dhe Gomores.

të zhduken dhe se, në kontekstin e konfilktit të atëhershëm (BRSS – SHBA), disa do ta shfrytëzonin për qëllime politike?

Përgjigja: Në audiencat publike kam dëgjuar amerikanët sesi bërtasin "kushtojani BRSS Zemrës së Marisë!" Përdorimi politik do të ishte evident...

Pyetja: Ekziston pra vetë kthimi, me anë të rruzares (krh. Austrinë!) dhe për shkak të kësaj në *Dives in Misericordia* kërkoni të lutemi për mëshirën e Zotit, edhe pse bota e sotme për shkak të mëkateve të veta meriton një "përmbytje" të re, ashtu si e ka merituar brezi i Noehit?[9] Kështu kuptojmë se, duke marrë parasysh mëkatet e sotme, vetëm mëshira e pastër mund të na shpëtojë.

Përgjigja: Kjo na vjen prej motrës Faustinë[10], mistikes polake, e cila e nderon thellë Zemrën e Jezusit.

Më i rëndësishmi është kthimi i vërtetë me ndihmën e Marisë.

Pyetja: Si në porosinë nga Megjugorja?

Përgjigja: Ashtu si thoshte Hans Urs von Balthasar, Maria është Nënë që kujdeset për fëmijët e vet. Shumë mendojnë se ekziston problemi në lidhje me Megjugorjen dhe këto janë dëftimet që po zgjasin aq shumë, kjo nuk është e kuptueshme. Por porosia është dhënë në kontekstin e veçantë që i përgjigjet situatës në atë vend. Porosia ngulmon në paqe, në marrëdhënjet në mes katolikëve, ortodoksëve dhe myslimanëve. *Aty gjendet çelësi për të kuptuarit e asaj që po ndodh në botë, për ardhmërinë e saj.*

* * * * *

Shumë meshtarë dhe ipeshkvij duan të dinë sa është e dëshirueshme që veguesit nga Megjugorja t'i lejohet të flasë nëpër kisha. Ky ishte rast me imzot Filipe Benitesin nga Asuncióna në Paraguaj, i cili në tetor 1994 mori vesh se po organizohet turneu i atë Slavko Barbariqit në Amerikën Jugore. Duke shfrytëzuar qëndrimin e tij në Romë, e zgjidhi problemin sa mundi më mirë: iu drejtua vetë Papës. Pa i bishtënuar, papa iu përgjigj:

– Lejoni çdo gjë që ka të bëjë me Megjugorjen.[11]

---

[9] Krahaso Zanafillën 8, 15.

[10] Në vitin 1938 motra Faustina ka marrë vesh nga Jezusi se *"prej Polonisë do të shpërthejë shkëndija, që do ta përgatisë botën për ardhjen time të fundit".* Aluzioni në papën Polak këtu është i qartë (krh. § 1732 nga *Ditari* i motrës Faustinë).

[11] Edhe vetë kam mundur ta vërtetoj këtë qëndrim të Papës, më 15 nëntor 1996, kur më ka pranuar në audiencë private me tridhjetë persona të tjerë. Kur m'u afrua, e bëri si edhe te të tjerët lëvizjen e bekimit. Atëherë i thashë: "Jetoj në Megjugorje tash shtatë vjet dhe misioni im është ta shpërndaj porosinë e Megjugorjes me libra, kaseta, emisione, ligjërata, nëpër mbarë botën. A bën..." Në ato fjalë fytyra e tij shndriti, dora i kërceu papritmas kah balli im dhe më tha: "Të bekoj!" Pastaj i gëzuar shikoi librin tim për

Ka që dyshojnë në vërtetësinë e disa fjalëve të Atit të shenjtë, të shkruara në librin "Megjugorje dhe Kisha", por kjo nuk do të duhej të ishte problem. Në bashkësinë time ekziston një rregullë e artë: çdo fjalë e cituar, në të cilën dyshohet, vërtetohet tek personi, i cili e ka thënë! Në këtë rast Gjon Pali II. akoma është gjallë, si edhe Msgr. Benites. Do të ishte joserioze të shprehej dyshimi, e paraprakisht të mos kontrollohej vërtetësia tek personat përkatës.

Kur flasim për Atin e shenjtë, nuk mund të mos ju tregoj një anegdotë, e cila më ka prekur fort. Secili prej veguesve ka në një mënyrë të caktuar njëfarë ndërmjetësimi ndaj botës, kështu veguesja Mari lutet për meshtarët dhe për shpirtrat e kushtuar. Prej fillimit të dëftimeve ajo ka zhvilluar dashuri të thellë ndaj Atit të shenjtë,[12] të dyfishuar me dëshirë të madhe për ta parë. Ua ka thënë të gjithëve (natyrisht edhe Zojës): *"Dëshiroj ta shoh Papën!"*

Një ditë kur Gjon Palin II. e prisnin qindra mijëra njerëz në Amerikën Jugore, Zoja e ka befasuar Marinë: gjatë kohës së dëftimit, ia ka treguar Papën dhe Maria e ka parë "të gjallë" sesi i flet turmës së madhe. Kur ka dalë nga ekstaza, ua ka përshkruar ngjarjen disa personave të afërt dhe u ka thënë fjalët e Papës, i cili ka folur për atentatin e 13 majit 1981, që ka ngjarë në Sheshin e Shën Pjetrit.

Të nesërmen njëri prej personave të afërt gjeti në gazetë fotografinë e cila i përgjigjej përshkrimit të Marisë prej natës së kaluar, e në titull ishin të njëjtat fjalë të Papës që Maria i ka thënë në të njëjtin moment, kur i ka thënë edhe ai.

Një kohë pas kësaj Maria me një grup njerëzish mundi të shihte Papën në Parma. Ai e njohu, u nis drejt saj dhe ia lëmoi fytyrën, duke thënë në kroatishte: *"Budi hrabra" ("Ji guximtare – qëndro si burrëreshë!")*

---

fëmijë *(Fëmijë, ndihmojeni Zemrën time që të ngadhënjejë)* dhe librin mbi Megjugorjen *(Megjugorje, luftë prej ditës në ditë)* dhe më dha bekimin e tretë! Aty ishin edhe disa meshtarë polakë, por unë isha e vetmja që mori tri bekime (shiko fotografinë në faqen 298).

[12] Maria nuk e fsheh se e ka ofruar jetën e vet për atin e Shenjtë (Vicka e ka bërë këtë për mëkatarët). Më një prill 1977, për ditëlindje, Zoja iu paraqit shumë më gjatë se zakonisht dhe, natyrisht, e puthi Marinë në faqe, ashtu si gjithmonë për ditëlindje. Maria e shfrytëzoi këtë rast që Zojës t'ia dorëzonte përsëri jetën e vet për atin e Shenjtë. Maria ishte nja dy metra larg meje dhe pashë sesi iu shndrit fytyra. Pastaj na shpjegoi se ajo fli ka fituar kuptim krejtësisht të veçantë ato ditë, kur Gon Pali II, të parën herë ka ardhur në vendin e saj, në Sarajevë. Na tha në besim se Zoja posaçërisht ka dëshiruar të lutemi për atin e Shenjtë (Shih faqen 312).

Porosia më 25 shtator 1994

"Të dashur fëmijë!

Gëzohem me ju dhe ju thërras të luteni. Fëmijë, lutuni për qëllimin tim. Kam nevojë për lutjet tuaja, me të cilat dua t'ju afroj te Zoti. Ai është shpëtimi juaj. Zoti më dërgon t'ju ndihmoj dhe t'ju çoj në parajsë, ku është caku juaj.

Prandaj, fëmijë, lutuni, lutuni, lutuni!

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!

Të vdesësh në Megjugorje, të vdesësh me zemër!

Ka dinakë të cilët kur shohin se po u afrohet fundi, e lusin Zojën që të mund të vdesin në Megjugorje. Për fat ajo nuk i dëgjon, sepse ai do të ishte problem i madh për nikoqirët e tyre kroatë dhe tmerr për prijësit. Është e vërtetë, ka ndodhur që një meshtar shumë i vjetër është rrëzuar në kishë afër altarit, që pa dyshim, të përfundojë meshën e vet në Mbretërinë qiellore, dhe që një plakë ka fjetur me gjumin e amshuar, posa ka arritur në Megjugorje. Megjithatë, këto janë raste të rralla dhe... fare nuk janë të preferuara! (Nuk keni gjasë të ringjalleni në kodrën e dëftimeve, sepse trupi juaj do të dërgohet të njëjtin moment në Split).

Zgjidhja gjendet tjetërkund. Si "franceze nga kryeqyteti", edhe unë ashtu si ju revoltohem me sjelljet jonjerëzore ndaj të vdekurve dhe ndaj atyre në prag të vdekjes, në qytetet tona. Por megjithatë, nëse secili prej nesh angazhohet, mund të përmirësojmë situatën dukshëm. Në mesin tonë ka prefektë, meshtarë, mjekë, juristë, ose të punësuar në organizatat për varrim... Zoja do të dijë që secilin prej jush ta frymëzojë në lutje, sesi të bëjë ndryshime në vendin e vet, në mënyrë që secilit t'i mundësojë të "vdesë me zemër", kurse të afërmve të tij që "humbjen ta jetojnë me zemër".

Këtu në Megjugorje kanë ruajtur një traditë shumë të bukur. Posa të vdesë dikush, e lajmërojnë meshtarin, i cili atëherë urdhëron të bjerë këmbana e përmortshme. Meshtari menjëherë vjen te i vdekuri dhe "me kusht" i jep sakramentet, nëse nuk i ka pranuar para vdekjes. Kur fshatarët dëgjojnë këmbanën, të gjithë fillojnë të luten për atë që e ka braktisur tokën. Pastaj kur marrin vesh se për kë bëhet fjalë, shkojnë në vizitë te familja dhe i ndihmojnë rreth përgatitjes për varrim. Në Meshën e shenjtë të mbrëmjes meshtari lajmëron për vdekjen dhe të gjithë luten për të vdekurin, i cili do të varroset të nesërmen në orën 15.

Gjatë 24 orëve, derisa i vdekuri është akoma në shtëpinë e vet, trupi i tij ekspozohet në arkë të hapur, në mënyrë që të mund ta shohin të gjithë për herë të fundit dhe që të luten pranë tij. Lutet rruzarja pa ndërprerë, stërpiket me ujë të bekuar (si përndryshe ka rekomanduar edhe Zoja). Fëmijët janë aty sikurse edhe të rriturit, këtu vdekja nuk fshihet prej askujt. Kur ka vdekur babai i Marisë, Maria e ka dëgjuar mbesën katërvjeçare sesi i shpjegon kushëririt trevjeçar: "E di, edhe ne do të jemi një ditë si gjyshi, të gjithë jemi të njëjtë, lindim, rritemi, shkojmë në shkollë, martohemi, kemi fëmijë, pastaj bëhemi gjyshër dhe gjyshe dhe në fund vdesim dhe shkojmë në qiell te Zoti. Kështu është kjo!"

Ka skena prekëse. Gjatë 24 orëve të qëndrimit zgjuar, çdo anëtar i familjes i afrohet të vdekurit t'i thotë se çka ka në zemër, ta shprehë dashurinë e tij apo brengën, me zë. I drejtohen si qenies së gjallë, të cilës i besohen fshehtësitë më të mëdha, bashkon në vete më të mirat për t'ia thënë para se të largohet nga shtëpia. Nuk shprehet vetëm dhëmbja, por edhe falënderimi për të mirat që ka bërë; madje e falënderojnë Zotin që na e ka dhënë, pastaj e ka marrë, në momentin kur Ai ka dashur. Zoja ka thënë: *"Këtu kam gjetur besimtarë të vërtetë",* mënyra sesi ata e përjetojnë vdekjen është shembullore!

Arka mbyllet vetëm kur meshtari vjen ta bëjë varrimin. Ai përsëri lutet me familjen. Pastaj fillon procesioni i gjatë nëpër rrugë, i përcjellë me lutjen e rruzares, deri te varrezat. Të gjitha këto lutje janë ndihmë e madhe për të vdekurin! Kur arka lëshohet në tokë, askush nuk e përmban rënkimin, kjo liron nga pikëllimi. Dikush i afërt i familjes mbledh lëmoshën për kremtimin Meshës së shenjtë. Pastaj jeta kthehet në rrjedhën e vet normale, sepse duhet të vazhdojë beteja për të mbijetuar. Çfarë shëndeti!

Duke jetuar në afërsi të natyrës, rrjedhimisht, afër Krijuesit, ky popull nuk e njeh depresionin. Para jetës dhe para vdekjes thotë: "Faleminderit Zotit!"

Besojmë (dhe e dimë) se kremtimi i Meshës së shenjtë është ndihma më e madhe që mund t'i ofrojmë të vdekurit. Në botë nuk ka shenjë më të madhe të dashurisë. Por, pse të pritet që dikush të varroset që pastaj të kremtohet Mesha e shenjtë për të? Nëse në saje të fryteve të Meshës së shenjtë kthehet para vdekjes, atëherë do të jetojë lavdi më të madhe në qiell, për amshim! E kemi vetëm këtë kohë në tokë që të përcaktojmë nivelin tonë të lavdisë në qiell, sepse "në mbremje të jetës do të gjykohemi sipas dashurisë".

Përndryshe shumë të rinj vijnë në Megjugorje, në këtë Lourdes të ri, dhe shërimet janë shumë të shpeshta. Madje edhe shërimet e atyre me kancer ose sidë të përparuar, por këtu jam e pikëlluar për shkak të vuajtjeve të të sëmurëve tanë nga moskujdesi në shtëpitë e tyre. Kur ata vijnë këtu

për të kërkuar shansin e fundit për t'u shëruar pas muajve me analiza, shqyrtime, shërime në spitale, operacione të pasuksesshme, keqësimit të sërishëm e të tjera. Vuajtjet të cilat i kanë përjetuar janë të tmerrshme nganjëherë. Nëse i pyes: "A jeni vajuar?", shumica më përgjigjen: "Oh, jo, askush nuk më ka thënë asgjë për këtë!" Sa keq! Sa njerëz kanë mbetur pa u shëruar për shkak të kësaj padijenie.

Nëse të gjithë të sëmurët nuk mund të vijnë në Megjugorje, të gjithë mund të marrin sakramentin e Vajimit. Pse të pritet kur i sëmuri të gjendet në pragun e vdekjes që t'i ofrohet ai sakrament, kur ai mund ta shërojë në kohën e shfaqjes së simptomeve të para të sëmundjes?[13]

Edhe nëse nuk bëhet shërimi trupor, ai sakrament do t'i ndihmojë të sëmurit që në paqe ta përjetojë "kalimin" e tij. Sepse në atë moment kyç, kur kemi të bëjmë me amshimin, Zoti bën çmos që ta tërheqë te vetja shpirtin, por aty edhe paditësi provon të përzihet. Ai do të provojë çdo gjë që shpirti ta humbë besimin në mëshirën e Zotit dhe kështu t'ia mbyllë derën e qiellit: "Për ty është tepër vonë! Pas të gjitha atyre që ke bërë, a thua mendon që Zoti ndoshta do të të falë? Kjo do të ishte shumë lehtë!" e të tjera.

Shumë familje nuk janë të vetëdijshme për betejën shpirtërore që atëherë zhvillohet në të sëmurin për vdekje.[14] Të thirret meshtari, të thuhen lutje të gjata dhe të zjarrta afër shtratit të tij, t'i ndihmohet që t'i falë

---

[13] Sipas fjalëve të atit Finet dhe atit Boundallez, mistikja Marthe Robin nganjëherë kur përjetonte mundimin, e ka parë Jezusin sesi i mëson apostujt pas themelimit të eukaristisë. Sipas Marthes, Jezusi u ka folur gjatë për sakramentet që do t'i japë, për Meshën e shenjtë, për faljen e mëkateve dhe madje u ka treguar sesi përgatitet vaji i shenjtë për vajimin e të sëmurëve. Me fjalët më prekëse u ka folur për madhështinë dhe dinjitetin e meshtarisë! Jezusi u ka shpjeguar edhe mënyrat e ndryshme sesi përdoret vaji i shenjtë, lutjet që duhet t'i thonë me rastin e vajimit, cilat pjesë të trupit duhet t'i lyejnë dhe në cilat raste duhet të përdoret. Lyerja me vaj është bar efikas për sëmundje të shpirtit dhe të trupit (shiko lutjet e ceremonisë, të cilat janë aq të bukura). U ka folur edhe për gjithë hiret dhe bekimet për të sëmurët dhe për rrethin e tyre. Nëse Zoti nuk ia lejon të sëmurit shërimin, ky do të mund të largohet prej tokës pa shqetësim dhe frikë. Do ta ketë krejt ndihmën që Kisha mund t'ia ofrojë.

[14] Disa shenjtër shpirtërisht i kanë përcjellë njerëzit në fill të vdekjes. Motra Faustina rrëfen: "Sot Zotëria ka hyrë tek unë dhe më ka thënë: *"Bija ime, më ndihmo të shpëtoj shpirtra. Do të shkosh te mëkatari në fill të vdekjes dhe do të thuash këtë rruzare. Kështu do të fitosh tek ai besimin në mëshirën time, sepse tanimë është i dëshpëruar."* Përnjëherë u gjeta në një kasolle të panjohur, ku një plak gjendej në agoninë e vdekjes në mundime të tmerrshme. Rreth shtratit ishin shumë shpirtra të këqij dhe familja në vaj. Posa kam filluar të lutem, shpirtrat e territ u shpërndanë me përshëllimë dhe me kërcënime. Shpirti i plakut u qetësua dhe plot besim gjeti paqen në Zotërinë. Në atë moment përsëri u gjenda në dhomën time." Motra Faustina, *Ditari i vogël*, VI 139, qershor 1938.

armiqtë e tij, me kujdes të njoftohet se së shpejti do të gjendet para Zotit – këto janë shenjat e vetme të dashurisë, të cilat janë të dobishme tani.[15]

Në Megjugorje të afërmit pranë njeriut në shtrat të vdekjes shpesh lusin rruzaren, sepse askush nuk di më mirë se Maria, e cila Djallit ia ka shtypur kokën, që ta ruajë dhe ta zbusë shpirtin e dikujt.[16] Nëse i sëmuri është larg, në spital, ajo lutje mund të organizohet në shtëpi. Por madje edhe në Megjugorje ndonjëherë kam qenë e pikëlluar kur i kam parë të afërmit sesi humbin më shumë kohë për një raki të mirë dhe ngushëllime të tjera ushqyese, sesa për të sëmurin për vdekje. Ashtu sikurse Jezusi i ka thënë Martes në shtëpinë e Lazrit: në detyrat e mikpritjes mund të teprohet dhe kështu të dëmtohet dashuria e vërtetë.

Si të vdiset me zemër?... Duke jetuar me zemër![17]

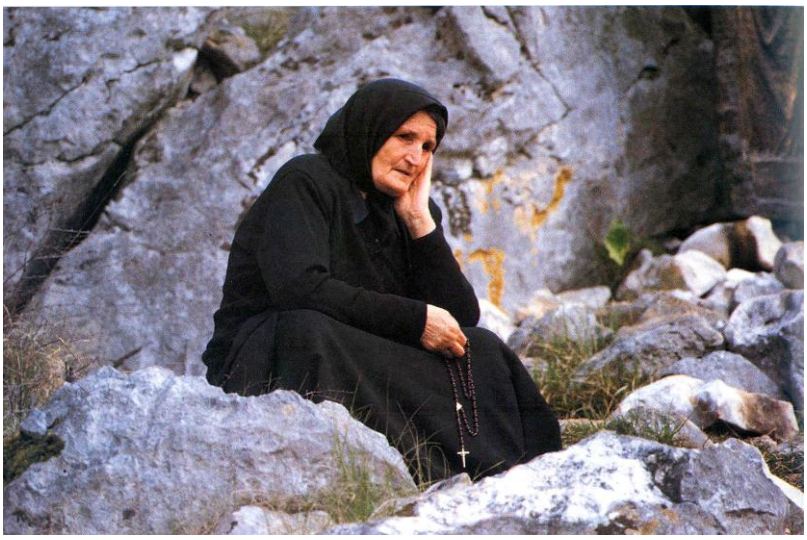

[15] Marthe Robin thoshte: "Shpirti nuk largohet nga trupi aq shpejt si kujtojmë ne. Sikur ta dinim se çka ndodh, do të binim në gjunjë dhe do të luteshim për të vdekurin me gjithë zemër, në vend që të ngutemi ta veshim" (*Marthe Robin, témoignagne d'un psychiatre,* dr. Assailly, Éditions de l'Emmanuel).

[16] Gjithashtu rekomandohen edhe lutjet Kryeengjëllit Mihael.

[17] Në Megjugorje asnjë vegues nuk i frikësohet vdekjes. Vicka thotë: "Të vdesësh, s'është asgjë, ajo është si të kalosh prej një dhome në tjetrën ose si të kalosh prej një këndi të dhomës, në këndin tjetër." Duhet shtuar se Vicka, si dhe Jakovi me Zojën e kanë parë qiellin...

Në vitin 1986 Zoja i ka thënë Jelenës: *"Nëse më dorëzoheni mua, as që do ta vëreni kalimin prej kësaj jete në tjetrën. Do të filloni të bëni jetën e qiellit në tokë".*

Porosia më 25 tetor 1994

"Të dashur fëmijë!

Unë jam me ju dhe sot gëzohem se i Tejetlarti më ka dhuruar që të jem me ju që t'ju mësoj dhe t'ju prij rrugës së përsosmërisë. Fëmijë, dëshiroj të jeni buqetë e mrekullueshme, të cilën do t'ia dhuroj Zotit për ditën e të Gjithë Shenjtërve.

Ju thërras të çeleni dhe jetoni sipas shembullit të shenjtërve. Nëna Kishë i ka zgjedhur të jenë nxitje për jetën tuaj të përditshme.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Përcjellësi nga qielli

Bashkësia ime (Communauté des Béatitudes) ka një zakon shumë të bukur, i cili i kontribuon aktivisht lidhjes së saj me kishën Qiellore. Në mëngjes të çdo viti të ri e lusim një shenjt *të na zgjedhë* dhe ai shenjt ka për detyrë të punojë për ne tërë vitin. Ai do të na mbrojë, do të na përshpërisë që të nisemi rrugës së mirë dhe të na shpjerë në hirin e vet. Që ta dimë se cili shenjt na ka zgjedhur, bashkë themi uratë dhe, pasi ta thërrasim Shpirtin Shenjt, ia japim njëra-tjetrës shportën plot me letra të palosura me kujdes. Në to janë shkruar emrat e shenjtërve dhe nga një fjali që ata e kanë thënë ose fjalë e cila u është dërguar nga lart. Bashkë me këtë secili merr edhe detyrën lidhur me atë shenjt.

Interesant është të konstatohet se në çfarë mase shenjtërit e marrin seriozisht detyrën e tyre, secili sipas veçorisë së vet! Nëse ndonjëri prej nesh nuk e njeh shenjtin, të cilin e ka zgjedhur, ky do të jetë rast ta njoftojë dhe ta lejojë që ai ta mësojë dhe ta ndërtojë. Nëse e njeh pak, ky do të jetë rast që ta njohë nga një anë tjetër, e sidomos që ta marrë si përcjellës në rrugë.

Duhet të dimë se shenjtërit na zgjedhin neve e jo ne ata. Kjo është ngushëlluese, si çdo gjë që vjen nga lart!

Natyrisht, ne e kemi përhapur këtë zakon të vjetër në mesin e vizitorëve dhe të miqve, në familjet tona dhe ata gëzohen shumë kur fitojnë shenjtin e vet për atë vit. Madje, kemi rastin të mahnitemi me veprimin e Provanisë, sepse shumë shpesh viti përfundon kur përcjellësi i ri nxjerr shumë hire për *klientin* e vet. Tanimë nuk i numërojmë shembujt! Kurrë nuk do të harroj një grua në Megjugorje e cila në kapelën tonë nxori letrën me emrin e motrës Faustina. I hapi sytë shumë, e dëshpëruar që ka nxjerë emrin, i cili ka qenë krejtësisht i panjohur për të. Por kur është kthyer në

Francë ka blerë librin për të dhe ajo ishte goditje e plotë! Porosia për mëshirën e Zotit ishte për të me rëndësi jetike. Vitin tjetër përsëri erdhi në Megjugorje dhe më tha: "Motër, pa ndihmën e motrës Faustinë kurrë nuk do të shpëtoja nga ato që më kanë ndodhur këtë vit. Më ka marrë për dore dhe me të kam bërë kthesë rrënjësore në jetën time. Çuditem si kam mundur të jetoj deri tash pa të! Tani është Jezusi krejtësisht i gjallë për mua!"

Ky zakon u përhap dhe kështu shpesh kuptojmë sesi në filan familje, në filan famulli, grup të lutjes... shportëza shkon prej dorës në dorë edhe jashtë festave të Vitit të Ri!

Pse të mos ndodhë edhe në familjen tuaj? Për këte arsye në faqet e ardhshme ju propozoj disa emra shenjtërish që mund t'i fotokopjoni dhe t'i pritni. Ky është vetëm shembull për fillim dhe secili mund të shtojë shenjtërit, të cilët i njeh dhe ashtu ta pasurojë bashkësinë qiellore,[18] në mënyrë që pastaj do t'ua japë të afërmve të vet!

Kjo mënyrë konkrete dhe shumë e veçantë e zhvillimit të bashkësisë me shenjtërit duhet t'i pëlqejë shumë Zojës, Mbretëreshës së të gjithë shenjtërve, sepse ajo na ka porositur në Megjugorje, që menjëherë pas Biblës të lexojmë jetëshkrimet e shenjtërve. Jetërat e tyre janë plot me ngjarje, beteja, probleme dhe dështime, të cilat secili prej nesh mund t'i njohë në jetën e vet. Si kanë mundur ata në rrethana krejtësisht njerëzore të jetojnë si njerëz të shenjtë?

Për të Lumen Virgjër Mari shenjtëria nuk është një teori e dyshimtë, e largët dhe e paarritshme, por fitorja e dashurisë që është e dukshme në çdo moment të ditës sonë, sado e parëndësishme që të duket. Duke na lidhur neve me këta përcjellës të mrekullueshëm, sikurse janë shenjtërit, ajo shton ndjenjën tonë për realitetin, me fjalë të tjera, mungesën e zemrës sonë. Ashtu sikurse në tokë me duart e veta ia ka thurur Jezusit petkun një cope, ashtu edhe tani thur lidhjet më të ndieshme në mes fëmijëve të saj në qiell dhe në tokë: ajo thur Kishën përfundimtare. Për këtë ka vetëm një material, e ky material është dashuria, dhe vetëm një truall, e ky truall është zemra e saj.

Të dashur shenjtër... dyert tona i keni të hapura!

[18] Emrat e zgjedhur duhet të jenë vetëm të personave që kanë ndërruar jetë (jo persona "të shenjtë", që i admirojmë dhe që ende janë në këtë botë). Ata duhet të jenë të pranuar nga Kisha, të kanonizuar, të lumturuar, ose të nderuar, ose kauza e tyre duhet t'i jetë dorëzuar Romës (si Charles de Foucault, Marthe Robin e të tjerë).

Shën Pjetri Apostull

"Zotëri, ti di çdo gjë, ti e di mirë se unë të dua".
Lutu për Atin e shenjtë dhe për Vatikanin.

Shën Margaretë Maria Alacoque
(Paray–le-monial)

"Ju përbej që të zini vend në Zemrën Tejet të Shenjtë të Jezusit."
Lutu për ata që janë në tundim për të bërë vetëvrasje.

Shën Maria Magdalenë

"Mori një enë të alabastrit me parfum, zuri vend pas tij, te këmbët e tija dhe, duke qarë, filloi me lot t'ia lante këmbët, t'ia fshinte me flokë, t'ia puthte e t'ia lyente me parfum" (Lk 7, 37).
Lutu për kthimin e mëkatarëve.

Shën Jozef – Benedikt Cottolengo

"Jini të mëshirshëm, por jini të mëshirshëm me gëzim. Mos t'ju thërrasin dy herë, jini të gatshëm. Ndërpreni çdo aktivitet, madje edhe nëse është i shenjtë dhe vraponi t'u ndihmoni të varfërve."
Lutu për ata që janë të sëmurë në trup dhe në zemër.

Famullitari i shenjtë i Arsit

"Disa qajnë se nuk e duan Zotin... Eh mirë, ata me të vërtetë e duan!"
Lutu për shenjtërinë e meshtarëve.

Marthe Robin (Francë)

"Jezus, të falënderoj, se na pranon ashtu si jemi dhe na dorëzon tek Ati ashtu si je ti."
Lutu për thirrje meshtarake.

Familja e Shenjtë e Nazaretit

"Mos u frikëso ta marrësh Marinë, gruan tënde. Çka është zënë në të, vërtet është prej Shpirtit Shenjt."
Lutu për bashkimin e bahkëshortëve.

Shën Bernardeta

"Lotët e mi janë lutje dhe fli, deri në frymën e fundit. Vetëm atëherë do të ndalet arma e flijimit, por lutja do të vazhdojë edhe në qiell."
Kushtoja Zojës sakrificat sipas qëllimeve të saj.

Shën Gjoni ungjilltar

"O Zemër e hapur e Jezusit, e ndezur me dashuri të pastër, në plagët e tua i vendos plagët e mia dhe mungesën e dashurisë sime" (Efraim).
Lutu për ata që janë të dëshpëruar.

Shën Gjon Pagëzuesi

"Ai duhet të rritet e unë të zvogëlohem."
Lutu për profetët e sotëm.

Shën Luigji Maria Grignion de Montfort (Francë)

"Sa më shumë që Shpirti Shenjtë gjen Marinë në shpirtin tonë, aq më efikas dhe i fortë bëhet ta krijojë Jezu Krishtin në atë shpirt dhe atë shpirt në Jezu Krishtin."
Lutu për qëllimet e Zojës.

Shën Maksimilian Kolbe (Poloni)

"Është me rëndësi të mos veprojmë shumë sipas ideve tona, por të jemi në duart e të së Papërlyerës."
Lutu që Zoja e Papërlyer të mbretërojë në zemrat tona.

Shën Françesku i Asizit

"*E njoh Jezusin e varfër dhe të kryqëzuar dhe kjo më mjafton."*
Lutu që ta duam Jezusin.

Shën Tereza e Jezusit Fëmijë

"Kurrë nuk mbështetemi sa duhet në Zotin e Mirë, aq të pushtetshëm dhe aq të mëshir-shëm; prej tij marrim aq sa shpresojmë."
Lutu për shenjtërinë e familjes.

Shën Vinçenc de Paoli

"Ty ke nevojë për varfanjakun që t'i ndihmosh, sikurse ai ka nevojë për ty."
Lutu të kesh dhembje.

Shën Gertruda

"Dëshiroj që miqtë e mi të afërt të më ndjekin në këtë rrugë, duke treguar dashuri më të madhe për armiqtë, sesa për bëmirësit e tyre, sepse ashtu do të fitojnë shpërblim shumë fish më të madh" (i tha Jezusi shenjtëreshës).
Lutu për armiqtë e tu.

Shën Caharles de Foucault

"Ati im, ty të dorëzohem, bëj me mua çka të duash."
Lutu për shëlbimin e mëkatarëve.

Shën Katarina e Gjenovës

"*Të dashur fëmijë, ju lus që të luteni për shpirtrat në purgator. Ashtu edhe ju do të fitoni ndërmjetësuesit që do t' ju ndihmojnë në jetë" (porosia e Zojës në Megjugorje).*
Lutu për shpirtrat e Purgatorit.

Shën Gjon Maria Vianney
(Famullitari i shenjtë i Arsit)

"Fëmijët e mi, nuk mund të kuptojmë fuqinë që ka një shpirt i pastër te Zoti i mirë: ai merr prej tij krejt çka dëshiron.
Lutu për meshtarë.

Shën Faustina (Poloni)

"*Do të bësh vepra të mëdha nëse plotësisht i dorëzohesh vullnetit tim.*"
"Por jo si dua unë, por si do ti, o Zot."
"Dije se këto fjalë, të thëna nga thellësia e zemrës, në një moment e ngrisin shpirtin në kulmin e shenjtërisë" (i tha Jezusi motrës Faustinë).
Lutu për meshtarët që i tundon Djalli.

Shën Matilda (Gjermani)

"*Të gjithë ata që i duan dhuratat e mia tek të tjerët, do të fitojnë shpërblimin dhe të njëjtën lavdi si ata, të cilëve ua kam dhënë ato dhurata" (Jezusi shenjtëreshës).*
Lutu për ata që jetojnë në mjerim.

E Lumja Nëna Terezë e Kalkutës

"Të falënderojmë Zotin për nderin që të shër-bejmë të varfrit e tij. Të falënderojmë edhe të varfrit që pranojnë shërbimin tonë..."
Duaji të varfrit në familjen tënde, në fqinjësinë tënde.

I lumi Augustin Kazhotiq

"Durimi është më i vlefshëm kur e përballon qetë padrejtësinë në jetën e përditshme..." Lutu shpesh: "O i Lumi Jezu Krisht, zemërbutë e i përvujtë, bëj që zemra ime t'i përngjajë Zemrës Sate."

Shën Dominik Savio (Itali)

"Çka i bëni më të voglit prej vëllezërve të mi, ma bëni mua."
Lutu për shpirtrat e kushtuar.

Shën Edith Stein, martire
(Tereza Benedikta e Kryqit)

"... Nuk do të na shpëtojë aktiviteti njerëzor, por vetëm mundimi i Jezu Krishtit: dëshira ime është të marr pjesë në të... Të falem, o Kryq, e vetmja shpresë!"
Lutu me dashuri për shëlbimin e popullit hebre, prej të cilit ka dalë Edith Stein.

Shën Marku i Krizhevcit, martir

"Ju besimtarë të Kishës Katolike dhe ju vëllëzër e motra të kishave të tjera dhe të bashkësive kishtare, përsosuni, ngushëllo-huni, pajtohuni, kultivoni paqen dhe Zoti i dashurisë do të jetë me ju..." (Ati i Shenjtë Gjon Pali II).
Lutu me Jezusin që të gjithë të krishterët "të bëhen një".

Shen Tereza e Jezusit Fëmijë

"Që të mund të vuajmë në qetësi, mjafton të duam atë që e do Jezusi."
Lutu për ata që do të vdesin së shpejti.

Shën Faustina Kowalska

(Poloni)

"Mjerimi yt mbytet në humnerën e mëshirës sime."
Lutu që rrëfyestoret të jenë plot.

Shën Helena

"O Jezus i pafajshëm, kryqi yt është kryqi im."
Lutu për fëmijët e keqtrajtuar.

Shën Simoni i Cirenës

"Kryqi të bart ty, e nuk e bart ti kryqin" (Famullitari i shenjtë i Arsit).
Lutu për ata që janë duke vdekur.

Shën Serafim Sarovski (Rusi)

"Qëllimi i vërtetë i jetës së krishterë është pranimi i Shpirtit Shenjt."
Lutu për përtëritjen në Shpirtin e dashurisë.

Shën Jozefi

"Duaje Zotin Hyjin tënd, me gjithë zemrën tënde, me gjithë shpirtin tënd dhe me gjithë fuqinë tënde" (Lp 6, 5).
Lutu për popullin e Izraelit.

Shën Mihilli Kryeengjëll

"Djalli është i fortë, prandaj i kërkoj lutjet tuaja për ata që janë nën ndikimin e tij, që të shpëtojnë" (porosia e Zojës nga Megjugorja).
Lutu për ata që bëjnë keq.

Shën Catarina Labouré

"Bija ime, kryqi do të jetë i urryer, do ta hedhin në tokë, përsëri do ta hapin kraharorin e Zotërisë sonë" (i thotë Maria shenjtëreshës).
Lutu për armiqtë e Kishës.

E lumja Hiacinta nga Fatima

"Thuaj mbarë botës se Zoti na jep hir nëpërmjet Zemrës së Papërlyer të Marisë. Atë duhet ta lusim për hire."
Lutu për ngadhënjimin e Zemrës së Papërlyer.

I lumi Françesk nga Fatima

"Mendoj në Zotin që është aq i pikëlluar për shkak të gjithë atyre mëkateve! Ndiej dhembje se është i pikëlluar. Ia paraqes të gjitha flijimet që mundem. Sikur të mund ta ngushlloja!"
Lutu për fëmijët.

Shën Antoni i Padovës

"*Të tjerët i mësojmë ta duan Zotin, kur duam si do ai.*"
Lutu për të patenzonët.

Shën Bernardeta

"*Ti do të doje të luteshe si shenjt, unë të ftoj të lutesh si varfanjak.*"
Lutu për zemërlëshuarit.

Shën Veronika

"*Fytyrën tënde, Zotëri, unë e kërkoj.*"
Ngushëlloje Jezusin me adhurim të eukaristisë.

Shenjta Nëna e Zotit – Mbretëresha e Paqes

"Kam nevojë për ty. Ke rëndësi për mua" (Porosia e Zojës në Megjugorje).
Lutu për planin e Zojës në Megjugorje.

Shën Dominiku

"Zoti im, çka do të bëhet me mëkatarët? Zoti im, ki mëshirë për mëkatarët!"
Ndërmjetëso dhe lutu për zemrat e ngurtësuara.

Shën Nikolla Taveliq, martir

Sipas mësimit dhe shembullit të shën Françeskut, jetën e vet ia kushtoi të mirës së besimtarëve dhe qëllimit që popujt e tjerë, sidomos botën islame, ta shpjerë fesë së krishterë dhe nderimit të Krishtit Zot.
Lutu për kthimin e të gjithë atyre që nuk besojnë në Krishtin.

Shën Gjon Bosko

"*Të rinjtë janë shpresa ime e madhe, më e madhja. Por shumë e kërkojnë fatin atje ku ai tashmë ka humbur" (Zoja e Megjugorjes).*
Lutu për të rinjtë.

I Lumi Alojz Stepinac

"... Ti, o Zot, je i mirë dhe i butë. ... Vetëm kujtohuni sa herë mallkohet Emri i shenjtë i Zotit vetëm në vendin tonë!"
Lutu për kthimin e atyre që shajnë.

Shën Nikodemi

"*Kam arrdhur për delet e humbura të Izraelit.*"
Lutu për shndritjen e Izraelit.

Shërbëtori i Zotit atë Ante Antiq

"Bir, bijë, mos u frikëso, çdo gjë do të bëhet mirë. Frikësohesh ndoshta nga dënimi që Zoti ta ka caktuar? Unë i marr ato dënime mbi vete..."
Lutu që meshtari yt të jetë i shenjtë.

Shërbëtori i Zotit Petar Barbariq

Zotëria e thirri herët te vetja (23 vjeç). Fjala e fundit ishte psherëtima e përshpirtshme: "Jezus!" Me atë fjalë dha shpirt.
Lutu për shëndetin trupor dhe shpirtëror të meshtarëve.

I lumi Ivan Merz

Është luftëtar i madh për përtëritjen liturgjike dhe për jetën eukaristike në popullin kroat. Kujdeset për përhapjen e Mbretërisë së Krishtit dhe është plot dashuri për të afërmin.
Lutu të përhapet dashuria për Jezusin eukaristik.

E Lumja Ozana e Kotorrit

"Kush do të më tregojë ku banon Zoti? Sikur të mund Ta gjeja, do ta përqafoja dhe do t'i thosha se e dua."
Duaje Zotin që të mund ta duash veten dhe të afërmin.

Shën Gjon Bosko

"... Çkado që t'i bëni njërit prej vëllezërve të mi më të vegjël, ma keni bërë mua."
Lutu për vëllezërit e pafat.

Shën Leopold Bogdan Mandiq

Ishte më i riu prej dymbëdhjetë fëmijëve... Pa zemërgjerësinë e prindërve që ta pranonin fëmijën e tyre të dymbëdhjetë, Kisha do të ishte më e varfër për një shenjt!
Lutu të lindë çdo fëmijë i ngjizur.

Shën Leopold-Bogdan Mandiq

Të gjithë atyre që kanë qenë në vështirësi:
"Besim! Kini besim! Zoti është ilaç dhe mjek!"
Lutu për dhuratën e fesë.

E lumja Nëna Tereze e Kallkutës

"Kam etje!"
Lutu për të varfër dhe të lënë pas dore.

Shërbëtor i Zotit Josip Stadler
(kauza në Romë)

"Ki para Zotit zemër fëmije, para të afërmit zemër nëne, para vetes zemër gjykatësi."
Lutu që ta njohësh veten.

Atë Slavko Barbariq

Vini Zotin në vendin e parë në jetën tuaj... dhe ua jepni të tjerëve dashurinë e Zotit.
Lutu për dhuratën e fesë dhe të dashurisë.
(Për ata që me pietet e kujtojnë këtë meshtar.)

Porosia me 25 nëntor 1994

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të luteni. Unë jam me ju dhe ju dua të gjithëve Unë jam Nëna juaj dhe dëshiroj që zemra juaj të jetë e ngjashme me Zemrën time.Fëmijë, pa lutje nuk mund të jetoni dhe të thoni se jeni të mitë.

Lutja është gëzim. Lutja është ajo që zemra e njeriut do. Prandaj, afrohuni, fëmijë, afër zemrës sime të Pamëkat dhe do ta zbuloni Zotin.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Pak mahi

Një vajzë gjashtëvjeçare kishte dëgjuar sesi flitet për parajsën, purgatorin dhe ferrin. Të gjitha i kishte kuptuar: pas vdekjes shkohet në njërin prej atyre tre vendeve dhe e rëndësishme është që të lutemi shumë që të gjithë të zgjedhim parajsën.

Të nesërmen kjo temë u gjend në rend dite të familjes dhe ajo tha:

– Eh, mirë, unë lutem gjithmonë për tri gjëra.

– Cilat, e dashur?

– Që asnjëri të mos shkojë në ferr pas vdekjes; dhe lutem për ata që janë në purgator të dalin sa më parë dhe të shkojnë në parajsë.

– Këto janë dy gjëra, cila është e treta?

– E treta, mirë, lutem për të gjithë ata që janë në parajsë, që të mbeten aty!

* * * * *

Vicka më ka treguar se të Premten e Madhe në vitin 1992, e kishte parë Jezusin e rritur duke ardhur me Zojën. Ia bëra disa pyetje për atë dëftim dhe e pyeta në mes tjerash:

– Çfarë ngjyre kanë flokët dhe sytë e Jezusit?

– Flokët i ka të gështenjtë, me pak kaçurrela, të ndarë në mes, edhe sytë i ka gjithashtu të gështenjtë.

– Sytë i ka të gështenjtë! Super! Si të mitë?

Ajo më vështroi drejt në sy dhe pasi më shikoi me kujdes përfundoi:

– Jo, janë shumë më të bukur se sytë e tu!

* * * * *

Vicka nuk lejon të fliten gjëpura dhe kush flet tepër, ajo eksplodon. Para se të sëmurej, kishte reaksione shumë të gjalla, nganjëherë shumë të ashpra. Tani është durim e tëra.

Në vitin 1981, kur pushteti komunist i ndiqte besimtarët e famullisë në të gjitha mënyrat, veguesit qenë dërguar në Lubushki që t'u nënshtrohen testeve të reja psikologjike. Duhej vërtetuar a janë "normalë" apo jo...

I vendosin pranë tavolinës dhe para secilit vendosin një copë letre, në të cilën është e vizatuar tavolina katërkëndëshe me tri këmbë. Veguesi duhet t'i përgjigjet pyetjes: "Çka i mungon kësaj tavoline? Maria shkruan me kujdes: "I mungon një këmbë" dhe ashtu bëjnë të gjithë dëshmitarët... përveç Vickës e cila e zemëruar se i trajtojnë si të marrë, rrëmben fletën, e ndrydh me tërbim dhe e hedh në anën tjetër të dhomës. Kurse rrebeshin e fjalëve, që me atë rast rodhi prej gojës së saj, askush nuk deshi të ma përsëriste.

Por nuk e shohin të gjithë njësoj këtë gjë... Maria, duke qeshur, u thoshte shtegtarëve: "Në tërë fshatin vetëm ne kemi vërtetim mjekësor se jemi normalë."

* * * * *

Në Meshën e shenjtë Lucie (katër vjeçe) dhe vëllai i saj Vincent (pesëvjeçar) dëgjojnë me kujdes se çka flasin meshtari dhe besimtarët. Në një moment Lucie kthehet kah vëllai i madh i saj dhe e pyet:

– Vincent, çka do të thotë: "*O Zot, ki mëshirë*?"

Vëllai i madh, i vetëdijshëm për superioritetin e tij në çështjet e fesë, ia bëri me dije motrës së vet se pyetja e saj është naive.

– Po kjo do të thotë "*Kyrie Eleison*", kjo është e lehtë!

– Po mirë! – u përgjigj motra, plotësisht e kënaqur me përgjigjen.

* * * * *

Një mbrëmje Provania na tuboi rreth Marisë disa veta të zgjedhura dhe ajo filloi të fliste *gjëra nga e kaluara*.

"Në fillim, ne (veguesit) ishim gati gjithherë së bashku në dëftime, të gjithë përveç Marisë, e cila mbeti në Sarajevë. Por më duhet të them se i frikësoheshim pranisë së Vickës në mesin tonë, sepse...

Ja si ndodhte: Zonja vinte dhe na përshëndeste, pastaj na bekonte duke i shtrirë duart mbi ne: atëherë vinte momenti kur ne mund t'i flisnim asaj. Pastaj, gjithmonë me të njëjtin rend Ivani fillonte: "T'i paraqes të gjitha qëllimet e shtegtarëve, të cilët kanë ardhur, si dhe të sëmurëve dhe nevojat e personave të tjerë". Pastaj fliste Ivanka "edhe unë t'i paraqes", pastaj Jakovi thoshte "edhe unë gjithashtu", në fund edhe unë thosha: "edhe unë

gjithashtu". Atëherë Vicka merrte fjalën dhe fliste pa kufi, duke ia paraqitur Zojës të gjitha imtësitë e situatave, në të cilat kishte rënë: "E unë do të kisha paraqitur një Italiane që ka ardhur sot, djali i saj është i sëmurë, ndoshta do të vdesë; edhe gruaja e tij është në depresion; përveç kësaj nuk kanë të holla të paguajnë qiranë dhe pronari do t'i largojë... do të ishte shumë mirë që ta shërosh atë njeri..." etj.

Pra, njëherë, pasiqë kjo përsëritej çdo ditë, Vicka ia paraqiti Zojës një qëllim shumë të gjatë të uratës dhe fliste shumë shpejt. Në mes të fjalisë iu desh të merrte frymë thellë, që të mund të vazhdonte... Zoja atëherë e shfrytëzoi rastin dhe tha: "Ati ynë", me ç'gjë zakonisht përfundonte takimin. "*Që je në qiell...*" vazhduan veguesit e tjerë, ndërsa Vicka lëshoi frymën që kishte marrë për të vazhduar fjalimin e vet...

Po, në qiell kanë sens humori! Kjo mund t'i trimërojë disa...

* * * * *

Misteri i Megjugorjes:

– Pse Zoja kurrë nuk iu dëftua atë Slavkos?

– Sepse ai posa i sheh tri rreze drite, thotë: "S'ka fotografim! Vetëm lutuni!"

Porosia më 25 dhjetor 1994

"Të dashur fëmijë!

Sot gëzohem me ju dhe lutem me ju për paqe: paqe në zemrat tuaja, paqe në familjet tuaja, paqe në dëshirat tuaja, paqe në mbarë botën.

Mbreti i Paqes le t'ju bekojë sot dhe le t'ju japë paqe. Të gjithëve ju bekoj dhe secilin e bart në zemër.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Vicka rast i veçantë

Nuk ka nevojë për anketë. Vicka është shumë e dashur, si në mesin e banorëve, ashtu edhe në mesin e shtegtarëve. Në çdo kohë, verë e dimër, ajo qëndron nën strehën e shtëpisë së familjes, duke përsëritur pa u lodhur porositë kryesore të Zojës shtegtarëve të të gjitha gjuhëve. Kush është ai që në takim me të nuk e ka ndier gëzimin e qiellit, atë gëzim të cilin ajo në çdo moment e nxjerr nga vetë burimi, duke iu dorëzuar në shërbim të pandërprerë Zojës së dashur? Prej se është sëmurë rëndë (e pastaj shëruar në mënyrë të mrekullueshme), Vicka gëzon trajtim të veçantë në dëftime, sepse Zoja asaj i paraqitet kur nuk iu paraqitet të tjerëve, kryesisht pak më herët dhe qëndron më shumë kohë. Nganjëherë kur ditën e ka të plotësuar me obligime të shumta ose kur planifikon ndonjë udhëtim, Zoja i paraqitet herët në mëngjes.

Afërsia dhe mikpritja e saj janë legjendare, por, çfarë paradoksi, Vicka nuk e pranon askënd kur ka dëftim në shtëpi të saj, mu sikur edhe kushëriri i saj Jakovi. Si ashtu? Nuk e di, sepse në çdo pyetje (të kotë) që ka të bëjë me këtë, si kroate e vërtetë, përgjigjet me buzëqeshje: "Ashtu është!"

Megjithatë, një ditë më ka befasuar. Zbrita nga kodra e dëftimit dhe rrugës u ktheva tek ajo të shihja se a është në shtëpi për ta pyetur diçka. E gjeta të preokupuar plotësisht me një grua, e cila nuk dinte t'i linte fare fjalët për mjerimet e saj... Vicka, kohë pas kohe, mezi ndërhynte: "Do t'i paraqes këtë Zojës" dhe atë me zërin që donte të thotë se tani me të vërtetë është mjaft. Ardhja ime e çliroi, dhe e pyeta:

– A i ka thirrur Zoja shtegtarët që sonte t'i bashkangjiten grupit të lutjes së Ivanit? (Kur Ivani mungon, Vicka e zëvendëson.).

– Jo, jo sonte, u përgjigj duke i shtrirë duart, e vetëdijshme se më ka dëshpëruar. Unë e mora për dore, duke aktruar dashurinë e pafat...

– Mori fund, Zoja nuk na do më! Tanimë disa javë nuk na ka thirrur, e kemi mërzitur; nëse është ashtu, ndoshta kurrë më nuk do të na thërrasë...!

E Vicka duke qeshur, ma këtheu:

– Prit pak, kam një befasim për ty!

Pasi që kjo ndodhi menjëherë pas Krishtlindjes, mendova se do të më japë ndonjë bombonierë, të cilën ia kanë dhënë shtegtarët, disa bombone të cilat kroatët nuk i duan aq shumë. Por jo, më dha shenjë që të nisem me të drejt kodrës dhe aty hymë në shtëpinë e prindërve të saj, u ngjitëm në kat, *në dhomën lart*. Vetëm atëherë kuptova; po afrohej koha e dëftimit dhe donte që të jem me të. E pabesueshme! Kjo ishte hera e parë që më thirri vetë.

– Vicka, nuk kam shpresuar se do të më befasosh kështu, kjo është dhuratë e mrekullueshme për Krishtlindje!

– Oh, ma këtheu me ton të fëmijës që si lë dy gurë bashkë, di edhe unë të befasoj.

Së bashku filluam të lusim rruzaren në mes të kaosit të papërshkrueshëm: e tërë pjesa e dhomës ku qëndronte truporja e Zojës së Lourdit dukej sikur shpella e Alibabës... përplot qese, jo me gjerdana, por rruzare për t'u bekuar, qafore me medalona, trupore të të gjitha madhësive dhe ngjyrave, për çdo shije, lajmërime kurorëzimesh, fotografi të ardhura nga të gjitha kontinentet, kryqa, "shën Jozefa" dhe "shën Rita, Tereza të "mëdha" dhe të "vogla", "atë Pio", Bibla, e sidomos tufa letrash mbresëlënëse – letra dashurie dhe lutjeje drejtuar Zojës, në të cilat janë të përshkruara dhe të kushtuara të gjitha llojet e vuajtjeve njerëzore. (Në çdo ardhje Zoja i bekon të gjitha ato gjësende dhe lutet me Vickën për qëllimet që ia kanë paraqitur shtegtarët.)

Vicka lëvizte me lehtësi nëpër atë hapësirë, kurse unë vërtet duhej të kisha kujdes që të mos shkelja ndonjë "Krisht të Vogël" të rrëzuar në dysheme...

Në fund të rruzares Vicka e drejtoi trupin afër trupores pranë të cilës do të dëftohej Zoja dhe filloi të thotë *7 Atyna*. Në një pjesëz të sekondës, fytyra i shndriti me një buzëqeshje të papërshkrueshme dhe sytë e saj shikuan me admirim Atë që posa ka arritur. Në të njëjtin çast përnjëherë ra në gjunjë me një zhurmë të mbytur, që ma përkujtoi atë, se ata gjunjë të mjerë tanimë janë dëmtuar shumë... ekstaza filloi si dhe një bisedë shumë e gjallë që zgjati shtatëmbëdhjetë minuta. Do të mund të thuhej se Vicka mezi e ka pritur atë çast që Nënës më të dashur t'i tregojë gjithë ato gjëra që i kishte në zemër. Madje pyesja veten – Zoti më faltë – sesi Zoja mund të thoshte ndonjë fjalë... !

Shumë e lumtur, i mbylla sytë që të pranoja vizitën që më dhuroi Zoja atë ditë, në mënyrë aq të veçantë, e emocionuar përsëri (njeriu kurrë nuk mësohet!), që po shoh sesi gjërat më të larta hyjnore i dalin para njerëzores sonë më të varfër. Ajo është këtu. E ka hapur qiellin që sot t'u vijë në

takim Ivankoviqve, në këtë dhomë të ftohtë dhe të parregulluar që po bëhet Tabor. Zemrat tona të mjera po bëhen pallate solemne!

– Zoja na ka bekuar, më shpjegoi Vicka pas dëftimit, dhe u lut me ne. Kërkoi të lutemi për qëllimet e saj, e sidomos për planin të cilin mu tani po e realizon.

– Çfarë shprehjeje të fytyrës kishte?

– Të gëzueshme, të gëzueshme!

U ndamë në qetësi, sepse duhet kulluar në fshehtësi, në thellësinë e zemrës, atë gëzim që Nëna e Zotit tonë na e jep duke ardhur tek ne.

Atë fat do ta shijojë një numër i të sëmurëve, sepse, para gjumit, Vicka shkon në një vizitë të gjatë në fshat. Ajo ka përgatitur befasira për ta dhe për ata që vuajnë![19]

Vicka, ose buzëqeshja e Megjugorjes

[19] Ju porosis librin e fra Janko Bubalo që ka intervistuar Vickën: *Një mijë takime me Zojën në Megjugorje* (mund të gjëndet në Megjugorje).

Ndodhi më 1994

18 mars: Dëftimi vjetor Mirjanës:
"Të dashur fëmijë, sot Zemra ime është e mbushur me gëzim. Do të dëshiroja të luteni çdo ditë si sot, në këtë ditë të madhe të lutjes. Vetëm kështu mund të shkohet drejt lumturisë, që plotëson shpirtin dhe trupin. Si Nënë, do të dëshiroja t'ju ndihmoj, më lejoni ta bëj këtë. Ju them përsëri: hapeni zemrën tuaj dhe më lejoni t'ju udhëheq. Rruga ime çon drejt Zotit. Ju ftoj të nisemi në rrugë së bashku, sepe edhe vetë po e shihni mirë se me lutjen tonë zhdukim çdo të keqe. Të lutemi dhe të shpresojmë."

25 mars: Msgr. Hnilica feston në Megjugorje dhjetëvjetorin e kushtimit të botës dhe të Rusisë Zemrës së Pamëkat të Marisë.

15 prill: Ivani merr pjesë në konvojin humanitar Londër-Megjugorje. Ai ka dëftim para shumë "të pafeve" dhe protestantëve...

2 maj: Turneu i madhe i Vickës në Kanada. Në Québec Vicka ka dëftim në kishën Saint-Roch para dy mijë vetëve, të cilët kanë ndërprerë shprehitë e veta të vetmisë dhe kanë pranuar Zojën.

Maj-qershor: Xhirimi i filmit *"Zoja"* në Megjugorje...

14 korrik: Lindja e Michaele Lunettit, fëmijës së parë të Marisë.

17 korrik: Kurorëzimi i motrës së Marisë, Milka Pavloviq, veguese e ditës së parë të dëftimeve.

24 gusht: Ivani ka tubuar shtatë mijë vetë në Beauraing (Belgjikë) në praninë e Msgr. Léonardit, i cili dëshmon me fenë e vet mbi dëftimet në Megjugorje.

11 shtator: Ati i shenjtë në Zagreb. (Është penguar të vijë në Sarajevë.). Maria ka dëftimin në katedrale, në mënyrë diskrete.

23 tetor: Kurorëzimi i Ivanit me Laureen Murphy në Boston.

6 dhjetor: Kardinali Vinko Puliq vjen në Megjugorje për nevoja humanitare për qytetin e vet Sarajevën.

Dhjetor: Ati Jozo lirohet prej detyrës së guardianit dhe fillon turnetë e gjata me predikime nëpër botë.

VITI 1995

Porosia më 25 janar 1995

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras t'ia hapni derën e zemrës suaj Jezusit, ashtu si lulja i hapet diellit. Jezusi dëshiron t'i mbushë zemrat tuaja me paqe dhe me gëzim. Nuk mund ta realizoni paqen, fëmijë, nëse nuk jeni në paqe me Jezusin.

Prandaj ju thërras në Rrëfimin e shenjtë, që Jezusi të jetë e vërteta dhe paqja juaj. Fëmijë, lutuni që të keni forcë ta zbatoni atë që ju them. Unë jam me ju dhe ju dua.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Isha plot me puçrra

Kjo porosi ma përkujtoi tregimin për Pascal D., i cili në atë kohë jetonte shumë larg nga Megjugorja. Gjithashtu shumë larg nga Zoti, gjë që e pikëllonte tepër të shoqen. Megjithatë, ai e ka kaluar rrugën klasike të fëmijës katolik: pagëzimin, kungimin e parë, krezmimin, rrëfimin, kurorëzimin kishtar, por "asgjë e jashtëzakonshme, rrëfen ai. Një det i vdekur. Zoti më ka lënë rehat, edhe unë atë". Përshpirtëria e të shoqes e hidhëronte më shumë se çdo gjë tjetër.

Në janar të vitit 1994 ka marrë pjesë në ligjëratën mbi Megjugorjen në Versailles, si skeptik kureshtar, por me shpresë në vete se do të mësojë më tepër mbi fatin e njerëzimit, sepse kishte dëgjuar të flitej për "fshehtësitë" e famshme. Në atë kuptim ishte krejtësisht i dëshpëruar me ligjëratën! Motra (qëllojani se cila!) nuk tha asnjë fjalë në lidhje me këtë.

Pascal u kthye në shtëpi me librin e *Porosive të Zojës* dhe me dy kaseta për Megjugorjen: "Hiri u fut në mua, unë ndryshova në brendinë time dhe për këtë nuk isha i vetëdishëm", do të rrëfejë ai më vonë.

– Pra, i kam lexuar Porositë e Zojës dhe pas kësaj çdo gjë u ndërrua, do të më shkruajë më vonë. Pranë të gjitha atyre gjërave që Virgjra e Bekuar ka bërë për ne, desha edhe unë të përgjigjesha në njërën prej lutjeve të saj më të përzemërta, që t'i jap së paku diçka. Vendosa, pra, të shkoj në rrëfim. Nuk do t'ju them, motër, sesa tmerret qe i detyruar meshtari t'i dëgjonte atë ditë prej gojës sime! Tridhjetë vjet mëkate! Ai rrëfim nxiti shumë ndryshime në jetën time,[1] u mësova të flas me Zotin, të lus rruzaren dhe,

[1] Famullitari i Arsit thoshte: "Jo të gjithë shenjtërit kanë filluar mirë, por kanë përfunduar mirë".

për befasinë e madhe të shoqes sime, të merrja pjesë në një grup lutjesh (kjo gjë nuk mund të më zihej në gojë më parë!).

Fillova të merrja pjesë në meshë, jo vetëm të dielën, por edhe gjatë javës, madje me shumë gëzim. Në çdo meshë ndieja gëzim të madh në thellësinë e zemrës.

Por më duhet të them se pas rrëfimit më ndodhi diçka shumë e jashtëzakonshme: që prej moshës nëntëvjeçare kisha një sëmundje të lëkurës. Fytyra dhe kraharori im kanë qenë të mbuluar me puçrra që qelbëzoheshin. Posa zhdukej një puçërr, menjëherë paraqitej tjetra, kështu që krejt fytyra ime qe bërë me shenja. Mjekët më patën këshilluar traitime të ndryshme, por kot. Pas sakramentit tim të pajtimit, puçrrat u zhdukën plotësisht, madje pa gjurmë (përpos disa vrragëve të rralla që mezi shihen).

Në punë më pyesnin kolegët:

– E ke ndërruar dermatologun?

– Po, e kam gjetur më të mirin!

I jam kushtuar Marisë. Sa shumë ndërrimet në jetën time! Është zhdukur krejtësisht urrejtja që kam patur ndaj të tjerëve. Madje edhe kur më copëtojnë betejat shpirtërore, kam çaste të mrekullueshme në jetë, dhe mbahem fort për Zojën si fëmija që e ka gjetur Nënën.

Porosia më 25 shkurt 1995

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të bëheni misionarë të porosive të mia, të cilat i jap në këtë vend të dashur për mua. Zoti më ka lejuar të mbetem kaq gjatë me ju dhe për këtë arsye, fëmijë, ju thërras t'i zbatoni me dashuri porositë që ju jap dhe t'i bartni në tërë botën, në mënyrë që lumi i dashurisë të rrjedhë në popullin, që është plot urrejtje dhe trazira.

Ju thërras, fëmijë, të bëheni paqe atje ku është trazira dhe dritë ku është errësira, kështu që çdo zemër të pranojë dritën dhe rrugën e shpëtimit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Është koha e përqafimit…

Është ora katër dhe unë sillem e shqetësuar në dhomën e vogël, të cilën ma kanë përgatitur miqtë e mi amerikanë në shtëpinë e tyre në Notre-Dame, në afërsi të universitetit. Për të pesëmbëdhjetën herë marr fletoren e shënimeve dhe provoj që të shënoj ndonjë fjalë dhe pastaj e largoj e pikëlluar, sepse kokën e kam të zbrazët. Nuk mund të lutem, të lexoj, as të shkruaj dhe në ngatërrueshmërinë time mundem vetëm të përsëris duke menduar në Marinë: "Ajo nuk më ka braktisur kurrë… Ajo nuk më ka braktisur kurrë... Shpresoj se nuk do të më braktisë as nesër."

Nesër më duhet të flas për lutjen para pesë mijë vetëve, në program tanimë është shkruar emri im, s'kam çka të bëj, më duhet të shkoj. Miqtë e mi të shoqatës **Mbretëresha e Paqës** më kanë thirrur përsëri, sepse u ka pëlqyer shumë ligjërata ime e vitit të kaluar, janë të lumtur që më shohin… ah, sikur ta dinin se në çfarë gjendjeje jam! Zoti lejon të bie në tundim, të mos ndiej asgjë shpirtërore, e di, kjo është e përkohshme, dhe do të kalojë, por kur më duhet të dal në podium në këtë gjendje… kjo është e tmerrshme! Po afrohet koha e darkës, së shpejti do të bjerë nata, e unë nuk gjej asgjë të vlefshme që do të thosha. Miku im Denis agoi shumë i lumtur:

– Sister! E kam gjetur një porosi të jashtëzakonshme në lutje, duhet ta citosh, në të është krejt Zemra e Zojës…

Problemi është se para sysh më vijnë porositë, secila më e bukur se tjetra. Unë i radhis sikur të mos kishte jetë në mua, sepse nuk kam planifikuar se çka duhet të them. Shkarravis disa fjali, të cilat më duken të pavlerë dhe të cekëta. Truri im është bllokuar krejtësisht.

Shtrihem por nuk mund të fle, tërë natën pres momentin kur armiku im më i madh (ora me zile) të tregojë kohën kur më duhet të hyj në arenë.

Është ora nëntë. Jam në arenë. Më duhet të filloj në nëntë e tridhjetë, pas lutjes së shenjave të gëzimit. Thatësira më mundon pandërprerë, ashtu sikur kur acari ngjitet në drunjtë e Siberisë. Provoj të kërcënoj Zotin për herë të fundit: – Nëse nuk më ndihmon, pesë mijë shpirtra do të mbesin të uritur. Dhe ata janë fëmijë të tutë. Por nëse më ndihmon me Shpirtin tënd, të gjithë këta shpirtra do t'i plotësosh!

Në thellësinë e zemrës, përkundër frikës sime, e di se nuk mund të mos më ndihmojë.

Udhëheqësi më lajmëroi solemnisht në atë mënyrën e njohur amerikane; pastaj ushtoi duartrokitja, e unë e shikova atë turmë të shqetësuar[2] dhe më preku besimi i tyre. E mora mikrofonin me fe të plotë se Zoja më mban për dore.

Fjalët rrjedhin pa vështirësi të mëdha dhe pas nja njëzet minutash filloj të flas për një ngjarje nga jeta ime që ka ndodhur në kohën kur akoma nuk isha kushtuar. Desha t'u paraqes hapin e parë të lutjes. Derisa flas për thirrjen e papritur ta ndjek Jezusin, të cilën ma ka bërë kur i kisha njëzet e pesë vjet. Zemra ime papritmas filloi të shkrihej dhe dashuria e fuqishme, e cila më përfshiu në atë moment, krejtësisht ma shtori forcën. Fyti m'u shtrëngua, asnjë fjalë nuk mundi të dalë. M'u mbushën sytë me lot, lotët e dashurisë, e vërtetë, por ato më pengojnë të vazhdoj. Kalojnë sekondat e gjatë dhe ajo heshtje krejtësisht e paparashikuar vetëm sa e rriti vëmendjen e atyre pesë mijë zemrave, të cilat dëgjojnë plot kërshëri e mallëngjim. Çka po ndodh? E di: Zoti po kalon këndej. Vërshimi i dashurisë së tij po shtrihet nëpër krejt turmën dhe koha sikur të ishte ndalur. Më kaploi dëshira të gjunjëzohem dhe të përkulem. U mbështeta në bankë, sepse gëzimi i cili më kaploi mund të bënte ta humbja drejtpeshimin.

Pak nga pak fyti m'u çlirua dhe disa fjalë të marra dolën: "I'm sorry, I'm sorry"[3]. Vazhdoj fjalën time mbi lutjen dhe përfundoj normalisht.

Natyrisht, të gjithë u grumbulluan rreth meje që të më tregonin se momenti më i bekuar ka qenë ai në të cilin nuk kam mundur të flas!

Më vonë, pasi u largova prej turmës sa të vija në vete, takova një gjermane që më jepte shenjë:

– Jam lutur të të takoj! Dua të të them diçka!

Më tha se ka qenë në mesin e dëgjuesve. Derisa ka dëgjuar në qetësi e ka parë Jezusin sesi më afrohet ngadalë dhe më merr për dore. Dhe sa më

---

[2] E përmend këtë ngjarje, sepse shumë dëgjues as që mund ta paramendojnë se nëpër çfarë aventurash kalojnë ligjëruesit ose dëshmitarët e ungjillit. Është dashur që të ngritet pakëz kjo perde që ua mbulon prapaskenën që t'i shpiejnë në lutjet e veta këto vegla të ndieshme çfarë jemi ne!

[3] Anglisht: më vjen keq, më vjen keq!

shumë që më ka shtrënguar për Zemrën e vet, aq më shumë e kam humbur pushtetin mbi veten. Kjo ka zgjatur një kohë, mu aq kohë sa nuk kam mundur të flas. Pastaj, vazhdoi ajo, më ka treguar kryqin e tij dhe më ka thënë diçka.

E shikoj këtë grua të panjohur (miqtë e mi e njohin) dhe e dëgjoj me një vesh, sepse nuk besoj fort në vizionet e të tjerëve. Njerëzit flasin çkado, për këtë arsye nuk i marr seriozisht fjalët e tyre, përveç nëse nuk e vërtetojnë atë që Zoti më ka treguar në një mënyrë tjetër. Kështu, pra, fjalët e Jezusit të cilat ajo m'i përseriti aty, tamam ishin po ato që Ai m'i ka ngulitur në zemër para tri javësh dhe që përherë i përsëris në lutje.

– Dhe me të vërtetë tha ashtu?

– Po, dhe m'u duk shumë i lumtur.

Vërtetësia e fjalëve të cilat m'i tha gruaja, më bëjnë të mendoj që edhe pjesa tjetër e vizionit të saj është, pa dyshim, i saktë. Sepse askujt nuk i kam thënë se çka kam në zemër.

Dhe atë natë, kur më në fund mbeta vetëm me të Shenjtërueshmin Sakrament, e falënderova Jezusin, por edhe e qortova:

– Të lutem, mos më bëj të tjera herë gjëra të tilla para turmës së njerëzve. Është koha e përqafimit…![4]

– Por e di, Zoti është Zot, dhe Ai do të vazhdojë të bëjë çka të dojë dhe kur të dojë.

[4] *"…dhe koha kur lihet përqafimi"* (krh. Kishtari 3, 5).

Porosia më 25 mars 1995

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të zbatoni paqen në zemrat dhe në familjet tuaja. Nuk ka paqë, fëmijë, ku nuk ka lutje dhe nuk ka dashuri ku nuk ka besim.

Prandaj, fëmijë, ju thërras të gjithëve që sot përsëri të përcaktoheni për kthim. Unë jam afër jush dhe ju thërras të gjithëve, fëmijë, në prehrin tim t'ju ndihmoj, por ju nuk e dëshironi këtë dhe kështu djalli ju tundon dhe në gjërat më të vogla humb besimi.

Prandaj, fëmijë, lutuni, dhe përmes lutjes do të keni bekimin dhe paqen.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kam patur shprehi të keqe

Zoja është Nënë e vërtetë: ajo nuk hamendet kur prej zemrave tona duhet të largohen mbeturinat e kalbësirave të shumta, të cilat fshehtas na helmojnë dhe të cilat, shikuar nga perspektiva qiellore, me gjasë lirojnë kundërmim të padurueshëm – erën e keqe të mëkatit, të cilën shumë shenjtër, si Katarina e Sienës, e kanë ndier edhe fizikisht; disa prej tyre janë alivanosur. Kur më në fund të dalim para dritës së amshuar ata lëmenj të turpshëm do të zbulohen... vaj halli! Është më mirë t'i rregullojmë llogaritë më herët, derisa ka kohë akoma dhe për këtë Maria është shoqëruese e mirë e meshtarëve[5]. Para së gjithash ajo është e shkëlqyeshme në zbulimin e mëkateve, por si terapeute e shkëlqyer ajo nuk ndalet më kaq...

Dëshmia e Guillaumeut[6] nuk është më e keqja që kemi pranuar, fare. (Meqë jam rregulltare, kjo më pengon ta paraqes më të keqen!) Por mjafton të shumëzohet me pesë, dhjetë ose njëqind herë dobësia e fshehtë e Guillaumeut, që të kuptojmë deri në çfarë mase Virgjra ndërmjetëson në jetën tonë të na e kthejë bukurinë.

Te Guillaumeu ajo shprehi ka qenë aq e rrënjosur, saqë është bërë automatizëm i pavetëdijshëm. Ajo ishte më e fortë se ai: posa shihte ndonjë grua, e drejtonte shikimin në kraharorin e saj që në imtësi të shqyrtonte ndërtimin dhe të vlerësonte dimensionet.

---

[5] Ajo thotë: "Të dashur fëmijë, kërkoj prej jush mohim, por jam më e gëzuar kur e mohoni mëkatin që është në ju."

[6] E publikoj me lejen e tij.

Kur gjatë ligjëratës në "pyllin e vogël", në Megjugorje, ka dëgjuar se Zoja po vjen në tokë çdo ditë që të na ndihmojë, që ta lëmë të keqen, në shpirtin e tij ka lindur një ide.

I trimëruar me shërimin tim, e ka lutur Virgjrën Mari që t'i ndihmojë dhe ka vendosur *t'ia kushtojë Zojës 24 orë.* I ka premtuar një dhuratë, një ndërmarrje, e që nuk ka besuar aq fort, më ka thënë me modesti: në njëzet e katër orët e arrdhshme do të heqë dorë nga shprehia e mjerë. Dhe pati sukses, gati pa mundim, dhe prej asaj dite e përsërit atë fli plot gëzim... Është liruar.

"Falënderoj Zotin dhe Zojën", më ka shkruar Guillaume, me gëzim që është bërë tjetër njeri. Pastaj ka thënë edhe këtë: "Më duhet t'ju them, motër, se i kam shtatëdhjetë e katër vjet."

Porosia më 25 prill 1995

"Të dashur fëmijë!

Sot ju ftoj për dashuri. Fëmijë, pa dashuri nuk mund të jetoni as me Zotin as me vëllezërit. Prandaj ju thërras të gjithëve t'ia hapni zemrat tuaja dashurisë së Zotit, që është shumë e madhe dhe e hapur për të gjithë ju. Për shkak të dashurisë për njeriun Zoti më ka dërguar në mesin tuaj që t'ju tregoj rrugën e shpëtimit, rrugën e dashurisë. Nëse nuk e doni Zotin, së pari, nuk do të mund ta doni as të afërmin, as atë që e urreni. Prandaj, fëmijë, lutuni dhe përmes lutjes do ta zbuloni dashurinë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Falja pa morfium

Dashamirja ime Helga nga Meksiko, ka patur dy hire: zemrën e ngrohtë dhe ndjenjën e mrekullueshme për gjëra praktike. Vërtet duhej që një ditë të gjendej në Megjugorje! Por le t'jua rrëfejë ajo vetë:

"Pas një nëntësheje atit Pio[7] disa miq më kanë dhuruar udhëtimin në Megjugorje në shtator 1989: ishte një ëndërr e vërtetë! Megjugorja është me të vërtetë pragu i qiellit! Kur të shkoni atje, keni përshtypjen se jeni në shtëpi, më në fund.

Derisa ngjiteshim në kodrën e Krizhevcit, në Festën e Ngadhënjimit të Kryqit (14 shtator), e rrethuar me dhjetëra mijëra përsona, e kam shijuar dashurinë e Jezusit në mënyrë krejtësisht mbinatyrore. Kam mundur të ndiej sesa na ka dashur ai gjatë Mundimit dhe sa më shumë që ka vuajtur, aq më shumë dashuri ka rrjedhur nga Zemra e tij. Më duket se zemra e tij ka plasur, para se ta shpërthente ushtari romak, sepse ishte përplot dashuri.

Në ditën e kthimit nuk mund të vendosja të largohesha nga Megjugorja, dëshiroja të rrija aty deri në fund të jetës! Dënesja pas kishës, duke e lutur Jezusin që të më lejonte të mbetesha aty. Por i dëgjova fjalët e tij: *"Ai që e ka vënë dorën në plug dhe shikon prapa, nuk është i denjë për Mbretërinë qiellore."*

Pasi u ktheva në Meksikë, dëshiroja t'i zbatoja hiret të cilat i kisha fituar në Megjugorje dhe vendosa se do të bëja çdo gjë si në Megjugorje; fillova t'i lusja çdo ditë që të trija pjesët e rruzaras, të rrëfehem rregullisht, të përgatitem mirë për çdo eukaristi, të agjëroja të mërkurën dhe të premten

[7] Është mirë që këtë mënyrë lutjeje ta përvetësojnë ata që nuk kanë të holla për udhëtim.

me bukë dhe ujë, të lexoja Biblën dhe të adhuroja para të Shenjtërueshmit Sakrament. Me një fjalë, fillova t'i zbatoja porositë.

Desha gjithashtu të lexoja çdo gjë që është shkruar për Megjugorjen dhe kështu kam zbuluar një ditë diçka që më ka befasuar: në grupin e lutjes së Jelenës, Zoja e ka komentuar lutjen *Ati ynë! "Ju nuk dini ta lutni Ati ynë*, u ka thënë ajo. I ka drejtuar që të lusin vetëm Ati ynë gjatë gjithë javës, që të mësojnë ta lusin me zemër. Kur kanë filluar të lusin, secili prej tyre ka konstatuar se ngatërrohen në ndonjë fjali dhe se zemra e tyre nuk mund të harmonizohet me to. Për shembull, disa nuk kanë mundur të thonë sinqerisht: "*U bëftë vullneti yt*", disa të tjerë *"Na i fal fajet tona ashtu si ua falim ne fajtorëve tanë*".

Ky rrëfim më ka prekur aq thellë, saqë vendosa që edhe vetë të lutem kështu një javë, madje që nga dita e nesërme. Befasia ime ishte shumë e madhe, kur pashë se as unë nuk mund të them nga zemra fjalët e para të lutjes: "*Ati ynë..."* Më kot provoja, e kisha të pamundur ta thërrisja Zotin, *Ati im*. Fillova të mendoja mbi jetën time dhe u kujtova se për shkak të shkurorëzimit të prindërve të mi, babai im nuk ishte me mua kur më duhej më së shumti. Zemra m'u mbush me hidhërim ndaj Zotit, i cili ka lejuar që të rritem pa babain dhe i thashë:

"Si mund të kërkosh prej meje të të thërras "*Atë*", kur as nuk e di çka do të thotë që të kesh baba! Ti e di mirë se na ka braktisur, kur i kam patur gjashtë vjet dhe që praktikisht as nuk e njoh, sepse është martuar rishtas dhe kurrë nuk është interesuar për ne.

Kështu tërë javën jam grindur me Zotin, por në fund e kam falur. Pikësëpari, e kam falur Zotin, i cili ka lejuar që prindërit e mi të ndahen. Pastaj e kam lutur për hirin që t'ua falë prindërve të mi, që nuk kanë bërë atë që kanë mundur ta ruajnë kurorën e tyre dhe, në fund, që ta falë babain tim që na ka braktisur.

Të nesërmen në meshë nuk kam mundur t'u besoj veshëve të mi! Ishte mu ajo pjesë e Ungjillit kur Jezusi i mëson apostujt e vet që të luten, duke u thënë: "*Kur luteni, thoni: Ati ynë..."* Në automobil, derisa kthehesha prej meshës, kisha nevojë të bërtisja dhe ta thosha me tërë zërin: *Ati ynë*! Po, ti je gjithashtu Ati im, Ati im i dashur, Babai im qiellor, të dua, të dua shumë! Të lutem, më fal që kurrë deri më sot nuk të kam thirrur me gjithë zemër *Atë*!"

I derdha të gjithë lotët dhe e përbeva Zotin, Atin tim, që të më lejojë të shihja atin tim tokësor; të mos lejojë që të vdesë para se t'i them se e dua, se e fal se na ka braktisur. E luta Zotin që t'ua jepte të njëjtin hir dy motrave të mia.

Pesë vjet më vonë mora vesh se babai im ishte sëmurë nga kanceri dhe se gjendja e tij është kritike. Dy motrat e mia dhe unë u nisëm ta shihnim

dhe prej atëherë e kemi vizituar çdo ditë për tre muaj. Ia kemi kërkuar falje njëri-tjetrit, e babai e ka porositur motrën e madhe t'i tregojë nënës sesa është penduar për vuajtjen që i ka shkaktuar kur e ka braktisur shtëpinë. E ka lutur ta falë. Në çdo vizitë i kam folur për Zotin dhe për Virgjrën e Bekuar Mari. Babai im i frikësohej vdekjes dhe nuk e pranonte mendimin se nuk do të nxirrej disi.

Në fazën e fundit të sëmundjes vuante shumë dhe merrte morfium tri herë në ditë. E morfiumi gjendej vështirë. Çdo herë duhej nxjerrë recetë të re mjekësore.

Një të shtunë babai nuk kishte më morfium dhe motra ime u përpoq ta gjente. Por dy mjekët e saj mungonin gjatë fundjavës dhe nuk kishte kurrfarë mundësie të gjendej receta mjekësore.

Babai qante nga dhembjet. I propozova të lutej dhe ai u përgjigj se ka harruar sesi duhet thënë lutja. (Më duhet të them se të gjithë në familjen time janë luteranë, përveç meje, që jam bërë katolike më 1985). I thashë babait se së pari duhet të lutemi të na i falë fajet tona, e ai u përgjigj se kurrë nuk ka vjedhur as nuk ka vrarë!

– Por, më thuaj, baba, a e ke dashur gjithmonë Zotin, me gjithë zemrën tënde dhe të afërmin si veten?

– Eh...jo! Por kush e bën këtë?

– Atëherë, baba, duhet ta lutësh Zotin të të falë.

Pranoi dhe ne e lutëm Zotin së bashku që të na falë. I thamë Zotit se nuk kuptojmë pse duhet të bëhen të gjitha ato vuajtje, por që i paraqesim ato vuajtje për shpëtimin e babait tim dhe shpëtimin e mbarë botës. Pas Atynës, më tha:

– Të lutem thuaju miqve të tu katolikë të luten për mua. Ndihem shumë i lodhur dhe gati po vdes.

Ditëve të ardhëshme babai nuk ndiente kurrfarë dhëmbjeje. Pa morfium! Vdiq shumë i qetë të premten e ardhshme dhe Zoti më lejoi që të gjendem te koka e tij deri në çastin e fundit.

Mirëpo, gjatë tërë kohës isha e pikëlluar:

– Ati im qiellor, i thashë një ditë Zotit, ah! sikur babai im tokësor të më kishte thënë, së paku një herë para se të vdiste, se më donte shumë...!

Disa minuta më vonë, derisa bisedoja me sekretareshën e botuesit tim, një mik shumë i dashur (moshatar i babait tim) mori dëgjuesen dhe më tha:

– Bija ime, dëshiroj të të them vetëm se të dua shumë!

Porosia më 25 maj 1995

"Të dashur fëmijë!

Ju ftoj, fëmijë, të më ndihmoni me lutjet tuaja, që të afroj sa më shumë zemra Zemrës sime të Pamëkat. Djalli është i fortë dhe me të gjitha forcat dëshiron të tërheqë sa më shumë persona kah vetja dhe kah mëkati. Prandaj dëshiron të rrëmbejë në çdo moment më tepër njerëz.

Ju lutem, fëmijë, lutuni dhe më ndihmoni t'ju ndihmoj. Unë jam Nëna juaj, ju dua, prandaj dëshiroj t'ju ndihmoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kur u bë e pamundur...

Kur në rrugë hasim në pengesa të pakapërcyeshme në realizimin e planeve tona njerëzore, kjo na e bën jetën mjaft të vështirë. Por nëse na duket se planet tona vijnë prej Zotit dhe se duhet të shërbejnë për lavdinë e tij, atëherë asgjë nuk kuptojmë, e ndiejmë veten të braktisur; ose edhe më keq, fillojmë të mendojmë se Zoti nuk e kryen atë që e fillon dhe se është më mirë të heqim dorë.

Një mik imi zgjodhi profesionin e meshtarit dhe me zemërgjerësi i tha Jezusit: PO. Ka patur shumë zemër të mirë dhe inteligjencë solide. Atëherë mbi te ra një mori problemesh, saqë vendimi i tij që të bëhet meshtar gati iu duk i parealizueshëm. Muri para tij, pengesat majtas, pengesat djathtas... dukej se çdo gjë ishte kurdisur kundër profesionit të tij. Madje edhe drejtori i seminarit e refuzoi. Atëherë filloi të dyshonte në vete, duke e bindur veten se nuk ka aftësi të nevojshme. Mirëpo thirrja e brendshme mbeti e mbyllur në fund të zemrës, e pandryshuar.

E njihte Marthe Robin, e cila e dëshmoi se ishte pjekur për profesionin e meshtarit dhe një ditë shkoi tek ajo t'i thoshte se nuk do të bëhej meshtar, sepse çdo gjë ishte kundër kësaj (përveç zemrës së tij!) dhe se që tani nuk mund të bënte më asgjë.

Marthe jetonte në lidhje shumë të ngushtë me Virgjrën Mari (derisa Marthe përjetonte Mundimin, Virgjra e vizitonte çdo javë). Ajo iu përgjigj mikut tim me këto fjalë të paharrueshme:

– Pasi kjo u bë e pamundur për njeriun, atëherë këte do ta bëjë Virgjra e Shenjtë Mari!

Sot miku im është meshtar dhe rrallë kam parë meshtar aq të mirë.

Porosia më 25 qershor 1995

(14-vjetori i dëftimeve)

"Të dashur fëmijë!

Sot jam e lumtur që ju shoh kaq shumë që i jeni përgjigjur thirrjes sime dhe keni ardhur që t'i jetoni porositë e mia. Ju thërras, fëmijë, të jeni bartës të gëzueshëm të paqes në këtë botë të trazuar.

Lutuni për paqe, që sa më parë të mbretërojë koha e paqes, që Zemra ime e pret me padurim. Unë jam afër jush, fëmijë, e paraqes secilin prej jush para të Tejetlartit dhe ju bekoj të gjithëve me bekimin tim amnor.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Shko atje sa më shpejt të mundesh

Gjatë kalimit tim nëpër Paris, Zoja nuk e kishte ndër mend të më linte të pushoja. Posa arrita e mora lajmin (akoma të fshehtë) në lidhje me atë që ajo kishte bërë... Kjo duhet treguar!

Ndodhi kjo në janar 1995. Eprorja e Motrave të mëshirshme ngriti dëgjusen e telefonit. Një zë mashkulli i jehoi në vesh, një zë që vinte prej së largu me një theks të huaj. Porosi e ngutshme prej kryeipeshkvit Recife nga Brazili. Prej se është eprore në Rue du Bac (Paris), është dashur të mësohet me këtë lloj thirrjesh, por zemra e saj kërceu përsëri dhe iu desh të merrte frymë thellë që të mund t'i përgjigjej kryeipeshkvit. Ai pohon se i ka të gjitha dëshmitë në dorë, të gjitha dokumentet dhe garanton personalisht për vërtetësinë e tregimit...

Tregimi na sjell tri javë pas. Një braziliane ka ardhur në Paris. E ka marrë atë rrugë të gjatë, sepse zemra e saj amnore po pëlciste nga dhembja dhe kishte dëgjuar se në Rue de Bac Virgjra e Lume shpesh bën gjëra të mëdha për ata që vijnë për ta lutur. E ka sjellë Sandrën e vogël me vete. Do ta çojë në Rue de Bac dhe të lusë për mrekulli. Do të ulet në karrigen ku është ulur vetë Maria, kur i është dëftuar Catherines Labouré dhe atëherë me siguri diçka do të ndodhë. Do t'i flasë Marisë ashtu si nëna i flet Nënës. Do t'i klithë. Sandra i ka vetëm pesë vjet, dhe thonë se sëmundja e saj është e pashërueshme. Kjo nuk mund të mbesë kështu, çfarë ardhmërie e pret me paralizë?

Maria do ta shohë pikëllimin e saj dhe nuk do ta lëshojë të shkojë pa bërë diçka.

Nëna dhe vogëlushja kaluan nëpër hajatin e madh të kuvendit, pastaj në oborrin e *Kapelës së Medales Mrekullibërëse*[8] dhe hynë brenda.

Një turmë e madhe lutej brenda. Nëna i njohu vendet të cilat i kishte parë në kartolina, ngadalë depërtoi drejt korit. Filloi të lutej në gjunjë, vogëlushja ishte me të. E pa ulësen. Çfarë dëmi, është e rrethuar me litar dhe nuk mund të shkohet tek ajo! Por për brazilianët dhe ata të Lindjes, litarët nuk janë kurrfarë pengese. Sandra e vogël nuk e ka kaluar gjithë atë rrugë që vetëm me sy ta prekë atë ulëse.

Çfarë të bëjë? Ah, motrat janë pikërisht aty dhe diçka bëjnë rreth karriges.

– Motër, ju lutem, lëreni vogëlushen të ulet në karrige!

– Na falni, zonjë, por nuk mund t'jua lejoj këtë, sepse atëherë të gjithë do të kërkonin dhe kjo nuk është e mundur.

Zemra e nënës u thye para asaj pengese. Karriga ishte pjesë e planit të saj, e shtegtimit të saj. Duhej gjetur ndonjë zgjidhje...

Shiko, motrat kanë shkuar, vërejti pak më vonë. Një ide e ndriçoi zemrën e saj të mjerë dhe ajo i pëshpëriti së bijës:

– Më dëgjo mirë. Kalo nën konop dhe sa më shpejt të mundesh, shko deri te karrigia këmbadoras. Kur të arrish atje, preke me dorë vendin ku ka qenë ulur Virgjëra dhe kthehu shpejt këtu. Por, shko shpejt, shpejt!

Vogëlushja nuk priti t'i thuhej dy herë. U zvarrit këmbadoras deri te karriga, aq shpejt sa ia lejonte sëmundja e saj e tmerrshme, por në vend se të bënte si i tha e ëma, ajo vuri fytyrën e saj në kadifenë e karriges! Nëna u ngri. Vogëlushja u kthye e qetë tek ajo.

– Pse e bëre këtë, e qortoi e ëma, të kam thënë që të futesh nën karrige, madje shpejt, shpejt!

– Por nënë, u përgjigj fëmija plot hare, Zoja më tha ta vë kokën në prehrin e saj!

Kur u kthyen në Brazil, vogëlushja ishte plotësisht e shëndoshë. Për këtë flitej aq shumë, saqë kryeipeshkvi Recife personalisht donte t'i informonte motrat, në Rue de Bac. I kishte në dorë të gjitha dokumentet mjekësore, çdo gjë të nevojshme që të vërtetohet shërimi i cili shkencërisht është i pashpjegueshëm. Por kjo motrat nuk i befason:

– E dini, – pandërprerë përgjigjen, – këtu mrekullitë ndodhin çdo ditë!

---

[8] Në vitin 1830 Virgjra e Lume Mari iu dëftua Catherines Labouré në Kapelën e Kuvendit të Motrave të mëshirës në Rue de Bac, në Paris. Me rastin e dëftimit të parë Maria është ulur në ulësen pranë altarit dhe ka filluar të bisedojë me motrën e vogël që ishte gjunjëzuar para saj. Në dëftimin e dytë Catherine Labouré mori porosinë me të cilën Virgjra ka kërkuar prej saj të punojë Medalen Mrekullibërëse.

Poprosia më 25 korrik 1995

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot ju thërras të luteni, sepse vetëm me lutje do të mund të kuptoni ardhjen time këtu. Shpirti Shenjt do t'ju ndriçojë në lutje, që të kuptoni sesi duhet të këtheheni.

Fëmijë, dëshiroj që prej jush të bëj një buqetë të mrekullueshme të gatshme për amshim, por ju nuk po e pranoni kthimin, rrugën e shpëtimit të cilën po jua ofroj përmes këtyre dëftimeve.

Fëmijë, lutuni, ktheni zemrat tuaja dhe m'u afroni. Le të fitojë e mira mbi të keqen. Unë ju dua dhe ju bekoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Mos ju kam mërrzitur?

Që të kuptohen ardhjet e Zojës, ose të kesh dëshirë t'i kuptosh, si duket nuk i është dhuruar secilit. Për miqtë e Megjugorjes gjithsesi është plagë e rëndë qëndrimi negativ i ipeshkvit të Mostarit[9], por gjithashtu e përjetojnë me dhembje kur dikush çuditet: "Çka! Ajo dëftohet akoma? Që kur vazhdon kjo?"

Në pyetjen e Jakovit të vogël më 1981: "Zojë, edhe sa kohë do të na dëftohesh?", ajo u përgjigj: "Mos ju kam mërzitur?"

Gjithashtu ka të tillë që besojnë në dëftimet në Megjugorje, por nuk u vjen mirë pse ardhjet e Marisë janë të përditshme tash sa kohë.

– Motër, më tha në tetor të 1993 Mons. Brandt, kryeipeshkëv i Strasbourgut (i prirur për Megjugorje, më ka lejuar që të flas në një kishë të madhe në ipeshkvinë e tij), vetëm një gjë më huton në lidhje me Megjugorjen: që të vijë ashtu çdo ditë dhe aq gjatë, a nuk është kjo pamaturi për Virgjrën e Lume?

Atëherë kërceva nga ulësja (kjo nuk bëhet para ipeshkvit!) dhe nuk munda të përmbahem dhe të mos i përgjigjem:

– Atë, sikur të kishit djalin i cili ka patur aksident dhe shtrihet pa vetëdije në spital, gjendet në mes jetës dhe vdekjes, a nuk do t'i rrishit te kryet ditë e natë, derisa të mos kthehet në jetë?

– Ah, kuptoj... Thënë shkurt, Megjugorje është *kujdesi intensiv!*

---

[9] Shiko libërthin: *Çka thotë Kisha për Megjugorjen* (mund të gjendet në qendrën MIR në Megjugorje). Në atë libërth gjenden të gjitha tekstet dhe deklaratat që përmendin qëndrimin e Kishës për Megjugorjen. E rekomandoj.

Mirë e vërejti.

"Jo, Zojë e dashur, nuk na e ke mërrzitur! Vazhdo të na dëftohesh edhe shumë kohë, sepse kemi nevojë për ty, na duhesh shumë, dhe këto vizita amnore tanimë u kanë ndihmuar miliona fëmijëve të tu që ta fillojnë jetën e re. Mos të të pengojë pritja jonë aq e ftohtë, kjo është për shkak të zemrave tona të gërbulta, të cilat ti do t'i shërosh!"

Një ditë veguesja Maria ma tha në besim: "Dje, kur erdhi Zoja, e kapa për fustan dhe e tërhoqa, duke e lutur me zemër: 'Mos na lër, na eja prapë!' Nuk desha ta lëshoja!"

Ati Daniel-Ange (predikuesi i madh francez) shumë mirë e ka shprehur rëndësinë jetësore të paraqitjeve të sotme:

"Shikoni Megjugorjen! Me ato dëftime hapet dhe zbulohet ardhmëria jonë. Unë shoh çka më pret. E di se një ditë do ta shoh ngjyrën e syve të Marisë, do t'i jap një puthje të madhe, do t'ia lëmoj fytyrën... Pra, nuk jam xheloz në Vickën, sepse kjo më pret edhe mua, për disa ditë, orë, javë... Kjo është ardhmëria ime!

Roli i paraqitjeve është që të jemi eskatologjikë, profetizues, që ta orientojmë barkën tonë drejt asaj që është në anën tjetër të vdekjes:

Ta shohim Zotin dhe të kemi trupin e ringjallur si Nëna e Zotit. Dëftimet kanë rëndësi shumë të madhe në botën e cila është mbyllur plotësisht në vete, në të cilën jetohet krejtësisht i robëruar në beton. E atje... Ah! Atje merret frymë, shihet qielli sesi hapet!" (Me rastin e takimit të të rinjve në korrik 1995).

Tanimë një shekull të tërë Lourdesi bën gjëra të mëdha për besimin e popullit, më shumë se të gjithë librat "racionalë" të disa teologëve. Sot edhe Megjugorje e luan atë rol të shpëtimit, por doza është më e fortë, sepse sëmundja nuk është vetëm serioze por është *vdekjeprurëse*.

Përse të lejojmë që kaq shumë të ftohemi dhe të topitemi me racionalizëm, me atë pengesë subtile t'i hapemi Hirit? A ka ndonjë tekst doktrinal i cili ia ka ndaluar Nënës së Zotit që të vijë e të shohë fëmijët e vet çdo ditë? Edhe farisenjtë konsideronin se Jezusi ka shkuar shumë larg, se e ka tepruar. Dhe kjo vazhdon. Por populli di ta njohë mirë se Kush po i flet, Kush po e ushqen, Kush po e shëron, me një fjalë, Kush e do; prandaj miliona njerëz vijnë në Megjugorje.

Veguesit e Megjugorjes e dinë këtë dhe ata e përjetojnë përditshmërinë e tyre me plot thjeshtësi. E nderojnë ipeshkvin e tyre dhe sinqerisht luten për të. Meshtari është këtu person i nderuar dhe i shenjtë.

Një ditë kur gjashtë veguesit e kanë vizituar Mons. Zhaniqin për ditën e emrit, Maria i ka thënë:

– A e dini, Monsinjor, ne lutemi shumë për Ju!

– Po, por ju luteni për mua si për mëkatar!

– Jo, Monsinjor, lutemi për Ju si për ipeshkvin tonë!

Shumë shtegtarë vuajnë, sepse meshtarët e tyre nuk e pranojnë Megjugorjen. Por gjërat pak nga pak po ndryshohen. Kur ndonjë prej tyre pranon të shkojë me ta në shtegtim, kjo është fitore, sepse disa orë të kaluara në rrëfyestore në Megjugorje mjaftojnë që në brendinë e tij të kuptojë për të jashtëzakonshmen që ndodh në zemra. Ata që në Francë në mënyrë kronike lënë pas dore rrëfimin, qajnë nga gëzimi në Megjugorje: ata prej shugurimit të tyre meshtarak nuk kanë parë diçka të tillë.

Është një mjet tjetër. Maria e ka treguar këtë ngjarje:

– Në Francë kam takuar një meshtar, i cili e kundërshtonte Megjugorjen dhe një kohë të gjatë nuk besonte në *thirrjen* e vet. Besimtarët janë lutur shumë që t'u lejojë adhurimin e eukaristisë dhe lutjen e rruzares. Por ai nuk ua lejonte këtë. Ata vendosën të praktikonin këtë porosi të Zojës: "*I vetmi mjet juaji, gjithmonë, le të jetë vetëm dashuria.*" Një ditë, një grua e dalluar nga fshati, e luti meshtarin që ta lejojë ta pastrojë kishën dhe t'i rregullojë lulet. Ai pranoi. Së shpejti e fitoi besimin e meshtarit, por për Megjugorjen nuk flasin asnjë fjalë. Pak nga pak, edhe persona të tjerë kanë ndihmuar në famulli. Atëherë meshtari lejoi të takohen në lutje në kishë. E atëherë, kur paqja mbretëroi në zemrat e shërbyesve, ai lejoi edhe adhurimin, pastaj rruzaren... Kështu mund t'i zbatonin porositë! Tani ai meshtar është udhëheqësi shpirtëror i të rinjve dhe i gjithë fshatit. Ka një grup lutjeje që është në lidhje me Megjugorjen."

"Ajo që shpesh i bllokon meshtarët, përfundon Maria (veguese), është fanatizmi. Ata ndiejnë se gjykohen negativisht nëse nuk e bëjnë atë ose këtë që kërkon Zoja. Por nëse kemi qëndrim të përvujtë dhe dashamirës, shërbyes, atëherë vetë Zoja bën që pengesat të zhduken. Për shembull, në Amerikë, në Bâton-Rouge, njoh një famulli e cila ka qenë e shkretë. Tani ka aq shumë njerëz, saqë Sakramentin e Shenjtë duhet ta ekspozojnë 24 orë. Dhe si ka ndodhur kjo? Vetëm një çift bashkëshortor, i cili është kthyer nga Megjugorja, dhe..."

Porosia më 25 gusht 1995

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të luteni. Le të jetë lutja për ju jetë. Një familje nuk mund të thotë se është në paqe, nëse nuk lutet. Prandaj mëngjesi juaj le të fillojë me lutjen e mëngjesit, e mbrëmja le të përfundojë me falënderim.

Fëmijë, jam me ju, ju dua, ju bekoj dhe dëshiroj që secili prej jush të jetë në përqafimin tim. Nuk mund të jeni në përqafimin tim, nëse nuk jeni të gatshëm të luteni çdo ditë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Rruzarja në mënyrën amerikane

Miku im Denis Nolan ka punuar në Universitetin Notre-Dame (Indiana) si profesor i religjionit. Pasi ka bukur zemër fëmije, Denisi shumë shpejt i ka përvetësuar studentët e tij, sepse ligjëratat e veta i ka stolisur me mijëra anekdota nga jeta e vet dhe jeta e të afërmve të tij, duke treguar me këtë sesa janë Jezusi dhe Maria të gjallë dhe veprues në situatat e përditshme. Nuk jam krejtësisht e sigurt se ka bërë prej tyre teologë të vyeshëm, por më parë të krishterë të ngazëllyer me Zotin e tyre dhe dëshmitarë të jashtëzakonshëm.

Natyrisht që pas kthimit të tij nga Megjugorja studentët kanë patur të drejtë të dëgjojnë rrëfimin e plotë mbi shtegtimin, që mund t'i praktikojnë menjëherë porositë e Zojës: të gjithë vendosën që, së bashku, të lusin një dhjetëshe të rruzares para çdo ligjërate. Shumë shpejt frytet e hirit dhe të bekimit i mbuluan studentët, gjë që ligjëratave i dha më shumë karakter të këmbimit të përvojave për mrekullitë që bën Zoti i gjallë. Në mesin e studentëve të tjerë ndodhën kthime dhe e gjithë ngjarja rreth Megjugorjes mori dhenë. Denisi ka takuar protestantë, izraelitë madje edhe të patënzonë, të cilët kanë kërkuar rruzare prej tij![10]

Në tetor të vitit 1987 Denis ka shkuar përsëri në Megjugorje dhe posa është kthyer, një studente ia tha në besim:

– Zotëri Nolan, kur ju mungonit, ne kemi lutur dhjetëshen e rruzares para çdo ligjërate. Profesorët që ju kanë zëvëndësuar, ishin kundër kësaj

[10] "Për shembull, tregon ai, sirtari në një zyre të Degës së teologjisë ka qenë plot me rruzare. Në njëmbëdhjetë vitet e kaluara nuk më kujtohet se një i vetmi student ose profesor ka kërkuar ndonjëherë ndonjë. Pasi që kanë dëgjuar për Megjugorjen, jo vetëm që i kanë marrë këto rruzare, por nuk kam mundur të siguroj sa kanë kërkuar!"

(kujtonin se dëshirojmë të shkurtojmë kohën e ligjëratave). Pasi që ata nuk donin të udhëhiqnin lutjen, ne kemi lutur vetë dhjetëshen tonë.

Para disa ditësh kemi pyetur në klasë a dëshiron dikush të lusim për qëllim të caktuar dhe unë kam thënë me zë: "Të lutemi që Zoti ta ruajë vëllain tim Brianin."

Denis Nolan,
inicuesi i fundjavëve të lutjes në SHBA, me temë për Megjugorjen

Denisi e pyeti atëherë: "Përse je lutur për vëllain tënd?" Ajo iu përgjigj se ai vetë një ditë ka thënë në ligjëratë: "Nëse nuk keni qëllim të caktuar, lutuni për anëtarët e familjes suaj." Dhe ajo ka fituar shprehi të lutet për vëllain e vet.

"Të nesërmen vëllai im ka patur një takim afarist me një grua në hotelin Ramada Inn në Indianapolis. Për shkak të rrethanave të paparashikuara ka vërejtur se në takim do të arrijë dhjetë minuta më vonë. Ai e thërret para kohës që janë marrë vesh dhe e lut ta presë dhjetë minuta. Ajo pajtohet. Tamam dhjetë minuta pas kohës së caktuar, derisa vëllai im parkonte automobilin në parkingun e hotelit Ramada Inn, ka parë sesi një aeroplan e goditi hotelin duke rënë me sqepin e vet mu në kthinën ku priste gruaja. Mbeti në vend e vdekur."

Dhe Denisi shtoi:

– Çfarë fati ka ai njeri që e ka motrën, e cila ka shprehi ta porosisë çdo ditë në mbrojtjen e Zojës, duke lutur dhjetëshen e vet të rruzares para ligjëratës! Ai e pranon, këtë ma kanë thënë prindërit e tij më vonë, se feja e motrës së tij ia ka shpëtuar jetën. (Ja, thirrja e Virgjrës së Lume Mari nga Megjugorja e ka rritur fenë e saj dhe e ka nxitur ta lusë rruzaren.)

Denisi vazhdon:

– Një ditë një tjetër studente (Linda E.) më tregoi sesi para një muaji i ati kishte hyrë në dhomë dhe i kishte thënë se ai dhe e ëma do të ndaheshin. Ajo, studente në vitin e fundit të fakultetit, dhe vëllai i saj në vitin e dytë të studimeve, vendosën që çdo mbrëmje të shkojnë në bodrum dhe të lusin rruzaren për prindërit e tyre.

Një javë më vonë më ka thënë se i ati ka ardhur përsëri tek ajo në dhomë që t'i thotë se nuk do të ndahen. Një javë më vonë më ka thënë se ka shkuar në Meshë me familje, e para herë në dhjetë vjet! Javën e ardhshme më ka thënë se jeta në familjen e tyre është më e lumtur se kurrë. Të gjitha kanë ndodhur pse kjo dhe vëllai i saj kanë filluar të lusin rruzaren çdo mbrëmje dhe pse mbarë familjen e tyre e kanë vënë nën mbrojtjen e Virgjrës së Lume Mari.

Porosia më 25 shtator 1995

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të dashuroheni në Sakramentin e Shenjtë të altarit. Adhurojeni atë, fëmijë, në famullitë tuaja dhe kështu do të jeni të bashkuar me mbarë botën.

Jezusi do t'ju bëhet mik dhe nuk do të flisni për të si për dikënd që mezi e njihni. Bashkimi me të do të jetë i gëzueshëm dhe do të jeni dëshmitarë të dashurisë së Jezusit, të cilën ai e ka për çdo krijesë. Fëmijë, kur e adhuroni Jezusin, edhe mua më keni afër.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Prej Hostes shtriheshin valët

I njëjti Denis Nolan është rritur në një farmë në Kaliforni. Dyzetegjashtë-vjeçari, me shpatulla të gjera, nuk është kurrfarë ëndërrimtari, por njeri shumë real.

Një ditë pyeti veten: a thua do të mund t'i ndodhte diçka më e mirë dhe më e fortë botës sonë që ka rënë moralisht nga ato vizitat e ëmbla të Nënës së Zotit në Megjugorje. Përgjigja erdhi së shpejti me rastin e një shtegtimi.

Atë ditë Denis ka marrë pjesë në Meshën e shenjtë të mbrëmjes. Ishte i ulur në mes dy kroateve, të cilat këndonin me tërë zërin, duke treguar kështu fenë e vet dhe të cilat i ngrisnin duart drejt Jezusit sa herë që meshtari e ngriste Korpin dhe gjakun e Tij. Denisi gjithashtu e ngriti shikimin drejt altarit, kur prej hostes filluan të dilnin valët! Ngadalë shtriheshin në mbarë kishën. Ato valë të pandërprera shkëlqenin, rrezatonin, asnjë fjalë njerëzore nuk mund t'i përshkruajë, por ishin aq reale, saqë ndesheshin me Denisin dhe ai e humbi drejtpeshimin. U godit drejt e në zemër, trupi i luhatej prej vërshimit të dashurisë së Jezusit. Valët shtrihen njëra pas tjetrës në një ritëm të butë dhe të rregullt si në oqean kur është moti i bukur.

Pas meshës Denisi pyeti në mënyrë diskrete anëtarët e grupit:

– Asgjë të veçantë nuk ke vërejtur gjatë Meshës?

– Po, do të thosha se njëfarë rrezatimi vinte në valë nga Hostja. Dhe trupi më përkundej prej kësaj... Por i thosha vetes se vetëm unë po e shoh këtë, që Jezusi ka dashur të më prekë me praninë e vet reale... domethënë, edhe ti e ke parë këtë?

Gjatë atyre tetë ditëve shtegtimi kjo përvojë përsëritej çdo herë kur Denisi ishte në Meshën e shenjtë ose lutej para të Shenjtërueshmit

Sakrament. Valët e mbushnin tërë kishën (ose kapelën), asgjë nuk mund t'i shpëtonte prekjes së tyre. Atë javë i tërë grupi e shijoi të njëjtin hir.

Denisi e mori përgjigjen e vet dhe i tëri i gëzuar duhej ta ndante me të tjerët: dhurata më e madhe që jep Megjugorja nuk janë dëftimet, por eukaristia.[11]

"Adhuroni Birin tim, na thotë Zoja. *Adhuroni pa ndërprerë Shenjtin Sakrament në altar. Unë jam gjithmonë e pranishme kur besimtarët adhurojnë, atëherë fitohen hire të veçanta"*[12] (15 mars 1984).

---

[11] Prej dëftimeve dhe porosive del se Virgjra e Lume Mari dëshiron të na përqendrojë në Jezusin, madje në Jezusin eukaristik. Është e rëndësishme se ajo dëftohet njëzet minuta para Meshës së mbrëmjes: ardhja e saj na përgatit që shumë më tepër të pranojmë vetë Zotin, sesa atë. Këtë, në të njëjtën mënyrë, na e shpjegojnë edhe disa udhëzime mbi agjërimin, të cilat ia ka dhënë grupit të lutjes. Më së shumti e do, thotë ajo, agjërimin nga mëkati. *"Flakni mëkatin që është në ju!"* Kjo na mundëson ta pranojmë Jezusin me zemër të pastër.

Por Zoja kurrë nuk ka folur për agjërimin në bukë e në ujë si për sakrificë, na thonë dëshmitarët dhe kjo na befason. Përkundrazi nëse Nëna e Zotit e ka caktuar të agjërojmë të mërkurën me bukë e ujë, kjo do të thotë se duhet të përgatitemi që të pranojmë bukën eukaristike. Ajo na jep përsëri kuptimin e bukës si ushqim të vetëm, themelor të jetës. Ai agjërim të mërkurën na ruan nga shkapërderdhja që në ne e nxit ushqimi tjetër, që i kënaq ndjenjat tona të jashtme. Atëherë jemi të kujdesshëm ndaj bukës, sikur të varemi prej saj. Kështu, kur të vijë e enjtja (dita kur ajo dëshiron që ta zbatojmë dhe ta përjetojmë si të Enjten e Madhe), ne jemi të gatshëm që të pranojmë bukën tjetër, atë nga qielli.

Dhe nëse Zoja kërkon të agjërojmë edhe të premten me bukë dhe ujë, kjo do të thotë se duhet ta falënderojmë Zotin për Bukën e gjallë, të cilën ia dha botës të Enjten e Madhe. Ajo në njëfarë mënyre na le në bukë, sikur të dëshironte që në ne të zgjasë dhe të mbrojë atë dhuratë të Bukës Eukaristike, larg prej gjërave të tjera ushqimore, të cilat e largojnë zemrën tonë prej tij. Kështu, dhurata e madhe e të Enjtes së Madhe sikur të jetë mbërthyer në margaritarin e dashurisë, përmes agjërimit me bukë dhe me ujë, agjërim ky të cilin ajo kurrë nuk e ka lidhur, ta mbajmë mend këtë, me kujtimin e Mundimit. Agjërimi është lavdërimi i gëzueshëm i Bukës! Nga kjo rrjedh se qendra e jetës sonë është në të vërtetë Mesha e shenjtë. Shikuar nga ky kënd, është lehtë të kuptojmë pse agjërimi është aq i fuqishëm kundër shpirtrave të këqij.

[12] Motra Faustina ka shkruar në ditarin a vet:

"Adhurimi gjatë natës të enjten prej orës 23 deri në mesnatë. E kam kushtuar atë Orë të shenjtë për kthimin e mëkatarëve të nguruar, e sidomos për ata që nuk mbështeten më në mëshirën e Zotit. Kam menduar se sa ka vuajtur Zoti, sa e madhe është dashuria që na tregon, e ne akoma hamendemi t'i besojmë! O Jezusi im, kush mund ta kuptojë këtë? Sa e madhe është ajo vuajtje për Shpëtimtarin tonë! Si do të na bindë ai me dashurinë e vet, nëse nuk na bind vdekja e tij? E kam thirrur mbarë qiellin që me mua të japë dëmshpërblim për mosmirënjohjen e disa shpirtrave. Jezusi ma ka bërë me dije sesa e ka të dashur lutjen dëmshpërblyese. Më ka thënë: *"Lutja e një shpirti të përvuajtur, që është plot dashuri, e çarmatos mllefin e Atit tim dhe nxit vërrshimin e mëshirës."*

Pas Orës së shenjtë, në gjysmë rruge për në dhomën time, më ka rrethuar një zogori qensh të mëdhenj e të zi, të cilët kërcenin dhe ulërinin si të donin të më shqyenin. Përnjëherë e kuptova se ata nuk ishin qen, por shpirtra të këqij. Njëri prej tyre ulëriti me tërbim: "Ne do të të shqyejmë, se sonte na ke rrëmbyer shumë shpirtra!" Unë iu

Përveç kësaj, nuk është e kënaqur ta thotë vetëm këtë, por, për Denisin, për miqtë e tij dhe për shumë të tjerë, e ka ngritur pak, krejtësisht pak, velin e saj...

përgjigja: "Nëse Zoti ashtu do, më bëni copa, sepse vërtet e kam merituar këtë. Unë jam vetëm një mëkatare e shkretë, por Zoti është i shenjtë, i drejtë dhe tejet i mëshirshëm. Në këto fjalë shpirtrat e këqij thanë: "Të ikim, kjo nuk është vetëm, i Gjithëpushtetshmi është me të!" dhe u zhdukën si dredhë pluhuri në rrugë.
E qetë u ktheva në dhomë duke e thënë *Te Deum* dhe duke adhuruar Mëshirën e pashtershme." *Ditari i vogël*, § 319, 9 – gusht 1934.

Porosia më 25 tetor 1995

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të shkoni në natyrë, sepse atje do ta takoni Zotin Krijues. Fëmijë, sot ju thërras ta falënderoni Zotin për çdo gjë që ju jep. Duke u falënderuar, do ta zbuloni të Gjithëpushtetshmin dhe të gjitha të mirat që ju rrethojnë. Fëmijë, Zoti është i madh dhe dashuria e tij është e madhe për çdo krijesë.

Prandaj lutuni që të mund të kuptoni dashurinë dhe mirësinë e Zotit. Në mirësinë dhe dashurinë e Hyjit Krijues edhe unë jam me ju si dhuratë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!

Florenca e vogël nga Montpellier

Ata që me sytë e tyre e shohin Nënën e Zotit në Megjugorje, nuk janë aq të rrallë në mesin e shtegtarëve. Do të ishte dëm po të lëshonim rastin e mirë që nëpërmes atyre dëshmive, të kuptojmë njërën prej vijave më prekëse të karakterit të Nënës sonë. Kë e zgjedh ajo? Në mesin e mijëra fëmijëve të saj, që ajo i tërheq këtu dhe që i do me butësi, cilët janë ata që kanë privilegjin ta shohin? Vetëm faktet mund të përgjegjen në këtë dhe një prej përgjigjeve më të bukura që di, më engjëllori, është tregimi për Florencën e vogël.

Florenca Majurel nga Montpellier, gjashtëmbëdhjetëvjeçare, është mongoloide dhe mezi mund të flasë. Në mbrëmje, më 15 gusht, ka ardhur në orën 22 me nënën e vet te kryqi i Kaltërt, rrëzë Podbrdos, për shkak të dëftimit në grupin e Ivanit. Ishin tubuar dy mijë vetë. Në momentin kur Ivani ka rënë në ekstazë vajza filloi të buzëqeshë, duke ndaluar shikimin në një pikë afër kryqit dhe e pyeti nënën:

– Çka është ajo, nënë? (Ajo nuk di të thotë "kush është?") Nëna e pa se diçka e jashtëzakonshme po ndodh dhe filloi ta përcillte fëmijën. Florence disa herë tundi kokën në shenjë përshëndetjeje, sikur të përsëriste atë që e kanë mësuar, pastaj filloi t'i bashkonte duart dhe ngadalë t'i thurte gishtërinjtë, gjë që kurrë nuk ka mundur ta bëjë. Buzëqeshte derisa me dorë i dërgonte tri puthje, ashtu si bëjnë fëmijët për mirupafshim, pikërisht në momentin kur përfundonte dëftimi.

Atëherë nëna e pyeti:

– Çka ke parë?

– Virgjërën e Shenjtë! U përgjigj Florenca.

– Dhe si ishte?

– I bukur! (Florence nuk e di gjininë femërore).

Të nesërmen, për të parën herë në jetën e vet, Florenca filloi në mënyrë spontane të thotë: "Të falemi, Mari, hirplote" (jo më tepër) që kurrë më herët nuk ka mundur ta thotë. Duhej bërë një provë. Pasi që Florenca nuk i njeh ngjyrat, e ëma vendosi para saj gjashtë fletë letre me ngjyrëra të ndryshme, duke kërkuar prej saj të tregojë ngjyrën e fustanit që e bartte Virgjëra. Florenca menjëherë vuri gishtin në letrën me ngjyrë të artë. Që ta vërtetojë, nëna tregoi letrën me ngjyrë të verdhë dhe tha: "Mendoj se do të ketë qenë kjo ngjyrë!" Por Florenca filloi të hidhërohej: "Jo, kjo!", tha, duke treguar edhe më tej letrën e artë. Nëna ka qenë e prekur: vërtet, më 15. gusht, sikurse edhe për Pashkë ose për Krishtlindje, Zoja paraqitet e veshur në të artë.

Dhuratë e bukur për Florencën dhe për ata të cilët bota aq shpesh i urren, shembull i bukur i butësisë së Zotit ndaj më të vegjëlve, më të lëndueshëmve! Përgjigje e bukur e qiellit mjekësisë moderne, e cila aq e gatshme ofron dështim për një jetë të vogël për shkak të hendikepit të saj, kurse ato krijesa të pafajshme shpesh i shpaguajnë mëkatet e atyre që i refuzojnë. Ata janë tempuj të Zotit të gjallë dhe Zoja duke zgjedhur Florencën, ka dashur t'i nderojë të gjithë të hendikepuarit.

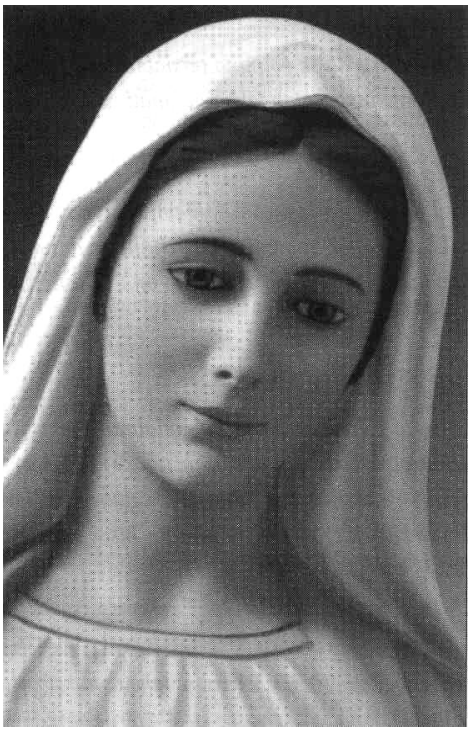

Porosia më 25 nëntor 1995

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të gjithëve të filloni përsëri të doni së pari Zotin, i cili e ka shpëtuar dhe shpaguar secilin prej jush, e pastaj vëllezërit dhe motrat në rrethinën tuaj. Pa dashuri, fëmijë, nuk mund të rriteni në shenjtëri dhe nuk mund të bëni vepra të mira.

Prandaj, fëmijë, lutuni, lutuni papra, që Zoti t'jua shfaqë dashurinë e vet. Ju kam thirrur të gjithëve që të bashkoheni me mua dhe të duheni. Edhe sot jam me ju dhe ju thërras që të zbuloni dashurinë në zemrat dhe familjet tuaja. Që Zoti të jetojë në zemrat tuaja, duhet të keni dashuri.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Këmbët e vogla në parket

François-Joseph posa i ka mbushur gjashtë vjet. Ai është nipi dhe famulli im. Çdo mbrëmje prindërit e tij luten me të derisa ai rri në shtrat para se të flejë, e pastaj e bekojnë ashtu si i mëson shkolla e Zojës nga Megjugorja. Në lutje e lënë hapsirën kur fëmija spontanisht e falënderon Zotin për gjërat e bukura të asaj dite dhe kur kërkon diçka. Për shembull: "Bekoje dikënd që vuan" etj.

Atë mbrëmje çdo gjë dukej normale dhe prindërit kishin dalë nga dhoma e fëmijës, duke e lënë gjysmë të hapur derën që çon në dhomën e tyre. Pas dhjetë minutash dëgjuan shushuritjen e qetë të këmbëve të zbathura në parket. Prisnin se do të shihnin fëmijën, duke hyrë në dhomën e tyre që të kërkojë edhe një puthje ose diçka të ngjashme. Por jo! Këmbët u ndalën dhe prindërit u afruan fshehurazi deri te dera të shihnin se çka po ngjante. Fëmija qëndron para Altarit të vogël, të cilin e ka rregulluar vetë: ka vendosur kryqin, një trupore të vogël, lule (të vyshkura, ta themi drejt), figura (jo tamam me shije), gjëra religjioze, të cilat i ka gjetur aty-këtu... Në dorë mban qenin e vogël, të cilin e ka fituar si dhuratë dy ditë më parë dhe në të cilin është dashuruar momentalisht. E shtrëngon në zemrën e vet saqë do të mund t'ia zinte frymën. Shtaza e shkretë, megjithatë, mundi ta mbështeste kokën në krahun e François-Josephit dhe krijohet një pamje shumë mallëngjyese. Atëherë fëmija ia drejtoi Zotit lutjen, e cila buronte nga thellësia e zemrës së tij.

"Zot, bekoje qenin tim të vogël ashtu si e ke bekuar Jezusin e vogël në kraharorin e Marisë!"

Porosia më 25 dhjetor 1995

"Të dashur fëmijë!

Gëzohem edhe sot me ju dhe jua sjell Jezusin e Vogël që t'ju bekojë. Ju thërrs, të dashur fëmijë, që jeta juaj të bashkohet me Të.

Jezusi është Mbreti i Paqes dhe vetëm Ai mund t'jua japë paqen që kërkoni. Unë jam me ju dhe i flas për ju në mënyrë të veçantë Jezusit tani në këtë kohë të re, kur duhet të përcaktoheni për Të. Kjo kohë është kohë mëshire.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

I fiku qirinjtë

Loïcku i vogël ka vetëm gjashtë vjet, por zemrën e tij e mundon frika e pakontrolluar dhe ndjenja e pasigurisë. Prindërit e tij nuk kalojnë mirë dhe fëmija e ka thithur atë mungesë paqeje në shpirtin e vet: nënës i duhen gati dy orë t'i qetësojë frikësimet e tij dhe t'i ndihmojë për të fjetur. Miqtë e familjes, ndrikulla e Loïckut dhe i shoqi i saj, propozojnë ta dërgojnë në Megjugorje me fëmijët e tjerë. Nga Bretanja udhëtimi do të jetë i gjatë, por çdo gjë qe menduar mirë, në mënyrë që fëmijët të mund të pushonin dhe të mësonin. Do të luajnë mjaft dhe do të luten shumë!

Një mbrëmje në Megjugorje Loïcku e kërkoi ndrikullën e vet, e fytyra i shndriste.

– Ndrikull, ndrikull! A di ti çka ka ndodhur? Gjatë lutjes Jezusi ka ardhur të më shohë! Me të vërtetë e kam parë; madje i kishte dy qirinj. Atëherë m'i tregoi qirinjtë. Ishin të ndezur dhe a di çka? Më tha: *"Loïck, a i sheh këta qirinj?"* I fryu dhe i fiku që të dytë. Dhe më tha: *"A pe sesi fryva në qirinjtë? Mirë, ashtu si kam fryrë në qirinj, ashtu fryj në frikësimet e tua!"*

Ndryshimi u vërejt menjëherë atë natë te Loïcku. Atë e kaploi një paqe e madhe; prej atëherë, ai fle posa bie, si foshnja pranë nënës së vet.

Të nesërmen kur shkoi për të kërkuar ndrikullën e vet, e kishte të vështirë ta përmbante lumturinë e vet. Atë pasdite ndrikulla i dërgoi tek i Shenjtërueshmi Sakrament i ekspozuar dhe ashtu fëmijët mundën të luteshin gjatë, ndërsa ajo, kohë pas kohe, udhëhiqte meditimin e vogël, të kuptueshëm për ta.

– A di çka? Gjatë adhurimit Jezusi ka ardhur dhe më ka folur në zemër! Më tha: *"Shpesh bëje shenjën e kryqit, dhe bëje mirë! Kur e sheh kryqin, bëje shenjën e kryqit."*

Atëherë ndrikulla kuptoi se Jezusi, pasi e kishte shëruar zemrën e Loïckut të vogël nga mundimet e rënda, ia tregoi mbrojtjen që do ta shfrytëzonte për të penguar të keqen e botës dhe zotërinë e saj (Djallin) që ta shqetësonte përsëri. Në moshën gjashtëvjeçare Loïcku e ka pranuar paqen dhe mjetin e thjeshtë që ta ruante në zemrën e vet: shenjën e kryqit.

Siç ndodh shpesh në Megjugorje, edhe këta fëmijë kanë marrë pjesë në një dëftim. Atë ditë nuk ka patur të tjerë shtegtarë me ta dhe Zoja ia ka dhënë Ivanit porosinë për ta. Sipas fjalëve të Ivanit, ajo ishte shumë e lumtur pse aty shihte fëmijët dhe të gjithë i ka bekuar, secilin veç e veç. Në porosi ka kërkuar nga fëmijët të bekojnë familjet e tyre, tani kur janë edhe vetë të bekuar. Secili është dashur ta përcjellë atë bekim. Dhe ka shtuar (me fjalët drejtuar përcjellësve) *"Vazhdoni t'i sillni fëmijët!"*

Në atë dëftim ka qenë e pranishme edhe Magalia e vogël që hynte në të dymbëdhjetin vit. Ajo vogëlushe ishte shumë e lidhur për nënën e vet, sa vështirë ndahej nga ajo. Logori i Skautit për vajza, shkolla, festat, të gjitha këto e mundonin dhe ajo qante me ngashërimë. Sa më shumë rritej, problemi i saj bëhej më i rëndë.

Gjatë dëftimit, sipas këshillës së *ndrikullës,* ajo e shfrytëzoi ardhjen e Zojës që t'ia paraqiste nënën e vet dhe e luti Zojën të bëhej nëna e saj. I tha: "Unë të zgjedh për nënën time!" Kur u kthye në shtëpi, nëna e saj tokësore, e cila nuk dinte për këtë lutje, e thirri ndrikullën t'ia shprehte çudinë e saj.

– Nuk po e njoh vajzën time, tha ajo. Është bërë e qetë, e mirë, e lirë, nuk është e lidhur për mua, duhet të ketë ndodhur diçka...

Vërtet, Magali ka përjetuar liri të madhe në Megjugorje, është vendosur në prehrin e Marisë.

Shkurt: Atë Petar Lubiçiq largohet nga Megjugorja dhe i pikëllon të gjithë. Do të punojë me kroatët në Cyrih.

2 shkurt: Truporja e Zojës nga Megjugorja, të cilën e ka sjellë një meshtar babait të familjes në Civittavecchia (Itali), derdh lot gjaku. Bëhen ekzaminimet.

Shkurt: Atë Jozo është në Francë. E kanë pranuar në disa kisha, si dhe në Katedralen në Chartres. Në Paris është takuar me Nuncin, Msgr. Antonelli, i cili është shumë i hapur ndaj Megjugorjes.

18 mars: Dëftimi vjetor Mirjanës:

"Të dashur fëmijë, si Nënë tash sa vjet jua mësoj fenë dhe dashurinë e Zotit. Nuk keni qenë mirënjohës ndaj Atit të dashur dhe nuk e keni nderuar. Jeni bërë të zbrazët dhe zemërgurë e pa dashuri për vuajtjet e të afërmve.

Unë jua mësoj dashurinë dhe ju tregoj se Ati i dashur ju ka dashur dhe se ju nuk e keni dashur Atë. Ai e ka flijuar Birin e vet për shpëtimin tuaj, fëmijët e mi! Aq sa nuk do të doni, nuk do ta keni dashurinë e Atit tuaj. Nuk do ta keni, sepse Zoti është dashuri.

Dashuroni dhe mos kini frikë, sepse, fëmijët e mi, nuk ka frikë në dashuri. Nëse zemrat tuaja janë të hapura për Atin dhe nëse janë plot me dashuri për Të, pse të frikësoheni për atë që po vjen? Frikësohen ata që nuk dashurojnë, sepse presin dënim dhe e dinë sa janë të zbrazët dhe të vrazhdë. Unë ju udhëheq, të dashur fëmijë, drejt dashurisë, drejt Atit të dashur. Ju udhëheq drejt Jetës së Pasosur. Jeta e Amshuar është Biri im. Pranojeni dhe do ta keni pranuar Dashurinë."

23 mars: Vicka i dërgon 310 invalidë të luftës në Romë, ku i ka pranuar Papa (shih fotografinë).

2 prill: Protestë publike e popullit para rezidencës së Mons. Periqit në Mostar, prej të cilit kërkohet që françeskanët t'i mbajnë famullitë e veta.

6 prill: Kardinali Kuhariq dhe dr. Radiq (nënkryetar i qeverisë së Kroacisë) e kanë vizituar Papën në Romë dhe e kanë thirrur në Split si dhe në Maria Bistrica dhe në Megjugorje ("Slobodna Dalmacija", 8 prill 1995, faqe 3.).

15 prill: Katër të rinj në bashkësinë Çenakolo janë pagëzuar në Megjugorje natën e Pashkëve. Në Megjugorje janë liruar nga droga.

Maj: Fra Jozo në turne në SHBA dhe Kanada. Është zgjedhur si prijës shpirtëror i popullit indian Mic Mac dhe ka pranuar kapelen e tyre tradicionale (me pendla).

10 maj: Mons. Lagrange nga Gapa (Francë) vjen në Megjugorje në përcjellje të kardinalit Uamala (Uganda) dhe kardinalit Margéota (Mauricius).

15 qershor: Piloti amerikan Scott O'Grady, aeroplani i të cilit u rrëzua në Bosnje, u deklaron gazetarëve që për shpëtimin e vet i ka borxh Zojës nga Megjugorja, e cila iu dëftua gjatë atyre gjashtë ditëve sa fshihej në zonën eksplozive të Banja Lukës, para se t'i arrinte ndihma.

17 qershor: Mons, Grillo, ipeshkëv i Civittavecchias (Itali), e bekoi truporen e Zojës dhe ua dorëzoi besimtarëve ta nderonin: "Ky hir na vjen nga Megjugorja", thotë ai (në fillim të shkurtit kanë rrjedhur lot gjaku në duart e tij, para tre dëshmitarëve, në mesin e të cilëve edhe motra e tij). Ati Fra Jozo kremton Meshën e Shenjtë me ta edhe me tetëdhjetë meshtarë të tjerë para tre mijë vetëve.

25 qershor: Dëftimi vjetor Ivankës. Zoja kërkon që të lutemi për familjet, sepse Djalli dëshiron t'i zhdukë. Dëshiron të jemi lajmëtarë të paqes.

Korrik: Një bashkësi kontemplative është vendosur në Megjugorje: "Gjaku i shtrenjtë". Themeluesja Gugliermina është Italiane.

U hapën katër shtëpitë e para për bonjakë afër Megjugorjes. Secilën shtëpi e financon një shtet. Informatat: ati Slavko, Zyra famullitare 88266 Megjugorje, BiH, fax: 00 (387) 36 651 444.

29-30 korrik: Maria dhe ati Tardif në stadiumin në Monza (Itali).

9 gusht: Hapja e shtëpisë Casa San Giuseppe në mes të bjeshkëve, për pjesëmarrësit e ushtrimeve shpirtërore (udhëheqës ati Jozo). Maria ka këtu nganjëherë dëftimet e saja.

30 gusht: Vicka përcjell një mijë bonjakë të luftës në Romë në audiencë te Gjon Pali II, në bazilikën e Shën Pjetrit.

Tetor: Jelena Vasilj vazhdon studimet e saja të teologjisë, por në Romë.

15 tetor: U lind Kristina Maria, fëmija i parë i Ivanit dhe Laurës, në Boston. Familja jeton pak në Megjugorje, pak në Boston.

17 tetor: Gjon Pali II thërret të gjithë ipeshkëvijtë e BeH që të bisedojnë për paqen.

Dhjetor: U lind Anna-Maria, fëmija i parë i Jakovit dhe i Anna-Lises.

VITI 1996

Porosia më 25 janar 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras ta duani paqen. Luteni Zotin t'jua japë paqen e vërtetë. Jetoni me paqen në zemrat tuaja dhe do të kuptoni, të dashur fëmijë, se paqja është dhuratë e Zotit.

Të dashur fëmijë, pa dashuri nuk mund ta kultivoni paqen. Fryt i paqes është dashuria, e fryt i dashurisë është falja. Unë jam me ju dhe ju ftoj të gjithëve, fëmijë, që së pari të falni në familje, e pastaj do të mund t'i falni të tjerët.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kur barku i nënës është varr

"Pa dashuri nuk mund ta përjetoni paqen"? Por nëse barku i nënës sime është varr, nëse rrënja e jetës sime është e zhytur në "pa-dashuri", a jam e gjykuar që kurrë të mos e ndiej paqen?

Sofia u gjet në mënyrë të çuditshme në Megjugorje. Kjo katërdhjetëvjeçare sharmante, profesoreshë e gjuhës angleze, me entuziazëm ma ka treguar aventurën e saj, duke përsëritur papra: "Kjo është marrëzi, kjo është vërtet marrëzi!" Duhet thënë se në jetën e saj as Zoti as Djalli nuk janë të qetë...

Fatkeqësia për Sofien fillon prej vetë momentit të ngjizjes: e ëma nuk e ka dashur atë shtatzëni. Kur dëgjon se do të ketë binjakë, mospranimi i saj vetëm rritet edhe më shumë. Me rastin e lindjes pakënaqësia u rrit edhe më tepër, sepse vëllai binjak erdhi në botë i vdekur. Sofia njëkohësisht do të përjetonte vdekje të shkaktuar nga mungesa e dashurisë amnore dhe nga zbraztësia në marrëdhëniet ndërnjerëzore: dashuria e saj e parë qe kufoma! Është rritur pa Zot dhe pa përkrahje njerëzore.

Në moshën njëzetvjeçare Sofia u martua, sepse ishte shtatzënë. Mossuksesi tjetër: ajo nuk mund të dashurojë dhe nuk mund të dashurojë as ai. Jeta familjare iu ngjan dy mureve që ndeshen dhe rrënohen. Për Clairen e saj të vogël gjithashtu fillon rruga tragjike e fëmijës së shkallmuar. Duke shpresuar në diçka më të mirë, Sofia martohet përsëri, por me tmerr konstaton se gjërat qëndrojnë edhe më keq. Ia zë frymën ndjenja e personit pa identitet dhe nuk është në gjendje të komunikojë me të shoqin. Ajo që njëri-tjetrit i japin, janë zemërimi, vërejtjet dhe urrejtja, me ose pa arsye. Në mes tyre u ngrit muri i pakapërcyeshëm i pa-dashurisë. Por atëherë gjërat u nisën rrugës edhe më të keqe, ishte kjo hyrje e vërtetë

në ferr: me fjalë të tjera me rastin e lindjes së djalit të saj, Sofia e ka përjetuar gjithë dramën e vdekjes së vëllait të saj binjak, gjithë fajin të cilin ia kishte lënë vetes, dhe kuptoi se mu sikurse tek e ëma, barku i saj është i zbrazët, pa jetë, pa dashuri. E dëshpëruar madje e ka detyruar trupin e vet të mos e pranojë jetën. Pas lindjes u sëmur nga sëmundja vdekjeprurëse, të cilën mjekësia e quan "auto-imune", domethënë autodestruktive. Antitrupat e saj që kanë për detyrë të luftojnë kundër sulmeve të sëmundjeve, kthehen kundër organizmit të vet dhe fillojnë ta shkatërrojnë përbrenda. Në trupin e saj bëhet luftë, sepse në zemrën e saj është vdekja. Rastësisht e gjen këngën e Paul Éluardit: *Të falemnderit, nënë, që më ke krijuar*. Prej saj doli klithma e dhembjes dhe e zemërimit! Sa shumë e urrente jetën e vet!

Vuante nga kolagjenoza, poliartriti reumatologjik, anemia dhe e mendonte veten në karrocë të personit me aftësi të kufizuara, duke udhëtuar ngadalë në vdekje me dhembje të tmerrshme. Dhe ja ku është me ilaçe të forta.

E qartë, ashtu si të tjerët që nuk e njohin Shpëtimtarin, edhe kjo i gjeti vetes pseudoshpëtimtarin: pseudomjekun më të njohur. Ai është i shtrënjtë, duhet t'i jepet çdo tri javë një grumbull parash, por ai e mban figurën e Krishtit në zyrë, pra ... "duhet të jetë njeri i mirë në esencë", i thotë ajo vetes. Dhe me të vërtetë sëmundja ndalet së përparuari.

Por, siç dihet, sikurse çdo shërim që vjen nga të tillët, e keqja ndalet në një anë që të kalojë në anën tjetër dhe bëhet edhe më keq. Ky njeri e udhëzoi gruan në ezoteri dhe në praktikat okultiste. E entuziazmuar, Sofia fillon në mënyrë automatike të shkruajë.

– Dora më shkonte vetvetiu, m'u desh ta shkruaja! – më tha.

I viziton të gjitha libraritë ezoterike në Paris dhe blen libra mbi New Age dhe i gëlltit me grykësi. Ushtron jogën dhe shpejt arriti deri te "hapja e çakrave". Atëherë e kaploi një frikë e tmerrshme, që s'e lëshontë ditë as natë. Një ankth i panjohur deri atëherë e paralizoi.

Në një mbrëmje, kur po shkruante sipas diktatit të djallit (duke besuar me naivitet se kjo e lidh me "energjinë e kozmosit"), papritmas u zgjua e mbuluar me djersë dhe gati e vdekur nga frika. E pa afër vetes djallin, dorën e tij të llahtarshme, të zezë, të shtrirë drejt saj. Tmerr. Të parën herë e tha Emrin e Zotit dhe e thirri në ndihmë; kjo ishte lutja e saj e parë... nga Zemra!

Për befasinë e saj të madhe Zotëria iu përgjigj në vajtimin e saj dhe bëri ta ndiente praninë e tij. Sofia kuptoi se Zoti është *i gjallë*, se është *i mirë*, ai është *paqe*. Jeta e saj atëherë u nis papritmas rrugës tjetër. Ajo filloi të lutej çdo ditë dhe e zbuloi besimin katolik. Më vonë kuptoi se ezoteria është në papajtueshmëri me jetën e krishterë dhe vendosi të shkonte pas Jezusit, pas Shpëtimtarit të vërtetë, i cili nuk e mban bombën fshehur që ta shkatërrojë.

– E si është Megjugorja? – e pyeta.

– Kjo është e mrekullueshme! Jezusi ma ka dhënë Nënën e vet!

– Më trego për Krizhevcin... për lindjen tënde të re.

– Shkova në udhën e kryqit me një grup. Kur arritëm në ndalesën e trembëdhjetë, aty ku Maria e merr trupin e Jezusit në duar të veta, ati Cyrille më tha: "Sofie, a do të lexosh meditimin e atit Slavko?" Unë, në mënyrë naive, thashë *po* dhe fillova të lexoja[1]. I pashë sytë e lagur të Sofisë... zëri iu bë i pangjyrë.

– Fillova, pra, të lexoj, por te një pjesë përsëri u turbullova! U theva, fillova të rënkoj, dikush tjetër u desh të lexonte... Zoja më priste atje, në ndalesën e trembëdhjetë.

Një pjesë e atij meditimi ishte: *"Mari, të lutem për fëmijët e braktisur të cilët nuk e dinë ngrohtësinë e kraharorit të nënës: Bëju ti nëna e tyre, ua jep vullnetin të jetojnë. O Mari, të lutem për nënat, barku i të cilave është bërë varr i jetës, sepse i kanë vrarë fëmijët e tyre ose i kanë refuzuar pas lindjes. Ngjalli!"*

Me shpejtësi të rrufeshme i kam prekur në rrënjë të gjitha vuajtjet e mia: barku i nënës sime ka qenë si varr! Jeta ime filloi në vend të vdekjes! Nuk e kam pranuar jetën!

Dhe meditimi vazhdoi me këtë porosi:

"Të dashur fëmijë..., unë ju kam zgjedhur në mënyrë të veçantë, ashtu si jeni. Unë jam nëna juaj dhe ju dua të gjithëve..."

Atëherë Maria u bë nëna ime; rrënja ime, barku në të cilin e fitova trupin. Më e çuditshmja ishte se të gjtha u zhvilluan me aq lehtësi. Ndjeva një frymë, diçka shumë të lehtë dhe me kaq mori fund. Pritja shkundëllimë, por jo! Para udhës së kryqit isha bonjake: e pas, e kisha nënën. Ja, kjo ka ndodhur me butësi. Tani ndiej paqe të madhe, paqe të pabesueshme!

Dhe Sofia shtoi me zë të ulët, si të frikësohej se po ia prishte gjumin fëmijës:

– Dhe tani mund të them nga thellësia e zemrës sime: *"Zotëri, të falemnderit që më ke krijuar!"*

[1] Shiko librin *Të lutesh me zemër*, i cili mund të merret në Megjugorje.

Porosia më 25 shkurt 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të ktheheni. Kjo është porosia më e rëndësishme, të cilën jua kam dhënë këtu.

Fëmijë, dëshiroj që secili prej jush të jetë bartës i porosive të mia. Ju thërras, fëmijë, që t'i jetoni porositë të cilat jua kam dhënë gjatë këtyre viteve. Kjo është kohë mëshire, sidomos tani kur edhe Kisha po ju thërret të luteni dhe të këtheheni. Edhe unë, fëmijë, po ju thërras t'i zbatoni porositë që jua kam dhënë gjatë kësaj kohe, qysh se dëftohem këtu.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Pak ngjitës dhe shumë dashuri

Dyzetëvjeçarja Véronique D. ka vendosur të bëjë vetëvrasje. "Nuk mund ta duroj më këtë vuajtje, jeta është tepër e vrazhdë!" Bredh nëpër Paris, në gjendje të rëndë shpirtërore, shëtit ngadalë pranë automobilave të parkuar buzë trotoarit. Përnjëherë e vërejti një copë letre të ngjitur në xhamin e një automobili dhe u afrua.

"Porosia e Virgjrës së Lume Mari!" E lexoi – dhe iu duk se ka zbritur në një planet tjetër.

"[...] Fëmijë, mos u frikësoni, sepse unë jam me ju, madje edhe kur ju duket se nuk ka rrugëdalje dhe kur djalli sundon. Unë jua sjell paqen. Unë jam Nëna juaj dhe Mbretëresha e Paqes. Ju bekoj me bekimin e gëzimit, që Zoti të jetë çdo gjë për ju në jetë. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Ajo e lexon dhe e rilexon. I duket se po pi nga një burim i padukshëm. E lexoi gjatë, fjalë për fjalë, e zemra iu ngjall dhe ja po rrah përsëri, pa atë kërcënimin e llahtarshëm të vdekjes! Véronique vendosi t'i binte në gjurmë kësaj "Megjugorjeje" të famshme, këtij emri të panjohur dhe të çuditshëm. Dhe një ditë erdhi në Megjugorje... të falënderohej! Kështu e gjeti rrugën e vet.

Zoja kërkon duar dhe këmbë, kjo është ajo që i mungon asaj! Dhe kur i gjen, i fut në punë si duhet dhe nëpër to rrjedh dashuria amnore e pakufishme, të cilën ajo vështirë mund ta përmbajë dhe e cila mendon në shpëtimin tonë. Pronari i automobilit kurrë nuk e ka kuptuar se çka i ka ndodhur Véroniques. Por ai e di se ia ka dhënë Zojës duart e veta që, në mes tjerash, t'i ngjesë porositë e saj në automobilin e vet[2].

[2] Jua kemi lehtësuar punën: në faqet e arrdhshme do t'i gjeni porositë e Zojës, të cilat mund t'i fotokopjoni dhe t'ua ndani të tjerëve. Mund të krijoni zakon të mirë që kur t'ju vijnë shokët ose kur të festoni Zojën Mari në grupin tuaj të lutjes: thuani këto porosi dhe pas lutjes ia jepni secilit nga një.

"Është me rëndësi që ta lutni Shpirtin Shenjtë të zbresë mbi ju. Kur e kemi Atë, kemi çdo gjë." (21. 10. 1983)

Të dashur fëmijë, akoma më duhen lutjet tuaja. Pyeteni përse gjithë këto lutje? Shikoni rreth vetes, të dashur fëmijë dhe do të shihni sesi mëkati është rrënjosur në botë. Prandaj, lutuni të ngadhënjejë Jezusi!" (13. 09. 1984)

"Kur shkoni në Meshën e shenjtë, rruga juaj prej shtëpisë duhet të jetë kohë kur përgatieni për Meshën e shenjtë. Duhet ta merrni Kungimin e shenjtë me zemër të hapur dhe të pastër... Pastërtia e zemrës dhe çiltëria! Mos dilni prej kishës pa e bërë aktin e falënderimit." (tetor 1984)

"Të dashur fëmijë! Sonte ju lus ta nderoni veçanërisht Zemrën e Birit tim Jezusit. Jepni dëmshpërblim për Plagën e shkaktuar në Zemrën e Birit tim. Ajo Zemër është plagosur me gjithfarë lloj mëkatesh. Ju falemnderit që keni arrdhur edhe sonte!" (05. 04. 1984)

"Lutuni për zbritjen e Shpirtit Shenjt në familjet tuaja dhe në famullinë tuaj. Lutuni, nuk do të pendoheni! Zoti do t'jua japë dhuratat me të cilat do ta falënderoni deri në fund të jetës suaj tokësore." (02. 06. 1984)

"Kur ndieni vështirësi dhe kur ju duhet diçka, eni tek unë." (1983)

"Të dashur fëmijë, sot ju ftoj që këtë javë të jetoni sipas fjalëve: 'E dua Zotin!' Të dashur fëmijë, me dashuri do t'i arrini të gjitha, madje edhe atë që mendoni se është e pamundur." (28. 02. 1985)

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras që në shtëpitë tuaja çdo ditë të lexoni Biblën. Le të jetë ajo në vend të dukshëm, le t'ju nxisë gjithmonë që ta lexoni dhe të luteni." (18. 10. 1984)

"Lutuni, fëmijë, për shëndetin e birit tim më të dashur, i cili vuan dhe të cilin e kam zgjedhur për këto kohëra." (25. 08. 1994)

"Lutuni, të dashur fëmijë, që të plotësohet plani i Zotit dhe që të gjitha veprat e djallit të kthehen në lavdërimin e Zotit." (17. 02. 1985)

"Të dashur fëmijë, sot kërkoj prej jush: lutuni, lutuni, lutuni! Në lutje do ta ndieni më të madhin gëzim dhe daljen nga çdo situatë e pashpresë." (28. 03. 1985)

"M'i jepni ndjenjat dhe problemet tuaja! Dëshiroj t'ju ngushëlloj për vështirësitë tuaja. Dëshiroj t'ju sjell plot paqe, gëzim dhe dashuri të Zotit." (20. 06. 1985)

"Të dashur fëmijë, dëshiroj t'ju them se këto ditë kryqi duhet të jetë në qendër të jetës suaj. Lutuni me gjithë zemër para kryqit, prej të cilit vijnë hire të mëdha." (12. 09. 1985)

"Kërkoj prej jush t'i ftoni meshtarët në lutjen e rruzares. Me rruzare do të ngadhënjeni mbi të gjitha fatkeqësitë që djalli dëshiron t'ia bëjë Kishës Katolike! Thuajeni rruzaren të gjithë ju meshtarët!" (25. 06. 1985)

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras që me lutje të niseni, sidomos tani, në luftë kundër djallit. Të dashur fëmijë, ngjeshni pajisjen luftarake dhe me rruzare në dorë nisuni në fitore." (08. 08. 1985)

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras t'i mbushni shtëpitë tuaja me sa më shumë gjësende të bekuara, që çdo person të ketë me vete një gjë të bekuar." (18. 07. 1985)

"Të dashur fëmijë, përsëri ju thërras të luteni me zemër. Nëse luteni me zemër, të dashur fëmijë, do të ngrohet zemra e vëllezërve tuaj dhe do të zhduken të gjitha pengesat." (23. 01. 1986)

"Nuk dëshiroj asgjë për vete, por çdo gjë për shpëtimin e shpirtrave tuaj. Djalli është i fortë, prandaj ju, fëmijë, me lutje të qëndrueshme shtrëngoni radhët rreth zemrës sime amnore." (25. 10. 1988)

"Si Nënë dëshiroj t'ju thërras në shenjtëri, që të mund t'ua jepni të tjerëve. Ju jeni pasqyra e të tjerëve!" (10. 10. 1985)

"Të dashur fëmijë, ju thërras t'i doni të afërmit tuaj, ta doni atë nga i cili ju vjen e keqja. Ashtu do të mund të gjykoni me dashuri qëllimet e zemrave. Lutuni dhe dashuroni, të dashur fëmijë. Me dashuri mund ta bëni edhe atë që mendoni se është e pamundur." (17. 11. 1985)

"Sot ju thërras të filloni t'i zbutni zemrat tuaja. Tani të gjitha punët në fushë janë kryer: keni gjetur kohë që të pastroni edhe vendet më të braktisura, e zemrën e keni lënë mënjanë. Punoni më shumë dhe pastroni çdo pjesë të zemrës suaj." (17. 10. 1985)

"Të dashur fëmijë, atje ku jetoni veproni me dashuri. I vetmi mjet i juaji gjithmonë le të jetë dashuria. Me dashuri ktheni në të mirë çdo gjë që Djalli dëshiron ta shkatërrojë dhe ta përvetësojë. Vetëm ashtu mund të jeni krejtësisht të mitë dhe unë do të mund t'ju ndihmoj." (31. 07. 1986)

"Të dashur fëmijë, po harroni se prej jush kërkoj sakrifica t'ju ndihmoj dhe ta dëboj djallin prej jush. Prandaj ju thërras përsëri që me nderim të veçantë ndaj Zotit, të kushtoni fli." (18. 09. 1986)

"Të dashur fëmijë, dëshiroj t'ju thërras ta përjetoni Meshën e shenjtë. Shumë prej jush e kanë ndier bukurinë e Meshës së shenjtë, por ka edhe të tillë që nuk vijnë me dëshirë. Çdo ardhje në Meshën e shenjtë le të jetë gëzim. Eni me dashuri në Meshën e shenjtë." (03. 04. 1986)

"Ju nuk e dini, të dashur fëmijë, sa e madhe është dashuria ime dhe nuk dini ta pranoni. Në mënyra të ndryshme dëshiroj t'ua tregoj, por ju, të dashur fëmijë, nuk e njihni. Të dashur fëmijë, më lejoni të hyj në jetën tuaj." (22. 05. 1986)

"Të dashur fëmijë, jeni të preokupuar me gjëra materiale dhe në materie humbni çdo gjë që Zoti dëshiron t'jua japë. Ju thërras, të dashur fëmijë, që të lutni për dhuratat e Shpirtit Shenjt. (17. 04. 1986)

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras në shenjtëri. Pa shenjtëri nuk mund të jetoni. Prandaj me dashuri ngadhënjeni mbi çdo mëkat. Me dashuri ngadhënjeni mbi të gjitha vështirësitë që ju vijnë." (10. 07. 1986)

"Të dashur fëmijë, ju falënderoj për dashurinë që më tregoni. E dini, të dashur fëmijë, se ju dua pa masë dhe prej ditës në ditë e lus Zotin që t'ju ndihmojë të kuptoni dashurinë time ndaj jush." (21. 08. 1986)

"Të dashur fëmijë, sot ju ftoj që prej ditës në ditë të luteni për shpirtrat në purgator. Secili shpirt ka nevojë për lutje dhe mëshirë që të vijë te Zoti dhë te dashuria e Tij. Dhe kështu, të dashur fëmijë, edhe ju fitoni ndërmjetësues të rinj, të cilët do t'ju ndihmojnë në jetë." (06. 11. 1986)

"Të dashur fëmijë, pa ju nuk mund t'i ndihmoj botës. Dëshiroj që në çdo gjë të bashkëpunoni me mua, edhe në gjërat më të vogla. Lutja juaj le të vijë nga zemra, krejtësisht m'u dorëzoni mua." (28. 08. 1986)

"Ju thërras t'i kushtoheni Zemrës sime të Pastër. Dëshiroj që të më kushtoheni personalisht, por kushtoni edhe familjet dhe famullitë tuaja, në mënyrë që çdo gjë t'i takojë Zotit nëpërmes duarve të mia." (25. 10. 1988)

Dëshiroj që secili prej jush të jetë i lumtur këtu në tokë dhe që secili prej jush të jetë me mua në qiell. Ky është, fëmijë të dashur, qëllimi i ardhjes sime këtu dhe dëshira ime." (25. 05. 1987)

"Mos jini as në ankth, as të brengosur. Zoti do t'ju ndihmojë dhe do t'jua tregojë rrugën. Dëshiroj t'i doni të gjithë njerëzit me dashurinë time, të mirët dhe të këqijtë. Vetëm ashtu dashuria do të mund të përvetësojë botën." (25. 05. 1985)

"Të dashur fëmijë, ju lutem jepjani Zotit krejt të kaluarën tuaj, krejt të keqen që është shtresuar në zemrat tuaja. Dëshiroj që secili prej jush të jetë i lumtur, e me mëkat askush nuk mund të jetë i lumtur. Prandaj, fëmijë të dashur, lutuni, dhe në lutje do të zbuloni rrugën e re të gëzimit." (25. 02. 1987)

"Të dashur fëmijë, ju thërras që secili prej jush të fillojë të jetojë me dashurinë e Zotit. Të dashur fëmijë, ju jeni të gatshëm të mëkatoni dhe pa menduar i lëshoheni djallit në duar. Ju thërras që me vetëdije ta doni Zotin dhe ta dëboni djallin!" (25. 05. 1987)

"Të dashur fëmijë, ju ftoj që krejtësisht t'i dorëzoheni Zotit. Çdo gjë që keni, le të jetë në duar të Zotit. Ashtu dhe vetëm ashtu do të keni gëzim në zemër." (25. 04. 1989)

"Fëmijë, mos u frikësoni, sepse unë jam me ju edhe kur mendoni se nuk ka rrugëdalje dhe kur djalli ka mbizotëruar. Unë ju sjell paqen. Unë jam Nëna juaj dhe Mbretëresha e paqes." (25. 07. 1988)

"Fëmijë, gëzohuni Zotit Krijues, që aq mrekullueshëm ju ka krijuar. Lutuni që jeta juaj të jetë falënderim i gëzueshëm, që rrjedh nga zemra juaj si lumë gëzimi." (25. 08. 1988)

"Ju e dini se ju dua dhe se digjem nga dashuria për ju. Prandaj, të dashur fëmijë, rriteni dashurinë, digjuni në dashuri. Njihuni nga dita në ditë me dashurinë e Zotit. Le të mbizotërojë dashuria në të gjithë ju, por jo ajo njerëzore, por dashuria hyjnore." (20. 11. 1986)

"Të dashur fëmijë, dëshiroj të kuptoni se Zoti e ka zgjedhur secilin prej jush që ta përdor për planin e madh të shpëtimit të njerëzimit. Ju nuk mund të kuptoni domethënien e rolit tuaj në planet e Zotit. Prandaj, të dashur fëmijë, lutuni që në lutje të mund të kuptoni planin e Zotit. Unë jam me ju që të mund ta kuptoni plotësisht." (25. 01. 1987)

"Të dashur fëmijë, djalli është mjaft i fortë dhe prandaj kërkoj lutjet tuaja; lutuni për ata që janë nën ndikimin e djallit, që edhe ata të shpëtojnë. Flijoni jetën tuaj për shpëtimin e botës! Në qiell do të fitoni shpërblimin të cilin jua ka premtuar Ati." (25. 02. 1988)

"Duhet të luteni shumë, e jo të thuhet: 'Oh, nëse sot nuk jemi lutur, kjo nuk është me rëndësi.' Duhet që të detyroheni për t'u lutur. Lutja është e vetmja rrugë që çon në Paqe. Nëse luteni dhe agjëroni, do të fitoni çdo gjë që dëshironi." (Jelenës, 29. 10. 1983.)

Porosia më 25 mars 1996

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras përsëri që ta doni Zotin mbi të gjitha. Në këtë kohë, kur për shkak të mentalitetit konsumues harrohet se çka do të thotë të duash dhe të çmosh vlerat e vërteta, unë ju thërras përsëri, fëmijë, që në jetën tuaj të vendosni Zotin në vendin e parë. Mos lejoni që djalli t'ju tërheqë kah gjërat materiale, por, fëmijë, çmojeni Zotin, i cili është liria dhe dashuria juaj. Zgjedheni jetën dhe jo vdekjen e shpirtit.

Fëmijë, në këtë kohë kur mendoni për Mundimin dhe vdekjen e Jezusit, ju thërras të përcaktoheni për jetën që po lind e ringjallur dhe sot le të përtërihet jeta juaj me kthimin që do t'ju çojë në jetën e amshuar.

Ju falemnderit që iu keni përgjigjur thirrjes sime!"

Misioni i Colettës

"Kanceri i gjirit është zgjëruar shumë...!"

Profesori Joyeux i mënjanoi rezultatet e kontrollit dhe lajmëroi Christianin, të shoqin e Colettes, se ajo duhet urgjentisht të operohet.

Kjo ishte një tronditje për mbarë familjen dhe për Communauté des Béatitudes,[3] që i takonte, sepse Colette ishte grua dinamike, plot jetë, e re dhe e bukur.

Pas operacionit për Coletten fillon udha e gjatë e kryqit. Metastaza ishte shtrirë edhe në organet e tjera. Dobësohet nga dita në ditë. Në janar të vitit 1994 Christian dhe Colette vendosin të bëjnë një marri: të shkojnë në Megjugorje, përkundër gjendjes së saj kritike: mezi mbahej në këmbë. Kur t'ia shtosh kësaj edhe angjinën e rëndë, Colette ishte në shtrat gjashtë prej tetë ditëve të kaluara në Megjugorje. E ajo kishte ëndërruar sesi do të mund të lutej në kodrina dhe se do të shkonte te Vicka! Tani ia dorëzon të gjitha Nënës së Zotit, pa u ankuar.

Por e priste befasia: Vickën e kishin lajmëruar dhe ajo me të shpejtë shkoi në dhomën e saj dhe u lut gjatë mbi të, me thjeshtësinë e saj që e karakterizon. Derisa i thotë bekimet në kroatishte, buzëqesh në mënyrë inkurajuese. Para se shkoi, e puthi dhe i tha:

– Mos u brengos, Zoja është gjithmonë me ty!

---

[3] Bashkësi laike, të cilën në vitin 1973 e ka themeluar diakoni Ephraim Croissant, i martuar. Sot në botë ka 65 bashkësi të tilla. Për informata të shkruhet në adresën: Communauté des Béatitudes, Bijakoviqi, 88266 Megjugorje, BeH.

Duke mos i ditur kurrë planet e Zotit në jetën tonë, plane këto që janë shumë më të bukura se tonat, të gjithë prisnim shërimin e Colettes, por të pikëlluar pamë se gjërat me shpejtësi të madhe po keqësoheshin. Vuajtjet e Colettés u bënë të padurueshme, përkundër trajtimeve të mjekësisë moderne. Por Coletté i befason të gjithë me paqen e qëndrueshme dhe gëzimin e drejtpërdrejtë që tregonte edhe në situatat më tragjike të vrapimit të saj të shpejtë dhe të dhëmbshëm drejt vdekjes. Nga Megjugorja bekimi i Zojës e mban të tërën, do të mund të thuhej se po rritej, aq shumë u ndryshua fytyra e Colettés.

Christian dhe Colette Estadieu me Vickën, 1988.

– Pas lutjes së Vickës Zoja nuk më ka lënë vetëm as një çast, më thotë ajo. Më ka mësuar të vuaj së bashku me Jezusin, ashtu si ajo dhe nuk do të më besosh nëse të them se sa më shumë të vuaj, aq më shumë e ndiej bashkimin e thellë me Jezusin. Çastet e vuajtjes më të madhe për mua janë çastet e gëzimit më të thellë, vërtet gëzimi Hyjnor, të cilin nuk mund të ta përshkruaj. E ndiej gëzimin e tij që i shpëton shpirtrat. Kjo është diçka e jashtëzakonshme! Kur më shihni kështu të mjerë dhe të sëmurë në shtrat, nuk do të besonit se jam gruaja më e lumtur në botë!

Në korrik 1995 afrohej fundi. Trupi i saj i mjerë dhe i dërrmuar është në fundin e forcave. Familja është me të, së bashku me të gjithë që e duan, dhe i murmurisin fjalë banale: "Colette, kur të jesh lart, mos harro..." Colette është e gatshme të shkojë me Zojën, e pajtuar me jetën, që i ka ofruar çdo gjë që ka patur dhe shumë më tepër se aq. Disa muaj më herët,

gjatë adhurimit (ajo mban në dhomën e vet Sakramentin e Shenjtë), Jezusi i ka treguar sesi do të arrijë ajo në qiell... E ka parë gëzimin e pamasë të të gjithë të dashurve të Zotit, derisa hynte me fustanin e bardhë, të mrekullueshëm, ishte më e bukura, e jashtëzakonshme dhe Jezusi vjen ta marrë ngrykë dhe me të të vallëzojë, të vallëzojë dhe të vallëzojë...

Por Zoti nuk e ka caktuar që kjo të ndodhë në korrik 1995, sepse përkundër të gjitha parashikimeve (mjekësore!) Colette nuk shkon, por fiton një forcë të re, mbinatyrore. Çka ka ndodhur?

Në prag të vdekjes Colettén e "vizitoi" Marthe Robin dhe e pyeti se a ka dëshirë vërtet të jetojë edhe një kohë, në mënyrë që ta vazhdojë misionin e vet të së "kryqëzuarës me dashuri"[4] dhe kështu t'u ndihmonte vëllezërve. Colette nuk dinte për Marthen, por kjo "vizitë" ishte fillimi i një bashkëpunimi të jashtëzakonshëm të këtyre dy shpirtrave (shih fotografinë në faqen 191.)

A thua Colette nuk e ka kushtuarr sëmundjen e vet për vëllezërit dhe motrat në bashkësi?

Shenjat e prekshme të këtij hiri për shpirtrat shpejt dolën në dritë. Ditëve të ardhshme Colette ndiente dhembje të thellë për të gjithë, saqë nuk mund ta njihje. Kjo nuk dilte prej saj! Në thellësinë e çdo zemre, si në film, ajo sheh plagë, vuajtje të fshehta, me të gjitha hollësitë dhe rrethanat në të cilat kanë ndodhur. Ajo sheh, dëgjon dhe ndien madje edhe bisedat e fshehta dhe mendimet e prindërve në momentin e ngjizjes së fëmijës. E sheh fëmijën në barkun e nënës, vetëdijen e tij të jashtëzakonshme për dashurinë e saj, përkundër madhësisë së tij mikroskopike dhe zbulon sesi ajo qenie shumë e vogël e ndien mungesën e dashurisë, mosmarrëveshjet, ndjenjat e përziera, madje edhe mospranimin e prindërve. Ky fëmijë shumë i vogël është i vetëdijshëm për të gjitha dhe me çfarë mprehtësie se! Ajo dënes nga dhembjet, por ato nuk janë lotët e saj, ajo ndien se Nëna e Zotit qan në të, për shkak të atyre zemrave të vogla, të munduara dhe të copëtuara para se të vinin në botë. Nëna e Zotit qan për shkak të rrugës jo të drejtë dhe fatkeqe nëpër të cilën ai fëmijë do të niset me vrragën e atyre plagëve të para dhe shumë të thella.

Atëherë Colette fillon misionin që s'është provuar kurrë më parë: në lutje ajo i thotë secilit atë që i tregon Zoti[5], edhe ato çaste kur fëmija i ka thënë jetës *jo*, jo Zotit, jo dashurisë, që të mbrohej nga mospranimi,

---

[4] Këtë shprehje e ka përdorur Jezusi kur ia ka shpjeguar Marthes thirrjen e saj dhe dërgimin e saj: *"Ti do të jesh vogëlushja ime, e kryqëzuar me dashuri"* (1929).

[5] Kjo na zbulon karizmën e njohjes dhe të profetizimit, si e gjejmë në Bibël. Për shembull, profeti Natan vjen te Davidi dhe i thotë në emër të Zotit se çka ka bërë ky, në mënyrë që të kthehet (2 Sam 12, 1-15). Kjo natyrisht nuk ka asgjë të përbashkët me "profetizimin" kur personat përdorin mjete ndihmëse (fotogafitë, llomin e kafesë, lavjerrësin) që t'i shqyrtojnë shpirtrat (e nuk mbështeten në Shpirtin Shenjt).

viktimë e të cilit ka qenë. Por të shohësh është një gjë, e të shërosh është fare një gjë tjetër! Atë që njëzet vjetët e psikanalizës nuk kanë mundur ta bëjnë, Colette, si vegël e Zotit, e ka bërë në disa takime me atë person.[6]

Prej zemrës së saj rridhte dhembja e Marisë dhe e Jezusit si prej një burimi të fortë dhe shërimi fillonte[7]. Zoti e di se sa rilindje kanë ndodhur në dhomën e Colettës. Njerëzit vinin tek ajo dhe pas buzëqeshjes së saj, sensit për humor, gëzimit dhe durimit të saj... shihnin Virgjrën e Lume Mari, gjenin nënën e jetës së vet, atë e cila na merr ngrykë që të na japë përsëri kuptimin e jetës, që ta rikthejë identitetin tonë të vërtetë[8].

Tetë muaj më vonë, më 2 mars 1996 (të parën të shtunë të muajit), Colette më në fund u shpërngul në qiell. Në kohë të Pashkëve Christiani ishte me të së bashku me dy fëmijët e tyre dhe me një motër nga Bashkësia. Colette nuk mund të fliste më, por dëgjonte. Ata lusin rruzaren pranë shtratit të saj. Kur arritën te shenja e fundit e lumturisë, te kurorëzimi i Marisë në qiell, motra Catherine i tha Colettës:

– Colette, tani mund të shkosh lart! Atje të presin të gjithë!

Dhe Colette i la në po atë moment, frymëmarrja iu ndërpre ngadalë.

Ajo sot vazhdon punën e saj në tjetër mënyrë në mesin tonë, duke u shfaqur para atyre që kërkojnë ndihmën e saj. Por pasi që ajo është vërtet jona dhe e di se gjithmonë kemi nevojë që me sytë tanë të shohim, me duar tona të prekim dhe me veshët tanë të dëgjojmë gjërat më të bukura për Zotin, posa ka arritur në qiell ka filluar t'u flasë zemrave të tjera që Zoti i ka përgatitur të vazhdojnë misionin e saj të jashtëzakonshëm.

Po, nëse me kujdes e ushqejmë hirin që e kemi marrë në Megjugorje, Zoja do ta rrisë dhe do ta shumojë edhe më. Çfarë premtimi është ky për të gjithë ne! Sepse Colette nuk ka bërë asgjë tjetër, vetëm se ka pranuar bekimin e Zojës në tokë pjellore.

---

[6] Ata që dëshirojnë të kenë fotografinë e Colettës, mund të shkruajnë në adresën: Communauté des Béatitudes, 2. rue des Poiriers, F-76530 Les Essarts, France (të bashkangjitet zarfa me pullë dhe me adresë).

[7] Edhe mua më ka ndihmuar karizma e saj. Tridhjetë vjet nuk më ka marrë gjumi pa barëra dhe vuaja nga pagjumësia e madhe. Colette e ka parë se kjo nuk është organike, por që është e shkaktuar nga seancat spiritistike, në të cilat kam marrë pjesë kur isha e re, para kthimit tim. "I Paudhi ka hyrë nëpërmes kësaj dhe ai edhe më tej ka ndikim në gjumin tënd. Ai dëshiron të të lodhë dhe të të shkatërrojë, më ka thënë. Është i tërbuar sepse ke detyrë t'ua sjellësh Jezusin dhe Marinë atyre që ai i ka paracaktuar që kurrë të mos dëgjojnë për ta." Colette u lut dhe pas dy muajsh pagjumësitë e mia u zhdukën së bashku me barërat.

[8] Këtë mision Colette e ka kryer në pajtim me atin e saj shpirtëror, i cili ka mbikëqyrur vërtetësinë e hireve të pranuara.

Porosia më 25 prill 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras përsëri që lutjen ta vini në vend të parë në familjet tuaja. Fëmijë, kur është Zoti në vend të parë, atëherë në çdo gjë që të bëni, do të kërkoni vullnetin e Zotit. Kështu kthimi juaj i përditshëm do të jetë për ju më i lehtë.

Fëmijë, me përvuajtëri kërkoni në zemrën tuaj çka nuk është në rregull, atëherë do të kuptoni se çka duhet të bëni. Kthimi do të bëhet detyrë e juaja e përditshme, që do ta plotësoni me gëzim.

Fëmijë, unë jam me ju, ju bekoj të gjithëve dhe ju thërras që me lutje dhe me kthimin tuaj të bëheni dëshmitarë të mitë!

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Lutja e Colettës

"... Në mëkate nëna ime më ngjizi"[9], përsërit Fabienne, "por nëna ime është nxënë pa faj". E ka dëgjuar këtë fjali në Lourdes në tetor 1994 në një ligjëratë dhe prej atëherë e ruan në zemrën e vet. E ndien në mënyrë të paqartë se në atë fjali të vogël fshihet e vërteta e madhe dhe shpëtimi për të.

Në të njëzetepestat Fabienne është e rraskapitur. Pandërprerë e mundon një shqetësim i brendshëm. Nuk e njeh tanimë vetveten. E përndjek një ndjenjë se është e tepërt dhe mungesa e vetëbesimit ia vështirëson marrëdhëniet me të tjerët. U frikësohet shikimeve të tyre dhe ndrojtja e saj e sëmurë e lë në vetmi. "Grua e egër!" flet me vete e pezmatuar. Fabienne e ka caktuar diagnozën e vërtetë: është muruar në vetvete.

Takimi i saj me Colette është zhvilluar shkallë-shkallë dhe në lutjen e parë Fabienne u çudit: Përse Colette i flet aq shumë për shën Jeronimin? Dhe kush është ai në të vërtetë?

– Shën Jeronimi, i tha Colette, ia ka dhënë Zotit të gjitha, të gjitha përveç mëkatit.

– Si është e mundur që një shenjt të mos e rrëfejë mëkatin? – pyet veten Fabienne, duke mos e parë lidhjen me problemin e vet.

Me nxitjen e Colettes Fabienne vendosi të shkonte në Megjugorje. Pas kthimit, gjërat lëvizën me nxitim. Në lutje Colette e sheh Fabienne "në sferë uji, prej të cilës nuk dëshiron të dalë". Ajo i di dy gjëra për Fabienne,

[9] Psalmi 51, 7.

Colette – një muaj para vdekjes.

e kjo është se prindërit e saj e kanë humbur vajzën kur ajo i kishte dy vjet dhe që Fabienne, e cila ka qenë shumë e dëshiruar, ka lindur një vit pas vdekjes së motrës së saj.

Atëherë Zotëria ia zbuloi fshehtësinë. Prindërit e kanë dëshiruar shumë Fabiennen, por jo si fëmijë të dytë, të veçantë dhe të vetëm. E dëshironin si zëvëndësim për vajzën e parë. Dëshironin fëmijën e tyre të humbur. Coletté shkon edhe më tutje duke ia shpjeguar Fabiennes se ajo në barkun e nënës ka protestuar kundër prindërve, ka refuzuar të lindë dhe i ka thënë *jo* jetës. Krahas kësaj ka refuzuar të jetë vajzë.

Posa Coletté i ka thënë Fabiennes se çka ka përjetuar dhe duruar në barkun e nënës së vet si embrion, Fabienne është shëruar menjëherë. (Për Coletté kjo ka qenë ngushëllim i mrekullueshëm dhe për këtë ka menduar gjithherë në momentet e rraskapitjes së plotë, derisa misioni i saj kërkonte që sa më shumë t'u ndihmonte shpirtrave.)

Një javë më vonë Fabienne u përgatit të nisej në Megjugorje.

Colette e thirri dhe i tha:

– Kur të shkosh atje, kërkoje meshtarin që t'ia rrëfesh atë mëkat.

Fabienne u shtang. Si do t'ia shpjegojë meshtarit se ka mëkatuar duke refuzuar jetën në barkun e nënës?

– Shko te ati Slavko, i tha Coletté, ai do të të kuptojë.

"Do të shkoj... nuk do të shkoj..." Fabienne luftonte në vete gjatë udhëtimit. Në Megjugorje meshtari kanadez, që thoshte Meshën e shenjtë ditën e parë, tha në predikimin e vet:

– Ashtu sikurse Zotëria ka kërkuar nga shën Jeronimi, le t'ia ofrojmë edhe ne atë që dëshiron më së shumti: mëkatin tonë!

Fabienne nuk iu beson veshëve të vet, shpirti iu shndrit dhe tani kupton përse pandërprerë i kthehej ajo: *"... në mëkate nëna ime më ngjizi, por Nëna ime është nxënë pa mëkat".* Tani duhej bërë atë që Zotëria ka kërkuar nga shën Jeronimi.

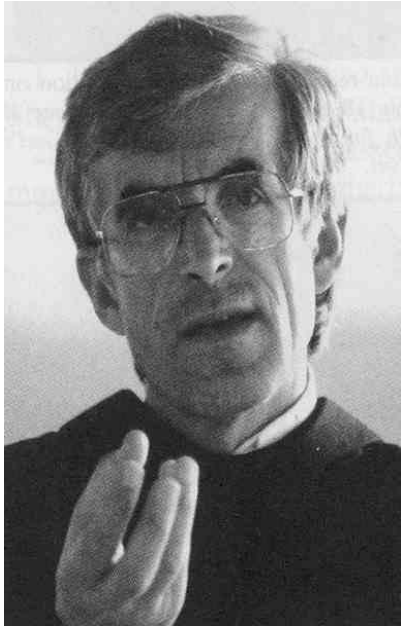

Atë Slavko Barbariq
shpjegon porosinë e Zojës

Shkoi për të kërkuar atë Slavkon dhe ai rrëfim i solli shërim të plotë të brendshëm. Me faljen dhe me mëshirën në zemrën e Fabiennës hyri pranimi i plotë i jetës. Pas gjithë atyre viteve të tmerrshme kur lëvizte në jetë si me ndihmën e radarit dhe kundër vullnetit të saj, Fabienne mundi më në fund të shijonte gëzimin që sheh se dora e Zotit pushon mbi të. U bë e vetëdijshme se Ai më në fund mund të realizonte planin e vet hyjnor me të dhe se ajo ka vlerë. Në zemrën e vet e dinte se është krijesë e dashur, e zgjedhur në mënyrë të veçantë. U zhduk i tërë ai mundim që vinte nga ndjenja se duhet ta zëvëndësojë dikënd që nuk është. Shkurt, Fabienne kuptoi se është e lindur prej Zotit dhe se burimi i vërtetë, rrënja e vërtetë e jetës së saj, është e zhytur më shumë dhe më fort në barkun e Atit, sesa në barkun e nënës tokësore. E zbuloi Krijuesin e vet! Filloi të merrte frymë ndryshe dhe fryti më i prekshëm i shërimit të saj të gjithëve u ra në sy: e egër, e papërshtatshme, e zymtë kronikisht, u bë vajzë e kuptueshme, përplot mëshirë dhe paqe, saqë ishte gëzim i vërtetë t'i qaseshe.

Colette nuk i dinte dy gjëra për Fabiennen... T'ju them se cilat?

1. Atë vit e mori shën Jeronimin për mbrojtësin e vet[10] (ajo e konsideronte këtë gjë të çuditshme: një shenjt gati i panjohur!).

2. Kaluan nëntë muaj prej çastit kur në Lourdes u zhyt në ujin amnor të Virgjrës së Lume Mari (a i dini ato pishinat e akullta...) deri në çastin kur në Megjugorje e shijoi atë lindje të sërishme, të cilën ia solli lutja e Colettës.

Fabienne nuk bën pjesë fare në rastet më të rënda, të cilave Colette u ka ndihmuar, nëse i marrim parasysh ata të cilët nënat nuk i kanë dëshiruar ose kanë përjetuar refuzim të vërtetë. Kështu ka shumë dëshpërim të vulosur në ato plagë, përplot ankthe kronike ose blokada që pengojnë zhvillimin e lirë të njeriut. Por Zoti për çdo fatkeqësi ka të gatshme mëshirën, të cilën e ka fshehur në Zemrën e Papërlyer të Nënës... Tani e dini adresën!

[10] Shiko kapitullin "Përcjellësi nga qielli" (në porosinë e 25. 10. 1994).

Porosia më 25 maj 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot dëshiroj t'ju falënderoj për të gjitha lutjet dhe sakrificat që m'i keni paraqitur në këtë muaj që më është përkushtuar mua.

Fëmijë, dëshiroj që të gjithë të jeni aktivë në këtë kohë, e cila, përmes meje, në mënyrë të veçantë është e lidhur me Qiellin. Lutuni që të mund të kuptoni se të gjithë me jetën dhe me shembullin tuaj duhet të punoni në veprën e shëlbimit.

Fëmijë, dëshiroj që njerëzit të kthehen dhe në ju të na shohin mua dhe Birin tim Jezusin. Unë do të ndërmjetësoj dhe do t'ju ndihmoj të bëheni dritë. Ndihmojuni të tjerëve, sepse duke u ndihmuar atyre, shpirti juaj do të gjejë shpëtimin.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Po, por ç'ndodh po bëra ndonjë marri?

Unë jam shumë krenare për fëmijët, sepse kur Zoja na thërret të paraqesim lutje dhe sakrifica, ata lajmërohen të parët, madje pa përtesë.

Në prill 1992, kur kam dëgjuar se në vend (BeH) ka kampe të përqendrimit, nuk kam mundur të qetësohem më. Doja të shkoja atje dhe ta lajmëroja botën për këtë skandal të tmerrshëm... por kjo do të thoshte vetëm një i vdekur më shumë. Fillova ta lusja Zojën që të më përdorte në ndonjë mënyrë tjetër. Nuk duhej pritur shumë! Disa ditë më vonë kur e përfundova adhurimin e Eukaristisë, m'u desh të merrja lapsin dhe të shënoja ndjenjat e zemrës sime të shqetësuar. Dhe nën udhëheqjen e Vickës lindi vepra e pashoqe: *Fëmijë, shpëtoni Megjugorjen!* Kështu mijëra fëmijë e dëgjuan thirrjen e Zojës për t'i ndalë luftën dhe shtrirjen e së keqes me lutjet dhe sakrificat e veta. Vetëm në qiell do ta marrim vesh për mrekullitë, të cilat i kanë fituar ato zemra të pafajshme që bota të mos fundoset, e tëra, në atë tmerr.

Por mundësitë e veprimit në kohë lufte janë shumë të kufizuara; krahas kësaj fjalët "Megjugorje" dhe "sakrificë" nuk u pëlqejnë të gjithëve që merren me katekizëm. Atëherë bëra marrëveshje me Zojën: "Kur të duash të bësh ndonjë *operacion*, fëmijët do të jenë plotësisht të përgatitur... Por atëherë do ta marrim Fatimen, që askush të mos zemërohet dhe do të kërkojmë leje që të mos na thonë se kërkimi i sakrificave prej fëmijëve është mëkat i rëndë kundër lirisë."

Dhe dy vjet më vonë... ra ora! Duke e ditur se i kam punët ngusht me kohën, Zoja m'i siguroi vetë të gjitha! E fitova vizatuesen më të mirë, një kardinal e dha imprimaturin për 24 orë..., shkurt, libri[11] ishte i gatshëm pak para muajit të Zojës. E çka u thotë Maria fëmijëve në muajin e majit? *"Sot dëshiroj t'ju falënderoj për të gjitha lutjet dhe sakrificat...!"*

Qysh atëherë m'i dërgojnë vizatimet që i kanë ngjyrosur fëmijët, kur e kanë përfunduar nëntëshen e Marisë. Njeriu shkrihet nga kënaqësia kur lexon se çka kanë dashur të sakrifikojnë, të japin, të lusin.

Olivieri i vogël e ka fituar librin saktësisht nëntë ditë para kungimit të parë. Prindërit i propozuan të përgatitej duke lutur nëntëshen. Olivieri çdo ditë ka zgjedhur një sakrificë që e ka kushtuar. Por vëllait të tij katërvjeçar nuk i pëlqente se vetëm vëllai i madh e ka këtë privilegj. Filloi të bërtiste: "E unë, e unë! Çfarë sakrifice do të kushtoj unë sot?" I dhanë disa propozime dhe ai u përpoq t'i realizonte. Këtë e bënte me aq përkushtim sikurse edhe vëllai i tij i madh, saqë prindërit nuk e ndienin veten mirë. "E ne...?"

Vendosën t'i shoqëronin fëmijët në aventurën e tyre me Zojën dhe mbarë familja përjetoi përtëritje të madhe në dashurinë e ndërsjellë.

Pak më vonë shtatëvjeçarja Crystelle me një fjali të vetme na ka mbajtur një ligjëratë nga teologjia e thellë mistike mbi betejën shpirtërore. E Përfundoi nëntëshen dhe i tha së ëmës:

– Nënë, tani e di sesi do t'i përkushtohem Marisë: unë i jap asaj zemrën time e ajo mua Zemrën e saj të Pastër! Ky është këmbim i thjeshtë!

Por atëherë një pyetje e vështirë e tronditi Crystellen.

– E, nëse bëj ndonjë marri... çka do të ndodhë...?

Mendoi një çast dhe sytë i shkëlqyen:

– Ah, e di!!! Nëse më vjen ndonjë marri, menjëherë do ta shohë Zemrën e Papërlyer dhe do të largohet duke vrapuar!

[11] *Les enfants, aides mon coeur á gagner!* (Fëmijë, ndihmojeni zemrën time të ngadhënjejë!), për fëmijët prej 6 deri 11 vjeç. Botuesi Éditions des Béatitudes. E përkthyer në afër dhjetë gjuhë, do të përkthehet edhe në kroatishte.

Porosia më 25 qershor 1996

(Pesëmbëdhjetëvjetori i dëftimeve)

"Të dashur fëmijë!

Sot ju falënderoj për të gjitha sakrificat që m'i keni paraqitur këto ditë. Fëmijë, ju thërras të m'i thoni hapur të gjitha dhe të vendosni të ktheheni. Zemrat tuaja, fëmijë, ende nuk janë hapur para meje krejtësisht, prandaj ju thërras përsëri – hapuni ndaj lutjes, që në lutje t'ju ndihmojë Shpirti Shenjt dhe që zemrat tuaja të bëhen zemra prej mishit e jo prej gurit.

Fëmijë, ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime dhe që keni vendosur të niseni me mua drejt shenjtërisë."

A nuk je ti nga Jerusalemi?

Megjugorje do të mund të gjendej edhe afër Safedës ose Kanës, aq shumë pejsazhi i saj i ngjan Galilesë. Të njëjtat bimë, e njëjta dritë e bardhë dhe shkëlqyese, që i shndrit tokat e Mesdheut, të njëjtat lugina të buta, ku afër njëra-tjetrës rriten ferrat, fiqtë, hardhia dhe kaça dhe ai zhavori i pashmangshëm dhe i mërzitshëm që edhe sot i mundon fshatarët izraelitë. Virgjra e Nazaretit këtu nuk ndihet e huaj, si do të ndihej po të gjendej në Norvegji!

Por përkujtimet e jashtëzakonshme nga Bibla, që ofrojnë dëftimet në Megjugorje, nuk qëndrojnë vetëm në ngjashmërinë e jashtme dhe të dukshme të Hercegovinës me tokën izraelite. Ajo qëndron në vetë personin e Virgjrës së Lume Mari, në mënyrën sesi ajo vepron dhe si lutet, në qëndrimin e saj dhe në fjalorin e saj. E tërë qenia e saj në mënyrë të mrekullueshme e deshmon për gruan biblike që ka dalë nga fisi i Davidit.

Rita F., ndihmësja e atit Slavko nga Amerika, para pak kohe e ka festuar ditëlindjen e vet. Që të shënonte atë ngjarje, veguesja Maria e ka thirrur që të marrë pjesë në dëftimin në kapelën e saj dhe Rita e ka sjellë një trëndafil për Virgjrën e Lume. Maria nuk e ka ditur se Rita është izraelite me prejardhje, Zoja u dëftua dhe Maria, pasi e tha *Magnificat*, që bëhet gjithherë pas dëftimit, ua sqaroi të gjithëve duke buzëqeshur, se çka në të vërtetë ka përjetuar:

– Sonte Zoja na ka përshëndetur të gjithëve, pastaj na ka bekuar; menjëherë pas kësaj ka drejtuar shikimin drejt trëndafilit. Shumë i ka pëlqyer trëndafili! Por pastaj nuk kuptova asgjë, sepse filloi të lutej në gjuhën e vet amtare!

Miqtë e Ritës e kanë kuptuar se çfarë dhurate është kjo! Sidomos anglezi Bernard Ellis, miku ynë, që rrjedh nga familja izraelite, shumë e përshpirtshme, i cili atë ditë ishte me ne.

– Ajo është lutur në gjuhën e vet amtare, sepse e ka ndier veten në familje! I thashë që ta gëzoj.

Bernardi i kishte sytë e mbushur me lot: ai kërkoi në atë mëngjes nga Zoti shenjën që ia vërteton se ajo që vjen në Megjugorje është me të vërtetë Nëna e Mesisë. Ajo shenjë i ka tejkaluar pritjet e tij!

Zoja në mënyrë të përsosur flet kroatisht: përse atëherë është lutur në gjuhën e vet amtare, duke rrezikuar që ta hutojë Marinë e saj të vogël që nuk mund ta kuptojë[12]?

Përkthimet tona nuk e përcjellin gjithmonë domethënien burimore.[13]

Është e vërtetë se jemi larguar nga domethënia e fjalëve burimore, nga ato që i ka folur vetë Zoti ose engjëjt e tij, fjalëve në të cilat shprehet krijimi dhe formimi tremijëvjeçar i popullit biblik dhe të cilat bartin në vetë përmbajtjen e pastër të Zemrës së Zotit.

Çfarë gëzimi është për ne kur shohim se Zoja në porositë e veta përdor të njëjtat fjalë biblike, fjalët e Zbulesës! Por çfarë jehone mund të kenë këto fjalë në zemrat tona, nëse, për shembull, ato në gjuhën shqipe shprehin tjetër domethënie?

Do të marrim disa shembuj të porosisë së 25 qershorit:

Kthimi: rrënja hebraike e kësaj fjale, që shënon historinë e popullit të izraelit (d.m.th. historinë e secilit shpirt tonit) është me milja larg prej kuptimit bukur të vështirë që i japim ne sot, e ngarkuar me sakrifica të mundimshme dhe me përpjekje mbinjerzore. Fjala *Teshouva*, "kthim", shpreh, përkundrazi, idenë pozitive dhe ngushëlluese të të mërguarit që kthehet. E ku kthehet? Në shtëpi!

Kthehet më në fund në tokën e vet, te të vetët, në shtëpinë ku e kanë ngjizur babai i tij dhe nëna, atje ku është mirë të jetohet dhe të dashurohet, atje ku janë të gjitha burimet e tij. E ka përjetuar përvojën e mundimshme të largësisë nga shtëpia e prindërve, përvojën e mungesës, si në zemër ashtu edhe në kuptimin material, përvojën e robërisë nën popujt barbarë dhe ja ku është përsëri në mesin e të vetëve, përsëri është pronar i pasurisë së vet, më në fund është i sigurt, krejtësisht i kënaqur.

Kthimi im i drejton hapat e mi kah shtëpia e lindjes dhe unë kthehem të jetoj me të mitë. Në lutje e shoh busullën time të brendshme, vërej se kam qenë i prishur (kam ecur gabimisht) dhe e përmirësoj kahjen.

---

[12] Gjuha amtare e Marisë ka qenë arameishtja, por duket se flet edhe hebraisht.

[13] Në qershor 1996 Gjon Pali II ka deklaruar se përshëndetja *Hail Mary* nuk e përcjell përshëndetjen e vërtetë të Engjëllit, që është përplot me gëzim.

Në Megjugorje Zoja na thotë se porosia e saj më e rëndësishme është kthimi. Vërtet, nëse nuk jetoj në *prehrin e Atit* (Gjoni 1, 16) me Jezusin, unë jam njeri i vdekur!

"Bota është larg prej Zotit, prandaj ajo nuk ka paqe. Unë kam ardhur që t'ju afroj te Zemra e Zotit", na thotë Zoja dhe ajo e bën këtë.

Shenjtëria: për shumicën e të krishterëve shenjtërimi është tmerr! Diçka që duhet t'i largohemi, sepse ky është mohim në mëngjes, mohim në mesditë, mohim në mbrëmje dhe përsëri mohim gjatë natës! E ne dëshirojmë të marrim frymë lirshëm, të jetojmë, ta shfrytëzojmë jetën deri në maksimum! Ndërsa ata shenjtër të mjerë në altare – çfarë fatkeqësish kanë përjetuar! Mundim i shpirtit dhe i trupit... Oh, jo! Kështu jo! Ne dëshirojmë të kënaqemi me gjërat e mira të kësaj jete, ne dëshirojmë lumturinë!

E pastaj, kush mendoj se jam unë? Shenjtëria është diçka e paarritshme, krejtësisht jashtë mundësive të mia! A thua do të bëj mrekulli, që të rri pezull në ajër, të shumoj bukën? As në ëndërr! Kjo është për pakicën, shumë të veçantë që kanë lindur në ujë të bekuar. Unë jam normal si të tjerët. Kjo do të ishte thjesht mendjemadhësi, të mendosh se një tip i mjerë si unë mund të bëhet i shenjtë! Përse jo edhe Napoleon?

"Të dashur fëmijë, i ka thënë Zoja një grupi të lutjes, *unë e di që në mesin tuaj shumica kanë frikë nga shenjtëria..."*

Kadosh, "i shenjtë", në hebraishte do të thotë "i ndarë, i veçuar". Ashtu si Zoti e ka ndarë dritën nga terri, ashtu si e ka ndarë kokrrën e mirë prej egjrës. Unë jam i "shenjtë" kur nuk jam "prej botës", edhe pse jam në botë. Unë jam prej pagëzimit i "ndarë" që t'i takoj Zotit. Ai më bën pjesëmarrës në shenjtërinë e vet, sepse ai është i vetmi i shenjtë.

Zoja ka kërkuar prej grupit të Jelenës *që të mos bëjnë si të rinjtë e tjerë që kërkojnë kënaqësi*. Kjo nuk do të thotë fare skamje as mungesë. Përkundrazi, kjo nënkupton idenë e bollëkut: pse të humbet në mënyrë të marrë pasuria e çmuar e trashëgimisë sime duke bërë marrëveshje me Vjedhësin, Rrenacakun dhe Vrasësin, kur duke u përcaktuar për shenjtëri, kam çdo gjë që ka Zoti, sepse me të bëhem një? Në Megjugorje Zoja i kurajon në mënyrë të mrekullueshme të gjithë ata që i frikësohen shenjtërisë: kjo nuk do të thotë që t'ia mohosh vetes "ëmbëlsirën"; i shenjtë është ai i cili në zemrën e vet ka plotësinë e dashurisë. A nuk është kjo dëshira më e thellë dhe më e madhe e çdo njeriu? *"Pa shenjtëri ju nuk mund të jetoni!"* – thotë ajo.

Shpesh ua përcjell të rinjve këto fjalë të Zojës: *"Edhe pa vetëdije ju dorëzoheni në duar të Djallit"* dhe shtoj: "A dëshironi të dini cila është mënyra më e mirë t'i dorëzoheni Djallit? Kjo është shumë e lehtë! Mjafton që të bëni atë që bëjnë të tjerët. Aty nuk do të gaboni. Por nëse bëni atë që

thotë Ungjilli dhe Zoja, sidomos këtu nuk do të gaboni, do të dorëzoheni në duar të Zotit dhe do të keni çdo gjë që dëshironi. Nëse jetoni në mënyrë të shenjtë, do të tërhiqni të tjerët që janë të uritur për Zotin, ata do të vijnë tek ju dhe do të kërkojnë prej jush, si ata komunistët e rinj – ateistët nga Sarajeva, që i kanë thënë Mirjanës: "Ne shohim se ti ke diçka që ne nuk e kemi. Paqe, lumturi... Edhe ne dëshirojmë t'i kemi këto! Na thuaj si e arrin këtë?"

Marija Pavloviq-Lunetti *pranon porositë mujore për mbarë botën*

Zemra: "Duaje Zotin tënd me gjithë zemrën tënde..." *Levav*, në hebraishte "zemra", përmban anën e mirë dhe të keqe. Ky varg prej Ligjit të përtërirë, që e sjell Jezusi, do të thotë: në zemrën tënde ka mish edhe gur. Asnjë zemër njeriu nuk është vetëm mish ose vetëm gur, por kryesisht mish ose kryesisht gur. Zoti është ai që e shndërron shkëmbin në burim uji. Duaje Zotin me tërë qenien tënde dhe ai pak nga pak do ta shndërrojë në mish atë që është në ty prej gurit. Këte do ta thotë Zoja me këtë porosi.

O! Si duket me gjithë këto rrënjë hebreike tanimë kam shkelur në tjetër libër! Më duhet të ndalem... por ju mos u ndalni! Mos i lexoni porositë duke menduar: "Por, Zojë kjo është pa ngjyrë, pa erë dhe pa shije..." S'është e vërtetë! Kërkoni në mesin e meshtarëve atë i cili do t'ju shpjerë në visarin e Biblës dhe do ta zbulojë para jush shijen e mrekullueshme edhe të shkronjës më të vogël! Dhe kur të kontaktoni me Zojën nga Lourdesi, me Zojën nga Fatima, me Zojën nga Guadalupe, nga Czestochowa, nga Parisi, pyeteni gjithmonë:

– Zojë... a nuk je ti nga Jerusalemi?

Porosia më 25 korrik 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras që çdo ditë të përcaktoheni për Zotin. Fëmijëz, ju flisni shumë për Zotin, por pak dëshmoni me jetën tuaj. Prandaj, fëmijëz, përcaktohuni për kthim, le të jetë jeta juaj e vërtetë para Zotit, ashtu që në të vërtetën e jetës suaj të dëshmoni bukurinë që ju ka dhuruar Zoti. Fëmijëz, ju thërras përsëri që të përcaktoheni për lutje, sepse nëpërmes lutjes do të mund të jetoni kthimin.

Secili prej jush në thjeshtësi do të bëhet i ngjashëm me fëmijën, që është i hapur për dashurinë e Atit.

Ju falemnderit që i jeni përgjegjur thirrjes sime!"

Lodra e pashmangshme

Për nevojat e incizimit të emisioneve të mia televizive mbi porositë, Maria dhe Paolo na e kanë liruar shtëpinë e vet. Së bashku me ekipin amerikan superprofesionist të Mark Chodzkos dhe Denis Nolanit, e kemi vendosur studion tonë në kapelën, në të cilën Maria ka dëftimet e saja të përditshme, kur gjendet në Megjugorje. Drita verbuese e reflektorëve në moment e zëvendësoi dritën e butë qiellore dhe natyrore, e cila e përcjell Zojën kur e viziton atë dhomë. Ruzhka, motra e madhe e Marisë, na përgatiste ushqimin dhe ashtu u bëmë shoqe të mira. Gëzohesha kur shihja sesi kuptohen mirë Marku, mjeshtri holivudian i filmave dhe ajo kroate, e cila e ka kaluar jetën duke shërbyer, ndihmuar, dhe duke punuar shumë për të mbijetuar. Marta e vërtetë nga Betania, e cila krahas kësaj ishte edhe zemërmirë.

Ruzhka është për mua figurë mallëngjyese e gruas Biblike, e cila di ta ruajë *Shalomin* në shtëpinë e vet: Zemra e saj është në Zotin, këmbët e saj qëndrojnë fort në tokë, duart i ka në shpërgenjtë e fëmijëve e fytyrën e ka të gëzuar çkado që të ndodhë. Asgjë nuk i shpëton shikimit të saj, qofshin ato gjallesa, qofshin objekte. Ajo mendon për të gjitha në zemrën e saj dhe nganjëherë kur e ndien se ekziston besim i ndërsjellë, thotë fjalë të vlefshme si floriri. Prekja e saj më shëron nga virusët e fundit të Parisit, që janë ende në mua! Përndryshe ajo është një prej dëshmitarëve më të besueshëm nga Megjugorja, nga muajt e parë të dëftimeve, prej atyre njerëzve modestë nga familjet e veguesve.

Një mbrëmje kur po pinte një nga kafetë e veta të forta turke, në mënyrë spontane filloi të kujtonte ngjarjet nga ato ditë heroike të

Megjugorjes, kur policia dhe vëllëzërit e rremë ua helmonin jetën dhe kur hiret më të mrekullueshme binin mbi fshat.

"Një mbrëmje, tregon ajo, isha në kishë dhe ishim aq shumë, saqë disa duhej të ngjesheshin rreth altarit. Isha një metër nga ati Jozo. Papritmas, derisa lutej rruzarja, fytyra e tij u ndërrua duke shprehur një befasi të madhe. Disa minuta shikimin e kishte fiksuar në një pikë, pak mbi turmën, e cila ishte ngushtuar aty dhe qëndroi ashtu me gojë të hapur, si i magjepsur. E pashë mirë shprehjen e fytyrës së tij dhe e dita se diçka ka ndodhur. Pastaj e përkuli kokën dhe mbeti ashtu i menduar. Pas lutjes, pasi e njihja mirë, e pyeta: "Çka keni parë?" Më shikoi pa fjalë, duke ma bërë me dije se nuk do të merrja përgjigjen. Por unë e dija se e ka *parë* Zojën. E kam njohur motrën time, e dija se si shikohet Zoja. Më vonë ka thënë se Zoja ka qenë si Nënë në mes të fëmijëve të saj, të poupllit të saj dhe se është lutur me ne. Prej asaj dite në të është zhdukur çdo dyshim dhe prej atëherë i mbron veguesit."

Më vonë u diskutua për ipeshkvin, Mons. Zhaniqin[14]. "Kam qenë atje kur ka ardhur pas dëftimeve të para të Zojës. Ka biseduar gjatë me veguesit. Në mbrëmje, në kishë, tani më duket se e shoh sesi e bashkoi gishtin e madh dhe gishtin tregues (ajo e bën të njëjtin gjest), me vendosmëri dhe i bindur i tha popullit: "Veguesit nuk rrejnë, ata flasin të vërtetën!" dhe me këmbëngulje përsëriste: *"E vërtetë, e vërtetë!"* Madje shtonte duke bërtitur:

– E ti, Ruzhka, ke besuar menjëherë?

– Po, menjëherë! Kur diçka është e vërtetë, zemra e di menjëherë. Unë nuk shoh asgjë, asgjë nuk dëgjoj, por e di mirë se Ajo është këtu. Ivana ime e ka parë! Atë ditë, sikur të mos kishte roje, ishte e pamundur të kontrollohej e tërë ajo turmë dhe të mjerët vegues ishin aq të shtrënguar, saqë frikësoheshim se mos po i ndrydhnim fare! Erdha në dëftim me Ivanen time, e cila i kishte vetëm tetëmbëdhjetë muaj në atë kohë. E bartja në dorë, pak e ngritja lart që të mund të merrte frymë. Pa dashur, sepse më shtynin njerëzit të cilët kishin rrethuar Marinë, u gjenda praktikisht në vendin ku qëndronte Zoja, rreth një metër e gjysmë para dëshmitarëve. Atëherë ndodhi diçka e çuditshme. Ivana e vogël u ngrit në duart e mia dhe me dorashkat e saj provoi të kapte diçka të padukshme, diçka që tërhiqte me tërë forcën e vet të vockël, por që dukej se nuk po vinte. Jo shumë larg nesh gjendej një meshtar nga Spliti dhe shikonte lëvizjet e fëmijës si i magjepsur. Shpërtheu në vaj.

Pas paraqitjes Maria tha se vogëlushja e ka parë gjithashtu Zojën dhe se ka luajtur me kurorën e saj me dymbëdhjetë yje, duke provuar që ta kapte, gjë që e ka bërë Zojën të qeshte shumë. Ndërsa meshtari ka sqaruar:

[14] Ka vdekur me 11 janar 2000 në Split në moshën 81-vjeçare.

ai nuk ka besuar në paraqitje dhe ka ardhur me qëllim që të vërtetojë se janë të rreme. Por Zoja i ka dhënë shenjë të qartë.

– Fëmija nuk mund të gënjejë, – përsëriste duke qarë.

Ai meshtar u bë mbrojtës i madh i Megjugorjes.

Ruzhka shtoi se në mesin e popullit kishte shumë agjentë komunistë dhe ishte e ndaluar të thuhej çkadoqoftë, sepse mund të të kushtonte shtrenjt. Por Ivana e saj e vogël fliste në emër të të gjithëve, më mirë se të gjitha deklaratat e ipeshkvijve ose të teologëve.

Që t'i bindte, Zoja e mori një fëmijë afër vetes.

Porosia më 25 gusht 1996

"Të dashur fëmijë!

Më dëgjoni, sepse dua t'ju flas dhe t'ju thërras që të keni më shumë fe dhe besim në Zotin, i cili ju do pa masë. Fëmijë, ju nuk dini të jetoni në hirin e Zotit, prandaj ju thërras që të bartni Fjalën e Zotit në zemrat dhe në mendimet tuaja. Fëmijë, vendosni Shkrimin shenjt në vend të dukshëm në familjet tuaja, ruajeni dhe zbatojeni. Mësoni fëmijët tuaj, sepse nëse nuk u jepni shembull, fëmijët bien në mosbesim. Mendoni dhe lutuni. E atëherë Zoti do të lindë në zemrën tuaj dhe zemrat tuaja do të jenë të lumtura.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Marrëveshja e Terezes

Merreni me mend një bretone të vogël pesëdhjetetrivjeçare, pronare e pasurisë në fshat, e cila besonte madje para se të lindte dhe e cila me ardhjen në Megjugorje e ka plotësuar udhëtimin e vet jetësor.

Kjo është Thérèza. Është dashur një rast i jashtëzakonshëm që ta nxirrte nga fshati i saj dhe ta sillte para këmbëve të Zojës: Me fjalë të tjera, Tereza, ka një brengë të madhe sa edhe zemra e saj e madhe amnore. Tanimë tri vjet dhëndri i saj lufton kundër bijës së saj, Verës, dhe kundër familjes së saj, të cilën e konsideron "fanatike të prapambetur" fetare. Ai thotë haptas se nuk beson në Zotin dhe se nuk ka ndër mend që të merret me marri të tilla. Thérèse shkon në Megjugorje me qëllim që të gjitha këto t'ia besojë Virgjrës Mari.

Atë ditë e bija është dashur të shkojë tek avokati që të fillojë procedurën e shkurorëzimit. Gjatë udhëtimit për në Megjugorje Thérèse i përbluan gjithë këto brenga në zemrën e vet. Tmerrohet kur e sheh mbesën e vet, Harmony, të ndarë më dysh ndërmjet babait dhe nënës. Ata rrahen dhe bisedojnë për shkurorëzimin para saj. E Harmony vetëm ëndërron që të ketë vëllain e vogël ose motërzën!

Kur arriti në Megjugorje, Thérèse dëgjoi të flitej për njëfarë marrëveshjeje[15] me Virgjrën e Lume Mari. Ajo, domethënë, vendosi t'ia linte në dorë tërësisht problemin dhe vuajtjen e saj dhe i tha: Ti kujdesu për Véren dhe familjen e saj e unë do të lutem për qëllimet e tua." Pasi e bëri marrëveshjen, ajo u nis kah Kryqi i Kaltër, ku filloi të lutej me zjarr për atë

[15] Marrëveshja për të cilën Jezusi i flet shën Katarinës së Sienës: "Ti kujdesu për gjërat e mia, e unë do të kujdesem për tuat."

që Zoja kërkon: për të patënzonët, të rinjtë, për mëkatarët, për meshtarët, për paqe në zemra etj.

Që natën e parë mori vesh se e bija ka hequr dorë nga biseda me avokatin, sepse dëshiron të provojë edhe një herë të shpëtojë kurorën.

Ditët kalojnë dhe çdo mbrëmje, pas programit, Thérèse shkon te Kryqi i Kaltër, ku me besim të madh lutet shumë për qëllimet e Zojës.

Kur u kthye në Francë, vërejti se për çudi, dhëndri i saj nuk ishte më si përpara. E bija i tregoi se një mbrëmje, diku rreth orës 22, derisa shikonte televizionin i shtrirë në shtrat, e kishte thirrur:

– Vera, eja shpejt të shohësh! Shiko këtë kryq të madh mbi televizor!

Vera nuk shihte asgjë, por i shoqi këmbëngulte:

– Shiko, atje është!

Dridhej nga frika... ai farë racionalisti!

Atëherë Thérèse i kishte shpjeguar së bijës se ajo di për Kryqin e Kaltër! Në Megjugorje për çdo mbrëmje ishte lutur mu para atij kryqi.

Zoja me të vërtetë e kishte pranuar marrëveshjen me të: ajo u mor me dhëndrin, e Thérése lutej për qëllimet e Zojës.

Që atëherë (kjo ndodhi në qershor 1995) Vera dhe i shoqi e pranuan rrugën e Kishës. E morën sakramentin e pajtimit, të cilin Vera nuk e kishte marrë dhjetë vjet, e i shoqi njëzet... Dhuna, rrahjet, fjalët plot urrejtje, të gjitha këto morën fund; çdo ditë familja lutej bashkë, kurse vogëlushja Harmony ka një lajm të mirë për ne: në vjeshtë e pret vëllain e vockël!

Porosia më 25 shtator 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras t´i paraqitni kryqat dhe vuajtjet tuaja për qëllimet e mia. Fëmijë, unë jam Nëna juaj dhe dëshiroj t'ju ndihmoj të gjeni mëshirë te Zoti. Fëmijë, paraqitni vuajtjet tuaja Zotit si dhuratë, në mënyrë që të bëhen lule e mrekullueshme e gëzimit. Prandaj, fëmijë, lutuni që të mund të kuptoni se vuajtja mund të bëhet gëzim, e kryqi rrugë e gëzimit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Myriam, ti je si unë

Dimër 1991. Faza e fundit. Eugjénia përdredhej nga dhembjet në shtratin e saj. Kimioterapitë e njëpasnjëshme e kanë rraskapitur, por nuk kanë mundur ta ndalin kancerin e mushkërive, i cili e bren pa mëshirë. Atje, në shtëpinë e saj në krahinën Val d'Oise, fëmijët dhe nipat e saj vazhdojnë jetën, kurse ajo, me hapa të shpejtë, i afrohet takimit me Zotin e të parëve të saj.

Eugjénie është lindur në Blidë, në Algjeri, rrjedh nga një familje e shquar hebreje që ka dhënë rabinë dhe njerëz të lutjes, shtylla besnike të sinagogave vendase, ku liturgjia e sefardëve[16] përzihej me thirrjen e myezinit. Nëna e saj, Rachel, e ka edukuar në traditën e pastër hebreje, por, dorën në zemër, Eugjénia ka ruajtuar nga kjo vetëm atë më të domosdoshmen. Për asgjë në botë nuk do ta linte pa festuar *Kipurin* (ditën e faljes së madhe), të ndizte qirinjtë për *Shabat* të premten kur perëndon dielli dhe të vinte në tavolinë gërshetën e bukës së shabatit që e ka thurur me duart e saja. Por përveç kësaj Eugjénia nuk mendon shumë për Zotin, të cilin nuk e njeh dhe i cili do të mund të kërkonte prej saj orë të tëra lutjeje, e ajo ka aq shumë punë në kuzhinë. Për të mbijetuar, është dashur të luftonte shumë pa u kursyer fare, gjë që nuk e ka zbutur karakterin e saj të rëndë. E ka kaluar jetën duke shërbyer, duke u zgjuar herët dhe duhet t´i përfundojë ditët e saj në periferinë e Parisit, si ndonjë refugjate e përbuzur nga të gjithë. Ka një mundim në zemër që e bren në fshehtësi. Njëri prej fëmijëve të saj jeton në qendrën e personave me nevoja të veçanta. Kupa është tepër e hidhur, përkundër dashurisë së djalit të saj të dytë, Paulit, i cili e ka marrë te vetja dhe ndan dhembjen me të.

Të ftohtët e dhjetorit është lëshuar mbi Paris dhe afrohet Krishtlindja. Esther gjashtëvjeçare, e bija e Paulit, u ka thënë të gjithëve se nuk do ta

[16] Sephardim ose Sefardim, emër i hebrenjve në Spanjë dhe Portugali në mësjetë.

varrosë gjyshen, sepse ajo do të shërohet shpejt... "Imagjinata e fëmijës", mendon familja.

Në një kënd të dhomës së ditës qëndron ikona e Nënës së Zotit, sepse Pauli është martuar me katolike, Éliane; kjo përzierje askujt nuk i pengon. Kjo ikonë, para disa ditësh shkaktoi një gjë të çuditshme, derisa gjyshja Eugjénia e shikonte. Ishte shumë e brengosur për Paulin, i cili kërkonte punë ato ditë dhe nuk mundi të duronte më dhe klithi drejt ikonës:

– Myriam, ti je si unë, je Nënë dhe hebreje! Ndihmoje djalin tim, Paulin!

Dhe dëgjoi Zërin pas vetes, të kristaltë dhe shumë të qartë.

– Mos u brengos, unë do të jem me djalin tënd!

Eugjénie u suall... nuk pa askënd! Sipas ngjyrës ishte zë femre, i ri dhe aq i butë e hyjnor, saqë Eugjénia u mbush me dashuri të papërmbajtshme. U rrëzua nga çudia, gëzimi, por edhe nga frika... Vrapoi në kuzhinë të shihte a është dikush atje. S'ishte askush! Domethënë, ajo është e vetme, pra... *Myriam* i ka folur! Prej ikonës doli njëfarë ere e jashtëzakonshme, një erë trëndafili? Jasemini? Eugjénia nuk e dinte. Ajo erë s'u hoq gjatë dhe e ndienin të gjithë ata që vinin.

Biseda për punë ishte e frytshme për Pulin. Krejtësisht papritmas e pranuan për inxhinier komercial. Kur u kthye në shtëpi, shpërtheu si gjyle topi.

– E pabesueshme, gjatë bisedës e ndieva njëfarë ere të jashtëzakonshme, shumë të mirë, si në mes të trëndafilit dhe jaseminit... Por, edhe këtu! Kjo është erë e njëjtë!

Vogëlushja Esther e ka mbajtur në mend çdo fjalë të bisedës së të rriturve, ajo e nderon ikonën dhe gjithashtu mban lidhje me Virgjrën e Lume Mari, e cila do ta drejtojë në një rrugë krejtësisht të veçantë. Nëse ajo thotë se gjyshja Eugjénia do të shërohet, ajo e di se çka thotë. Vërtet Eugjénia u shërua pak para Krishtlindjes. Mjekët nuk gjejnë më as gjurmët e kancerit. Dhe ka oreks si ujku!

Një mbrëmje janari Eugjénia pështyri gjak dhe kjo e frikësoi shumë. Përsëri e thirri në ndihmë *Myriamën*. Në orën katër të mëngjesit, ikona vetë erdhi në duart e saj dhe me atë rast u përgjak dhe Eugjénia dëgjoi të njëjtin zë qiellor që vinte nga ikona dhe i fliste.

– Mos u brengos, kjo nuk është asgjë serioze!

Kur e dërguan në spital, ajo as që mundi ta merrte me mend se çfarë tronditjeje do të përjetonte kur e dëgjoi radiologun.

– Kjo nuk është asgjë serioze, mos u brengos, vetëm një enë e vogël gjaku është lënduar. Mëngjesin e ardhshëm Eugjénia e luti Paulin t'ia përkthente *Ati ynë* në hebreishte, sepse atë mbrëmje në *Shabat*, të gjithë do ta lutnin.

Lidhja e cila u vendos atëherë në mes *Myriamës* dhe Eugjénies ishte sekrete, por aq e fortë, saqë Eugjénie u ndërrua krejtësisht vetëm për disa ditë. Ajo, që dikur ishte grua praktike, gjithmonë e zënë dhe nganjëherë aq e gatshme që t'ua helmonte jetën të afërmve, u bë engjëll i vërtetë i durimit, i mirësisë dhe i gëzimit. E mësoi *Të falemi Mari* dhe e thoshte pandërprerë. Në mes të natës zgjohet me atë lutje që kurrë nuk e ndërpret dhe vazhdon ta thotë në qetësi deri në mëngjes, para se ta fillojë ditën e vet të gjyshes hebreje, gjithmonë e gatshme për të ndihmuar, për të ngushëlluar dhe për të ndërmjetësuar. Posa të paraqitet ndonjë problem apo ndonjë mundim, ajo klith: "Nënë!", pastaj në fshehtësi bisedon me *Myriamën* dhe prej saj merr krejt çka dëshiron. A nuk e ka prekur në vend të ndieshëm kur i ka thënë "Ti je si unë, je nënë dhe hebreje!"? *Myriam* ishte e përvetësuar atë ditë, pa dyshim!

Eugjénie nuk ka kurrfarë edukate të krishterë dhe këto ngjarje i pranon me naivitetin e fëmijës. Pasi kjo bashkësi e vogël familjare u transferua në Lyon, erdhën të më dëgjonin të gjithë një ditë janari të vitit 1995, kur fola për Megjugorjen në kishën Saint-Nizier. E gjithë familja u shqetësua kur kuptoi se *Myriam* vjen të shpjegojë fenë në këtë fshat të vogël të ish-Jugosllavisë! Duhet të shkohet atje! Kjo është e mundur vetëm për Elian dhe Eugjénia i propozon së resë në mënyrë të ndieshme: "Atje do të kuptosh se çka më ka ndodhur dhe kur të kthehesh, do të ma shpjegosh! Ah, sikur të mund të shkoja atje!"

Éliana ia ka sjellë nga Megjugorja truporen e Zojës, të cilën ajo e mban në dhomën e vet. Madje e ka sjellë edhe shtratin, në atë mëyrë që të mund ta shikojë. Ajo e ndien praninë e saj dhe i flet me zemër të hapur. Mbi shtëpi bien të gjitha llojet e hireve! Çdo ditë, kur lëshohet mbrëmja, Eugjénia në mënyrë të butë, por të sigurt, thotë: "Të shkojmë të lutemi". Atëherë mbarë familja gjunjëzohet para trupores së Zojës nga Megjugorja dhe lut rruzaren për qëllimet e Mbretëreshës së Paqes. Meqenëse ka shpirt të thjeshtë, ajo nuk i mban të fshehura marrëdhëniet e saj me *Myriamën*. Eugjénia shpesh thotë: "Ajo është këtu, ajo është këtu! A nuk po sheh?!"

Përveç Megjugorjes, Eugjénie e ka kuptuar edhe një mister që është i ri për të: frytshmërinë e vuajtjes. Sepse fjala *Myriam* në hebraishte do të thotë "oqeani i erës së mirë", por gjithashtu edhe "oqeani i pikëllimit". Zemra e pafaj dhe e dhembshme e Marisë i është zbuluar pak nga pak Eugjénies, telat amnor të së cilës janë shpërndarë në mbarë njerëzimin mëkatar dhe të vuajtur. Ajo që dikur ishte aq posesive, aq e përqendruar në fëmijët e saj, tani dëshiroi të shpëtojë çdo njeri dhe thoshte për Myriamën: "Ajo... ka vuajtur shumë, shumë më tepër se unë!" Kryqat e magjepsën. Mendoi për fëmijën tjetër të saj, të kryqëzuar dhe të përulur.

U sëmur përsëri, sepse kanceri u paraqit në anën tjetër të mushkërive. Por tani vuajtjen e përjetoi në mënyrë krejt tjetër. Shpesh i është dashur të

merrte oksigjen dhe në këtë udhë të kryqit, të fundit të saj, është mbajtur si burrëreshë. Kurrë nuk është ankuar në vuajtjet e saj! Përkundrazi, fytyrën e kishte si të hareshme. Kur familja ishte rreth saj, i pëlqente të këndonte: "Jezus i vogël, mbret i paqes, shpresoj në ty, ta jap zemrën time, eja, le të jetë banesa jote dhe më ruaj gjithmonë pranë vetes!"

Fqinjët dhe miqtë dilnin nga dhoma e saj të gëzuar, sepse në të kishin parë aq shumë dritë. Madje edhe meshtarët vinin ta shihnin dhe kërkonin prej saj: "Lutu për mua, lutu për famullinë time!" Ajo u ka premtuar dhe ata janë larguar të qetë, të pasuruar, të zbukuruar.

Eugjénia u shua në paqe të madhe më 5 qershor 1996, në moshën tetëdhjetenjëvjeçare. U varros sipas ritit tradicional hebraik, ku në mënyrë harmonike u ndërthurën edhe disa Ati ynë, Të falemi Mari dhe lutje të tjera bërë Jezusit të Vogël.

Dy zemra nënash u takuan, kuptuan dhe dashuruan; ja ky është i tërë tregimi[17].

[17] Esther e vogël është pagëzuar dhe ka karizma të njëjta si gjyshja e saj. Ajo do të na i tregojë një ditë fshehtësitë e veta. Besoj se nuk do ta tradhëtoj nëse them se Myriam i ka dhënë të jetojë gëzimin dhe vuajtjen, sepse kur ju dëftua vogëlushes së shkathët gjashtëvjeçare ia ka besuar peshën e atij misioni të tmerrshëm. *"Tani mësoji fëmijët e tjerë në shkollë që të lusin rruzaren që unë ta kam mësuar..."* Esther e vogël e ka bërë këtë me shumë kënaqësi, por shpejt përjetoi ta qeshnin fëmijët, ta akuzonin prindërit dhe ta ndiqnin arsimtarët. A thua një vajzë e vogël nga një familje ardhacake do ta ndryshojë një shkollë laike, e cila është aq krenare që e ka përjashtuar Zotin? Virgjra i ka thënë Estherës: *"Sikur ta dinin sa i dua! Tregojau këtë! Le të luten fëmijët për Francën!"* Ndërkaq, disa fëmijë i besuan dhe formuan një grup të vogël për lutjen e rruzares, gjithmonë lidhur me kishën e vet famullitare, shumë të gjallë, në Pecq.

Porosia më 25 tetor 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras t'i hapeni Zotit Krijues, që Ai të mund t'ju ndërrojë. Fëmijë, ju dua, të gjithëve ju dua dhe ju thërras të më afroheni dhe ta doni edhe më tepër Zemrën time të Pamëkat. Dëshiroj t'ju ripërtrij dhe t'ju dërgoj me Zemrën time në Zemrën e Jezusit, që edhe sot vuan për ju dhe ju thërret të ktheheni dhe të përtëriheni. Nëpërmes jush dëshiroj ta përtërij botën. Më kuptoni, fëmijë, ju jeni sot kripa e tokës dhe drita e botës.

Fëmijë, unë ju thërras, unë ju dua dhe në mënyrë të veçantë ju lus: kthehuni.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Druri e pagoi

Ishte e nevojshme ajo ngjarje në New York që të kuptoja më mirë virtytin e përvuajtërisë. Përvujtërinë e lartësonte edhe famullitari i shenjtë i Arsit. Një ditë e kanë pyetur cili është më i madhi prej të gjithë virtyteve: "Përvuajtëria", u përgjigj ai me gatishmëri.

– E dyta?

– Përvuajtëria.

– E treta?

– Përvuajtëria...

Në rregull, por na duhen shembujt konkretë.

E di një shembull, që nuk mund ta kujtoj e të mos gjunjëzohem. Një shoqe imja, Karen, e ka pyetur një ditë veguesen Mari:

– Kur është Zoja para teje, si të shikon, çfarë është shikimi i saj? Çka ndien, kush je ti për të?

Maria buzëqeshi dhe u përqendrua për disa çaste, si ta përjetonte në vete përsëri dëftimin dhe si të kërkonte fjalët e duhura. Atëherë foli me zërin e saj të ulët dhe të qartë:

– Kur është Zoja para meje, kur më shikon, kam ndjenjën se unë jam për të Mbretëreshë e Paqes, e ajo është e mahnitur që ka privilegjin të mund të më shohë.

– Çka! A mund ta përsëritësh këtë?

– Po, ashtu është, ajo është e mahnitur që ka privilegjin të cilin ia ka dhënë Zoti...

– Por kjo vështirë mund të besohet!!

– Kjo është përvuajtëria e Zojës.

Karen mbeti pa fjalë. Pak më vonë kërkuan nga ajo të fliste për Megjugorjen në kishën e madhe në qendër të New Yorkut, në Kishën e Shën Piut X. U tubua një turmë e madhe. Tanimë kishte rënë nata, natë e kthjellët vere.

Karen filloi t'ua bënte përshkrimin e madhërishëm të Zojës, ashtu si e kanë përshkruar veguesit nga Megjugorja, të cilëve Ajo ua ka zbuluar nga një pjesë të velit. Fliste për përvuajtërinë e Zojës, gjithsesi duke i cituar fjalët prekëse të vegueses Mari.

– Virgjra e Bekuar është arma më e fuqishme kundër Djallit, sepse ajo është më e përvuajtura...

Ajo u ndal papritmas, buzëqeshi dhe shtoi.

– Kjo që do t'jua them tani, nuk i pëlqen fare djallit, sepse kjo është diçka që ai nuk mund ta paramendojë, ta bëjë, as ta pranojë... Ja, në Mbretëri Maria është më e vogla...[18].

Posa e tha fjalën e fundit, një zhurmë ferri jehoi në mbarë kishën, dhe ajo u dridh që nga themelet. U zhduk rryma elektrike, kisha mbeti në terr, mikrofoni nuk punonte. Të pagojë nga frika, të tubuarit për një moment u ngrinë dhe disa prej tyre u frikësuan mos erdhi fundi i botës! Duke buzëqeshur me zë të ulët, u dëgjua Karen:

– Shikoni, ju thashë se ai nuk dëshiron fare që Zoja të jetë aq e vogël!

Meshtarët gjetën qirinjtë që të vëzhgojnë situatën dhe u desh gjysmë ore që të bëhej pak dritë në atë turmë që lutej. Vërtet, lutja ishte paksa e ngatërruar, por më shumë se kurrë vinte nga zemra. Përjashta, disa metra nga anija e kishës, një dru gjigant shtrihej përtokë, i çarë për së gjati, krejtësisht i karbonizuar. Rrufeja e kishte rrëzuar. Rrufeja? Por atë mbrëmje nuk binte shi, as nuk ishte shtrëngatë, madje as vetëtimë; yjtë shndrisnin në qiellin e New Yorkut si shandanë. Nuk kam qenë atje t'i shihja, por për të lavdëruar Mbretëreshën... ndoshta edhe kanë vallëzuar!

Përvuajtëria e Zojës? O, më lejoni t'ju tregoj edhe një ngjarje të vogël.

Një anëtar i grupit të lutjes bënte diçka të fshehtë, banonte në afërsi të veguesve dhe u kujtua që në vendin e dëftimit të vendosë një eletër me disa fjalë të ëmbla drejtuar Zojës, në kohën kur ajo vinte çdo ditë. Shpeshherë këto porosi dashurie ishin shumë të shkurtra, sepse në mungesë të kohës, i shkruante në shpejtësi. Ndodhte që vetëm të vizatonte një zemër të vogël në një copëz letre; por e bënte këtë. Një ditë ai e ndërpreu këtë zakon të bukur, sepse shtegtarët e shumtë e morën tërë kohën e tij, kështu që për tetë ditë "i la letërzat e tija të ëmbla", duke i thënë vetes:

[18] Kjo veti, gjithsesi, na kujton atë dridhjen e Jezusit kur ka klithur: "Të madhëroj, o Atë, Zotërues i qiellit e i tokës, që ua fshehe këto të urtëve e të mençurve, e ua zbulove të vegjëlve!" (Lk 10, 21) dhe "Përnjëmend, kush është ndër ju më i vogli, ai është vërtet i madh."

"Oh, po ato pak fjalë nuk janë asgjë, çka do të bëjë Zoja me ato letrat e mia të mjera dhe të pavlerë. Ajo e sheh zemrën time dhe kjo është me rëndësi..." Ditën e nëntë ai megjithate shkroi disa rreshta dhe i la në vendin e tij të fshehtë, pikërisht para dëftimit, pa dijen e të tjerëve. Pas dëftimit veguesja Maria posa u ngrit, kërkoi me shikim kurreshtar atë vëlla.

– Zhelko? Eja këtu...

– Çka do? Pyeti ai me një zë pa ngjyrë.

– Zoja u dëftua shumë, shumë e lumtur! Më tha ta përcillja këtë, edhe pse nuk e kuptova. *"Shumë të falënderoj për letrën tënde që më gëzoi pamasë. Sepse gjatë këtyre tetë ditëve letrat e tua më kanë munguar shumë..."* Ja, këtë të ka porositur.

Atë ditë Zhelko shkrihej nga gëzimi dhe heshti një kohë të gjatë.

Kështu është nëna fisnike, të cilën Jezusi ia ka dhënë secilit prej nesh. Kush do ta njohë ndonjëherë gjithë atë butësi hyjnore të Zemrës së saj. Kush do ta mund të marrë me mend së paku të njëqindtën pjesë të gëzimit të saj për gjestin tonë më të vogël?

Zojë e dashur, atë ditë kur Jezusi më ka thënë: "Ja Nëna jote", më ka dhënë më shumë se qielli dhe toka dhe çdo gjë që ekziston. Më ka dhuruar pasurinë e tij më të madhe!

Dhe kush do të ma rrëmbejë gëzimin se je imja?

Porosia më 25 nëntor 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras përsëri të luteni, në mënyrë që me lutje, me agjërime dhe me sakrifica të vogla të përgatiteni për ardhjen e Jezusit. Le të jetë kjo kohë, fëmijë, koha e hirit për ju. Shfrytëzoni çdo çast dhe bëni mirë, sepse vetëm ashtu në zemrat tuaja do ta shijoni lindjen e Jezusit. Nëse me jetën tuaj jepni shembull dhe bëheni shenjë e dashurisë së Zotit, gëzimi do të triumfojë në zemrat e njerëzve.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Mesha e Marios të vogël

Duke ndenjur buzë kanapesë sonë në Megjugorje, Rita qan dhe mezi është në gjendje të më rrëfejë udhën e saj të kryqit, që vështirë mund të besohet. Nga natyra modeste dhe e përmbajtur, më tepër donte të heshtte, por unë i premtova se rrëfimi i saj do t'u ndihmojë çiftave të tjerë. Atëherë, nga dashuria e pastër, tregoi çdo etapë të së kaluarës së vet.

Rita ishte një flamane e fortë nga qytet i vogël belg Brasschaata, e ndieshme, e bukur dhe kurrë e sëmurë, deri ditën kur mbeti shtatzënë.

"Fëmija im i parë u lind i vdekur në muajin e tetë të shtatzënisë, thotë ajo. Kur e mora vesh, gati më plasi zemra nga dhembja, aq më parë se nuk munda ta shihja fëmijën tim, vajzushën që ishte e rëndë një kilogram. Pasi shoqet e mia kanë lindur, tërë kohën i shikoja fotografitë e foshnjeve. Unë nuk kisha asgjë, madje as fotografi, kurrfarë kujtimi! Mjekët konstatuan dobësinë e shtrrakut dhe disa probleme të tjera."

Ankthi i saj vazhdoi dhe u përsërit edhe gjashtë herë; shtatë fëmijë të vdekur në bark ose gjatë lindjes. Dhe çdo herë bëhej trajtim i ri mjekësor që të provohej ruajtja e atyre jetërave të vogla, por ato trajtime e dëmtonin nënën, shkaktuan, në mes të tjerash, trashjen e tepërt. Çdo herë goditje e re emocionale, dhembje e re për Ritën.

Atëherë Rita nëpërmes shoqes së saj Anne-Marisë dëgjoi për Megjugorjen dhe vendosi të shkonte në shtegtim. Atje përsëri mësoi të lutej, pasi që e kishte braktisur lutjen që në rininë e hershme. Feja e saj rritet dhe ajo fillon të shohë Zotin si mik, aleat, baba. Nga thellësia e zemrës e lut edhe për fëmijë të gjallë, duke shqiptuar gjithashtu fjalët që në mënyrë të qartë dallojnë kthimin nga jokthimit: "U bëftë ashtu si do ti, e jo si dua unë!"

Katër muaj më vonë përsëri vjen në Megjugorje dhe Vicka i premton se do të lutet që të ketë fëmijë. Ajo shkoi në famullinë e Tihalinës dhe atë ditë ati Jozo propozoi të bekonte tërë tubimin. Shtegtarët u rreshtuan dhe ai vuri duart mbi ta. Kur erdhi te Rita, ai pa ditur gjë për vuajtjen e saj, nuk e bekoi si të tjerët, por ia vuri duart në bark dhe u lut në mënyrë të qetë para se të kalonte te shtegtari tjetër. Rita atëherë nuk e dinte se ishte shtatzënë tash katër javë. Shtatzënia ishte e vështirë si të tjerat, por... lindi djali i gjallë! Kaloi një ditë, dy, tri, dhjetë, pesëdhjetë, njëqind, e ai ishte gjallë! Rita i dha emrin Mario, në shenjë falënderimi ndaj Virgjrës Mari. Gëzimi i saj ishte i pashprehshëm.

Sot ai djalosh i ka tetë vjet. Këtu në Megjugorje e ka kuptuar se me çfarë mrekullie është lindur dhe përse mban atë emër. E ëma na tregon se në moshën katërvjeçare, kur ishte vetëm në dhomën e vet, me orë të tëra "luante meshën". Merrte disa çarçafë të bardhë sipas zgjedhjes së vet, disa enë, disa figura që i shfletonte me seriozitetin më të madh dhe me gjysmë zëri thoshte lutjet prej kokës së vet, grimcat që i kishte mbajtur mend prej kishës, si dhe formulimet e përpunuara dhe të shpikura që i pasuronte me fjalorthin e vet. Të thuhet se engjëjt kanë qenë seriozë duke e dëgjuar, do të thotë të mashtrohesh! Gjithsesi duhet thënë edhe një pjesë të rëndësishme të meshës së tij, prania e turmës që në mënyrë aktive merr pjesë dhe lutet. Luanët, gjirafat dhe leopardët janë mjaft iteligjentë të përgjigjen! Pastaj ata nuk i ndërprejnë një, dy ose tri homili as atëherë kur moralizojnë shumë. Në kungim të gjitha kafshët rreshtohen tek altari, dhe fëmija me devotshmëri kalon pranë secilës kafshë të kadifenjtë si para secilit ushtar romak, si para secilit pilot të avionit supersonik, që t'i japë kungimin.

E, nëna e tij shton me butësinë e atyre që kanë vuajtur shumë:

– Kurrë nuk kam kuptuar, motër, përse ai disave ua jep kungimin e të tjerëve jo...?

– Ndoshta mendon se disa besimtarë nuk janë rrëfyer një kohë të gjatë!

Rita buzëqeshi dhe shtoi:

– Çfarë do të bëhet prej këtij fëmije? Çdo ditë ia kushtoj Virgjrës Mari. I ati e ka braktisur shtëpinë. Tani jam e vetmuar dhe shëndetligë...

– Por tani, Rita, falë dëshmisë suaj, keni me mijëra miq që do t'iu mbështesin në lutje!

E dini, motër, Zoja nga Megjugorja më ka sjellë te Biri i saj Jezusi. Jam bindur se mund të mbështetem në këta miq të padukshëm si në gëzim, ashtu edhe në dhembje, ata më ndihmojnë më shumë se kushdo tjetër!

Porosia më 25 dhjetor 1996

"Të dashur fëmijë!

Sot jam me ju në mënyrë të veçantë, e bart Jezusin e Vogël në dorë dhe ju thërras, fëmijë, t`i përgjigjeni thirrjes së Tij. Ai ju thërret në gëzim.

Fëmijë, jetoni gëzueshëm porositë e Ungjillit, të cilat i përsëris qysh se jam me ju. Fëmijë, unë jam Nëna juaj dhe dëshiroj t'jua zbuloj Zotin e dashurisë dhe Zotin e paqes. Nuk dëshiroj që jeta juaj të jetë e pikëlluar, por të jetë e realizuar në amshim sipas ungjillit. Vetëm ashtu jeta juaj do të ketë kuptim.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Madje edhe Zoti luan kukafshehtas

Në Megjugorje veguesit mezi presin natën e Kërshëndellave, sepse atëherë mund të shohin përsëri Jezusin Fëmijë. Për çdo vit e pyes ndonjërin prej tyre që të mësoj risitë për Kërthinin. Këtë vit veguesja Maria na ka treguar se fëmija ishte në prehrin e Nënës *tutto tranquillo, (krejtësisht i qetë)* dhe shikonte me dashuri. E çka ka vështur! Ai në të vërtetë nuk është i veshur, por është i mbështjellë me velin e artë të Nënës.

Ka Kërshëndella kur Jezusi i vogël fle thellë, disa herë të tjera është i zgjuar krejtësisht dhe shikon i çuditur të gjithë personat e pranishëm gjatë dëftimit. "Është normale, thotë Vicka, ai e zbulon botën si të gjithë fëmijët!"

Por Kërshëndellat më të paharruara, megjithatë, kanë qenë në vitin 1981, "Kërshëndellat e para":

"Në fillim të dëftimeve, tregon Maria, pasi që ishim pak të ngatërruar dhe të frikësuar, Jezusi i vogël donte të ndiheshim mirë. Derisa Nëna e tij lutej dhe bisedonte me ne, ai pushonte në prehrin e saj e ne nuk mund ta shihnim. Përnjëherë ai e ngriti dorën e tij të vockël dhe filloi të luante me velin e Nënës, ashtu si bëjnë fëmijët. Pastaj ngadalë dhe me frikë u dukën pas velit sytë e tij, pastaj koka dhe ai na shikoi drejt e në fytyrë. Na buzëqeshi, pastaj përsëri u fsheh pas velit. Pastaj u duk përsëri dhe na shikoi para se të fshihej pas perdes së tij të vogël. Atëherë e kuptuam se Jezusi i vogël luan kukafshehtas me ne! E përsëriti lojën për të tretën herë, gjë që nxiti në ne, natyrisht, gëzim të madh. Pasi na buzëqeshi, na e shkeli syrin dhe kjo na preku shumë. Një fëmijë i vogël nuk mund të shikojë dhe të qeshë kështu. Atëherë kuptuam vërtet se Zoti është para nesh..."

Duhet shtuar se Maria e ka mbajtur mirë në mend këtë çamarrokësi, dhe filloi edhe vetë para miqve të imitonte Mësuesin e vet dhe kjo gjë nxiti

habi në rrethinën tradicionale kroate. Nuk i ka hije vajzës së re të shkelë syrin! Atëherë Maria duke u mahitur dhe me krenari thoshte: "Por, këtë ma ka mësuar Jezusi i Vogël!"

Me të vërtetë kurrë nuk do të mund ta lavdojmë mjaft këtë liqen thjeshtësie,[19] të cilin Megjugorje ia ofron trurit tonë perëndimor, të shkelur me sasi të tepërta informatash, të ngopur me letërlogji johumane, të rraskapitur me itelektualizëm, që huton dhe më shumë na dëmton sesa na ndihmon ta gjejmë rrugën tonë. O, sa dëshiroj të zhytem në këtë liqen! Se çfarë shërimi!

Veguesit në zemër kanë mbetur fëmijë dhe akoma dëgjoj Marinë sesi na tregon këtë rrëfim: "Ishte kjo krejt në fillim. Komunistët na kishin arrestuar dhe dërguar në Lubushki për të na marrë në pyetje, pyetje këto që nuk përfundonin kurrë. Atje u sollën shumë vrazhdë me ne, na lanë pa ushqim dhe pa pije, na frikësonin në një mijë mënyra, kërcënoheshin se do të na fusnin në burg ose në spital të sëmurësh mentalë... Ishim të rraskapitur. Por nuk lëshuam pe dhe më në fund na lëshuan. Kur na u dëftua Zoja, së bashku i treguam se çfarë dite të tmerrshme kemi përjetuar, duke ia përshkruar në imtësi çdo çast, çdo kërcënim, duke ia përsëritur çdo fjalë që kemi dëgjuar. Na dëgjoi me shumë kujdes dhe qëndroi me ne gati një orë, derisa nuk e përfunduam tregimin tonë. Në fund na qetësoi dhe tha duke buzëqeshur: "Edhe unë kam qenë atje me ju dhe i kam parë të gjitha!" Atëherë e kuptuam se na ka dëgjuar prej dashurisë së pastër, pasi që i dinte të gjitha. Për të, si Nënë, ishte gëzim i madh pse po ia hapnim zemrat tona, me besim, që me të t'i ndajmë vuajtjet tona."

Megjugorje, o shkollë e fëmijërisë!

Ky rrëfim m'i përkujton fjalët të cilat Jezusi ia ka drejtuar motrës Faustinë:

"Bija ime, thonë se je e stolisur me thjeshtësi të madhe, përse atëherë nuk më tregon për çdo gjë që ka të bëjë me ty, madje edhe për imtësitë më të vogla? Më fol për çdo gjë. Dije se kjo gjë më ofron gëzim të madh.

– Por, Zotëri, ti i di të gjitha!

– Po i di të gjitha. Por fakti që i di nuk të arsyeton. M'i trego të gjitha, me thjeshtësinë e fëmijës, sepse veshi dhe zemra ime të dëgjojnë, dhe e dua fjalën tënde (*Ditari i vogël*, § 920).

---

[19] Në *Ditarin e vogël* të motrës Faustinë shkruan: "Sot me rastin e Meshës së shenjtë e kam parë Jezusin e Vogël pranë bankës sime. Dukej si të ishte njëvjeçar dhe kërkoi ta merrja në duar. Kur e mora në duar, m'u mbështet në zemër dhe më tha: *"Më pëlqen afër zemrës sate.* – Edhe pse je kaq i vogël, e di se je Zot. Përse e merr përgjasimin e fëmijës së vogël kur vjen tek unë? – *Sepse dëshiroj të të mësoj se çka është shpirti i fëmijës. Dëshiroj të jesh krejt e vogël, sepse kur je krejt e vogël, të kam në zemrën time, pikërisht kështu si më ke ti mua tani"* (§ 1480).

Ndodhi më 1996

15 janar: Misioni i Mirjanës dhe i atit Slavko në Mauricius dhe Réunion. Ati Slavko udhëton vetëm në Ugandë.

24 janar: Lindet Francesco-Maria, djali i dytë i Marisë.

Janar: Turneu apostolik i atë Jozos në Itali, që e mbështeti kardinali Piovanelli nga Firenca. Ati Jozo takohet me trembëdhjetë kardinalë dhe ipeshkvij, që përkrahin Megjugorjen.

18. mars: Dëftimi vjetor Mirjanës.
"Të dashur fëmijë, dëshiroj të mendoni mirë për porosinë të cilën jua dërgoj sot përmes shërbëtores sime. Fëmijët e mi, dashuria e Zotit është e madhe. Mos i mbyllni sytë dhe veshët kur t'jua përsëris: e madhe është dashuria e Tij! Mos u bëni të shurdhër në thirrjen dhe lutjen që ju drejtoj. Hapeni zemrën tuaj dhe bëni që të jetë vendbanim i Zotit. Le të banojë Ai aty përgjithmonë. Sytë dhe Zemra ime do të jenë këtu, madje edhe kur të mos dëftohem. Veproni ashtu si kërkoj prej jush dhe në mënyrën në të cilën ju shpie kah Zoti. Mos e braktisni emrin e Zotit, që të mos jeni të braktisur. Pranoni porositë e mia që të jeni të pranuar. Fëmijët e mi, vendosni! Kjo është koha e vendimit. Le të jetë zemra juaj e drejtë dhe e pastër që të mund t'ju shpjerë tek Ati juaj, sepse unë jam këtu për shkak të dashurisë së Tij të madhe. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime."

17-21 mars: Takimi vjetor i përgjegjësve për Megjugorje në Tuçepi.

Prill-maj: Xhirimi i 52 emisioneve televizive me motrën Emmanuel për hapësirën amerikane.

6 qershor: Në ditoren franceze *La Croix* lexojmë titullin "Vatikani vërteton se shtegtimet në Megjugorje janë të ndaluara...". Këtë informatë e përcjellin gazetat e huaja. Ky gabim nuk është përmirësuar kurrë. Me mijëra vetë kanë hequr dorë nga udhëtimi i planifikuar.[20]

[20] Doktor Navarro Valls ka demantuar më 21 gusht 1996 nëpërmjet agjencisë CNS (Catholic News Service) se Vatikani i ka ndaluar shtegtimet në Megjugorje. Ja deklarata e tij: "Nuk mund t'u thoni njerëzve që të mos shkojnë në Megjugorje, përveç nëse është dokumentuar se dëftimet janë të rreme. E kjo nuk është dokumentuar, prandaj çdo person që dëshiron, mund të shkojë atje. Kur besimtarët katolikë shkojnë diku, kanë të drejtë për përcjellje shpirtërore. Prandaj Kisha nuk ua ndalon meshtarëve

21 qershor: Koncert i tenorit José Carreras; kryetari Tugjman shfrytëzon rastin të vijë në Megjugorje.

25 qershor: 15-vjetori i dëftimeve, dëftimi vjetor Ivankës. Zoja kërkon prej saj *të lutet për ata që janë nën pushtetin e djallit.*
Ky pesëmbëdhjetëvjetor u festua me gëzim të madh dhe shumë hire u lëshuan mbi turmën që kishte ardhur nga të pesë kontinentet dhe ishin grumbulluar rreth kishës. Më shumë se 250 meshtarë, tre ipeshkvij, me mijëra shtegtarë dhe gjëja që është më interesante, me qindra të patënzonë kishin ardhur "rastësisht" dhe ktheheshin me zemër plot me Zotin. Zoja e ka shënuar festën duke ardhur në kodër me tre engjëj, i ka thënë Ivanit se është e lumtur se na sheh kaq shumë. *"Të gjithëve ju bart në Zemër. Lutuni më tepër, sepse lutjet tuaja më duhen shumë. Në grupet tuaja lutuni për meshtarët."*

Fundi i korrikut: Ivani shkon në Shtetet e Bashkuara për shtatë muaj.

31 korrik – 6 gusht: Festivali ndërkombëtar i të rinjve.

1 gusht: Bashkimi i grupit të Jelenës, të shpërndarë më 1991.

21 gusht: Për shkak të shumë të pavërtetave mbi Megjugorjen, doktor Navarro Valls, zëdhënës i Selisë së Shenjtë, jep deklaratë zyrtare për të vërtetuar qart edhe një herë qëndrimin e Kishës (shih shënimin 20).

5 shtator: Lindja e David-Emmanuelit, i fëmijës së dytë të Jakovit dhe Anna-Lises (të pagëzuar më 20 tetor).

21 shtator: Ati Jozo udhëheq vigjiljen me lutje dhe me adhurim, si përgatitje për ardhjen e Papës, në Reims (Francë). Ai mbush kishat në Lilles, Rennes dhe Paris.

1-20 nëntor: Misioni i atit Jozo në shtatë shtetet e Amerikës Latine. Porto-Riko, Panama, Kosta-Rika, Nikaragua, Honduras, El

---

që të jenë përcjellës në udhëtimet në Megjugorje, të cilat i organizojnë laikët, ashtu si nuk ua ndalon t'i përcjellin grupet në Afrikën Jugore.
Asgjë nuk është ndryshuar në qëndrimin e Vatikanit ndaj Megjugorjes. Problemi qëndron aty se nëse një ipeshkëv organizon shtegtim, duhet t'i jepet një lejim kanonik ngjarjeve në Megjugorje (derisa Kisha akoma i shqyrton). Kjo është diçka tjetër në krahasim me rastin kur një grup vjen në shtegtim në përcjellje të meshtarit, i cili do t'i rrëfejë. Është e dhembshme se fjalët e Mons. Bertonit kanë mundur të interpretohen në mënyrë aq të ngushtë. A i kanë thënë Kisha dhe Vatikani jo (shkuarjes në Megjugorje?). Jo!"

Salvador dhe Meksiko. Më 15 nëntor u flet shtatë mijë gangsterëve të tubuar të Meksikës...

14-15 nëntor: Takimi i jashtëzakonshëm i françeskanëve hercegovas me atin gjeneral në Mostar. Tentim për t'u qetësuar konflikti në mes dioçezanëve dhe françeskanëve.

15 nëntor: Ephraim (themelues i Communauté des Béatitudes), bashkëshortja e tij dhe motra Emmanuel janë takuar me papën Gjon Palin II në Romë, për shkak të Megjugorjes. Ati i shenjtë tri herë e bekon motrën Emmanuel dhe misionin e saj të përhapjes së porosive të Zojës nëpër botë.

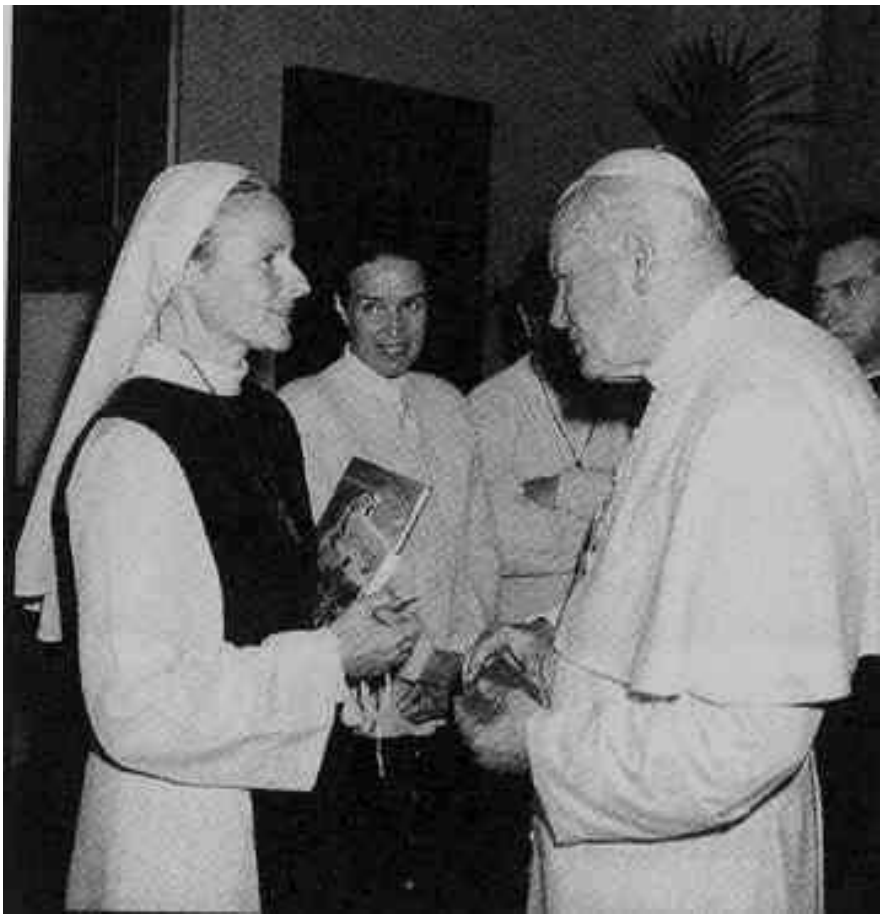

Më 15 nëntor 1996, motra Emmanuel te Ati i Shenjtë,
i cili e ka bekuar misionin e saj për Megjugorje si dhe librat e saj.

VITI 1997

Porosia më 25 janar 1997

"Të dashur fëmijë!

Ju thërras të mendoni për ardhmërinë tuaj. Ju po krijoni botën e re pa Zotin, vetëm me forcat tuaja dhe për këtë arsye jeni të pakënaqur dhe pa gëzim në zemër. Kjo kohë është koha ime, prandaj fëmijë, përsëri ju thërras të luteni. Kur të jeni bashkë me Zotin, do të keni uri për fjalën e Zotit dhe zemra juaj do të mbushet përplot me gëzim dhe do të dëshmoni dashurinë e Zotit kudo që të jeni. Ju bekoj dhe ju përsëris se jam me ju që t'ju ndihmoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

A vepron provania akoma

Kam një këshillë për ata që i frikësohen ardhmërisë!

Provania e Shenjtë është "hyjnore" në kuptimin e vërtetë të fjalës! Ajo ka mënyrat e veta të veprimit, e adutet kryesore të saj janë "dashuria" dhe "spirituoziteti". Provania është plot befasi dhe e mendjemprehtë. Ajo aq bukur sillet me adhuruesit e saj, saqë secili prej tyre me të drejtë e sheh veten si më të lumturin në botë. Si të shpjegohet atëherë se janë aq pak?

Problemi qëndron aty se janë të pakët ata që ia dinë adresën, e më të pakët janë ata që banojnë aty. T'ju them se ku është fshehtësia? Nuk ka asgjë më të thjeshtë: nëse nuk e keni takuar kurrë dhe nëse bëni jetën tuaj të përditshme pa brenga, duhet të bëni menjëherë kthesë të ashpër në vendin ku gjendeni. Po, pikërisht ashtu. Dhe tash jeni aty ku jeni, shtëpia e saj është krejtësisht afër. Por kini kujdes, udhëzimet duhet të ndiqen pikë për pikë; do të jeni në tundim që të mos bëni aso kthese rrënjësore, sepse rrugës do të takoni tablo të tjera tërheqëse, sidomos nëse i doni rrugët e gjëra. Shmanguni tyre! Për shembull, shmanguni prej të gjerës dhe frekuentueses ***"Avenisë së varësisë!"*** Mos shkoni as nëpër ***"Bulevardin e grumbullimit",*** i cili është në shikim të parë shumë ngashnjyes: shitoret janë joshëse, por shesin vetëm antidepresive. Ikni prej tepër të popullarizuarës ***"Shetitores së mosbesimit";*** është përplot me gazra helmues. Në zonën e këmbësorëve të ***"Argëtimit dhe të dëfrimit"*** vetëm humbni kohë, është rrugë pa krye. Por s'bën të shkoni në ***"Aveninë e brengosjes"*** të njohur në tërë botën, sepse të çon në kënetën e ndyrë. Jo, asnjëra prej këtyre rrugëve nuk do t'ju sjellë tek Provania Hyjnore, sepse rruga e saj ka dukje të thjeshtë (leht mund ta humbësh).

Kjo është rruga e **Besimit.** Provania banon aty në një shtëpi të veçantë, në derën e të cilës, në një pllakë, shkruan: *Dorëzimi!* Këtu është kjo! Jini si në shtëpinë tuaj: ajo ju pret si Mesinë.

Kur të shkoni një herë tek ajo, do të përjetoni befasi pas befasie!

Do t'ju pushtojë fare ndjenja e sigurisë, kjo do të jetë befasia e parë. Pak nga pak lidhjet tuaja me grumbullimin, mosbesimin, argëtimin dhe dëfrimin, brengosjen e të tjera, do të bien nga shpatullat tuaja si lecka të qelbura, të cilat nuk dëshironi t'i bartni më. Hyjnorja do t'ju shpjerë në botën e panjohur për ju, në të cilën do të notoni si peshku në ujë dhe do të provoni liri të jashtëzakonshme. Duhet të dini se Hyjnorja shtrin aso fryme me inteligjencën e vet, dijen, shkathtësinë dhe ndieshmërinë e pashpjegueshme, saqë me lehtësi i zgjidh rastet më të komplikuara dhe më tragjike të adhuruesve të saj. Nuk ka gjë të cilën ajo nuk mund ta zgjidhë!

Zoja nuk ka mundur ta fshehë nga ne adresën e vet e të mos ia shohë për të madhe i Biri. Prandaj nuk pushon së përkujtuari në pjesët kyçe të rrugës hyjnore:

"Dorzojani përherë barrën tuaj Zotit dhe mos u brengosni" (11 tetor 1984).

"Zoti do t'ju japë dhurata të mëdha, nëse i dorëzoheni" (19 dhjetor 1985).

"M'u dorëzoni mua, që të mund t'ju udhëheq plotësisht. Mos u preokuponi me gjëra materiale" (17 prill 1986).

"Dorëzojuni Zotit,[1] *që Ai të mund t'ju shërojë, t'ju ngushëllojë dhe t'ju falë çdo gjë që në ju është pengesë për dashurinë" (25 qershor 1988).*

"Ju thërrs që krejtësisht t'i dorëzoheni Zotit; çdo gjë që keni le të jetë në duar të Zotit" (5 prill 1989).

"Dorëzojani brengën tuaj Jezusit. Dëgjoni çka thotë Ai në Ungjill: Cili prej jush, sado që të kujdeset me shqetësim, mund ta zgjasë shtatin e vet edhe për një kut?" (30 tetor 1983).

"Kini besim dhe qëndroni të gëzuar. Lamtumirë, engjëjt e mi të dashur." (26 nëntor 1981).

---

[1] Një çift bashkëshortor nga Bashkësia ime është takuar me Marthe Robin më 1977. Marthe ju ka folur për dorëzimin si zgjidhje për vështirësitë e tyre.

– Por, Marthe, çka do të ndodhë nëse nuk mund të dorëzohemi?

– Megjithatë, duhet të dorëzoheni!

Ajo thoshte shpesh: "Dorëzimi është vigjilencë, aktivitet, kujdes ndaj mistereve më të fshehta, më intime, të Zotit. Në dorëzim, Zoti ynë i mirë nuk na le të qetë. Dorëzimi është t'i takosh Atij." "Nuk ia japim vetëm atë që kemi, por ia dorëzojmë deri në rrënjë atë që jemi, atë që kemi prej Atit, atë që është e Atit. Nuk e japim atë që është tepër, një pjesë, madje edhe pjesën më të madhe të jetës sonë, të aktivitetit tonë, të apostullimit tonë, por esencën e qenies. Dorëzimi do të thotë të realizohen deri në fund kërkesat e Zotit." (Shënoi ati Pagnoux, në: *Marthe Robin,* 1996.)

Nëse këto drejtime të porosive të Zojës nuk ndiqen si duhet, kjo do të thotë se, fatkeqësisht, rrugët e tjera që na ofron bota janë të ndriçuara me bollëk. E ajo që shkëlqen, gati të gjithëve ua tërheq vëmendjen. Por ai shkëlqim nuk zgjat dhe kush mund ta përshkruajë atëherë mjerimin e zemrës, të cilin në zemrat, shpirtrat, në jetën psikike lë rruga e Brengës apo bulevardi i Grumbullimit! Kush mund ta përshkruajë pikëllimin e vdekjes, zbraztësinë dhe dëshpërimet e fshehta!

Armelle jetonte e qetë me të shoqin dhe me fëmijët. Por i Paudhi e urren këtë. Ai vendosi ta qiste përpara një prej aryre profetizimeve të shumta ugurzeza, të cilat i do veçanërisht. Vërtet, u kujdes që sipas zakonit të mos përmendë datën e pashmangshme të "shpërthimit" të madh. Kurthi vepron për mrekulli dhe gruan, përndryshe të krishterë të mirë, filloi ta brente shqetësimi. E përndjek një mendim opsesiv, i duhet që me çdo kusht të përgatitet për më të keqen dhe të sigurohet që familja e saj të mbijetojë. Dhe përnjëherë filloi të bënte rezerva të të gjitha gjërave. Së pari, lëndë djegëse për ngrohje, ndriçim dhe kuzhineri. Që të mos mbetej pa të, ajo bleu tridhjetë enë me gaz. Por ku t`i vendoste? Ah, sa keq për automobilin... enët e mbushën garazhën. Kaloi një ditë, kaloi edhe tjetra, dhe ajo e humbi qetësinë e vet. Nuk mjaftonte pse u ndesh me shpirtin e keq të quajtur Grumbullim, por gruaja iu dorëzua me trup dhe me shpirt edhe motrës së tij binjake, Brengosjes. Gjatë ditës me shikim të turbullt dhe duke hëngër thonjtë, ngulte sytë në zbraztësi, e gjatë natës dridhej nga mendimi se një duç i cigares do të mund të nxiste eksplodimin e enëve të gazit në garazh dhe tërë shtëpia do të kallej flakë. Filmi i tmerrit e llahtarit shpejtohet, sepse pagjumësia e molis lemeritshëm, e mungesa e shpirtit e hidhëron të shoqin dhe fëmijët; frika e bën agresive... shkurt, i Paudhi pati sukses në qëllimin e vet: shpërthyen problemet. Familja është aq e ndieshme, shumë shpejt mund të shkatërrohet!

Por jo! Kjo dëshmi ka *happy end*, sepse një shtegtare nga Megjugorja i ka folur dashamires sonë për Hyjnoren dhe ajo e ka ndërruar kursin dhe ka zgjedhur besimin në Provani. Shpartallimi i familjes u shmang me kohë, falë Zotit!

Krejt ndryshe është rrëfimi për Cathy, shoqen time të mrekullueshme nga Shtetet e Bashkuara. Ka dyzetëeshtatë vjet dhe ka tetë fëmijë; që nga martesa e saj me Denisin, me sukses shfrytëzon pasurinë e provanisë Hyjnore, aq më parë se që të dy punojnë mirë për Megjugorjen dhe janë bërë vegël e dashur në duart e Zojës. Kur Cathy m'i tregon ngjarjet e saj, nuk e di a duhet të qesh apo të qaj. Ja e fundit!

Ka vendosur që me përpikëri të ndjekë lutjen e Zojës nga porosia që u ka dhënë fëmijëve më 25 gusht 1996: *"Të dashur fëmijë,* ***dëgjoni,*** *sepse dëshiroj t'ju flas dhe t'ju them që të keni më shumë besim në Zotin..."* Një muaj më vonë, kur shkoi në dhomën e vet që të përqendrohet, u gëzua se

do të pushojë pakëz. Posa e mbylli derën, dëgjoi në zemër se Zotëria kërkon prej saj të shkojë për të tregtuar. Por Cathy nuk kishte dëshirë për këtë, sepse momenti nuk ishte zgjedhur mirë (ishte koha e tollovisë më të madhe). Por për shkak të vendimit të saj se do *të dëgjojë,* ajo e pranoi atë nxitje të brendshme dhe me mundim të madh doli. Në supermarket mbushi karrocën e madhe me dy herë më shumë gjëra se zakonisht, që të mos jetë e detyruar për të ardhur një kohë më të gjatë. Dhe derisa priste në rradhë, një grua zuri vend para saj, duke kapërcyer rendin. Cathy vendosi ta ruante qetësinë dhe të lutej në vete. Kur arriti afër arkës, iu afrua një nëpunës i shitores dhe i tha: "Urime, zonjë e dashur, ju jeni blerësi ynë i pesëmijtë! Ju shpërblejmë në lojën tonë të madhe shpërblyese! Keni fituar pa pagesë të gjitha gjërat që gjenden në karrocën tuaj!"

E falënderoi Zotin me një buzëqeshje të veçantë, aq më parë se atij ia kishte besuar gjendjen e saj të vështirë financiare. Uroi veten pse e kishte ndier atë zë e aq më tepër pse e kishte dëgjuar[2].

Nganjëherë Hyjnorja ndihmon edhe në problemet financiare[3]. Por ajo ka me mijëra fije në harkun e saj, sidomos dhuratën për takimet njerëzore, sikurse tregon vazhdimi i këtij tregimi famoz.

Cathy atë ditë ka hyrë në supermarket si të ishte me pranga në këmbë, por prej aty ka dalë me flatra në zemër. Ka arritur deri te makina e saj në parking, i ka futur gjërat brenda dhe ... shkon drejt e në shtëpi! Por

---

[2] Cathy lutet shumë çdo ditë, që ia mundëson të hyjë më mirë në "bisedë" me Zotin. Jezusi i ka thënë motrës Faustinë: *"Përpiqu të jetosh e përqendruar, që ta dëgjosh zërin tim si pëshpëritje; vetëm shpirtrat e përqendruar mund ta dëgjojnë." Ditari i vogël,* §1778.

[3] Helen Call është nëpunëse në Shtetet e Bashkuara. Ja se çka më ka treguar: "Kur kam dëgjuar të parën herë për Megjugorjen, më qe dukur sikur më ka goditur rrezja e dritës. Në zemër e kam ditur se më duhet të shkoj atje. Por ku t'i gjeja të hollat, këtë nuk e dija! Në mars 1996, derisa po punoja në internet, më erdhi ideja që të shikoja a ka ndonjë faqe për Megjugorjen. Ishin shumë! Në faqen *"Enfants de Megjugorje"* gjeta fjalët e një shtegtari: "Nëse nuk keni para, luteni Zojën t'jua japë!" Atëherë ndjeva aso dashurie të fortë për Megjugorjen, saqë i premtova vetes (dhe Zotit!) se do të shkoja atje. Fillova të lutesha që të fitoja shumën e duhur. Një agjent turistik më tregoi çmimin e saktë: 1500 $. Kjo ishte shtrenjt, por isha e qetë dhe në mënyrë të pashpjegueshme e sigurt. Atë pasdite shefi më tha në lidhje me programin informativ në të cilin punoja: – Mendoj se mund t'ju japim shpërblimin; duhet vetëm të paraqitni kërkesën. Kjo më mbushi me gëzim, sepse isha e sigurt se do t'i fitoja 1500 dollarë të nevojshëm për udhëtim.
– Sa do të fitoj, sipas mendimit tuaj?
– Rreth 5000 dollarë! U përgjigj shefi.
– Jo, do të jem e kënaqur edhe me 1500 dollarë...
– Megjithatë, kërkoni 5000!
Pasi kaloi procedurën e nevojshme, dosja u kthye përsëri te ne dhe shuma e lejuar ishte... 1500 dollarë! Shefi im ishte shumë i dëshpëruar, por për mua kjo ishte zgjidhje e mrekullueshme dhe shenjë edhe më e mrekullueshme! E fitova pikërisht shumën e cila më duhej! E falënderoj Provaninë hyjnore!"

Provania hyjnore nuk e ka thënë fjalën e fundit (të kuptohemi, ajo kurrë nuk e thotë atë). Kur duhej të kthehej djathtas, Cathy pranoi një tjetër nxitje të brendshme: "kthehu majtas!"

– Por Zotëri, kjo nuk është rruga, këndej më bie më larg!

– Kthehu majtas...

Dhe kështu, për shkak të premtimit të saj, Cathy u kthye majtas, me një ndjenjë të lehtë të pakuptimësisë që nganjëherë lajmërohet në zemër para dorëzimit tonë të tërësishëm. U lut duke thënë: "Mirë, do të shohim!" Dhe, kë e vërejti pak më tutje duke qëndruar para vitrinës? Një shoqe të mirë nga rinia, të cilën nuk e kishte parë më shumë se njëzet vjet!

– Jana! E pabesueshme, ti je këtu?

– Cathy! Çfarë provanie!

Me të vërtetë provani, sepse Jana ishte në gjendje të vështirë shpirtërore: në moshën katërdhjetepesëvjeçare përsëri ishte shtatzënë dhe madje me fëmijën e saj të gjashtë. Të gjithë e bindnin se nuk ka arsye të lindë ky fëmijë. Nën shtypjen e vërejtjeve poshtëruese të atyre që i donte, mahive të pakripë dhe sidomos për shkak të këshillave të njëzëshme për abortim, Jana ra në depresion. U thye nga mendimi se ai fëmijë, të cilin fshehurazi e donte, do t'iu bashkohej miliona fëmijëve, të cilët kurrë nuk e kanë parë dritën e diellit...

– A kupton, unë i kam katërdhjetë e pesë vjet!

– Ç'e do pra, klithi gëzueshëm Cathy, unë e kam patur në të katërdhjetepesën jo të gjashtin, por të tetin fëmijë! Dhe vetëm të shohësh se çfarë gëzimi është ai për të gjithë ne! Të shkojmë tek unë, do ta shohësh.

Atë ditë morali i Janës u ngrit vrullshëm, në mënyrë që ithtarët e abortit heshtën të habitur. Sot Amerika ka një margaritar të vogël më tepër. Të falemnderit, Provania hyjnore!

Porosia më 25 shkurt 1997

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot në mënyrë të veçantë ju thërras t'i hapeni Hyjit Krijues dhe të bëheni aktivë. Ju thërras, fëmijë, që të shihni kush ka nevojë për ndihmën tuaj shpirtërore dhe materiale. Me shembullin tuaj, fëmijë, do të jeni dorë e zgjatur e Zotit, që e kërkon njerëzimi. Vetëm ashtu do ta dini se jeni të zotët të dëshmoni dhe të bëheni bartës të gëzueshëm të Fjalës së dashurisë së Zotit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Do t'i kemi pesë milionë!

Allison është pesëvjeçare. Ia njoh mirë nënën, Mary McDonell, e cila jeton afër Chikagos. Shpesh më ngacmon, sepse e bija i di përmendësh përmbajtjet e kasetave të mia për Megjugorjen, në anglishte. Ia reciton pjesë të tëra, duke i përsëritur gjithashtu edhe gabimet e mia sintaksore... medet! Një ditë Allison e pyeti të ëmën:

– Mami, a ekziston shën Allison?

– Hëm... jo, e dashur, fatkeqësisht, mendoj se nuk ekziston.

– Atëherë, nënë, unë do të jem ajo!

Prej asaj ditë Allison seriozisht punon të bëhet e shenjtë dhe nuk dëshiron të lëshojë asnjë rast që ia ofron Provania. Kur libri *Fëmijë, ndihmoni zemrës sime që të fitojë* arriti në familje, e ëma i lexonte prej tij. Por vogëlushja që me aq dëshirë e thithte çdo fjalë, nuk dëshironte të shkapej prej tij, derisa nuk arrinin në faqen e fundit. Kur mbaronte leximi, nëna dëshironte të kalonte në një punë tjetër, por vogëlushja ishte këmbëngulëse.

– Mirë, nënë, tani do të fillojmë të lutemi dhe të paraqesim sakrifica që t`i ndihmojmë Virgjrës së Shenjtë Mari!

Mary është e kthyer në Megjugorje, e kaluara e saj është më shumë e errët se e ndritshme dhe është shumë e sigurt se është nxjerrë nga humnera në saje të lutjes. Prandaj pranon:

– Posi, shpirt, por si e mendon ti këtë?

– Eh... eja në dhomën time!

Dhoma e Allisonës iu ngjan dhomave të të gjithë fëmijëve amerikanë: grumbull lodrash dhe gjësendesh nga më të ndryshmet. Allison i vërejti së pari kukullat e saj të dashura. E mori më të dashurën, ia ofroi së ëmës dhe tha:

– Do t'ia japim këtë kukull Kates (së motrës), e këtë Donit (të vëllait Donaldit). Pastaj me qetësi dhe gëzim që e prekën të ëmën, Allison i mori një nga një gjësendet e saj të dashura dhe ua dhuroi fëmijëve që i njihte. "Kjo për këtë, kjo për atë." Allison i pastroi të gjitha, nuk i mbeti asgjë! Mary mezi mbante lotët.

Atë ditë vetëm sa filluan sakrificat për Allison. Mary më thotë nganjëherë: "Pyes veten a thua çka po përgatit Zoti për të...?" Në ndërkohë familja kënaqet në spirituozitetin e saj.

Një ditë derisa Allison shkonte me të ëmën në kishë, vërejti tymin e kemit sesi ngrihej para Sakramentit të Shenjtë të ekspozuar.

– Mami, ç'është ajo?

– Është kemi, e dashur. A sheh, kjo është si lutjet tona, ngrihet drejt qiellit. A e ke vërejtur sesa erë të mirë ka?

– Oh, mami, kemi po hyn në zemrën time!

– Jo zemër, jo në zemrën tënde, por në qiell.

– Por, nënë, qielli është në zemrën time!

Ati Pio[4] ka parë të padukshmen. Sa më shumë që është identifikuar me Krishtin në trup dhe në shpirt, aq më tepër e ka zbuluar bukurinë e fëmijëve dhe rolin e rëndësishëm që fëmijët janë të gatshëm të luajnë në këto kohëra, në të cilat shumica e njerëzimit e kanë humbur gjurmën e Zotit. Atij i pëlqente të përsëriste: "Fëmijët do ta shpëtojnë botën!" Një ditë, duke parë se jeta e tij po i afrohet fundit, e thirri një vëlla nga kuvendi, për të cilin ndiente se e kishte zemrën plot me zjarr:

– Andrea, i tha, më dëgjo mirë: do të mjaftonin pesë milionë fëmijë që të shpëtohet bota. Mësoi të luten, të adhurojnë, të sakrifikojnë. Le t'i kushtohen të gjithë zemrës së pastër të Marisë. Kjo është tani puna më e rëndësishme që duhet bërë.

Atëherë ati Andrea ia filloi të formonte me mjete të thjeshta armatën e vërtetë të lutësve, sipas porosive të Fatimës. Me gëzim konstatoi se kësaj iu përgjigjën më së shpejti grupet nga Megjugorja. Me rastin e një tubimi të madh për Megjugorjen në Shtetet e Bashkuara na e besoi lutjen e atit Pio në lidhje me fëmijët dhe klithi:

– Tanimë i kam një milion fëmijë, ku do t'i gjej edhe katër milionë?

E sikur ne francezët t'ia jepnim Zotit milionin tonë të vogël të fëmijëve? Pas të gjitha këtyre marrëzive, të bëra në dhjetëvjeçarët e fundit, me ligjet tona, ndër të tjera, kjo vërtet nuk do të ishte keq...?!

---

[4] Françeskan, kapucin, mistik dhe karizmatik; i lindur më 25 maj 1887 në Pietrelcina, në Itali; vdiq më 23 shtator 1968; "është bërë i famshëm me shërbimin e përvuajt të Meshës së shenjtë, me rrëfim prej mëngjesit deri në mbrëmje dhe pse ka bartur shenjat e stigmës, plagët e Zotit tonë. Ka qenë njeri i lutjes dhe i durimit" (papa Pali VI).

Zoja na thërret *të jemi të hapur ndaj Krijuesit tonë dhe të bëhemi aktivë*... Mirë, kam lajm të mirë për Të: engjëjt tanë të vegjël janë shumë aktivë!

Gjatë tërë kohës pranojmë prej tyre libreza, në të cilat ata i kanë "ngjyrosur fitoret" e veta, pasi i kanë paraqitur lutjet dhe sakrificëzat e veta. Ja, zgjodhëm disa nga lutjet e tyre, të papërmirësuara, ashtu si i kanë shkruar ata vetë.

– Do të fitojmë, Mari, të premtoj... të falemnderit (Aude, 9 vjeç).

– Të falemnderit, Jezus, që e ke ndezur dritën për ata që janë në terr (Violaine, 7 vjeçe).[5]

– Mari, frikësohem nga çdo gjë. Të lutem, më ndihmo të ngadhënjej mbi frikën time, po t'i ofroj duart e mia, ma jep dorën tënde, më duhet të mësoj të notoj (Aurora, 10 vjeçe).

– Zotëri dhe Mari ndihmoje mëkataren tënde të mjerë (Blandine, 11 vjeçe).

– Nuk është leht me mua, por do të provoj të të bëj të lumtur, nuk të them se do të kem sukses, por do të provoj për ty! (Mathias, 10 vjeç).

– Mari, ndaloi luftërat në botë dhe le të duhen të gjithë njerëzit, të bardhët, të zinjtë, të verdhët, madje edhe indianët (Emilie, 9 vjeçe).

– Mari, të dua dhe të lutem ta puthësh babin tim që është në qiell (Marie, 6 vjeçe).

– Do të dëshiroja që babai im një ditë ta kuptojë jetën e JEZUSIT (Coralie, 9 vjeçe).

– Mari, ndihmoju atyre që janë pakëz të krisur (Manon, 8 vjeç).

– Nëna ime e dashur, ti je për mua çdo gjë, ti je zotëruesja ime, nëna ime qiellore, trëndafili im misterioz... (Marie, 8 vjeçe).

– Mari, të dua dhe ti e di mirë, sepse dashurinë që ta sjell, për mua dhe më shumë se çdo gjë, e sidomos ndaloi luftërat, kur rrahen kjo nuk është asgjë (Andrey, 9 vjeç).

– Më shëro nga astma dhe syri im i majtë, e dhëmbët. Ashtu që të jem e shëndoshë gjithmonë. Lutja ime është që Jezusi të mund të shërojë nënën time që të mund të shkojë më shumë në meshë, që nëna dhe babai të mos mund të nevrikosen (Amelie, 8 vjeçe).

– Më shëro nga veshët, nga thërija, nga mendimet e mia të këqija; lutem që babai im të ketë dëshirë të shkojë në kishë; që Shpirti Shenjt të vazhdojë të zbresë në Sonien (Christel, 8 vjeç).

---

[5] Ky fëmijë, duke mos ditur, shpreh lutjen e përzemërt të Zojës për ata të cilët nuk e kanë ndier dashurinë e Atit. Me dy mars 1997, sipas fjalëve të Mirjanës, Zoja ka qarë gjatë tërë dëftimit te Kryqi i Kaltër. *"Shndritini të gjithë shpirtrat, në të cilët mbretëron terri*, ka thënë, *lutuni për ata për të cilët jeta në këtë tokë është më e rëndësishmja..."*

– E kuptoj dhembjen tënde kur ke parë me sytë e tu vdekjen e birit tënd në kryq; Mari, bëj që familjet të mos grinden më dhe që Djalli t'i lërë të qetë (Isabella, 11 vjeçe).

– ... tani, që të më falësh, edhe pse e di se ti nuk hidhërohesh në mua, ta kushtoj këtë akt. Mari, sot ta jap zemrën time dhe marr te vetja zemrën tënde të pastër, që të më mësojë të dua ashtu si do ti... nënshkrimi: bija jote më e dashur: Jennifer (10 vjeçe).

– Zotëri, jepua gëzimin familjeve pa ushqim se do të jenë të ngopur (Jean, 8 vjeç).

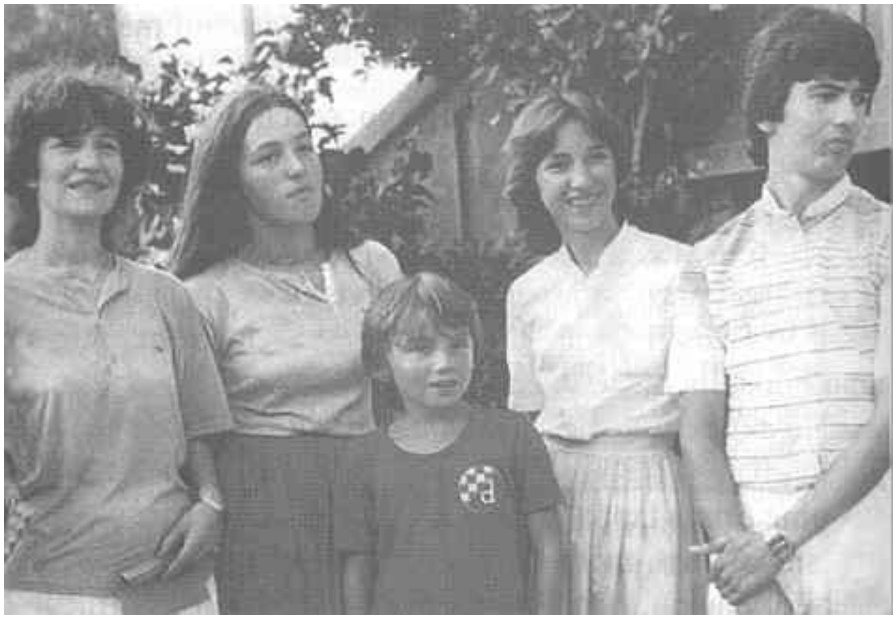

"Unë nuk i zgjedh gjithmonë më të mirët", ka thënë Zoja.
Veguesit: Vicka, Ivanka, Jakovi, Maria dhe Ivani

– Mari, e di se babai im do të kthehet, por të lutem të më ndihmosh të qëndroj derisa ai të kthehet, por bëj që të kthehet shpejt. Po ta paraqes zemrën time së bashku me këtë nëntëshe, e cila, besoj, ka për të gëzuar. Camille që të do shumë (10 vjeçe).

– E dashur Mari, si po sheh, jam e lumtur se kam filluar nëntëshen time. Nëna thotë se ti dhe Jezusi jeni kudo në tokë në të njëjtën kohë. A është kjo e vërtetë? Nëse lus me gjithë zemër, a do të shkoj në qiell? Mirë, ndoshta po të bezdis? Nëse *po*, mos e lexo letrën time, por unë do ta vazhdoj se jam e sigurt se do ta lexosh (letër nga Myriam).

– Mari, bëj që të ketë plot gëzim jetësor, nëse është pak, unë do të të ndihmoj (Blandine, 11 vjeçe).

– Mari, më ndihmo t'i them jo luftës, të cilën e provokoj nganjëherë Amen (Simon, 13 vjeç).

– Mari, lutu për gjyshin dhe gjyshen time, të falemnderit se e ke dëgjuar lutjen time (Armel, 9 vjeç).

– Lutjet e mia janë një rruzare për ata që janë të verbër për Zotin, gjashtë dhjetëshe për ato gra që mendojnë të bëjnë abort, një rruzare për njerëzit e varur nga alkooli (Amandine, 7 vjeçe).

– Ti që mbron tokën në luftë mos ua lejo të vriten mes vete, sepse e di se mundesh. Kjo është e dhembshme. Kur vriten një nga një e ndoshta edhe dy nga dy (Andrey, 9 vjeç).

– Të falemnderit që ma ke dhënë nënën që më do (Anaés, 9 vjeç).

– Ti je më e mira, jam e sigurt se do të fitosh (Lucie, 7 vjeçe).

Askush në këtë botë nuk do të mund të vlerësojë kontributin e Jacintës së vogël nga Fatima realizimit të planeve të Zotit. I kishte vetëm gjashtë vjet kur Zoja e kishte thirrur të paraqiste flijime për mëkatarët. Kush në katekizmin bashkëkohor mund të fusë fëmijët në avanturën e kushtimit të flijimeve dhe në ndikimin e pashpjegueshëm të tyre në zemrën e Zotit? Aq shumë të rritur i ëndërrojnë frenimet vetjake... Por përditë më shumë prindër e marrin Zojën për dore dhe i mësojnë fëmijët e vet. Ja disa nga flijimet të nxjerra nga letrat e tyre të ëmbla (gjithashtu të papërmirësuara):

– Të duroj të më bëjnë keq, të vazhdoj nëntëshen edhe kur jam i demoralizuar (Floriani, 7 vjeç).

– Vuajtjet e mia në familjen time të shpërndarë (Amandine, 7 vjeçe).

– Nuk e kam thirrur nënën të shkoj në WC dhe kam shkuar vetëm (Edouard, gjashtë vjeç, pas operacionit).

– Nuk u brengosa për ALARMIN në Malibu dhe shkova në meshë (Julie, 10 vjeçe).

– Që të mos e spërkas Rolandin kur është i terur (Marie, 9 vjeçe).

– ... më ndihmo të lutem që të mos heq dorë nga flijimet e mia (Maud, 9 vjeç).

– Të gjunjëzohesh dhe të kryqëzosh duart (Blandine, 11 vjeçe).

– Flija ime është që ta fshij shpesh hundën (Amélie, 8 vjeçe).

– Në banjo kam kontrolluar detyrat shtesë. Ta qeth gardhin e gjelbërt në vend se të luaj (Thibaut, 10 vjeç).

– Nuk jam mrrolur kur nuk më kanë dhënë tërë çamçakëzin; nuk kam pushuar tepër kur kemi punuar (Agnes, 10 vjeçe).

– E kam larë dhëmbin; e kam gjetur tapën (Lucie, 7 vjeçe).

– Nuk e kam rrahur motrën (Jean, 8 vjeç).

– E kam lejuar Antoinin që ta hapë pakon e suxhukut; e kam lejuar që të lahet i pari; i kam ndihmuar Antoinit ta gjejë mprehësen e lapsit (Melanie, 8 vjeçe).

– Prej 11 e 30 deri në 14.00 jam përpjekur të jem i mirë me nënën (Gabriel, 9 vjeç).

– Të mos jem kryesorja në ditëlindjen e Nathalisë (Cecile, 10 vjeçe).

– Që të ha më pak ëmbëlsira dhe të zgjohem në orën katër (Anne, 8 vjeçe).

– Nuk kam kërkuar akoma bombon (Jean, 8 vjeç).

Po, disa fëmijë bëhen aq aktivë sa ua hapin sytë njerëzve në rrethinën e vet. Mathieu i ka 7 vjet dhe një meshtar e ka kyçur një vit në grupin "Fëmijët adhurues". Në fillim të vitit tjetër e ëma vërejti:

– Ti tanimë shkon në katekizëm; pse duhet që të shkosh në grupin "Fëmijët adhurues"?

– Por, nënë, si nuk kupton! Në katekizëm mësoj ta njoh Jezusin, e në adhurim mësoj që ta dua!

Nganjëherë, gjatë disa "misioneve për fëmijë", i ftojmë më të vegjlit që t`i mbyllin sytë dhe të kërkojnë në zemrën e vet se çfarë dhurate mund t'i japin Nënës së Zotit para mbrëmjes. Kur pyesim: "Kush e ka gjetur çka do të japë?", gati të gjithë e ngrisin dorën dhe bërtasin: "Unë! Unë! ", dhe duhet përpjekur që takimi të mos shndërrohet në garë "kush jep më tepër". Fëmijët më mirë se ne i kuptojnë punët e Zotit. Ata nuk kishin kohë të vaksinoheshin kundër Shpirtit Shenjt, si dhe nuk dinin të llogaritnin shumë.

Mësuesit nganjëherë me lot në sy deklarojnë: "Pas kësaj që ka ndodhur, nuk mund të mbajmë më katekizëm si përpara..." Po, besoj se këto ditë Zoja, para perëndimit të diellit, i viziton zemrat e fëmijëve dhe gëzohet se mund ta mbushë shportën e vet me flori...

Kur bëhet grumbullimi i ardhshëm i dhuratave?

Porosia më 25 mars 1977

"Të dashur fëmijë!

Sot në mënyrë të veçantë ju thërras që ta merrni në dorë kryqin dhe të shikoni plagët e Jezusit. Kërkoni prej Jezusit t'i shërojë plagët tuaja, të cilat i keni fituar, fëmijë, gjatë jetës suaj, për shkak të mëkateve tuaja ose të mëkateve të prindërve tuaj.

Vetëm kështu, fëmijë të dashur, do të kuptoni se në botë është i nevojshëm shërimi i fesë në Hyjin Krijues. Nëpërmes mundimit dhe vdekjes së Jezusit në kryq do të kuptoni se vetëm me lutje mund të bëheni edhe ju apostuj të vërtetë të fesë, kur në thjeshtësi dhe në lutje të zbatoni fenë që është dhuratë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kushtimi i kraharorit të nënës

Kapela Oaza e paqës vetëm sa nuk rrënohet[6]. S'ka gjë se është mjaft e vogël, ajo nuk i pengon italianët që të vërsulen brenda me sy të mbyllur, duke shtyrë "çdo gjë para vetes"! Nga jashtë shumë njerëz varen në dritare, duke përcjellë me shikim ngjarjen e ditës...

Maria Pavloviq-Lunetti qëndron e gjunjëzuar në një shkallë të altarit, me shikim të ngritur pakëz. Buzët e saj mezi lëvizin, shprehjen e fytyrës e ka serioze; mund të thuhet se atë mbrëmje po ndodhte diçka krejtësisht e veçantë, sepse Zoja po qëndronte më shumë se zakonisht.

Është 12 prilli 1997, në mes të Megjugorjes, ora18 e 45 minuta. Në këtë moment në Sarajevë ati i Shenjtë e kryen vizitën që ua bën pjesëve të shkatërruara të qytetit dhe shkon në katedrale. Maria ngritet, e miku ynë Tim menjëherë e kyç kamerën e vet të rëndë. Do të përjetësojë tregimin e prekshëm, i cili do të rrjedhë prej gojës së Marisë, falë të cilit Zoja edhe sot mënjanon dhe shëron pikëllimin e fshehur të shumë grave.

Maria qëndron afër tabernakullit dhe prej shprehjes së fytyrës së saj e dimë se do të flasë me plot zemër. Sot është ditë e madhe. "Kjo është hera e parë që Ati i shenjtë vjen në vendin tim, shumë kanë dashur ta pengojnë të mos e bëjë këtë gjë, por ai do të vinte edhe në këmbë përkundër shëndetit të vet të lig, sepse aq shumë ka dashur të vijë! Ai vjen si bartës i vërtetë i paqes në mes të këtyre rrënojave". Pak më parë e ka parë në

[6] Bashkësia të cilën e ka themeluar ati Gianni Sgreva. Adresa: Communité "Oasi della Pace"; Poste Restante; 88266 Megjugorje.

televizion shikimin e tij, kur po vizitonte qytetin e rrënuar nga bombet dhe të shënuar me vdekje. "Sonte Zoja është lutur me mua për të. Ajo na lut që të lutemi shumë për të, për shëndetin e tij... ai është biri më i dashur i saj! Sonte Zoja është paraqitur e lumtur, na ka përshëndetur dhe të gjithëve na ka bekuar..."

Të gjithë të pranishmit, të varfër e të pasur, u shndërruan në një sy, në një vesh dhe në një zemër, sepse të gjithë e dinë se Zoja e ka dëgjuar klithjen e tyre të brendshme dhe i ka shikuar. Të gjithë presin nga Maria një fjalë, fjali, porosi, së paku një pjesë të vogël të qiellit, që të mund të vazhdojnë jetën e tyre ndryshe. Sa të bukura janë ato fytyra, të drejtuara ka e padukshmja, sikur të donin të fluturonin!

Maria flet për dashurinë e Zojës, për papën, Sarajevën e rrënuar... dhe përnjëherë, pa ndonjë lidhje të dukshme, fillon rrëfimi tjetër.

Një grua e lënduar thellë ka ardhur te Maria dhe i ka thënë:

"Kam ardhur te ti, sepse nuk kam guxim të shkoj te meshtari të rrëfehem. I kam bërë tetë aborte! Frikësohem se meshtari do të hidhërohet dhe do të më qesë jashtë nga rrëfyestorja. Por besoj se ti mund të bësh diçka: Mund ta lutësh Virgjërën e bekuar që të më ndihmojë. Jam e dërrmuar krejtësisht, dhembja ime është bërë aq e madhe, saqë nuk mund të fle më. E ke të qartë ti, burri im ishte kundër kësaj. Nuk kishim mjaft mjete për jetë. Tani nuk mund të kem më fëmijë. Çdo abort i ri për mua ka qenë shok. Kam ardhur të më dërgosh te Zoja. A ke mundësi?"

Maria gjithmonë ka qenë e gatshme ta dojë dhe ta mbrojë jetën. Me dashuri e dëgjoi gruan dhe ia përcolli kërkesën Zojës që atë natë. Zoja u lut për të dhe përkundër të gjitha parashikimeve, ajo shprehi shpresë të jashtëzakon-shme për të; sepse ajo gjithmonë është e butë për çdo fëmijë të saj, sidomos kur dukej se nga ana njerëzore nuk mund të ketë ndihmë:

"Që tani ajo do të bëhet bartëse e jetës për të tjerët", i tha Zoja Marisë[7]. Ajo grua u pajtua me Zotin, ia rrëfeu meshtarit të gjitha mëkatet e veta, ashtu si e këshilloi veguesja Maria, dhe zbulimi i mëshirës së Zotit aq

[7] Në Ungjillin e jetës Gjon Pali II. flet si edhe Zoja. Madje, nuk dihet se kush prej tyre e kopjon tjetrin: "Do të doja t'ju drejtoja mendim të veçantë ju grave, që keni bërë abort. Kisha e di se sa rrethana kanë mundur të ndikojnë në vendimin tuaj dhe ajo nuk dyshon se në shumë raste ai vendim ka qenë i dhembshëm, madje dramatik. Është e mundur që plaga në zemrën tuaj akoma nuk është shëruar. Në të vërtetë, ajo që ka ndodhur ka qenë dhe mbetet padrejtësi e madhe. Por mos jini zemërngushtë dhe mos e braktisni shpresën. Më mirë përpiquni të kuptoni se çka ka ndodhur dhe atë interpretojeni realisht. Nëse këtë nuk e keni bërë, pendohuni me përultësi dhe me besim. Ati i të gjitha mëshirave ju pret t'ju japë faljen dhe paqen e vet në sakramentin e pajtimit. Do të shihni se asgjë nuk është humbur, dhe se mund të kërkoni falje prej fëmijës suaj, i cili tani jeton në Zotin. Me ndihmën e këshillave dhe me praninë e personave të ditur, me anë të dëshmisë suaj të vështirë, të dhëmbshme, do të bashkoheni me ata që më me bindje mbrojnë të drejtën e të gjithëve për të jetuar."

e ndërroi zemrën e saj, saqë me forcë të madhe dëshmoi për shërimin e pagjumësisë dhe të tërë qenies së saj[8]. Zemra e saj është pajtuar me Zotin dhe ajo, më në fund, kënaqet në të gëzuarit e jetës. Ajo i gjen gratë që kanë ndërmend të bëjnë abort, dhe u flet për përvojën e vet, dhe i pengon që t'i vrasin fëmijët e vet. Ajo tani ngre zërin në mbrojtjen e jetës! Shkon në spitale madje edhe në atë ku vetë i ka bërë abortet. Dëshmia e saj është e fuqishme dhe shumë nënave iu ka ndihmuar ta ruajnë fëmijën që e kanë bartur. Ajo ia shpjegon Marisë: "Bëj gjithçka mundem që t'i bind nënat. Së pari lutem, pastaj ua tregoj rastin tim dhe krejt shqetësimin që kam patur në zemrën time ". Dhe shton: "Jeta është aq e shkurtër, më duhet të ngutem tani, më duhet që të vrapoj! Jo vetëm në emër të fëmijëve të mi, por për shumë të tillë që do të mund të jenë të abortuar!"

Ja kështu Zoja dëshiron që secili prej nesh të veprojë. Ajo nuk hidhërohet për shkak të plagëve tona vdekjeprurëse, ajo i kthen në burime jete. Madje: Jezusi dhe Ajo thuajse janë mësuar me plagët tona! Nëse ia dorëzojmë Jezusit krejt të keqen që është grumbulluar, ai na shëron me Plagët e tij gjithmonë të lavdëruara.

Kur Maria, Nëna jonë, na shikon, a i sheh ajo mëkatet tona, gjithë ato danga të shëmtuara që mbulojnë zërin dhe sytë tanë? A ngryset Tejet e Pastra? A na i drejton ato vërejtje farizeike me të cilat janë përplot bisedat tona botore?

Kur na shikon Nëna, shikimi i saj kalon nëpër shtresat e padepërtueshme të territ tonë, që të shohë gjurmën e Zotit në brendinë tonë më të thellë, atje ku e keqja nuk ka mundur të na prekë dhe ku më fort se dielli ndriçon shkëlqimi i Krijuesit. Dhe shkrihet nga mahnitja, digjet nga dashuria. Tek ajo grua, motra dhe shoqja jonë, menjëherë e ka parë

---

[8] Zoti e ka zgjedhur gjuhën hebraike që ta mësojë popullin e vet me mijëra vjet. I ka përdorur pjesët më trupore dhe më vitale të trupit që përmes tyre të shprehë pjesët më sublime dhe më vitale të shpirtit. Madje edhe sot kur flet hebreu për mëshirën, ai fjalën hebraike "uterus", "mitra", e përdor në shumës "Rahamim". Çfarë pamjeje! Çfarë bukurie! Çfarë mrekullie! Kur bëj gjë keq, jo, Zoti nuk është polic i maskuar në Luigjin XIV, i cili prej fronit të tij të largët më dërgon dënime! Kur më njollos mëkati, brendia e Zotit rrotullohet si e nënës, e cila sheh se fëmija po i mbytet dhe e cila dëshiron vetëm një gjë: që ta shpëtojë domosdo! Ja çka është mëshira e vërtetë: uterus, mitra e cila në fshehtësi thur jetën prej ditës në ditë, ajo është limani i dashurisë, "shtëpia", vend ku çdo damar i Zotit tim këlthet: "Kthehu!", sepse ato përdridhen nga dhembjet, duke pritur kthimin tim. Dhe kur përsëri jam aty, i puthitur fort për prehrin amnor të Atit tim, ai më mbulon më shumë se kurrë me visarin e miqësisë së vet Hyjnore. Shprehja latine "miserere-corde" (ki dhembje në zemër) e ka vlerën e vet, por fsheh dimensionin amnor të mëshirës, të cilën Zoti e ka dhënë në fillim.
Në mes trembëdhjetë emrave të Zotit në Bibël (emri përcakton identitetin e tij, njëjtësimin me vetveten), "Tejet i larti", "I gjithëpushtetshmi", "I amshueshmi"..., gjejmë edhe "Harahaman"..., që do të thotë "I mëshirshëm", ose më mirë, "amnor"! (Dal 34, 6, në Sinaj).

gjurmën e Zotit: "Ajo do të jetë bartëse e jetës!" Kush do të guxonte që nga Nëna e mëshirës të kërkonte t'i ndërronte syzet? Që të ndërronte mënyrën e të shikuarit? E dimë se në mes një mijë e një zëri të gjykimeve tona dinake, Ajo, Nëna, ka parë të drejtën, sepse ka parë të madhen, sublimen dhe të bukurën.

Miqtë e Megjugorjes më kanë lutur t'i mbaj disa ligjërata në Kaliforni. Me të arritur në San Francisko kam konstatuar se rrugët janë shumë të bukura, të pasura, super të pastra, por që në to nuk ka fëmijë. Janë të vdekura! E thërras Zojën në ndihmë, duke e përberë që në zemrën time të vërë fjalët e Zemrës së vet amnore, të cilat do t'ia drejtoj asaj shoqërie në të cilën legalizohen me mijëra vrasje, madje deri në muajin e nëntë të shtatzënisë, të mbrojtur me shprehjen "dështim terapeutik". Përgjigjja arriti shpejt. Duke shfrytëzuar rastin e parë që të flas publikisht, e përcolla frymëzimin që mora në lutje:

"Djalli tërbohet kundër jetës së njeriut, dëshiron që ta shkatërrojë me çdo çmim dhe ta fshijë krejtësisht nga harta gjeografike. Kundërshtoni! Në frymën e Zojës nga Fatima dhe Zojës nga Megjugorja (ku ajo thërret që t'i kushtohemi personalisht), propozoj që të gjitha femrat t'ia kushtojnë "kraharorin amnor" të tyre Zemrës së saj të Papërlyer. Çka do të thotë kjo? Gratë e martuara, për shembull, mund t'i thonë Marisë:

"Ja, po ta jap këtë vend të trupit tim (duke vënë dorën në bark); tani e tutje të takon ty. Çdo gjë që ndodh aty, le t'u shërbejë planeve të tua dhe Vullnetit të Zotit. Prej tani ti do të vendosësh se sa fëmijë do të ngjizen dhe do të lindin në jetë. Mbroje këtë vend të çmuar nga çdo papastërti, nga çdo sëmundje dhe nga çdo akt që do të pengojë që të realizosh çka dëshiron. Le të jetë ky vend pasqyrim i barkut tënd të pakrahasueshëm amnor. Bekoji që tani fëmijët që do të lindin, bekoi ata të cilët këtu e kanë marrë jetën. Më shëro nga pasojat dhe plagët që në të kaluarën nuk të kanë pëlqyer dhe nëse këtë vend e ka vizituar vdekja[9]*, rregulloje në qenien time dëmin që është shkaktuar me atë rast*[10] *dhe prano në prehrin tënd amnor qenien e vogël që e kam humbur. Nënë e dashur, çdo gjë imja le të jetë jotja, ashtu si ti e ke bërë timen çdo gjë që është jotja..."*

---

[9] Pas abortit spontan gruaja mund të tundohet që të ngrisë krye kundër Zotit ose të bjerë në depresion. Nëna Mari do t'i ndihmojë t'i përballojë vështirsitë e veta. Pas abortit gruaja mund të fillojë të refuzojë veten, të humbë paqen e brendshme, të vuajë nga ankthet dhe depresionet. Me rastin e abortit ekziston përgjegjësia morale, e cila kërkon që të lypset ndjesë prej Zotit. Maria këtu i ndihmon meshtarit, por nuk e zëvendëson.

[10] Një grua dyzetvjeçare më ka thënë: "Në moshën njëzetvjeçare kam abortuar. Më vonë kam dashur të martohem, por kjo nuk më ka shkuar përdore. Tani kam një sëmundje lëkure, jam e trashë... Por qëkur jam kthyer, Virgjëresha Mari i ka dhënë kuptim jetës sime. Me gëzim i bart vuajtjet e mia për shkak të vetmisë dhe të problemeve shëndetësore, që asnjë grua tjetër të mos përcaktohet për abort. Çdo ditë më ofron rast të ri, që të punoj për Jezusin dhe për jetën."

Me ndryshime të vogla këtë përkushtim mund ta bëjë vogëlushja, vajza ose gruaja e pamartuar[11]. Vajza e re ia dorëzon Zojës ardhmërinë e amësisë së saj dhe mundësinë e jetës që bart në vete, që ajo të mund të zhvillohet sipas mëshirës së Zotit, që të ruhet nga çdo sulm i Djallit dhe që në të kurrë të mos banojë mëkati. Personi i cili vuan nga vetmia dhe për shkak se nuk mud të jetë nënë, do ta përshtasë përkushtimin e vet ashtu që në të të kyçë dimensionin shumë të rëndësishëm të flijimit të fshehtë që e përjeton dhe i cili, vetë asaj, mund t'i japë mijëra "kthime jetës", në ekonominë e Shëlbimit. E për sa u takon gjysheve, e kaluara dhe pasardhësit e tyre u japin përmbajtjen e përkushtimit.

Vërtet, burrat kanë në këtë përkushtim pjesëmarrje të dëshirueshme! Në San Francisko një njeri ka kërkuar nga e shoqja t'i lidhë vezoret pas fëmijës së tyre të dytë, por me lot në sy më ka thënë se ata do të bëjnë ç'është e mundur nga ana mjekësore që të mundësojnë shtatzëninë e re.

Një çift bashkëshortor më ka thënë: "Ky kushtim që e kemi bërë së bashku na ka sjellë liri. Ishim frikësuar nga jeta, ishim frikësuar nga e ardhmja. Tani në kurorën tonë ekziston gëzim i ri, jemi të hapur për jetën. Virgjra Mari le të na japë të gjithë fëmijët që Zoti i ka paraparë për familjen tonë!"

Gëzimi rritet kur njeriu respekton dhe lavdëron barkun e gruas në saje të të cilit është lindur, së pari barkun e nënës, barkun e gruas së vet, dhe barkun e grave nga rrethina e tij, barkun e bijave të tij... Shumë të mira vijnë kur meshkujt me gjithë zemër luten që gruaja t'i ngjajë Nënës së Zotit, më të bukurës nga të gjitha gratë dhe jo nga modelet e mjera nga revistat! Në rastin e situatave të dhembshme që krijojnë viktima të pafajshme dhe që do të pengonin harmoninë e bashkëshortëve, Zoja i frymëzon në lutje se çka duhet bërë dhe i tregon çdo personi plleshmërinë e veçantë e të mrekullueshme që Zoti e ka përgatitur për të.

Pak kohë më parë e kam takuar Paulin, i cili ka tash shtatë muaj. Krekosej në karrocën e vet, i gëzuar në mes të turmës. I ati më tha: "Motër, shikoni këtë fëmijë! Ai i ka borxh jetën Zojës! A i dini porositë që i keni dhënë në Lisieux vitin e kaluar...?

– Si ashtu!?

– Po, gruaja ime dhe unë në njëfarë mënyre i kemi "ndalur fëmijët"; por pas Lisieuxit i kemi thënë Marisë se mund të vijë te ne për shkak të jetës; dhe një vit më vonë ka lindur Pauli!"

Me butësi e shikoj fëmijën; vërtet këtu ka diçka...! Ia lëmoj dorën dhe ai më dhuron një buzëqeshje të shkëlqyer, më të bukurën buzëqeshje pa dhëmbë që kam parë te ndonjë vogëlushi i tillë. Më shkel syrin me gëzim

[11] Me kushtin e pastërtisë rregulltarja ia kushton Zotit tërë trupin e vet, duke ditur se Ai do të bëjë që amësia e saj të lulëzojë në mënyrë tjetër, në mënyrë Hyjnore.

të përsosur. Menjëherë u dashurova në Paulin dhe ditëve të ardhëshme e kërkova kudo, por kot! Ishin kthyer në Francë.

Paul i vogël, kur të rritesh, përpiqu të më gjesh! Ndoshta do të mund t'i ndihmosh Zojës t'i bërtasë botës se bari kundër kulturës sonë të vdekjes është përkushtimi ndaj Zemrës së saj të Pamëkat. Dhe, duke ditur shkakun, do të mund të shtosh: "Kushtojani plleshmërinë tuaj Virgjrës së Lume Mari, ajo kërkon barkun e nënës që në të të vendosë dhe të bekojë të gjithë bijtë që Ati do t'i japë, në tokë si edhe në qiell!"

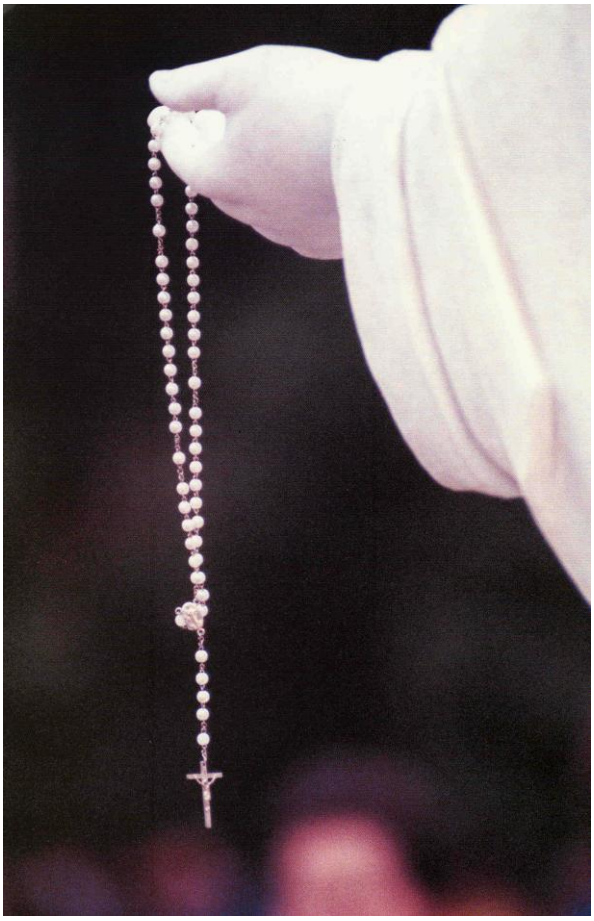

Porosia më 25 prill 1977

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras që ta lidhni jetën tuaj për Zotin Krijues, sepse vetëm ashtu jeta juaj do të ketë kuptim dhe do të kuptoni se Zoti është dashuri. Zoti më dërgon te ju nga dashuria t'ju ndihmoj të kuptoni se pa të nuk ka ardhmëri as gëzim, e mbi të gjitha nuk ka shpëtim të amshueshëm.

Fëmijë, ju thërras ta lini mëkatin dhe të pranoni lutjen në çdo kohë, që në lutje të njihni kuptimin e jetës suaj. Zoti u jepet atyre që e kërkojnë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Ajo e ka madje edhe sifonin!

Megjugorje, 15 gusht 1997, Mesha e shenjtë e mëngjesit në gjuhën angleze në kishën plot të shën Jakobit. Duartrokitja e gjatë e ngriti në këmbë turmën gjatë dëshmisë së atit Charles Mangano. Kjo është me të vërtetë mrekulli që ai ka mundur sot të udhëheqë këtë meshë të koncelebruar, këtë ka mundur vetëm Zoja ta bëjë! Nuk jam mësuar në ovacione gjatë meshës, por, e pranoj, atë ditë ia bëra me sy Zotit, duke i thënë: "Të falemnderit, Zotëri, që i ke krijuar amerikanët!"

Do të dëshiroja këtu të paraqisja atë theks të lëngshëm njujorku të këtij meshtari tridhjetëvjeçar, i cili e shpreh admirimin e vet ndaj Tejet të Shenjtës Virgjër Mari dhe i cili këndon himne që vetë i ka komponuar.

Por nëse nuk mund të dëgjoni theksin e tij, mos e lëshoni rastin të dëgjoni fjalët e tij, dhuratë kjo e vërtetë e Zojës!

"Sot është një përvjetor, sepse kur kam ardhur për herë të parë në Megjugorje, ka qenë 15 gushti 1984, dita e të Ngjiturit të Zojës në qiell. Atëherë isha përplot me shqetësime, dyshime, madje edhe ankthe, sepse në zemër ndieja thirrjen për meshtar. Por nuk kam qenë i sigurt a është ajo ide imja apo e Zotit? Nuk kam mundur të di cila është dëshira e Zotit për mua dhe i kam thënë vetes: "A jam i zoti për meshtari? A jam i gatshëm të heq dorë nga familja ime, të mos kem grua, fëmijë...?" Kur kam filluar të mendoj që të shugurohem, i kam patur gjashtëmbëdhjetë vjet. E në kohën e ardhjes sime të parë në Megjugorje i kam patur njëzet e katër. Posa i përfundova studimet e filozofisë dhe të teologjisë dhe mendoja se do të bëhesha profesor universiteti, në rast se nuk do të bëhem meshtar. Por në atë kthesë të jetës sime qeshë dety-ruar të merrja vendim të qartë, sepse ai ka qenë momenti që të regjistrohem në seminar ose që definitivisht të hiqja dorë. Isha krejtësisht i rraskapitur!"

Është e sigurt se mjaft shumë e doja Jezusin, çdo ditë lutesha. Sinqerisht dëshiroja të bëja mirë, doja ta ndiqja Zotërinë. Më në fund për shkak të kësaj edhe zhvillohej betejë brenda meje, sepse vullnetin e tij me të vërtetë nuk e kisha të qartë.

Kah fundi i shtegtimit shëtitja me kureshtje rreth kishës dhe shikoja hapësirën rreth altarit. Duke parë të gjithë ata meshtarë që rrëfenin tërë ditën, isha me të vërtetë shumë i prekur. Njerëzit gjunjëzoheshin në baltë, sepse disa ditë më parë kishte rënë shi; kjo vërtet ishte tronditëse. Por ajo që më la më së shumti përshtypje ishin meshtarët: ata i çonin njerëzit te Jezusi!

Miku im meshtar, i cili e përcillte grupin, na tha që të vijmë në autobus në orën 18 dhe ta prisnim aty, ndërsa ai dhe një meshtar tjetër duhej të merrnin pjesë në dëftimin e Zojës, pasi që kishin patur fatin që t'u lejohej hyrja në sallën e dëftimeve. Ata, pra, do të luteshin me veguesit dhe posa të përfundonte dëftimi, do të vinin në autobus që të nisemi menjëherë për Split, dhe të kapnim trajektin për në Itali. Në të vërtetë i tërë grupi, pos meje, kishte hyrë në autobus.

Rreth orës 18 vërejta një dritare në anën e djathtë të kishës. Nën atë dritare ishin disa vozga të mëdha, e mbi to kishte dërrasa, në të cilat kishin hipur disa njerëz që të mund të shikonin nëpër dritare. Atëherë i thashë vetes: "Si duket, kjo është ajo dritarja famoze?!" Vendosa edhe unë të hipja në vozga, por aty nuk kishte më vend. Posa u afrova te vozgat, dikush kërceu nga lart dhe me një të kërcyer unë e zura vendin e tij. Dhe kështu qëndroja mbi dërrasat, shikova nëpër dritare dhe kuptova se sipas gjasës kjo duhet të jetë salla e dëftimeve. Sidoqoftë, nëse është ajo sallë, nuk do të luaj vendit! Katërdhjetë minuta kam qëndruar lart si i gozhduar, duke u mbajtur me ankth për tërthorcë! Katërdhjetë minuta, pa ditur a është mirë apo jo! E kam parë mikun tim kur ka hyrë dhe kurrë nuk do ta harroj shprehjen e fytyrës së tij, kur më ka parë pas grilave. "Çka po bën ti aty? Po si u gjete aty! Duhej të hipje në autobus!"

Këtu është ajo më e mira që nuk mund ta përjetoni, sepse ati Charles me anë të mimikës e paraqiti atë dialog pa fjalë dhe si me lëvizje koke i ka folur mikut: "Eh, po miku im, ky jam me të vërtetë unë! Çka thua për këtë, hë?"

Pastaj ai u gjunjëzua dhe fëmijët (veguesit) hynë. Derisa fëmijët luteshin, përnjëherë u gjunjëzuan; oh, të shkretët gjunjë! Papra i shikoja ata dhe tavanin e më kujtohet mendimi im i parë: "Kjo është aq e thjeshtë...!" Në të vërtetë, unë kam pritur dritë të shkëlqyeshme, zhurmë, bubullimë... Shkurt, diçka të veçantë, ndonjë dukuri si në *kodrën Horeb*. Por nuk ka ndodhur asgjë e jashtëzakonshme. Dhe sa më shumë që shikoja, aq më shumë ia përsërisja vetes: "Kjo është aq e thjeshtë...". Thënë të vërtetën, isha i dëshpëruar. Luftoja në vete, sepse e shihja veten sesi kthehesha në

shtëpi me të njëjtat pyetje; por në fund e pranova se kjo duhet të jetë kështu. Me zemër të qetë e pranova fatin e keq. Dhe pikërisht atëherë e dëgjova zërin e Zotit: *"Unë punoj nëpër atë që është e thjeshtë".* Papritmas çdo gjë ishte në rregull dhe nuk më duhej më kënga e engjëjve, trumbetat qiellore, shkëlqimi i dritës... OK, mirë është!

Tërë kohën i shikoja fëmijët dhe përnjëherë e dëgjova Nënën Mari që më foli me zemër, vërtet e dëgjova kur më tha: *"Charles, mos u ngut, lirohu nga ankthi dhe më lejo të ta tregoj profesionin tënd!"* Në të njëjtin moment pata një përjetim të ndieshëm... si të them... merrni me mend një vaskë të madhe, përplot me ujë të ndotur, prej të cilës hiqni tapën, dhe përnjëherë i tërë ai ujë i ndotur tërhiqet aq fuqishëm, saqë me vrull fillon të sillet rreth vrimës kah gypi i kanalizimit dhe me atë rast bën zhurmë...

Atëherë ati Charles imiton gurgullimën e sifonit... A e keni dëgjuar zhurmën e ujit që ikën nga vaska që është përplot, zhurmën që ka akcentin njujorkas? Unë po, pikërisht atë ditë!

...Ja, pikërisht ashtu jam ndjerë përbrenda, vazhdoi ati Charles. Sikur të isha pastruar, i zbrazur nga çdo gjë negative në mua. I tërë shqetësimi im, frika, dyshimi, dhe ankthet tjera u larguan sikur uji i ndotur nëpër sifon; dhe të gjitha pyetjet e mia si: "A do të kem sukses? Ose nuk do të kem sukses? A e dëshiroj me të vërtetë këte?" – më braktisën plotsisht. U mbusha me një paqë të çuditshme. Ashtu kam mundur që në mënyrë të fuqishme të ndjej praninë e Virgjrës së Bekuar Mari, saqë nuk kam fjalë që ta përshkruaj këte[12], sikur të më mbante në dorë, të më ruante në Zemrën e vet. Kurrë nuk do ta harroj këte. Kam qenë i mahnitur se më ka ndodhur diçka e tillë, kam qenë krejtsisht në gjendje shoku. Kurrsesi këte nuk e kam pritur, nuk kam arrdhur për shkak të kësaj, kam arrdhur që të bëj shqyrtimin tim të vogël për Megjugorjen dhe të shoh a është kjo e vërtetë apo jo. Nuk kam arrdhur që Zoja t'i flasë zemrës sime! Kjo ishte aq e fortë, saqë pyeta veten: "A po ëndërroj?" Më kujtohet se në atë moment kam thënë me zë të lartë: "Po, ashtu është, do të jem meshtar! Ja këte dëshiroj të bëj me jetën time: dëshiroj që Jezusit t'i sjell njerëz. Me të vërtetë këte dëshiroj!" Atëherë kam kthyer shikimin djathtas dhe kam parë meshtarët duke rrëfyer... Po, ashtu, do të jem meshtar!

[12] Një motër nga bashkësia ime, gjuha amnore e së cilës është anglishtja, më ka ndihmuar që këtë dëshmi ta "nxjerr nga shiriti". Derisa dëgjonte shiritin, pashë se si ju përlotën sytë dhe ajo klithi: "Por kjo është e pabesueshme!" Edhe ajo ka arrdhur me 1984, i ka gjetur të njëjtat vozga, të njëjtat dërrasa, të njëjtën dritare, është ngjitur tek dritarja e famshme që të shikojë paraqitjen dhe ka qenë e prekur thellë me të njëjtën përvojë të brendëshme si ati Charles. Kjo me të vërtetë vërteton se sifoni është njëri prej mjeteve të Zojës për ata që madje rastësisht vijnë në sallonin e saj të bukurisë.

Kjo ishte përvoja vendimtare, dhe në të gjithë këte unë jam ndjerë vërtetë shumë i vogël, krejt i vogël. Kjo rrënjësisht e ka ndërruar jetën time dhe pikërisht nga themeli!

Që t'i shpiesh njerëzit ta njohin Jezusin, ta duan Jezusin, të jetojnë me Jezusin, a ekziston gëzim më i madh? T'u ndihmosh njerëzve të luten, të shijojnë dashurinë e Zotit dhe t'i sjellësh në fe... Oh!"

Kur u ktheva në New York, hyra në seminar. U shugurova më 1990, jam meshtar tash shtatë vjet, e sot ... *Ja ku jam, Nënë!*

Porosia me 25 maj 1997

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras ta levdëroni Zotin dhe emri i Zotit të jetë i shenjtë në zemrat dhe në jetën tuaj. Fëmijë, kur jeni në shenjtërinë e Zotit, Zoti është me ju dhe ju dhuron paqe dhe gëzim, që vjen nga Zoti vetëm përmes të lutjes. Prandaj, fëmijë, përtëriteni lutjen në familjet tuaja dhe zemra juaj do të lavdërojë emrin e shenjtë të Zotit dhe parajsa do të sundojë në zemrat tuaja.

Unë jam pranë jush dhe ndërmjetësoj për ju para Zotit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Mos merrni nëpër gojë!

Fshati Unatine, afër Bzovikut, në Sllovaki, gjatë thatësisë së madhe të një vere të nxehtë.

Palko i vogël nuk u beson syve! Kur po kthehej prej fushës, ku ka ruajtur dhentë me vëllain Jozkon, në largësi vërejti një zjarr të madh. Zjarri kishte përfshirë fshatin e tij! Shtëpitë digjeshin si të ishin prej kashte, njëra pas tjetrës dhe... po edhe shtëpia e tij ishte në flakë! Vogëlushi është vetën gjashtëvjeçar, por me shpejtësi rrufeje e kuptoi situatën: ja, nuk kemi as të hamë dhe punojmë shumë në fushë, e tani ky zjarr... O Jezus, na ndihmo! Ç'do të bëhet me ne!?

Zemra e Palkos gjakon dhe ai lutet.

Ai megjithatë nuk e kishte parandier më të keqen. Zjarri nuk kishte ndodhur rastësisht, por për shkak të dashakeqësisë së disa fëmijëve, të cilët kanë lozur me zjarr afër shtëpisë së Palkos. I ati i atyre fëmijëve e di këtë, i përfshirë nga paniku për shkak të kësaj fatkeqësie, pohon me zë të lartë se e di kush është "fajtor"; kurrkush tjetër nuk është pos Palkos.

Kjo shpifje ka mundur lehtë të mënjanohej sikur të ndërmerrej një hetim serioz, por asgjë nga ajo nuk ishte bërë. Zëri i dobët i bariut të vogël u hesht shumë shpejt me zërat e vrazhdë të të rriturve dhe alibi i tij i mjerë nuk vlejti asgjë. Fshatarët u ngutën që me shpejtësi ta përhapnin lajmin, dhe në asnjë moment nuk menduan ta vërtetonin.

Filloi rruga e gjatë e kryqit. Zgjati shtatë vjet. Nëna e Palkos e dinte se i biri është i pafaj. Shumë vjet pas kësaj, para se të vdiste, ajo ia përkujtoi fjalët që kishte thënë kur fshati e kishte izoluar ate dhe familjen e tij, kur në ta bënin me gisht dhe kur ishin të thyer nga pikëllimi: "Madje edhe nëse njerëzit mendojnë se unë e kam bërë dhe nëse hidhërohen në mua, unë e di

se Jezusi nuk hidhërohet në mua, sepse ai e di mirë se unë nuk e kam bërë këtë... hë nënë?" Ajo grua, besimtare e madhe, vuante tepër, më shumë për shkak të fajësimit të padrejtë të të afërmve, sesa për shkak të humbjes së pasurisë.

Por një ditë e thirrën meshtarin e atij fshati në një kasolle. Aty vdiste babai i familjes, të cilin ndërgjegjja e mundonte tepër. Ai e rrëfeu një mëkat të vjetër, i cili ishte mbërthyer para shumë kohësh si i thati i qelbur në zemrën e tij. Meshtari u ngut t'i jepte zgjidhjen dhe ta kthente në gjendje të hirit atë të shkretë, sepse për shkak të paburrërisë së vet, shumë gjatë ka qenë pa atë që është e rëndësishme për jetë – e ajo është paqja... Por ishte i pavendosur. Kjo e keqe, mendonte, do të bëjë dëm edhe më të madh nëse e vërteta nuk del në dritë. Prandaj i tha të sëmurit:

– Jezusi t'i ka falur të gjitha; por tani duhet që publikisht të thuash se çka më ke rrëfyer. Sepse një qenie e pafajshme ka qenë e akuzuar dhe mbarë familja për shkak të kësaj ka vuajtur shumë. Kjo do të jetë pendesa jote.

Atëherë njeriu e thirri fshatin dhe pranoi dëshminë e tij të rreme, ligështinë e tij: "E pranoj se ne jemi përgjegjës për zjarrin, domethënë, fëmijët e mi, unë i kam shpikur të gjitha... Palko është i pafaj." Fshatarët largohen të përlotur, të menduar, e njeriu ia dorëzoi shpirtin e vet Zotit, i mbështjellë me mbështjellë-sin e shkëlqyer të mëshirës së pakufishme.

Kjo ka ndodhur në mes të 1927 dhe 1934 e Palko i vogël nuk ishte askush tjetër, përveç ipeshkvi i ardhshëm Hnilica, i cili edhe sot i kullot delet e veta (shiko tekstin me porosinë e 25 gushtit 1991), por livadhet e tij sllovake janë zgjeruar në tërë bllokun lindor[13]. Dhe ai kërkon shpirtra që në to të ndezë zjarrin!

Këtu kemi një shembull ndër njëqind mijë, ku ka qenë leht që e keqja të ndalet në rrënjë që në ditën e parë. Një shpifje mund të lindë gjithmonë, por pse aq shpesh gjen aq shumë zëdhënës dhe të gatshëm që ta dëgjojnë?[14] Në bashkësinë tonë ekziston një rregull e artë, pa të cilën i paudhi do të na kishte shkatërruar shumë kohë më parë, sepse për të është mbjellja e egjrës lojë fëmijësh. Kjo rregull është që kurrë të mos e marrim ashtu si thonë të tjerët dhe kurrë të mos e përcjellim lajmin e keq për dike, pa e vërtetuar saktësinë e informatës te personi për të cilin bëhet fjalë. Në 90% të rasteve konstatojmë se lajmi ka qenë i shtrembëruar ose jo i plotë dhe bekojmë

[13] Në atë sprovë, në Palkon e vogël ka lindur dashuria ndaj të vërtetës. Ai e ka paguar shtrenjt këtë disa herë (ka qenë në llogoret komuniste). Kur isha në Romë, derisa bisedonim për të pavërtetat që plasohen në disa media për Megjugorjen, ai më tha: "Nëse e di të vërtetën, detyra jote është ta shpallësh, ta thuash. Nëse e hesht, do të bësh gabim serioz."

[14] Famullitari i Arsit thoshte: "Shpifësi është porsi vemja, e cila duke ecur nëpër lule, e lëshon jargën dhe e përlyen.

vetveten se jemi kthyer te burimi. "Babai i rrenës", i cili është, po ashtu, edhe Paditësi i vëllëzërve, i tmerrohet qitjes në dritë, sepse atij i duhet terri që të mund të veprojë. Atëherë është e mjaftueshme biseda e thjeshtë vëllazërore, e përgatitur mirë në paqen e lutjes[15], që ta shkaterrojë si kullën prej letrave gijotinën e tij.

Është shumë e prekshme kur personi i akuzuar, vërtet, ka bërë ndonjë gabim dhe kur e pranon atë duke qarë dhe me përvuajtëri e paraqet dobësinë e vet, duke na lutur që t'i ndihmojmë me lutje. Kush jemi ne që të gërmojmë në thasët e vjetër të plehrave dhe të nxjerrim atë që vetë Jezusi tanimë e ka pastruar me gjakun e vet[16] dhe madje e ka harruar?

Të kujtojmë rastin e njohur, kur gjatë kohës së dëftimit, veguesit i kanë sjellë banorët një nga një te Zoja që ta prekin dhe disa prej tyre me atë rast e kanë përlyer fustanin e saj me mëkatet e tyre (shih faqen 195). Atëherë veguesja Maria e ka shpjeguar si diçka të rëndësishme:

"Kur ne veguesit kemi vërejtur se ky ose ai person ka lënë njolla në fustanin e Zojës, jemi tërbuar! Atëherë në hidhërimin tonë kemi thënë: "Çka? Ky njeri e ka bërë këtë? Oh, këtë do ta mbaj në mend!" Por menjëherë pas dëftimit, kur u krye detyra jonë, nuk e kemi kujtuar fare të keqen; ishte e pamundur të kujtoheshe se kush i ka lënë njollat! Atë ditë Zoja na ka dhënë një leksion të mirë..."

Kisha gjithmonë e ka mbajtur të shenjtë fshehtësinë e rrëfimit. Por gjithashtu laikët këshillohen të heshtin për gabimet e të tjerëve. Që të kujtosh të keqen, është mëkat i madh prej të cilit e Lumja Virgjra Mari dëshiron të na lirojë, sepse aty janë rrënjët e përgojimit dhe të të shpifurit[17]. Më 12 prill 1984, kur "lufta e gjuhëve" kërcënohej se do të shkatërrojë veprën e saj në Megjugorje, Zoja ka dhënë këtë porosi: *"Të dashur fëmijë, pushoni të merrni nëpër gojë dhe lutuni për bashkimin e famullisë, sepse Biri im dhe unë kemi një plan të veçantë për këtë famulli..."*

Një mik imi, meshtar, ka patur hirin që shpesh të shohë Marthe Robin. Një ditë ajo e ka lutur me gjithë zemër që pa pushim të tregojë mëshirën e

---

[15] Jezusi e di mirë pse është me rëndësi që së pari të kërkosh vëllain tënd dhe të bisedosh vetëm për vetëm me të (Mt 18, 15).

[16] E Bekuara Maryam nga Betlehemi thotë se kjo është njësoj sikur ta kryqëzojmë përsëri Jezusin. Të gjithë mistikët pajtohen se Zoti ka neveri përgojimin dhe shpifjen: me lejen e Zotit dhe për të mirën e shpirtrave, ata kanë "parë" pasojat e tmerrshme të atij mëkati pas vdekjes së atyre mëkatarëve, qoftë në purgatorin e mundimshëm që zgjat shumë, qoftë madje në ferr (shih: 1 Kor 6, 10: ... "Mos u tradhtoni! As fëlligshtarët, as idhujtarët... as shpërralluesit nuk do të kenë pjesë në Mbretërinë e Hyjit"). Pa dyshim disa do të ma zënë për të madhe për shkak të këtyre rreshtave, por unë dua t'i them lexuesit i cili ndoshta në ndërgjegjen e vet ka ndonjë shpifje të rëndë, që nuk e ka rrëfyer.

[17] Të marrësh nëpër gojë, do të thotë të flasësh keq për dikënd, të zbulosh gabimet e tij, madje edhe nëse janë të vërteta. Të shpifësh, do të thotë ta dëmtosh nderin dhe namin e dikujt me akuza për të cilat e dimë se janë të rreme.

Zotit dhe të pranojë mëkatarët me mirësi të veçantë. Pastaj ia ka shpjeguar atë shembëlltyrën nga ungjilli i Gjonit (Gjn 8, 1-11), ashtu si e ka parë ajo, sepse në ekstazat e saj nganjëherë ka marrë pjesë në ngjarjet nga jeta e Jezusit. Ja thelbi i asaj që ma ka përcjellë ai:

"Para akuzave të skribëve dhe të farisejve kundër asaj gruaje, Jezusi ka heshtur. Dukej se nuk i vërente dhe ngultas shikonte në tokë. Nuk e shikonte as gruan, edhe pse qëndronte ashtu që të shihej mirë për shkak të turpit të saj. Atëherë ai filloi të shkruante me gisht në tokë. Të ngacmuar me heshtjen e Jezusit dhe kureshtarë që të dinë se çfarë shenjash shkruan, disa morën guxim dhe iu afruan. A thua çka shkruante? Fariseu i parë kur arriti tek ai, i befasuar zbuloi se Jezusi i njeh të gjitha mëkatet e tij sepse ishin të shkruara qartë në tokë! I hutuar dhe i frikësuar e shikonte Jezusin, i cili, më një fjalë, do të mund ta shkatërronte para të tjerëve. Por, papritmas, me mirësi të madhe dhe me përvujtëri madhështore Shpaguesi e fshiu me dorë të vet fajin e atij njeriu. U krye! U zhduk! Njeriu e lexoi në sytë e tij faljen dhe shkoi në paqë. Jezusi atëherë e shkroi mëkatin e fshehur të tjetrit, i cili, pasi e lexoi, gjithashtu shkoi i hutuar. Të gjithë në të njëjtën mënyrë, u radhitën te Jezusi. Kështu paditësit e kësaj gruaje, të tronditur deri në fund të shpirtit, por të respektuar në intimitetin e vet, u larguan një nga një nga vendi i ngjarjes."

Sa iu përket shpërrallimeve dhe qëllimeve të këqija, prej tyre kanë hequr dorë menjëherë, ashtu siç hoqën edhe prej gurëve dedikuar mëkatares. Po, gëzimi më i madh i Qëngjit të Hyjit është që ta fshijë mëkatin e botës!

Në Kanë Jezusi e kishte shndërruar ujin në verë; por a nuk është mrekulli edhe më e madhe që e ka pirë uthullën tonë, të përzier me helmet dhe me idhtësinë tonë, ashtu si e ka bërë në Kryq, që në vend të saj të rrjedhë gjaku prej zemrës së tij? Dhe këtë mrekulli dëshiron ta bëjë përditë, nëse pranojmë t'ia dorëzojmë helmet që janë në ne që e vrasin dashurinë.

Kush e di, a mos është gëzim më i madh në qiell për një shpifës që pendohet, sesa për nëntëdhjetë e nëntë prostituta që nuk kanë... o, po! që gjithashtu kanë nevojë për pendim! Sepse, të na marrë te vetja në Mbretëri, Jezusi ka vetëm një derë për të gjithë, për mëkatarët e vërtetë si dhe për të drejtët e rremë: derën eMëshirës së vet të pamasë Hyjnore, Mbretërore.

Porosia më 25 qershor 1997

"Të dashur fëmijë!

Sot jam me ju në mënyrë të veçantë dhe ju sjell bekimin tim amnor të paqes. Lutem për ju dhe ju porosis para Zotit që të kuptoni se secili prej jush është bartës i paqes. Nuk mund të keni paqe, nëse zemra juaj nuk është në paqe me Zotin. Prandaj, fëmijë, lutuni, lutuni, lutuni, sepse lutja është themeli i paqes suaj. Hapeni zemrën tuaj dhe jepni Zotit kohë të jetë miku juaj. Kur të krijohet miqësia e vërtetë me Zotin, asnjë furtunë nuk mund ta shkatërrojë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Frati në parking

Ndodhi kjo në mes të luftës, kah fundi i vitit 1993. E tërë Megjugorja kishte njëfarë paqeje, por, njëqind kilometra prej aty, Bosnja gjendej në zjarr dhe gjak. Mos pritni nga unë kurrfarë shpjegimi për situatën e atëhershme, sepse nuk ka njeri që merret vesh më pak në politikë se unë!

Atë ditë erdha në zyrën famullitare që të dorëzoj një letër, kur pashë një frat nga ajo anë. Shkonte drejt automobilit në parking. Dukej se ngutej. E thirra:

– Atë, falënderoj Zotin që po të shoh këtu!

– O, motër! Edhe ti je gjallë, falënderoj Zotin!

Ato vite, 1992 dhe 1993, kjo ishte përshëndetje e zakonshme në mesin e kroatëve. Ungjilli thotë: "... njëri do të merret e tjetri do të lihet..." (Mt 24, 40). Kjo luftë na ka përkujtuar në mënyrë të vrazhdë se askush nuk është i përhershëm këtu në tokë.

– Ku po shkon? Mos më thuaj se po nisesh, posa ke ardhur!

– Tanimë jam vonuar. Kam para vete rrugë të gjatë... një nga më të vështirat!

Me siguri bart ushqim, barëra, rroba dhe sakramente për refugjatët në ndonjë zonë të rrezikshme, mendova e brengosur.

– E... ku po shkon?

Në vend që të më përgjigjej, heshti.

– OK, nëse nuk mund të më thuash, gjithsesi do të lutem për ty. S'ka problem, jam mësuar!

Heshtja vazhdoi, por prej vetullave të vrenjtura pashë se po hamendej duke menduar.

– Dëgjo... – më tha duke ulur zërin. E di se lutesh, do të të them ku shkoj, por më premto se nuk do t'i thuash askujt. Nëse të pyesin ku jam, s'di gjë. E nëse sheh se nuk kthehem... lutu për mua!

– Shkon në Bosnjë?

Kurrë nuk do ta harroj shikimin e tij dhe ngjyrën e zërit në atë çast, si dhe vendosmërinë me të cilën rrezatonte e tërë qenia e tij. Me disa fjalë të pakta ma paraqiti planin, i cili mund t'i kushtonte me kokë.

– Po shkoj në... (kam premtuar dhe e mbaj premtimin!). Atje tanimë ka me qindra të vdekur. Gati një muaj janë të rrethuar me muslimanë. Nuk mund të hyhet as të dilet, nuk kanë më asgjë dhe u kërcënohet shfarosja. Nuk kanë meshtar. Nuk mund të lihet populli pa sakramente.

E vura dorën në duart e tij, ose më saktë duart e tij në të miat. U përmbajta dhe fola me zë të thatë:

– E si do t'i kalosh vijat e armikut?

Në fytyrë iu duk buzëqeshja. Vërtet është dashur të kujtohem: Të gjithë fretërit këtu, meshkujt me fustane, janë mësuar në tollovi!

– Kjo është vendlindja ime, kam lindur këtu... gjithmonë ka mënyra!

– Zoja do të jetë me ty!

– Mirëupafshim! Më duhet të marr benzinë dhe shkova.

– Më jep bekimin para se të shkosh.

M'i vuri duart mbi kokë dhe tha lutjen e bukur kroate të bekimit në të cilën përmendet Mbretëresha e Paqes. Dhe pa shtuar asnjë fjalë... shkoi!

* * * * *

E kam parë përsëri atë frat disa muaj më vonë, kur erdhi të kremtonte Meshën e shenjtë të mbrëmjes në Megjugorje. Zoti e kishte ruajtur. Vazhdoi shërbimin e vet në atë vend si të mos kishte ndodhur asgjë, edhe sot kremton misteret e Zotit për shumë popuj dhe gjuhë që vijnë në Megjugorje. Kush në mesin e tyre do të mendonte se ai nxënës i përvuajtur i Jezusit, i ngjashëm me meshtarët e tjerë në çdo gjë, ka qenë në prag të martirizimit? Kush do të mund të mendonte, duke marrë sot Korpin e Krishtit prej duarve të tij, se ky meshtar për pak ka mundur të jetë në mesin e atyre që janë shpallur të zhdukur? Ose, nesër nëse "popullit" i duhet ndihma e meshtarit të vet, po ai do të vrapojë përkundër rrezikut të vdekjes? Askush nuk mendon se ai, i cili pas mikrofonit lexon Ungjillin me aq maturi në zë dhe levizje, deri në fund i ka shijuar fjalët e Jezusit: "Dashuria më e madhe që ndokush mund ta tregojë është: të japë jetën e vet për miqtë e vet" (Gjn 15, 13).

Kjo është traditë shumëshekullore e vëllëzërve të mi françeskanë në këtë vend, traditë kjo që është gdhendur thellë në kujtesën e popullit kroat, dhe unë jam e lumtur që sot mund t'i jap nderimin.

Porosia më 25 korrik 1997

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras t'i përgjigjeni thirrjes sime për lutje. Dëshiroj, të dashur fëmijë, që në këtë kohë të gjeni një vend për lutje personale. Dëshiroj t'ju udhëheq drejt lutjes së zemrës. Vetëm ashtu do të kuptoni se jeta juaj është e zbrazët pa lutje. Kuptimin e jetës do ta zbuloni kur të zbuloni Zotin në lutje. Prandaj, fëmijë, hapeni zemrën tuaj dhe do të kuptoni se lutja është gëzim pa të cilin nuk mund të jetoni.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Dhe rruzarja doli nga sirtari...

Sherry dhe Ron janë çift bashkëshortor, i cili i mishëron frytet që Megjugorje mund t'i japë në largësi prej dhjetë orë vozitjeje me aeroplan, te njerëzit të cilët kurrë nuk kanë qenë në atë fshat. Muajin e kaluar kanë ardhur në ide të mirë që të më zënë në aeroportin Notre Dame (në Shtetet e Bashkuara) para nisjes sime dhe të m'i tregojnë të gjitha, mu të gjitha...

Sherry dhe Ron dëshironin fëmijë. Pas tetë vjetësh ajo mbeti shtatzënë; gëzimi i saj është i madh. Kontrolli i parë me ultrazë tregoi se çdo gjë është në rregull, por pas disa javësh fëmija nuk lëvizi më, gjë që nuk ishte në rregull për atë fazë. Kontrolli i dytë me ultrazë zbuloi sëmundje të pashërueshme të zemrës dhe mjekët me vendosmëri pohojnë: së shpejti kjo do të shkaktojë vdekjen e fëmijës.

Prindërit i kaploi një pikëllim i madh dhe ata filluan të luten me gjithë shpirt. Sikurse edhe mund të pritej, shumë "miq" këshilluan abortin dhe se nuk duhej pritur vdekjen e fëmijës. Por as Sherry as Ron nuk donin të hiqnin dorë prej asaj jete të re që tanimë e donin aq shumë. Do të duhej operuar vogëlushen; mundësia për suksesin e operacionit ishte shumë e vogël: 1%! Mjekët bënë transfuzionin e gjakut nëpër kordonin kërthizor, sepse vogëlushja ishte anemike, ajo ka vetëm njëzet e tri javë dhe vdekja mund të vijë në çdo çast. Pas asaj ndërmarrjeje shumë të mundimshme fizikisht dhe moralisht, Sherry dhe Ron u kthyen në shtëpi të thyer. Atëherë Sherry u kujtua për rruzaren e drunjtë, të cilën ia kishte sjellë shoqja e saj Liza nga Megjugorja dhe të cilën ajo e kishte futur në fund të një sirtari, në mesin e gjërave të parëndësishme. I erdhi mendimi që derisa të lutet, të vërë rruzaren në barkun e vet dhe ajo e ndrydhi aq fort, si të donte ta ndiente vajzuka e saj. Kurrë nuk do ta harrojë atë moment: të parën herë fëmija lëvizi, madje mund të dukej sikur po provonte të kapte rruzaren!

Ditëve të ardhshme kur Sherry dhe Ron thonë rruzaren, vogëlushja tregon gjallërinë e vet me të gjitha kërcimet dhe lëvizjet e mundshme në barkun e nënës së vet. "Gjon Pagëzuesi i vërtetë i vogël!" Sherry kërkon kontrollin e ri me ultrazë. Gjatë kontrollit, derisa Ron thotë rruzaren pranë aparatit, përnjëherë mjeku kërceu, e thirri gjithë personelin mjekësor dhe tregoi në ekran: uji i tepërt i cili e kishte mbushur trupin e fëmijës dhe i cili do të duhej të shkaktonte vdekjen, ishte zhdukur krejtësisht! Mjekët nuk e kuptonin këtë, kjo ishte e pashpjegueshme! E këshillojnë çiftin bashkëshortor të kthehet i qetë në shtëpi dhe të presë terminin për lindje. Operacioni nuk është i nevojshëm!

Anna-Mary u lind në shtator 1994. E kam parë muajin e kaluar së bashku me prindërit. Plot shëndet dhe gëzim vrapon gjithandej! Prej se e ka mbushur një vit, më thotë e ëma, i do shumë truporet e Zojës. Posa e sheh një, lëviz këmbët që t'i afrohet dhe ta puthë të tërën. Me këtë gjë Zoja ka patur sukses që t'i shndërrojë prindërit e saj në apostuj dhe tifozë të vërtetë për planet e saj. Ata, pa u lodhur, i thërrasin të afërmit në lutjen e rruzares, sepse, thonë, "me lutjen e rruzares ndodhin mrekulli!"[18]

Mrekulli? Por janë me mijëra që nuk kanë ndodhur! Për fat, disa punojnë që ato të ndodhin. Për shembull, miqtë e mi të vegjël Allison (gjashtë vjeçe) dhe Don (pesë vjeç) thonë se janë *për* këto gjëra...

Ata në dhomën e tyre kanë truporen e Së Papërlyerës nga Rue du Bac të Parisit. Njëherë, derisa shikonin rrezet që dilnin prej duarve të saj, ua shpjeguan se duart e saj derdhin hire, të cilat i kërkojnë njerëzit, por se ajo nganjëherë i tërheq hiret, të cilat, fatkeqësisht, askush nuk i kërkon prej saj. Këta fëmijë kjo i ka goditur shumë dhe kanë filluar të mendojnë për këtë gjë të çuditshme. Kanë filluar të mendojnë sesi të përmirësojnë këtë.

Të njëjtën mbrëmje, kur përgatiteshin për gjumë, e ëma ka dëgjuar bisedën e tyre. E gjunjëzuar në shtratin e saj Allison i tha të vëllait: "Ti merre dorën e majtë e unë do ta marr të djathtën". Vogëlushi u pajtua me propozimin, pastaj shumë i përqendruar, me duar të bashkuara, filloi të lutej me fe dhe duke përsëritur: "Mari, m'i jep mua ato hire, të lutem, m'i jep!"

"Mbretëria e qiellit u takon fëmijëve dhe atyre që janë të ngjashëm me ta..."

---

[18] Nuk po jua tregoj këtë ngjarje që të besoni se rruzarja ka fuqi magjike, as se këto shërime ndodhin gjithmonë. Jo! Nganjëherë Zoti lejon fatkeqësitë, por në saje të lutjes jep fuqi dhe paqe. Kryqi atëherë bëhet burim gëzimi. Do të jepeshin më tepër shërime kur të tjerët do të luteshin dhe do të agjëronin për të sëmurët. Në rrugën du Bac (1830) Virgjra e Lume na thotë se *ka hire të cilat akoma nuk mund t'i japë, sepse askush nuk i kërkon prej saj.*

Kisha rekomandon lutjen e rruzares për thirrje meshtarake me këto fjalë: "Të nxitet në seminare nderimi i Virgjrës Mari, lutja e rruzares, shpirti i lutjes" (Kanuni 246, § 3).

Porosia më 25 gusht 1997

"Të dashur fëmijë!

Zoti ma jep këtë kohë t'jua dhuroj juve, që të mund t'ju mësoj dhe t'ju drejtoj në rrugën e shëlbimit. Tani, të dashur fëmijë, nuk e kuptoni këtë hir, por shpejt do të vijë koha kur do t'ju vijë keq për këto porosi. Prandaj, fëmijë, zbatoni të gjitha porositë që jua kam dhënë në këtë kohë mëshire dhe përtërijeni lutjen, derisa t'ju bëhet gëzim. Në mënyrë të veçantë i thërras ata të cilët i janë përkushtuar Zemrës sime të Pamëkat, që të bëhen shembull për të tjerët. I thërras të gjithë meshtarët, rregulltarët dhe rregulltaret që të lusin rruzaren dhe të mësojnë të tjerët të lusin. Rruzaren, fëmijë, veçanërisht e dua. Nëpërmes rruzares ma hapni zemrën tuaj dhe do të mund t'ju ndihmoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kush i bën konkurrencë Atit të Shenjtë?

Imagjinoni gjyshen e dashur Polake, e cila ju ofron ëmbëlsira të shtëpisë, duke ju rrëfyer tregimin e vet të mrekullueshëm.

Zofia është lindur në Wilno më 1930. Nuk ka nevojë të përshkruhet skamja, nënçmimet e dhembjet e mëdha që ka duruar së bashku me mijëra polakë të përndjekur nga Lituania më 1939.

U martua me Marekun, poetin e madh polak, dhe bënte jetë të nënës së kujdesshme të familjes, e cila duhet të sillet me shkathtësi që t'i mbrojë familjarët nga shtypja komuniste.

Prej vitit 1937 bashkëshorti dhe ajo bashkëpunojnë ngusht me Karol Wojtilën (i cili ishte atëherë meshtar i thjeshtë) në lëvizjen katolike për laikët. Në mes tyre lind miqësi e thellë. Më vonë Mareku do të vazhdojë të bashkëpunojë me Atin e Shenjtë të Vatikanit dhe sot këmben letra me të. Disa nga ato letra kam patur rastin t'i shoh vetë.

Për Poloninë censura më 1982 u bë përsëri e tmerrshme pas shpresës së madhe, të cilën e nxiti Solidarnost.

Me 1 tetor 1983 Zofia dëgjon për Megjugorjen dhe në atë gjendje të pikëlluar Megjugorje ishte dritë shprese që e nxiti të thotë: "Zoti nuk ka lejuar të fundosemi!" Në të lind shpresa e re për liri. Për shkak të mbylljes së kufijve dhe të kontrollit të letrave, e ka patur të pamundur të mbante lidhjen me miqtë nga jashtë. Por atë 1 tetor një pianiste e famshme, e cila në saje të koncerteve të saj ka mundur të kalojë kufirin, sjell lajme të mira. Duke biseduar për bezdisjen e pabesueshme të pushtetit, Zofia i tha:

– Kjo nuk mund të zgjasë shumë, do të shohësh se Zoti do të bëjë diçka që ta ndalë fitoren e të keqes.

– Ndoshta ka filluar tanimë, – ia ktheu këngëtarja me zë misterioz.

Pastaj i tregojë se si në Gjermani, prej nga po vjen, ka dëgjuar se në Jugosllavi tanimë dy vjet dëftohet Nëna e Zotit. Madje ia kishin dhënë një librezë me porositë e Zojës veguesve. Zofia e luti që t'ia huazonte librin. Të dy gratë merren vesh që të takohen në Kuvendin e Motrës Faustinë, dhe Zofia e pranoi tekstin te varri i kësaj motre, më 5 tetor, në përvjetorin e vdekjes së saj.

"E kam lexuar librezën po atë natë", tregon Zofia. Menjëherë në mëngjes i kam treguar për këtë një shoqeje që e dinte gjermanishten më mirë se unë dhe e cila, mendoja unë, do të mund t'i përkthente shpejt disa dhjetëra faqe nga ato më të rëndësishmet që Polakët të mund të kuptonin se Zoti mendon për fatin e tokës sonë. Shoqja ime Maria e lexoi librin për një natë. Në mëngjes më telefonoi: "Jo dhjetë por duhet përkthyer tërë librin! Po filloj menjëherë." Unë e shpreha frikën: "Ndoshta për përkthim do të duhet shumë kohë?" Ajo m'u përgjigj me zë të vendosur: "Do të mjaftojë një muaj!" Dhe e mbajti fjalën. I shoqi Stanislavi me gëzim mori vesh se Provania i flet botës me gojën e Virgjërës së Lume Mari. Menjëherë u angazhua të kopjonte tekstin disa dhjetëra herë në një vend të fshehtë, sepse atëherë ishte rreptësisht e ndaluar publikimi madje edhe i një faqeje të vetme të tekstit që nuk e ka kaluar censurën. Ata ekzemplarë silleshin në mes shokëve tanë. Jetonim në eufori, në gëzim, përpiqeshim që t'i fusim në jetë porositë e Zojës, duke ëndërruar se do të shkojmë sa më parë në Megjugorje. Në ndërkohë shoqja ime Maria, nuk e di sesi, e kishte gjetur librin tjetër për Megjugorjen, këtë herë në frengjisht, nga ati Svetozar Kraleviq: *Dëftimet në Megjugorje*. Për një kohë të shkurtër e përktheu. Edhe atë gjithashtu në mënyrë diskrete e kemi shpërndarë në numër të vogël ekzemplarësh dhe kemi filluar të tubojmë artikuj nga shtypi i huaj, fotografi dhe video-filma. Maria, Stanislavi dhe unë donim të shkonim në Megjugorje me qëllim që të lutemi për ne dhe për atdheun tonë, por veçanërisht ta falënderonim Virgjrën e Lume Mari dhe që të gëzohemi në praninë e saj. Kah fundi i verës 1984, Stanislavi ka patur fatin të merrte vesh për një ekskursion jo të shtrenjtë në Budvë, në Mal të Zi. Na u desh që veç e veç të kërkonim pasaportat. Unë e mora e fundit, një orë para se të përmbyllej regjistrimi.

Në Budvë, pa ditur të tjerët, i thamë organizatorit të shëtitjes se do të shkojmë për dy ditë në Mostar te miqtë. Ai e pranoi këtë pa vërejtje. U nisëm më 4 tetor, nëpër vapë, në autobusin përplot. Pas Dubrovnikut kaluam në tjetër autobus, që shkonte për Mostar. Pastaj nëpër disa tërthore arritëm në cak.

Ishim në kishë pesëmbëdhjetë minuta para fillimit të rruzares. U gjunjëzuam para altarit, duke harruar lodhjen. E dinim se brenda dhjetë minutash do të vijë Zoja dhe kjo ishte më e rëndësishmja. Shoqja ime Maria e shtrëngonte dhuratën e vet në zemër: dy libra në gjuhën polake. Se çfarë shqetësimi në atë moment: për të parën herë do të mund të luteshim me turmën e shtegtarëve prej shumë vendeve të botës; të prisnim ardhjen e veguesve dhe takimin e tyre me Zojën! Këto janë fshetësitë e zemrës për secilin prej nesh, por duket se këto janë fshehtësi të të gjithë atyre që vijnë këtu me besim. Nuk mund ta përshkruaj këtë. Kjo është e papërshkrueshme. Atëherë kumbuan këmbanat dhe për të parën herë ne dëgjuam këngën: "Të kemi ardhur, Nënë e dashur...", të cilën bashkëshorti im e ka përkthyer më vonë në gjuhën polake.

Kështu lindi misioni i jashtëzakonshëm i Zofisë. Posa u kthye në Poloni, filloi të përhapte fjalët e Zojës atje. Dhe kjo ishte si fitil baroti. Por të kthehemi në shtegëtimin e saj në tetor 1984 dhe ngjarjes qendrore, e cila e ka bërë apostull të palodhshëm të Zojës.

"Që të kemi kohë të ngjitemi në të dy kodrat dhe pasi që ishte e premte (5 tetor, dita e hyrjes në qiell e motrës Faustinë), vendosëm të kalonim udhën e kryqit në kodrën Krizhevac. Në gjysmë të rrugës, derisa unë ngecja pakëz pas të tjerëve, përnjëherë të tërën më përfshiu mëshira e Atit tonë qiellor, i cili, në ndiesinë e madhe për fëmijët e vet, tanimë sa vjet e dërgon Nënën e Birit të tij të Vetëm që t'u tregojë paqen dhe t'ua shpjegojë fenë, kthimin dhe lutjen, agjërimin dhe pendimin me bindje. Ky zbulim i butësisë dhe i kujdesit të Atit zgjati sa vetëtima, sa çel e mbyll sytë. Një përvojë jashtëzakonisht e fortë e cila më mbushi krejtësisht. Zemra ime e takoi Atin! Ishte kjo pasdite kur kemi arritur te ndalesa e katërt. Në çdo ndalesë me lutjet e tjera kemi lutur edhe Ati ynë. E kuptova se lutja e parë e krishterë që atëherë jeton në mua, se mund ta them me butësi, falënderim, përkulje... që kurrë më parë nuk e kam ndier. Dhe kjo zgjat edhe sot! Kjo është dhurata më e madhe që kam pranuar në Megjugorje, dhuratë të cilën nuk e kam pritur dhe e cila ka lindur në mua shpresën se një ditë do ta njoh Shpirtin Shenjt si person, prezencën e të cilit mund ta ndiejmë. Dhe kjo më ndodhi para nëntë muajve! [...]

Pas këtij shtegtimi të parë i kam shkruar Atit të Shenjtë se çka kam parë dhe çka më është dukur më e rëndësishme. Në fund të letrës shtova se kurrë nuk kam qenë aq e lumtur dhe plot shpresë si në Megjugorje. Ai m'u përgjigj me dorë të vet, me mirësi të paparë, se më falënderon për atë letër dhe se duhet gjithmonë t'i kujtoj këto fjalë: *"Në fund do të fitojë Zemra ime e Pamëkat."* Dhe këto fjalë më kanë forcuar gjatë vështirësive (të kujtojmë Poloninë e atëhershme). Çdo herë kur kam ardhur përsëri në Megjugorje, i kam shtuar nga disa fjali në letrat të cilat bashkëshorti im ia ka dërguar Atit të Shenjtë.

Një ditë anëtarët e redaksisë në të cilën punonte bashkëshorti im, shkuan në Romë me familjet e veta. E unë shkova në Megjugorje! Bashkëshortit tim nuk i pëlqeu se nuk do të jem me të në takim me Atin e Shenjtë, por papa menjëherë e diti se ku jam unë. Atëherë me buzëqeshje ka thënë se Nëna e Zotit është konkurrenti i tij dhe se ai nuk dëshiron të jetë fitimtar. Pastaj e ka trimëruar bashkëshortin tim duke thënë se kam zgjedhur mirë. Pasi që Mareku i ka bërë pyetjet për Megjugorjen, e ka shfrytëzuar rastin që ta pyeste Atin e Shenjtë. Dhe ka marrë këtë përgjigje:

"Kjo është ngjarje shumë e rëndësishme dhe shumë pozitive."

Zofia ia ka kushtuar jetën e vet asaj që zëri i Zojës të dëgjohet, por Zoti për të po trason një rrugë tjetër. Me fjalë të tjera, me rastin e shtegtimit të fundit në Megjugorje shëndeti i saj i dobët nuk e lejoi të ngjitej rrugicës me gurë në Krizhevac. Atëherë vendosi të rrinte dhe të lutej në luginë. U ul afër një vreshti me shikim të drejtuar kah kryqi i madh i betonit, duke e bashkuar zemrën me udhën e kryqit të miqve të saj. Derisa lutej ashtu, një fjalë iu imponua dhe la gjurmë në të si vula në dyll: *"Që tani ti do ta bartësh kryqin!"*

Vërtet, sëmundjet, operacionet dhe vështirësitë e tjera ia bënë me dije se sytë e saj nuk do ta shohin më Megjugorjen në këtë tokë. Por drita mbinatyrore, e cila rrezaton prej saj, rritet pa prâ dhe flet më shumë se të gjitha ndërmarrjet e saj të guximshme, ligjëratat dhe librat. Ajo dritë i kalon të gjithë kufijtë! E për ne "apostujt e vegjël me shëndet të mirë", Zofia paraqet një nga fitoret më brilante të ngjarjeve të Megjugorjes në një zemër.

Gjon Pali II ka pranuar grupin kroat (në të majtë Mirjana - veguese, në të djathtë Mons. Franiq).
Mirjana ka patur bisedë private me Atin e shenjtë.
"Sikur të mos isha Papë, tashmë do të isha në Megjugorje" – i ka thënë ai.

Porosia më 25 shtator 1997

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të kuptoni se pa dashuri nuk mund të dini se Zoti duhet të jetë në vendin e parë në jetën tuaj. Prandaj, fëmijë, ju thërras që të doni, jo me dashuri njerëzore, por me dashurinë e Zotit. Ashtu jeta juaj do të jetë më e bukur dhe pa interes. Do të kuptoni se Zoti ju jepet në mënyrën më të thjeshtë nga dashuria. Fëmijë, që të mund t'i kuptoni fjalët e mia, që po jua jap nga dashuria, lutuni, lutuni, lutuni dhe do të mund t'i pranoni të tjerët nga dashuria dhe t'i falni të gjithë që ju kanë bërë keq. Kthejani me lutje, e lutja është fryt i dashurisë ndaj Hyjit Krijues.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Mësime mbi dashurinë

Ato ditë bënte acar, erë e ashpër frynte pa mëshirë. Në luginën e Megjugorjes janari e kishte shtrirë shkretëtirën e vet.

Gjendemi në shtëpinë e Pavloviqve; Maria drejton fytyrën serioze kah Zoja, e rrethuar me miq që lusin të gjunjëzuar. Kjo është kohë e artë e grupit të lutjes, ato vite të shënuara, kur Zoja i ka mbajtur të tubuar nën shkopin baritor të saj që t'i edukonte në jetë sipas Zotit, për dashuri...

"Sonte Zoja na propozon një detyrë, rrëfen Maria. Kërkon që secili prej nesh të shkojë në natyrë dhe atje të gjejë diçka që i flet për Krijuesin. Kërkon që për dëftimin e nesërm secili të sjellë një pjesëz të natyrës, që është e bukur për të."

Të nesërmen pak para orës 17 zhvillohet një ngjarje e pazakontë. Një nga një, djelmosha dhe vajza, sjellin visarin e vet, që ta lënë në rrëzë të trupores së Zojës, duke ua shpjeguar të tjerëve përse e kanë zgjedhur atë:

"Shiko këtë liken në këtë lëvozhgë, shiko këtë ngjyrë të pabesueshme!"

"E ky është zhavor që nuk gjason në asgjë, por kur e rrotullon... shiko... sheh formën e dy zemrave që takohen!"

"Unë kam kërkuar shumë, por nuk ishte më kot! Shikoni këtë çerdhe, mahniteni me shkathtësinë me të cilën është punuar, shikoni sesi zogu i ka thurur puplat me fijet e kashtës..."

Dhe derisa të gjithë kështu ua përcillin vëllezërve habinë e vet, përnjëherë u hap dera dhe gaz i përgjithshëm e priti të posaardhurin. Ai e ka gjetur një degë tri herë më të madhe se vetja dhe provon ta fusë në atë kthinë e cila tanimë është shndërruar në muze!

"A nuk mendoni se kjo degë ka formë të mrekullueshme?" – pyeti ai, duke ngritur me gjithë fuqinë trofeun e vet. "Më mirë do ta shihni kur ta fus brenda..."

Zoja u dëftua atë natë si në mes të kaçubës së zjarrtë dhe, me butësinë e paarritshme amnore, shpjegon:

"Të dashur fëmijë, edhe pse është dimër dhe natyra që ju rrethon është e zhveshur, secili prej jush ka mundur të gjejë diçka që i ka folur për bukurinë e Krijuesit. Të dashur fëmijë, bëni të njëjtën gjë me të afërmin. Kur mendoni se dikush nuk ka asgjë tërheqëse për sytë tuaj, kërkoni të mirën dhe do të gjeni bukurinë, të cilën Krijuesi e ka vënë në të, sepse çdo person është i dashur."[19]

Një herë tjetër Zoja ua ka propozuar një ushtrim tjetër: secili duhet të shkruajë në një fletë letre emrin e atij, të cilin e do më së shumti në grupin e lutjes dhe gjithashtu edhe emrat e atyre që i do më pak ose nga të cilët shmanget. Pastaj prej tyre ka kërkuar që të ndërrojnë sjelljen gjatë një muaji: duhet të ulen pranë atyre që i tërheqin më pak, të bisedojnë me ta me zemër të hapur dhe ashtu t'i lënë anash animet e tyre natyrore.

Kur ka kaluar muaji, ka kërkuar t'i shkruajnë emrat e personave që i duan më shumë dhe atë ta krahasojnë me listën e mëparshme. Atëherë të gjithë janë habitur me zbulimin sesa është ndërruar mendimi i tyre për të tjerët: Ky ushtrim i kishte zgjëruar zemrat e tyre deri në përmasat e çuditshme dhe të papritura. Kanë kuptuar se deri në ç'masë kanë qenë të mbyllur më parë në paragjykimet e tyre të pabaza, duke varfëruar veten për pasurinë e fshehur në të afërmin. Urdhri i dashurisë së Jezusit[20] i ka çliruar nga rrugët e tyre të mëparshme dhe gëzimi ka rrjedhur me shumicë. Grupi është ndërruar plotësisht.

Zoja kështu i ka mësuar fëmijët e vet që të duan, jo në mënyrë njerëzore, por hyjnore. Ajo ka gjetur gjërat që vetëm zemra e Nënës mund t'i mendojë. Në të gjitha mënyrat u ka ndihmuar fëmijëve të vet të plagosur që më në fund të hyjnë në hapësirat e pafund të dashurisë Hyjnore, ashtu si dielli i ndihmon gonxhes së vogël të trëndafilit, e cila është shtrënguar krejtësisht në vete, që të hapë petlat dhe të lëshojë erën e vet.

Njëri nga veguesit, për shkak të turpit, ka patur vështirësi që t'u hapet të tjerëve. Që ta ndihmojë, Zoja ia ofroi rrugën e shërimit. Gjatë dëftimeve ditore i jepte një detyrë të caktuar. Veguesi duhej të lutej, të mendonte, të gjente zgjidhje dhe ta thoshte në dëftimin tjetër. Bëhej fjalë, për shembull, për situata të imagjinuara, në të cilat një person në një mënyrë e ka sulmuar ose e ka kundërshtuar veguesin dhe pyetja ishte sesi në situata të tilla në mënyrën më të mirë të reagohet sipas Shpirtit të Zotit, duke marrë parasysh

---

[19] Maria nuk e ka shkruar këtë, por na ka treguar shumë vjet më vonë në bazë të kujtesës.

[20] *"Sepse, po qe se i doni vetëm ata që ju duan, çfarë shpërblimi meritoni? Pse a nuk bëjnë kaq edhe tagrambledhësit?"* (Mt 5, 46).

me atë rast veçoritë e secilit? Dëshmitari të nesërmen jepte përgjigjen e vet, e Zoja të veten. Ata bisedonin për këtë së bashku dhe në respektimin e madh të lirisë së secilit Zoja lejonte që veguesi të vendoste vetë se cilën sjellje duhet ta aplikojë. Nganjëherë i thoshte: "Bëj ashtu si the", madje edhe kur propozonte zgjedhje më të mirë, sepse kuptonte se ai nuk kishte guxim ta bënte atë në momentin e duhur.

Që të na përcillte me kujdesin e saj të butë, Zoja na merr ashtu si jemi dhe jo si duhet që të jemi. Ajo pranon ritmin tonë, ngadalësinë tonë!

Kur është fjala për dashuri, jetojmë krejtësisht nën mundësitë tona! T'i lejojmë Zotit ta shndërrojë dashurinë tonë njerëzore në dashuri Hyjnore! Atëherë do të shkëputemi prej kufizimeve tona të mjera dhe do t'i japim zemrës sonë dimensione hyjnore. Sepse asnjë jetë nuk mund t'i shmanget kësaj të vërtete: dashuria "njerëzore" nuk zgjat. "Çka është prej mishit, mish është." Dhe mishi nuk e trashëgon Mbretërinë. "Çdo bimë që nuk e ka mbjellë Ati im qiellor, do të nxirret me gjithë rrënjë", thotë Jezusi (Mt 15, 13). Dashuria e cila nuk vdes në cilësinë e vet njerëzore dhe trupore që të lindë nga shpirti, do të zhduket. Sot, si duket, si kurrë më parë, koha e kësaj zhdukjeje po afrohet përherë më shumë... Prandaj Zoja, e cila me çdo kusht dëshiron ta shpëtojë dashurinë tonë, në porositë e veta na drejton këtë thirrje: *"Të dashur fëmijë, dashuroni, jo me dashuri njerëzore, por me dashuri Hyjnore!"*

Kështu klithte edhe Marthe Robin nga Franca, të cilën shkurorëzimet tona, "lidhjet tona të lira" dhe rritja e tmerrshme e dramave, të cilat dalin nga këto, e kanë hedhur në agoni[21]. Cila është mënyrë e mirë që t'i

[21] *"Letërsia botërore dhe jeta e përditshme nuk kanë deformuar në mënyrë mizore, të dhembshme, nuk kanë përlyer, prishur as turpëruar asgjë tjetër aq sa lidhjen hyjnore në mes burrit dhe gruas. Megjithatë kurora është dhe mbetet gjithmonë shenjë hyjnore e bashkimit të shpirtit me Krishtin; sepse, përkundër të gjitha atyre deformimeve, dashuria e dy qenieve që i jepen lirisht njëri-tjetrit, mbetet një prej gjërave më sublime që ekzistojnë këtu në tokë. Nuk mund të flitet për këtë, e të mos flitet njëkohësisht për bashkimin dhe amshimin. Toka nuk njeh lule më të bukur se lulen e miqësisë, që është pjesa fisnike dhe e qëndrueshme e dashurisë. Kjo është besnikëria, besimi i ndërsjellë, aftësia e të dhuruarit të vetes që shkon deri te sakrifikimi i jetës së vet dhe gjithashtu edhe ndjenja e pranisë, madje edhe me rastin e ndarjes trupore, për më shkurt ose më gjatë, si dhe kënaqësia e mbështetjes. Por, medet! Kjo që sot i lidh njerëzit, dhe në çka janë bazuar familjet, nuk është më dashuri: shpeshherë dëshira për kënaqësi i bashkon trupat në lidhje egoiste dhe kalimtare.*

Si të numërohen pasojat e tmerrshme të shfrenimit të tepruar në shoqërinë tonë të mjerë bashkëkohore, e cila së shpejti do të jetë vetëm vrapim pas kënaqësisë, pas të cilës shumë shpejt vjen dëshpërimi dhe lindja e mjerimit të ri: familjet e shkatërruara, fëmijët e pafat, jonormalë dhe të sëmurë, viktima të pafajshme të pasioneve të shëmtuara, sot të braktisur ose jetimë, nesër edhe vetë bëhen autorë të mëkatit, i cili do t'i vrasë. [...]"

shmangemi shkatërrimit të familjeve, shkatërrimit të miqësive tona? Të kultivojmë në vete respektin për njerëzit dhe të lutemi pa ndërprerë për falje. Një fjalë e urtë kineze thotë se është më i bukur një filxhan i thyer dhe i ngjitur, sesa filxhani i ri, sepse atëherë, si mërmeri, është i vizatuar me fije të arta!

Po, çdo herë kur të lutemi për falje, pas të keqes së bërë, dashuria jo vetëm se nuk dobësohet, por ajo bëhet hyjnore.

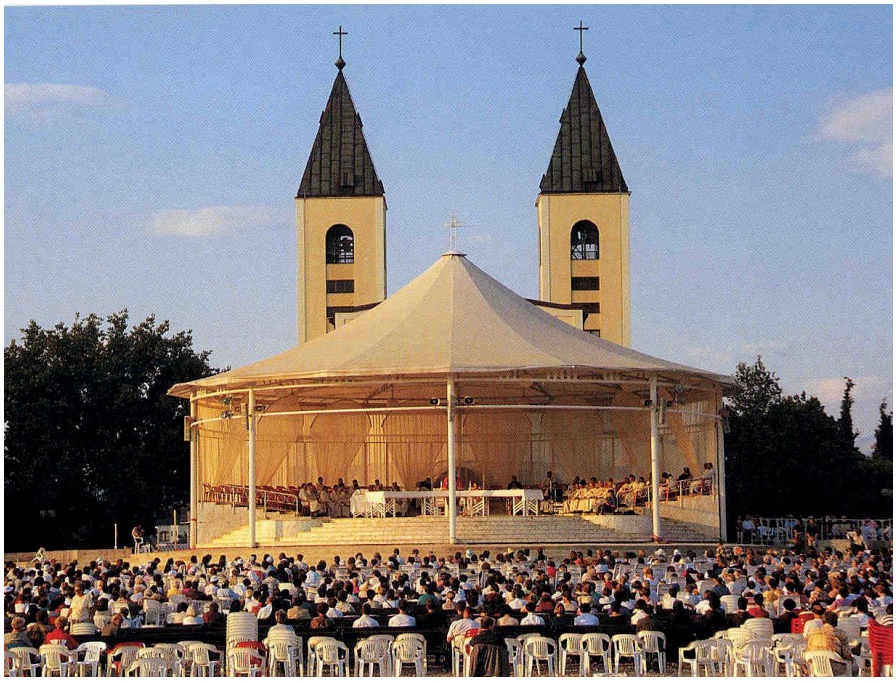

Kështu është shprehur Marthe, pasi ka dëgjuar Jezusin, sesi në rrugën drejt Gjetsemanit, u flet apostujve mbi sakramentin e martesës (shih shënimin nr. 15 në faqen 211).

Porosia më 25 tetor 1997

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot jam me ju dhe ju thërras të gjithëve të përtëriteni, duke zbatuar porositë e mia. Fëmijë, lutja le të jetë jeta juaj dhe jini shembull për të tjerët. Fëmijë, dëshiroj të bëheni bartës të paqes dhe të gëzimit të Zotit në botën e sotme të trazuar. Prandaj, fëmijë, lutuni, lutuni, lutuni! Unë jam me ju dhe ju bekoj me paqen time amnore.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Stacioni ishte i zbrazët

Kur na thotë Zoja "Unë jam me ju", ajo vetëm përsërit fjalët e njohura *Unë jam me ty*, me të cilat Zoti e shënon Biblën dhe të cilat kanë domethënie: do të fitosh, sepse unë do të luftoj për ty.

Corinne megjithatë nuk dukej si profetët e Besëlidhjes së Vjetër... Me flokë të artë si drithi, e bukur si dielli që lind, e ka përjetuar moshën 24-vjeçare pa Zotin, në materializmin e pavetëdijshëm të Parisit, i cili i ka ofruar me shkëlqimin më të madh me mijëra gëzime të veta të konsumizmit.

Por në moshën 25-vjeçare diçka e tronditi dhe ndodhi kthesa në jetën e saj, ashtu si di t'u ndodhë vetëm të rinjve: pa kompromisin më të vogël. Po, Megjugorje!

Aty Corinne e ka zbuluar dashurinë e Nënës së vet, porositë e Nënës së vet, e ka zbuluar atë Zemër që dridhet dhe digjet nga butësia, me të cilën ndien se është e dashur dhe besimi rrodhi në të si uji nga diga e ngritur në rezervoarin e zbrazët. Nëna Mari e shpie te Jezusi dhe njoftimi i ndërsjellë kalon mirë, shumë mirë! Ajo fillon t'i jetojë porositë, duke e marrë seriozisht secilën prej pesë pikëve.[22] Gëzimi i saj që e ka takuar Zotin bën që të nxisë kthimin tek të rinjtë, të cilët i takon. Do të shkonte gjatë nëse

[22] 1. Kthimi kah Zoti.
2. Besimi.
3. Lutja. (Më së pari Zoja në mënyrë të prerë ka ftuar në lutjen ditore: 7 Ati ynë, 7 Të falemi Mari, 7 Lavdi Atit dhe Besojmën, pastaj krejt rruzaren, leximin e Shkrimit shenjt dhe në bisedë personale me Zotin.)
4. Agjërimi të mërkurën dhe të premten (preferohet, sipas mundësisë, agjërimi me bukë dhe ujë. Nxit në vetëmohime të ndryshme.)
5. Pranimi i shpeshtë i sakramenteve – rrëfimi mujor dhe kungimi, sa më shpesh.

përshkruhen të gjitha dëshmitë e saja, por një që ka ndodhur këtë vjeshtë, e ka tërhequr vëmendjen time në mënyrë të veçantë:

Një mbrëmje u kthye vonë në Paris dhe stacioni Saint-Lazare ishte gati i zbrazët... Në ato raste nuk është gjithmonë përparësi të jesh e re dhe e bukur dhe Corinne pa një burrë, që ishte nisur drejt saj, pamja e tij fliste qartë për qëllimet e tij. E dëshpëruar se shihte fëmijën e Zotit të përfshirë nga pasioni, Corinne e thirri Marinë t'i ndihmonte. Me gjithë zemër dhe jo si një "bar magjik", si do të tregojë më vonë, ia drejtoi në vete bekimin amnor të Zojës në momentin kur burri e kishte kapur për krahu. Përnjëherë ai u tërhoq si të ishte goditur nga rryma, i frikësuar fare. Para se të fillonte t'ua mbathte këmbëve, i bërtiti: "Po çka më bëre? Çka më bëre?"

Pyetje e mirë! Çka ka bërë në të vëretetë? Asgjë tjetër përveç se ka grabitur dhe përdorur atë dhuratë të bukur të Zojës, bekimin e saj, që t'iu ndihmojë të tjerëve, sidomos të patënzonëve.

Rasti i Corinnes nuk është i rrallë; ai na tregon forcën dhe pushtetin e këtij bekimi[23] te dikush i cili, vërtet, jeton sipas Ungjillit dhe dashurinë ndaj Zotit e vendos përgjithmonë në vend të parë në jetën e vet. Pranë gjithë këtyre ateistëve të rinj nën pushtetin e drogës dhe të pasioneve të tjera ne mund të jemi vegla të Zojës, sepse ajo ashtu dëshiron t'i bekojë fëmijët e vet që t'i shpjerë te Zoti. E sa i përket atij djaloshi në stacionin Saint-Lazare, edhe nëse ai e ka lëshuar Corinne, ajo nuk e ka lëshuar atë në lutjet e veta, sepse ajo paqja amnore vlen edhe për të; sidomos për të!

[23] Porosia më 25 dhjetor 1988: *"... Ju jap bekimin tim të veçantë. Barteni te çdo krijesë që ta fitojë paqen..."* (Shiko kapitullin *I djallosuri në kodër* (faqe 87) dhe *Kafeteritë në Como* (faqe 109)

Porosia më 25 nëntor 1997

"Të dashur fëmijë!

Sot ju thërras të kuptoni thirrjen tuaj të krishterë. Fëmijë, unë ju kam udhëhequr dhe ju udhëheq nëpër këtë kohë mëshire, që të vetëdijësoheni për thirrjen tuaj të krishterë. Martirët e shenjtë kanë vdekur duke dëshmuar: Unë jam i krishterë dhe e dua Zotin mbi të gjitha! Fëmijë, edhe sot ju thërras që të gëzoheni dhe të jeni të krishterë të gëzuar, të ndërgjegjshëm dhe të vetëdijshëm se Zoti ju ka thirrur, që në mënyrë të veçantë të jeni duar të shtrira me gëzim kah ata që nuk besojnë dhe nëpërmes shembullit tuaj jetësor, të fitojnë besimin dhe dashurinë ndaj Zotit. Prandaj, lutuni, lutuni, lutuni, që zemra juaj të hapet dhe të bëhet e ndieshme për fjalën e Zotit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Kurora e cila i kundërvihet stuhisë dhe furtunës

A thua ka gjëra të tilla ende?

Ka dhe gjithmonë do të ketë. Në Shiroki Brijeg (30 km nga Megjugorja), librat e famullisë tregojnë se në mesin e 13.000 besimtarëve nuk ka asnjë shkurorëzim. Njerëzit nuk mbajnë mend asnjë familje të shkatërruar. A thua Hercegovina gëzon disa privilegje të veçanta qiellore? A thua çifti i ri thotë ndonjë formulë të fshehtë me rastin e kurorëzimit? A ka formulë të fshehtë, e cila i mbron nga shpirti i grindjes dhe përçarjes?

Përgjigjja është shumë më e thjeshtë! Me shekuj ky popull ka vuajtur shumë, sepse kanë dashur ta çrrënjosin fenë e tyre të krishterë dhe ta fshijnë nga sipërfaqja e tokës emrin e shtrenjtë të Zotit tonë Jezu Krishtit, i cili ka vdekur në kryq dhe është ngjallur, që të gjithë njerëzve t'ua hapë udhën për jetën e pasosur. Këta njerëz e dinë nga përvoja se shpëtimi u vjen nga kryqi i Krishtit. Shpëtimi i tyre nuk vjen nga helmetat e kaltra, as nga marrëveshja për çarmatim, as nga ndihma humanitare, as nga bisedimet e paqes ose nga fjalët e mëdha të thëna në Kombet e Bashkuara, edhe pse këto gjëra nganjëherë mund të shërbejnë që botës t'i ofrohet ndihmë të caktuar. Jo, burimi i shpëtimit tonë është kryqi i Krishtit! Ky popull hercegovas ka kthjelltësinë e mendjes së të varfërve, atë urti të shëndoshë, e cila nuk i lejon të mashtrohen, edhe nëse bëhet fjalë për jetë a vdekje. Prandaj e kanë lidhur kurorën e pazgjidhshme me kryqin e Krishtit. Kurorën e cila është burim i jetës së njeriut, përgjithmonë e kanë rrënjosur në Kryq, i cili është burim i jetës hyjnore.

Kroatët kanë tradita të bukura lidhur me kurorëzimin – tradita në të cilat shtegtarët kënaqen në mënyrë të veçantë – aq të bukura, saqë njerëzit i imitojnë në Evropë dhe në Amerikë!

Kur çifti përgatitet për martesë, askush nuk u thotë se kanë gjetur partnerin ideal, personin e ëndrrave. Meshtari u thotë: "E keni gjetur kryqin tuaj, e kryqin duhet dashur dhe bartur, të mos hidhet, por të përqafohet." Sikur meshtarët ta thoshin këtë në Francë, të fejuarit do të habiteshin. Por në Hercegovinë kryqi do të thotë dashuria më e madhe, kryqi është visari i shtëpisë.

Ati Jozo shpesh i përkujton shtegtarët në këtë traditë, e cila është mbajtur në popull me shekuj. Kur çifti shkon në kishë për kurorëzim, me vete bart kryqin. Meshtari e bekon dhe gjatë kohës së ndërrimit të unazave të martesës, kryqi zë vendin kryesor[24].

Nusja vë dorën mbi kryq e dhëndri dorën e vet e vë mbi të sajën, dhe kështu që të dyja duart lidhen me kryqin. Atëherë meshtari duart e tyre i mbulon me shtollë; çifti i ndërron premtimet e besnikërisë sipas rendit kishtar. Pas premtimeve, çifti nuk puthet, por puthin kryqin: e dinë se me atë rast puthin burimin e dashurisë. Secili që është afër dhe i sheh duart e tyre të lidhura me kryqin, kupton se nëse burri e braktis gruan, ose gruaja burrin, braktis kryqin. E nëse e braktisin kryqin, mbesin pa asgjë – i kanë humbur të gjitha, sepse e kanë braktisur Jezusin. E kanë humbur Jezusin.

Pas ceremonisë, çifti i ri bashkëshortor e çon kryqin në shtëpi dhe i jep vendin e nderit. Kryqi bëhet qendra e lutjes familjare, sepse çifti i ri beson fort se familja lind nga kryqi. Kur të vijnë vështirësitë dhe konfliktet, do ta kërkojnë ndihmën para kryqit. Nuk do të shkojnë tek avokati, as nuk do të kërkojnë këshillë nga fallxhoret dhe shortaret që "lexojnë" nga shuplaka, nuk do të shkojnë te ndonjë këshilltar që ta zgjidhë problemin e tyre. Jo, ata shkojnë te Jezusi, para kryqit. Atje gjunjëzohen, atje qajnë, atje e hapin zemrën, e, mbi të gjitha, atje falin. Nuk do të shkojnë të flenë para se ta kenë lehtësuar zemrën, sepse kanë kërkuar ndihmë nga Jezusi, si i vetmi që mund t'i shpëtojë.

Do t'i mësojnë fëmijët e tyre ta puthin kryqin çdo ditë e të mos shkojnë në shtrat si paganët, pa e falënderuar Jezusin. Fëmijët e dinë gjithmonë se Jezusi është miku i familjes, se nderohet dhe dashurohet. Atyre fëmijëve nuk u jepen "arushat" t'i përqafojnë gjatë natës, që të ndihen të sigurt, por ata i thonë Jezusit "natën e mirë" dhe e puthin kryqin. Dhe flenë me Jezusin dhe jo me ndonjë lodër kadifeje. Ata e dinë se Jezusi i ruan në përqafimin e vet dhe se nuk duhet të frikësohen prej asgjëje: kur e puthin Jezusin, frika e tyre zhduket.

---

[24] Vite me rradhë si dhuratë kurorëzimi, miqve të mi u jap kryqin, duke u porositur që ta pranojnë këtë traditë me rastin e shndërrimit të premtimeve martesore. Ata e pranojnë kryqin me knaqësi. Çfarë bekimi për ata të rinj që e varin kryqin e Krishtit në murin e shtëpisë dhe e adhurojnë! Kur të kthehet kryqi në familjet tona, numri i shkurorëzimeve do të bjerë me të shpejtë, si dhe të gjitha dëmet e tjera që ato shkurorëzime sjellin me vete.

Porosia më 25 dhjetor 1997

"Të dashur fëmijë!

Edhe sot gëzohem me ju dhe ju thërras në të mirë. Dëshiroj që secili prej jush të mendojë dhe të bartë paqen në zemrën e vet dhe të thotë: Unë dëshiroj ta vë Zotin në vendin e parë në jetën time! Ashtu, fëmijë, secili prej jush do të bëhet i shenjtë. Thuani, fëmijë, secilit: ***'Unë të dëshiroj të mirën!'*** *– dhe ai do t'jua kthejë me të mirë dhe kështu, fëmijë, e mira do të zërë vend në zemrën e çdo njeriu. Unë, fëmijë, ju sjell sonte të mirën e Birit tim, i cili e ka dhënë jetën e vet që t'ju shpëtojë. Prandaj, fëmijë, gëzohuni dhe shtrini duart drejt Jezusit, i cili është vetë e mira.*

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Të dëshiroj të mirën!

Kur arriti kjo porosi, Megjugorje ndryshoi. Për një kohë njerëzit i janë drejtuar njëri-tjetrit me gëzim, madje edhe në rrugë. Ktheheshin me kurreshtje, Çka!?

– Të dëshiroj të mirën!

– Ah, Po... o... edhe unë ty, gjithashtu.

Është me rëndësi të mbetesh i qëndrueshëm, të tentosh të duash në atë që Tereza e Vogël e quan "monotonia e përditshmërisë". Me vite notojmë e asgjë nuk shohim, asgjë nuk ndiejmë dhe nganjëherë jemi zemërngusht; kur përnjëherë...

Zoja papritmas hyri në jetën e Rolandës, të dashamires nga Normandia, nënës së familjes. "Marrëdhëniet e mia me të tjerët kanë qenë shumë të rënda, sidomos me ata të cilët nuk më kanë pëlqyer. Të gjithëve ua kam nxirë jetën. Kam qenë e tërbuar në vete, fatkeqe, më ka brejtur ndërgjegjja, sepse e kam ditur se Jezusi kërkon nga unë t'i dua. Kam provuar t'i mposht ndjenjat e mia negative, por kot, natyra ime me të shpejtë dilte në sipërfaqe.

Marsin e kaluar, derisa qepja diçka, dëgjoja kasetën me porositë nga Megjugorja, dëgjova se Virgjëra e Lume dëshiron të na japë Zemrën e vet, po, Zemrën e vet amnore, dhe te ky "transplantim i zemrës" nuk ka rrezik që trupi të mos e pranojë organin.

Dëgjoj dhe dëgjoj përsëri atë pjesë, përtyp dhe përpij çdo fjalë. Lejoj që ato të rrjedhin, kur përnjëherë dikush e ndezi dritën, kuptova se duhet t'i dua të tjerët me zemër amnore! Nëna e do fëmijën e vet gjithmonë, madje edhe kur ai shfaq ndjenjë "refuzimi". Ajo vuan për shkak të tij. Sepse nëpër

të gjithë të keqen ajo sheh bukurinë, të cilën Zoti e ka vendosur në të prej ngjizjes së tij.

E kam ditur se në mua ka ndodhur mrekullia dhe është ngjallur shpresa. Kam dashur që këtë ta vërtetoj menjëherë. E largova pajisjen e qepjes për dy minuta dhe me gjithë zemër e luta Nënën Mari që të mund t'i përjetoj me këtë zemër të re takimet e mia të ardhshme. Dhe ishte me sukses! Që atëherë nuk kam më frikë nga të tjerët, përkundrazi, të tërën më mbush gëzimi! Të gjithë e kanë vërejtur këtë ndryshim. Ky hir ka bërë që shpresa ime të rritet; e di se Nëna e Zotit ruan të tjera dhurata dhe se gjithmonë do të jetë e pranishme në sprovat e mia. Në saje të saj më në fund mund të jetësoj fjalët e Jezusit: *"Duani armiqtë tuaj*". Atë që Maria e thotë në porositë e saja, ate edhe e plotëson! Atëherë të tërën më mbush gëzimi për shkak të premtimit të saj: "*Në fund, Zemra ime e Pamëkat do të fitojë!*", sepse tani, unë, jo vetëm që besoj se kjo është e vërtetë, tani e di!

Si t'jua tregoj dëshmnë e bukur të Calinit, mikut që ka ardhur nga Lindja!

Tanimë shtatë vjet ka dyqanin e argjendarisë. Një ditë, derisa lutej në kishë, në anën e djathtë të altarit, para trupores së Virgjrës, Zoja u paraqit para trupores dhe ai e pa: reale, të gjallë, me bukuri të paimagjinueshme. Asgjë nuk fliste. Plot falënderim dhe gëzim shikonte çdo person që i afrohej për ta përshëndetur dhe lutur. Secili i tregonte nderimin sipas kulturës dhe zakoneve të veta. Çdo lutje e priste me admirim dhe i përcillte me shikim plot butësi ata që shkonin. Ky vëlla shtoi: "Më shikonte me aq gëzim saqë kjo më preku. Më dukej se jam për të personi më i rëndësishëm në botë! Qëndrova gjatë duke e shikuar dhe lutur; edhe kur e kam përfunduar lutjen, ajo ishte aty. U largova duke i thënë vetes se edhe nesër do ta shoh. Por kur erdha përsëri me shoqen time, nuk e pashë më."

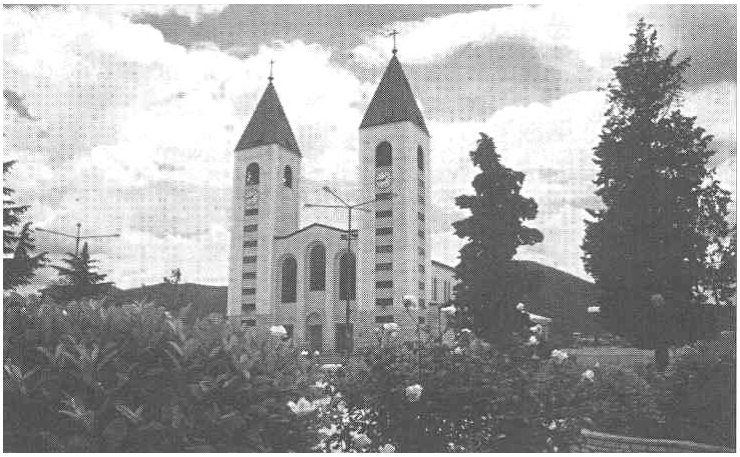

Kisha e Shën Jakobit në Megjugorje

Ndodhi më 1997

02 janar: Mirjana lajmëron se, që tani, sipas dëshirës së Virgjrës Mari, mund të vijnë *"të gjithë ata që dëshirojnë"* me rastin e dëftimeve mujore në lutjen për ata që nuk besojnë.

Fill. i shkurtit: Misioni i Vickës dhe atë Slavkos në Afrikën Jugore.

06 shkurt: *Il Messagero* jep lajmin se pas dy vjet shqyrtimesh të grupit të ekspertëve italianë të teologjisë, është shpallur i "mbinatyrshëm" fenomeni i dukjes së lotëve të gjakut në qytetin Italian Civitavecchia. Fjala është për një trupore nga Megjugorja.

21 shkurt: Vdekja e atit Janko Buballo, OFM, i cili është me Vickën autor i librit *E shoh Zojën*.

Mars: Ati Jozo mban në Megjugorje përtëritjen shpirtërore për një fis indian nga Kanadaja, nga populli Mic Mac. Tema: Kthimi në folenë e Shqiponjës.

15 mars: Shtegtimi i kryetarit kroat Tugjman në Megjugorje.

18 mars: Dëftimi vjetor Mirjanës. Zoja jep këtë porosi:
"Të dashur fëmijë, si Nënë ju lutem të mos vazhdoni rrugën që keni filluar. Kjo është rrugë pa dashuri ndaj të afërmit dhe ndaj Birit tim. Në atë rrugë do të njihni vetëm vrazhdësinë dhe zbraztësinë e zemrës dhe jo paqen që e dëshironi të gjithë. Vetëm ai i cili sheh dhe do Birin tim në të afërmin, do të njohë paqen e vërtetë. Ai i cili lejon që Biri im i vetmi të sundojë në zemrën e tij, do të njohë paqen dhe sigurinë. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime."

12-13 prill: Vizita e Gjon Palit II në Sarajevë. Ardhja e tij ka tubuar rreth 50.000 vetë në stadiumin Koshevo.

30.06.-04.07: Përtëritja e parë shpirtërore ndërkombëtare për meshtarët në Megjugorje, e cila i ka tubuar 200 meshtarë.

04 korrik: Grupi i lutjes së Ivanit feston pesëmbëdhjetë-vjetorin.

19 korrik: Lindi Marco, djali i tretë i Maria Pavloviq-Lunettit, në Itali.

30 shtator: Ivani dhe Laura largohen nga Megjugorja për disa muaj. Do të dëshmojnë sidomos në Shtetet e Bashkuara.

22 tetor: Në thirrjen e një anëtari të Kongresit amerikan, motra Emmanuel flet për porositë e paqes në Kapitolin e Washingtonit.

"VËLLAI JUAJ SLAVKO ËSHTË LINDUR NË QIELL DHE NDËRMJETËSON PËR JU"

"Të dashur fëmijë! Sot kur qiellin e keni afër në mënyrë të veçantë, ju thërras të luteni, që nëpërmes lutjes Zotin ta vini në vend të parë... (...). Gëzohem me ju dhe dëshiroj t'ju them se vëllai juaj Slavko është lindur në qiell dhe se ndërmjetëson për ju. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime."

A e dini ndonjë njeri për të cilin Zoja ka thënë diçka kaq të qartë, para mbarë botës? Zoja ka dashur ta nderojë apostullin e vet dhe të gjithë neve të na japë shenjë. Edhe ati Slavko para mbarë botës plotësisht e ka vënë vetveten në disponim të Zojës. A nuk ka thënë Jezusi: *"... kushdo që të dëshmojë para njerëzve se është imi, edhe Biri i Njeriut, do të dëshmojë se është i tij para engjëjve të Hyjit"*? (Lk 12, 8-9).

Posa kishte përfunduar përkthimi i këtij libri në kroatisht, si bombë na goditi lajmi se ati Slavko Barbariq ka vdekur. Më 24 nëntor 2000 ati Slavko, si çdo të premte, ka udhëhequr lutjen e udhës së kryqit të famullisë. Vetëm këtë ditë nuk e ka përfunduar lutjen rrëzë kryqit të madh në Krizhevac, por te pllaka që paraqet Ngjalljen, afër ndalesës së 14-të dhe të fundit *"Jezusin e varrosin"*.

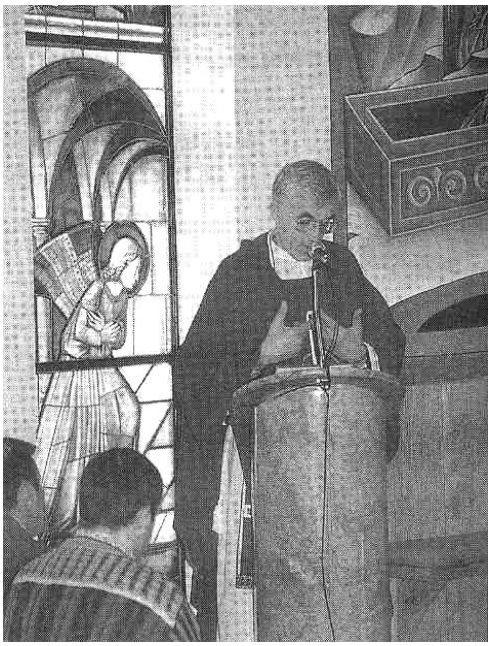

Ati Slavko Barbariq predikon

Rrethanat e kësaj vdekjeje janë të çuditshme! Emri *Slavko* rrjedh nga fjala *"slava"*. që kroatisht do të thotë *"lavdi"!* Në Krizhevac është vetëm një pllakë e ngjalljes, dhe pikërisht aty i Ngjalluri ka ardhur që ta marrë shërbëtorin e vet në përqafimin e amshuar. Këtu vërejmë tri gjëra: (1) kjo ndodhi pas Udhës së kryqit, e Kisha u jep ndjesë të plotë atyre që me përshpirtëri të zjarrtë lusin Udhën e kryqit; (2) ishte kjo në vitin e jubileut të

madh, të premten, në orën e Mëshirës Hyjnore; (3) ishte me datën 24, ditën e dëftimit të parë në Megjugorje.

Fjalët e fundit të atit Slavko në tokë, drejtuar atyre që kanë qenë me të, ishin: "Le të lutet Zoja për ne në çastin e vdekjes sonë". Gjesti i tij i fundit ishte bekimi i grupit. Posa filloi të zbriste iu desh të ulej, sepse e ndjeu veten keq, pastaj pa asnjë fjalë, ngadalë, u shtri në njërën anë. Derisa e mbanin ata që e kishin më afër, ia dorëzoi shpirtin Zotit në paqe të thellë, pa ankth dhe pa vuajtje të dukshme. Retë të cilat kishin sjellë shiun ngadalë, ishin larguar që t`i lejonin diellit që në atë moment ta ndriçojë pikërisht atë vend në kodër. Atëherë grupi e pa ylberin, skaji i të cilit thuajse dilte nga kisha e shën Jakobit. Trupin e atit Slavko e bartnin ata që ishin afër tij, me lutje të zjarrtë dhe plot dhembje. Me të shpejtë e kishin lajmëruar atin Svetozar Kraleviq, i cili kur e kishte parë nga larg, tha me vete: "Duket si mbret! Gjë madhështore!" Madje ma besoi: "Kam fituar njohje të brendshme se ati Slavko tanimë është i lavdëruar. E gjithë kjo ishte solemne dhe mbinatyrore! Për ata që e kanë bartur, ishte nder dhe hir i madh!"

U lut për të vdekurin dhe e bekoi me vajin e shenjtë.

Të njëjtën ditë (më 24. 11.), kur Zoja iu dëftua Marisë, kemi pritur se do ta përmendë këtë ngjarje dhe do të thotë, për shembull, se ati Slavko është me Të. S'e përmendi fare, por na dha udhëzimin, i cili si të vinte nga ati Sllavko: *"Vazhdoni më tutje!"*

Deri në varrim trupi i atit Slavko qe i ekspozuar në kapelën e adhurimit të Eukaristisë. Arkivoli ishte i hapur, sipas zakonit të vendit. E kemi rrethuar me lutjet tona dhe kemi pranuar hire të mëdha. Kam qenë e mahnitur me fytyrën e tij, që lëshonte hare. Me liri të plotë që kanë njerëzit e kësaj ane, familja e mbuloi me puthje, ledhatime dhe lot. Me dënesjet e tyre përziheshin meditimet e atit Svetozar, i cili e luti rruzaren e mbrëmjes në

kapelë. Ishim në mes qiellit dhe tokës...

Një ditë para varrimit, ndodhi edhe 25 nëntori, dita kur Zoja jep porosinë. Kurrë nuk do ta harroj atë çast kur në një grup përkthyesish e kemi lexuar porosinë, të cilën e kemi marrë prej Marisë (veguese) që ta dërgonim në botë. Sytë e Marisë ishin të skuqur nga lotët, por ajo qeshej duke përsëritur: *"Slavko në qiell! Slavko në qiell!"* Në porositë e saj zyrtare Zoja asnjëherë nuk e ka emëruar askënd përveç Atit të Shenjtë dhe ja tani birin e vet Slavkon! Pak të vdekur kanë gëzuar këso shpalljeje mbi lindjen në qiell, e cila brenda disa orëve ra në veshë të miliona miqve!

Më lejoni që me ju t'i ndaj fjalët e atit Slavko, të cilat aq mirë e paraqesin personalitetin, përcaktimin, si dhe humorin e tij. Ndodhi kjo me 1987. Shoqja ime Kate ngjitej shkallëve për në zyrën Famullitare, kur ai u ndal për një moment të dëgjonte disa amerikane të vjetra dhe trashaluqe që dërdëllisnin në fund të shkallëve. Dukej se kjo e argëtonte dhe e pyeti Katen se a kishte dëgjuar çka kishin folur gratë.

– Jo, atë, nuk ua vura veshin.

– Ia shpjegonin njëra-tjetrës sesi të ruhej energjia personale! Njëra i lan ashtu rrobat për të kursyer aq dhe aq energji, tjetra zien kështu, e treta blen ashtu etj. Shoshitej se cila prej tyre do ta gjente formulën më të mirë për të harxhuar sa më pak energji.

– Me të vërtetë pyes veten, – shtoi ai me spirituozitet, se çfarë do të bëjnë me tërë atë energji, kur pas vdekjes të jenë shtrirë në arkivol! Shiko, kur unë të vdes, mund të më shtypin dhe të më shtrydhin sa të duan (këto fjalë i përcolli me gjeste) dhe vërtetë kam shpresë se nuk do të mund të nxjerrin nga unë as një pikë energjie!

Me të ngjitur shpejt shkallëve, u kthye dhe tha:

– E ti!

Kjo është pyetje e mirë për të gjithë ne! Ati Slavko u largua nga kjo botë, pasi dha çdo gjë nga vetja, ky është shembulli që na ka lënë.

Ati Slavko ka qenë i pari në agjërim, askush në fshat nuk ka agjëruar si ai dhe u ka ndihmuar të tjerëve të agjërojnë. Për shkak të pasojave të hepatitit të rëndë virusal, unë nuk kam guxuar që të agjëroj.

Pas shtatë vjetësh të kaluara në Megjugorje dhe pas shumë përpjekjesh të pasuksesshme, iu ankova Zojës:

– Nënë, më dërgon t'i bart porositë e tua në botë, e nuk më jep hirin që të agjëroj? Si mund t'u flas për agjërimin nëse unë nuk mund ta provoj? Nuk dua të jem dyfytyrëshe. Duhet të më japësh këtë hir, nëse dëshiron të jem apostulli yt!

Një ditë nëntori fitova hirin të agjëroj dhe këtë e dita në zemrën time, sepse anjë shenjë e keqe nuk e pengoi agjërimin tim në bukë dhe ujë atë të premte. Beteja më në fund u fitua!

Një muaj më vonë ia tregova gëzimin tim atit Slavko:

– Atë, atë, a di çka? Tani e kam hirin të agjëroj, mund të agjëroj.

Ai më shikoi nëpër syzet e tij e tha:

– Motra Emmanuel! Kur Zoja kërkon diçka, a duhet atëherë të kërkosh hir ta bësh atë?

E përbiva pështymën që ta pranoja atë sprovë, në të cilën më vuri spirituoziteti i Slavkos, por nuk munda të përmbahem të mos arsyetohem pakëz (e di se do të thoni se është mjerim që një rregulltare të arsyetohet):

– Me të vërtetë kam provuar për shtatë vjet! Dhe sa herë që kam agjëruar, kam qenë pa fuqi, kam mundur vetëm të shtrihem ose të rri ndenjur; nuk kam mundur të rri në këmbë. Nuk kam mundur të marr frymë, as të flas fare!

– Nuk ke mundur të flasësh! Kjo është shumë interesante! Tani më ke dhënë një ide të mirë, do t'i këshilloj shumë burra t'i nxisin gratë e veta të agjërojnë, kështu në familje do të ketë më shumë paqe! Dhe që të dy qeshëm nga zemra.

Ati Slavko ka vuajtur shumë, por nuk është punë imja të flas për këtë. Ditëve të fundit të jetës në Megjugorje ka predikuar pa pushim për falënderimin ndaj Zotit. Në mëngjesin e ditës kur po vdiste, tha meshën e tij të fundit, meshën private për ditëlindjen e një shtegtari austriak, i cili 250 herë ka sjellë shtegtarë në Megjugorje. Ati Slavko u tha:

– Gjithmonë ankohemi, do të donim të gjendemi në një vend tjetër, në një kohë tjetër, për shembull në kohën e Jezusit. Ashtu do ta donim, do ta preknim, do të besonim në të... Por të jemi të sigurt se Zoti e ka zgjedhur më të mirën për ne, sikur të ishte ndonjë vend ose kohë më e mirë për ne, ai do të na vendoste atje, ka mundur ta bëjë këtë.

Pak para vdekjes ati Slavko e ka thënë meshën në Çenakollo. Të gjithë djelmoshat, ish të varur, e kanë shijuar mungesën e paqes në familje. Ati Slavko, si atë shpirtëror, ua ka dhënë më të mirën nga vetja dhe u ka thënë:

– A e dini sesi humbet paqja? Kur në një person shohim vetëm një gjë dhe pikërisht atë gjë që nuk e duam, duke mos menduar fare për personin, për tërësinë e tij, atëherë kur në atë person shohim vetëm një pikë dhe ne na rrëmben gjykimi dhe vërejtjet duke i harruar të gjitha cilësitë dhe tiparet e tjera të karakterit të tij. Duke u përqëndruar vetëm në një pikë që na pengon, ne bëhemi të verbër, madje nëse është ajo shprehi e keqe ose vetë mëkati real. Ashtu nuk e shohim gjithë bukurinë e jetës së atij personi, atë që ka bërë më parë, çka ka dhënë, çka ka vuajtur etj. Atëherë tjetrin e shohim në mënyrë të kufizuar dhe krejtësisht të gabuar, sepse jemi të burgosur me një gjë të vetme, me një cilësi të vetme të atij personi. Atëherë humbim *falënderimin*! E pa falënderim, nuk mund të kemi paqe, sepse

falënderimi përgatit ardhjen e paqes. Kur dikush vjen te ju dhe ju i shprehni falënderimin për atë që ka bërë dhe për përpjekjet e tija, do ta ketë më vështirë t'i mbajë mend për të keq disa imtësi, sepse ju e keni përgatitur rrugën e paqes dhe të pajtimit. Është shumë leht që në marrëdhëniet tona të na pengojë e meta e dikujt që na duket e pakapërcyeshme. Por pse nuk mund të kapërcejmë këtë? Për shkak se e kemi kufizuar shikimin tonë. Kur të ndodhë kjo, thoni: "Ah, pikërisht tani po e rrënoj paqen!" Duhet të vendosim në themel se do të jemi *mirënjohës* gjithmonë dhe se për të gjithë do të kemi shikim i cili sheh atë që të tjerët bëjnë për ne, shikim i cili sheh atë që Zoti bën për ne, shikim i cili sheh atë që Zoti bën përmes të tjerëve për ne. Nëse më pengon shiu sot, do të them: "Falënderoj Zotin, sot shiu prish planet e mia, por nëse Zoti e jep, kjo ndodh pse toka përgatitet të japë frytet e veta, që të mund të hamë verën tjetër." Më duhet ta zgjëroj horizontin dhe shikimin tim dhe të lejoj të veprojë hiri. ***Falënderimi*** do ta kthejë gjithmonë paqen time.

Fra Slavko nuk ka folur në mënyrë teorike, ai ka bartur dijen që e ka fituar me përvojë personale, në jetën e vet, nëpër luftërat e tij shpirtërore. Kështu, veprat e tij të fundit ishin gjeste pajtimi. Është përpjekur të përtërijë paqen atje ku ka qenë e rrënuar.

Nuk mund ta përshkruaj gëzimin e zemrës sime kur mendoj se ati Slavko është në Qiell. Kur Vicka qëndroi afër arkivolit të tij, fytyra i shkëlqeu me aso lumutrie, saqë mbarë kapela ndryshoi; u gjendëm në paradhomë të sallës së dasmës! E mua Zoti më dha shenjë të papritur. Duke parë se po afrohet fundi i jubileut të madh, me zemër kam vendosur të shkoj te ati Slavko, që njëri-tjetrit t'ia falim të gjitha ato mosmarrëveshjet e vogla, të cilat kanë mundur të qesin hije mbi miqësinë tonë dhe deri në fund t'i hapemi Mëshirës, e cila na ofrohet në këtë jubile. Duhej, domethënë, të caktoja takimin. Kur në zemër të biem këtë vendim, nuk duhet të lejojmë kurrsesi që dielli të perëndojë e këtë të mos e realizojmë. Dhe unë kam gabuar se kam lejuar që të kalojnë shumë perëndime të diellit.

Por një mbrëmje më vizitoi një dritë, e cila më preku: në ëndërr isha afër një tavoline të madhe, ku bisedohej me shumë gëzim. Ati Slavko ishte ulur përballë meje. Të gjithë të thirrurit ishin njerëz të thjeshtë, por ai dallohej krejtësisht prej tyre, sepse fytyrën ia përshkonte një gëzim qiellor. E shikoja e mahnitur me bukurinë dhe dashurinë e cila rrezatonte prej tij, edhe ai më shikonte si të donte të më ndihmonte të merrja pjesë në atë gëzim të madh të brendshëm, që e kishte pushtuar. Kur u zgjova, isha aq e mallëngjyer me këtë shkëlqim nga Qielli, saqë fillova të flisja me zë në dhomën time: "Ja, kështu do të duhej të jemi gjithmonë njëri me tjetrin!"

Të pasnesërmen ati Slavko vdiq.

Falënderoj Zotin që na ka dhënë atë takim, i cili i paraprin Mëshirës dhe Lavdisë. Dhe sikur të duhej të më bëhej me dije se kjo është shumë reale, një dhuratë tjetër më priste pikërisht pas vdekjes së tij. Derisa afër arkivolit bisedoja me atin Slavko, në atë bisedë *në mes tokës dhe qiellit*, të cilën mund ta bëjmë me personat e dashur, të cilët na kanë lënë, ai i foli zemrës sime shumë qartë dhe atëherë mora një hir të madh nga Zoti, saqë kjo ishte kthesë e madhe në jetën time shpirtërore. Sikur ati Slavko më mori për dore nga maja e njëfarë shkallëve dhe duke parë se jam shumë e rëndë që të vija këmbën në shkallë, si të më mbante për dore dhe të më ndihmonte dy sekonda. Që atëherë pa ndërprerë më ndihmon dhe unë ndiej në vete praninë e përhershme të dritës, dashurisë dhe humorit të tij.

Të falemnderit, ati Slavko. Është pak të ta përkushtoj këtë libër dhe kështu të ngjall kujtimin për ty, por ti e di më mirë se unë se Zoti e shkruan në zemër atë kryesoren, që mbetet e papashme për sytë tanë.

Disa persona tundohen të ankohen për shkak të zbraztësisë që ka mbetur në Megjugorje pas shkuarjes së atit Sllavko dhe mund të thonë: "Është shumë vonë, nuk pata rastin të njoh atë meshtar të jashtëzakonshëm!" Por çka do të bënte në atë situatë ati Slavko? Kishte zakon të thoshte: "Kam pranuar hirin e jashtëzakonshëm: kur ka përfunduar dita, e kam harruar". Nuk pati dhembje për të kaluarën, nuk pati frikë nga ardhmëria, e jetoi të ***tanishmen.*** Dy orë pas vdekjes së tij Zoja na ka thënë: *"Vazhdoni më tutje!"* Pikërisht këtë do të na thoshte edhe ati Sllavko.

Po, ai na e ka hapur rrugën. Gati njëzet vjet na ka mësuar sesi të ndiqet ajo rrugë. Ka ardhur koha të mos varemi nga një njeri, por sipas shembullit të tij të ndjekim rrugën e Mbretëreshës së Paqes. Nëse Mbretëresha na thotë: "Vëllai juaj Slavko ndërmjetëson për ju", ky është vërtet ndërmjetësim i fuqishëm! I liruar nga kufizimet kohore dhe hapësinore, si dhe nga kufizimi i natyrës njerëzore, ati Slavko tani është i angazhuar më shumë se kurrë me Megjugorjen dhe me ata që kanë zgjedhur të ecin me Virgjrën e Lume rrugës së shenjtërisë.

Një herë një shtegtare i ka thënë atit Slavko:
– Do të duhej të pushonit.
Fjalët e këtilla e bezdisnin dhe me një gjest që fliste shumë, ia ktheu:
– Do të pushoj në qiell!

Dëshiroj tani të mahitem me të në zemrën time dhe nganjëherë i them: "Slavko, a po pushon me të vërtetë?" Sepse, kurrë nuk e kam parë kaq aktiv si pas vdekjes! Jo, ai nuk e ka braktisur Megjugorjen, dera e tij tani është e hapur non-stop, prej 00 deri në 24. Nuk pritet më në rend! Ata që janë në qiell, sillen me secilin person si të ishte i vetmi në botë.

Lutja e kushtimit Zemrë së Papërlyer të Marisë

"... Të mërkurën, më 15 janar 1992, me mijëra qytetarë të Zagrebit janë tubuar rreth ipeshkvijve kroatë në selinë e Kryipeshkëvisë, e cila ishte shumë e vogël t'i pranonte të gjithë ata të cilët donin të hynin. (...) Pikërisht në atë çast të veçantë historik, ipeshkvijtë kroatë vendosën t'ia kushtonin dashurisë dhe mbrojtjes së Zemrës së Papërlyer të Nënës së Shëlbuesit dhe Nënës sonë atdheun e vet, popullin kroat dhe të gjithë njerëzit që jetojnë në Kroaci. (...) Kardinali Franjo Kuhariq në predikim foli për rolin e Marisë në historinë e shëlbimit të gjinisië njerëzore dhe vazhdoi:

"Zoti është veprues në histori. Vepron edhe në netët e lajthitjeve njerëzore, netët e urrejtjes e dhunës njerëzore. Nga terri udhëheq në dritë! Dhe pikërisht në shekullin tonë ka ngritur në Kishë një shenjë të madhe: shenjën e Zemrës së Nënës! Në civilizimin e forcës së madhe fizike, në civilizimin e vrazhdë për shkak të urrejtjes ndaj Zotit deri te dërrmimi i njeriut, në kohën e fuqisë pa zemër – Zoti e shpall fuqinë e Zemrës së Nënës! E dërgon tejet të Shenjtën Virgjër Mari në këtë kohë dhe këtë botë që t'i tërheqë përsëri njerëzit me Zemrën e Nënës drejt të vetmit Shëlbues, Jezu Krishtit! Fatima dhe vende të tjera të dëftimeve autentike të Nënës së Zotit janë shpallje e kësaj shenje. (...)

Shumë njerëz në botë besojnë se Nëna e Zotit ka zbritur në gurin hercegovas dhe se ajo në Megjugorje e ka ftuar botën në shëlbim dhe në paqe, si Mbretëreshë e Paqes! Kam pranuar me qindra letra me të cilat lajmërojnë se luten për paqe në Kroaci!

Përshpirtëria ndaj Nënës së Zotit, besimi në dashurinë ndërmjetësuese dhe amnore, besimi në ndihmën e saj, të gjitha këto janë të mbjella thellë në shpirtin e kroatëve katolikë! Nderimi i Nënës së Zotit e ka përshkuar mbarë historinë tonë mijëvjeçare. Ajo histori ka qenë e rëndë, shpesh, edhe nëpër periudha të gjata, e rëndë deri në tragjedi. (...) Në këto ditë vendimtare, të mbushura me aq shumë shpresë, por të errësuara akoma me kërcënime të errëta të dhunës, ne ipeshkvijtë e Kishës ndër Kroatët, së bashku me ju, vëllëzër dhe motra, kemi vendosur t'ia kushtojmë, t'ia besojmë, t'ia dorëzojmë atdheun tonë, popullin kroat dhe të gjithë njerëzit që jetojnë me ne dhe në mesin tonë, dashurisë dhe mbrojtjes së Zemrës së Papërlyer të Nënës së Shëlbuesit dhe të Nënës sonë!

E Lumja Virgjra Mari në të gjitha porositë e veta përkujton Kishën dhe botën në thirrjen e Jezusit: *"Koha u plotësua, Mbretëria e Hyjit është ngjat! Kthehuni dhe besoni Ungjillit!"* (Mk 1,15). Kush i kushtohet asaj, sigurisht do ta gjejë Shëlbuesin! Ajo, me dorën e vet amnore, e udhëheq secilin në rrugën e shëlbimit! Zemra e saj është ylli misterioz që çon deri te Zemra e Zotit! Me këtë shpresë ne tani do t'i besohemi, do t'i dorëzohemi, do t'i kushtohemi asaj, Mbretëreshës së Paqes!"

Lutja e kushtimit Zemrës së Papërlyer të Marisë

O Nënë e Shenjtë Mari, Mbretëreshë e Paqes! Në këtë ditë solemne kur atdheu ynë Kroacia është pranuar si shtet sovran dhe i pavarur, dhe me këtë fillon periudha e re e historisë së popullit kroat dhe e të gjithë qytetarëve të Kroacisë, ne ipeshkvijtë e Kishës ndër Kroatë dëshirojmë që t'ia besojmë të tanishmen dhe të ardhmen tonë Zemrës sate të Papërlyer. Stërgjyshërit tanë besnikë të kanë quajtur Nëna më Besnike dhe Avokate e Kroatëve. Ti ke qenë këtu gjatë mbarë historisë së rëndë! Ne sot me besim të thellë lusim të jesh ndërmjetësuesja jonë te Biri yt Hyjnor dhe Shëlbuesi ynë Jezu Krishti, që të qetësohen ditët tona dhe të realizohen shpresat tona për çdo të mirë të njerëzve dhe të popullit!

Në shqetësimin që e godit atdheun kroat, popullin tonë dhe të gjithë qytetarët, ta besojmë ty dhe i dorëzohemi Zemrës sate të Papërlyer Amnore që të lutesh për ne dhe të lutesh me ne që Zoti i mëshirshëm të na japë paqe në zemrat tona, në familjet tona, mes njerëzve dhe popujve! Shërbëtorja e përvuajtur e Hyjit dhe Mbretëreshë e Paqes, lute Zemrën e Birit tënd Hyjnor dhe të Shëlbuesit tonë Jezu Krishtit për paqen që jep ai: paqen në të vërtetën dhe dashurinë, paqen në liri dhe drejtësi, paqen me Zotin dhe me njeriun.

Dëshirojmë të jemi të denjë për atë paqe, duke u penduar me zemër të thyer për mëkatet tona personale, për mëkatet në familje, për të gjitha mëkatet kundër urdhrave të Zotit në popullin tonë!

Nënë e mëshirshme, streha e mëkatarëve, na nxjerr dhuratat e Shpirtit Shenjt që ai me fuqinë e vet t'i ndërrojë mendimet dhe zemrat e njerëzve në të mirë, për drejtësi dhe paqe!

Ngushëllimi i të pikëlluarve, në emër të gjakut të pafajshëm të derdhur, në emër të lotëve të të plagosurve dhe të përndjekurve, në emër të vuajtjes së të pafajshëmve, po Të lutemi që me ndërmjetësinë tënde, për bijtë tuaj tokësorë, të nxjerrësh nga Ati qiellor fenë e fortë dhe shpresën e paluhatshme! Le të shkurtohen këto ditë të sprovave të rënda dhe le të shkëlqejë paqja e Zotit në atdheun tonë dhe në mbarë botën!

Nënë tejet e mirë, lutu për ne! Amen!

Kardinali Franjo Kuhariq,
Kryeipeshkëv i Zagrebit

---

* Pjesët nga teksti hyrës dhe Lutja e kushtimit Zemrës së Papërlyer të Marisë janë nxjerrë nga *"Glas koncila",* nr. 4 (920), viti XXXI, prej 26 janarit 1992.

Porositë e Zojës për t'u fotokopjuar dhe për t'ua ndarë miqve

Porosia më 25 janar 1998

"Të dashur fëmijë! Sot po ju thërras përsëri në lutje. Vetëm me lutje, të dashur fëmijë, zemra juaj do të ndërrohet, do të bëhet më e mirë dhe më e ndjeshme për fjalën e Zotit. Fëmijëz, mos lejoni që djalli t'ju tërheq dhe të bëjë me ju çka të dojë. Ju thërras që të jeni përgjegjës e të vendosur dhe t'i kushtoheni Zotit çdo ditë në uratë. Mesha e shenjtë, fëmijëz, të mos jetë për ju zakon, por jetë. Duke jetuar meshën për çdo ditë do të ndieni dëshirën për shenjtëri dhe do të rriteni në shenjtëri. Unë jam afër jush dhe ndërmjetësoj para Zotit për secilin prej jush, që t'ju japë forcë për ta ndërruar zemrën tuaj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 shkurt 1998

"Të dashur fëmijë, edhe sot jam me ju dhe të gjithëve ju thërras të më afroheni me uratat tuaja. Në mënyrë të veçantë ju thërras në vetëmohim në këtë kohë hiri. Fëmijë, me sakrificat tuaja mendoni dhe jetoni Mundimin dhe vdekjen e Jezusit për secilin prej jush. Vetëm nëse i afroheni Jezusit, do ta kuptoni dashurinë e pamasë që e ka për secilin prej jush. Me lutjen dhe sakrificën tuaj do të bëheni më të hapur për dhuratën e besimit dhe të dashurisë ndaj Kishës dhe ndaj njerëzve që janë rreth jush. Unë ju dua dhe ju bekoj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 mars 1998

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras në agjërim dhe vetëmohim. Fëmijë, bini mohit asaj që ju pengon të gjendeni afër Jëzusit. Në mënyrë të veçantë ju thërras: lutuni, sepse vetëm me lutje do të mund të ngadhënjeni mbi vullnetin tuaj dhe të zbuloni vullnetin e Zotit edhe në gjërat më të vogla. Me jetën tuaj të përditshme, fëmijë, ju do të bëheni shembull dhe do të dëshmoni se jetoni për Jezusin ose kundër Tij dhe vullnetit të Tij. Fëmijë, dëshiroj të bëheni apostuj të dashurisë. Nëse dashuroni, fëmijë, bota do të dijë se jeni të mitë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 prill 1998

Të dashur fëmijë, sot ju thërras që me uratë t'i hapeni Zotit ashtu si lulja kur iu hapet rrezeve të para të diellit. Fëmijë, mos kini frikë. Unë jam me ju dhe ndërmjetësoj para Zotit për secilin prej jush, që zemra juaj ta marrë dhuratën e kthimit. Vetëm kështu, fëmijë, do ta kuptoni rëndësinë e hirit në këtë kohë dhe Zoti do të jetë më afër jush.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 maj 1998

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras që me uratë dhe me sakrificë të përgatiteni për ardhjen e Shpirtit Shenjt. Fëmijë, kjo është kohë e hirit dhe përsëri ju thërras që të përcaktoheni për Hyjin Krijues. Lejojni që Ai t'ju transformojë dhe ndryshojë. Le të jetë zemra juaj e gatshme të dëgjojë dhe të përjetojë çdo gjë që Shpirti Shenjtë ka në planin e vet për secilin prej jush. Fëmijë, lejoni Shpirtit Shenjt t'ju udhëheqë rrugës së të vërtetës drejt jetës së pasosur.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 qershor 1998

"Të dashur fëmijë, sot dëshiroj t'ju falënderoj që i zbatoni porositë e mia. Të gjithëve ju bekoj me bekimin tim amnor dhe të gjithëve ju shpie para Birit tim Jezusit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 korrik 1998

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras që përmes lutjes të jeni me Jezusin, që me përvojën personale të mund të zbuloni bukurinë e krijesave të Zotit. Nuk mund të flisni as të dëshmoni për lutjen, nëse nuk lutni. Prandaj, fëmijë, në qetësinë e zemrës qëndroni me Jezusin që Ai me dashurinë e vet t'ju transformojë dhe t'ju ndryshojë. Kjo është kohë hiri për ju, fëmijë. Shfrytëzojeni për kthimin tuaj personal, sepse kur e keni Zotin, i keni të gjitha.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 gusht 1998

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras të më afroheni edhe më tepër përmes lutjes. Fëmijë, unë jam Nëna juaj, ju dua dhe dëshiroj që secili prej jush të shpëtojë dhe të jeni me mua në parajsë. Prandaj, fëmijë, lutuni, lutuni, lutuni, derisa jeta juaj të bëhet lutje.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 shtator 1998

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras të bëheni dëshmitarë të mitë duke jetuar në fenë e të parëve. Fëmijë, ju kërkoni shenja dhe porosi, e nuk shihni se Zoti ju thërret me çdo lindje të diellit që të ktheheni në rrugën e së vërtetës dhe të shpëtimit. Shumë flisni, fëmijë, e pak punoni në kthimin tuaj. Prandaj, kthehuni dhe filloni t'i zbatoni porositë e mia, jo me fjalë, por me jetë dhe kështu do të keni forcë, fëmijë, që të vendosni për kthim të vërtetë të zemrës.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 tetor 1998

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras t'i afroheni Zemrës sime të Papërlyer. Ju thërras që në familjet tuaja ta përtëritni zjarrin e ditëve të para, kur ju kam thirrur në agjërim, lutje dhe kthim. Fëmijë, i keni pranuar porositë e mia me zemër të hapur, edhe pse nuk e keni ditur se çka është lutja. Sot ju thërras të më hapeni krejtësisht që të mund t'ju ndryshoj dhe t'ju shpie në zemrën e Birit tim Jezusit, që Ai t'ju mbushë me dashurinë e vet. Ashtu do të mund të gjeni paqen e vërtetë, fëmijë, paqen të cilën jua jep vetëm Zoti.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 nëntor 1998

"Të dashur fëmijë, sot ju thërras të përgatiteni për ardhjen e Jezusit. Përgatitni zemrat tuaja në mënyrë të veçantë. Rrëfimi i shenjtë le të jetë për ju akti i parë i kthimit, e pastaj, fëmijë të dashur, përcaktohuni për shenjtëri. Kthimi juaj dhe vendimi juaj për shenjtëri le të fillojë sot, e jo nesër. Fëmijë, të gjithëve ju thërras në rrugën e shëlbimit dhe dëshiroj

t'jua tregoj rrugën për parajsë. Prandaj, fëmijë, bëjuni të mitë dhe përcaktohuni me mua për shenjtëri. Fëmijë, pranojeni lutjen me seriozitet dhe lutuni, lutuni, lutuni!

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 dhjetor 1998

"Të dashur fëmijë, në këtë gëzim të Krishtlindjes dëshiroj t'ju bekoj me bekimin tim. Në mënyrë të veçantë, fëmijë, ju jap bekimin e Jezusit të vogël. Le t'ju mbushë Ai me paqen e vet. Sot, fëmijë, nuk keni paqe dhe e synoni atë. Prandaj ju thërras në këtë ditë me Birin tim Jezusin: lutuni, lutuni, lutuni, sepse pa lutje nuk keni as gëzim, as paqe, as ardhmëri. Ju synoni për paqe dhe e kërkoni atë, e Zoti është paqja e vërtetë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 janar 1999

"Të dashur fëmijë! Përsëri ju thërras të luteni. Nuk keni arsyetim se duhet të punoni më shumë, sepse natyra ende fle në gjumë të thellë. Lutuni haptas. Përtërijeni lutjen në familjet tuaja. Vendosni Shkrimin shenjt në vend të dukshëm në familjen tuaj, lexojeni, mendoni dhe mësoni sesi Zoti e do popullin e vet. Dashuria e tij tregohet edhe në kohën e sotme, sepse më dërgon mua t'ju thërras në rrugën e shpëtimit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 shkurt 1999

"Të dashur fëmijë! Edhe sot jam me ju në mënyrë të veçantë, duke menduar dhe jetuar mundimin e Jezusit në zemrën time. Fëmijë, hapni zemrat tuaja dhe më jepni krejt çka ka në to: gëzimet, pikëllimet, çdo dhembje, madje edhe më të voglën, që të mund t'ia paraqes Jezusit, që Ai me dashurinë e vet të pakufishme t'i ndezë dhe t'i shndërrojë pikëllimet tuaja në gëzimin e ringjalljes së tij. Prandaj ju thërras, fëmijë, që në mënyrë të veçantë zemra juaj t'i hapet lutjes, që nëpër lutje të bëheni miq të Jezusit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 mars 1999

"Të dashur fëmijë! Ju ftoj të luteni me zemër. Në mënyrë të veçantë, fëmijë, ju thërras të luteni për kthimin e mëkatarëve, të atyre të cilët me shpatën e urrejtjes dhe me sharje të përditshme shporojnë zemrën time dhe zemrën e Birit tim Jezusit. Të lutemi, fëmijë, për të gjithë ata që nuk dëshirojnë ta njohin dashurinë e Zotit, edhe pse janë në Kishë. Të lutemi që të kthehen, që Kisha të rilindë në dashuri. Vetëm me dashuri dhe lutje, fëmijë, mund ta mbijetoni këtë kohë që është caktuar për kthimin tuaj. Vendoseni Zotin në vendin e parë, atëherë Jëzusi i ngjallur do të bëhet miku juaj.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 prill 1999

"Të dashur fëmijë! Edhe sot ju thërras të luteni. Bëjuni bartës të gëzueshëm të paqes dhe të dashurisë në këtë botë të shqetësuar. Me agjërim dhe lutje dëshmoni se jeni të mitë dhe se zbatoni porositë e mia. Lutuni dhe kërkoni! Unë lutem dhe ndërmjetësoj për ju para Zotit që të ktheheni, që jeta dhe sjellja juaj gjithmonë të jetë e krishtërë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 maj 1999

"Të dashur fëmijë! Edhe sot ju thërras të ktheheni dhe më fort të besoni në Zotin. Ju kërkoni paqen, fëmijë dhe luteni në mënyra të ndryshme, e akoma nuk ia keni dhënë zemrën tuaj Zotit që Ai ta mbushë me dashurinë e vet. Ja, për këtë jam me ju, që t'ju mësoj dhe t'ju afroj afër dashurisë së Zotit. Nëse Zotin e doni mbi të gjitha, do ta keni leht të luteni dhe t'ia hapni zemrën.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 qershor 1999

"Të dashur fëmijë! Sot ju falënderoj që jetoni dhe me jetën tuaj dëshmoni porositë e mia. Fëmijë, bëjuni të fortë dhe lutuni që lutja t'ju japë fuqi dhe gëzim. Vetëm ashtu secili prej jush do të jetë imi dhe unë do ta udhëheq rrugës së shëlbimit. Fëmijë, lutuni dhe dëshmoni me jetën tuaj praninë time këtu. Le të jetë çdo ditë juaja dëshmi e gëzueshme e dashurisë së Zotit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 korrik 1999

"Të dashur fëmijë! Edhe sot gëzohem me ju dhe të gjithëve ju thërras të luteni me zemër. Ju thërras, fëmijë, që këtu me mua t'i falënderoheni të gjithë Zotit për hiret që jua jep përmes meje. Dëshiroj që të kuptoni se unë këtu dëshiroj të sendërtoj jo vetëm vend lutjeje, por edhe bashkim zemrash. Dëshiroj që zemra ime, e Jezusit dhe juaja, të shndërrohen në një zemër dashurie dhe paqeje. Prandaj, fëmijë, gëzohuni për çdo gjë që bëj këtu, përkundër asaj se Djalli nxit grindje dhe shqetësim. Unë jam me ju dhe të githëve ju udhëheq rrugës së dashurisë. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 gusht 1999

"Të dashur fëmijë! Edhe sot ju thërras që në ngjyrërat e natyrës ta lavdoni Zotin krijues. Ai ju flet edhe nëpërmjet lules më të vogël për bukurinë e vet dhe thellësinë e dashurisë me të cilën ju ka krijuar. Fëmijë, lutja le të dalë prej zemrës suaj si uji i freskët prej burimit. Fushat me grurë le t'ju flasin për mëshirën e Zotit ndaj çdo krijese. Prandaj përtëriteni lutjen e falënderimit për të gjitha që jua jep. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 shtator 1999

"Të dashur fëmijë! Sot ju thërras, përsëri, të bëheni bartës të paqes sime. Veçanërisht tani kur flitet se Zoti është larg, e në të vërtetë kurrë nuk ka qenë më afër. Ju thërras që duke lexuar Shkrimin shenjt të përtëritni lutjen në familjet tuaja dhe të përjetoni gëzimin në takim me Zotin, i cili i do pakufi krijesat e veta. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 tetor 1999

"Të dashur fëmijë! Mos harroni: kjo është kohë hiri, prandaj lutuni, lutuni, lutuni! Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 nëntor 1999

"Të dashur fëmijë! Edhe sot ju thërras të luteni. Në këtë kohë hiri kryqi le të jetë udhërrëfyes dashurie dhe bashkimi, nëpër të cilët vjen paqja e vërtetë. Prandaj, fëmijë, lutni sidomos në këtë kohë, që në zemrat tuaja të lindë Jezusi i Vogël, krijues i paqes. Vetëm me lutje do të bëheni apostuj të mi të paqes në këtë kohë të trazuar. Prandaj lutuni, derisa lutja të bëhet gëzim juaji.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 dhjetor 1999

"Të dashur fëmijë! Kjo është kohë hiri. Fëmijë, sot në mënyrë të veçantë me Jezusin e Vogël ngrykë ju jap mundësinë të krijoni paqe. Nëpërmes vendimit tuaj për Zotin dhe pasi t'i thoni paqes PO, ju hapet mundësi e re për paqe. Vetëm kështu, fëmijë, kjo kohë dhe ky shekull do të jetë për ju kohë paqeje dhe mirëqenieje. Prandaj vendoseni Jezusin e posalindur në vendin e parë në jetën tuaj dhe ai do t'ju udhëheqë rrugës së shëlbimit.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 janar 2000

"Të dashur fëmijë! Ju thërras, fëmijëz, të luteni pa ndërprerë. Nëse luteni, jeni më afër Zotit dhe Ai do t'ju udhëheqë rrugës së paqes dhe shëlbimit. Prandaj, sot ju thërras që t'ua jepni paqen të tjerëve. Vetëm në Zotin është paqja e vërtetë. Hapeni zemrën tuaj dhe bëjuni dhuruesit e paqes dhe të tjerët në ju dhe përmes jush do të zbulojnë paqen dhe ashtu do të dëshmoni paqen e Zotit dhe dashurinë të cilën jua jep Ai.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!

Porosia më 25 shkurt 2000

"Të dashur fëmijë! Zgjohuni prej gjumit të mosbesimit dhe të mëkatit, sepse kjo është kohë hiri, të cilën jua jep Zoti. Shfrytëzojeni këtë kohë dhe kërkoni prej Zotit hirin dhe shërimin e zemrës suaj, që me zemër të shikoni Zotin dhe njeriun. Lutuni veçanërisht për ata që nuk e kanë njohur dashurinë e Zotit dhe me jetën tuaj dëshmoni që edhe ata ta njohin Zotin dhe dashurinë e tij të pamasë.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 mars 2000

"Të dashur fëmijë! Lutuni dhe shfrytëzojeni këtë kohë, sepse kjo është kohë hiri. Unë jam me ju dhe para Zotit ndërmjetësoj për secilin prej jush që zemra juaj t'i hapet Zotit dhe dashurisë së Tij. Fëmijë, lutuni vazhdimisht, derisa lutja juaj të bëhet gëzim.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 prill 2000

"Të dashur fëmijë! Ju thërras edhe sot në kthim. Tepër brengoseni për gjërat materiale dhe pak për ato shpirtërore. Hapeni zemrën tuaj dhe përsëri punoni më shumë për kthimin personal. Vendosni që çdo ditë t'ia kushtoni kohën Zotit dhe lutjes, derisa lutja të bëhet takimi juaj i gëzueshëm me Zotin. Vetëm ashtu jeta juaj do të ketë kuptim dhe me gëzim do të mendoni për jetën e pasosur.

Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 tetor 2000

"Të dashur fëmijë! Sot dëshiroj ta hap zemrën time amnore dhe të gjithëve t'ju thërras të lutni për qëllimet e mia. Me ju dëshiroj të përtërij lutjen dhe t'ju thërras në agjërim, të cilin dëshiroj t'ia paraqes Birit tim Jezusit për ardhjen e kohës së re, të kohës së pranverës. Në këtë vit jubilar shumë zemra më janë hapur dhe Kisha po përtëritet në Shpirt. Gëzohem me ju dhe falënderoj Zotin për këtë dhuratë, e juve, fëmijë, ju thërras: lutuni, lutuni, lutuni, derisa lutja të bëhet gëzimi juaj. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Porosia më 25 nëntor 2000

"Të dashur fëmijë! Sot, kur Qiellin e keni afër, në mënyrë të veçantë ju thërras të luteni, që nëpërmes lutjes ta vendosni Zotin në vend të parë. Fëmijë, sot jam afër jush dhe bekoj secilin prej jush me bekimin tim amnor, në mënyrë që të keni forcë dhe dashuri për të gjithë njerëzit të cilët i takoni në jetën tuaj tokësore dhe që të mund ta jepni dashurinë e Zotit. Gëzohem me ju dhe dëshiroj t'ju them se vëllai juaj Slavko u lind në qiell dhe ndërmjetëson për ju. Ju falemnderit që i jeni përgjigjur thirrjes sime!"

Shtojcë:

SI TË GATUHET BUKA PËR AGJËRIM?

Recetë që përdoret në Megjugorje

Në një kgilogram miell, të qiten me radhë:
¾ e litrit ujë të vakët (afër 37º C),
një lugë kafeje sheqer,
një pako e vogël tharm buke,
Të përzihet mirë e pastaj të shtohen:
2 lugë gjelle vaj,
1 lugë gjelle kripë,
një filxhan fjollë tërshëre ose drithërash të tjera.

Të përzihen të gjitha dhe mund të shtohet edhe pak miell nëse brumi është shumë i butë.

Të lihet brumi së paku dy orë (ose tërë natën) në vend të ngrohtë, në temperaturë të njëtrajtshme (jo më të ulët se 25º C); mund të mbulohet me sukull të lagët.

Të qitet brumi (4 cm trashësi) në tepsi të lyer mirë me vaj dhe të lihet të qëndrojë afër 30 minuta.

Të futet në furrë të nxehtë në 160º C dhe të piqet 50 deri 60 minuta.

Cilësia e bukës varet në masë të madhe prej llojit të miellit që përdorim. Mund të përzihet mielli integral dhe ai i bardhë.

Në ditët e agjërimit është me rëndësi të pihen shumë lëngje.

Zoja na thërret të gjithëve (përveç të sëmurëve) që të agjërojmë në bukë dhe ujë të mërkurën dhe të premten. Secili mund të vendosë vetë se si do të agjërojë, sipas nxitjes së zemrës dhe shëndetit.

Shumë njerëz e kanë braktisur agjërimin për shkak të cilësisë së dobët të bukës. Buka që blihet në shitore nganjëherë është nga mielli i dobët, i denatyralizuar dhe vërtet nuk është e ushqyeshme. Në Megjugorje dhe në vende të tjera, të cilat kanë mbetur të lidhura me natyrën, familjet vetë e pjekin bukën, e cila është e shkëlqyeshme dhe agjërimi nuk është i vështirë me atë bukë. Të përgatitësh bukën tënde ka shumë përparësi. Kjo të ndihmon të hysh më mirë në frymën e agjërimit. Gjithashtu ky është rast i mirë për meditimin konkret për fjalët e Jezusit mbi kokrrën e drithit që ka rënë në tokë, mbi farën e mirë dhe egjrën, mbi tharmin që gruaja qet në tri masë miel, dhe gjithsesi për pjesën e mrekullueshme të ungjillit mbi Bukën e jetës. Në mënyrë fare të thjeshtë i afrohemi Marisë si grua hebreje, e cila me kujdes i kryen detyrat para Hyjit dhe ruan Paqen në shtëpinë e vet.

Kush mund të na përgatisë më mirë se ajo për Eukaristinë dhe të na ndihmojë të marrim bukën e Gjallë ashtu si e ka marrë ajo vetë në tokë, pas të ngjiturit të Birit të saj në qiell?

Agjërimi është i lehtë nëse në vigjilje të asaj dite e lusim Zotin për atë hir, sepse agjërimi i mirë është hir që nuk duhet ta konsiderojmë automatik. Ne kërkojmë prej Atit tonë bukën tonë të përditshme, e lusim gjithashtu, me përvuajtëri, që të mund të agjërojmë në bukë dhe ujë. Kur me dëshirë agjërojmë, kjo e rrit fuqinë e agjërimit kundër të Paudhit, kundër ndasive dhe luftërave.

* * * * *

Një këshillë: Gatuani më shumë bukë, që t'ua jepni të tjerëve.

* * * * *

Këtu sjellim tekstin mbi bukën të atë Slavko Barbariqit: ***Agjëroni me zemër,*** *që është shtypur dy ditë pas vdekjes së tij. Ky tekst sjell bisedën me Josip Spërçiqin, ekspert për ushqim.*

Përbërësit e bukës

Buka është artikull i domosdoshëm dhe pjesa më e rëndësishme e ushqimit të përditshëm, prandaj duhet t'i jepet rëndësi e veçantë. Kur ta zgjedhni bukën e vrugët nga drithi integral, do të bëni shumë për cilësinë e ushqimit dhe për shëndetin tuaj. Sa më e vrugët që të jetë buka, aq më e shëndoshë është.

Buka e vrugët përmban 3 deri 10 herë më shumë minerale e vitamina dhe 2 deri 3 herë më shumë kalcium dhe vitaminë B1 sesa buka e bardhë. Albuminet në bukën e vrugët kanë vlerë më të madhe sesa në bukën e bardhë ose gjysmë të bardhë, sepse përmban mugullin dhe krundet. Nevoja ditore e vitaminës B mund të plotësohet me 250 gr. bukë të vrugët, dhe për atë sasi të vitaminës B do të duhej ngrënë 1.5 kg bukë të bardhë. Buka e bardhë të ngop, por nuk të jep as albumine, as minerale, as vitamina.

50 gr bukë e bardhë përmban 130 kcal;
50 gr bukë të vrugët, 108 kcal;
50 gr tost, 100 kcal;
50 gr bukë thekre, 120 kcal;
50 gr bukë soje, 101 kcal.

Gatimi i bukës

Gatimi është shumë i lehtë. Buka nuk kërkon shumë shpenzime, por janë disa rregulla themelore dhe disa përbërës.

Mielli. *– Për bukë më i miri është mielli i grurit gjysmë i butë. Nuk është mirë të bëhet përdorimi i pandërprerë i bukës me 100% miell gruri, sepse ai mund të pasurohet me shtimin e drithërave të tjerë, të farërave dhe mugujve. Në vend të parë duhet vënë gjithmonë miellin e grurit në sasi më të madhe.*

Tharmi *– i lagët ose i terur përdoret që buka të fryhet (vijë) që të tretet më lehtë. Këpurdhat e tharmit nën ndikimin e lagështisë dhe të ngrohtësisë rriten dhe rrisin brumin tri deri katër fish. Për shkak të kësaj, buka duhet të piqet mirë, që të mos bëhet bymimi i padëshiruar në zorrë. Me ndikimin e temperaturës më të lartë se 49º C aktiviteti i këpurdhave përfundon. Tharmi, një lugë sheqer dhe pak miell është mirë të përzihet që të thartohet, aq sa të mund të jemi të sigurt në ndikimin e tij. Sasia e vogël e sheqerit, që i shtohet tharmit, shpejton rritjen e tij, e sasia e madhe e ngadalëson. Tharmi është mjeti më i shëndoshë për fryrjen e brumit, ndërsa soda dhe mielli i galetës nuk janë të mirë, sepse shkatërrojnë vitaminat e kompleksit B dhe iritojnë mukozën e lukthit.*

Zëvëndësimi për tharm. *– Nëse nuk keni tharm, ai mund të zëvendësohet me tepricën e brumit të bukës ose 150 gr sheqer, 50 gr miell të bardhë dhe ½ luge të vogël kripë të përzier në ½ litri ujë, të zihet një orë në temperaturë të mesme, duke e përzier herë pas here. Ky lloj tharmi përdoret një ditë më vonë.*

Uji dhe ngrohtësia. *– Temperatura e ujit luan rol me rëndësi, sepse nuk duhet të jetë as e ftohtë as e lartë, por afërsisht 45º C.*

Kripa *– e përmirëson shijen e bukës, por mund mos të përdoret nëse për shkaqe shëndetësore gatuhet bukë pa kripë. Më së miri është që kripa të tretet në pak ujë të vakët dhe uji i kulluar t'i shtohet miellit (kripa e ngadalëson veprimin e tharmit). Në 1 kg miell zakonisht shtohet 1.5 dkg kripë dhe 1 dkg tharm. Në miell të bardhë gjithmonë duhet të përdoret pak më shumë kripë (2 dkg) dhe tharm (2 dkg).*

Vaji *– nuk është i domosdoshëm, por shtohet për ta zbutur bukën dhe të ruhet ajo të mos thahet. Brumi gatuhet zakonisht dhjetë minuta derisa të bëhet i lëmuar dhe i butë.*

Shtojcat e ndryshme të bukës nga mielli i grurit

Mielli i misrit – përzihet me ujë, vihet në zjarr që të vlojë, ftohet dhe përzihet me miellin tjetër.

Mielli i trashë i tërshërës – qitet në ujë të valë, ftohet për shkak të tharmit, i cili i shtohet pastaj.

Fjollat e tërshërës – zhyten në ujë të valë, lihen 20 minuta që të fryhen dhe, të ftohura, i shtohen miellit.

Mielli i sojës – përzihet 95% miell gruri dhe 5% miell soje; edhe pse soja është shtesë e shkëlqyeshme që rrit vlerat e proteinës, sasia më e madhe do ta bënte bukën të rëndë.

Shtojcat e tjera – kokrrat e ziera të drithërave ose pemë të terura (rrushi) shtohen në brumë pasi të jetë gatuar dhe përgatitur për t'u fryrë.

Brumit të gatshëm i hidhet sipër miell, mbulohet me rizë dhe lihet të fryhet në temperaturë 23-27º C. Pas një deri në dy orësh, kur të rritet mjaft, formësohet sipas dëshirës pa zgjatje, duhet të shihet se a është nxjerrë ajri (gatuhet edhe pak). Qitet në tepsi të lyer me vaj që të fryhet edhe pak, në takim me ngrohtësinë në furrën e nxehtë. Para futjes në furrë brumi laget me ujë, në mënyrë që korja e bukës të bëhet më elastike. Buka piqet rreth 45 minuta në furrën e nxehtë 180º C; e pjekur është kur të jetë lehtësuar dhe kur të tingëllojë nëse i biem me gisht.

Të metat e zakonshme që mund të paraqiten

1. *Shija e thartë – shkaku: uji shumë i nxehtë, temperatura e lartë gjatë fryrjes së brumit, tharmi i dobët, koha e gjatë e fryrjes (buka me miell integral fryhet më vështirë).*
2. *Buka e thatë – shkaku: është pjekur shumë ose ka shumë miell.*
3. *Buka e qullët – shkaku: shumë lëng, e papjekur mjaft.*

Llojet e ndryshme të bukës

Buka shtëpiake *– me ujë të vakët gatuhet 1.5 kg miell të situr, 30 gr tharm të fryrë, kripë (1 lugë). Brumi gatuhet në dërrasë të miellosur derisa nuk ngjitet më dhe derisa të bëhet mesatarisht i fortë dhe elastik. Pas fryrjes përsëri gatuhet mirë dhe piqet 45 minuta në furrë të nxehtë.*

Buka e përzier e tërshërës *– përgatitet brumë i lëmuar nga 60 dkg miell tërshëre dhe 40 dkg miell gruri, një pako tharm i terur, pak kripë dhe 6 dl ujë të vakët. Brumi mbulohet me peshqir ose me sukull të ngrohtë dhe lihet 30 min që të fryhet. Piqet 70 min në temperaturë 200º C.*

Buka prej krundeve *– gatuhet brumi i lëmuar nga 500 gr miell, një pako tharm i terur dhe shtohen të përziera: 75 gr krunde, 75 gr fjolla tërshëre, 75 gr farë të bluar të lirit, një vezë, 50 gr gjalpë të zbutur ose margarin, 3.5 dl qumësht të vakët dhe pakëz kripë. Brumi i përzier vendoset në vend të ngrohtë që të fryhet. Piqet45 minuta në furrë të nxehtë, në temperaturë 180ºC.*

Buka e bardhë *– gatuhet brumi i lëmuar me 500 gr miell, një pako tharm, 125 gr fjolla tërshëre, 50 gr gjalpë të zbutur ose margarin, një vezë, 3 dl qumësht të vakët dhe pak kripë. Brumit të përgatitur i shtohen 2 filxhana barishta të grimcuara dhe farëra (magdanoz, solino, qepë, tharm birre, mugull gruri dhe jonxheje). Brumi lihet 30 min të fryhet. Para pjekjes ngulen edhe disa fjolla tërshëre në brumë. Buka piqet 40 min në temperaturë 180º C.*

Buka me miell misri *– gatuhet brumi i fortë me 250 gr miell misri (të punuar sipas udhëzimit), 1 kg miell të bardhë, tharm, vaj dhe kripë. Buka e formësuar vendoset në vend të ngrohtë që të fryhet dhe piqet në tepsi të lyer me yndyrë afër një orë në temperaturë 150º C.*

Buka pa tharm *– brumi përgatitet me dy filxhana miell gruri integral, një filxhan miell hejde (hikre), 1.5 luge të vogël kripë deti, ndahet në tri pjesë dhe piqet në tepsi të lyer me vaj në temperaturë 150º C.*

(Më shumë për ushqimin e shëndoshë mund të lexoni në librin e atë Slavko Barbariqit: ***Agjëroni me zemër****, qendra informative MIR Megjugorje, Megjugorje, 2000, faqe 163-199).*

Porositë për agjërimin, që i ka dhënë Zoja në Megjugorje

***Ju lutem ta mposhtni Djallin**. Mjetet me të cilat do ta bëni këtë gjë janë **lutja dhe agjërimi** (25 qershor 1992.*

*Në këtë kohë paqja është veçanërisht e rrezikuar, prandaj ju lus ta përtërini **agjërimin dhe lutjen në familjet tuaja**. Të dashur fëmijë, dëshiroj ta kuptoni seriozitetin e situatës dhe pjesa më e madhe e atyre që do të ndodhin varet nga lutja juaj (25 korrik 1991).*

*Ju thërras të luteni dhe të agjëroni. Dijeni, të dashur fëmijë, se **me ndihmën tuaj mund të bëj çdo gjë**, ta pengoj Djallin që t'ju tërheqë kah e keqja dhe ta largoj nga këtu (4 shtator 1991; verë, 1981).*

*Qëndroni në lutje dhe në agjërim. **Dhe unë do t'ju mbroj dhe do ta dëgjoj lutjen tuaj** (31 dhjetor 1982).*

***Ju thërras të agjëroni të mërkurave dhe të premteve**. Agjërimi më i mirë është në bukë dhe ujë**. Me agjërim dhe lutje mund të ndalen luftërat dhe të përballohen ligjet e natyrës.** Të gjithë, përveç të sëmurëve, janë të ftuar të agjërojnë (verë, 1981).*

Jini të kujdesshëm, sepse shpirti i keq i sulmon të gjithë ata që kanë vendosur t'i kushtohen Zotit, Ai i këshillon se duhet të jenë si të rinjtë e tjerë dhe të kërkojnë kënaqësitë. Mos e dëgjoni dhe mos bëni çka ju thotë (qershor 1983, Jelenës).

*E lus famullinë të **agjërojë me falënderim**, sepse Zoti më ka lejuar që të mbetem aq gjatë me ju. Të dashur fëmijë, lutni dhe agjëroni me zemër (20 shtator 1984).*

*Sidomos mbajeni **agjërimin**, sepse me këtë do të mund të më gëzoni se shoh që po realizohet secili plan që Zoti ka paraparë këtu në Megjugorje (26 shtator 1985).*

***Nëse luteni dhe agjëroni, do të fitoni çdo gjë që kërkoni** (tetor 1983, Jelenës).*

*Për **shërimin e të sëmurëve** është shumë me rëndësi të thuhen këto lutje: Besojma, Ati ynë, Të falemi Mari, Lavdi Atit dhe **të agjërohet në bukë dhe ujë** (verë 1981).*

Nëse nuk keni fuqi të agjëroni në bukë dhe ujë, mund të përmbaheni nga shumë gjëra. Do të ishte shumë mirë të hiqet dorë nga televizioni, alkooli, duhani, dhe kënaqësitë e tjera. **Bini mohit asaj në çka jeni mësuar më së shumti.**

Sqarimi nga Vatikani – në lidhje me Megjugorjen

KONGREGATA
PËR MËSIMIN E FESË

Prot. Nr. 154/81-06419

(përkthim i origjinalit)

Vatikan, Pallati i Oficit të shenjtë
Më 26 maj 1998

Ekscelencës së tij
Msgr. Gilbert Aubry
Ipeshkëv i Saint-Denis, Réunion

Ekselencë,

Në letrën tuaj të datës 1 janar 1998, i keni bërë këtij Dikasteri pyetje të ndryshme që kanë të bëjnë me qëndrimin e Selisë së Shenjtë dhe të ipeshkvit të Mostarit karshi të ashtuquajturave "dëftime" në Megjugorje, si dhe me shtegtimet private dhe kujdesin pastoral të besimtarëve që vijnë në Megjugorje.

Në këtë kuptim – duke marrë parasysh faktin se e kam të pamundur të përgjigjem në çdo pyetje që Ju, Ekscelencë, keni bërë – do të dëshiroja para së gjithash të theksoja se Selia e Shenjtë, zakonisht, në shkallën e parë të përgjegjësisë, nuk merr qëndrim personal për të ashtuquajturat dukuri mbinatyrore. Prandaj, sa i takon besueshmërisë së "dëftimeve", dikasteri mban qëndrimin të cilin e kanë shpallur ipeshkvijtë e ish-Jugosllavisë në Mostar më 10 prill 1991: "... Në bazë të hulumtimeve të gjertanishme nuk mund të vërtetohet se këtu kemi të bëjmë me dëftime dhe dukuri të mbinatyrshme". Pas ndarjes së Jugosllavisë në shtete të ndryshme të pavarura, tani është kompetencë e anëtarëve të Konferencës Ipeshkvnore të Bosnës dhe Hercegovinës që, eventualisht, të ndërmarrë përsëri hulumtime të kësaj lënde dhe, eventualisht, të lëshojë ndonjë deklaratë tjetër.

Sa i takon deklaratës së Ekscelencës së Tij mons. Periq-it në një letër dërguar sekretarit gjeneral të "Familjes së Krishterë" (Famille Chrétienne – Francë), në të cilën ka deklarur: "Bindja dhe qëndrimi im nuk është vetëm 'Non constat de supernaturalitate' (nuk mund të vërtetohet se kemi të bëjmë me të mbinatyrshmen), por është gjithashtu 'constat de non supernaturalitate' (vërtetohet se nuk kemi të bëjmë me të mbinatyrshmen) e dëftimeve dhe dukurive në Megjugorje", duhet të kuptohet si bindje personale e ipeshkvit të Mostarit i cili, duke qenë se është ipeshkëv lokal,

gjithmonë ka të drejtë që të shprehë atë që është dhe mbetet mendimi i tij personal.

Më në fund, sa u përket shtegtimeve në Megjugorje, që janë të natyrës private, kjo Kongregatë mbetet në mendimin e vet se ato lejohen, me kusht që të mos konsiderohen si pranim i ngjarjeve, të cilat janë akoma duke ndodhur dhe të cilat Kisha ende duhet që t'i hulumtojë.

Me shpresë se kam dhënë përgjigje të mjaftueshme së paku në pyetjet më të rëndësishme, të cilat i keni bërë, unë Ju lus, Ekscelencë, që të pranoni shprehjet e respektit tim më të thellë.

Mons. Tarcisio Bertone

(sekretar i "Kongregatës", të cilën e drejton kardinali Ratzinger)
[Marrë nga Press-Bulletin; boton: Qendra informative MIR – Shenjtorja e Mbretëreshës së Paqes, 88266 Megjugorje, BeH, 6 korrik 1998]

Frytet e Megjugorjes janë të prekshme dhe të dukshme

"... Besoj se mësuesit e mëdhenj të teologjisë gjithmonë kanë qenë edhe mësues të mëdhenj të teologjisë mariane. Sa i përket kohës sonë, mendoj në shkrimet e Hans Urs von Balthasar-it, librin e shkëlqyeshëm për Marinë të Hugo Rahnerit, të vëllait të Karl Rahnerit, në kardinalin Ratzinger. Mendoj para së gjithash në katekezat e Atit të Shenjtë mbi Nënën e Zotit në dy vjetët e fundit, të cilat tani i kemi në gjuhë të ndryshme në formë libri dhe të cilat me të vërtetë paraqesin përmbledhjen e tërësishme të mësimit të Kishës për Marinë dhe për përshpirtërinë mariane (...).

Unë vetë ende nuk kam qenë në Megjugorje, por në njëfarë mënyre shpesh jam aty përmes njerëzve që i njoh. Ata kanë qenë atje dhe në jetën e tyre i shoh frytet e asaj. Do të gënjeja sikur të thosha se nuk ka fryte të këtilla. Ato janë ***të prekshme, të dukshme dhe unë në ipeshkëvinë tonë dhe në shumë vende e shoh hirin e kthimit, hirin e jetës së mbinatyrshme, hirin e gëzimit, të thirrjes, shërimit, zbulimin e sërishëm të sakramenteve, rrëfimit,*** *e gjithë kjo kurrsesi nuk mashtron. Prandaj, sa më takon mua, mund të them se kriteret të cilat unë i kam, janë frytet, dhe* ***nëse pemët duhet t'i çmojmë në bazë të fryteve, ashtu si ka thënë Jezusi, më duhet të them se ato pemë duhet të jenë të mira.***

Letra e arkipeshkvit Bertone dërguar ipeshkvit të Reunionit në mënyrë të mjaftueshme ndriçon qëndrimin zyrtar të hierarkisë kishtare mbi Megjugorjen këto vitet e fundit: çështja lihet, me vetëdije, e hapur. Nëse në formulimin e kanferencës së dikurshme ipeshkvore të Jugosllavisë (Zadër, me 1991) thuhet: nuk është vërtetuar karakteri mbinatyror, atëherë ky është një formulim i lënë hapur me vetëdije, nuk thuhet se ai ekziston, d.m.th. se është vërtetuar ose pohuar, por nuk është mohuar as përjashtuar se fenomeni mund të jetë me karakter mbinatyror. Është e sigurt se Kisha nuk do të deklarohet definitivisht rreth kësaj derisa të zgjasin fenomenet e jashtëzakonshme në formën e dëftimeve ose në ndonjë formë tjetër. Por detyra e barinjve është të nxisin ate që i kontribuon rritjes, që të mbështesin frytet që duken, që, nëse është nevoja, të mbrojnë nga rreziqet që janë në të gjitha anët. Edhe në Lourdes duhet të vigjilohet pa ndërprerë që dhuratës fillestare të mos i zihet fryma me zhvillimet në drejtim të gabuar. As Megjugorje në këtë pikë nuk është e palëndueshme. Prandaj është dhe do të jetë me rëndësi që ipeshkvijtë në mënyrë të hapur ta marrin në mbrojtje pastoralin në Megjugorje, ***në mënyrë që frytet që janë të dukshme në atë vend të mbrohen nga çfarëdo zhvillimi i mundshëm në drejtim të gabuar****.*

Besoj se fjalët e Marisë në Kanë "Bëni çka t'ju thotë!" paraqesin thelbin e asaj që Ajo flet me shekuj. Maria na ndihmon ta dëgjojmë Jezusin, dhe me gjithë zemrën e me gjithë fuqitë e saj dëshiron të bëjmë atë që Ai na thotë.

Këtë edhe unë ua dëshiroj bashkësive të lutjes, që kanë rrjedhur nga Megjugorja, këtë ia dëshiroj Ipeshkvisë sonë dhe Kishës në Austri, kësaj do t'i kontribuojë sigurisht edhe aksioni i lutjes – Maria Mbretëresha e Paqes."

(Nga intervista me kardinalin Schönborn)

NB!: Më 12 janar 1999 mons. Bertone ka pranuar udhëheqësit e Communauté des Béatitudes (Bashkësia e lumturive) dhe u ka thënë: "Jo vetëm se ju lejoj të jeni të pranishëm në Megjugorje, por këtë e kërkoj prej jush. Duhet të përcillen shtegtimet". Me atë rast sekretari i Kongregatës për mësimin e fesë u ka thënë diçka që është pak e njohur: "Tani për tani Megjugorjen duhet nderuar si shenjtërore mariane, njësoj si Czestochowën (Poloni)."

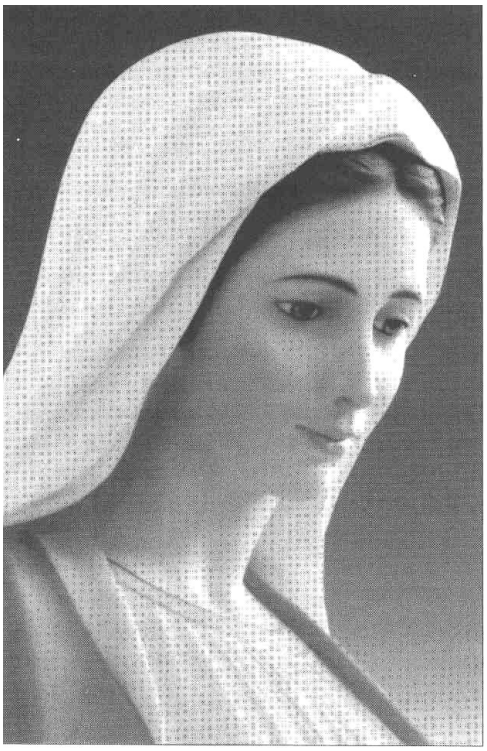

Listë e librave të zgjedhur mbi Megjugorjen:

"Poruke Kraljice Mira" (Porositë e Mbretëreshës së Paqes), Megjugorje, 1996.

Fra Slavko Barbarić, *"Slijedi me srcem" (Më ndiq me zemër),* Qendra informative MIR Megjugorje, Megjugorje 1997.

Fra Slavko Barbarić, *"Biseri ranjena srca" (Margaritarët e zemrës së plagosur),* Qendra informative MIR Megjugorje, Megjugorje 1997.

Fra Slavko Barbarić, *"Molite srcem" (Lutuni me zemër),* Zyra famullitare Megjugorje, Megjugorje 1994.

Fra Slavko Barbarić, *"Klanjajte se srcem mome Sinu" (Adhuroni me zemër Birin tim),* Zyra famullitare Megjugorje, Megjugorje.

Fra Slavko Barbarić, *"Daj mi svoje ranjeno srce" (Ma jep zemrën tënde të lënduar),* Zyra famullitare Megjugorje, Megjugorje.

Fra Slavko Barbarić, *"Molite zajedno radosna srca" (Lutuni së bashku me zemër të gëzuar),* Qendra informative MIR Megjugorje, Megjugorje 1999.

Fra Slavko Barbarić, *"Postite srcem" (Agjëroni me zemër),* Qendra informative MIR Megjugorje, Megjugorje, nëntor 2000.

Fra Janko Bubalo, *"Tisuću susreta s Gospom u Međugorju" (Një mijë takime me Zojën në Megjugorje),* Jelsa 1985.

Ati Krešimir Šego, *"Međugorje, vrijeme milosti" (Megjugorje, kohë hiri),* Mostar 1996.

Darija Škunca-Klanac, *"Na izvorima Međugorja" (Në burimet e Megjugorjes),* Ziral, Mostar 1997.

René Laurentin, *"18 godina ukazanja" (Tetëmbëdhjetë vjet dëftime),* Kruh sv. Ante, Sarajevë (148 faqe).

Sestra Emmanuel, *"Međugorsko čudo" (Mrekullia e Megjugjorjes),* Zagreb, 2001.

* * * * *

Rekomandojmë: Sr. Briege McKenna, *"Mrekullitë ndodhin",* Duh i Voda, Jelsa

* * * * *

Librin *"Mrekullia e Megjugorjes"* mund ta gjeni:

Nëpër zyret famullitare të Kosovës, Shqipërisë dhe të Malit të Zi.
Nëpër misione katolike shqiptare në Kroaci, Zvicër dhe Gjermani.
Në shenjtëroret e shën Antonit të Padovës në Gjakovë dhe në Laç.
Në shenjtëroret e Zojës së Bekuar në Letnicë dhe në Shkodër.

Ky libër është përkthyer në këto gjuhë:

Spanisht: *1 – Jesus de la Misericordia, Av.Eloy Alfaro, 466 Y 9 de Octubre, P. O. Box 6252 CCI, Quito,* ***Ecuador*** *– Fax: (593) 2 561 445 – Tel: (593) 2 564 519, e-mail: fjdm@pi.pro.ec*
2 – Paulinas, Nazea 4240 – 1419 Buenos Aires, ***Argentina*** *– Tel: (54) 11 951 7996, Fax: (54) 11 571 6226, e-mail: paulinas@satlink.com*
3 – Diana, Grupo Editorial, Col. Del Valle, ***Mexico*** *– Fax: (52) 5 575 32 11, e-mail: editors@diana.com.mx*

Anglisht: *1 – Queenship Publishing; PO Box 42028; Santa Barbara, CA 931 40 – 2028,* ***USA;*** *Tel: (1) 800 647 9882 Fax; (1) 805 957 1631, e-mail: qship@impulse.net et c/o*
2 – Archbishop of Kuching, P. O. Box 940, Kuching 93718, Sarawak, E. ***Malasya;*** *Fax; (60) 82 425 724, e-mail: nicholas_goh@hotmail.com*
3 – The Ark, Kochin, Kerela, ***India*** *– Tel: (91) 484 392 667, Fax: (91) 484 380 052 (Att. Manoj Sunny), e-mail: eddy@vsnl.com*
4 – "Mir Tapes", c/o Fr. Adian Carroll, 87B St. Stephens Green, Dublin 2, ***Ireland*** *– Tel: (353) 14 75 16 18*

Polonisht: *WydawnictwoMarianow, ul. SW Bonifacego 9, 02-914 Warszawa,* ***Poland;*** *Tel: (48) 22 651 99 70; Fax: (48) 22 651 90 55 e-mail: marianie@pol.pl*

Gjermanisht: *San Vicente de Pul,* ***Curacao*** *– Tel: (599) 9 869 5382, Fax: (599) 9 869 8398 e-mail; hcampman@cur.net or hcampman@interneeds.net*

Portugalisht: *Ed.Loyols – Sao Paulo –* ***Brazil;*** *Tel (55) 61 14 19 22 Fax: (55) 61 63 42 75, e-mail: loyola@ibm.net*

Rumanisht: *Calin Halat, Str. Nastase Parmfil, 53 – Buil 29, Apt 49, 72124 Bucarest,* ***Romania*** *– Tel/Fax: (40) 122 33237, e-mail: com-medj@rdsor.ro*

Hungarisht: *Nyolc Boldogsag Közösség – H-8777 Homokkomaron, Ady E. U. 2,* ***Hungaria;*** *Tel: (36) 93 356 113 Fax: (36) 93 35 63 44, e-mail: nyolcb.HK@dpg.hu*

Gjermanisht: *Parvis Verlag: CH-1648 Hauteville,* ***Switzerland;*** *Tel: (41) 26 91 59 393, Fax: (41) 26 915 93 99, e-mail: book@parvish.ch*

Italisht: *Editrice Shalom, 57/bis via San Giuseppe, 60020 Camerata Picena (An),* ***Italy;***
Tel: (39) 071 74 50 440, Fax: (39) 071 74 50 140,
e-mail: edshalom.@tin.it

Libanisht: *Daccache, Beirut,* ***Lebanon;***
Tel/Fax: (961) 33 85 952, e-mail: bealiban@dm.net.lb

Koreanisht: *(in preparation) –* ***USA;***
Fax: (1) 949 588 1324, e-mail: cskimian@hotmail.com

Kinezisht: *2 – Archbishop of Kuching, P. O. Box 940, Kuching 93718, Sarawak (Mandarin), E.* ***Malasya;***
Fax: (60) 82 425 724, e-mail: nicholas_goh@hotmail.com

Japonisht: *Fr Alain Quenouelle, Ai To Hikari No Ie, 136 Oaza Sendai-II, Ibaragi-Shi-Osaka, FU 568,* ***Japan;***
e-mail: aihikari@pearl.ocn.ne.jp

Letonisht: *Shablovskis, LV 3139,* ***Latvia, Lettony*** *– Tel: (371) 73 24 230,*
e-mail: ei@lanet.lv

Frengjisht: *Edit. des Béatitudes, Burtin, 41600 Nouan-le-Fuzelier,* ***France***
Tel: (33) 254 88 21, Fax: (33) 2254 88 97 73,
e-mail: ed.beatitudes@wanadoo.fr

Kroatisht: *AGM, Mihanovićeva 28, 10.000 Zagreb,* ***Hrvatska.***
*Porosi në: Megjugorje, BiH. Tel/Fax: ** 387 36 651 497.*

Shqip: *Biblioteka "Burimi i jetës", Prishtinë,* ***Kosovë.***
Mund të porositet nga:
Shenjtërorja e shën Antonit në Gjakovë – Kosovë.
*Tel/fax: ** 381 390 21-005; si edhe nga:*
Shenjtërorja e shën Antonit në Laç, Shqipëri.
*Tel. ** 355 536 23-12.*

Rusisht, Vietnamisht, Slovakisht dhe Malayalam (India) translations are in progress...

Përkthimi i dëshiruar mund të sigurohet edhe në e-mail adresë:
denis nolan@children of medjugorje.com

* * * * *

Atyre që jetojnë në Amerikë, Australi dhe Angli Shoqata "Children of Medjugorje" u ofron shumë materiale për Megjugorjen, ***në anglishte:*** *libra, video dhe audio kaseta, emisione Televizive le t'i kërkojnë në web faqet: www.ChildrenOfMedjugorje.com – ose le të shkruajnë në: Children Of Medjugorje, P. O. Box 1110, Notre Dame, IN 46556, USA; Fax: (1) 219 287 7875. [Emri "Children" (= fëmijë) rrjedh nga shprehja e Zojës: "Të dashur fëmijë" dhe nuk ka të bëjë me fëmijët nga ky fshat].*

* * * * *

***Për materialet në Spanjisht** – adresa: Children Of Medjugorje de Argentina, castilla de correo 20, 1641 – Acassuso, Buenos Aires, Argentine; Fax: (54) 11 4793 5583; e-mail: children-medjugorje-arg@fibertel.com.ar*

* * * * *

Si të merret porosia e datës 25 të muajit?

Në telefonin automatik prej 0-24; 060 325 325.

Nëpërmes Radios së Dalmacisë së Mesme (nga Shibeniku deri në Dubrovnik) në frekuencat: 101.5 MgH, në fillim të programit në orën 13.

Nëpërmes fletushkës së famullisë: "GLAS MIRA" ("ZËRI I PAQES").

Tel. i zyrës famullitare: 00 (387) 36 651 333.

Adresa: Župni ured MEĐUGORJE 88266, BiH.

* * * * *

I falënderoj ata që më kanë dhënë dëshmi që Zoja të duhet më tepër. Por tregimi vazhdon, prandaj ua drejtoj thirrjen të gjithëve që do të kenë dëshminë e vet, sepse asgjë nuk e prek zemrën ashtu, sikurse rrëfimet e thjeshta dhe të vërteta, ku shihet gishti i Zotit. Hiri që ndajmë me të tjerët, tërheq shumë të tjerë!
(Gjithkush mund të shkruajë në gjuhën e vet amtare).

Shkruani në adresë:

Sestra Emmanuel
Box 8
88266 Medjugorje
Bosna i Hercegovina

Përmbajtja

I dashur lexues		7
Parathënia botimit shqip		8
Dëshmia e një ipeshkvi		9
Parathënia		11
Viti 1990		***15***
Porosia më 25 janar 1990;	Doza e trefishtë për Rafaelin	17
Porosia më 25 shkurt 1990;	Unë jam Famullitari i dytë i Arsit	21
Porosia më 25 mars 1990;	Dëftimet te Kryqi i Kaltër	23
Porosia më 25 prill 1990;	Franca është e thirrur	26
Porosia më 25 maj 1990;	Ajo ka dëshmitarë të rinj!	31
Porosia më 25 qershor 1990;	Krijesat e Tezes	32
Porosia më 25 korrik 1990;	Fshehtësia e gjyshit Viktor	35
Porosia më 25 gusht 1990;	Nëna e Ivankës	38
Porosia më 25 shtator 1990;	Lavjerrësit në koleksionin e Zojës	40
Porosia më 25 tetor 1990;	Vicka dhe Jakovi u zhdukën	43
Porosia më 25 nëntor 1990;	Kulmi u hap...	45
Porosia me 25 dhjetor 1990;	Unë nuk shkoj në purgator	48
Ndodhi më 1990		51
Viti 1991		**53**
Porosia më 25 janar 1991;	A ekziston ferri	55
Porosia më 25 shkurt 1991;	Bekimi i heshtur	58
Porosia më 25 mars 1991;	Krishti i Kryqëzuar	63
Porosia më 25 prill 1991;	Unë jam Pali!	64
Porosia më 25 maj 1991;	Kam qenë me një këmbë në varr...	66
Porosia më 25 qershor 1991;	Njëzet e katër orë me Zojën	70
Porosia më 25 korrik 1991;	Skllav i alkoolit	74
Porosia më 25 gusht 1991;	Në “Pravda” ishte e vërteta!	76
Porosia më 25 shtator1991;	Ndaloje, o Zot!	79
Porosia më 25 tetor 1991;	Histori e një shpirti tjetër	81
Porosia më 25 nëntor 1991;	Lutja me datën 2 të muajit	84
Porosia më 25 dhjetor 1991;	Satanisti në kodër	87
Ndodhi më 1991		90
Viti 1992		***93***
Porosia më 25 janar 1992;	E Lumja Virgjra Mari saboton nacistët!	95
Porosia më 25 shkurt 1992;	Filmi i Marçelos	97
Porosia më 25 mars 1992;	E fshehtësitë?	99
Porosia më 25 prill 1992;	Luftë! Nëna ime!	103
Porosia më 25 maj 1992;	Besimi i Rabi Mirjam-it	105
Porosia më 25 qershor 1992;	Kafeteritë në Como	109
Porosia më 25 korrik 1992;	Kasaforta e mrekullueshme e bankës “Sot”	113
Porosia më 25 gusht 1992;	Të gjithë do ta ndieni dashurinë time	116

Porosia më 25 shtator1992;	Gruiaja e cila kishte forcë...	120
Porosia më 25 tetor 1992;	Shkruani një letër engjëllit tuaj!	124
Porosia më 25 nëntor 1992;	Aborti është…	127
Porosia më 25 dhjetor 1992;	Sa më shumë fëmijë do të keni...	129
Ndodhi më 1992		133
Viti 1993		***135***
Porosia më 25 janar 1993;	Lutuni së bashku çdo ditë!	137
	Vetëm njeriu mund të mbyllet për fjalën e Zotit	*143*
Porosia më 25 shkurt 1993;	Veronika nuk donte të rrëfehej	146
Porosia më 25 mars 1993;	Një grua, dy burra dhe ferrat	150
Porosia më 25 prill 1993;	Do të ngjallësh të vdekurit!	153
Porosia më 25 maj 1993;	Fitorja norvegjeze	156
Porosia më 25 qershor 1993;	M'u morën gjunjët	158
Porosia më 25 korrik 1993;	Fëmija si Jezusi	160
Porosia më 25 gusht 1993;	Porosia e çuditshme elektronike	165
Porosia më 25 shtator1993;	Protestanti sheh Zojën	169
Porosia më 25 tetor 1993;	Kam qenë fëmijë i dështuar	173
Porosia më 25 nëntor 1993;	Fshehtësia e Vickës	176
Porosia më 25 dhjetor 1993;	Në tokën e fëmijëve të gjetur	179
Ndodhi më 1993		182
Viti 1994		***183***
Porosia më 25 janar 1994;	Me Zojën në fitore kundër djallit	185
Porosia më 25 shkurt 1994;	Dreka e shkëlqyeshme	190
Porosia më 25 mars 1994;	Zemra e kujtueshme dhe duart e vyeshme	193
Porosia më 25 prill 1994;	Sonte mund të më prekin!	195
Porosia më 25 maj 1994;	Nuk ka dëftim për Franjon?	198
Porosia më 25 qershor 1994;	Dy marrëveshje për lumturinë	200
Porosia më 25 korrik 1994;	Dëftimet e natës	202
Porosia më 25 gusht 1994;	Pranë tavolinës me Gjon Palin II.	205
Porosia më 25 shtator1994;	Të vdesësh në Megjugorje ... !	208
Porosia më 25 tetor 1994;	Përcjellësi nga qielli	212
Porosia më 25 nëntor 1994;	Pak mahi	220
Porosia më 25 dhjetor 1994;	Vicka – rast i veçantë	223
Ndodhi më 1994		226
Viti 1995		***227***
Porosia më 25 janar 1995;	Isha plot puçrra	229
Porosia më 25 shkurt 1995;	Është koha e përqafimit	231
Porosia më 25 mars 1995;	Kam patur shprehi të keqe	234
Porosia më 25 prill 1995;	Falja pa morfium	236
Porosia më 25 maj 1995;	Kur u bë e pamundur...	239
Porosia më 25 qershor 1995;	Shko atje sa më shpejt të mundesh	240
Porosia më 25 korrik 1995;	Mos ju kam mërzitur?	242
Porosia më 25 gusht 1995;	Rruzarja në mënyrën amerikane	245
Porosia më 25 shtator1995;	Prej hostes shtriheshin valët	248
Porosia më 25 tetor 1995;	Florenca e vogël nga Montpellier	251

Porosia më 25 nëntor 1995; Këmbët e vogla në parket 253
Porosia më 25 dhjetor 1995; I fiku qirinjtë 254
Ndodhi më 1995 256

Viti 1996 ***259***
Porosia më 25 janar 1996; Kur barku i nënës është varr 261
Porosia më 25 shkurt 1996; Pak ngjitës dhe shumë dashuri 264
Porosia më 25 mars 1996; Misioni i Colettés 269
Porosia më 25 prill 1996; Lutja e Colettés 273
Porosia më 25 maj 1996; Po, por ç'ndodh po bëra ndonjë marri? 276
Porosia më 25 qershor 1996; A nuk je ti nga Jerusalemi? 278
Porosia më 25 korrik 1996; Lodra e pashmangshme 282
Porosia më 25 gusht 1996; Marrëveshja e Terezes 285
Porosia më 25 shtator1996; Myriam, ti je si unë! 287
Porosia më 25 tetor 1996; Druri e pagoi 291
Porosia më 25 nëntor 1996; Mesha e Marios të vogël 294
Porosia më 25 dhjetor 1996; Madje edhe Zoti luan kukafshehtas! 296
Ndodhi më 1996 298

Viti 1997 ***301***
Porosia më 25 janar 1997; A vepron provania akoma? 303
Porosia më 25 shkurt 1997; Do t`i kemi pesë milionë! 308
Porosia më 25 mars 1997; Kushtimi i kraharorit të nënës 314
Porosia më 25 prill 1997; Ajo e ka madje edhe sifonin! 320
Porosia më 25 maj 1997; Mos përgojoni! 324
Porosia më 25 qershor 1997; Frati në parking 328
Porosia më 25 korrik 1997; Dhe rruzarja doli nga sirtari... 330
Porosia më 25 gusht 1997; Kush i bën konkurrencë Atit të shenjtë? 332
Porosia më 25 shtator1997; Mësimi mbi dashurinë 336
Porosia më 25 tetor 1997; Stacioni ishte i zbrazët 340
Porosia më 25 nëntor 1997; Kurora e cila i kundërvihet stuhisë dhe furtunës 342
Porosia më 25 dhjetor 1997; Të dëshiroj të mirën! 344
Ndodhi më 1997 346

Vëllai juaj Slavko është lindur në qiell dhe ndërmjetëson për ju 347

Lutje kushtimi Zemrës së Papërlyer të Marisë 353

Porositë e Zojës për t'u fotokopjuar dhe për t'ua ndarë miqve 355

Shtojcë: ***363***
Si të gatuhet buka për agjërim? 363
Porositë për agjërimin që i ka dhënë Zoja në Megjugorje 368
Sqarimi nga Kongregata për mësimin e fesë 369
Frytet e Megjugorjes janë të prekshme dhe të dukshme 371
Lista e librave të zgjedhur mbi Megjugorjen dhe informata të tjera 373

Përmbajtja 377

Ky libër është dëshmi autentike mbi mrekullinë e Megjugorjes. Sepse, ajo që ndodh atje tash më se njëzet vjet është mrekulli e vërtetë që me fuqi magjike tërheq lumenj shtegtarësh nga të gjitha skajet e globit tokësor. Qetë, me dëshirë e, mbi të gjitha, me bindje dhe në mënyrë sugjestive, motra Emmanuele na shtie në intimitetin e banorëve të Megjugorjes, të veguesve dhe të shtegtarëve që mësyjnë në këtë fshat të çuditshëm dhe gjejnë shërimin e shpirtit dhe të trupit, gjejnë shpresën e humbur ose të luhatur – aq të nevojshme për secilin njeri.
Shtatë vjet dëgjimi të mahnitshëm janë përshkruar në faqet e këtij libri. Janë tetëdhjetë e pesë rrëfime mbi dëftimet e mrekullueshme të Zojës së Bekuar, që pasqyrojnë dashurinë dhe mirësinë e saj të patregueshme amnore.

"Ky libër më mbush me gëzim, sepse edhe unë jam *vuajtës*, mbrojtës dhe mbështetës i Megjugorjes. E njoh mirë motrën Emmanuel dhe e konsideroj provanike praninë e saj në Megjugorje: ajo ka karizmën e qartësisë që të sqarojë porositë dhe ngjarjet nga Megjugorja. E bekoftë Zoti botimin e këtij libri dhe shpërndarjen e tij të shpejtë në lavdi të Marisë, Nënës së Zotit!"

Mons. Frane Franiq,
kryeipeshkëv i pensionuar i Splitit

"Zoja është Nënë. Na thërret të jemi vegla të saj, këtu – në jetën tonë – krejtësisht të lumtur. Jo me kokë në re, por ashtu si ajo vetë na jep shembull në Kanën e Galilesë, kur si e thirrur në dasmë, nuk ka qëndruar pasive, por nga dashuria ndaj mikpritësve ka marrë pjesë në gëzimin e tyre, duke ia tërhequr vërejtjen të Birit se vera po mungon. Ashtu edhe sot na thërret të jemi të drejtpërdrejtë si ajo, të gëzuar si mikpritësit në ndodhinë e mrekullisë. Ja pse ky libër është i rëndësishëm! Ai sjell porositë e Zojës dhe flet për bukurinë e veprave që i bëri ajo, në Megjugorje, në zemrat e shumë njerëzve. E lus Zotin për lexuesit. Le t'u ndihmojë ky libër, e dëshmitë le të jenë udhërrëfyese si ta ndryshojnë jetën."

Marija Pavloviq-Lunetti,
njëra prej veguesve

Motra Emmanuele Maillard u lind në Paris më 1947. Ka studiuar teologjinë dhe njëri nga profesorët e saj ka qenë kardinali i famshëm Daniélou. Më 1976 u diplomua në historinë e artit në Sorbonë. Që nga viti 1989 jeton në Megjugorje. E frymëzuar me ngjarjet e Megjugorjes, ka shkruar disa libra. Ky libër i saj është përkthyer në njëzet gjuhë botërore, në mes të tjerash edhe në japonishte, rusishte dhe kinezishte.